

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

PAULO COELHO

KAZANAN
YALNIZDIR

ROMAN

TÜRKÇESİ

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

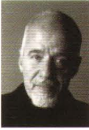
CELAL ÜSTÜN

PAULO COELHO

KAZANAN YALNIZDIR

ROMAN

Kazanan Yalnızdır'da Paulo Coelho, *On Bir Dakika* ve *Zâhir*'de öne çıkan temalara geri dönüyor. İçinde yaşadığımız dünyada, lükse ve ne pahasına olursa olsun başarıya olan bağımlılığımızın, yüreğimizin sesine kulak vermemizi engellediğini anlatıyor bize.

Coelho okuru bu defa, kendi deyimiyle Süpersınıf'ın –hayallerin gerçeğe dönüştüğü sinema ve moda dünyasına girebilenlerin– toplandığı Cannes Film Festivali'ne götürüyor. Bu ayrıcalıklı sınıfın bazı üyeleri zirveye ulaşmıştır ve konumlarını yitirmekten korkarlar: para, güç ve ün tehlikededir: çoğu insanın, bedeli ne olursa olsun, uğruna her şeyi yapmaya hazır olduğu değerler.

Kitabın kahramanları bu modern gösteriş dünyasında buluşur: Rus milyoner İgor, Ortadoğulu moda devi Hamid, başrol peşinde Amerikalı aktris Gabriela, hayatının vakasını çözmeyi uman dedektif Savoy ve başarılı bir mankenlik kariyerinin eşliğindeki Jasmine. Dayatılan türlü hayalin yarattığı kargaşada, kendi kişisel hayalini belirlemeyi ve gerçeğe dönüştürmeyi kim başaracak?

KAPAK RESMİ: VLAD GAVRİLOF

Paulo Coelho
KAZANAN
YALNIZDIR

Can Yayınları: 1840

O vencedor está só, Paulo Coelho

© Paulo Coelho, 2008

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2009

Bu eserin Türkçe yayın hakları Sant Jordi Asociados
(Barselona, İspanya) aracılığıyla alınmıştır.

www.paulocoelho.com

1. basım: Eylül 2009

Bu kitabın 1. baskısı 50.000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Ayça Sabuncuoğlu

Kapak tasarımı: Erkal Yavi

Kapak düzeni: Semih Özcan

Dizgi: Gülay Yıldız

Düzeltili: Fulya Tükel

Kapak baskı: Çetin Ofset

İç baskı ve cilt: Şefik Matbaası

ISBN 978-975-07-1090-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 – 252 59 88 – 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com - <https://rantey.org>

Paulo Coelho
KAZANAN
YALNIZDIR

ROMAN

Türkçesi
CELÂL ÜSTER

CAN YAYINLARI

Paulo Coelho, 1947'de Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde doğdu. Kendini tümüyle edebiyata vermeden önce tiyatro yönetmenliği, oyunculuk, şarkı sözü yazarlığı ve gazetecilik yaptı. 1986'da yayımlanan *Hac* adlı ilk romanının ardından, 1987'de yayımlanan *Simyacı* ile dünya çapında üne erişti. *Simyacı*, 20. yüzyılın en önemli yayıncılık olaylarından biri oldu ve 18 ülkede 30 milyon sattı. Coelho, *Piedra Irmağının Kıyısında Oturdum Ağladım* (1994), *Beşinci Dağ* (1996), *Işığın Savaşçısının Elkitabı* (1997), *Veronika Ölmek İstiyor* (1998), *Şeytan ve Genç Kadın* (2000), *On Bir Dakika* (2003), *Zâhir* (2005) ve *Portobello Cadısı* (2006) gibi yapıtlarıyla sürekli olarak en çok satanlar listelerinde yer aldı. 150 ülkede, 66 dilde yayımlanan kitaplarının toplam satışı 100 milyona ulaştı. Bugüne kadar pek çok ödül ve nişana değer görülen Coelho, halen Birleşmiş Milletler Barış Elçisi ve Brezilya Edebiyat Akademisi üyesi.

Celâl Üster, 1947'de İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gördü. *Cumhuriyet* gazetesi kültür servisini yönetti, *Cumhuriyet Kitap*'ın yayın yönetmenliğini üstlendi. 1983'te George Thomson'ın *Tarihöncesi Ege* adlı yapıtının çevirisiyle *Yazko Çeviri* dergisinin Azra Erhat Ödülü'ne değer görüldü. Yaroslav Hasek'ten George Orwell'e, D.H. Lawrence'dan Iris Murdoch'a, Juan Rulfo'dan Jorge Luis Borges'e, Mario Vargas Llosa'dan John Berger'a pek çok yazarın yapıtlarını dilimize kazandırdı.

**Ey ana rahmine g nahs z d   en Meryem Anamız,
sana s   ınan bizlerden dualarını esirgeme.
Amin.**

İsa öğrencilerine şöyle dedi: “Bu nedenle size şunu söylüyorum: ‘Ne yiyeceğiz?’ diye canınız için, ‘Ne giyeceğiz?’ diye bedeniniz için kaygılanmayın. Can yiyecekten, beden de yiyecekten daha önemlidir.

Kargalara bakın! Ne eker ne biçerler; ne kilerleri ne ambarları vardır. Tanrı yine de onları doyurur. Siz kuşlardan çok daha değerlisiniz! Hangi biriniz kaygılanmakla ömrünü bir anlık uzatabilir? Bu küçücük işe bile gücünüz yetmediğine göre, öbür konularda neden kaygılanıyorsunuz?

Zambakların nasıl büyüdüğüne bakın! Ne çalışırlar ne de iplik eğirirler. Ama size şunu söyleyeyim, bütün görkemine karşın Süleyman bile bunlardan biri gibi giyinmiş değildi...”

Luka 12:22-27

Şimdi beni avcunun içine aldın ya, kim olursan ol,
Her şey boşa gidecek bir şey eksik kalırsa,
Açıkça uyarıyorum seni daha fazla üstüme gelmeden,
O sandığın kişi değilim ben, bambaşka biriyim.
Kim benim yolumdan yürümeye kalkar ki?
Kim talip olur ki benim dostluk ve sevgime?
Yol kuşkulu, sonuç belirsiz, yok edici belki de.
Terk etmen gerekecek başka ne varsa, yalnız ben
umacağım senin biricik ölçütün olmayı,
Çıraklık dönemin bile uzun ve zorlu geçecek o zaman,
Vazgeçmen gerekecek tüm bir yaşam biçiminden
ve çevrendeki yaşamlara uyumundan,
O yüzden bırak beni başın daha fazla belaya girmeden,
çek elini omzumdan,
Beni yere bırak ve kendi yoluna git.

Walt Whitman, *Çimen Yaprakları*

***Bize İyilik Savaşı'nın yolunu
göstermek için Yeryüzü'ne inen
N.D.P. için***

Öndeyiş

Kitaplarımdaki değişmeyen temalardan biri de, hayallerinin peşinden koşmanın bedelini ödemenin önemi olmuştur. Ama hayallerimiz nereye kadar yönlendirilebilir? Son birkaç onyıldır, ün, para ve güce ayrıcalık tanıyan bir kültürde yaşıyoruz. Birçoğumuz, perde arkasındaki gerçek yönlendiricilerin adı sanı belirsiz kaldığının ayırdına varmaksızın, izlenmeye değer biricik değerlerin bunlar olduğuna inandırıldı. Bu yönlendiriciler, en etkili gücün, etkisini kimse fark etmeden gösteren güç olduğunu çok iyi biliyorlar – tuzağa düştüğümüzde ise artık çok geç oluyor. Bu kitap, bu tuzak hakkında.

Kazanan Yalnızdır'da, dört ana karakterden üçü hayallerinin yönlendirilmesine izin veriyor.

İnsanın acılarını hafifletmek ya da sevdiği kadını geri almak gibi iyi bir nedenle yapılmışsa, öldürmenin kabul edilebilir olduğuna inanan Rus milyoner İgor.

Büyük bir iyi niyetle yola çıkmasına karşın, sonunda kendini, kullanmaya çalıştığı sistemin kollarında bulan moda kralı Hamid.

Günümüzdeki pek çok insan gibi, ünün kendi başına bir amaç olduğuna; şöhreti, elde edilebilecek en üstün başarı olarak gören bir dünyanın en büyük ödülü olduğuna inanan Gabriela.

Bu kitap bir serüven romanı değil, bugün nerede olduğumuzun yalın bir portresi.

Paulo Coelho

03:17

Beretta Px4, cep telefonundan biraz daha büyük, yaklaşık 700 gram ağırlığında ve on atış yapabilen derli toplu bir tabancadır. Küçük ve hafiftir, cepte taşındığında fark edilmez; düşük kalibreli olmasının en büyük üstünlüğü, merminin kurbanın vücudunu delip geçmek yerine kemikleri parçalaması ve yoluna çıkan her şeyi paramparça etmesidir.

Hiç kuşku yok ki, bu kalibrede bir tabancayla vurulduktan sonra hayatta kalma olasılığı oldukça yüksektir; hiçbir yaşamsal damarın zarar görmediği, dahası kurbanın karşı koyup saldırganın silahını elinden almayı başardığı binlerce vaka vardır. Gel gör ki, silahı ateşleyen kişi yeterince deneyimliyse, kurbanını en kısa yoldan –iki gözünün ortasına ya da kalbine nişan alarak– ya da yavaş yavaş –namluyu belirli bir açıdan kaburgalara yaklaştırıp tetiği çekerek– öldürmeyi seçebilir. Vurulan kişi ölümcül bir yara aldığını bir süre anlayamaz ve karşı koymaya, kaçmaya ya da yardım istemeye çalışır. Bunun en büyük yararı, pek az dış kanaması olan kurbanın gücünü yavaş yavaş yitirip başına geleni tam olarak anlayamadan yere yığılırken, kendisini vuranın yüzünü görebilecek kadar vakit bulmasıdır.

Beretta Px4, uzmanların gözünde ideal bir silah olmaktan çok uzaktır. İlk James Bond filminde, İngiliz Gizli Servisi'nden bir ajan, Bond'a, "Şık ve hafif, ama bir kadının çantasında dursun diye. Hiçbir durdurucu gücü

yok,” der ve eski tabancasını alıp yeni model bir tabanca verir. Ama bu öğüt yalnızca profesyoneller için geçerliydi, şimdi İgor’un tasarladığı şey için ise Beretta Px4 biçilmiş kaftandı.

Beretta’yı, izi bulunamasın diye karaborsadan almıştı. Fişek yatağında beş mermi var, ama o bir tek mermi kullanmayı tasarlıyor, merminin ucuna bir tırnak törpüsüyle “X” işareti kazıdı. Böylece, ateşlenip de sert bir nesneye çarptığında dört parçaya ayrılacak.

Beretta’yı ancak son çare olarak kullanacak. Bir dünyayı karartmanın, bir evreni yok etmenin daha başka yolları da var. İlk kurban bulunur bulunmaz, Ewa herhalde mesajı alacak. Onun bunu aşk uğruna yaptığını ve en küçük bir pişmanlık duymadığını, ama onu yeniden elde ettiğinde, aradan geçen iki yıl boyunca ne yaptığı konusunda hiçbir soru sormayacağını anlayacak.

Altı aydır kılı kırk yararcasına hazırladığı planın sonuç vereceğini umuyor, fakat bunu ancak ertesi sabah anlayabilecek. Planı, Eski Yunan mitologyasının öç tanrıçaları Furiaların, kapkara kanatlarıyla, elmaslardan, botokstan ve yalnızca iki kişi binebildiği için kimseye yararı olmayan sürat arabalarından geçilmeyen bu mavi-beyaz diyara inmelerini sağlamak. Yanında getirdiği o küçük nesneyle, güç, başarı, ün ve paraya ilişkin tüm o hayaller bir anda yerle bir edilebilirdi.

Aslında doğruca odasına çıkmış da olabilirdi; gerçi daha da fazla beklemeye hazırды ama, tanık olmaya hazırlandığı sahne 23:11’de gerçekleşecekti. Adam ve yanındaki güzel kadın –ikisi de gece giysileri giymişti– her önemli akşam yemeğinden sonra her gece düzenlenen ve insanlara Festival’deki tüm film prömiyerlerinden daha çekici gelen o davetlerden biri için çıkageldiler.

İgor, kadına görünmek istemedi. Kadının kendisini görmemesi için yüzünü bir Fransız gazetesiyle kapattı (bir Rus gazetesi kuşku uyandırabilirdi). Oysa böyle bir önleme gerek yoktu: Kendini dünyanın kraliçesi gibi gören tüm kadınlar gibi o da başkalarına asla bakmazdı.

Böyle kadınlar çevrelerine ışık saçmak için oradadırlar ve başkalarının ne giydiğine bakmaktan her zaman kaçınırlar, çünkü kendi giysileri ve aksesuarları onlara bir servete mal olmuş olsa bile, başka birinin takip takıştırdığı elmaslar, hele sırtındaki eşi benzeri olmayan bir giysi onları üzebilir, çileden çıkarabilir ya da kendilerini düşkün hissetmelerine yol açabilir.

Kadının ak saçlı, şık kavalyesi bara giderek şampanya söyledi; yeni bağlantılar, iyi bir müzik, güzel bir deniz kıyısı ve limana demirlemiş yatlar manzarası vaat eden bir gece için gerekli bir aperitif şampanya.

İgor, adamın, içkilerini getiren kadın garsona teşekkür edip yüklü bir bahşış verirken ne kadar kibar olduğunu fark etti.

Üçü de birbirlerini tanıyorlardı. Igor, adrenalin kanna karışmaya başlarken, bedenini büyük bir mutluluk dalgasının kapladığını hissetti. Ertesi gün kadının kendisinin orada olduğunu fark etmesini sağlayacak ve sonunda buluşacaklardı.

Bu buluşmadan ne çıkacağını bir Tanrı bilirdi. İnancı bir Katolik olan Igor, Moskova'daki bir kilisede Maria Magdalena'nın¹ kutsal emanetleri (inananların ibadet etmeleri için bir haftalığına Rusya başkentine getirilmişlerdi) önünde söz vermiş ve yemin etmişti. Beş saate yakın bir süre sırada beklemiş ve en sonunda kutsal emanetleri gördüğünde, bunun rahiplerin düşlerinde yaratıkları bir şey olduğundan kuşkusu kalmamıştı. Yine de sözünden dönmeyi göze almak istemediğinden, Maria Magdalena'nın koruyuculuğuna sığınmış, çok fazla özveride bulunmadan hedefine ulaşabilmek için ondan yardım dilenmişti. Ayrıca, her şey olup bittiği ve en sonunda anayurduna dönmeyi başardığı zaman, Novosibirsk'teki

¹ Mecdelli Meryem diye de bilinir. Hz. İsa'nın ünlü müritlerindendir. Markos ve Yuhanna İncillerine göre, İsa'yı dirildikten sonra ilk gören kişidir. Dört İncil'e göre de, İsa'nın çarmıha gerilmesinde ve gömülmesinde hazır bulunmuştur. İlk Hristiyanlar tarafından gizli bir vahyin aracısı olarak kabul edilmiştir. Doğu Kilisesi geleneğine göre, Havari Aziz Yuhanna'yla birlikte Ephesos'a (Efes) gitmiş, orada ölmüş ve gömülmüştür. (C.N.)

bir manastırda yaşayan ünlü bir ressama altın bir ikona sipariş edeceğine söz vermişti.

Sabahın üçünde Hotel Martinez'in barı sigara ve ter kokusundan geçilmiyor. Jimmy (her zaman farklı renkte ayakkabılar giyer) artık piyano çalmayı bırakmış, kadın garson bitkin düşmüş, ama bardakiler hâlâ gitmeye yanaşmıyorlar. Hiç değilse bir saat daha, hatta bütün gece bir şey oluncaya kadar orada kalmak istiyorlar!

Dört gündür Cannes Film Festivali'ndeler ve hâlâ bir şey olduğu yok. Masalardaki tüm müşterilerin kafalarında bir tek şey var: güç sahibi biriyle tanışmak. Güzel kadınlar bir yapımcının kendilerine âşık olmasını ve yeni filmde önemli bir rol vermesini bekliyorlar. Birkaç aktör, bu işleri hiç umursamıyormuşçasına kahkahalar atarak çene çalıyor – ama gözleri kapıda.

Biri gelmek üzere. Biri gelmeli. Fotoğraf sanatı ve senaryo yazarlığı konusunda yazılmış ne varsa yalayıp yutmuş genç yönetmenler, kafalarında fikirleri, ceplerinde üniversitede çektikleri videoların sıralandığı CV'leriyle, başlarına devlet kuşu konmasını bekliyorlar. Belki de, az önce bir partiden ayrılmış, bir kahve söyleyip sigarasını tüttüreceği boş bir masa arayan biriyle, hep aynı yerlere gitmekten sıkılmış, yeni bir serüven arayan biriyle tanışabilmeyi umuyorlar.

Ne kadar da saflar!

Böyle biri oraya gelse bile, dinlemek isteyeceği en son şey, beylik bir konuyla ilgili “yepyeni fikirler” olurdu; ama çaresizlik yanıltır insanı. Buraya ara sıra uğrayan güç sahibi insanlar şöyle bir bakınıp odalarına çıkarlar. Kaygılı değildirler. Korkacakları bir şey yoktur. Süpersınıf ihanetleri bağışlamaz ve onlar kendi sınırlılıklarını bilirler – efsane ne derse desin, bulundukları yere başkalarının sırtına basarak gelmemişlerdir. Öte yandan, sinema, müzik ya da moda dünyasında yeni bir büyük keşif bir otelin barında değil, ancak uzun araştırmalardan sonra ortaya çıkaraktır.

Süpersınıf şimdi partiye davetiyesiz girmeyi başaran ve eline düşen kızla sevişiyor. Makyajını siliyor, yüzündeki kırışıkları inceliyor ve yeni bir estetik ameliyatın vaktinin geldiğini düşünüyor. Gündüz yaptığı açıklamanın medyada yer alıp almadığını görmek için internet haber sitelerine bakıyor, onsuz edemediği uyku haplarını alıyor ve kilo verdirdiği söylenen çaylardan içiyor. Oda servisinin getireceği kahvaltı için mönüdeki kutucukları işaretleyip “Rahatsız etmeyin” levhasıyla birlikte kapıya asıyor. Süpersınıf gözlerini kapıyor ve şöyle düşünüyor: “Umarım çabucak uyurum. Yarın onda toplantım var.”

Yine de, Hotel Martinez’in barının güç sahibi insanların takıldığı bir yer olduğunu bilmeyen yok; bu da her zaman onlarla karşılaşılabilceği anlamına geliyor.

Umut içinde bekleşenlerin aklına bile gelmiyor: Güç Sahipleri yalnızca Güç Sahipleriyle konuşurlar, sık sık bir araya gelip öğle ve akşam yemekleri yemekten, büyük festivalleri daha akıl çelici kılmaktan, lüks ve şan şöhret dünyasının bir fikrin peşine düşmeyi göze alan herkes için erişilebilir olduğu hayalini körüklemekten, kazançlı olmayan her türlü çatışmadan kaçınmaktan ve kendilerine daha fazla güç ve para sağlayacağını umdukları durumlarda ülkeler ve şirketler arasında saldırganlığı beslemekten, artık kendi başarılarının tutsağı oldukları halde mutlu oldukları sanısını uyandırmaktan, servet ve nüfuza fazlasıyla sahip olsalar bile her ikisini de artırmak için mücadele etmeyi sürdürmekten başka bir şey düşünmezler, çünkü Süpersınıfın kibirliliği her zaman zirvenin zirvesinde olmak için kendi kendisiyle yarışmaktan ibarettir.

Hayallerdeki dünyada, Güç Sahipleri, artık bitkin düşmüş, uykusuzluktan gözleri kapanan, ertesi gün bir sürü ricada bulunmayı, gerekli randevuları ayarlamayı ve her an her türlü hizmete hazır olmayı gerektiren maratona yeniden başlayabilmek için, bir an önce uzak kasabalarda kendileri için tutulmuş odalarına dönmekten başka bir şey düşünmeyen oyuncular, yönetmenler, tasarımcılar ve yazarlarla konuşurlar.

Gerçek dünyada ise, Güç Sahipleri, şu anda odalarına kapanmışlar, gelen e-postalara bakıyorlar, bu Festival partilerinin hep birbirinin aynı olduğundan, dostlarından birinin kendilerinininkinden daha iri bir mücevher takmış olmasından yakınıyorlar ve yarışmacılardan birinin yeni aldığı yatın nasıl olup da bu kadar güzel dekore edilmiş olduğunu merak ediyorlardır.

İgor'un konuşacağı kimse yok, konuşmak istediği de yok. Kazanan yalnızdır.

İgor, başarılı bir işadamı, Rusya'daki bir telefon şirketinin sahibi ve yönetim kurulu başkanı. Geçen yıl Martinez'in (burada, ne kadar kalacağınıza bakılmaksızın en az on iki gecelik ücret peşin alınır) en iyi süitini tuttu; bugün öğleden sonra özel jetiyle geldi, arabayla alınarak otele götürüldü, banyosunu yaptıktan sonra, beklediği sahneye tanık olma umuduyla aşağıya indi.

İlk başta, aktrisler, aktörler ve yönetmenler tarafından canından bezdirildi, ama sonunda hepsini başından savacak kusursuz yanıtı buldu:

"İngilizce bilmiyorum, özür dilerim. Ben Polonyalıyım."

Ya da:

"Fransızca bilmiyorum, özür dilerim. Ben Meksikalıyım."

Biri İspanyolca bir şeyler söylemeye kalktığında ise, Igor bir başka hileye başvurdu. Gazeteci (çünkü herkes gazetecilerle tanışmak ister) gibi de, film şirketi patronu gibi de görünmemek için bir deftere birtakım rakamlar karalamaya başladı. Yanında, kapağında asık suratlı bir şirket yöneticisinin fotoğrafı bulunan bir Rus ekonomi dergisi (pek çok insan Rusça'yı Lehçe ya da İspanyolca'dan ayırt edemez) duruyordu.

İnsan sarrafı olmakla övünen bar müdavimleri, yeni bir sevgili bulmak için Cannes'a gelen milyonerlerden biri olduğunu düşünerek, Igor'a ilişmiyorlar. Başka yer olmadığı bahanesiyle masasına oturup bir maden suyu söyleyen beşinci kiseden sonra, en azından barda dolaşan de-

dikodu onun bir milyoner olduğu yönünde. İgor böylece “parfüm” sınıflamasına havale edildi.

“Parfüm”, aktrislerin (ya da Festival’deki adlarıyla “yıldız adayları”nın) kendi aralarında kullandıkları bir terim; hani parfümde sık sık marka değıştirilir de, sonunda biri çok uygun düşebilir ya. Eğer söz konusu aktrisler sinema sanayiinde işlerine yarayacak bir şey ya da birini bulamamışlarsa, Festival’in son iki gününde “parfümler”in peşine düşerler. Bu durumda, bu tuhaf, zengin görünüşlü adam şimdilik bekleyebilir. Aktrisler bilirler ki, Festival’den (sonradan bir film yapımcısına dönüşebilecek) yeni bir erkek arkadaşla ayrılmak her zaman en iyisidir; işte o zaman bir sonraki hamleye geçilir ve o bildik, alışılmış gösteri yaşanır – içer, gülümser (hep gülümsemek gerekir) ve kimseyi aramıyormuş gibi yaparsınız, ama bu arada kalbiniz küt küt atar, zaman hızla geçip gider ve sizin davetli olmadığınız, ama “parfümler”in davetli olduğu gala geceleri sizi bekler.

“Parfümler” her zaman aynı şeyleri söylerler; aktrisler de bunu bilirler ve onlara inanıyormuş gibi yaparlar.

- (a) “Bütün hayatını değıştirebilirim senin.”
- (b) “Pek çok kadın senin yerinde olmak ister.”
- (c) “Şimdi gençsin, ama birkaç yıl sonra ne olacağı bilinmez. Daha uzun vadeli bir yatırım yapmayı düşünmelisin.”
- (d) “Ben evliyim, ama karım...” (Böyle başlayan cümle çeşitli biçimlerde tamamlanabilir: “...hasta”, “...onu terk edersem intihar edeceğini söylüyor” vb.)
- (e) “Sen bir prensessin ve prensesler gibi yaşamayı hak ediyorsun. Meğer bugüne kadar senin gibi birini bekliyormuşum da haberim yokmuş. Rastlantılara inanmam, bence bu ilişkiye bir şans tanimalıyız.”

Hep aynı hikâye. Tek değışen, kaç hediye alacağınız (hediyein mücevher olması tercih edilir, çünkü sonradan satılabilir), kaç yat partisine davet edileceğiniz, kaç kart-

vizit toplayacağınız, aynı lafları kaç kez dinlemek zorunda kalacağınız ve aynı sınıftan insanların arasına karışıp “büyük fırsat”ı yakalayabileceğiniz Formula 1 yarışlarına bir bilet kapıp kapamayacağınızdır.

“Parfüm” sözü, genç aktörler tarafından da geçkin kadın milyonerler için kullanılır. Ama vücutları estetikten ve botokstan geçilmeyen bu kadınlar hiç değilse erkek milyonerlerden daha zekidirler. Hiç vakit kaybetmezler: Onlar da Festival’in son günlerinde çıkagelirler ve tek çekim güçlerinin para olduğunun farkındadırlar.

Erkek “parfümler” kendilerini aldatırlar: Uzun bacaklı, körpe kızların kendilerine gerçekten kapıldığını ve onları parmaklarında oynatabileceklerini sanırlar. Kadın “parfümler” ise yalnızca elmaslarının gücüne bel bağlarlar.

İgor’un bütün bunlardan haberi yok. Bu, Festival’e ilk gelişi. Burada bardakiler dışında hiç kimsenin filmlerle doğru dürüst ilgilenmediğini büyük bir şaşkınlıkla yeni fark etti. Birkaç dergi karıştırdı, şirketinin, en seçkin partilerin davetiyelerini koyduğu, ama içinde tek bir film prömiyeri davetiyesinin bile bulunmadığı zarfı açtı. Fransa’ya gelmeden, hangi filmlerin gösterileceğini öğrenmeye çalışmışsa da, bilgi edinmekte büyük güçlük çekmişti. Tam o sırada bir dostu şöyle demişti:

“Boş ver filmleri. Cannes aslında bir moda gösterisidir.”

Moda. İnsanlar ne düşünüyor olabilirler? Modanın mevsime göre değişen bir şey olduğunu mu sanıyorlar? Dünyanın dört bir yanından gerçekten de giysileri, mücevherleri ve ayakkabı koleksiyonlarıyla gösteriş yapmak için mi geldiler? Anlamıyorlar. “Moda”, aslında, “Ben sizin dünyanızdanım. Sizin ordunuzla aynı üniformayı giyiyorum, onun için beni vurmayın,” demenin bir biçimidir.

Erkekler ve kadınlardan oluşan toplulukların mağalarda ilk kez birlikte yaşamaya başladıklarından bu yana, moda herkesin, hatta tümünden yabancıların bile an-

layabildiği tek dil olmuştur. “Aynı biçimde giyiniyoruz. Ben sizin kabilenizdenim. Haydi, varlığımızı sürdürebilmek için güçsüzlerin üstüne çullanalım.”

Ama bazıları “moda”nın her şey olduğuna inanırlar. Zenginlere özgü kabileye üyeliklerini sürdürebilmek için altı ayda bir ufacık bir ayrıntıyı değiştirmek uğruna bir servet harcarlar. Bilgi teknolojisi sanayisinin milyarderlerinin plastik saatler takıp eski püskü blucinler giydikleri Silikon Vadisi’ne gitseler, dünyanın değiştiğini anlayacaklardır; orada artık herkes aynı toplumsal sınıftanmış gibi görünüyor; artık hiç kimse bir elmasın büyüklüğünü, bir kravatın ya da deri çantanın markasını umursamıyor. Aslında dünyanın bu yöresinde kravatlar ve deri çantalarından eser yok; oysa, düşüşte olsa da bir bakıma daha güçlü bir çarkı döndüren ve masumları hâlâ *haute couture* giysilere, zümrüt gerdanlıklara ve dev limuzinlere inandırmayı başaran Hollywood hemen yanı başında. Ve tüm dergilerde hâlâ bunlar yer aldığına göre, reklamları, işe yaramaz nesnelerin piyasaya sürülmesini, tümünden gereksiz yeni akımların icat edilmesini ve farklı markaların hepsi de birbirine benzeyen yüz kremlerinin üretilmesini kapsayan milyarlarca dolarlık bir sanayiye yok etmeyi kim göze alabilir ki?

Ne kadar saçma! İgor, onurlu bir yaşam süren, sağlıklı olmaktan, bir yuvalarının olmasından, ailelerinin sevgisinden hoşnut, dürüst ve çalışkan milyonlarca insanın yaşamını kararlarıyla etkileyen kişilere duyduğu nefreti gizleyemiyor.

Ne kadar sapkınca! Tam her şey yolunda görünürken ve aileler akşam yemeği için bir masanın başında bir araya gelmişken, Süpersınıf’ın hayaleti beliriverir ve gerçekleşmesi olanaksız hayaller satar: lüks, güzellik, güç. Ve aile paramparça olur.

Baba, oğluna en son çıkan spor ayakkabısından alabilmek için fazla mesai yapar; yoksa oğlu okulda dışlanacaktır. Karısı, arkadaşlarının sırtındaki son moda giysileri para olmadığı için alamadığından için için ağlar. Ye-

niyetme çocukları, inanç ve umudun gerçek değerlerini öğreneceklerine, yalnızca şarkıcı ya da film yıldızı olmanın hayallerini kurarlar. Taşra kasabalarındaki genç kızlar, bir türlü gerçek kimliklerini edinemezler ve büyük kente gitmeyi düşünmeye başlarlar: Bir mücevher sahibi olabilmek için her şeyi, ama her şeyi yapmaya hazırdırlar. Adalete yöneltilmesi gereken bir dünya, tam tersine, altı ay geçmeden hiçbir değeri kalmayacak ve yenisi alınması gerekecek maddi şeylere odaklanmaya başlar; işte, Cannes'da toplanan aşağılık yaratıkların yığının en tepesinde kalmalarını sağlayan tüm çark böyle döner.

Igor bu yıkıcı güçten etkilenmiyor, çünkü dünyada en imrenilecek işlerden birine sahip. Bir günde kazandığı para, akla gelebilecek yasal ve yasadışı her türlü zevke dalsa bile bir yılda harcayabileceği paradan daha fazla. Kadın bulmakta hiç zorluk çekmiyor; ne kadar çok parası olduğunu bilip bilmemeleri önemli değil – bunu en azından birkaç kez sınıdı ve şimdiye kadar hiç yanılmadı. Kırkına yeni bastı ve bayağı yakışıklı sayılır; yıllık *check-up* sonuçlarına bakılırsa hiçbir sağlık sorunu olmadığı gibi, hiçbir borcu da yok. Marka giysiler giymek, seçkin bir restorana gitmek, tatillerini “herkes”in gittiği bir plajda geçirmek ya da tanıtımını başarılı bir sporcunun yaptığı bir saati almak zorunda değil. Önemli sözleşmeleri ucuz bir tükenmezle imzalayabiliyor, ofisinin bitişiğinde küçük bir dükkânı bulunan bir terzinin diktiği, marka etiketi olmayan, rahat ve şık ceketler giyebiliyor. Canının istediğini yapabiliyor, zengin olduğunu kimseye kanıtlamak zorunda değil; ilginç bir işi var ve yaptığı işi çok seviyor.

Belki de sorun burada: Yaptığı işi hâlâ çok seviyor. Birkaç saat önce bardan içeri giren kadının şimdi masasında onunla birlikte oturuyor olmamasının nedeninin bu olduğundan emin.

Düşünmeyi sürdürerek vakit geçirmeye çalışıyor. Kristelle'den bir içki daha istiyor – garson kızın adını biliyor, çünkü bir saat önce bar bu kadar dolu değilken (herkes akşam yemeğindeyken) bir kadeh viski istediğinde,

kız keyifsiz göründüğünü, bir şeyler yerse moralinin yerine geleceğini söylemişti. Ruh haliyle ilgilenilmesi hoşuna gitmiş, gösterdiği ilgiden dolayı kıza teşekkür etmişti.

Kendisine hizmet eden garson kızın adını belki de bir tek o biliyor; ötekilerin tek derdi, masalarda ve koltuklarda oturanların adlarını –bir de, mümkünse, ne iş yaptıklarını– öğrenmek.

Düşünmeyi sürdürmeye çalışıyor, ama saat sabahın üçünü geçti, güzel kadın ve –kendisine çok benzeyen– kibar kavalyesi yeniden görünmediler. Belki de doğruca odalarına çıktılar, sevişiyorlar ya da ancak bütün öteki partiler sona ererken yatlarda başlayan partilerden birinde hâlâ şampanyalarını yudumluyorlar. Belki de yataklarına uzanmış, birbirleriyle ilgilenmeden dergilerini okuyorlar.

Ne önemi var ki. İgor yalnız ve yorgun, uyumak istiyor.

07:22

07:22'de, vücudunun istediğinden çok daha erken uyanıyor; henüz kendini Moskova ile Cannes arasındaki zaman farkına uyduramadı. Şimdi işte olsa, yöneticileriyle çoktan iki-üç toplantı yapmış, yeni bir müşteriyle buluşacağı öğle yemeğine hazırlanıyor olurdu.

Burada yapması gereken başka bir iş var: Aşk adına kurban edeceği birini bulması gerekiyor. Bir kurban bulmalı ki, Ewa daha o sabah mesajını alsın.

Banyo yaptıktan sonra aşağıya iniyor, henüz kimsele rin gelmediği restoranda kahvesini içiyor, sonra belli başlı lüks otellerin neredeyse tümünün bulunduğu Croisette Bulvarı'nda yola koyuluyor. Hiç trafik yok, caddenin bir yönü trafiğe kapatılmış, yalnızca resmî izni olan arabalar geçebiliyor. Caddenin öteki yönü ise bomboş, kentte yaşayan insanlar bile yeni yeni işe gitmeye hazırlanıyorlar.

Artık hiç öfke duymuyor. Acıdan ve nefretten gözüne uyku girmediği o en zor aşamayı aşmış. Ewa'nın duygularını anlayabiliyor artık: Ne de olsa, tekeşlilik, insanlara nice dir dayatılmış bir masal. Bu konuda çok şey okudu İgor. Tekeşli olamamak hormonların fazla çalışmasıyla ya da kendini beğenmişlikle ilgili bir sorun değil, tüm araştırmaların ortaya koyduğu gibi, hemen tüm hayvanlarda bulunan genetik bir olgu.

Kuşlar, maymunlar ve tilkilere uygulanan babalık testleri, bu türlerin evliliğe çok benzeyen bir toplumsal ilişki geliştirmiş olmasının ille de birbirlerine sadık kal-

dıkları anlamına gelmediğini gösteriyor. Vakaların yüzde yetmişinde, dünyaya gelen yavruların babalarının eşler değil, başka erkekler olduğu görülüyor. Igor, Seattle'daki Washington Üniversitesi'nin psikoloji profesörlerinden David Barash'ın yazdığı bir yazıyı hatırladı. Doğada, zina yapmayan ve yüzde yüz tekeşliliğin görüldüğü tek türün *Diplozoon paradoxum* denilen bir cins yassısolucan olduğunu söylüyordu Barash. Erkek ve dişi solucanlar henüz erişkin olmadan birleşiyorlar, gövdeleri birbirinin içine geçip kaynaşıyordu.

Igor bu yüzden Ewa'yı hiçbir şeyle suçlayamıyor; onun insana özgü içgüdülerini izlediği kanısında. Ne var ki, doğal olmayan toplumsal alışkanlıklara inandırılarak yetiştirilmiş olan Ewa, Igor'un kendisini artık sevmediğini ve asla bağışlamayacağını düşünerek kendini suçlu hissediyor olsa gerek.

Aslında Igor her şeyi yapmaya, sırf onu yeniden kabul etmeye hazır olduğunu, hatta geçmişi seve seve silip atacağını ve hiçbir soru sormayacağını Ewa'nın anlaması için, birinin dünyasını yok ettiğini gösterecek mesajlar göndermeye bile hazır.

Igor, kaldırırma elyapımı objeler, garip takılar dizmekte olan bir genç kadın görüyor.

Evet, kurban bu işte. Göndermesi gereken mesaj bu, gideceği yere ulaşır ulaşmaz anlaşılacak bir mesaj. Igor, genç kadının yanına gitmeden, onu sevecen bakışlarla izliyor; kadın, her şey yolunda giderse, birazdan başının göğre ereceğinin, hayallerinin gerçek olmasını asla sağlamayacak bu aptalca işten sonsuza dek kurtulacağını farkında değil.

Igor, "Ne kadar?" diye soruyor kusursuz bir Fransızca'yla.

"Hangi parçayı istiyorsunuz, efendim?"

"Hepsini."

Genç kadın -en fazla yirmisinde olmalı- gülümsüyor.

“Hepsini almak istediğini söyleyen ilk siz değilsiniz. Hemen ardından şöyle derler genellikle: ‘Şöyle bir gezintiye ne dersiniz? O kadar güzelsiniz ki, burada bunları satmakla uğraşmamalısınız. Ben...’”

“Hayır, ben onlardan değilim. Film işinde çalışmıyorum, sizi bir aktris yapıp hayatınızı değiştirecek de değilim. Sattıklarınızla da ilgilenmiyorum. Konuşmaya ihtiyacım var, o kadar; bir yere gitmemize gerek yok, burada da konuşabiliriz.”

Genç kadın gözlerini kaçırıyor.

“Bu şeyleri annemle babam yapıyorlar, ben de yaptığım işten gurur duyuyorum. Bir gün bunların değerini anlayacak biri çıkacak. Lütfen, gidin şimdi. Anlatacaklarınızı dinleyecek başka birini bulacağınızdan eminim.”

İgor cebinden bir tomar kâğıt para çıkarıp usulca genç kadının yanına bırakıyor.

“Kabalığımı bağışlayın. Sattıklarınızla ilgilenmiyorum derken, niyetim fiyat kırmak değildi. Her neyse, benim adım Igor Malev. Dün Moskova’dan uçakla geldim, *jet-lag*’i hâlâ atamadım üstümden.”

“Benim adım da Olivia,” diyor genç kadın, Igor’un yalanına inanmış gibi yaparak.

İgor, izin almadan, kadının oturduğu banka oturuyor. Kadın hafifçe yana kayıyor.

“Ne konuşmak istiyorsunuz?”

“Önce parayı alın.”

Olivia duraksıyor, sonra, çevresine bakınıp çekinmek için bir neden olmadığını kavırıyor. Artık caddenin trafiğe açık yönünde arabalar ilerliyor, gençler kumsala doğru yürüyorlar, yaşlı bir çift kaldırımında onlara doğru geliyor. Olivia parayı saymadan cebine koyuyor; gereğinden fazla olduğunu anlayacak kadar deneyimli.

“Önerimi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim,” diyor Rus. “Ne konuşmak istediğimi mi sordunuz? Çok önemli bir şey değil.”

“Burada olmanızın bir nedeni olmalı. Kentin burada yaşayanlar için olduğu kadar turistler için de çekilmez ol-

duğu yılın bu döneminde Cannes'a gelmeniz bir nedeni olsa gerek."

İgor denize bakıyor. Bir sigara yakıyor.

Olivia, "Sigara sağlığa zararlı," diyor.

İgor duymazlıktan geliyor.

"Sizce hayatın anlamı nedir?" diye soruyor.

"Aşk."

Olivia gülümsüyor. Sattığı takıların ya da insanların giydiği giysilerin fiyatlarından daha derin şeyler konuşmak, güne başlamak için biçilmiş kaftan.

"Ya sizce?"

"Evet, bence de aşk. Ama annemle babama başarılı olabileceğimi gösterebilmek için yeterince para kazanmak da önemliydi benim gözümde. Başardım da, şimdi benimle gurur duyuyorlar. Mükemmel kadınla tanıştım, evlendik; Tanrı saygısı ve korkusuyla çocuğumuz olması- nı çok istedim, ama bir türlü olmadı."

Olivia, neden diye sormak istemiyor. Kırklarında görünen adam kusursuz Fransızcasıyla devam ediyor:

"Bir çocuğu evlat edinmeyi düşündük. İki-üç yıl bunu düşünerek geçti, sonra hayat iş gezileri ve partiler, toplantılar ve iş görüşmeleriyle korkunç yoğunlaşmaya başladı."

"Oturup konuşmaya başladığınızda, sizin de mace- ra arayan o eksantrik milyonerlerden biri olduğunuzu düşünmüştüm, ama böyle şeyleri konuşmak hoşuma gidiyor."

"Geleceği düşünür müsünüz?"

"Evet, düşünürüm; sanırım benim hayallerim de sizinkilere çok benziyor. Kuşkusuz, çocuğum olmasını ben de isterim..."

Duraklıyor. Bu beklenmedik yeni dostu incitmek istemiyor.

"...tabii becerebilirim. Bazen Tanrı başka şeyler çıkarıyor karşımıza."

İgor, Olivia'nın yanıtını duymamış gibi.

"Festival'e yalnızca milyonerler mi gelir?"

“Milyonerler, kendilerini milyoner sananlar, bir de milyoner olmak isteyenler. Festival sırasında kentin bu yöresi tımarhaneye döner. Herkes müthiş önemli biriymiş gibi davranır; gerçekten önemli olanlardan söz etmiyorum tabii, onlar çok daha kibardırlar; kimseye bir şey kanıtlamak zorunda değildirler. Gerçi sattıklarımı her zaman almazlar, ama en azından gülümserler, birkaç hoş laf ederler ve bana saygı gösterirler. Peki, siz burada ne arıyorsunuz?”

“Tanrı dünyayı altı günde yaratmış, ama dünya dediğimiz *nedir* ki? Senin, benim gördüğümüz şey. Ne zaman biri ölse, onunla birlikte evrenin bir parçası da ölür. İnsanların hissettiği, yaşadığı ve gördüğü şeyler de onlarla birlikte ölür; tıpkı yağmurla akıp giden gözyaşları gibi.”

“Tıpkı yağmurla akıp giden gözyaşları gibi’... Bu söz bir filmde geçiyordu. Hangi filmdi, hatırlayamadım şimdi.”

“Buraya gözyaşı dökmeye gelmedim. Sevdiğim kadına mesaj göndermek için geldim, bunu yapabilmem için de birkaç evreni ya da dünyayı yok etmem gerekiyor.”

Olivia, bu son sözlerden ürkeceği yerde gülüyor. Bu yakışıklı, şık, kusursuz Fransızca konuşan adam hiç de delinin tekine benzemiyor. Olivia, hep aynı lafları duymaktan bıkmış: Çok güzelsiniz, bu işten çok daha iyilerine layıksınız, şunu kaç veriyorsunuz, bunu kaç veriyorsunuz, çok pahalı, ben bir düşüneyim, yine uğrarım (tabii asla bir daha uğramazlar), vb. Bu Rus’un hiç değilse mi-zah duygusu var.

“Neden dünyayı yok etmeniz gerekiyor?”

“Kendi dünyamı yeniden kurabilmek için.”

Olivia onu avutmayı geçiriyor aklından, ama o bildik sözleri duymaktan korkuyor: “Bence hayatıma anlam kazandırabilirsiniz.” O zaman da konuşma kesiliverecek, çünkü Olivia’nın gelecek için başka planları var. Kaldı ki, kendisinden yaşlı ve daha başarılı birine güçlüklerinin üstesinden gelmeyi öğretmeye kalkışmak çok saçma olacak.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Hayatı hakkında bir şeyler daha öğrenmeye çalışmak bir çözüm olabilir. Üstelik, ona ayıracağı zamanın karşılığını ödemedi mi, hem de fazlasıyla.

“Peki, bunu nasıl yapmayı düşünüyorsunuz?”

“Kurbağalar hakkında bilginiz var mı?”

“Kurbağalar mı?”

“Evet, biyolojik araştırmalar, yaşadığı gölden alınmış suyla dolu bir kaba konulan bir kurbağanın, su yavaş yavaş ısıtıldıkça orada hiç kıpırdamadan durduğunu ortaya koyuyor. Kurbağa sıcaklığın giderek artmasına, çevresindeki değişikliklere tepki vermiyor ve su kaynama noktasına vardığında, tombul ve mutlu bir biçimde ölüyor.

“Buna karşılık, kaynar suyla dolu bir kaba atılan bir kurbağa o anda dışarı fırlıyor, haşlansa da hayatta kalıyor!”

Olivia, bunun, dünyanın yok edilmesiyle ne ilgisi olduğunu pek anlayamıyor. Igor devam ediyor:

“Ben de o yavaş yavaş kaynatılmış kurbağa gibiydim. Değişiklikleri fark edemiyordum. Her şeyin yolunda gittiğini, kötü giden şeylerin zamanla düzeleceğini sanıyordum. Ölmeye hazırdım, çünkü hayatımdaki en önemli şeyi kaybetmiştim, ama tepki göstereceğim yerde, git tikçe ısınan suyun içinde hiçbir şey hissetmeden otuyordum.”

Olivia, cesaretini toplayıp soruyor:

“Neyi kaybetmiştiniz?”

“Doğrusunu isterseniz, hiçbir şey kaybetmemiştim. Hayat bazen insanları, birbirleri için ne kadar çok şey ifade ettiklerini anlasınlar diye ayırır. Mesela, dün gece karımı başka bir adamla gördüm. Bana dönmek istediğini, beni hâlâ sevdiğini biliyorum, fakat ilk adımı atacak cesareti yok. Bazı kurbağalar kaynarken bile, geçerli olanın harekete geçmek değil, boyun eğmek olduğunu sanıyorlar: Harekete geçebilenler öne geçer, hiçbir şey hissetmeyenler boyun eğer. Öyleyse doğrusu nedir? Bir durumdan, biraz haşlanmış da olsanız, sağ ve eyleme geçmeye hazır olarak çıkmak daha iyidir. Bence bu işte bana yardım edebilirsiniz.”

Olivia, yanı başındaki adamın kafasından neler geçtiğini kestirmeye çalışıyor. İnsan bu kadar ilginç birinden, kendisinin aklının ucundan bile geçmemiş şeylerden söz edebilen birinden nasıl ayrılabilir ki? Demek, aşkın mantığı olmadığını bir kez daha kabul etmek gerekiyor. Olivia, çok genç olmasına karşın, bunu biliyor. Örneğin, erkek arkadaşı çok kabalaşabiliyor, bazen hiçbir neden yokken kendisine vuruyor, ama Olivia bir gün bile ondan ayrı kalamıyor.

Tam olarak neden söz ediyorlardı? Kurbağalardan ve Olivia'nın ona nasıl yardım edebileceğinden. Kuşkusuz ona yardım etmesi olanaksız, o yüzden konuyu değiştirse iyi olacak.

"Peki, dünyayı yok etmeye nasıl başlamayı düşünüyorsunuz?"

İgor, Croisette Bulvarı'nın trafiğe açık yönünü gösteriyor.

"Diyelim, sizin bir partiye gitmenizi istemiyorum, ama bunu açıkça söylemeyi göze alamıyorum. Trafikğin en sıkışık olduğu zamanı bekler ve arabamı yolun tam ortasında durdurursam, on dakikaya kalmaz, bulvar kumsal boyunca tıkanır. Sürücüler, 'Herhalde bir kaza oldu,' diyip sabırla beklemeye koyulurlar. On beş dakika sonra polis bir çekiciyle arabayı götürmeye gelecektir."

"Bu tür şeyler hep olur."

"Evet, olur tabii, ama ben bu arada -büyük bir dikkatle ve kimseye fark ettirmeden- arabamdan çıkıp yola çıvılar ve başka sivri nesneler dökerim. Hepsini de siyaha boyamış olurum ki, asfaltta fark edilmesinler. Oraya yaklaşan çekicinin lastikleri patlar. Artık bir değil, iki sorun vardır ve araba kuyruğu bu küçük kentin banliyölerine, belki de sizin yaşadığınız banliyölere kadar uzamıştır."

"Doğrusu hayal gücünüz müthiş, ama yine de beni ancak bir saat kadar geciktirmiş olursunuz."

Gülümseme sırası Igor'daydı.

"Ohoo, durumu daha da kötüleştirmek için yapmayacağım şey yok. Mesela, millet yardım etmek için ora-

ya toplanmaya başlayınca, çekicinin altına küçük bir sis bombası gibi bir şey atabilirim. Herkes korkuya kapılır. Ben de paniğe kapılmış gibi yaparak arabaya atlayıp motoru çalıştırırım. Bu arada da, arabanın içine biraz çakmak benzini dökerim. Araba alev alır almaz hemen kendimi dışarı atar, sahneyi seyretmeye başlarım: Yavaş yavaş arabayı saran alevler benzin deposuna ulaşır, patlama arkadaki arabayı da etkiler ve bir zincirleme reaksiyon meydana gelir. Üstelik bütün bunları bir araba, birkaç çivi, bir dükkândan kolayca satın alınabilecek bir sis bombası ve azıcık çakmak benziniyle yapabilirim...”

İgor, cebinden, içinde sıvı bulunan küçük bir kap çıkarıyor.

“...işte bu kadarcık. Aslında bunu Ewa’nın beni terk etmek üzere olduğunu sezdiğim zaman yapmalıydım; belki kararını ertelemesini, biraz durup sonuçlarını enine boyuna düşünmesini sağlayabilirdim. İnsanlar almak üzere oldukları kararlar üstünde düşünmeye başladılar mı, genellikle fikir değiştirirler – bazı adımları atmak epeyce cesaret ister.

“Ama çok gururluydum. Bunun geçici bir durum olduğunu, Ewa’nın çok geçmeden hatasını anlayacağını sandım. Dediğim gibi, benden ayrıldığına pişman, geri dönmek istiyor. Ama geri dönebilmesi için benim birkaç dünyayı yok etmem gerekiyor.”

İgor’un yüzündeki ifade değişti, Olivia da artık bu hikâyeden sıkıldı. Ayağa kalkıyor.

“Eveet, benim biraz işim var.”

“Ama beni dinlemen için sana para verdim. Bütün bir işgününü karşılayacak kadar para ödedim.”

Olivia parayı geri vermek için elini cebine atıyor, ama tam o anda yüzüne doğrultulan tabancayı görüyor.

“Otur.”

İlkin kaçmak geçiyor aklından. Yaşlı çift hâlâ ağır ağır yaklaşıyor.

İgor, aklından geçeni okumuşçasına, “Kaçma,” diyor. “Oturup beni dinlersen, ateş etmeyeceğimden emin olabi-

lirsin. Sorun çıkarmaz, dediğimi yaparsan, yemin ederim, ateş etmeyeceğim.”

Olivia’nın kafasından hızla bir sürü şey geçiyor; ilki kaçmak, zikzaklar yaparak karşı kaldırıma koşmak, ama birden dizlerinin bağının çözüldüğünü fark ediyor.

Adam, “Otur,” diyor yeniden. “Söyleneni yaparsan, ateş etmem. Söz.”

Evet, arabaların vızır vızır geçtiği, insanların kumsala gittiği, trafiğin gittikçe yoğunlaştığı, kaldırımda yürüyen yayaların gitgide çoğaldığı pırıl pırıl sabah vakti Igor’un ateş etmesi çılgınlık olur. Olivia açısından da en iyisi adamın dediğini yapmak; kaldı ki, başka bir şey yapacak hali de yok, bayılmak üzere.

Igor’a boyun eğiyor. Şimdi yapması gereken, onun kendisine güvenmesini sağlamak, bu terk edilmiş kocanın yakınmalarını dinlemek, kimseye bir şey söylemeyeceğine söz vermek, sonra da, devriye gezen polis görünür görünmez kendini yere atarak imdat diye bağırmak.

Adam, Olivia’yı yatıştırmaya çalışarak, “Ne hissettiğini çok iyi biliyorum,” diyor. “Korkunun belirtileri ezelden beri değişmemiştir. Belirtiler, insanoğlu vahşi hayvanlarla ilk kez karşılaştığında nasıl idiyse bugün de öyle: Yüzden ve vücudu koruyan deriden kan çekilir, o yüzden insan sapsarı kesilir. Bağırsaklar gevşer ve her şeyi koyverir, böylece organizmaya bulaşacak hiçbir toksik madde kalmaz. Ani bir hareketle karşısındaki vahşi hayvanı kışkırtmamak için beden ilk başta put kesilir.”

Olivia, “Bu bir rüya olsa gerek,” diye düşünüyor. Bu sabah onunla birlikte burada olmaları gereken, ama bugünün iş bakımından canlı geçmesi beklendiğinden sabaha kadar takı yaptıkları için gelemeyen annesiyle babası geliyor aklına. Daha birkaç saat önce, arada sırada kendisine vursa da hayatının erkeği olarak gördüğü sevgiliyle sevişiyordu; uzun süredir ilk kez birlikte orgazm olmuşlardı. Kahvaltıdan sonra, kendini özgür, dinç ve keyifli hissettiğinden, her sabahki düşünüyü yapmamaya karar vermişti.

Hayır, gerçek olamaz bu. Sakin görünmeye çalışmalı.

“Kuşlaşım. Zaten bütün takılarımı konuşalım diye satın almıştınız. Kaldı ki, yerimden kalkarken kaçmak gibi bir niyetim yoktu.”

İgor tabancanın namlusunu usulca kızın kaburgalarına dayıyor. Yaşlı çift, olup bitenin farkına varmadan, bakıp geçiyor yanlarından. “Şu Portekizli kız,” diye geçiriyorlar akıllarından, “kara kaşları, çocuksu gülümseyişiyle bir erkeğin aklını çelmeye çalışıyor yine.” Onu yabancı bir adamla ilk görüşleri değil, üstelik giysilerine bakılırsa bu seferki paralı biri.

Olivia, olup biteni sırf bakışlarıyla anlatmak istercesine, gözlerini onlara diyor. Yanındaki adam neşeli bir sesle, “Günaydın,” diyor.

Yaşlı çift hiçbir şey söylemeden uzaklaşıyor. Yabancılarla konuşmak ya da sokak satıcılarıyla selamlaşmak gibi bir alışkanlıkları yok.

Rus, sessizliği bozarak, “Evet, konuşalım,” diyor. “Trafığı sahiden allak bullak etmek niyetinde değilim. Örnek veriyordum, o kadar. Karım mesajları almaya başlayınca burada olduğumu anlayacak. Doğruca gidip karşısına dikilmek istemiyorum. O bana gelmeli.”

Bu, Olivia için bir kurtuluş olabilir.

“İsterseniz mesajları ben götürebilirim. Hangi otelde kaldığını söyleyin, yeter.”

Adam gülüyor.

“Gençlik kusuru işte, kendini herkesten zeki sanıyorsun. Buradan doğruca polise gidersin sen.”

Olivia’nın kanı donuyor. Bütün gün bu bankta mı oturacaklar? Artık yüzünü tanıdığına göre, adam onu vuracak mı acaba?

“Ateş etmeyeceğinizi söylemişsiniz.”

“Evet, söz vermişim, ama daha olgun davranırsan ve zekâmı aşağılamazsan.”

Adam haklı. En akıllıcası, ona biraz kendinden söz etmesi olacak. Doğru olmasa da kendisinin benzer bir du-

rumda olduğunu söyleyerek, bir delinin yüreğinde her zaman var olan sevecenliği uyandırabilir.

Bir oğlan, kulaklarında iPod'la, koşarak yanlarından geçiyor. Dönüp bakmıyor bile.

“Hayatımı cehenneme çeviren bir adamla yaşıyorum, ama onu bir türlü terk edemiyorum.”

İgor'un bakışı değişiyor.

Olivia, tuzaktan kurtulmanın bir yolunu bulduğunu düşünüyor. “Kafanı kullan. Hemen umudunu kesme; yanında oturan adamla evlenen kadını düşün. Dürüst ol.”

“Arkadaşlarımdan kopardı beni. Kendisi istediği kadınla birlikte oluyor, ama kıskançlıkta üstüne yok. Ne yapsam eleştiriyor, hırslı değilmişim. Buradan kazandığım azıcık paraya bile el koyuyor.”

Adam hiçbir şey söylemeden denize bakıyor. Kaldırım kalabalıklaşıyor; yerinden fırlayıp kaçsa ne olur? Vurur mu? Elindeki tabanca sahici mi acaba?

Olivia, adamın ilgisini çekecek bir konuya değindiğini seziyor. Adamın nasıl konuştuğunu, birkaç dakika önce kendisine nasıl baktığını hatırlayarak, en iyisi aptalca bir şey yapmamak diye düşünüyor.

“Yine de bırakamıyorum onu. Karşıma dünyanın en iyi, en zengin, en cömert adamı da çıksa, sevgilimi kimselelere değişmem. Sakın sürekli aşağılanmaktan hoşlanan bir mazoşist olduğumu sanmayın, âşığım ona.”

Silahın namlusunu yine kaburgalarında hissediyor. Yanlış bir şey söyledi.

Adam, nefret dolu bir sesle, “Ben senin o aşağılık sevgilin gibi biri değilim,” diyor. “Elimdekileri kazanmak için çok çalıştım. Gece gündüz demedim, canla başla çalıştım, birçok tersliğe göğüs gerdim. Gerçi acımasız ve amansız davrandığım da olmadı değil, ama işimi hep dürüstçe yaptım. Her zaman iyi bir Hristiyan oldum. Nüfuzlu dostlarım var, onlara olan gönül borcumu her zaman ödedim. Senin anlayacağın, her şeyi doğru yaptım.

“Yoluma çıkan kimseye zarar vermedim. Dilediğini yapması için karıma her zaman arka çıktım. İşte sonu-

cu: Burada tek başınayım. Evet, çarpışmak için gönderildiğim o aptalca savaşta insanları öldürdüm, ama hiçbir zaman kendimi kaybedip sapıtmadım. Bir lokantaya dalıp içeridekileri makineli tüfekle tarayan, aklını oynatmış savaş eskilerinden değilim. Terörist falan da değilim. Hiç kuşkusuz, hayatın bana haksızlık ettiğini ve en önemli şeyi, aşkı elimden aldığını söyleyebilirdim. Ama başka kadınlar da var ve aşk acısı her zaman geçer. Benim hareket geçmeye ihtiyacım var, yavaş yavaş kaynayarak ölecek bir kurbağa olmaktan bıktım.”

“Madem başka kadınlar da olduğunu ve aşk acısının geçeceğini biliyorsunuz, neden o kadar sarsıldınız?”

Evet, daha olgun davranıyor artık, yanındaki kaçıyla uğraşırken gösterdiği serinkanlılığa kendisi de şaşıyor.

İgor duraksamış gibi.

“Gerçekten bilmiyorum. Belki bir zamanla çok sık terk edildiğim için. Belki sırf neler yapabileceğimi kendime kanıtlamaya ihtiyacım olduğu için. Belki de yalan söylediğimden, aslında benim için tek bir kadın olduğundan. Bir planım var.”

“Ne planı?”

“Daha önce söyledim ya. Benim için ne kadar önemli olduğunu, onu geri almak için her türlü riski göze almaya hazır olduğumu anlayıncaya kadar dünyaları yok etmeyi sürdüreceğim.”

Polis!

İkisi de polis arabasının yaklaştığını görüyor.

“Özür dilerim,” diyor adam. “Biraz daha konuşalım istiyorum. Hayat sana da pek o kadar adaletli davranmamış.”

Olivia, sonuna geldiklerini anlıyor. Artık kaybedeceği bir şey olmadığı için bir kez daha yerinden doğruluyor. O sırada, onu sevgiyle kucaklamak istercesine yabancıнын elini sağ omzuna attığını fark ediyor.

Samozaşçita Bez Orujiya ya da Ruslar arasında daha çok bilinen adıyla Sambo, karşındakini yalnızca ellerini kullanarak çabucak öldürme sanatıdır; kurbanın ne

olduğunu bile anlayamaz. Halklar ya da kabilelerin istilacılarla silahsız dövüşmek zorunda kaldıkları yüzyıllar öncesine uzanan Sambo, Sovyet devleti tarafından insanları iz bırakmadan yok etmek amacıyla yaygın bir biçimde kullanılmıştı. Bir savaş sanatı olarak 1980 Moskova Olimpiyatları'na alınması istenmiş, dönemin Komünistleri yalnızca kendilerinin yaptıkları bu sporun Olimpiyatlar'a alınması için büyük çaba harcamışlar, ama bu öneri Sambo'nun çok tehlikeli olduğu gerekçesiyle reddedilmişti.

Çok iyi. Böylece, bu sporu pek az kişi biliyor.

İgor, sağ elinin başparmağını Olivia'nın şahdamarına bastırıyor, kızın beynine kan gitmesini önüyor. Öteki eliyle de kızın koltukaltına yakın bir noktaya bastırarak kasların kasılıp kalmasını sağlıyor. Hiçbir zorlama yok, iki dakika beklemek yeterli.

Olivia, Igor'un kollarında uykuya dalmış gibi. Polis arabası, arkalarından, caddenin trafiğe kapalı yönüne dönüyor. Polisler birbirine sarılmış çifti fark etmiyorlar bile; bu sabah işleri başlarından aşkın, neredeyse olanaksız bir işin üstesinden gelmek, trafiği açmak için çabalayıp duruyorlar. Polis radyosu, az önce sarhoş bir milyonerin bir buçuk kilometre kadar ileride arabasını çarpıştığını bildiriyor.

İgor, kızı yere bırakmadan, zevksiz objeleri sergilemek üzere bankın önüne serilmiş örtüyü eğilip alıyor. Yastık olacak biçimde ustaca katlıyor.

Ortalıkta kimsenin olmadığını anlayınca, kızın hareketsiz vücudunu usulca bankın üstüne bırakıyor. Olivia uykuda sanki; rüyasında, eskiden yaşamış olduğu çok güzel bir günü ya da zorba sevgilisiyle ilgili kâbuslar görüyor belki de.

Onları bankta otururken yalnızca o yaşlı çift gördü. Ve suç ortaya çıkarsa –ki gözle görülür hiçbir iz olmadığı için Igor bundan kuşkulu– onu polise besbelli doğru dürüst tarif edemeyecekler. Kaygılanmak için en küçük bir neden yok; insanlar çevrelerinde olup bitene hiçbir zaman fazla dikkat etmezler.

İgor, oradan ayrılırken, uyuyan güzelin alnına bir öpücük kondurup mırıldanıyor:

“Gördüğün gibi sözümü tuttum. Ateş etmedim.”

Birkaç adım attıktan sonra başına korkunç bir ağrı giriyor. Bu da son derece normal: Beyne kan hücum ediyor; az önce aşırı gerilim altında olan biri için anlaşılır bir tepki.

Baş ağrısına karşın kendini çok iyi hissediyor. Evet, tasarladığını gerçekleştirdi.

Demek, yapabiliyormuş. Üstelik, ruhu o kırılgan be-
denden kurtardığı, kendini zorba bir korkağa karşı savu-
namayan bir ruhu kurtardığı için daha da iyi hissediyor
kendini. Eğer erkek arkadaşıyla ilişkisi sürseydi, kızcağız
iyice bunalıma girecek, yüreği kararacak, kendine saygı-
sını yitirecek, sonunda tümünden sevgilisinin boyunduruğu
altına girecekti.

Ewa’yla hiçbir zaman böyle olmamıştı. Her zaman
kendi kararlarını kendisi veren bir kadın olmuştu Ewa.
Kendi *haute couture* butiğini açmaya karar verdiğinde,
İgor ona hem manevi hem de mali bakımdan arka çık-
mıştı; üstelik onun gezip tozmasına, istediği zaman seya-
hate çıkmasına da hiç karışmamıştı. Örnek bir erkek ve
koca olmuştu. Buna karşın bir hata yapmıştı Ewa: İgor’un
sevgisini de, bağışlayıcılığını da anlayamamıştı. Yine de,
İgor, onun bu mesajları alacağını umuyordu; daha kendi-
sini terk ettiği gün, onu geri almak için dünyaları yıkaca-
ğını söylemişti Ewa’ya zaten.

Kısa bir süre önce aldığı ve olabilecek en az kontörü
yüklediği, kullanılıp atılan cep telefonunu çıkarıyor. Bir
mesaj atıyor.

11:00

Her şeyin, 1953 Cannes Film Festivali'nde, kimsenin tanımadığı on dokuzluk bir kızın, yapacak daha iyi bir işi olmayan fotoğrafçılara bikiniyle poz vermesiyle başladığı söylenir. Genç kız bir anda yıldız olmuş, adı efsaneleşivermişti: Brigitte Bardot. Şimdi herkes aynı şeyi yapabileceğini sanıyor. Bir aktris olmanın önemini kimse anlamıyor; tek geçerli şey güzellik.

Uzun bacaklı ve saçları boyalı kadınların, bu dünyanın sahte sarışınlarının, sırf bütün gün plajda boy göstererek görülmek, fotoğrafçılara poz vermek ve keşfedilmek umuduyla yüzlerce, hatta binlerce kilometre uzaklardan Cannes'a akın etmelerinin nedeni de bu. Bütün kadınları bekleyen o tuzaktan kurtulmak; her akşam kocasına yemek yapan, her gün çocukları okula götüren, arkadaşlarıyla oturup sırf dedikodu olsun diye komşularının tekdüze hayatını çekiştiren bir ev kadını olmaktan sıyrılmak istiyorlar. Bu kadınların istediği, şan, şöhret ve parıltılı bir hayat; kasabalarında yaşayanları da, onları çocukluklarından beri hep çirkin ördek yavruları olarak gören, bir gün büyüüp çiçek gibi açacaklarını, herkesin kıskanacağı dünya güzeli bir kız olacaklarını düşünemeyen kızlar ve oğlanları da çatır çatır çatlacak biri olmak. Göğüslerine silikon taktırabilmek ya da yeni ve seksi giysiler edinebilmek için borç almak zorunda kalsalar bile, hayaller dünyasında yükselmek isterler. Oyunculuk okulu mu? Boş ver-

sene, güzellik ve doğru bağlantılardan başka bir şey gerekmez. Sinema mucizeler yaratabilir, yeter ki o dünyaya kapağı atabilesin. Taşra kentinin hapishanesinden, o geçmek bilmeyen, sıkıcı, tekdüze hayattan kurtulabilmek için her şeyi yapmaya değer. Böyle yaşamaya aldırmayan milyonlarca insan, bırak bildiği gibi yaşamayı sürdürsün. Ama Festival'e geliyorsan, gözünü budaktan esirgememeli, her şeyi yapmaya hazır olmalısın: Anında kararlar vermeli, gerektiğinde yalan söylemeli, olduğundan genç görünmeli, nefret ettiğin insanlara g l msemeli, seni sıkan insanları bile ilginç buluyormuş gibi davranmalı, sonuçlarını hiç düşünmeden "Seni seviyorum" demeli ya da bir zamanlar sana destek olmuş, ama artık istenmeyen bir rakip haline gelmiş arkadaşını sırtından bıaklamalısın. Pişmanlık ya da utanç, yolunu kesmemeli. Elde edeceğin ödül, her türlü özveriye değer.

şan. şöhret. Parıltılı hayat.

Gabriela bu düşünceleri ürkütücü buluyor. Yeni bir güne başlananın en iyi yolu olmadığı kesin. Daha da kötüsü, akşamdan kalma.

Yine de avunabilir. Hiç değilse, beş yıldıızlı bir otelin odasında, film satmak ya da satın almak gibi çok önemli bir işi olduğu için bir an önce giyinip gitmesini söyleyen bir adamın yatağında uyanmadı.

Kalkıp arkadaşlarından biri hâlâ evde mi diye etrafı bakınıyor. Tabii ki hiçbiri yok. oktan kendilerini Croissette Bulvarı'na atmışlar; şimdi ya bir yüzme havuzunda, ya bir otelin barında ya da bir yattalar, belki biriyle öğle yemeğinde buluştular, belki de birine rastlarız umuduyla plajda dolaşıyorlar. Bir süreliğine çok pahalıya ortaklaşa kiraladıkları küçük apartman dairesinde, yere beş şilte serilmiş. şiltelerin çevresi, kimsenin yeniden gardıroba yerleştirme zahmetine katlanmadığı giysiler, ayakkabılar ve askılardan geçilmiyor.

Gabriela, "Burada giysiler insanlardan daha çok yer kaplıyor," diye geçiriyor içinden.

Elie Saab, Karl Lagerfeld, Versace ya da Galliano

marka giysiler giymeyi hayallerinden geçirmeleri bile mümkün olmadığından, evin içi yalnızca bikiniler, mini etekler, tişörtler, yüksek topuklu seksi ayakkabılar ve bir yığın makyaj malzemesiyle dolu.

“Bir gün ben de canımın çektiğini giyeceğim, yeter ki bir şans tanınsın bana da.”

Peki, o şansı neden istiyor?

Çok basit. Çünkü okulda yaşadıklarıyla annesiyle babasını hayal kırıklığına uğratmış olmasına ve güçlüklerin, bunalımların, yenilgilerin üstesinden gelebileceğini kendine kanıtlamaya kalkıştığından beri karşısına dikilen engellere karşı, kendisinin en iyi olduğunu biliyor. O kazanmak ve ünlü olmak için yaratılmış, bundan hiç kuşku duymuyor.

“İstediklerimi elde ettiğimde, biliyorum ki kendime şu soruyu sormak zorunda kalacağım: Beni sevmele ri, bana hayranlık duymaları ben olduğum için mi, yoksa ünlü olduğum için mi?”

Sahned e üne erişenleri tanıyor, sandığının tersine kendileriyle barışık değiller; sahneden iner inmez kendilerini güvensiz hissediyorlar, kuşkular içinde kıvranıyor, mutsuzluğa kapılıyorlar. Kendileri olmak zorunda kalmamak için oyuncu olmak istiyorlar ve yanlış bir adım atıp kariyerlerini sona erdirmenin korkusuyla yaşıyorlar.

“Ama ben farklıyım. Ben hep kendim oldum.”

Gerçekten öyle mi? Yoksa onun konumundaki herkes aynı mı düşünüyor?

Kalkıp bir kahve yapıyor. Mutfak darmadağınık, arkadaşlarının hiçbir i tabakları yıkama zahmetine girmemiş. Neden böyle karamsar ve kaygılı uyandığını bilmiyor. İşini iyi biliyor, işine yürekten bağlı, yine de insanlar onun yeteneğini keşfetmeye yanaşmıyorlar sanki. İnsanların, özellikle erkeklerin nasıl olduklarını da biliyor – erkekler, bir an önce kazanması gereken bir savaştaki olası müttefikleri; savaşı bir an önce kazanmalı, çünkü çoktan yirmi beşine geldi, hayal âleminde yaşanan yaşı geride bırakıyor artık. Üç şey biliyor:

- (a) Erkeklerin kadınlardan daha az ihanet ettiklerini;
- (b) Kafalarında kadını hep soydukları için bir kadının ne giydiğine hiç dikkat etmediklerini;
- (c) Memeleriniz, kalçalarınız, poponuz ve göbeğiniz baştan çıkarıcı olduğu sürece dünyayı fethedebileceğinizi.

Bu üç şeyden dolayı ve rekabet ettiği bütün öteki kadınların da kendi özelliklerini ortaya koymaya çalıştıklarını bildiği için, yalnızca listesindeki (c) maddesine önem veriyor. Egzersiz yaparak formunu korumaya çalışıyor, diyetlerden kaçınıyor ve mantıksız görünse de son derece edepli giyiniyor. Bu şimdiye kadar işe yaradı, genellikle yaşımdan genç görünüyor. Cannes'da da işe yarayacağını umuyor.

Memeler, popo, kalçalar. Varsın şimdilik gözleri bunlardan başka bir şey görmesin, gerçekten neler yapabileceğini görecekləri günler de gelecek.

Kahvesini içerken, karamsarlığının nedenini anlar gibi oluyor. Çevresi dünyanın en güzel kadınlarıyla dolu! Elbette kendini çirkin bulduğu yok, ama onlarla yarışması da olanaksız. Ne yapacağına karar vermek zorunda. Bu yolculuğa çıkmadan önce çok düşündü; parası bitti bitecekti, bir an önce bir sözleşme kapmalıydı. İlk iki gün bir sürü yere giderek insanlara CV'sini ve fotoğraflarını verdi, ama önceki gece ucuz bir restoranda verilen o güm-bürtülü partilerden birine davet edilmekten başka bir şey elde edemedi; üstelik Süpersınıf'tan bir tek kişiyle bile tanışamadı. Rahat davranabilmek için, sonunda nerede olduğunu, orada ne aradığını bile unutuncaya kadar içtikçe içti. Her şey tuhaf göründü gözüne: Avrupa, insanların giyişleri, konuştukları farklı diller, sahte neşeleri. Aslında o anlamsız yerden, durmadan çalan o aynı müziği dinlemekten, başkalarının hayatları ve güçlülerin güçsüzlere yaptığı haksızlıklar hakkında bağıra bağıra konuşmak zorunda kalmaktan kimse hoşnut değil, herkes keşke daha önemli bir davete çağrılıysaydım diye geçiriyor aklından.

Gabriela, bu sözümona haksızlıkları konuşmaktan bıkmış artık. Bu iş böyle işte. Seçmek istedikleri insanları seçerler ve bunun nedenini açıklamaya gerek görmezler. O yüzden, Gabriela'nın bir plana ihtiyacı var. Aynı hayalle yaşayan (ama hiç kuşkusuz onun kadar yetenekli olmayan) başka birçok genç kadın da ellerinde CV'leri ve fotoğraflarıyla ortalıkta dolanıp duracak; Festival'e gelen yapımcılar portfolyolar, DVD'ler ve kartvizitlerle donatılmalı.

Peki, onların arasından nasıl sıyrılacak?

Düşünmesi gerekiyor. Biriktirdiği tüm parasını bu yolculuğa harcadığından, bir daha böyle bir fırsat yakalaması çok zor. En fecisi ise, yaşılanıyor. Yirmi beş yaşında. Bu onun son şansı.

Kahvesini içerken küçük mutfağın penceresinden aşağıdaki çıkmaz sokağa bakıyor. Ortalıkta karşıdaki tü-tüncüyle çikolata yiyen küçük bir kızıdan başka bir şey görünmüyor. Evet, bu onun son şansı. Bu kez ilk seferkinden çok farklı olacağını umuyor.

Aklına, daha on bir yaşındayken Chicago'nun en pahalı okullarından birinde sahneye çıktığı ilk oyun geliyor. Sonradan kapılacağı başarıya ulaşma arzusu, ana babalar, akrabalar ve öğretmenlerden oluşan seyircilerden aldığı alkışlardan kaynaklanmadı. Çok başka bir nedeni var. *Alice Harikalar Diyarında*'da Çılgın Şapkacı'yı oynuyordu. Bu rolü –oyundaki en iyi rollerden biriydi– bir sürü kız ve oğlanın arasından sıyrılarak kapmıştı.

Oyundaki ilk repliği, “Saçını kestirmen gerekir,” idi. Alice de şu yanıtı veriyordu: “Başkaları hakkında yorum yapmaya kalkmamalısın, büyük kabalıktır bu.”

Günlerdir beklediği, kim bilir kaç kez provasını yaptığı an geldiğinde, o kadar büyük bir heyecana kapılmıştı ki, cümleyi yanlış söylemiş, “Saçını yıkaman gerekir,” demişti. Alice'i oynayan kız ise buna hiç aldırmadan kendi cümlesini söyleyivermişti. Hata yaptığını anlayan Gabriela'nın birden dili tutulmasaydı, seyirci bir yanlışlık olduğunun farkına varmayacaktı. Sahnenin devamı

açısından Çılgın Şapkacı önemli bir karakterdi, ayrıca çocuklar gerçek yaşamda hemen bir şeyler uydurma konusunda çok becerikli olsalar da sahnede doğaçtan konuşma konusunda deneyimli olmadıklarından, herkes afallayıp kalmıştı. Oyuncular birbirlerine bakakalmışlar, asırlar gibi gelen birkaç dakikalık bir duraklamadan sonra öğretmen alkışlamaya başlamış, bir ara verileceğini söyleyerek herkesin sahneden inmesini istemişti.

Gabriela sahneden inmekle kalmamış, gözyaşlarına boğularak okuldan çıkıp gitmişti. Ertesi gün, Çılgın Şapkacı sahnesinin oyundan çıkarıldığını, oyuncuların doğruca Kraliçe'yle kroket¹ oynanan sahneye geçeceklerini öğrenmişti. Öğretmen, *Alice Harikalar Diyarında* zaten saçmasapan bir öykü olduğu için bu değişikliğin hiç önemli olmadığını söylediye de, teneffüse çıktıklarında kızlar ve oğlanlar hep birlikte Gabriela'nın üstüne çullayıp onu dövmeye başlamışlardı.

Aslında bu hiç de garipsenecek bir durum değildi, sık sık rastlanıyordu böyle olaylara. Gabriela kendini var gücüyle savunmayı öğrenmişti; kaldı ki o da kendinden zayıf çocuklara az saldırmamıştı. Ama bu kez üstüne çullandıklarında hiç sesini çıkarmamış, hiç ağlayıp sızlanmamıştı. Tepkisi o kadar şaşırtıcıydı ki, dövüş çabucak sona ermişti; bağırıp çağırmasını bekleyen sınıf arkadaşları ağzını bile açmadığını görünce onu kendi haline bırakmışlardı. Çünkü Gabriela dayak yerken şöyle düşünüyordu:

“Bir gün büyük bir oyuncu olacağım, işte o zaman hepimiz pişman olacaksınız.”

Kim demiş çocuklar hayatta ne yapmak istediklerine karar veremezler diye?

Tabii ki yetişkinler.

Büyüyüp birer yetişkin olduğumuzda, her zaman haklı olan akıllı insanlar olduğumuza inanırız. Hiç kuşku yok ki, pek çok çocuk Çılgın Şapkacı, Uyuyan Güzel,

¹ Çimde ya da kortta oynanan bir açık hava oyunu. Oyuncuların uzun saplı tokmaklarla vurulan topları bir dizi kale ya da çemberden geçirmelerine dayanır. Fransızların 13. yüzyılda oynadıkları benzer bir oyundan türemiş, 16. yüzyılda İngiltere'de de oynanmaya başlamıştır. (C.N.)

Alaaddin ya da Alice rolünü oynarken aynı deneyimi yaşamış, sahne ışıkları ve alkışlardan oracıkta vazgeçmeye karar vermiştir. Gabriela ise daha önce hiçbir savaştan yenik çıkmamıştı; okulun en güzel ve en zeki kızıydı, her zaman sınıfın en yüksek notlarını alıyordu. Pes edecek olursa, dünyasının tümünden kararacağını sezebiliyordu.

Okul arkadaşlarından dayak yemek o kadar da önemli sayılmazdı, istediği zaman karşılık verebilir, kendisi de dayak atabilirdi; ama böylesi bir yenilgiyi ömrü boyunca sırtında taşımak aynı şey değildi. Hepimiz yaşamışızdır; bir okul oyununda yanlış replik vermek, herkes kadar iyi dans edememek, çöp bacaklı ya da koca kafalı diye alay edilmek tüm çocukların korkulu rüyasıdır. Böyle durumlarda birbirinden tümüyle farklı iki tutumdan birini benimserler.

Bazıları hesaplaşmayı seçerler ve başaramadıkları satılan işi çok iyi yapmak için çaba harcarlar. “Bir gün hepimiz beni kıskanacaksınız,” diye geçirirler kafalarından.

Çoğu ise yetersizliklerini kabullenmeyi seçer; işte o zaman işler daha da kötüye gider. Bir gün özgür olacakları ve canlarının istediğini yapabilecekleri hayaliyle yaşasalar da, büyüdüklerinde güvensiz ve ezik olurlar; hâlâ öteki çocukların dediği kadar çirkin olduklarına inansalar da, çirkin olmadıklarını kanıtlamak için evlenirler; zaten çocuk istedikleri halde, sırf çocuğu olmuyor damgası yememek için çocuk yaparlar; herkesin kötü giyindiklerini söyleyeceğini bildikleri halde, kimse böyle diyemesin diye iyi giyinirler.

Oyunda meydana gelen olayı ertesi hafta okuldaki herkes unutmuştu, ama Gabriela bir gün çevresinde sekreterlerin, korumaların, fotoğrafçıların ve hayranlarının koşuşturduğu, dünyaca ünlü bir aktris olduğunda okuluna geri dönmeye karar vermişti. Muhtaç çocuklar yararına *Alice Harikalar Diyarında*’yı sahneye koyacak, bütün gazeteler kendisinden söz edecek ve okul arkadaşları, “Bir zamanlar ben de onunla aynı sahneyi paylaşmıştım!” diyeceklerdi.

Annesi kimya mühendisliği okumasını istiyordu, o yüzden liseyi bitirir bitirmez Illinois Teknoloji Enstitüsü'ne göndermişlerdi. Gündüzleri protein zincirleri ve benzenin yapısını inceliyor, akşamlarını ise Ibsen, Co-ward ve Shakespeare'le geçiriyordu; ana babasının giysi ve ders kitabı alması için yolladığı parayla bir oyunculuk kursuna gidiyordu. En iyi profesyonellerle çalışıyordu ve mükemmel hocaları vardı. İyi eleştiriler ve tavsiye mektupları alıyor, evdekilerden habersiz olarak bir rock grubuna geri vokal, Arabistanlı Lawrence'la ilgili bir oyunda ise göbek dansı yapıyordu. Önerilen her türlü rolü kabul etmekte her zaman yarar vardı. Seyirciler arasında her zaman kendisini ilk gerçek denemesine davet edebilecek önemli biri olabilir, işte o zaman tüm o sınanma günleri, sahnede bir yer edinmek için verdiği tüm o mücadeleler son bulabilirdi.

Yıllar geçti. Gabriela TV reklamlarında, dış macunu reklamlarında oynadı, arada sırada mankenlik yaptı; ABD'deki belli başlı tüm manken ve oyuncu ajanslarına göndermek üzere şık bir portfolyo hazırlamak için fena halde paraya ihtiyacı olduğundan, bir ara az kalsın işadamlarına eskort kızlar sağlayan bir şirketin davetine olumlu yanıt veriyordu. Neyse ki, inancını hiç yitirmediği Tanrı imdadına yetişti. Aynı gün, bir Japon şarkıcının Chicago El viyadüğünün altında çekilecek video klibindeki ufak bir rol için teklif aldı. Bu işten umduğundan çok daha fazla kazandı (anlaşılan, yapımcılar yabancı oyunculara ödenecek ücretler için bir servet istemişlerdi) ve bu parayla o hayati fotoğraf albümünü (dünyanın her dilinde bilinen adıyla "portfolyo"yu) sandığından çok daha pahalıya patlasa da hazırlatmayı başardı.

Günler, aylar hızla geçip gidiyor olsa da, hep kariyerinin henüz başında olduğunu söyleyip duruyordu kendine. Oyunculuk kursuna gittiği günlerde pekâlâ *Hamlet*'te Ophelia'yı oynaması için bir teklif de alabilirdi, gel gör ki hayat çoğu zaman yalnızca deodoran ve güzellik kremi reklamlarını çıkarmıştı karsısına. Ne zaman portfolyo-

sunu ve hocaları, dostları, meslektaşlarından aldığı tavsiye mektuplarını göstermek üzere bir ajansa gittiyse, bekleme odasının kendisine çok benzeyen, hepsi de gülümseyen ve birbirlerinden nefret eden, profesyonellerin deyişiyle kendilerine “görünürlük” sağlayacak küçücük bir fırsat yakalayabilmek her şeyi yapmaya hazır kızlarla dolu olduğunu görmüştü.

Meditasyon ve pozitif düşünceyle ilgili kitaplar okuyarak sırasının gelmesi için saatlerce beklemiş, sonunda kendini tavsiye mektuplarını bir yana bırakıp doğruca fotoğraflara bakan, ama fotoğraflar hakkında bile en küçük bir laf etmeyen birinin –kadın ya da erkek– karşısında bulmuştu. Adını bir kenara yazmakla yetinirlerdi. Bazen deneme çekimi için çağrı alır, on çekimden ancak birinden olumlu sonuç çıkardı. O zaman tüm yeteneğiyle (ya da ona öyle geliyordu) kameranın karşısına geçer ve, “Gevşe, gülümse, sağa dön, çeneni biraz indir, dudaklarını ıslat,” deyip duran bir sürü kaba adama katlanmak zorunda kalırdı. Tüm bu eziyet, yeni bir kahve markası fotoğrafı içindi.

Ya çağrı almadığı zamanlar? Kendini dışlanmış hissedirdi, ama bir süre sonra buna alışmış, gerekli bir deneyim, kararlılık ve inancının sınanması olarak görmeye başlamıştı. Oyunculuk kursunun, tavsiye mektuplarının, önemsiz tiyatrolarda üstlendiği küçük rollerin listesini içeren CV’sinin hiçbir işe yaramadığını kabullenmeye yanaşmıyordu...

Cep telefonu çaldı.

...evet, asla yanaşmıyordu.

Telefon hâlâ çalıyordu.

Camdan tütüncüyle çikolata yiyen küçük kıza bakarken hâlâ geçmişte geziniyordu; sonunda dalıp gittiği düşüncelerden sıyrılıp kendine geldi ve telefonu açtı.

Telefondaki ses, iki saate kadar bir denemeye beklediğini söylüyordu.

Denemeye bekleniyordu!

Cannes’da!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Demek, okyanusu aşarak tüm otellerin dolu olduğu bir kente geldiğine, havalimanında kendisiyle aynı konumda olan öteki genç kadınlarla (bir Polonyalı, iki Rus ve bir Brezilyalı) buluştuğuna, şu paylaştıkları, aşırı pahalı katı kiralayınca kadar onca kapıyı çaldığına değmişti. Şansını yıllarca Chicago'da denedikten, ajansların, reklamların peşinde ikide bir Los Angeles'a gidip geldikten, kim bilir kaç kez geri çevrildikten sonra, artık bu şans Avrupa'da yakalıyordu demek!

İki saate kadar mı?

Bir otobüse atlayıp gidemezdi, çünkü hatları bilmiyordu. Kaldığı yer dik bir tepedeydi ve yalnızca iki kez aşağıya inmişti – portfolyosunun dağıtımını yapmak için, bir de önceki gece o salak partiye gitmek için. İkisinde de, aşağıya indiğinde otostop yapmış, hiç tanımadığı erkeklerin görkemli spor arabalarıyla gitmişti. Cannes güvenli bir yerdi ve otostop yapmak söz konusu olduğunda güzelliğin işe yaradığını bütün kadınlar bilirdi, ama bu sefer hiçbir şeyi şansa bırakamazdı, sorunu kendi başına çözmek zorundaydı. Denemeler müthiş hızlı bir programa göre yürütülürdü, her oyunculuk ajansında ilk öğrenilen şeylerden biriydi bu. Gabriela daha Cannes'a geldiği ilk gün trafiğin hemen her zaman yoğun olduğunu fark etmişti, o yüzden giyinip kendini hemen dışarı atmaktan başka çaresi yoktu. Oraya bir buçuk saatte varabilirdi; yapımcının kaldığı oteli hatırlıyordu, çünkü bir gün önce bir fırsat yakalarım, bir açılışa rast gelirim diye yürüdüğü "hac yolu" üzerindeydi.

Şimdi, ne giyeceğine karar vermesi gerekiyordu.

Yanında getirdiği bavulunu açtı, Chicago'daki bir işportacıdan gerçek fiyatının beşte birine aldığı, Çin yapımı bir Armani blucin çıkardı. Hiç kimse sahte olduğunu söyleyemezdi, çünkü değildi; herkes biliyordu ki, Çinli imalatçılar ürettiklerinin yüzde seksenini Armani mağazalarına gönderiyorlar, geri kalan yüzde yirmi ise fazladan satışa sunuluyordu. Diyelim, stok fazlası olarak.

Sırtına, blucinden daha pahalıya aldığı, DKNY marka

beyaz bir tişört geçirdi. Açılıp saçılmamanın daha iyi olacağını biliyordu. Kısa etek giymeye, göğüslerini dışarı fırlatmaya gerek yoktu; denemeye başka kadınlar da çağrıldıysa, onlar mutlaka böyle giyineceklerdi.

Makyajına hemen karar veremedi. Sonunda, çok hafif bir fondöten ve daha da hafif bir dudak parlatıcısında karar kıldı. Daha şimdiden çok değerli bir on beş dakika kaybetmişti.

11:45

İnsanlar hiç tatmin olmazlar. Ellerindeki azsa, daha fazlasını isterler. Ellerindeki çoksa, daha da çoğunu isterler. Daha da çoğunu elde ettiklerinde ise, keşke azla mutlu olabilseydik derler, ama bu yönde küçücük bir çaba bile harcayamazlar.

Mutluluğun ne kadar basit bir şey olduğunu anlamadıkları için mi acaba? Az önce buradan koşarak geçen blucinli, beyaz tişörtlü kız ne istiyor olabilir? Onu biraz durup bu pırıl pırıl güzelim günü, mavi denizi, arabaların-daki bebekleri, plaj boyunca sıralanan palmiyeleri seyretmekten alıkoyacak kadar ivedi ne olabilir?

“Koşma, çocuk! Her insanın yaşamındaki en önemli iki varlıktan, Tanrı ve ölümden asla kaçamazsın. Tanrı attığın her adıma eşlik eder ve yaşamın mucizesine aldırmadığını gördüğü için kızar. Ya da ölüme aldırmadığını. Az önce koşarak bir cesedin yanından geçtin de fark etmedin bile.”

İgor, cinayet yerinden birkaç kez geçti. Bir süre sonra, gelip gidişlerinin kuşku uyandırabileceğini fark etti, temkinli davranıp olay yerinin iki yüz metre kadar uzağında kalmaya karar verdi, plaja bakan korkuluğa yaslandı. Siyah gözlük takmış, ama yalnızca güneşli bir gün olduğundan değil, Cannes gibi bir ünlüler kentinde siyah gözlük statüyle eşanlamlı olduğu için de, bunun kuşku uyandıracak bir yanı yok.

Vakit öğleye gelmesine karşın, yılın bu mevsiminde

tüm dünyanın ilgi odağı haline gelen bir kentin ana caddesinde ölü yatan birini kimsenin fark etmediğini görmek onu şaşırttı.

Bankın oraya bir çift yaklaşıyor; sinirli görünüyorlar. Uyuyan Güzel'e bağarmaya başlıyorlar; bunlar kızın annesiyle babası, anlaşılan çalışmıyor diye kızdılar. Adam kızı şiddetle sarsalıyor. Sonra kadın üstüne eğilerek İgor'un görüş alanını kapatıyor.

İgor az sonra neler olacağını biliyor.

Kadın haykırıyor. Adam cebinden telefonunu çıkarak biraz öteye gidiyor; belli ki yüreği yerinden oynamış. Kadın kızının kımıltısız bedenini sarsıp duruyor. Yoldan geçenler başlarına toplanıyorlar; İgor artık siyah gözlüğünü çıkarabilir, yeni bir meraklı seyirci gibi aralarına karışabilir.

Anne, kızının üstüne kapanmış, ağlıyor. Genç bir adam kadını nazikçe geri çekip kızı ağızdan ağıza suni solunum yaptırmaya kalkışıyor, ama çok geçmeden vazgeçiyor; Olivia'nın yüzü daha şimdiden hafifçe morarmış.

"Biri bir ambulans çağırsın!"

Bir sürü insan aynı anda aynı numarayı tuşluyor, hepsi de ne kadar yararlı, önemli ve vicdanlı biri olduğunu geçiriyor aklından. Çok geçmeden İgor uzaktaki ambulansın siren sesini duyuyor. Annenin çığlıkları yeri göğü inletiyor. Genç bir kadın onu yatıştırmak için kolunu omzuna dolamaya çalışıyor, ama anne kadının kolunu itiyor. Biri cesedi kaldırıp oturtmaya kalkınca, başka biri yeniden yatırmasını, artık yapacak bir şey kalmadığını söylüyor.

İgor'un yanında duran adam, "Aşırı dozda uyuşturucu herhalde," diyor. "Şimdiki gençler iyice yoldan çıktılar."

Bu sözleri duyanlar olanca ciddiyetleriyle başlarını sallıyorlar. İgor, yerinden kımıldamadan, aygıtlarıyla ambulandan inip Olivia'nın kalbine elektrik şoku uygulayan sağlık görevlilerini izliyor. Daha deneyimli bir doktor ise, yapılacak bir şey kalmadığını bildiği halde, meslektaşları-

nın sonradan ihmalle suçlanmalarını istemediği için, hiç sesini çıkarmadan bir kenarda duruyor. Olivia'nın cansız bedenini sedyeye yatırıp ambulansa götürüyorlar; anne, kızına sımsıkı sarılmış, bırakmıyor. Aralarında konuştuğuktan sonra annenin de gelmesine izin veriyorlar ve ambulans hızla yola koyuluyor.

Anneyle babanın cesedi bulması ile ambulansın olay yerinden ayrılması arasında beş dakika geçti geçmedi. Baba hâlâ şokta, nereye gideceğini, ne yapacağını bilemeden öyle duruyor orada. Aşırı dozda uyuşturucu yorumunu yapan adam, kim olduğunu umursamadan kızın babasının yanına gidip kendince bir gerçeği vurguluyor:

“Üzölmeyin, efendim. Bu tür şeyler burada her gün oluyor.”

Baba yanıt vermiyor. Cep telefonu hâlâ elinde, boşluğa bakıyor. Ya söyleneni duymuyor ya her gün olanın ne olduğu konusunda en küçük bir fikri yok ya da şoka girdiği için acının duyulmadığı bir başka boyutta şimdi.

Kalabalık toplandığı gibi hızla dağılıyor. Yalnızca iki kişi kaldı: Baba, telefonuna yapışmış, elinden bırakmıyor; adam ise siyah gözlüğünü çıkarmış, elinde tutuyor.

“Kızı tanıyor muydunuz?” diye soruyor İgor.

Yanıt yok.

En iyisi herkesin yaptığını yapmak, Croisette Bulvarı'nda yürüyüşe çıkıp bu pırıl pırıl Cannes sabahında başka neler olup bittiğine bakmak. Kızın babası gibi, İgor da neler hissettiğinin pek farkında değil: Dünyanın tüm gücüne sahip olsa bile bir daha asla geri getiremeyeceği bir hayatı yok etti. Ewa bunu hak ediyor muydu? O genç kadının, Olivia'nın -adını bilmesi İgor'a kaygı veriyor, çünkü artık onun için herhangi bir yüz değil- rahminde, ileride kanserin tedavisini bulabilecek ya da sonunda tüm dünyanın barış içinde yaşamasını sağlayacak bir anlaşma kaleme alabilecek bir dâhi gelebilirdi dünyaya. Yalnızca tek bir kişiyi değil, onun soyundan inebilecek tüm gelecek kuşakları da yok etti. Nasıl yapmıştı bunu? Aşk, ne kadar büyük ve şiddetli olursa olsun, bunu haklı çıkarmaya yeter miydi?

İlk kurban olarak yanlış kişiyi seçmişti. Olivia'nın ölümü hiçbir zaman duyulmayacak ve Ewa mesajı anlayacak.

Takma kafanı, oldu bir kere. Bundan çok daha ötesine hazırlamıştın kendini, onun için devam et. Kız boş yere ölmediğini, daha büyük bir aşk uğruna kurban edildiğini anlayacaktır. Çevrene göz gezdir, kentte neler olup bittiğine bak, normal bir vatandaş gibi davran. Bugüne kadar hayatta çektiklerin yeter; artık biraz olsun huzur ve rahat kavuşmayı hak ediyorsun.

Festival'in tadını çıkar. Nicedir beklediğin buydu.

Yüzmek için gerekli her şeyi yanında getirmiş olsa da, deniz kıyısına erişebilmek hiç de kolay değildi. Öyle görünüyordu ki, büyük oteller, plajda haklarını ele geçirdikleri geniş alanları şezlongları, logoları, garsonları ve korumalarıyla doldurmuşlardı; bütün giriş noktalarını tutmuş olan korumalar, gelenlerden oda anahtarlarını ya da kimlik belgelerini göstermelerini istiyorlardı. Öteki alanlar ise kocaman beyaz çadırlardan geçilmiyordu; bir yapım şirketi, bir bira ya da kozmetik firması bu çadırlarda verdiği yemekte son ürününün tanıtımını yapıyordu. Buradaki insanlar normal giyinmişlerdi; "normal"den kasıt, erkeklerde beyzbol kepi, parlak gömlek ve açık renk pantolon, kadınlarda incik boncuk, göğsü aralık bluz, Bermuda şort ve alçak topuklu ayakkabılar ise tabii.

Siyah gözlük her iki cinsin de olmazsa olmazıydı ve çıplak ten pek az sergileniyordu, Süpersınıf bunun için çok yaşlıydı, böylesi bir gösteri gülünç kaçabilir, hatta acıklı bile bulunabilirdi.

İgor bir şey daha fark etti: Cep telefonu, giyimin en önemli parçasıydı.

Birbiri ardı sıra durmadan mesaj almak ya da aranmak, ikide bir karşıdakiyle konuşmayı keserek hiç de ivediliği olmayan bir aramaya yanıt vermek, telefonu hızlı hızlı tuşlayarak bitmek bilmeyen SMS'ler geçmek, Tanrı'nın buyruğuydu. Hepsi de SMS'in Short Message

Service¹ anlamına geldiğini unutmuşlardı, tuşlara basarak makale yazıyorlardı sanki. Varsın ağır ve zor olsun, isterse başparmağa ciddi zararlar varsın, ne önemi vardı ki? O anda, yalnızca Cannes'da değil, bütün dünyada gökyüzü, "Günaydın, aşkım, uyanır uyanmaz seni düşündüm, hayatımda olduğun için çok mutluyum", "On dakikaya kadar evdeyim, lütfen yemeğimi hazırla ve giysilerimin çamaşırhaneye gönderilip gönderilmediğini kontrol et" ya da "Buradaki parti çok sıkıcı, ama gidecek başka yer yoktu, sen neredesin?" gibi mesajlardan geçilmiyordu. Söylenmesi yalnızca on saniye, yazılması beş dakika sürecek şeyler, ama dünya böyle işte. İgor bütün bunları çok iyi biliyor, çünkü telefonun artık yalnızca bir iletişim aracı olmaktan çıkması, bir umut bağı, yalnız olmadığınıza inanmanın, ne kadar önemli olduğunuzu başkalarına göstermenin bir yolu haline gelmesi sayesinde yüz milyonlarca dolar kazandı.

Cep telefonu dünyayı tam bir çılgınlığa götürüyordu. Ayda sadece beş Euro'ya, Londra'da oluşturulan dâhiyane bir sistem aracılığıyla, bir çağrı merkezi size üç dakikada bir standart bir mesaj gönderebiliyor. Etkilemek istediğiniz biriyle konuşacağınızı bildiğiniz zaman, sistemi harekete geçirmek belirli bir numarayı tuşlamanız yeterli. Telefon çalınca hemen açarsınız, mesajı görüntülersiniz, hızla okursunuz ve "Haa, bu bekleyebilir," dersiniz (elbette bekleyebilir, ısmarlama bir mesajdır zaten). Böylece, konuşmakta olduğunuz kişi kendini önemli biri gibi hiseder ve işler daha hızlı çözülür, çünkü işleri başından aşkın biriyle konuştuğunu sanır. Üç dakika sonra konuşma bir başka mesajla kesilir, baskı artar ve servisi kullanan kişi telefonunu on beş dakikalığına kapatmayı seçebilir ya da yalan atıp telefona mutlaka yanıt vermesi gerektiğini söyleyerek, konuşmakta olduğu münasebetsizden kurtulmaya karar verebilir.

Tüm cep telefonlarının kapatılmasını gerektiren tek bir durum vardır. Ne ki, resmî yemeklerde, bir oyunun

¹ (İng.) Kısa Mesaj Servisi. (Ç.N.)

ortasında, bir filmin en önemli sahnesinde ya da bir opera şarkıcısı en zor ariyalardan birine başlarken değil; böyle anlarda cep telefonlarının çaldığını hepimiz duymuşuzdur. Hayır, insanların, cep telefonlarının tehlikeli olabileceğine inandıkları biricik an, uçakta şu alışılmış yalanı duydukları andır: “Uçuş güvenliğini tehlikeye sokabileceği için tüm cep telefonlarının kapatılmasını rica ederiz.” Buna hepimiz inanırız ve uçuş görevlilerinin isteğini yerine getiririz.

İgor bu efsanenin ne zaman yaratıldığını biliyordu: Yıllar önce, havayolu şirketleri yolcuları koltuklarına takılı telefonları kullanmaya ikna etmek için ellerinden geleni yapıyorlardı. Dakikası on dolara gelen bu konuşmalar cep telefonlarıyla aynı transmisyon sistemiyle yapılıyor. Bu oyun tutmadı, ama efsane varlığını sürdürdü; uyarıyı, kalkıştan önce uçuş görevlisinin okuması gereken yasaklar listesinden çıkarmayı unutmışlardı. Kimsenin bilmediği ise, her uçuşta en az iki-üç yolcunun cep telefonlarını kapatmayı unuttuğuydu; kaldı ki, *laptop*’ların internete bağlanmasında cep telefonlarıyla aynı sistem kullanılıyordu. Üstelik bugüne kadar dünyanın hiçbir yerinde hiçbir uçak bu yüzden düşmedi.

Şimdi yolcuları fazla ürkütmeden ve fiyatı düşürmeden uyarıyı değiştirmeye çalışıyorlardı. Uçuş moduna geçirilebiliyorsa cep telefonunuzu kullanabiliyordunuz. Bu tür telefonlar ise dört misli daha pahalı. Bugüne kadar hiç kimse “uçuş modu”nun ne olduğunu açıklamış değil, ama insanlar böyle kandırılmaya ses çıkarmıyorlarsa kendileri bilirler.

İgor yürümeye devam ediyor. Kızın ölmeden önceki son bakışı onu altüst etti, ama düşünmemeyi yeğliyor.

Plaj korumalardan, siyah gözlüklerden, bikinilerden geçilmiyor, “ögle yemekleri” açık renk giysiler ve mücevherlerden geçilmiyor, insanlar o sabah yapacak çok önemli bir işleri varmış gibi koşturuyorlar, dört bir yanı tutmuş fotoğrafçılar olağandışı bir şey yakalamak için bekliyorlar, Festival’de olup bitenleri yazan dergiler ve bedava

gazeteler elden ele dolaşıyor, beyaz çadırlardaki öğle yemeklerine davetli olmayan zavallı ölümlülere el ilanları; her şeyden uzak, Croisette Bulvarı'nda yaşananların pek az duyulduğu, mankenlerin hayatlarını bir anda değiştirecek bir denemeye çağrılmayı umdukları Festival boyunca apartman daireleri kiraladıkları tepedeki restoranların el ilanları dağıtılıyor.

Şaşırtıcı hiçbir şey yok. Her şey beklendiği gibi. İgor şimdi şu çadırlardan birine girmeye kalksa kimse kimlik sormayı göze alamaz, çünkü henüz çok erken ve yemeği düzenleyenler kimsenin gelmemesinden korkuyorlar. Oysa yarım saate kadar, duruma bakılacak ve güvenlik görevlilerine içeriye yalnızca bir başlarına gelmiş, güzel kızları almaları için emir verilecek.

Neden denemesin ki?

İçinden gelen dürtüye uyuyor; ne de olsa, görev başında. Plaja değil de, plastik pencereleri olan, büyük beyaz bir çadıra giden basamakları iniyor; klimalı çadır beyaz iskemleler ve masalarla dolu, henüz pek kimse yok. Güvenlik görevlilerinden biri davetiyesi olup olmadığını soruyor, olduğunu söyleyerek ceplerini yokluyor. Danışmadaki kırmızılı kız nasıl yardımcı olabileceğini soruyor.

İgor, telefon şirketinin logosunun bulunduğu, üzerinde "İgor Malev, Yönetim Kurulu Başkanı" yazan kartvizitini uzatıyor. Davetiyesinin otelde kaldığını, arka arkaya toplantılara girdiği için yanına almayı unuttuğunu, ama adının listede bulunduğundan emin olduğunu söylüyor. Danışmadaki kız da onu içeri buyur ediyor; insanları giyimlerinden tanımayı öğrenmiş, hem "Yönetim Kurulu Başkanı" dünyanın her yerinde aynı anlama geliyor. Üstelik bir Rus şirketinin yönetim kurulu başkanı! Zengin Rusların gösteriş yapmaya meraklı olduklarını kim bilmez ki. Listeye bakmaya gerek yok.

İgor içeri girer girmez doğruca bara gidiyor –çadır çok iyi donatılmış; bir dans pisti bile var– ve ortama uygun düşer diye bir ananas suyu söylüyor; minik, mavi bir Japon şemsiyesiyle süslü ananas suyu siyah bir kamışla birlikte geliyor.

Boş masalardan birine oturuyor. Şimdiden gelmiş birkaç kişi arasında ellilerinde bir adam var, saçlarını kızıl kahverengiye boyatmış, solaryumda yanmış, vücuduna bakılırsa, ebedi gençlik vaat eden o spor salonlarından birinin müdavimi. Sırtında eski püskü bir tişört var, çok şık takım elbiseli iki adamla birlikte oturuyor. İki adam dönüp İgor'a bakıyor, İgor o anda hafifçe başını çeviriyor, ama siyah gözlüğünün ardından onları incelemeyi sürdürüyor. Takım elbiseli adamlar bir süre bu yeni gelenin kim olduğunu çıkarmaya çalışıyorlar, sonra ilgileri dağılıyor.

İgor'un ilgisi ise tersine artıyor.

Adamın masada cep telefonu bile yok, iki asistanı ise gelen telefonlara sürekli yanıt veriyor.

Bu kötü giyimli, kibirli adamın çadıra alındığına, cep telefonunun kapalı olduğuna, garsonun durmadan yanına gelip bir şey isteyip istemediğini sorduğuna, onun da yanıt vermeye bile tenezzül etmeden eliyle savuşturduğuna bakılırsa, mutlaka önemli biri olmalı.

İgor, cebinden elli Euro'luk bir banknot çıkarıp masaya henüz örtü sermekte olan garsona uzatıyor.

Öteki masaya doğru bakarak, "Şu soluk mavi tişörtlü bey kim?" diye soruyor.

"Javits Wild. Çok önemli bir adam."

Harika. Plajdaki kız gibi sıradan birinden sonra Javits Wild gibi biri ideal olur – ünlü değil, ama önemli biri. Kimin spot ışıkları altında olacağına karar veren ve kendinin kim olduğunu çok iyi bildiği için kendi görünüşüne pek önem vermeyen insanlardan biri. İpler onun elindedir, kuklalar ise kendilerinin dünyanın en ayrıcalıklı, en kıskanılacak kişileri olduklarını sanırlar, ta ki bir gün şu ya da bu nedenle kuklacı ipleri kesmeye karar verinceye ve kuklalar cansız yere yıkılınca kadar.

Bu adam belli ki Süpersınıf'tan biri; demek, sahte dostları ve pek çok düşmanı var.

"Bir soru daha. Büyük bir aşk uğruna bir evreni yok etmek kabul edilebilir mi?"

Garson gülüyor.

“Siz Tanrı mısınız, yoksa sadece *gay* mi?”

“Hiçbiri, ama yanıtın için teşekkür ederim.”

İgor, bu soruyu sormaması gerektiğini fark ediyor. Her şeyden önce, yapacağı şeyi haklı göstermek için kim-
senin desteğine ihtiyacı olmadığından; herkes bir gün na-
sıl olsa öleceğine göre, birilerinin daha yüce bir şey uğ-
runa ölmesi gerektiğine inanıyor. Kabilelerinin varlığını
sürdürebilmesi için insanların kendilerini kurban ettikle-
ri, canavarların ve tanrıların gazabını yatıştırabilmek için
bakirelerin rahiplere teslim edildikleri çok eski günlerden
beri böyle olagelmiş. Soruyu sormaması gerektiğinin ikin-
ci nedeni, böylece dikkati üstüne çekmiş ve yan masadaki
adamla ilgilediğini açığa vurmuş olması.

Garson bunu mutlaka unutacak, ama lüzumsuz yere
riske girmenin hiç gereği yok. Böyle bir Festival’de insan-
ların başkaları hakkında bilgi edinmek istemeleri son de-
rece olağan, böyle bir bilgiyi ödüllendirmeleri ise daha da
olağan, diye geçiriyor aklından. Şimdiye kadar aynı şeyi
dünyanın dört yanındaki restoranlarda yüzlerce kez yaptı,
kuşkusuz başkaları da yapmıştır. Garsonlar, birinin adını
öğrenmek, daha iyi bir masaya oturmak ya da gizli bir me-
saj göndermek için kendilerine para verilmesine alışkıntır-
lar, dahası bunu beklerler de.

Evet, garson hiçbir şey hatırlamayacak. Igor, bir son-
raki kurbanının karşısında durduğunu biliyor. Eğer bu işi
başarır da garson sorguya çekilirse, o gün meydana gelen
tek tuhaf olayın, bir adamın büyük bir aşk uğruna bir ev-
reni yok etmenin kabul edilebilir bir şey olup olmadığını
sorması olduğunu söyleyecek. Bu kadarını bile hatırla-
mayabilir. Polis, “Nasıl biriydi?” diye soracak, garson da,
“Doğrusu pek dikkat etmedim, ama *gay* olmadığını söy-
lediğini hatırlıyorum,” diye yanıt verecek. Polis –bara ge-
lip ortaya tuhaf görüşler atan, film festivallerinin sosyolo-
jisi gibi anlaşılmaz analizlerden dem vuran Fransız ente-
lektüellerine alışık olduğu için– fazla uzatmadan dosya-
yı kapatacak.

Aslında İgor'un canını sıkan başka bir şeydi.

Ad ya da adlar.

Daha önce de öldürmüştü – ülkesi adına silah kullanarak. Kaç kişiyi öldürdüğünü bilmiyordu, ama öldürdüklerinin yüzlerini pek görmediği gibi, hiç kuşkusuz adlarını da hiçbir zaman sormamıştı. Birinin adını bilmek, onun bir insan olduğunu, “düşman” olmadığını bilmek demekti. Birinin adını bilmek, onu geçmiş ve geleceği olan, soyu sopu olan biricik ve özel bir bireye, başarılar ve başarısızlıklar yaşamış birine dönüştürüyordu. İnsanlar adlarıdır; adlarıyla övünç duyarlar; yaşamları boyunca adlarını binlerce kez tekrarlarlar ve adlarıyla özdeşleşirler. Adları, “anne” ve “baba”dan sonra öğrendikleri ilk sözcüktür.

Olivia. Javits. İgor. Ewa.

Oysa bir insanın ruhunun adı yoktur; ruh, saf hakikattir, belirli bir süre belirli bir bedende yaşar ve bir gün o bedeni terk eder; Son Yargı günü geldiğinde, Tanrı ruha, “Senin adın ne?” diye sormaz. Yalnızca, “Hayattayken sevdin mi?” diye sorar. Çünkü yaşamın özü, pasaportumuzda, kartvizitimizde, kimliğimizde taşıdığımız ad değil, sevme yeteneğidir. Büyük mistikler adlarını değiştirmişler, bazen de adlarından tümüyle vazgeçmişlerdi. Vaftizci Yahya,¹ kim olduğu sorulduğunda, “Ben boşlukta ağlayanın sesiyim,” demekle yetinmişti. İsa, On İki Havarisinin önderini bulduğunda, onun yaşamı boyunca taşıdığı Simon adını bir yana bırakmış, ona Petrus adını vermişti. Musa, Tanrı'ya adını sorduğunda, “Ben kimsem oyum,” yanıtını almıştı.

Belki de bir başka kurban aramalıydı, adını bildiği bir kurban yeterliydi: Olivia. Ne var ki, şu anda geri dönemeyeceğini hissediyor ve yok edeceği bir sonraki yaşamın adını sormamaya karar veriyor. Geri dönmesi olanaksız, çünkü plajdaki bankta oturan o yoksul, güçsüz kıza, o tatlı, kolay kurbanına haksızlık etmiş olmak istemiyor.

¹ Hristiyanlığın Hz. İsa'nın habercisi saydığı Yahudi peygamber. Son Yargı'nın yaklaştığını bildirerek ona hazırlanmak üzere tövbe edenleri suyla vaftiz ettiği inancı nedeniyle “Vaftizci” sıfatıyla anılır. (Ç.N.)

Bu seferki –çevresine sıkıntılı sıkıntılı bakan ve çok güçlü biri olduğu anlaşılan terli, sözümona atletik yapılı, saçları boyalı adam– çok daha zor bir kurban. Takım elbise- li iki adam ise belli ki yalnızca asistan değil; ikide bir çadırın çevresine bakınıyorlar, sürekli etrafı kolaçan ediyorlar. Eğer Ewa’ya layık olmak, Olivia’ya haksızlık etmemek istiyorsa, cesur olması gerekecek.

Kamışı ananas suyunun içinde bırakıyor. Millet gelmeye başlıyor artık. Çadırın dolmasını bekleme- si gerekiyor, ama çok sürmüyor. Bir yaşamı güpegündüz, Cannes’da Bulvar’ın orta yerinde yok etmeyi önceden tasarlamamıştı, şimdiki tasarısını nasıl gerçekleştireceğini de bilemiyor. Yine de, içinden gelen bir ses ona en uygun yeri seçtiğini söylüyor.

Artık plajdaki zavallı genç kadını düşündüğü yok; adrenalini hızla vücuduna yayılıyor, kalbi daha hızlı atmaya başlıyor, heyecanlı ve mutlu artık.

Javits Wild, her yıl davet edildiği binlerce partiden birine öylesine gelmiş olamaz, bedava yemek yemeye gelecek değil ya. Belirli bir nedenle ya da belirli biriyle buluşmak için gelmiş olmalı. O neden ya da kişi, hiç kuşkusuz, İgor’un çok işine yarayacak.

12:26

Javits gelmekte olan konukları izliyor. İçerisi gittikçe kalabalıklaşıyor ve her zamanki şeyler geçiyor Javits'in aklından:

“Burada ne işim var benim? Buna muhtaç değilim. Aslında kimseye muhtaç değilim – istediğim her şeye sahibim. Sinema dünyasında ünlü biriyim, kötü giyiniyor da olsam istediğim her kadını elde edebilirim. Aslında kötü giyinmemin bir anlamı var. Tek bir takım elbisemin olduğu, Süpersınıf’tan aldığım ender davetlere (onca dalkavukluktan, yalvarıp yakarmadan sonra) giderken hep o giysiyi giydiğim, kendimi böylesi bir öğle yemeğine hayatımın en önemli fırsatıymış gibi hazırladığım günler artık çok geride kaldı. Artık değişen tek şeyin bu öğle yemeklerinin verildiği kentler olduğunu biliyorum, hepsi de son derece sıkıcı ve sıradan.

“İnsanlar yanıma gelip yaptıklarına hayran olduklarını söylerler. Bazıları benim bir kahraman olduğumu söyleyip sinemanın uyumsuzlarına şans tanıdığım için bana teşekkür ederler. Görünüşe aldanmayan güzel, zeki kadınlar, masamın çevresine toplananları fark edip garsona benim kim olduğumu sorarlar ve ilgilendiğim tek şeyin seks olduğundan kuşku duymayarak hemen bana yaklaşmanın bir yolunu bulurlar. Her biri benden bir iyilik bekler. O yüzden de, beni göklere çıkarıp yaltaklanırlar, istediğimi sandıkları şeyi sunarlar bana. Oysa tek istediğim, yalnız bırakılmaktır.

“Bugüne kadar buna benzer binlerce partiye gittim. Şimdi bu çadırda olmamın belirli bir nedeni yok; Fransa’ya, Kaliforniya’dan Cannes’a kadar benzin ikmali yapmadan otuz altı bin feet yükseklikte uçabilen bir teknoloji harikası olan özel jetimle geldiğim halde uyuyamıyorum, o kadar. Kabinin özgün biçimini değiştirttim. Rahat rahat on sekiz yolcu alıyordu, ama koltuk sayısını altıya indirttim ve dört mürettebat için ayrı bir kabin yaptırttım. Son anda mutlaka, ‘Ben de seninle gelebilir miyim?’ diyen biri çıkar. Artık mükemmel bir bahanem var: ‘Kusura bakma, hiç yer yok.’”

Javits, yaklaşık kırk milyon dolara mal olan yeni oyuncağını iki yatak, bir toplantı masası, bir duş, Miranda marka bir ses sistemi (Bang & Olufsen’in harika bir tasarımı ve iyi bir de tanıtım kampanyası vardı, ama onlar artık biraz tarih olmuştu), iki kahve makinesi, mürettebat için bir mikrodalga fırın ve kendisi için de bir elektrikli fırınla (çünkü yeniden ısıtılmış yemeklerden nefret ediyordu) donatmıştı. Javits yalnızca şampanya içiyordu, bir şişe Moët & Chandon 1961’i isteyenle seve seve paylaşmaya her zaman hazırdı. Ama uçaktaki “mahzen”de konukların aklına gelebilecek her türlü içkiyi bulmak mümkündü. Ayrıca, en yeni filmlerin, hatta henüz sinemalarda gösterilmeye başlamamış filmlerin bile izlenebileceği, yirmi bir inçlik iki LCD ekran emre amadeydi.

Jet, dünyanın en gelişmiş uçaklarından biriydi (Fransızlar Dassault Falcon’un daha iyi olduğunda diretseler de), ama ne kadar çok parası olursa olsun Javits Avrupa’daki saatleri değiştiremezdi. Şimdi Los Angeles’ta saat 03:43’tü ve Javits kendini gerçekten yorgun hissetmeye başlamıştı. Sabaha kadar uyumamış, her sohbette sorulan iki aptalca soruyu yanıtlayarak parti parti dolaşmıştı:

“Yolculuğunuz nasıl geçti?”

Javits bu soruya hep bir başka soruyla karşılık veriyordu:

“Neden?”

İnsanlar ne diyeceklerini bilemiyorlar, zoraki gülümseyip bir sonraki soruya geçiyorlardı:

“Burada uzun kalacak mısınız?”

Javits yine aynı soruyla yanıt veriyordu: “Neden?” Sonra da cep telefonu çalmış gibi yaparak özür diliyor, yanından ayrılmayan, takım elbiseli iki arkadaşıyla birlikte oradan uzaklaşıyordu.

İlginç birine rastlamamıştı. Ama paranın satın alabileceği hemen her şeye sahip olan biri kimi ilginç bulabilirdi ki? Dostlarını değiştirmeye ve sinema dünyasıyla hiçbir ilgisi olmayan insanlarla; filozoflar, yazarlar, jonglörler, gıda şirketlerinin yöneticileriyle arkadaşlık etmeye çalışmıştı. İlk başta her şey çok iyi gitmişti, ta ki o kaçınılmaz soru soruluncaya kadar: “Yazdığım bir senaryo var, okumak ister misiniz?” Ya da ardından gelen daha da kaçınılmaz soru: “Hep oyuncu olmak istemiş bir arkadaşım var. Tanışmak ister miydiniz?”

Hayır, istemezdi. Hayatta iş dışında yapacağı başka şeyler vardı. Ayda bir kez Alaska’ya uçuyor, ilk bara girip sarhoş oluyor, pizza yiyor, yabanıl doğada gezintilere çıkıyor, küçük kasabalarda yaşayan insanlarla sohbet ediyordu. Günde iki saat kendi jimnastik salonunda çalışıyordu, ama doktorlar yine de kalp sorunlarıyla karşılaşabileceği konusunda uyarmışlardı. Bedensel bakımdan sağlıklı olmayı pek o kadar dert edinmiyordu; asıl istediği, günün her dakikası yaşadığı gerilimden bir ölçüde kurtulmak, biraz meditasyon yapmak ve ruhunun yaralarını sarmaktı. Kentten uzaklara gittiğinde rastladığı insanlara hep “normal yaşam”ın nasıl bir şey olduğunu soruyordu, unutmuştu nasıl bir şey olduğunu. Yanıtlar farklıydı. Giderek, çevresinde bir sürü insan olduğu zamanlar bile bu dünyada bir başına olduğunu fark etmişti.

İnsanların ne söylediklerinden çok ne yaptıklarına dayanarak, normal tutum ve davranışları nelerin oluşturduğunun bir listesini çıkarmaya karar vermişti.

Javits çevresine bakınıyor. Meyve suyu içen siyah gözlüklü bir adam var. Çevresiyle hiç ilgilenmiyormuş gibi görünüyor, çok uzaklarda bir yerden gelmişçesine denize bakıyor. Şık giyinmiş, yakışıklı bir adam, saçları ha-

fifçe ağarmış. Çadıra ilk gelenlerden biri, Javits'in kim olduğunu biliyor olmalı, ama henüz gelip kendini tanıtmış değil. Böyle tek başına oturmak cesaret ister. Cannes'da yalnız olmak aforoz demektir; kimsenin seninle ilgilenmediği, önemsiz biri olduğun ya da kimseyi tanımadığın anlamına gelir.

Javits, hep cebinde taşıdığı "normal" davranışlar listesine pek uymadığı anlaşılan bu adama imreniyor. Kendini bu kadar yorgun hissetmese, son derece bağımsız ve özgür görünen bu adamla konuşmak çok hoşuna gidecek.

"Arkadaşlar"ından birine dönüyor.

"Normal olmak ne demek?"

"Vicdanın seni rahatsız mı ediyor? Yapmaman gereken bir şey mi yaptın?"

Javits belli ki yanlış adama yanlış bir soru sordu. Dos-tu belki de hayatta yaptıklarından pişman olduğunu, her şeye yeni baştan başlamak istediğini düşünecek, oysa hiç de öyle değil. Kaldı ki, pişmanlık duysa bile, her şeye yeni baştan başlamak için artık çok geç; oyunun kurallarını biliyor.

"Normal olmanın ne demek olduğunu sordum sana!"

"Arkadaşlar"dan biri şaşırmış görünüyor. Öbürü çadırı gözden geçiriyor, geleni gideni izliyor.

İlk "arkadaş" sonunda, "Her türlü hırstan yoksun bir biçimde yaşamak," diyor.

Javits listeyi cebinden çıkarıp masanın üstüne koyuyor.

"Bunu hep yanımda taşıyım ve sürekli eklemeler yaparım."

"Arkadaş", şimdi bakamayacağını, çevrelerinde olup biteni kaçırmaması gerektiğini söylüyor. Daha rahat ve güvenli görünen öbürü ise listeyi yüksek sesle okuyor:

1. Normal, bize kim olduğumuzu ve ne istediğimizi unutturan her şeydir; böylece üretmek, yeniden üretmek ve para kazanmak için çalışabiliriz.

2. Savaşın kurallarını koymak (Cenevre Sözleşmesi).
3. Yıllarca üniversitede okuduktan sonra işsiz kalmak.
4. Her gün dokuzdan beşe hiç zevk almadığın bir işte çalışıp otuz yıl sonra emekli olmak.
5. Emekli olduktan sonra artık hayattan zevk alacak gücünün kalmadığını keşfetmek, birkaç yıl sonra da sıkıntıdan ölüp gitmek.
6. Botoks kullanmak.
7. Gücün paradan, paranın da mutluluktan çok daha önemli olduğuna inanmak.
8. Paradan çok mutluluğun peşinde koşan herkesle alay etmek ve onları "hırstan yoksun olmak"la suçlamak.
9. Araba, ev, giysi gibi nesneleri kıyaslamak ve yaşamının gerçek nedenini keşfetmeye çalışmak yerine, yaşamı bu tür kıyaslamalara göre tanımlamak.
10. Yabancılarla hiç konuşmamak. Komşular hakkında kötü konuşmak.
11. Ana babanın her zaman haklı olduğuna inanmak.
12. Evlenip çocuk yapmak, çocukların iyiliğini düşündüğünü söyleyerek aşk bittikten sonra da uzun süre birlikte kalmak (belli ki, sürekli edilen kavgalara çocukların kulakları tıkalı).
13. Farklı olmaya çalışan herkesi eleştirmek.
14. Her sabah, başucundaki komodinin üstünde duran çalar saatin isterik sesiyle uyanmak.
15. Basılı olarak görülen her şeye inanmak.
16. Hiçbir yararlı amaç taşımadığı halde, sırf adına "kravat" dendiği için, boynuna renkli bir bez parçası takmak.
17. Karşındaki insan ne öğrenmek istediğini kestirebildiği halde, hiçbir zaman doğrudan bir soru sormamak.
18. Gözyaşlarına boğulmak üzereyken bile gülümsemeyi sürdürmek. Duygularını açığa vuran insanları küçümsemek.
19. Sanatın ya bir servet ettiğine ya da hiçbir değeri olmadığına inanmak.
20. Özveriyi gerektirmemişse hiç kuşkusuz sahip olmaya

değmeyeceği için, kolay elde edilen her şeyi küçümsemek.

21. Ne kadar gülünç ve rahatsız olursa olsun, moda akımlarını takip etmek.
22. Tüm ünlü insanların birikmiş tonlarca parası olduğuna inanmak.
23. Dış güzelliğe çok fazla zaman ve para ayırmak ve iç güzelliği pek umursamamak.
24. Yalnızca sıradan biri olduğun halde, öteki ölümlülerden çok üstün olduğunu göstermek için elinden geleni yapmak.
25. Toplu taşıtlarda yolculuk ederken, yanlış anlaşılır kaygısıyla asla kimsenin gözünün içine bakmamak.
26. Asansörde kapıya dönük durmak ve içerisi ne kadar kalabalık olursa olsun, oradaki tek kişiymişsin gibi davranmak.
27. Yapılan espri ne kadar harika olursa olsun, bir restoranda asla çok yüksek sesle gülmemek.
28. Kuzey yarıkürede, her zaman mevsime uygun giyinmek: ilkbaharda (ne kadar soğuk olursa olsun) kısa kollular; sonbaharda (ne kadar sıcak olursa olsun) yün ceket.
29. Güney yarıkürede, kış mevsiminin İsa'nın doğumuyla hiçbir ilgisi olmadığı halde Noel ağacını yapay karla kaplamak.
30. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilecek kadar yaşamamış olsan da, yaşlandıkça bu dünyada erdemin koruyucusu senmişsin gibi davranmak.
31. Hayır kurumlarının çay partilerine katılarak, dünyadaki toplumsal eşitsizliğe son verme konusunda üstüne düşeni yaptığını sanmak.
32. Acıkmasan da günde üç öğün yemek yemek.
33. Başkalarının her zaman senden daha iyi -daha güzel, daha yetenekli, daha zengin, daha zeki- olduğuna, kendi sınırlarının dışına çıkmanın çok tehlikeli olduğuna inanmak, o yüzden de en iyisi hiçbir şey yapmaktır diye düşünmek.

34. Arabanı bir silah olarak ve delinmez zırh olarak kullanmak.
35. Trafik sıkıştığında küfretmek.
36. Çocuğunun yanlış yaptığı her şeyin tümüyle arkadaşlarından kaynaklandığını düşünmek.
37. Sana toplumda düzgün bir konum sunan ilk kişiyle evlenmek. Aşk bekleyebilir.
38. Gerçekte hiç denemediğin halde, hep "Denedim" demek.
39. Hayattaki gerçekten ilginç şeyleri yapmayı, artık o gücü bulamayacağın daha sonraya ertelemek.
40. Depresyonu her gün aşırı dozda televizyon izleyerek bastırmak.
41. Elde etmiş olduğun her şeyi sağlama alabileceğini sanmak.
42. Kadınların futboldan hoşlanmadığını, erkeklerin de ev dekorasyonu ve yemek pişirmeye ilgi duymadığını varsaymak.
43. Meydana gelen kötü şeylerin hepsi için hükümeti suçlamak.
44. İyi, dürüst ve saygıdeğer biri olursan, herkesin seni zayıf, savunmasız ve kolayca yönlendirilebilecek biri olarak göreceğini düşünmek.
45. Saldırgan ve kaba biri olmanın, "güçlü bir kişiliğe" sahip olmakla eşanlamlı olduğuna inanmak.
46. Endoskopi yapılmasından (erkeksen) ve doğum yapmaktan (kadınsan) korkmak.

"Arkadaş" gülüyor.

"Bu konuda bir film yapmalısın," diyor.

"İşte yine aynı şey," diye düşünüyor Javits. "Hiçbir şeyin farkında değiller. Sürekli yanımdalar, ama benim ne yaptığımı hâlâ anlamıyorlar. Ben film yapmıyorum ki."

Bütün filmler sözümona bir yapımcının kafasında başlar. Ya bir kitap okumuştur ya da Los Angeles'ın (as-

linda kent olmanın peşinde büyük bir banliyödür) çevre yollarında araba sürerken aklına parlak bir fikir gelmiştir. Ne yazık ki, hem arabasında hem de o parlak fikri beyazperdede seyredilebilir bir şeye dönüştürme arzusunda yalnız başınadır.

Kitabın film haklarının hâlâ boşa olup olmadığını soruşturur. Eğer yanıt olumsuzsa, başka bir kitabın peşine düşer – ne de olsa, yalnızca Amerika Birleşik Devletleri'nde her yıl altmış binden fazla kitap yayımlanmaktadır. Yok eğer yanıt olumluysa, yazara telefon eder ve mümkün olan en düşük teklifte bulunur; bu teklif genellikle kabul edilir, çünkü hayal makinesiyle ilişki kurmak için yanıp tutuşanlar yalnızca oyuncular değildir. Her yazar, yazdığı sözcükler imgelere dönüştürüldüğünde kendini daha önemli hisseder.

Bir öğle yemeğinde bir araya gelirler. Yapımcı, “bir sanat yapıtı olan kitabı son derece sinematografik bulduğunu”, yazarın “üne kavuşmayı hak eden bir dâhi olduğunu” söyler. Yazar, kitaba beş yılını verdiğini anlatır ve senaryonun yazımına katılmasına izin verilmesini ister. “Hayır, olmaz, senaryo yazmak tamamen farklı bir iş tir,” diye bir yanıt gelir, “ama sonucu çok beğeneceğinden eminim.” Sonra da ekler: “Film kitaba bütünüyle sadık kalacak.” İkisi de, bunun kuyruklu bir yalan olduğunu bilir.

Yazar, içinden, gelecek sefer böyle olmayacak, diyerek koşulları kabul etmesi gerektiğine karar verir ve kabul eder. Yapımcı bu kez, proje için mali desteğe ihtiyaçları olduğundan büyük stüdyolardan birini ortak etmeleri gerektiğini söyler. Başroller için kuyrukta beklediklerini ileri sürdüğü birkaç yıldız adı sayar – gerçi bu da bir başka kuyruklu yalandır, ama her zaman ortaya atılır ve her zaman da bir ayartma yöntemi olarak işe yarar. Kitabın “opsiyon”unu satın alır, yani film haklarını üç yıllığına elinde tutmak için yaklaşık on bin dolar öder. Peki, sonra ne olur? “Sonra bu paranın on katını ödeyeceğiz ve net kârdan yüzde iki alacaksın.” Böylece görüşmenin mali bö-

lümü son bulmuş olur, çünkü yazar kârdan alacağı payın kendisine bir servet kazandıracağına inanmıştır.

Oysa biraz soruşturacak olsa, çok geçmeden Hollywood'daki muhasebecilerin filmi kâr etmemiş göstermenin bir yolunu *her zaman* bulduklarını öğrenecektir.

Öğle yemeği, yapımcının yazarın önüne kocaman bir sözleşme koymasıyla sona erer: Yazar şimdiden imzayı atsa iyi olacaktır, böylece stüdyo yapımın kesinlikle kendilerine ait olduğunu bilecektir. Gözlerini (var olmayan) yüzdeden ayıramayan, adını ışıklı yazılarda görmenin hayallerini kuran (oysa asla böyle bir şey olmayacak, olsa olsa tanıtımlarda "...'ın kitabından yararlanılarak" diye bir satır yer alacaktır) yazar fazla düşünmeden sözleşmeyi imzalar.

Hz. Süleyman'ın üç bin yıldan fazla bir zaman önce söylediği gibi, her şey boş, bomboş ve güneşin altında yeni bir şey yok.

Yapımcı çeşitli stüdyoların kapısını çalmaya başlar. Sinema endüstrisinde tanınmış biri olduğundan kapılardan bazıları açılır, ama önerisi her zaman kabul görmez. Bu durumda, yazara telefon açıp onu yeniden öğle yemeğine davet etmek aklının ucundan bile geçmez; yalnızca bir mektup yazarak, proje konusunda kendisinin çok istekli olmasına karşın sinema endüstrisinin henüz bu tür bir hikâyeye hazır olmadığını, o yüzden sözleşmeyi (tabii kendisi imzalamamıştır) geri gönderdiğini söyler.

Ama teklif kabul edilirse, yapımcı hiyerarşideki yüksek ücretlerin en düşüğünü alan senaryo yazarına, özgün hikâyeye ya da beyazperde uyarlamasını kim bilir kaç kez yazmak için günlerce, haftalarca, bazen aylarca uğraşacak olan kişiye gider. Senaryo yapımcıya gönderilir (yazara asla gönderilmez), o da her zamanki alışkanlığıyla, senaristin her zaman daha iyisini yapabileceğini bildiğinden ilk taslağı hiç düşünmeden geri çevirir. Genç yetenek (ya da yaşlı kurt – ikisinin arası yoktur) senaryoyu bol kahveli ve uykusuz haftalar, aylar boyunca yeniden yazar, ama bu yeni senaryo da yapımcı tarafından ya geri çevri-

lir ya da yeniden biçimlendirilir. (Senarist önce şöyle düşünür: “Madem bu kadar müthiş yazabiliyor, o zaman neden tümünü kendisi yazmıyor?” Ama çok geçmeden, alacağı parayı hatırlar ve yeniden kuzu kuzu bilgisayarının başına oturur.)

En sonunda, senaryo artık neredeyse hazırdır. İşte bu aşamada yapımcı bir dizi istekte bulunur: Daha tutucu bir seyirci kitlesini tedirgin edebilecek politik göndermeler çıkarılmalı; kadınlar bu tür şeylerden hoşlandıkları için daha çok öpüşme sahnesi konmalı; hikâyenin bir başı, ortası ve sonu, fedakârlığı ve sadakatiyle herkesi gözyaşlarına boğan bir kahraman bulunmalı; sevgilisini filmin başında kaybedip sonunda ona yeniden kavuşan bir karakter olmalıdır. Aslına bakılırsa, film senaryolarının çoğu şöyle özetlenebilir: Adam kadını sever. Adam kadını yitirir. Adam kadını yeniden elde eder. Tüm filmlerin yüzde doksanı aynı temanın çeşitlemeleridir.

Bu kuralı çiğneyecek filmler ya çok fazla şiddet içermeli ya da kitlelerin hoşuna gidecek bir sürü özel efekt kullanmalıdır. Ama bu denenmiş formül garantili olduğuna göre, neden gereksiz risklere girilsin ki?

Yapımcı, iyi yazıldığına inandığı bir hikâyeyi elde ettikten sonra nereyi arar? Projeye destek veren stüdyoyu. Oysa stüdyonun elinde, bütün dünyada sayıları gittikçe azalan sinemalarda gösterime sokulacak bir sürü film vardır. Yapımcının önce bir başka devasa sözleşme (“Gezegen’in ötesindeki” tüm hakları bile içeren) imzalayıp harcanan tüm paranın bütün sorumluluğunu üstlenmesini sağlarlar, sonra da ondan biraz beklemesini ya da bağımsız bir dağıtımçı bulmasını isterler.

İşte Javits gibiler tam da bu noktada devreye girerler! Bağımsız dağıtımçı kimse tarafından tanınmadan sokakta elini kolunu sallayarak dolaşabilir, ama tüm medyanın izlediği bu tür festivallerde herkes onun kim olduğunu bilir. O, ne fikri ortaya atmıştır ne senaryo üzerinde çalışmıştır ne de bir kuruş para yatırmıştır.

Javits aracıdır – dağıtımıcıdır!

Yapımcıyı küçük bir ofiste kabul eder (büyük uçak, yüzme havuzlu ev, dünyanın dört bir yanındaki partilere davetler sırf onun zevki içindir – yapımcıya bir maden suyu ikram etmeye bile değmez). DVD'yi alır, eve götürür. İlk beş dakikasına bir bakar. Beğenirse sonuna kadar seyrederek, ama bu, kendisine verilen her yüz yeni filmin yalnızca birinde olur. Sonra yapımcıya telefon açar, lafı uzatmadan şu gün, şu saatte gelmesini söyler.

Yapımcıya büyük bir iyilikte bulunuyormuşçasına, “İmzalayacağız,” der. “Filmin dağıtımını alıyorum.”

Yapımcı, görüşüp bilgi almaya çalışır. Filmin kaç ülkede, kaç sinemada, hangi koşullarda gösterileceğini öğrenmek istemektedir. Oysa bütün bu sorular boşunadır, çünkü dağıtımcının, “Bu, ön gösterimlerde alacağımız tepkilere bağlı,” diyeceğini o da bilmektedir. Film, piyasa araştırma şirketlerinin toplumun tüm kesimlerinden özel olarak seçtiği seyircilere gösterilir. Sonuçlar profesyoneller tarafından incelenir. Sonuç olumluysa kısa bir telefon konuşması daha yapılır ve ertesi gün Javits yapımcının önüne yeni bir kapsamlı sözleşmenin üç kopyasını koyar. Yapımcı sözleşmeyi avukatına okutmak için zaman ister. Javits ise, buna en küçük bir itirazı olmadığını, ama o sezonun programını bir an önce bağlaması gerektiğini ve bu arada başka bir filmi seçmeyeceğinin garantisini veremeyeceğini söyler.

Yapımcı, yalnızca kaç para kazanacağını yazılı olduğu maddeyi okumakla yetinir. Okuduğu hoşuna gider ve imzayı atar. Böyle bir fırsatı kaçırmak istemez.

Yazarla oturup kitabından yapılacak filmi tartışmaya, yıllar olmuştur ve artık yazarın durumundan hiçbir farkı olmadığını neredeyse unutmuştur.

Hız. Süleyman'ın üç bin yıldan fazla bir zaman önce söylediği gibi, her şey boş, bomboş ve güneşin altında yeni bir şey yok.

Javits, konukların doldurduğu çadıra göz gezdiren ve bir kez daha, burada ne aradığını soruyor kendine. ABD'de beş yüzden fazla sinemanın denetimi onun elin-

de, dünyanın dört bir yanındaki beş bin kadar sinemanın tekel hakkını da elinde tutuyor; sinemacılar, her zaman iş yapmasa da onun önerdiği her filmi satın almak zorundalar. Bir filmin gişe başarısının, kalabalıkları salona çekemeyen beş filmin parasını fazla fazla karşıladığını biliyorlar. Bağımsız megadağıtımçı Javits'e, büyük stüdyoların tekelini kırmayı başaran ve film dünyasında bir efsane olan bu kahramana güveniyorlar.

Bunu nasıl yaptığını bugüne kadar ona kimse sormuş değil, ama her beş başarısız filme karşılık bir büyük başarıyı (büyük stüdyolarda ortalama, her dokuz fiyaskoya karşılık bir gişe rekorudur) gerçekleştirmeyi sürdürdüğüne göre, bunun hiç önemi yok.

Ne var ki, Javits, bu kadar büyük bir başarıyı nasıl elde ettiğini çok iyi biliyor; o yüzden, şu anda durmadan telefonlara cevap vermekte, randevular ayarlamakta ve davetler almakta olan iki "arkadaş"ı olmadan hiçbir yere gitmiyor. İkisi de öyle gösterişli adamlar değil, kapıda bekleyen iriyarı fedailere benzemiyorlar, ama ikisi bir orduya bedel. İsrail'de eğitilmişler ve Uganda, Arjantin ve Panama'da görev yapmışlar. Biri telefonlara cevap veriyor, öbürü sürekli olarak çevreyi izliyor, herkesi, her hareketi, her davranışı belleğine kaydediyor. Bu görevleri nöbetleşe üstleniyorlar, çünkü tıpkı simultane çeviri yapanlar ve havaalanı kontrolörleri gibi, on beş dakikada bir ara vermeye ihtiyaçları var.

Javits'in bu "ögle yemeği"nde ne işi var? Otelde kalıp biraz uyumaya çalışabilirdi. Çevresini saran dalkavuklar ve yağcılardan, her dakika gülümsemek zorunda kalmaktan, kendisine kartvizitlerini verenlere boşuna yorulmamalarını, çünkü sonradan hepsini kaybettiğini söylemekten bıktı zaten. Çok ısrar ederlerse, sekreterlerden biriyle konuşmalarını rica ediyor (Croisette Bulvarı'ndaki başka bir lüks otelde kalan sekreterler, uyku nedir bilmeden, aralıksız çalan telefonlara bakmak ve tüm spam filtrelerinden sızmayı başaran penis büyütme ya da orgazm sayısını artırma vaatlerinin yanı sıra dünyanın dört

bir yöresindeki sinemalardan yağan e-postalara yanıt vermek zorundalar). Asistanları, Javits'in başını nasıl salladığına bakarak, o kişiye ya sekreterin adresini ve telefonunu veriyorlar ya da ne yazık ki ellerinde kartvizit kalmadığını söylüyorlar.

Evet, bu "öğle yemeği"nde ne arıyor? Bir partiden eve çok geç dönmüş de olsa, şimdi Los Angeles'ta uyuyor olacaktı. Javits bu sorunun yanıtını biliyor, ama kabullenmek istemiyor: Yalnız kalmaktan korkuyor. Daha önce gelip oturan, meyve suyunu yudumlarken uzaklara dalıp giden, işi başından aşkın ya da önemli biri gibi görünmeye çalışmadan, sakın sakın oturmakta olan adamı kıskanıyor. Onu bir içkiye davet etmeye karar verdiğinde, adamın artık orada olmadığını fark ediyor.

Tam o sırada sırtını bir şeyin soktuğunu hissediyor.

"Sivrisinekler! Plaj partilerinde en nefret ettiğim şey!"

Sırtındaki ısırtığı kaşımaya çalışırken eline küçük bir iğne geliyor. Aptalca bir şaka olsa gerek. Arkasına bakıyor; iki metre kadar ileride, aradaki öteki konukların arkasında, saçları örgülü Siyah bir adam kahkahalar atıyor, kadınlar saygı ve arzunun birbirine karıştığı bakışlarla onu izliyorlar.

Javits, bu kışkırtmaya tepki gösteremeyecek kadar yorgun. Madem insanları ancak böyle etkileyebiliyor, varsın maskaralık etsin.

"Salak."

Javits'in iki dostu, korumak için günde 435 dolar aldıkları adamın durumundaki ani değişiklik üzerine harekete geçiyorlar. Biri, elini, ceketinin altında hiç belli olmayan kılıfta otomatik bir tabancanın bulunduğu sağ omzuna götürüyor. Öbürü, usulca ayağa kalkıyor (ne de olsa bir partideler) ve Siyah adam ile patronunun arasına giriyor.

Javits, "Bir şey yok," diyor. "Eşek şakası işte."

Adamlara iğneyi gösteriyor.

Bu iki aptal, ateşli silahlar ve bıçakla yapılacak saldırılara, patronlarını öldürmeye yönelik fiziksel saldırı ya da

girişimlere karşı hazırlıklılar. Javits'in oteldeki odasına ilk önce onlar girerler, gerekirse ateş etmeye hazırdırlar. Birinin silah taşıdığını (artık dünyanın birçok kentinde sık rastlanan bir durum) sezebilirler ve zararsız olduğundan emin oluncaya kadar gözlerini üzerinden ayırmazlar. Javits bir asansöre bindiğinde, onu aralarına alır, gövdele-riyle duvar oluştururlar. Javits onların silahlarını çektik-lerini hiç görmemiştir, çünkü çekerlerse kullanacaklardır. Genellikle her türlü sorunu bir bakışla ya da sessizce bir şeyler söyleyerek çözerler.

Sorun mu? Javits iki "arkadaş"ını tuttuğundan beri hiçbir sorunla karşılaşmamıştır, sanki onların varlığı bile kötü ruhlar ve kötü niyetleri uzak tutmuştur ondan.

"Şu hani ilk gelenler arasındaki," diyor adamlardan biri, "şuradaki masada tek başına oturuyordu. Silahı vardı, değil mi?"

Öteki, "Muhtemelen," gibisinden bir şeyler mırıldanıyor, ama adam bir süre önce partiden ayrılmıştı. Siyah gözlüğünün ardından tam olarak nereye baktığını anlayamadıklarından, oturduğu sürece gözlerini ondan ayırmamışlardı.

Rahatlıyorlar. Biri yeniden telefonları yanıtlamaya başlıyor, öbürü gözlerini Jamaikalıya dikeyor, Jamaikalı da dik dik ona bakıyor. Bu adamda bir tuhafılık var, ama yanlış bir hareket yapacak olsa dişlerini eline verecek. Plajda böyle işler meraklı bakışlardan uzakta, gizlice yapılmalı; üstelik yalnızca biri yapmalı bu işi, öbürü parmağı tetikte beklemeli. Kaldı ki, böyle kışkırtıcı hareketler bazen korumayı asıl kurbandan uzaklaştırmak için bir hile olabilir. Onlar bu tür numaralara alışkınlar.

"Temiz..."

"Hayır, temiz falan değil. Ambulans çağırın. Elimi oynatamıyorum."

12:44

Ne şans!

O sabah, yaşamını değiştirecek -bundan emindi- adamla tanışacağını rüyasında görse inanmazdı. Ama orada işte, iki arkadaşıyla oturuyor, her zamanki gibi gösterişsiz giyinmiş; güç sahibi insanlar ne kadar güçlü olduklarını göstermeye gerek duymazlar, korumalara bile gerek duymazlar.

Maureen'in, Cannes'daki insanlar iki sınıflamaya ayrılabilir diye bir görüşü var:

- (a) Sabahtan akşama kadar güneşin altında kalan (onlar kazananlardır zaten) ve Festival'in herkese açık olmayan belirli alanlarına girmek için gerekli belirtkelelere sahip olan yanık tenliler. Bunlar otellerine geldiklerinde, çoğunu çöpe atacakları bir sürü davetiyeyle karşılaşırlar.
- (b) Oyuncu sınavları için kasvetli ofisler arasında mekik dokuyan, ya sunulan pek çok başka film arasında kaybolup gidecek bazı gerçekten iyi filmler izleyen ya da yapımcıları doğru insanları tanıdığı için turnayı gözünden vurabilecek (yanık tenliler arasında) bazı gerçekten dehşetengiz filmlere katlanmak zorunda kalan solgun yüzlüler.

Javits Wild, hiç kuşkusuz, kıskanılası yanık tenliler arasında.

Fransa'nın güneyindeki bu küçük kenti on iki gün boyunca, fiyatları yükselterek, caddelerde yalnızca izin verilmiş arabaların dolaşmasını sağlayarak, havalimanını özel jetlerle, plajları da mankenlerle doldurarak teslim alan Festival, yalnızca çevresini fotoğrafçıların aldığı, büyük yıldızların üzerinde yürüyerek Kongre Sarayı'na girdiği bir kırmızı halı olayı değildir. Cannes modayla ilgili değil, sinemayla ilgilidir!

Gerçi gözünüze en çok çarpan, lüks ve görkemdir; ama Festival'in gerçek özü, film endüstrisinin dev paralel pazarıdır: Dünyanın dört yanından gelen alıcılar ve satıcılar burada toplanırlar ve çekilmiş filmler için pazarlık ederler ya da yeni girişimleri ve tasarıları konuşurlar. Festivalin sonuna kadar kiralanmış, insanların yatakların üstüne tıkiş tıkiş tünedikleri, sıcaktan yakındıkları, her kaprislerinin yerine getirilmesini istedikleri, maden suyu şişelerini kafalarına diktikleri apartman dairelerinde her Allahın günü dört yüz film gösterilir; filmleri gösterenler sinirden deliye dönseler de o donuk gülümseyişi yüzlerinden eksik etmezler, çünkü muhtemelen yıllarını verdiği bir filmi gösterme fırsatını bulmuşken her şeye razı olmak, her isteği kabul etmek zorundasındır.

Ne var ki, bu 4 bin 800 yeni yapım o otel odasından kurtulup düzgün bir sinemada gösterilme şansını yakalamak için cebelleşirken, hayaller dünyası bambaşka bir yönde ilerliyor: Yeni teknolojiler gelişmekte, insanlar kendilerini güvende hissetmedikleri, işten başlarını alamadıkları için ya da neredeyse hiçbir şey ödemedende beş yüz kadar film seçilebilen o kablo TV şebekeleri yüzünden artık eskisi kadar evlerinden çıkmıyorlar.

Daha da kötüsü, internet yediden yetmişe herkesi film yönetmeni yaptı. Belirli konulara ayrılmış kanallar, emekleyen bebekleri, savaşlarda kafaları uçurulan insanları, sırf kendilerini seyreden kişinin o anda kendi başına zevk aldığını bilmekten haz duydukları için bedenlerini sergileyen kadınları gösteren filmler, Büyük Merkez Garı'nda "donmakta olan" insanları, trafik kazalarını,

spor klipleri ve moda defilelerini gösteren filmler, oradan geçmekte olan zavallı masum insanları gülünç durumlara düşürmek için gizli video kameralarıyla çekilmiş filmler sunuyor.

Hiç kuşkusuz, insanlar hâlâ dışarı çıkıyorlar, ama paralarını restoranlarda yemek yemeye ve marka giysilere harcamayı tercih ediyorlar, çünkü bunlar dışında her şeye yüksek çözünürlüklü televizyon ekranlarında ya da bilgisayarlarında erişebiliyorlar.

Altın Palmiye'yi kimin kazandığını herkesin bildiği günler çok geride kaldı. Artık, Altın Palmiye'yi geçen yıl kimin kazandığını sorduğunuzda, o sırada Festival'de bulunanlar bile hatırlayamıyorlar. "Galiba bir Rumen'di, yoksa yanılıyor muyum?" diyor biri. Bir başkası, "Emin değilim, ama sanırım bir Alman filmiydi," diyor. Sonra da, gizlice kataloga bakıyorlar ve ödülü, anlaşıldığı kadarıyla, filmleri yalnızca sanat sinemalarında gösterilen bir İtalyan yönetmenin kazandığını keşfediyorlar.

Sinemalar, kiralık video filmleriyle yoğun bir rekabet döneminden sonra yeniden yükselişe geçmeye başladı, ama şimdi de öyle görünüyor ki, internetteki kiralık filmler, korsan filmler ve gazetelerin bedava verdiği eski filmlerin DVD'leriyle rekabet etmek zorunda kaldığından yeni bir düşüş dönemine giriyor. Bu da dağıtımı daha da vahşi bir iş haline getiriyor. Büyük stüdyolardan biri, yeni bir filmi büyük bir yatırım olarak tasarlıyorsa, filmin en çok sayıda sinemada aynı anda gösterime girmesini sağlamaya çalışacak, böylece pazara girmeye kalkışan diğer yeni filmlere pek az sinema kalacaktır.

Uyarılara kulak asmayıp riski göze almaya karar veren birkaç maceraperest ise, nitelikli bir yapım gerçekleştirmenin yeterli olmadığını anladıklarında iş işten geçmiş olur. Gazete ve dergilere verilmesi gereken tam sayfa ilanlar, davetler, basın görevlileri, tanıtım gezileri, son derece pahalı ekipler, gelişmiş film donanımı ve gittikçe az bulunan set emekçileri düşünüldüğünde, bir filmi dünyanın büyük başkentlerindeki sinemalara sokmak çok pa-

halıya patlar. İşin en zor yanı ise, filmin dağıtımını yapacak birini bulmaktır.

Ama yine de her yıl sürüp gider: oradan oraya koşuşturmalar, randevular, beyazperdede neyin gösterildiği dışında her şeyle ilgilenen Süpersınıf, sırf bir film yönetmenine yapıtının televizyonda gösterilmesi “onur”unu kazandırmak için akla uygun olanın onda birini ödemeye hazır şirketler, aileleri küstürmemek için filmin yeniden elden geçirilmesi ricaları, filmin kısaltılması yönündeki talepler, senaryo değiştirilerek tümüyle belirli bir konuya odaklanacak olursa seneye bir sözleşmenin imzalanacağı vaatleri (her zaman tutulmasa da).

İnsanlar dinler ve kabul ederler, çünkü başka bir seçenekleri yoktur. Süpersınıf dünyaya hükmeder; onların ileri sürdükleri görüşler zekice, sesleri yumuşak, gülümseyişleri ölçülü, ama kararları kesindir. Onlar bilirler. Kabul eder ya da reddederler. Güç onlardadır. Ve güç, kimseyle görüşmez, yalnızca kendisiyle görüşür. Ne ki, her şey yitirilmiş değildir. Hayal dünyasında ve gerçek dünyada her zaman bir kahraman vardır.

Şimdi Maureen gururla bu kahramanlardan birine bakıyor! Neredeyse üç yıllık bir çabadan, hayallerden, telefonlardan, Los Angeles yolculuklarından, armağanlardan, İltimaslar Bankası’ndaki dostlarından istediği iltimaslardan, bir zamanlar onunla sinema okulunda okumuş, sonra da hem aklını hem de parasını kaybetme riskine girmektense önemli bir sinema dergisinde çalışmanın daha güvenli olduğuna karar vermiş eski bir erkek arkadaşının nüfuzunu kullanmasından sonra, büyük buluşma en sonunda iki güne kadar gerçekleşecek.

Eski erkek arkadaşı, “Ben Javits’le konuşurum,” demişti. “Ama onun kimseye, yapımlarını vezir de edebilecek, rezil de edebilecek gazetecilere bile ihtiyacı yoktur. Böyle şeyler ona vız gelir. Bir keresinde, onca sinema sahibinin onun eline bakmasını nasıl sağladığını ortaya çıkaracak bir yazı hazırlamaya kalkışmıştık, ama Javits’le çalışan hiç kimsenin ağzından tek bir laf alamamıştık. Javits’le konuşurum, ama ona hiçbir baskı yapamam.”

Onunla gerçekten de konuşmuş ve *Mahzenin Sırları*'nı seyretmesini sağlamıştı. Ertesi gün Maureen'e bir telefon gelmiş, Javits'in onunla Cannes'da görüşeceği bildirilmişti.

O sırada Maureen Javits'in ofisine taksiyle sadece on dakika uzaklıkta olduğunu söyleyememişti; Fransa'nın bu uzak kentinde randevu vermişlerdi. Paris'e bir uçak bileti almış, trene atlayıp bütün gün süren bir yolculuktan sonra Cannes'a varmış, ucuz bir otelin huysuz müdürüne kimliğini gösterdikten sonra kendini, tuvalete bavullarının üstünden atlayarak ulaşabildiği tek kişilik bir odaya atmış ve (yine eski erkek arkadaşı sayesinde) birkaç sıradan olaya –yeni bir votka markasının tanıtımı ya da yeni bir tişört koleksiyonunun lansmanı– davetiye koparmıştı; ama Festival ve Kongre Sarayı'na girme izni için başvurmakta geç kalmıştı.

Fazla dökülüp saçıldı, yirmi saatten fazla yolculuk yaptı, ama hiç değilse on dakika görüşebilecek. Oradan elinde bir sözleşmeyle çıkacağından, kendisini parlak bir geleceğin beklediğinden emin. Evet, sinema endüstrisi krizde, ama ne fark eder ki? Filmler (az film çekiliyor olsa da) hâlâ para yapmıyor mu? Büyük kentler yeni filmleri tanıtan afişlerden geçilmiyor. Boyalı basın film yıldızlarıyla ilgili dedikodularla dolu! Maureen, sinemanın ölümünün daha önce birçok kez ilan edildiğini, ama yine de varlığını hâlâ sürdürdüğünü biliyor ya da böyle olduğuna inanıyor. Televizyon ortaya çıktığında “sinema ölmüştü”. Kiralık video filmler ortaya çıktığında “sinema ölmüştü”. İnternet korsan sitelere girilmesine olanak vermeye başladığında “sinema ölmüştü”. Ama sinema, ününü hiç kuşkusuz Festival'e borçlu olan bu küçük Akdeniz kentinde hâlâ yaşıyor ve dimdik ayakta.

Şimdi bu cennetin nimetlerinden sonuna kadar yararlanmak gerekiyor. Bir de her şeyi, ama her şeyi kabullenmek. Javits Wild burada. Filmini gördü. Filmin konusu çok güncel: Gönüllü ya da zorla cinsel sömürü, bir dizi olay bütün dünyada gazetelerin başlıklarına taşındık-

tan sonra, medyanın büyük ilgisini çekiyordu. *Mahzenin Sırları*'nın, Javits'in kontrolü altındaki dağıtım zinciri tarafından afişlere çıkarılmasının tam zamanı.

Javits Wild, sinema endüstrisinin asi çocuğuydu, filmlerin çok geniş bir kitleye ulaşmasında devrim yapan adamdı. Bir tek oyuncu Robert Redford, bağımsız yönetmenler için düzenlediği Sundance Film Festivali'yle, onun yaptığına benzer bir şey denemişti, ama yine de, onca yıldır uğraşmasına karşın Redford ABD, Avrupa ve Hindistan'da yüz milyonlarca doların döndüğü bir dünyanın önündeki engelleri hâlâ aşamamıştı. Oysa Javits hep kazananlardandı.

Javits Wild, sinemacıların babası, büyük efsane, tepedeki azınlığın dostu, sanatçıların arkadaşı, dünyanın dört bir yanındaki sinema salonlarına ulaşmak için hiç kuşkusuz çok zekice bir yöntem kullanan (Maureen'in bu yöntemin ne olduğu konusunda en küçük bir fikri yoktu, ama işe yaradığını biliyordu) yeni patron.

Javits Wild, iki gün sonra kendisiyle on dakika görüşebileceğini bildirmişti. Demek projesini kabul etmişti, geri kalan her şey ayrıntıdan ibaretti.

Maureen, "Her şeyi, ama her şeyi kabul edeceğim," diye yineliyor.

Hiç kuşku yok ki, o on dakikada, sonunda filmini çektiği sekiz yıl içinde (evet, yaşamının dörtte biri) başından geçenler hakkında tek bir söz söyleme fırsatı bile bulamayacak. Javits'e sinema okuluna gittiğini, birkaç reklam filmi yönettiğini, çeşitli küçük kentlerin sinemalarında ya da New York'taki alternatif barlarda hararetle izlenen iki kısa film çektiğini söylemenin hiçbir anlamı olmayacak. Profesyonel bir yapım için gereken milyonlarca doları toparlamak amacıyla, ailesinden kalan evi ipotek ettirdiğini; ipotek ettirecek bir evi daha olmadığından, bunun tek şansı olduğunu anlatmak hiçbir anlam taşımayacak.

Okuldaki arkadaşlarının, uzun uğraşlardan sonra reklam filmlerinin rahat dünyasına atıldıklarına ya da TV

dizileri çeken pek çok şirketten birinde güvenli ama sıradan bir işi seçtiklerine tanık olmuştu. Kısa filmlerinin coşkuyla karşılanmasından sonra daha büyük filmlerin hayalini kurmaya başlamıştı, artık onu hiçbir şey durduramazdı.

Bir misyonu olduğuna inanıyordu: dünyayı gelecek kuşaklar için daha iyi bir yer haline getirmek; kendisi gibi düşünen insanlarla bir araya gelip sanatın sadece yitik bir toplumu eğlendirmenin ya da avutmanın bir yolu olmadığını göstererek; dünya liderlerini bütün kusurlarıyla teşhir ederek; Afrika'da açlıktan ölmekte olan çocukları kurtararak; çevre sorunlarını gözler önüne sererek; toplumdaki adaletsizliğe son vererek.

Hiç kuşkusuz, çok iddialı bir projeydi bu, ama bildiğinden şaşmazsa gerçekleştireceğinden emindi. Bunu yapmak için ruhunu arındırmaya ihtiyacı vardı, o yüzden de ona her zaman yol göstermiş olan dört güce başvurdu: sevgi, ölüm, güç ve zaman. Tanrı tarafından sevdiğimiz için sevmeliydik. Yaşamı doğru bir biçimde kavramak istiyorsak, ölümün bilincine varmalıydık. Gelişmek için mücadele etmeliydik, ama mücadele ederken kazandığımız gücün tuzağına düşmeden, çünkü böyle bir gücün değeri olmadığını biliyorduk. Son olarak da, ilahî ruhumuzun, tüm fırsatları ve sınırlamalarıyla zamanın ağına takıldığını kabullenmeliydik.

Zamanın ağına takılmış olabilirdi, ama yine de ona zevk veren ve yüreğini coşkuyla dolduran uğraşı sürdürebilirdi. Yaptığı filmlerle, gözünün önünde çözülüp dağılmakta olan dünyaya kendince katkıda bulunabilir, gerçekliği ve insanları değiştirmeye çalışabilirdi.

Babası, yaşamı boyunca hep hayal ettiği şeyi yapma fırsatını bir türlü bulamamaktan yakındıktan sonra öldüğünde, Maureen çok önemli bir şeyi fark etmişti: değişimlerin her zaman bunalım anlarında gerçekleştiğini.

Yaşamının babasınıninki gibi son bulmasını istemiyordu. Kızına, "Yapmak istediğim bir şey vardı, onu yapabileceğim bir noktaya da gelmiştim, ama riski göze âlacak ce-

sareti bulamadım kendimde,” demek zorunda kalmak istemiyordu. Payına düşen mirası aldığıında, bunun kendisine tek bir nedenle verildiğini anlamıştı: kaderini kendisinin belirlemesini sağlamak için.

Savaşmayı göze almıştı. Hep ünlü bir oyuncu olmayı hayal eden genç kızların tersine, onu hayali, sonraki kuşakların izleyebileceği, gülümseyebileceği ve hayaller kurabileceği hikâyeler anlatmak olmuştu. Hayranlık duyduğu örnek, *Yurttaş Kane*’di. Amerikalı bir basın imparatorunun yaşamını gözler önüne sermek isteyen bir radyo programcısının bu ilk filmi, yalnızca öyküsüyle değil, dönemin etik ve teknik sorunlarını yaratıcı ve yenilikçi bir yaklaşımla ele alışıyla da bir klasik olmuştu. Tek bir film, ebedi ün getirmeye yetmişti.

“İlk filmi.”

İlkinde doğrusunu yapmak mümkün olmuştu. Filmin yönetmeni Orson Welles bir daha o kadar iyi bir film yapamamış olsa da. Ortalıktan yok olmuş (olur böyle) ve artık yalnızca sinema derslerinde okunuyor olsa da, biri onun dehasını er geç “yeniden keşfedecekti”. Onun ardında bıraktığı bir tek *Yurttaş Kane* değildi; ilk adım iyi atıldığında çağrılar hep birbirini izleyeceğini herkese kanıtlamıştı. O çağrılar Maureen’e de gelecekti. Yaşadığı zorlukları hiçbir zaman unutmayacağı ve yaşamıyla insan yaşamının saygınlığına katkıda bulunacağı konusunda kendi kendine söz vermişti.

Ve her zaman ancak bir tek ilk film olabileceğinden, tüm fiziksel çabalarını, tüm dualarını, tüm duygusal enerjisini bu projeye vermişti. Senaryoları, önerileri, fikirleri hiçbir zaman ciddiye almayıp sonunda bir sürü işi aynı anda yapan, ama hiçbirini doğru dürüst yapamayan arkadaşlarının tersine, kendini her şeyiyle *Mahzenin Sırları*’na, bir seks manyağı tarafından ziyaret edilen beş rahibenin öyküsünü anlatan bu filme adamıştı. Rahibeler adamı Hristiyanlığa yönelterek kurtarmak yerine, onunla iletişim kurabilmenin tek yolunun onun sapkın dünyasının ölçütlerini benimsemek olduğunu fark ediyorlar ve

Tanrı'nın yüceliğini aşktan geçerek anlayabilmesi için bedenlerini ona teslim etmeye karar veriyorlardı.

Maureen'in planı basitti. Hollywood aktrisleri, ne kadar ünlü olurlarsa olsunlar, genellikle otuz beşine geldiklerinde oyuncu listelerinden silinirler. Sosyete dergilerinin sayfalarında görünmeyi sürdürürler, hayır derneklerinin müzayedeleri ve büyük partilerde boy gösterirler; kendilerini insancıl davalara adarlar ve yıldızlarının gerçekten de sönmek üzere olduğunu fark ettiklerinde, evlenmeye ya da gürültüler koparan boşanma davaları ve skandallarla ortalığı birbirine katmaya başlarlar – sırf namaları birkaç ay, birkaç hafta ya da birkaç gün daha yürsün diye. İş bulamamaktan unutulmaya doğru giden bu dönemde para hiç önemli değildir. Her türlü rolü kabul etmeye hazırdırlar, yeter ki beyazperdede görünebilsinler.

Maureen, on yıl kadar önce zirvede olan, ama artık gözden düşmekte olduklarını sezinleyen ve eski ünlerine yeniden kavuşmak için ne yapacaklarını bilemeyen aktislere yönelmişti. Elinde iyi bir senaryo vardı; senaryoyu aktrislerin menajerlerine göndermiş, olmadık ücretler istediklerini görünce de hiç düşünmeden hayır yanıtını vermişti. Daha sonra her aktrisi tek tek aramıştı. Onlara proje için gerekli parayı bulduğunu söylemiş, onlar da neredeyse hiç para almadan çalıştıklarını nasıl olsa kimsenin bilmeyeceğini düşünerek kabul etmişlerdi.

Film endüstrisi gibi bir alanda, alçakgönüllü olmanın bir anlamı yoktu. Orson Welles'in hayaleti bazen Maureen'in rüyalarına girerdi: "Olanaksızı olanaklı kılmaya çalış. Aşağılardan başlama, çünkü şu anda oradasın. Birileri merdiveni çekip almadan basamakları hızla tırman. Korkuyorsan, bir dua oku, ama devam et." Elinde mükemmel bir senaryo, birinci sınıf bir kadro vardı ve nitelikten ödün vermeden büyük stüdyolar ve dağıtımçıların kabul edebileceği bir film yapması gerektiğini biliyordu. Sanat ile ticaretin el ele yürümesi mümkün olduğu kadar zorunluydu da. Geri kalanına gelince; eh, geri kalanı çok değişik şeylerden oluşuyordu: zihinsel mas-

türbasyon yapan ve kimsenin anlamadığı filmlerden hoşlanan kimi eleştirmenler; hep aynı beş-on kişinin gösterimlerden çıkıp kendilerini barlara attığı, sabahlara kadar sigaralarını tütürerek (anlamı büyük olasılıkla çekilirken amaçlanandan çok farklı olan) tek bir sahneyi tartıştığı küçük alternatif çevreler; seyirciye neyin verilmesi gerektiğini açıklayan nutuklar çeken yönetmenler; yerli sinemaya daha fazla devlet desteği çağrılarında bulunan sendika toplantıları; hükümetin sanatı desteklemedeki ilgisizliği konusunda hep aynı şikâyetlerin ortaya atıldığı bitmez tükenmez toplantılar sonunda entelektüel dergilerde yayımlanan bildiriler; arada sırada ciddi gazetelerde yayımlanan ve genellikle yalnızca ilgili taraflar ya da ilgili tarafların aileleri tarafından okunan mektuplar.

Dünyayı kim değiştiriyor? Süpersınıf. Bu işi becerenler. En geniş kitlelerin davranışını, yüreğini ve aklını değiştirenler.

Maureen de bu yüzden Javits'i, bir Oscar kazanmayı, Cannes'ı istiyordu.

Ve bunları "demokratik" bir biçimde elde edemediğinden –başkaları öğüt vermekte çok istekli olmakla birlikte, hiçbir riske omuz vermeye asla yanaşmıyorlardı– kendini ateşe atmıştı. Erişebildiği herkese başvurmuş, senaryoyu yazabilmek için aylarca uğraşmış, mükemmel –ama tanınmamış– sanat yönetmenleri, tasarımcılar ve yardımcı oyuncularını hemen hiç para sözü vermeden, yalnızca ileride daha bir tanınacakları vaadiyle ikna etmişti. Başrolleri üstlenen beş aktrisin adlarını görünce hepsi de çok etkilenmiş ("Bütçe muazzam olsa gerek!") ve ilk başta yüksek ücretler istemiş, ama sonunda, böyle bir projede yer almanın CV'lerinde gerçekten çok iyi görüneceğine ikna olmuşlardı. Maureen bu proje konusunda o kadar coşkuluydu ki, coşkusu tüm kapıları açıyordu sanki.

Artık sıra atılacak son adıma gelmişti, asıl farkı yaratacak adıma. Bir yazar ya da müzisyenin nitelikli bir şey üretmesi yeterli değildir, o yapının bir raf ya da çekmeceye tozlanıp gitmemesini de sağlamak gerekir.

Gö-rü-nür-lük-tür gerekli olan!

Maureen filmi tek bir kişiye, Javits Wild'a göndermişti. Tüm ilişkilerini kullanmış, reddedilmiş, ama yılmayıp yoluna devam etmişti. Görmezden gelinmiş, ama cesaretini yitirmemişti. İtilip kakılmış, küçük düşürülmüş, dışlanmış, ama hayatını koyduğu bu işin gerçekleşeceği ne olan inancını kaybetmemişti. İşte o sırada eski sevgilisi devreye girmiş ve Javits Wild filmi seyretmeyi ve onunla görüşmeyi kabul etmişti.

Maureen, iki gün sonra buluşacakları anı aklından geçirerek yemek boyunca gözlerini Javits'ten ayırmıyor. Birden Javits'in kaskatı kesildiğini, gözlerinin kaydığını fark ediyor. Javits'in yanındaki arkadaşlarından biri önce arkaya, sonra yana bakıp elini ceketinin içine atıyor. Öteki adam ise kendini kaybetmişçesine cep telefonunda bir numara tuşlamaya başlıyor.

Yoksa bir şey mi oldu? Yok canım. Javits'in yakınında oturanlar hâlâ sohbet ediyor, içkilerini yudumluyor, bir Festival gününün, partilerin, güneşin ve güzel vücutların keyfini çıkarıyorlar.

Adamlardan biri Javits'i ayağa kaldırıp yürütmeye çalışıyor, ama Javits hareket edemiyor gibi. Ciddi bir durum olmasa gerek. İçkiyi fazla kaçırdı belki de. Yorgunluk. Stres. Yok, ciddi bir durum olamaz. Maureen işi buraya kadar getirmişken, bu kadar yaklaşmışken...

Uzaklardan bir canavar düdüğü duyuyor. Polis olması, önemli birine ulaşmak için her zamanki yoğun trafikte yolu açmaya çalışıyor herhalde.

Adamlardan biri Javits'in kolunu omzuna atıp onu kapıya doğru sürüklüyor. Canavar düdüğü gittikçe yaklaşıyor. Öteki adam, eli hâlâ ceketinin içinde, dört bir yanı kolluyor. Bir noktada gözleri buluşuyor.

Arkadaşlarından biri Javits'i eğimli yolda sürüklerken, Maureen, böylesine çelimsiz biri bu kadar iriyarı bir adamı nasıl bu kadar rahat taşıyabilir, diye geçiriyor içinden.

Canavar düdüğü çadırın hemen dışında susuyor. Ja-

vits artık arkadaşlarından biriyle gözden kayboldu; ama öteki adam, bir eli hâlâ ceketinin içinde, Maureen'e doğru yürüyor.

Maureen, korkuyla, "Ne oldu?" diye soruyor, çünkü yıllardır oyuncuları yönetmekten edindiği deneyimle, bu adamın yüzünün profesyonel bir katilin yüzü olduğunu sezinliyor, buz gibi bir bakışı var adamın.

Adam, Maureen'in çıkaramadığı bir şiveyle, "Biliyosun ne olduğunu," diyor.

"Onun kötüleşmeye başladığını gördüm, peki ama ne oldu?"

Adamın eli hâlâ ceketinin içinde; Maureen o anda, bu önemsiz olayı büyük bir olanağa dönüştürme şansını yakalayabileceğini geçiriyor aklından.

"Yardım edebilir miyim? Onunla birlikte gitsem?"

Ceketin içindeki el gevşer gibi oluyor, ama gözler Maureen'in hiçbir hareketini kaçırmıyor.

"Ben de sizinle geleyim. Javits Wild'ı tanıyorum. Arkadaşıyım onun."

Adam, hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bir anlık bir duraksamadan sonra, hiçbir şey söylemeden dönüp dışarı çıkıyor, Bulvar'a doğru yürüyor.

Maureen'in beyninde şimşekler çakıyor. Bu adam neden onun ne olduğunu bildiğini söyledi? Ve neden birden onunla ilgilenmekten vazgeçti?

Öteki konuklar, canavar düdüğünün sesi dışında hiçbir şey fark etmediler, sokakta bir şeyler olduğunu sandılar herhalde. Canavar düdüklerinin neşeyle, güneşle, içkiyle, bağlantılarla, güzel kadınlar ve yakışıklı erkeklerle, soluk yüzlüler ve yanık tenlilerle hiçbir ilgisi yoktur. Başka bir dünyaya aittir canavar düdükleri, kalp krizlerinin, hastalıkların, cinayetlerin dünyasına. Buradaki insanları zerre kadar ilgilendirmezler.

Maureen'in başı fır fır dönmeye başlıyor. Javits'in başına bir şey geldi ve bu büyük bir fırsat olabilir. Maureen kapıya koşuyor ve Bulvar'ın trafiğe kapatılmış tarafında canavar düdüklerini öttüre öttüre hızla uzaklaşan bir ambulans görüyor.

Çadırın girişindeki korumalardan birine, “O benim arkadaşım,” diyor. “Onu nereye götürüyorlar?”

Adam ona hastanenin adını söylüyor. Maureen hiç düşünmeden, bir taksi yakalamak için kendini sokağa atıyor. On dakika sonra, yüklüce bir bahşiş alma umuduyla otel kapıcılarının çağırdıkları dışında kentte hiçbir taksi olmadığını fark ediyor. Çantasında hiç para olmadığından, bir pizzacıya girip yanındaki haritayı gösteriyor ve hastaneye ulaşmak için en az yarım saat koşması gerektiğini öğreniyor.

Kendini bildi bileli koşuyor zaten, yarım saat daha koşsa ne olur ki.

12:53

“Günaydın.”

“Herhalde ‘Tünaydın’ demek istiyorsun,” diye karşılık veriyor kızlardan biri. “Çoktan öğlen oldu.”

Her şey Gabriela’nın tahmin ettiği gibi. Beklemekte olan öteki beş kadın da en azından fiziksel olarak ona benziyor. Ama hepsi de boyacı küpüne girmiş gibiler, etekleri kısa, göbekleri açıkta, ya cep telefonlarıyla uğraşıyorlar ya da ellerindeki metinlere bakıyorlar.

Hiçbiri konuşmuyor, çünkü aynı güçlükleri yaşadıklarını, hiç yakınmadan aynı zorluklarla karşılaştıklarını, aynı darbelere boyun eğdiklerini biliyorlar. Hepsi de hayallerin bir gün gerçek olabileceğine, hayatın her an değişebileceğine, doğru anın bir yerlerde kendilerini beklediğine ve bunun irade güçlerinin sınanmasından başka bir şey olmadığına inanmaya çalışıyorlar.

Hepsi de, kızlarının sonunda bir fahişe olup çıkacağına inanan aileleriyle kavga etmişlerdi belki de.

Hepsi de sahneye çıkmış ve seyirciyle yüz yüze gelmenin, bütün gözlerin üzerlerinde olmasının azabını ve coşkusunu yaşamıştı; havadaki elektriği hissetmiş ve sonunda alkışları duymuştu. Bir gece Süpersınıf’tan birinin seyirciler arasında olacağını, oyundan sonra kendilerini soyunma odasında ziyaret ederek, bir akşam yemeğine davet etmekten, telefon numaralarını istemekten ya da kuru kuruya kutlamaktan çok daha önemli bir şey söyleyeceğini yüzlerce kez hayal etmişlerdi.

O davetlerden birkaçını kabul etmişler, ama her se-

ferinde kendilerini, zaferlerine bir zafer daha eklemekten başka bir şey düşünmeyen, güçlü ve yaşlıca bir adamın -bütün "enteresan" erkekler gibi evli- yatağında bulmuşlardı.

Hepsinin de kendi yaşlarında bir erkek arkadaşı olmuştu, ama evli mi, bekâr mı oldukları sorulduğunda hep aynı yanıt vermişlerdi: "Serbestim, hiçbir bağım yok." İplerin kendi ellerinde olduğunu sanıyorlardı. Kendilerine hep -belki yüzlerce kez- gerçekten yetenekli oldukları söylenmişti, yeter ki yeteneklerini gösterebilecekleri fırsatı yakalasınlar, hayatlarını değiştirecek insan karşılındaydı işte. Zaman zaman buna inandıkları da olmuştu. Kendilerine aşırı güvenmenin ve iplerin kendi ellerinde olduğunu sanmanın tuzağına az düşmemişlerdi, ta ki ertesi gün, kendilerine verilen telefon numarasını aradıklarında, karşılırlarına patronuyla asla konuşturmayan aksi bir sekreter çıkıncaya kadar.

Başlarına geleni, nasıl aldatıldıklarını magazin gazetelerine satacaklarını söyleyerek tehditler savurmuşlar, ama hâlâ, "Sinema dünyasıyla köprüleri atmamalıyım," diye düşündükleri için bunu hiçbir zaman yapmamışlardı.

Belki birkaçı Gabriela'nın *Alice Harikalar Diyarında* deneyimini de yaşamıştı, şimdi de ailelerine sandıklarından çok daha yetenekli olduklarını kanıtlamak istiyorlardı. Aileleri, hiç kuşku yok ki, kızlarını reklam filmlerinde, kentin çeşitli yerlerindeki afişler ve billboardlarda birçok kez görmüşler ve ilk başta biraz karşı çıksalar da, kızlarının o "parıltılı şan şöhret dünyası"na adım atmak üzere olduğuna inanmışlardı.

Buradaki kızların hepsi de hayallerinin gerçekleşmesinin mümkün olduğuna, yeteneklerinin bir gün mutlaka anlaşılacağına inanıyordu. Yine de tek bir sihirli kelime vardı - "bağlantılar". Fotoğraflarının bulunduğu albümlerini Cannes'a gelir gelmez her yere dağıtmışlardı, şimdi gözleri cep telefonlarındaydı, açılışlara davet edilmeyi bekliyorlar, davet edilmedikleri açılışlara girebilmek

için ne mümkünse yapıyorlardı; birinin kendilerini akşam partilerinden birine çağırmasının hayalini kuruyorlardı, ama en büyük hayalleri ödüllerin en büyüğünü elde etmek, Kongre Sarayı'ndaki kırmızı halının üstünde yürümeye davet edilmektir. Ne var ki, belki de gerçekleşmesi en güç hayal buydu. O kadar güçlü ki, akıllarından geçirmeye bile çekiniyorlardı; düş kırıklığına uğrayacak olurlarsa, en mutsuz anlarında bile mutlu görünme yeteneğini yitirmekten korkuyorlardı.

Bağlantılar.

Pek çok yanlış insandan sonra, işlerine yarayacak bağlantıyı buldular, o yüzden buradalar. Böyle bir bağlantı Yeni Zelandalı bir yapımcının onları çağırmasını sağlamıştı. Hiçbiri neden çağrıldığını sormamıştı; tek bildikleri, tam zamanında orada olmaları gerektiğiydi, çünkü kimsenin kaybedecek vakti yok, hele film endüstrisi işindekilerin hiç. Kaybedecek vakti olanlar, bekleme odasındaki beş genç kadın; cep telefonlarına ve mecmualarına dalmışlar, daha sonraki saatlerde bir yere davet edilip edilmediklerini anlamak için mesajlara bakıyorlar, durmadan arkadaşlarını arıyorlar ve her seferinde de, bir film yapımcısıyla önemli bir randevuları olduğu için o anda rahat konuşamayacaklarını söylemenin bir yolunu buluyorlar.

Gabriela, içeri çağrılan dördüncü kişi. Odadan çıktıklarında hiçbir şey söylemeyen ilk üç adayın bakışlarından sonucu kestirmeye çalışmıştı ama, ne de olsa onlar da, sevinçler de üzülseler de duygularını gizleyebilecek kadar oyuncuydular. Üçü de kararlı adımlarla kapıya doğru ilerlemişler ve sanki, "Dert etmeyin, kızlar, kaybedecek bir şeyiniz yok. Rol benim," dercesine, kendilerinden son derece emin, "İyi şanslar" dilemişlerdi.

Kattaki duvarlardan biri siyah bir örtüyle kaplı. Yerde bir yığın elektrik kablosu ve metal başlıklı lambalar, önüne beyaz bir örtü serilmiş bir tür şemsiye, ses aygıtları, ekranlar ve bir video kamera. Odanın köşelerinde ma-

den suyu şişeleri, metal çantalar, tripodlar, kâğıt parçaları ve bir bilgisayar. Otuz yaşlarında, gözlüklü bir kadın yere oturmuş, Gabriela'nın portfolyosunu karıştırıyor.

"Berbat," diyor, başını kaldırmadan. "Berbat."

Gabriela ne yapacağını bilemiyor. Belki de duymazdan gelmeli ve bir köşede sigara üstüne sigara yakarak çene çalan teknisyenlerin yanına gitmeli ya da olduğu yerde kalmalı.

Kadın, "Berbat bu," diyor yine.

"O benim."

Gabriela kendini tutamıyor. Cannes'ın yarısını koşarak aşmış, neredeyse iki saat beklemiş, yine de hayatının tümünden değişmek üzere olduğunu hayal etmiş (artık bu tür hayallere gittikçe daha az kapılmasına ve eskisi kadar heyecanlanmamasına karşın) ve artık kesinlikle daha fazla üzölmeye niyeti yok.

Kadın, gözlerini fotoğraflardan ayırmadan, "Biliyorum," diyor. "Bunlar sana bir servete mal olmuş olmalı. Millet böyle portfolyolar hazırlayarak, CV'ler yazarak, oyunculuk kursları açarak köşeyi dönüyor, senin gibi kendini beğenmişlerin sırtından para kazanıyor."

"Bu kadar berbat olduğumu düşünüyorsanız, beni neden çağırdınız?"

"Berbat birini arıyoruz da ondan."

Gabriela gülüyor. Kadın sonunda başını kaldırıp Gabriela'yı tepeden tırnağa süzüyor.

"Giysilerin hoşuma gitti. Pespaye insanlardan nefret ederim."

Gabriela yeniden umutlanır gibi oluyor. Kalbi daha hızlı atıyor.

Kadın ona bir kâğıt uzatıyor.

"İşaretli yere git."

Sonra ekibe dönüyor.

"Şu sigaraları söndürün, camı da kapatın. Ses girsin istemiyorum."

Yerde sarı bantla yapılmış bir çarpı işareti var. Oyuncunun ışıklar ve kamera karşısında duracağı yeri gösteriyor.

“Burası çok sıcak, terliyorum. Banyoya gidip biraz fondöten sürsem, biraz makyaj yapsam hiç değilse?”

“Tabii, istediğini yapabilirsin, ama geri döndüğünde kayıt yapacak vakit kalmamış olur. Bu mereti akşamüstüne kadar teslim etmek zorundayız.”

Odaya giren öteki kızlar da aynı soruyu sormuş ve aynı yanıtı almış olsalar gerek. İyisi mi, vakit kaybetmemeli. Gabriela cebinden bir kâğıt mendil çıkarıyor, işaretin bulunduğu yere doğru ilerlerken kâğıtla yüzünün terini alıyor.

Gabriela zamana karşı yarışarak kâğıtta yazanları okumaya çabalarken, asistanlardan biri kameranın başına geçiyor.

“Deneme çekimi yirmi beş, Gabriela Sheery, Thompson Ajansı.”

“Yirmi beş mi?!” diye içinden geçiriyor Gabriela.

“Başla!” diyor gözlüklü kadın.

İçerisi sessizliğe bürünüyor.

“Hayır, söylediklerine inanamıyorum. Hiç kimse durup dururken cinayet işleyemez.”

“Baştan başla. Erkek arkadaşınla konuşuyorsun.”

“Hayır, söylediklerine inanamıyorum. Hiç kimse durup dururken böyle bir cinayet işleyemez.”

“Senaryoda ‘böyle bir’ diye bir laf yok. Bu senaryonun üstünde aylarca çalışan senaristin bu sözleri düşünmüş, ama sonradan yararsız, yapay, gereksiz bulduğu için kullanmamaya karar vermiş olabileceği hiç aklına gelmiyor mu?”

Gabriela derin bir soluk alıyor. Sabrından başka kaybedeceği bir şey yok. Artık elinden gelenin en iyisini yapacak, sonra da çıkıp plaja gidecek ya da eve dönüp biraz uyuyacak. Akşamki kokteyllerde formda olmak için dinlenmeye ihtiyacı var.

Tuhaf, tatlı bir rehavet çöküyor üzerine. Birden, korunduğunu, sevildiğini hissediyor, yaşadığına şükrediyor. Kimse onu orada olmaya, bir aşağılanmaya daha katlanmaya zorlamıyor. Yıllardır ilk kez gücünün, daha önce var olduğu aklından bile geçmeyen bir gücün farkında.

“Hayır, söylediklerine inanamıyorum. Hiç kimse durup dururken cinayet işleyemez.”

“Sonraki satır.”

Kadının bunu söylemesine ne gerek var ki? Gabriela nasıl olsa devam edecek.

“Bir doktora gitsek iyi olacak. Bence senin yardıma ihtiyacın var.”

Gözlüklü kadın, erkek arkadaşın rolünü üstlenerek, “Hayır,” diyor.

“Peki, doktora gitmeyelim öyleyse. Şöyle bir yürüme-ye ne dersin, belki neler olup bittiğini anlattırır bana. Biliyorsun, seni seviyorum, bu dünyada seni düşünen hiç kimse yoksa bile ben varım.”

Başka satır yok. Yine bir sessizlik. Odaya tuhaf bir enerji doluyor.

Gözlüklü kadın oradakilerden birine dönüp, “Dışarıda bekleyen kıza gidebileceğini söyleyin,” diyor.

Bu, Gabriela’nın sandığı anlama mı geliyor?

“Croisette Bulvarı’nın sonunda, Palmiye Yolu’nun karşısındaki marinaya git. Tam 13:55’te bir tekne seni oradan alıp Bay Gibson’a götürecektir. Videoyu ona hemen gönderiyoruz, ama Bay Gibson birlikte çalışabileceği insanlarla tanışmak ister.”

Gabriela gülümseyiveriyor.

“‘Birlikte çalışabileceği’ dedim, ‘çalışacağı’ dedim.”

Gabriela hâlâ gülümsüyor. Bay Gibson!

13:19

Müfettiş Savoy ile patolog arasındaki paslanmaz çelikten masanın üzerinde, yirmi yaşlarında çok güzel bir kadın yatıyor. Çırılçıplak. Ve ölü.

“Emin misiniz?”

Patolog paslanmaz çelikten lavaboya gidiyor, lastik eldivenlerini çıkarıp çöp tenekesine atıyor ve musluğu açıyor.

“Kesinlikle. Uyuşturucudan eser yok.”

“Öyleyse ne olabilir? Bu kadar genç bir kadın kalp krizi geçirmiş olabilir mi?”

Odada yalnızca akan suyun sesi duyuluyor. Patolog, “Hep apaçık olanı ortaya atarlar,” diye geçiriyor içinden, “uyuşturucular, kalp krizi...”

Ellerini uzun uzadıya yıkıyor – biraz gerilim hiç fena olmaz. Kollarına dezenfektan sürüyor ve otopside kullanılan malzemeyi çöpe atıyor. Sonra müfettişe dönüp cesedi incelemesini istiyor.

“Yok, iyice bakın. Utanmayın. Ayrıntıları görmek işinizin bir parçası, öyle değil mi?”

Savoy cesedi dikkatle inceliyor. Bir ara, kızın bir kolunu kaldırmak için elini uzatıyor, ama patolog engel oluyor.

“Dokunmanıza gerek yok.”

Savoy, kızın çıplak vücuduna göz gezdiriyor. Hakkında epey şey biliyor artık – Olivia Martins, annesiyle babası Portekizli, son zamanlarda belirli bir işi olmayan,

Cannes'ın gece hayatını hızlı yaşıyan ve şu sıralar yakınlardaki bir emniyet merkezinde sorguya çekilmekte olan genç bir adamla çıkıyor. Genç adamın mahkeme kararıyla aranan evinde, birkaç küçük THC (marihuanadaki etken halüsinojen madde olan, susam yağında eritilerek alındığında hiçbir koku bırakmayan ve sarılarak içilmesinden çok daha güçlü bir etkisi olan tetrahidrokannabinol) şişesi bulundu. Evde ayrıca, her birinde bir gram kokain bulunan altı zarf ve üstünde kan lekeleri bulunan bir çarşaf ele geçti; çarşaf incelenmek üzere laboratuvara gönderildi. Genç adam muhtemelen küçük bir satıcı. Poliste kaydı var, bir-iki kez hapse girmiş, ama hiçbir zaman şiddet uygulamaktan tutuklanmamış.

Olivia ölüyken bile çok güzel. Siyah kaşları, çocuksu havası, göğüsleri... Savoy, "Hayır, kendimi kaptırmamalıyım," diye düşünüyor. "Ben bir profesyonelim."

"Hiçbir şey göremiyorum," diyor.

Patolog gülümsüyor; Savoy onun kendini beğenmişliğine sinir oluyor. Uzman, genç kızın sağ omzu ile gırtlığı arasındaki küçük, morumsu, belli belirsiz bir izi işaret ediyor. Sonra da, kızın gövdesinin sol tarafında, iki kaburgasının arasındaki bir başka benzer izi gösteriyor Savoy'a.

"Size teknik ayrıntıları vermekle başlamalıyım. Ölüm, şahdamarına ve karotis atardamarına baskı uygulanması sonucunda meydana gelmiş, aynı anda benzer bir baskı da belirli bir sinir ağına uygulanmış, ama o kadar ustaca uygulanmış ki vücudun yukarısının tümüyle felç olmasına yol açmış..."

Savoy hiçbir şey söylemiyor. Patolog, bilgisini göstermenin ya da şaka yapmanın sırası olmadığını fark ediyor. Kendini kötü hissediyor. Her gün ölümle uğraşıyor ve sabahdan akşama kadar cesetler ve yüzleri morarmış insanlar arasında çalışıyor. Çocukları babalarının ne iş yaptığını kimseye söylemiyorlar; akşam davetlerinde anlatacak hiçbir şey bulamıyor, çünkü insanlar ölümle ilgili konuları konuşmaktan nefret ediyorlar. Zaman zaman, yanlış meslek seçtiğini düşünmüyor değil.

“...sözün kıyası, boğularak öldürülmüş.”

Savoy hâlâ bir şey söylemiyor. Hızla düşünüyor: Bir insan Croisette Bulvarı'nın ortasında güpegündüz nasıl boğulabilir? Kızın annesiyle babası sorguda, kızlarının o sabah satacağı malları alıp evden çıktığını söylemişlerdi – aslında yasadışı malları demek gerekirdi, hiç vergi ödemedikleri için sokak satıcılarının satış yapmaları yasaktı. “İyi de, şimdi bunun ne ilgisi var?” diye geçiriyor aklından.

Patolog, “Bu vakadaki tuhaflık,” diyor, “normal bir boğma vakasında her iki omuzda izler olur, yani saldırgan kurbanın boğazını iki yandan yakalar, kurban da kurtulmaya çabalar. Bu vakada, kanın beyne gitmesi tek bir elle, hatta tek bir parmakla engellenmiş, başka bir parmak da vücudu felç ederek kızın karşı koymasını engellemiş. Bu, çok ince bir tekniği ve insan vücudu konusunda ayrıntılı bilgiyi gerektirir.”

“Kız başka bir yerde öldürülmüş, sonra da onu bulduğumuz banka taşınmış olabilir mi?”

“Öyle olsa, vücudunda başka izler de olurdu. Tek bir kişi tarafından öldürüldüğünü varsayarak ilk başta bu izleri aradım. Hiçbir iz bulamayınca da, kol ya da ayak bileklerinden tutulduğuna dair bir belirti olup olmadığına baktım; olsaydı, o zaman birden fazla katilin söz konusu olduğunu düşünebilirdik. Ama bu yönde hiçbir belirti yoktu; daha fazla teknik ayrıntıya girmek istemiyorum, ölüm anında meydana gelen ve vücutta iz bırakan bazı şeyler vardır. İdrar mesela...”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Demek istediğim, kız onu bulduğumuz yerde öldürülmüş, vücudundaki parmak izlerine bakılırsa tek bir kişi söz konusu; kızın kaçmaya çalıştığını gören olmadığına göre de, katilini tanıyormuş ve katil kızın solunda oturuyormuş; katil bu konuda çok deneyimli ve savaş sanatlarını çok iyi bilen biri olmalı.”

Savoy başıyla teşekkür ediyor ve hızla kapıya ilerliyor. Çıkarken, kızın erkek arkadaşının sorguya çekilmekte olduğu emniyet merkezini arıyor.

“Uyuşturucu işini unutun,” diyor. “Bir cinayetle karşı karşıyayız. Erkek arkadaşının savaş sanatlarını bilip bilmediğini öğrenmeye çalışın. Hemen oraya geliyorum.”

Telefondaki ses, “Gelmeyin,” diyor. “Doğruca hastaneye gidin. Sanırım başka bir sorun var.”

13:28

Martı, plajın üstünde uçarken bir fare görmüş. Hem en alçalıp fareye sormuş:

“Kanatların nereden senin?”

Her hayvan kendi dilini konuşur, o yüzden fare soruyu anlamamış. Karşısındaki yaratığın gövdesine takılı o iki tuhaf, iri şeye bakıp, “Bir hastalığı olsa gerek,” diye düşünmüş.

Farenin, kanatlarına baktığını fark eden martı, “Zavallıcık,” diye geçirmiş içinden. “Birtakım canavarların saldırısına uğramış herhalde; hem kulaklarını sağır etmişler hem de kanatlarını alıp gitmişler.”

Fare için çok üzülen martı, hayvancağızı gagasıyla tutmuş, göklerde bir gezintiye çıkarmış. Ama gökte uçarlarken, “Evini özlemiştir belki,” diye düşünmüş ve fareyi büyük bir özenle yeniden yere indirmiş.

Aradan aylar geçmiş, farenin yüreğine bir hüznün çökmüş; yükseklerden baktığında ne kadar engin ve güzel bir dünya gördüğünü anımsamış. Gelgelelim, zamanla yeniden sıradan bir fare olmaya alışmış, yaşadığı o mucizenin bir düştten başka bir şey olmadığına inanmaya başlamış.

Ewa'nın çocukluğunda dinlediği bir masal bu, ama şimdi kendisi göklerde: Camgöbeği rengindeki denizi, lüks yatları, aşağılarda karıncalar kadar küçük insanları, plajdaki çadırları, tepeleri, soluna baktığında, ötesinde tüm sorunlarıyla Afrika'nın uzandığı ufku görebiliyor.

Yer hızla yaklaşıyor. Ewa, “İnsanlığa yükseklerden

bakmak en iyisi,” diye düşünüyor. “Ancak o zaman ne kadar küçük olduğumuzu görebiliyoruz.”

Sıkılmış görünüyor, belki de sinirleri bozuk. İki yıldan fazla bir zamandır birlikteler, ama Hamid karısının kafasından geçenleri hâlâ çözemiyor. Evet, Cannes herkes için zor bir yer, ama Festival’i planlanandan erken terk etmesi olanaksız. Kaldı ki, Ewa bütün bunlara alışık olmalı, eski kocasının hayatı da çok farklı değildi ki, gidilmesi gereken akşam yemekleri, düzenlenmesi gereken toplantılar, durmadan değişen ülkeler, kıtalar, diller.

“Acaba Ewa hep böyle miydi, yoksa artık ilk başlardaki kadar sevmiyor mu beni?”

Ürkütücü bir düşünce. Başka şeyler düşünsen iyi edersin.

Motorun gürültüsünden konuşulmuyor, mikrofonlu kulaklığı takmalı. Ewa, kendi kulaklığını koltuğunun yanındaki askıdan almamış bile. Ona hayatının en önemli kadını olduğunu ve ilk kez geldiği Cannes Festivali’nin bir hafta boyunca tadını çıkarması için elinden geleni yapacağını söyleyebilmesi için kulaklığını takmasını istemenin bir anlamı yok. Helikopterdeki ses sistemi pilotun bütün konuşmaları dinleyebileceği biçimde düzenlenmiş, Ewa ise herkesin içindeki sevgi gösterilerinden nefret ediyor.

İçinde bulundukları cam balon yere inmek üzere. Hamid, kocaman beyaz arabayı görebiliyor; bir Maybach, dünyanın en pahalı ve en donanımlı arabası. Rolls-Royce’tan bile daha benzersiz. Az sonra içinde oturuyor, dinlendirici bir müzik dinliyor, soğutulmuş şampanya ya da maden suyu içiyor olacaklar.

Hamid, Schaffhausen kasabasındaki küçük bir atölyede üretilmiş ilk modellerin sertifikalı bir örneği olan platin saatine bakıyor. Kadınlar elmaslara servet harcayarak göz kamaştırabilirler, oysa saat zevk sahibi bir erkeğin tek mücevheridir ve boyalı dergilerde pek ender reklamı çıkan bu saatin önemini yalnızca erbabı bilir.

Seçkinliğin tanımını şöyle olmalı: başkalarının hiç ha-

beri olmasa bile en iyisini nerede bulacağını bilmek ve başkalarının ne diyeceğine bakmaksızın en iyisini yapmak.

Saat öğleden sonra ikiye geliyor, Hamid'in borsa açılmadan New York'taki borsa danışmanı ile konuşması gerekiyor. Vardıklarında telefon edip -tek bir telefon- günün talimatlarını verecek. "Kumarhane"de para kazanmak dediği yatırım fonları, onun en sevdiği oyun sayılmaz; yine de, müdürleri ve mali yöneticilerinin neler yaptıklarını denetliyormuş gibi davranmak zorunda. Şeyhin korumasına, desteğine ve uyanıklığına güvenebilir, ama yine de olup biteni günü gününe izlediğini göstermesi gerekiyor.

Sonunda, iki telefon etmek zorunda kalsa da, neyin alınıp neyin satılacağı konusunda hiçbir talimat veremeyebilir. Şimdi başka bir şeye odaklanmış durumda: Öğleden sonra en az iki aktris -biri ünlü, biri pek tanınmamış- onun giysileriyle kırmızı halıdan geçecek. Elbette her şeyle yakından ilgilenen asistanları var, ama sırf her ayrıntının önemli olduğunu ve imparatorluğunun temeliyle bağını koparmadığını kendisine hatırlatmak için de olsa, her şeyle bizzat ilgilenmeyi seviyor. Ayrıca, Fransa'da kaldığı sürece, Ewa'yla birlikte olmanın tadını çıkarmak, onu ilginç insanlarla tanıştırmak, plajda yürüyüşlere çıkmak, yakınlardaki kasabalardan birinde küçük bir restoranda onunla öğle yemeği yemek, ufukta alabildiğine uzanıp giden bağlarda onunla el ele yürümek istiyor.

Her zaman işinden başka hiçbir şeye âşık olamadığını hissetmişti, oysa zafer listesi olağanüstü güzel kadınlarla yaşadığı imrenilecek ilişkilerle dolu. Ama Ewa'yı gördüğü andan beri bambaşka bir erkek oldu. İki yıldır birlikteler ve ona olan aşkı her zamankinden daha güçlü ve daha yoğun. Âşık. O, Hamid Hussein, yeryüzünün en ünlü modacılarından biri, lüks ve ihtişam satan dev bir uluslararası holdingin kamuoyundaki çehresi. Her şeye ve herkese karşı savaş vermiş, tüm Batı'nın Ortadoğululara ve onların dinlerine karşı önyargılı düşüncelerine mey-

dan okumuş, kabilesinin atalardan gelen hayatta kalma, öğrenme ve tepeye erişme becerilerini kullanmayı bilmiş bir adam. Söylentilerin tersine, petrol işi yapan zengin bir aileden değil. Babası, sırf kendisinden isteneni yapmayı reddettiği için bir şeyhin gözüne girmeyi başarmış bir kumaş taciriymiş.

Hamid, herhangi bir konuda kararsız kaldığında, gençliğinde aldığı dersi hatırlar: Büyük bir riske girme anlamına gelse de, güç sahibi insanlara hayır de. Bu ilke hemen her zaman işlemiştir. İşlemediği bazı durumlarda da sonuçları onun beklediği kadar vahim olmamıştır.

Babası, ne yazık ki, oğlunun başarısını görecektik kadar yaşamamıştı. Şeyh dünyanın en modern kentlerinden birini kurmak için çölün o yöresindeki tüm toprakları satın almaya başladığında, Hamid'in babası şeyhin görevlilerine şöyle deme cesaretini göstermişti:

“Satmıyorum. Ailem yüzyıllardır burada. Ölülerimizi buraya gömdük. Fırtınalara ve istilacılara karşı koymayı öğrendik. Allah'ın bizi bakmakla görevlendirdiği yeri satamayız.”

Görevliler teklifi yükseltmişler, ama Hamid'in babası yine reddedince öfkelenmişler, onu oradan atmak için ne mümkünse yapacaklarını söyleyerek tehditler savurmuşlardı. Bu arada şeyh de sabırsızlanmaya başlamıştı. Büyük planları olduğu için projesini bir an önce başlatmak istiyordu. Uluslararası piyasada petrol fiyatları yükselmiş ve petrol rezervleri tükenmeden harcanması gereken para ve yabancı yatırımları çekmek için gerekli altyapıyı kurma olasılığı yok olmuştu.

Yaşlı Hussein, fiyat ne olursa olsun mülkünü satmaya yine de yanaşmıyordu. İşte o zaman şeyh gidip kendisi konuşmaya karar vermişti.

“Ne istersen veririm,” demişti.

“Öyleyse oğlumun iyi bir eğitim görmesini sağla. On altı yaşına geldi, ama hiçbir geleceği yok.”

“Evini bana satarsan istediğini yaparım.”

Uzun bir sessizlik olmuş, sonra Hamid'in babası, şey-

hin gözlerinin içine bakarak, onun hiç beklemediği bir şey söylemişti:

“Sen, efendimiz, kullarını eğitmekle görevlisin ve ben ailemin geleceği uğruna geçmişi satamam.”

Hamid, babasının gözlerindeki hüznü ve şöyle devam ettiğini hatırlıyor:

“Ama hiç değilse oğluma hayatta arka çıkıp bir şans tanırsan, teklifini kabul ederim.”

Şeyh bir şey demeden oradan ayrılmış, ertesi gün Hamid’in babasından oğlunu kendisine göndermesini istemişti: Konuşacaktı. Hamid, kapatılmış yollardan aşağılara inerek, durmadan çalışan dev vinçlerin ve işçilerin arasından, yıkılmakta olan mahallelerin ortasından geçerek, eski limanın yanı başında yükselen saraya varmıştı.

Şeyh hemen konuya girmişti:

“Babanın evini satın almak istediğimi biliyorsun. Ülkemizde pek az petrol kaldı, kendimizi petrole bağımlı olmaktan kurtarmalı ve petrol kuyuları kurumadan yeni yollar bulmalıyız. Yalnız petrol değil, hizmet de satabileceğimizi dünyaya kanıtlayacağız. Bu arada, ilk adımları atabilmek için bazı önemli yenilikler yapmamız, mesele iyi bir havalimanı inşa etmemiz gerekiyor. Yabancıların havalimanını inşa edebilmeleri için toprak lazım. Benim tek bir hayalim var ve iyi niyetliyim. Ama her şeyden önce daha fazla mali uzmana ihtiyacımız var. Babanla aramızda geçen konuşmayı duydun...”

Hamid korkusunu gizlemeye çalışıyordu, onları dinleyen on-on beş kişi vardı etraflarında. Yine de, kendisine sorulan her soruyu yürekten yanıtlamaya hazırdı.

“...şimdi söyle bakalım, ne yapmak istiyorsun?”

“*Haute couture* işini öğrenmek istiyorum.”

Oradaki herkes dönüp birbirine bakmıştı. Herhalde ne demek istediğini anlamamışlardı.

“Babam aldığı kumaşların çoğunu yabancılara satıyor, onlar da bu kumaşları tasarım ürünü giysilere dönüştürüp babamın kazandığının yüz katını kazanıyorlar. Eminim, aynı işi burada yapabiliriz. Modanın, dünyanın

bizimle ilgili önyargılarını kırmanın yollarından biri olduğu kanısındayım. Eğer barbarlar gibi giyinmediğimizi görmelerini sağlarsak, bizi daha kolay kabullendiklerini göreceksiniz.”

Bu kez homurdanmalar yükselmişti sarayda. Giysilerden mi söz ediyordu? Bu, insanların içlerinden çok, dış görünüşlerine bakan Batılılara uygun düşen bir şeydi.

“Öte yandan, babamın ödediği bedel çok yüksek. Evi-mizi korumayı tercih ederim. Babamın kumaşlarıyla çalışacağım ve Bağışlayıcı Allah’ın izniyle hayalimi gerçekleştireceğim. Efendimiz, ben de sizin gibi ne istediğimi biliyorum.”

Saraydakiler, yüce önderlerine kafa tutmakla kalmayan, kendi babasının isteklerini de reddeden bu oğlanın söyledikleri karşısında şaşkınlığa kapılmışlardı. Şeyh ise gülümsemişti.

“Peki, bu *haute couture* nerede öğrenilir?”

“Fransa’da ya da İtalya’da, büyük ustalarla çalışarak. İnsan üniversitelerde pek çok şey öğrenebilir, ama tecrübenin yerini hiçbir şey tutamaz. Kolay olmayacağını biliyorum, ama Bağışlayıcı Allah’ın izniyle başaracağım.”

Şeyh, öğleden sonra yeniden gelmesini istemişti. Hamid de limanın oralarda dolaşmış, çarşığı gezmiş, rengârenk işlemeli kumaşları hayranlıkla izlemişti. Çarşığı gezmeyi çok seviyordu; yakında çarşıyla birlikte geçmişin ve geleneğin bir parçasının da yok olup gideceğini düşündükçe karalar bağlıyordu. Gelişmeyi durdurmak mümkün müydü? Bir ülkenin gelişmesini durdurmaya kalkışmak akla uygun muydu? Kim bilir kaç gece sabahlara kadar oturmuş, bir gün kabile giysilerinin de vinçler ve yabancı yatırımlar tarafından yok edileceği korkusuyla, Bedevilerin giydiği elbiselerin çizimlerini yapmıştı mum ışığında.

Şeyhin söylediği saatte saraya dönmüştü. Bu kez şeyhin etrafı daha da kalabalıktı.

“İki karar verdim,” demişti şeyh. “Birincisi, senin bir yıllık masraflarını ödeyeceğim. Finans sektöründe çalış-

makla ilgilenen yeterince çocuk var, sen terzilik öğrenmek istediğini söyleyen ilk çocuksun. İsteğin çılgınca görünüyor ama, millet benim hayallerimin de çılgınca olduğunu söyleyip duruyor, ancak beni nereye getirdikleri ortada. Kendime ters düşmek istemem.

“Gelgelelim, yardımcılarımın hiçbirinin sözünü ettiğin o insanlar arasında bir tanıdığı yok, o yüzden sokaklarda dilenmek zorunda kalmayasın diye sana küçük bir aylık bağlayacağım. Başarılı, kazanan biri olarak geri dönecek, ülkemizi temsil edeceksin; öteki ulusların kültürümüze saygı duymayı öğrenmeleri önemli. Ama önce, gideceğin ülkelerin dillerini öğrenmelisin. Hangi dillerdi?”

“İngilizce, Fransızca ve İtalyanca. Cömertliğinizden ötürü size minnettarım, peki babam...”

Şeyh, eliyle susturmuştu Hamid’i.

“İkinci kararım da şöyle: Babanın evi olduğu yerde kalacak. Hayallerimdeki gibi gökdelenlerle kuşatılacak, güneş yüzü görmeyecek ve sonunda baban evi terk etmek zorunda kalacak. Ama ev sonsuza kadar orada kalacak. İleride insanlar beni hatırlayacak ve şöyle diyecekler: ‘Büyük bir insandı, çünkü ülkesini değiştirdi. Hem de adil bir insandı, çünkü bir kumaş tacirinin haklarına saygı gösterdi.’”

Helikopter rıhtımın sonuna inerken, Hamid anılarından sıyrılıyor. Önden inip Ewa’ya yardımcı olmak için elini uzatıyor. Tenine değdiğinde bu sarışın kadına gururla bakıyor: Bembeyaz giysileri gün ışığında ısıldıyor, öbür eliyle şık, bej rengi şapkasını tutmuş. İki yana sıralanmış yatların arasından geçerek, kendilerini bekleyen arabaya doğru yürüyorlar; şoför kapıyı açmış, onları bekliyor.

Hamid, karısının elini tutup kulağına fısıldıyor:

“Umarım yemek hoşuna gitmiştir. Bunlar büyük sanat koleksiyoncuları; bize helikopter vermeleri büyük cömertlik.”

“Evet, çok hoşuma gitti.”

Oysa Ewa aslında, “Hayır, hiç hoşuma gitmedi,” de-

mek istiyor. “Daha da kötüsü, içime bir korku düştü. Az önce cep telefonuma bir mesaj geldi, numarası gözükmüyor ama kimin attığını biliyorum.”

Topu topu iki kişi için yapılmış geniş arabaya giriyorlar, önlerinde kocaman bir yer var. Klima ideal sıcaklığa ayarlanmış, müzik tam o ana uygun, dışarıdan en küçük bir gürültü sızıyor içeriye, kusursuz bir yalıtılmışlık. Hamid, rahat deri koltuğa kurulup önlerindeki minibarı açıyor ve Ewa’ya biraz şampanya isteyip istemediğini soruyor. Hayır, diyor Ewa, maden suyu daha iyi.

“Dün akşam yemeğine çıktığımız sırada otelin barında eski kocanı gördüm.”

“İmkânsız. Cannes’da işi olmaz ki onun.”

Aslında şöyle demek istiyordu: “Haklı olabilirsin. Az önce bir mesaj aldım. İlk uçağa atlayıp gidelim buradan.”

“Yoo, eminim oydu.”

Hamid, karısının konuşmaya istekli olmadığını fark ediyor. Sevdiklerinin mahremiyetine saygı duymayı öğretmişler, o yüzden başka şeyler düşünmeye yöneliyor.

Ewa’nın iznini aldıktan sonra, konuşmak zorunda olduğu, New York’taki borsa danışmanını arıyor. Birkaç cümleyi sabırla dinledikten sonra, piyasadaki trendleri anlatan adamın kibarca sözünü kesiyor. Bütün konuşma iki dakikadan fazla sürmüyor.

Ardından, ilk filmi için seçtiği yönetmene telefon açıyor. Yönetmen filmin yıldızıyla teknede buluşmak üzere yoldaymış; evet, genç bir aktrisi seçmişler ve birazdan onlara katılacakmış.

Hamid yeniden Ewa’ya dönüyor, ama Ewa hâlâ konuşmaya istekli görünmüyor, limuzinin camından dışarıya boş boş bakıyor. Belki de otelde pek az vakti olacağı için kaygılı. Hemen üstünü değiştirip doğruca Belçikalı bir modacının o önemsiz defilesine gitmesi gerekecek; Hamid, asistanlarının, bir sonraki koleksiyonunun ideal yüzü olabileceğini söyledikleri genç Afrikalı manken Jasmine’i bir de kendisi görmek istiyor.

Kızın Cannes’daki bir defilenin baskılarını kaldı-

rıp kaldıramayacağını görmek istiyor Hamid. Her şey yolunda giderse, Jasmine ekim ayında Paris'teki Moda Haftası'nda Hamid'in yıldız mankenlerinden biri olacak.

Ewa gözlerini camdan ayırmıyor, ama dışarıda olup bitenle ilgilendiği yok. Yanında oturan kibar, yaratıcı, kararlı, şık adamı çok iyi tanıyor. Terk etmiş olduğu adam dışında, kendisini hiçbir erkeğin hiçbir kadını arzulamadığı kadar arzuladığını biliyor. Dünyanın en güzel kadınlarıyla sarmaş dolaş yaşıyor olsa da, ona güvenebilir. Bu limuzinde oturuyor olabilmek ve kendisine bir kadeh şampanya ya da en sevdiği maden suyunu sunabilmek için pek çok zorluğun üstesinden gelmeyi göze almış, dürüst, çok çalışkan bir adam. Güçlü ve kendisini her türlü tehlikeye karşı koruyabilecek bir adam. Bir tehlike dışında, ki o da en kötüsü. Eski kocası.

Şimdi mesajı yeniden okumak için telefonu eline alarak kuşku uyandırmak istemiyor; mesaj ezberinde zaten.

“Senin uğruna bir dünyayı yok ettim, Katyuşa.”

Bu sözlerin ne anlama geldiğini bilmiyor, ama ona Katyuşa diyecek başka biri yok.

Hamid'in sürdüğü hayattan, dostlarından ve gittikleri partilerden nefret etmesine rağmen, onu sevmeyi öğretti kendine. Yine de, onu sevmeyi başarıp başarmadığını henüz bilmiyor; çaresizlikten handiyse intiharı düşündüğü anlar oluyor. Tek bildiği, evliliğinin kapanından kurtulamadığı, tümünden mahvolduğunu düşündüğü bir zamanda, kurtuluşu Hamid'de bulduğu.

Ewa, yıllar önce, çocukluğu hüznünlü geçmiş, Afganistan'da saçmasapan bir savaşta çarpışmak için Sovyet ordusuna çağırılmış, sonra da çökmenin eşiğine gelen ülkesine geri dönmüş bir meleğe âşık olmuştu. Igor, her şeye rağmen, tüm güçlüklerin üstesinden gelmeyi başarmıştı. Var gücüyle çalışmaya başlamıştı, ne idüğü belirsiz insanlardan borç alıyor, sonra da göze aldığı tehlikeyi ve bütün o borçları nasıl ödeyeceğini düşünmekten sabahlara kadar uyumuyordu. Rüşvet hastalığına hiç yakınmadan katlanıyordu, kendi halkının yaşam kalitesini

yükseltecek bir ürün için yeni bir ruhsat alması gerektiğinde bir devlet memuruna rüşvet vermek zorunda olduğunu kabullenmişti. İdealist ve sevgi doluydu. Gündüzleri insanları buyurgan bir biçimde yönetiyordu, hayat ona nasıl liderlik edileceğini öğretmişti, askerlik ise hiyerarşilerin işleyişini kavramasına yardımcı olmuştu. Gecelerinde, Ewa'ya tutunuyor, ondan kendisini korumasını, kendisine öğüt vermesini, her şeyin yolunda gitmesi ve her gün yoluna çıkan tuzaklardan korunması için dua etmesini istiyordu.

Ewa, saçını okşayıp her şeyin yolunda gittiğini, onun iyi biri olduğunu ve Tanrı'nın haksever insanları her zaman ödüllendirdiğini söyleyerek yatıştırıyordu onu.

Zamanla, güçlüklerin yerini fırsatlar almıştı. İgor'un insanlara neredeyse yalvar yakar sözleşmeler imzalatarak başlattığı küçük iş gelişip büyümeye başlamıştı, çünkü hâlâ iletişim ağlarından neredeyse tümüyle yoksun olan bir ülkede, yürüyeceğine hiç kimsenin inanmadığı şeylere yatırım yapan birkaç kişiden biriydi İgor. Hükümet değişmiş, rüşvet azalmıştı. Başlangıçta yavaş yavaş, zamanla büyük miktarlarda para girmeye başlamıştı ülkeye. Ama yaşadıkları zor zamanları hiç unutmamışlardı, boşuna tek bir kuruş bile harcamıyorlardı. Hayır kuruluşlarına ve eski askerler için kurulmuş derneklere katkıda bulunuyorlardı; gösterişsiz bir hayat sürüyorlar ve her şeyi geride bırakıp kalabalıklardan uzak bir evde yaşayacakları günün hayalini kuruyorlardı. O gün geldiğinde, ahlak ve onur nedir bilmeyen insanlarla iş yapmak zorunda kaldıkları günleri unutacaklardı. Zamanlarının büyük bir bölümü havalimanlarında, uçaklarda ve otellerde geçiyordu; günde on sekiz saat çalışıyorlardı ve yıllardır birlikte bir ay bile tatil yapmamışlardı.

Aynı hayali besliyorlardı: Bu çılgınca yaşam temposunun bir anı olarak kalacağı an bir gün mutlaka gelecekti. O zaman, bu dönemden kalan yara izleri, inanç ve düşler uğruna verilmiş bir savaşta kazanılmış madalyalar gibi görünecekti gözlerine. Ne de olsa, her insan sevmek

ve sevdikleriyle yaşamak için gelmişti bu dünyaya – ya da Ewa o sıralar böyle olduğuna inanıyordu.

İşleri birden çok yolunda gitmeye başlamıştı. Eski-den onlar iş peşinde koşarlarken, artık işler kendiliğinden ayaklarına geliyordu. Kocasını önemli bir iş dergisine kapak olmuş, ülkenin çeşitli yerlerindeki kodamanlar onlara parti ve açılış davetiyeleri yağdırmaya başlamışlardı. Her gittikleri yerde krallar gibi ağırlanıyorlar, gittikçe daha büyük miktarlarda para kazanıyorlardı.

Değişen koşullara ayak uydurmak zorundaydılar: Moskova’da, akla gelebilecek her türlü konfora sahip çok güzel bir ev satın aldılar. Ewa’nın bilmediği, bilmek de istemediği nedenlerle kocasının eski iş arkadaşları kendilerini hapiste buldular. (Bunlar ilk baştaki borçları veren iş arkadaşlarıydı, ama Igor aşırı yüksek faiz oranlarına rağmen borçlarını son kuruşuna kadar ödemişti.) O günden sonra Igor her yere korumalarla gider oldu; başlangıçta yalnızca iki koruması vardı –Afgan savaşına katılmış eski askerler ve dostlar– ama küçük şirket yedi ayrı zaman dilimindeki çeşitli ülkelerde kolları olan ve gittikçe daha çok alanda yatırım yapan çokuluslu bir deve dönüştükçe, korumaların sayısı da arttı.

Ewa, günlerini alışveriş merkezlerinde ya da hep aynı şeyleri konuşan arkadaşlarının çay partilerinde geçiriyordu. Igor ise, hiç kuşkusuz, işleri durmadan büyötmek istiyordu. Ne de olsa, bulunduğu yere hırsıyla ve çok çalışarak gelmişti. Ewa ne zaman, planladıklarından çok daha ileriye gidip gitmediklerini, yalnızca birbirlerine olan aşklarının keyfini sürerek yaşama hayallerini gerçekleştirme vaktinin gelip gelmediğini soracak olsa, Igor hep kendisine biraz daha zaman tanımasını istiyordu. Üstelik daha çok içmeye başlamıştı. Bir gece, arkadaşlarıyla su gibi şarap ve votka içip sarhoş olduğu uzun bir akşam yemeğinden sonra eve geldiğinde, Ewa duygularını daha fazla gizleyememiş, sürmekte olduğu bu boş hayata artık katlanamadığını söylemişti. Bir an önce bir şeyler yapmazsa çıldıracaktı. Igor ise, “Sahip olduğun bunca şey seni tatmin etmiyor mu?” diye sormuştu.

“Evet, beni tatmin ediyor; ama sorun şu ki seni tatmin etmiyor, hiçbir zaman da etmeyecek. Güvensizsin, elde ettiğin her şeyi kaybetmekten korkuyorsun; bir kere başladın mı nerede duracağını bilmiyorsun. Sonunda kendini mahvedeceksin. Evliliğimizi de, aşkımı da yok ediyorsun.”

Kocasıyla ilk kez böyle konuşmuyordu; birbirlerine karşı her zaman çok dürüst olmuşlardı, ama artık sabrının taşmakta olduğunu seziyordu. Alışverişlerden, çay partilerinden, kocasının işten eve gelmesini beklerken seyrettiği o iğrenç televizyon programlarından bıkmıştı artık.

“Öyle söyleme, aşkını yok ettiğimi söyleme. Söz veriyorum, bütün bunları çok yakında geride bırakmış olacağız, yeter ki biraz sabırlı ol. Şu ara hayatın gerçekten de çok sıkıcı olmalı, istersen kendin bir projeye giriş.”

Hiç değilse bunu fark etmişti.

“Ne yapmak istersin?” diye sormuştu İgor.

Ewa da, evet, bu bir çıkış yolu olabilir, diye düşünmüştü.

“Moda alanında çalışmak isterim. Hep bunu hayal etmişimdir.”

Kocası isteğini hemen kabul etmiş, ertesi hafta Moskova'nın en iyi alışveriş merkezlerinden birindeki bir mağazanın anahtarlarıyla çıkagelmişti. Ewa büyülenmişti. Hayatı yeni bir anlam kazanmıştı; beklemekle geçen uzun günler ve geceler artık son bulacaktı. Ewa borç istemiş, İgor da karısının başarılı olabilmesi için işe yeterince para yatırmıştı.

Ewa, kendini her zaman bir yabancı gibi hissettiği akşam yemekleri ve partilere bambaşka bir ilgi duymaya başlamıştı. Henüz iki yıl geçmemişti ki, bu tür sosyal etkinliklerde kurulan bağlantılar sayesinde, Moskova'daki en başarılı *haute couture* mağazasını yönetiyordu. Kocasıyla ortak bir hesabı bulunmasına ve kocasının ona ne kadar para harcadığını hiçbir zaman sormamasına rağmen, aldığı borcu ödemeye özen göstermişti. İş gezilerine yalnız başına çıkmaya, yeni tasarımlar ve özel marka-

lar aramaya başlamıştı. Kendi ekibini kurmuş, hesaplara hâkim olmuş ve kendisi de şaşırmasına rağmen kusursuz bir işkadını olup çıkmıştı.

İgor her şeyi öğretmişti ona. Kendisi çok iyi bir örnekti zaten. Ve tam her şey yolunda giderken, hayatı yeni bir anlam kazanmışken, yolunu aydınlatmış olan Işık Meleği tökezlemeye başlamıştı.

Hafta sonunu Baykal Gölü kıyısındaki bir balıkçı köyünde geçirdikten sonra, İrkutsk'ta bir restorandaydılar. Artık şirketin iki uçağı, bir helikopteri vardı, istedikleri kadar uzaklara kaçabiliyor, pazartesileri de işlerinin başına dönebiliyorlardı. Pek az bir süre birlikte olabilmekten ikisinin de yakındığı yoktu, ama yılların mücadelesinin etkisini göstermeye başladığı da açıktı. Yine de, aşklarının her şeyden daha güçlü olduğunu ve birlikte oldukları sürece her şeyin yolunda gideceğini biliyorlardı.

Akşam yemeğini mum ışığında yedikleri sırada, restorandan içeri giren sarhoş bir dilenci masaya kadar gelip oturmuş, Moskova'nın itiş kakışından uzakta baş başa kaldıkları bu değerli anı mahvederek konuşmaya başlamıştı. Çok geçmeden restoranın sahibi dilenciye hemen dışarıya attırmayı önerdiyse de, Igor bu işi kendisine bırakmasını söylemişti. Dilenci birden şevke gelmiş, votka şişesini kaptığı gibi kafasına dikmiş, sonra da sorular sormaya ("Kimsiniz? Bizler burada yoksulluk içinde yaşıyoruz, siz bu kadar parayı nereden buldunuz?"), hayattan ve hükümetten yakınmaya başlamıştı. Igor buna birkaç dakika daha dayanabilmişti.

Sonra yerinden kalkmış, adamı kolundan tutup dışarı çıkarmıştı (restoran asfaltlanmamış bir caddedeydi). İki koruması dışarıda onu bekliyordu. Ewa, camdan, kocasının onlara "Karıma göz kulak olun" gibisinden bir şeyler söyleyip küçük bir yan sokağa yöneldiğini görmüştü. Birkaç dakika sonra gülümseyerek geri dönmüştü Igor.

"Tamamdır, artık kimseyi rahatsız etmeyecek," demişti.

Ewa, kocasının gözlerinde farklı bir ışık sezmişti; bakışlarında, birlikte geçirdikleri hafta sonu boyunca gösterdiği coşkudan çok daha büyük bir coşku vardı sanki.

“Ne yaptın?”

İgor yanıt vermemiş, biraz daha votka istemekle yetinmişti. İkisi de gece boyunca içmişlerdi – İgor mutluydu ve durmadan gülümsüyordu, Ewa ise yalnızca anlamak istediğini anlamayı seçmişti. İgor kendisi kadar talihli olmayanlara karşı her zaman çok cömert davranırdı, belki de yoksulluktan kurtarmak için adamcağıza para vermişti.

Otele döndüklerinde şöyle demişti İgor:

“Gençliğimde, inanmadığım bir ideal uğruna verilen haksız bir savaşta savaşırken öğrendiğim bir şey bu. Yoksulluğa son vermenin her zaman bir yolu vardır.”

Hayır, İgor burada, Cannes’da olamaz. Hamid yanılmış olmalı. İkisi daha önce yalnızca bir kez, Londra’da oturdukları apartmanın girişinde karşılaşmışlardı. İgor adreslerini bulmuş ve Ewa’ya geri dönmesi için yalvarmak üzere oraya gitmişti. Hamid onunla konuşmuş, ama içeri girmesine izin vermemiş, polis çağırmakla tehdit etmişti. Ewa, başının ağrıdığını söyleyerek bütün bir hafta evden dışarı adımını atmamıştı, ama Işık Meleği’nin Mutlak Şeytan’a dönüştüğünü biliyordu.

Yeniden telefonuna bakıyor ve mesajı bir kez daha okuyor.

Katyuşa. Ona bu adla bir tek kişi seslenebilir. Geçmişinde yaşayan ve kendini ne kadar korunmuş hissederse hissetsin, ne kadar uzakta, hatta onun hiç giremeyeceği bir dünyada yaşıyor olursa olsun, bugününe hayatının sonuna kadar dehşet salacak olan kişi. İrkutsk’tan dönerlerken –sırtından büyük bir yükü atmışçasına– ruhunun karanlığını açıkça ortaya dökmeye başlayan kişi.

“Özel hayatımızı kimse, ama hiç kimse tehdit edemez. Daha adil, daha insancıl bir toplum yaratmak için yeterince çalıştık. Özgürce yaşayacağımız anlara saygıda ku-

sur eden herkes, bir daha karşımıza çıkamayacak biçimde yok edilmeli.”

Ewa bunun ne demek olduğunu sormaya korkmuştu. Kocasını tanıdığını sanıyordu, oysa yerin altındaki bir volkan artık patlamak üzereydi sanki, sarsıcı dalgalar gittikçe güçlenerek geliyordu. Kocasını hâlâ genç bir adamken gecenin geç saatlerinde yaptıkları konuşmaları, Afganistan’daki savaş sırasında bazen kendini savunmak için nasıl öldürmek zorunda kaldığını anlattığını hatırlıyordu. Gözlerinde hiçbir zaman en küçük bir üzüntü ya da pişmanlık görememişti.

“Hayatta kaldım ya, önemli olan bu. Güneşli bir öğleden sonra, yahut karlı dağlarda gün ağarırken, yahut her şeyin kontrol altında olduğunu sanarak çadırımızda kâğıt oynadığımız bir gece hayatım sona erebilirdi. Üstelik, ölseydin bu dünyada hiçbir şey değişmeyecekti. Ordunun kayıtlarına geçen kayıplardan biri olacaktım, o kadar; aileme de bir madalya yollarlardı, tamam işte.

“Ama Tanrı’nın yardımıyla hepsinde de kurtulmayı bildim. Bir insanın karşılaşabileceği en zorlu sınavlardan sağ çıkmayı başardığım için de hayattaki en önemli iki şey bağışlandı bana: başarılı bir iş ve sevdiğim insan.”

İnsanın kendi canını kurtarmak için birini öldürmesi ile, akşam yemeğini berbat eden, restoran sahibi tarafından kolayca uzaklaştırılabilecek zavallı bir sarhoşu “ortadan kaldırması” hiç de aynı şey değildi. Ewa bu düşüncüyü aklından çıkarıp atamıyordu. Mağazaya her zamankinden de erken gitmeye, eve döndüğünde de gecenin geç saatlerine kadar bilgisayarının başında oturmaya başlamıştı. Kafasındaki sorudan kaçmaya çalışıyordu. Her zamanki alışılmış şeyleri yaparak birkaç ay daha aynı hayatı sürdürmeyi becerebilmişti: iş gezileri, partiler, akşam yemekleri, toplantılar, hayır dernekleri için düzenlenen müzayedeler. Aklından kocasının İrkutsk’ta söylediklerini yanlış anlamış olabileceği bile geçiyor, çabucak yargıya vardığı için kendini suçluyordu.

Zamanla kafasındaki soru önemini yitirir gibi oldu, ta ki Milano’nun en pahalı lokantalarından birinde bir ha-

yır derneği müzayedesinin açılış yemeğine katıldıkları geceye kadar. İkisi de farklı nedenlerle oradaydılar: İgor bir İtalyan firmasıyla yaptığı sözleşmenin ayrıntılarını pekiştirmek için oradaydı, Ewa ise Moskova mağazasına birkaç alım yapmayı tasarladığı Moda Haftası'na katılmak için.

Ve sonunda, Sibirya'nın göbeğinde meydana gelen olay dünyanın en seçkin kentlerinden birinde de tekrarlanacaktı. Bu kez, eski bir dostları sormaya bile gerek görmeden gelip masalarına oturmuş ve espriler yapmaya, uygunsuz sözler söylemeye başlamıştı. Ewa, İgor'un, bıçağının sapını sımsıkı kavradığını görmüştü. Mümkün olduğu kadar ince ve kibar bir dille, dostlarından masadan kalkmasını istemişti. O sırada birkaç kadeh Asti Spumante içmiş bulunuyordu; "şampanya" sözcüğünün kullanımı marka koruma yasasıyla yasaklanmış olduğu için, İtalyanlar şampanyaya Asti Spumante diyorlardı. Şampanya aslında bildiğimiz beyaz şaraptır, özel bir mayalandırma yöntemiyle yapılır, şarap en az on beş ay bekletilirken doğal olarak köpüklenir. "Şampanya" adını ilk yapıldığı bölgeden alır. Spumante de tamamen aynı şeydir, ama üzüm bağları Fransa'nın Champagne bölgesinde değil de İtalya'da bulunduğu için, Avrupa yasaları Fransızca adın kullanılmasına izin vermemektedir.

Şampanyadan ve adlarla ilgili yasalardan söz etmeye başlamışlardı; bu arada Ewa bir süredir kovmaya çalıştığı, ama bu kez olanca ağırlığıyla yeniden karşısına dikilen soruyu kafasından silip atmaya çalışıyordu. Konuşurlarken durmadan içmişti; sonunda bir an gelmiş, artık kendini tutamamıştı.

"Adamın birinin azıcık sarhoş olup bizimle konuşmaya kalkmasının ne zararı var?"

Yanıt verirken İgor'un sesi değişmişti:

"Çok zararı var, çünkü birlikte çok az yolculuğa çıkıyoruz. Kaldı ki, şu yaşadığımız dünyayla ilgili neler düşündüğümü biliyorsun: Gırtlığımızı kadar yalanlara gömülmüşüz, manevi değerlerden çok bilime inanıyor ve ruhumuzu toplumun bize dayattığı şeylerle besliyoruz, oysa

aslında yavaş yavaş ölüyoruz, çünkü çevremizde neler olup bittiğini biliyoruz, hiç planlamadığımız şeyleri yapmaya zorlandığımızı, üstelik bütün bunlardan vazgeçemediğimizi, kendimizi gerçek mutluluğa, aileye, doğaya, sevgiye veremediğimizi biliyoruz. Peki, neden böyle oluyor? Çünkü sorumlu insanlar olduğumuzdan, hayatımızın geri kalan bölümünü kendimizi birbirimize adayarak yaşayabilmek için mali istikrara kavuşabilelim diye, başladığımız işleri bitirmek zorunda hissediyoruz kendimizi. Zaman zaman, çok fazla çalıştığımı düşündüğünü biliyorum, ama bu doğru değil. Ben geleceğimizi sağlama alıyorum, pek yakında özgürce hayal kurabilecek, hayallerimizi gerçekleştirebileceğiz.”

Mali istikrara kavuşmadıkları pek söylenemezdi. Hiç borçları yoktu, o masadan hemen kalkabilirler ve yalnızca kredi kartlarıyla, İgor’un nefret ettiğini söylediği dünyayı arkalarında bırakıp bir daha en küçük bir para sıkıntısı çekmeden her şeye yeni baştan başlayabilirlerdi. Bundan ona her söz açışında İgor hep aynı şeyi söylemişti: “Az kaldı.” Ayrıca, geleceklerini tartışmalarının sırası değildi.

“Tanrı her şeyi düşünmüş,” diye devam etmişti İgor. “Tanrı birlikte olmamıza karar verdiği için birlikteyiz. Sen belki hayatımda ne kadar önemli olduğunu tam olarak anlayamıyorsun, ama sen olmasaydın ben bugün bulunduğum yerde olamazdım. Tanrı bizi bir araya getirdi ve gerektiğinde seni koruyabilmem için bana güç verdi. Bana her şeyin bir planın parçası olduğunu ve bu plana en küçük ayrıntısına kadar saygı göstermem gerektiğini öğretti. Öyle yapmasaydım, ya Kabil’de öldürdüm ya da şimdi Moskova’da yoksulluk içinde yaşıyor olurdum.”

Ve Spumante ya da şampanya, adı her neyse, nelere kadir olduğunu işte tam o sırada göstermişti.

“Sibirya’daki o dilenciye ne oldu?” diye sormuştu Ewa.

İgor önce Ewa’nın neden söz ettiğini anlamamış, Ewa Sibirya’daki restoranda olanları hatırlatmıştı ona.

“Ne yaptığını bilmek istiyorum.”

“Onu kurtardım.”

Ewa rahat bir nefes alır gibi olmuştu.

“Onu o dondurucu kış aylarında pislik içinde, umutsuzca yaşamaktan, kafayı çekerek kendini yavaş yavaş yok etmekten kurtardım. Ruhunun bedeninden ayrılıp ışığa yönelmesini sağladım, çünkü mutluluğumuzu mahvetmek için restorandan içeri girdiği anda, ruhunu Şeytan’a kaptırdığını anlamıştım.”

Ewa, kalbinin hızlı hızlı çarpmaya başladığını fark etmişti. İgor’un açıkça, “Onu öldürdüm,” demesi gerekmiyordu. Belli ki öldürmüştü.

“Ben sensiz var olamam. Kim bizi ayırmaya ya da hayatımızın şu anındaki kısacık birlikteliğimizi mahvetmeye kalkarsa, hak ettiği muameleyi görür.”

Bu onların öldürülmeyi hak ettikleri anlamına geliyor olabilir miydi? Daha önce de, Ewa fark etmeden böyle bir şey olmuş muydu acaba? Ewa içmeye devam etmiş, İgor da gevşemeye başlamıştı. Yüreğini başka kimseye açmadığı için aralarındaki sohbetlere bayılıyordu.

“Aynı dili konuşuyoruz,” diye devam etmişti. “Dünyayı aynı gözlerle görüyoruz. Birbirimizi, ancak aşkı her şeyden üstün tutanlara bahşedilen bir kusursuzlukla tamamlıyoruz. Dediğim gibi, ben sensiz var olamam.

“Çevremizdeki Süpersınıf’a bir bak. Bir hayır derneği müzayedesinde işe yaramaz bir nesneye bir servet ödemeye ya da Ruanda’daki evsiz barksızlara yardım etmek, Çin’deki pandaları kurtarmak üzere para toplamak amacıyla düzenlenen bir akşam yemeğine katılmaya hazır oldukları için kendilerinin çok önemli olduğunu sanıyorlar, topluma karşı ne kadar duyarlı olduklarını düşünüyorlar. Pandalarla evsiz barksızların bir farkı yok onların gözünde. Yararlı bir şey yaptıkları için kendilerini çok özel sanıyorlar, sıradan insanlardan çok üstün görüyorlar kendilerini. Hiç savaşa gittiler mi acaba? Ne gezer. Savaşlara yol açan onlardır, ama savaşmışları hiç görülmemiştir. Savaş iyi giderse, kaymağını onlar yerler. İyi gitmezse, suçlanan başkaları olur. Onlar kendilerine âşiktir.”

“Sevgilim, sana başka bir şey sormak istiyorum...”

Tam o sırada, bir sunucu sahneye çıkarak geceye ka-

tilan herkese teşekkür etmişti. Toplanan para Afrika'daki göçmen kamplarında yaşayanlara ilaç almak için kullanılacaktı.

İgor, Ewa'yı duymamışçasına, "Söylemediği bir şey var," diye devam etmişti. "Toplanan paranın yalnızca yüzde onu hedefe ulaşacak. Geri kalanı bu gecenin, bu akşam yemeğinin masraflarına, tanıtıma ve organizatörlere gidecek, kısacası, her şeyden önce bu 'parlak fikri' bulanlara akıllara durgunluk veren paralar ödenecek. Yoksulluğu daha da zengin olmanın bir yolu olarak kullanıyorlar."

"Öyleyse biz neden buradayız?"

"Burada olmamız gerekiyor da ondan. İşimin bir parçası bu. Ruanda'yı kurtarmak ya da göçmenlere ilaç göndermek gibi bir niyetim yok benim, ama en azından böyle bir niyetim olmadığını biliyorum. Bu gece buraya gelen öteki konuklar paralarıyla vicdanlarını ve ruhlarını suçlardan arındırmaya çalışıyorlar. Ruanda'da soykırım sürerken, arkadaşlardan oluşan küçük bir ordunun masraflarını karşıladım, iki binden fazla insanın ölmesini önlediler. Biliyor muydun?"

"Hayır, hiç söylemedin ki."

"Söylememe gerek yoktu. İnsanlara önem verdiğimi biliyorsun."

Müzayede küçük bir Louis Vuitton seyahat çantasıyla başlamış, çanta mağazalardaki fiyatının on katına satılmıştı. Igor müzayedeyi hiç karışmadan izlerken, Ewa Spumante'sini içiyor, o soruyu sorup sormaması gerektiğini düşünüyordu.

Bir ressam, bir Marilyn Monroe filminin müzikleri eşliğinde dans ederken, bir resim yapmıştı. Herkesin gözünün önünde tamamlanan sanat yapıtı için artırmalar tavan yapmış, sonunda Moskova'da küçük bir apartman katı fiyatına satılmıştı resim.

Bir kadeh şarap daha. Satılan bir yapıt daha. Yine olmadık bir fiyata.

Ewa o gece o kadar çok içmişti ki, Igor onu otele taşıyarak götürmek zorunda kalmıştı. Igor tarafından yatağa

yatırılıp uykuya dalmadan, en sonunda soruyu sorma cesaretini bulmuştu Ewa:

“Peki, ya seni terk edersem?”

“Bir daha bu kadar içme.”

“Cevap ver bana.”

“Böyle bir şey asla olmaz. Mükemmel bir evliliğimiz var bizim.”

Sağduyu geri dönmüştü, ama Ewa artık bir mazere-ti olduğunu bildiği için, olduğundan da sarhoş görünme-yi seçmişti.

“Evet, ama ya terk edersem?”

“Geri döndürürüm seni, istediğimi elde etmekte üs-tüme yoktur, her şeyi yok etmek pahasına olsa bile.”

“Ya başka bir adamla tanıştıysam?”

İgor, Ewa'ya, hiç öfkelenmeden, neredeyse sevecen-likle bakmıştı.

“Dünyadaki bütün erkeklerle yatsan bile, sana olan aşkım sürer.”

O günden sonra, mutluluk gibi görünen şey bir kara-basana dönüşmeye başlamıştı. Bir canavarla, bir caniyle evliydi Ewa. Bir kabile savaşına müdahale etmek için pa-ralı askerlerden oluşan bir ordu kurmak da neyin nesiy-di ki? Evliliklerinin huzurunu bozmasınlar diye daha kaç kişiyi öldürmüştü acaba? Bütün bunlarda savaşın, İgor'un geçirdiği travmaların, yaşadığı zorlukların payı olduğunu düşünebilirdi, ama aynı şeyleri pek çok kişi de yaşamış-tı ve onlar bütün bu yaşadıklarından sonra İlahî Adalet'i yerine getirmekle, bir Büyük Plan'ı gerçekleştirmekle yü-kümlü oldukları inancına varmamışlardı.

İkisinden biri ne zaman bir iş gezisine çıkacak olsa, İgor, “Ben kıskanç değilim,” derdi. “Çünkü sen benim seni ne kadar çok sevdiğimi biliyorsun, ben de senin beni ne kadar çok sevdiğini biliyorum. Evliliğimize hiçbir şey zarar veremez.”

Ewa, bunun aşk olmadığına her zamankinden daha fazla inanmıştı. Hastalıklı, ürkütücü bir şeydi bu; ya ka-

bullenip hayatının sonuna kadar korku içinde, bir tutsak olarak yaşayacaktı ya da bir an önce, ilk fırsatta kendini özgür kılacaktı.

Pek çok fırsat çıkmıştı, ama en ısrarcısı, en inatçısı, gerçek bir ilişki kurmayı hayal ettiği sonuncu erkekti: moda dünyasının gözlerini kamaştıran, her geçen gün biraz daha ünlenen ve göçebe kabilelerin, dinsel bir azınlık tarafından dayatılan terör saltanatıyla hiç ilgisi olmayan sağlam ahlak değerlerine sahip olduğunu bütün dünyaya göstermek için ülkesinden büyük paralar alan moda tasarımcısı. Dünyayı her geçen gün biraz daha kendine hayran bırakan bir adam.

Moda defilelerinde ne zaman buluşsalar, sırf Ewa'yla bir otel odasına kapanıp çoğu zaman sevişmeye bile gerek görmeden huzur içinde birlikte olabilmek için tüm işlerini bir yana bırakıyor, tüm yemek randevularını iptal ediyordu. Televizyon seyrediyorlar, yiyip içiyorlar (o, ağzına içki sürmediği halde), parklarda yürüyüşlere çıkıyorlar, kitabevlerine uğruyorlar, hiç tanımadıkları insanlarla sohbet ediyorlardı; geçmişten pek az söz ediyorlar, geleceğin sözünü bile etmiyorlar, bol bol “şimdi”den konuşuyorlardı.

Ewa elinden geldiğince direnmiş ve ona asla âşık olmadığı halde, adam her şeyi bırakıp Londra'ya taşınmasını önerdiğinde, hemen kabul etmişti. İçinde yaşadığı cehennemden kurtuluşun biricik yolu buydu.

Ewa'nın telefonunda bir mesaj daha beliriyor. Olamaz; iki yıldır hiçbir bağlantıları olmadı ki.

“Az önce senin uğruna bir dünyayı daha yok ettim, Katyuşa.”

“Mesaj kimden?”

“En küçük bir fikrim yok. Numara gözükmüyor.”

Aslında dehşete kapıldığını söylemek istiyordu.

“Geldik sayılır. Unutma, fazla vaktimiz yok.”

Limuzinin, Hotel Martinez'in girişine yanaşması gerekiyor. Genç-yaşlı pek çok insan, polisin iki yana yerleştiği demir korkulukların ardında, bir ünlüyü yakından

görebilme umuduyla bütün gün bekliyor. Dijital kameralarıyla fotoğraf çekiyor, arkadaşlarına kimi gördüklerini anlatıyor, internet üzerinden bağlı oldukları sanal gruplara mesajlar gönderiyorlar. O zafer anı geldiğinde, bir aktiris, bir aktör, hatta bir TV sunucusunun bir anlık bakışını yakaladıklarında, o uzun bekleyişin yorgunluğunu unuttuyorlar!

Şöhret endüstrisi yalnızca onlar sayesinde varlığını sürdürdüğü halde, güvenli bir uzaklıkta tutuluyorlar; stratejik noktalara yerleştirilmiş korumalar, otele giren herkesten orada kaldıklarını ya da bir randevuları olduğunu kanıtlamalarını istiyorlar. Bu durumda, ya oda anahtarı yerine geçen manyetik kartınızı çıkarıp göstermek zorunda kalıyorsunuz ya da herkesin gözleri önünde geri çevriliyorsunuz. Eğer bir iş toplantınız varsa ya da barda içki içmeye davet edilmişseniz, adınızı güvenlik görevlilerine veriyorlar, sizin de, söylediğinizin doğru olup olmadığı anlaşıncaya kadar ortalık yerde beklemeniz gerekiyor. Koruma elindeki telsizle resepsiyonu arıyor ve siz dakikalarca orada bekliyor, sonunda, milletin ortasında aşağılandıktan sonra içeriye alınıyorsunuz. Limuzinlerle gelenlere ise hiç kuşkusuz çok farklı davranılıyor.

Maybach'ın bir kapısını şoför, öbür kapısını otel kapıcısı açıyor. Kameralar Ewa'ya çevriliyor ve çekmeye başlıyorlar; kim olduğunu hiç kimse bilmesede, Martinez'de kaldığına ve gösterişli bir arabayla geldiğine göre önemli biri olmalı. Belki de birlikte geldiği adamın metresidir, eğer öyleyse ve adam evlilikdışı bir ilişki yaşıyorsa, çektikleri fotoğrafları skandal peşinde koşan gazetelerden birine gönderebilecekler demektir. Kim bilir, belki de bu güzel sarışın, Fransa'da henüz tanınmayan ünlü bir yabancı yıldızdır. Daha sonra onun adına sosyete dergilerinden birinde rastlayacaklar ve bir süre önce ona çok yaklaştıkları için mutlu olacaklardır.

Hamid, demir korkuluklara yaslanan küçük kalabalığa bakıyor. Böyle şeylerin hiç olmadığı bir yerde yetiştiği için, bugüne kadar bu olayı hiç anlayabilmiş değil. Bir

keresinde bir dostuna ünlülere neden bu kadar büyük ilgi gösterildiğini sormuştu.

“Onların hepsinin o ünlünün hayranları olduğunu sanma,” demişti dostu. “İnsanlar en eski zamanlardan beri, erişilmez ve gizemli bir şeye yakın olmanın kendilerine uğurlu geleceğine inanırlar. O yüzden guruları ve kutsal yerleri ziyaret etmek için hac yolculuklarına çıkarlar.”

“Ama Cannes?!”

“Her zaman ortalıkta görünmeyen bir ünlünün uzak-tan da olsa bir bakışını yakalayabilecekleri her yer olabilir. O ünlünün şöyle bir el sallayışı, tapınan kalabalığa, tanrılar sofrasından atılmış bir lokma gibi gelir.

“Her yerde aynıdır bu. Daha çok ayinleri andıran o kalabalık pop konserlerini ya da sırf Süpersınıf üyelerinin kapalı gişe oynanan bir oyuna girişini ve çıkışını görebilmek için tiyatronun kapısında bekleyen insanları düşün. Bir topun peşinden koşan bir avuç adamı seyretmek için futbol statlarına koşan kalabalıkları düşün. Şöhretlerin birer idol, birer ikon oldukları da söylenebilir; bir bakıma kiliselerde gördüğün resimlere benzerler ve gençlerin ya da ev kadınlarının yatak odalarına, hatta onca zenginliklerine rağmen onların şöhretine imrenen sanayi patronlarının ofislerine astıkları birer tapınma nesnesi haline gelebilirler.

“Arada bir tek fark var: Bu durumda halk başarı-gıçtır, bugün alkışlayanlar, yarın bir dedikodu dergisinde idollerıyla ilgili bir rezaleti okuduklarında aynı ölçüde mutlu olabilirler. O zaman da şöyle diyeceklerdir: ‘Zavalılık. Çok şükür onun yerinde değilim.’ Bugün idollerine tapınanlar, yarın onu taşla tutabilir, en küçük bir vicdan azabı duymadan çarmıha gerebilirler.”

13:37

İşe bu sabah gelen ve makyajları ve saçlarının yapılması ile moda defilesinin başlaması arasındaki beş saat iPod'ları ve cep telefonlarıyla oyalanarak geçirmekte olan öteki kızların tersine, Jasmine kitap okuyor, bir şiir kitabı:

*İki yol ayrılıyordu sararmış bir ormanda,
Birinden birini seçmeliydim bir an önce,
Uzun süre durup baktım birine,
Uzanıp gidiyordu ağaçların altında,
Eğrile büküle göz alabildiğine.*

*Öbür yolu seçtim sonunda, aynı güzellikte,
Çok daha çekici ilkinden belki de,
Albenili ve çimenlerle örtülü boydan boya;
Ne ki oradan geçenler daha önce
Aynı ölçüde aşındırmışlardı ikisini de.*

*Ve o sabah kaplıydı o iki yol da
Kimsenin ayak basmadığı yapraklarla.
Ah, bir başka gün ilk yolda karar kıldım!
Her yolun başka bir yola vardığını bildiğimden,
Kuşkuluydum bir gün geri döneceğimden.*

*Yıllar, yıllar sonra bir gün
Şöyle diyeceğim iç çekerek:
İki yol ayrılıyordu bir ormanda ve ben -*

*Vurdum daha az gidilmiş yola
Ve buradaydı işte bütün fark da.*

Jasmine daha az gidilmiş olan yolu seçmişti; bu ona pahalıya patlamış olsa da değmişti. Bazı şeyler tam zamanında olur. Aşk da en çok ihtiyacı olduğu anda çıkmıştı karşısına ve hâlâ orada, onunlaydı. İşini aşkla, aşk uğruna ve aşk sayesinde, daha doğrusu belirli birine duyduğu aşk sayesinde yapmıştı.

Jasmine'in gerçek adı Cristina'ydı. CV'sinde, bir Kenya gezisinde Anna Dieter tarafından keşfedildiği yazıyordu, ama bu konuda pek az ayrıntı vardı; belli belirsiz, çocukluğunun bir iç savaşın ortasında acılı ve açlık içinde geçtiğinden söz ediliyordu. Aslında, kara derili olmasına karşın, Belçika'nın Antwerp kentinde dünyaya gelmişti; Ruanda'daki Hutular ve Tutsiler arasındaki bitmek bilmeyen çatışmalardan kaçmış bir ana babanın kızıydı.

On altı yaşındayken, bir hafta sonu, annesinin bitmez tükenmez temizlik işlerine yardım ediyordu ki, adamın biri yanlarına gelip kendini tanıtmış, fotoğrafçı olduğunu söylemişti.

"Kızınız çok güzel," demişti. "Bana modellik yapmasını isterim."

"Şu taşıdığım çantayı görüyor musun? Temizlik malzemeleriyle dolu. Kızımın iyi bir okula gidebilmesi, bir gün üniversiteyi bitirmesi için gece gündüz çalışıyorum. Daha on altı yaşında."

Fotoğrafçı, kartvizitini Cristina'ya uzatarak, "Bu iş için ideal yaş," demişti. "Fikrinizi değiştirirseniz beni arayın."

Yürüyüp gitmişler, ama annesi Cristina'nın kartviziti sakladığını fark etmişti.

"Sakın yutma bu numaraları. Bu senin dünyanın değil. Seni yatağa atmak istiyorlar, hepsi bu."

Cristina bütün bunlardan habersiz değildi. Sınıfındaki bütün kızların onu kıskanmasına, bütün oğlanların onu partilere götürmek istemesine karşın, kökenlerini ve sınırlılıklarını çok iyi biliyordu.

Aynı şey bir kez daha olduğunda yine inanmamıştı. Dondurma almaya gittiğinde yanına yaklaşan yaşlıca bir kadın, kendisinin bir moda fotoğrafçısı olduğunu söyleyerek güzelliğini öve öve bitirememişti. Cristina kadına teşekkür ederek kartvizitini almış, onu arayacağına söz vermişti; oysa manken olmak onun yaşındaki her kızın hayallerini süslediği halde, Cristina'nın hiç de böyle bir niyeti yoktu.

Gelgelelim, benzeri bir olay üç ay kadar sonra bir kez daha yinelenmiş, Cristina çok pahalı giysilerin satıldığı bir mağazanın vitrinine bakarken, mağazanın sahibi dışarı çıkarak, "Ne iş yapıyorsun?" diye sormuştu.

"Aslında ne yapmayı düşündüğümü sormalıydınız. Veterinerlik okumayı düşünüyorum."

"Bence yanlış yoldasın. Bizimle çalışmayı düşünmez misin?"

"Giysi satmaya ayıracak zamanım yok. Vakit buldukça anneme yardım ediyorum."

"Sana bir şey satmanı önermiyorum. Bizim tasarımlarımızı giyerek birkaç fotoğraf çektirmeni istiyorum."

Eğer birkaç gün sonra meydana gelen bir olay olmasaydı, bütün bu karşılaşmalar, evlenip çocukları dünyaya geldiğinde, ailesi tarafından sevilen ve işinden başka bir şey düşünmeyen bir kadın olduğunda hatırlayacağı birkaç hoş anı olarak kalacaktı.

Birkaç arkadaşıyla birlikte bir gece kulübünde dans edip eğleniyordu ki, on oğlan bağırarak içeriye dalmıştı. Oğlanlardan dokuzunun ellerinde, uçlarına jilet takılmış sopalar vardı, herkese dışarı çıkmalarını emrediyorlardı. Millet paniğe kapılmış, kaçmaya başlamıştı. Cristina ne yapacağını şaşırmıştı, ama içgüdüleri, olduğu yerde kalmasını ve başka tarafa bakmasını söylüyordu.

Ne ki, bir şey yapmasına fırsat kalmadan, onuncu oğlanın cebinden bir bıçak çıkardığını, arkadaşlarından birine doğru ilerlediğini, arkadan yakalayıp boğazını kestiğini görmüştü. Çete aynı hızla çıkıp gitmişti; içeridekiler çığlıklar atıyor, kaçmaya çalışıyor ya da yere çökmüş, ağ-

lıyorlardı. Birkaçı, çok geç olduğunu bilseler de, belki yar-dım edebiliriz diye kurbanın yanına koşmuşlardı. Cristi-na gibi ötekiler de, taş kesilmiş, olup biteni izliyorlardı. Cristina öldürülen çocuğu da, öldüreni de tanıdığı gibi, ci-nayetin nedenini de biliyordu (gece kulübüne gelmeden kısa bir süre önce gittikleri bir barda kavga çıkmıştı), ama bulutların üzerinde yüzer gibiydi, sanki bütün bunlar bir rüyaydı da, birazdan ter içinde uyanacak, kâbus gördüğünü anlayıp rahatlayacaktı.

Oysa bu bir rüya değildi.

Çok geçmeden kendine gelmişti; bir şeyler yapmala-rı için boş yere haykırıyor, durduğu yerde çığlıklar atıyor, çığlıkları insanları daha da ürkütmekten başka bir işe ya-ramıyordu. Bir süre sonra silahlı polisler, ardından sağlık görevlileri ve sivil polisler gelmişlerdi. Gençlerin hepsini duvarın önüne dizip sorgulamaya başlamışlar, kimlikleri-ni, cep telefonlarını ve adreslerini almışlardı. Çocuğu kim, niçin öldürmüştü? Cristina hiçbir şey söyleyememişti. Üs-tüne bir örtü örtülen cesedi alıp götürmüşlerdi. Cristina'yı bir hap almaya razı eden bir hemşire, kesinlikle araba kul-lanmamasını, eve ya taksiyle ya da bir kamu taşıtıyla dön-mesini söylemişti.

Ertesi sabah erkenden telefon çalmıştı. Dünyadan kopmuş görünen kızıyla evde kalmaya karar veren anne-si açmıştı telefonu. Ama polis Cristina'nın kendisiyle ko-nuşmakta diretiyor, öğleye kadar karakola gelip adını ver-diği bir komiseri bulması gerektiğini söylüyordu. Annesi karşı çıkınca polis gözdağı vermiş, böylece Cristina ile an-nesinin yapacakları bir şey kalmamıştı.

Söylenen saatte karakola gitmişlerdi. Komiser, Cristina'ya, katili tanıyıp tanımadığını sormuştu.

Annesinin sözleri hâlâ aklından çıkmamıştı: "Hiçbir şey söyleme. Biz göçmeniz, onlar Belçikalı. Biz siyahız, onlar beyaz. Hapisten çıkınca peşine düşerler."

O yüzden, Cristina da, "Oğlanı tanımıyorum. Daha önce hiç görmedim," demişti.

Bunu söylerken, hayatının aşkını kaybetmeyi göze aldığı-bı biliyordu.

“Pekâlâ biliyorsun kim olduğunu,” diye karşılık vermişti polis. “Bak, sakın merak etme, başına bir şey gelmeyecek. Hemen hepsini tutukladık zaten, sadece görgü tanıklarına ihtiyacımız var.”

“Ben bir şey bilmiyorum. Uzaktaydım. Kimin yaptığını görmedim.”

Komiser çaresizce başını sallamıştı.

“Bunu mahkemede de tekrarlayan gerekecek,” demişti, “bunun yalancı şahitlik olduğunu bilmelisin. Hâkime yalan söylemek, katiller kadar ceza almanı gerektirebilecek bir suçtur.”

Cristina aylar sonra tanık olarak mahkemeye çağırılmıştı. Oğlanların hepsi de avukatlarıyla birlikte oradaydılar ve durumdan neredeyse memnun görünüyorlardı. O gece kulüpte bulunan öteki kızlardan biri katili mahkemede teşhis etmişti.

Sonra sıra Cristina’ya gelmişti. Savcı, arkadaşının boğazını kesen kişiyi göstermesini istemişti.

“Kimin yaptığını bilmiyorum,” demişti Cristina.

Hem siyahtı hem de göçmen bir ailenin kızıydı. Hükümetten öğrenci bursu almıştı. Tek istediği, yaşama arzusuna yeniden kavuşmak ve bir geleceği olduğunu yeniden hissedebilmektir. Haftalarca yatak odasının tavanına bakıp durmuş, çalışmak şöyle dursun, içinden hiçbir şey yapmak gelmemişti. O güne kadar yaşadığı dünya artık ona ait değildi. On altı yaşındaydı ve kendi güvenliği için savaşıyor güfte olmadığını büyük zorluklar pahasına öğrenmişti. Antwerp’ten ayrılmaya, dünyayı gezmeye, yaşama sevincini ve gücünü yeniden kazanmaya ihtiyacı vardı.

Oğlanlar delil yetersizliğinden serbest bırakılmışlardı; savcılığın suçlamaları kanıtlaması ve suçluların suçlarının cezasını çekmelerini sağlaması için iki tanık gerekiyordu. Cristina mahkemeden çıktıktan sonra, iki fotoğrafının vermiş olduğu kartvizitlerdeki numaraları aramış, randevu almıştı. Sonra da, sahibinin sırf kendisiyle konuşmak için kapının önüne çıktığı ve giysilerine man-

kenlik yapıp yapmayacağını sorduğu mağazaya uğramıştı. Ne var ki, tezgâhtar kadın, adamın Avrupa'nın dört bir yanında mağazaları bulunduğunu ve işinin başından aşkın olduğunu, telefon numarasını da veremeyeceğini söylemişti.

Neyse ki, fotoğrafçıların belleği daha güçlüydü; ikisi de Cristina'nın adını hatırlamış ve hemen randevu vermişti.

Cristina eve döndüğünde, annesine ne yapmaya karar verdiğini anlatmıştı. Annesine danışmaya, onu ikna etmeye gerek görmeden, Antwerp'ten kesin olarak ayrılmak istediğini, mankenlik yapmaktan başka şansı olmadığını söylemişti.

Jasmine bir kez daha çevresine bakınıyor. Defileye hâlâ üç saat var; öteki mankenler salata yiyor, çay içiyor ve daha sonra nereye gideceklerini konuşuyorlar. Hepsi de farklı ülkelerden geliyorlar, Jasmine'le aşağı yukarı aynı yaşta -on dokuz- ve kafalarında yalnızca iki şey var: o akşam yeni bir sözleşmeye imza atmak ve zengin bir koca bulmak.

Jasmine, onların alışılmış güzellik işlemlerini biliyor. Akşamları yatmadan önce gözeneklerini temizlemek ve tenlerini nemli tutmak için vücutlarına nemlendirici kremler sürerler, böylece ideal bir denge sağlamak için daha küçük yaşlardan başlayarak organizmalarını yapay maddelere bağımlı kılarlar. Sabahları biraz daha krem ve nemlendirici sürerler. Bir fincan şekersiz koyu kahve içerler ve gün boyunca yiyecekleri öteki yemeklerin çabucak çıkıp gitmesi için biraz meyve ve lifli bir şeyler yerler. Sonra da, iş aramaya koyulmadan birkaç egzersiz yaparlar. Bir spor salonunda çalışmak için henüz çok gençtirler, üstelik vücutlarının kaslı bir görünüme bürünmemesi gerekir. Günde üç-dört kez tartıldıkları yetmiyormuş gibi, bazen otelde değil de pansiyonda kaldıklarından, çoğu tartısını yanında taşır. Tartı elli gram aldıklarını gösterecek olsa, bunalıma girerler.

Mankenlerin çoğu on yedi-on sekiz yaşlarında olduğundan, anneleri her yere onlarla birlikte giderler. Kızlar birine âşık olduklarını asla kabul etmezler –oysa çoğu birine âşıktır– çünkü aşk olunca yolculuklar daha uzun ve çekilmez gelir; erkek arkadaşlarında da nedense, sevdikleri kadını (ya da kızı) kaybedeceklermiş duygusu uyanır. Evet, kızlar kafayı paraya takmışlardır ve günde ortalama dört yüz Euro kazanırlar – çoğu henüz ehliyet alıp araba kullanamayacak yaştaki insanlar için imrenilecek bir ürettir bu. Ne var ki, onların hayalleri mankenliğin de ötesindedir; yakında yerlerini yeni yüzlerin, yeni eğilimlerin alacağını bildiklerinden, podyumda kedi yürüyüşü yapmaktan daha fazlasını becerebileceklerini bir an önce göstermek isterler. En büyük hayalleri aktris olmaktır ve aktisliğin gerektirdiği her şeye sahip olduklarını ortaya koyabilmek için, kendilerine bir deneme çekimi sağlasınlar diye ajanslarına durmadan baskı yaparlar.

Ajanslar da bunu hiç kuşkusuz kabul etmekle birlikte, onlara kariyerlerinin daha başında olduklarını söyleyerek biraz sabretmelerini öğütlerler. Aslında manken ajanslarının çoğunun moda dünyası dışında pek fazla bir bağlantısı yoktur; iyi bir yüzde alırlar, öteki ajanslarla rekabet ederler, ama pazar o kadar büyük değildir. En iyisi, manken tehlikeli yirmi yaş sınırını aşmadan, kullandığı onca nemlendiriciyle teni bozulmadan, aşırı düşük kalorili yiyecekler yemekten vücudu bozulmadan, aldığı iştah kesici ilaçlarla zihni bulanıp sonunda boş boş bakmaya ve iyice alıklaşmaya başlamadan, en kısa zamanda cebi doldurmaktır.

Çoğunun sandığının tersine, mankenler masraflarını –uçak yolculukları, oteller, yemek zorunda oldukları o salatalar– kendileri karşılarlar. Podyuma çıkacak ya da fotoğraf çekimine katılacak mankenleri seçen tasarımcının asistanından davet alırlar. Bu denemelerde, ellerindeki küçücük gücü gündelik bunalımlarını dışa vurmak için kullanan ve özendirici bir tek söz etmeyen, ağızlarından “feci” ya da “berbat”tan başka bir söz çıkmayan bir

sürü bezgin insana katlanmak zorunda kalırlar. Kızlar bir denemeden öbürüne koşarlar, sanki ilahî bir güç her şeyi önlerine serecekmiş ya da en azından tırmanmayı hayal ettikleri Görkemli Dünya'yla bağlantı kurmalarını sağlayacakmış gibi, cep telefonlarına sarılıp birilerini ararlar. O Görkemli Dünya'nın doruklarına bir tırmansalar, aşağıdaki minicik insanlara tepeden bakacaklar, çok geçmeden birer yıldız olacaklardır.

Ana babalar, iyi bir başlangıç yapan kızlarıyla övünürler ve ilk başta böyle bir mesleğe karşı çıktıkları için pişmanlık duyarlar; ne de olsa, kızları para kazanmakta ve aileye katkıda bulunmaktadır. Erkek arkadaşları olup bitene bozulmakla birlikte duygularını dizginlerler, çünkü profesyonel mankenlerle görülmek egolarına iyi gelir. Manken menajerleri, hemen hemen aynı yaşlarda ve aynı hayalleri olan düzinelerce kızla çalışırlar ve tüm kızların sorup durdukları "Paris'teki Moda Haftası'na katılamaz mıyım?", "Sizce filmlerde oynamak için gerekli özelliklere sahip miyim?" gibisinden sorulara basmakalıp yanıtlar vermeye alışmışlardır. Kızların arkadaşları onları gizliden gizliye ya da açıktan açığa kıskanırlar.

Bu genç mankenler davet edildikleri hiçbir partiyi kaçırmazlar. Olduklarından çok daha önemli biriymiş gibi davranırlar, ama birisi çevrelerine ördükleri yapay buz duvarını yıksın diye de yanıp tutuşurlar. Yaşlıca erkeklerle hem itici hem de çekici bakışlarla bakarlar; bu tür erkeklerin, o büyük sıçramayı yapmalarını sağlayacak paraya sahip olduğunu bilmekle birlikte, sosyete fahişesi gibi görünmek de istemezler. Bir ellerinde her zaman bir şampanya kadehi vardır, fakat görünmek istedikleri imajın bir parçasından başka bir şey değildir bu. Alkolün kilo aldırıldığını bildikleri için genellikle bir bardak gazsız madden suyunu tercih ederler, çünkü gazlı soda kilo aldırmasına karşın karnı şişkin gösterir. İdealleri ve hayalleri vardır, gururludurlar, gel gör ki selülitlerin artık gizlenemez olduğu gün bütün bunlar yok olur gider.

Geleceği asla düşünmeme konusunda kendileriyle gizli bir anlaşma yaparlar. Kazandıklarının büyük bö-

lümünü ebedi gençlik vaat eden güzellik ürünlerine harcarlar. Ayakkabılara taparlar, ama marka ayakkabılar ateş pahasıdır; yine de, bazen paraya kıyıp en iyisinden bir çift ayakkabı alırlar. Giysilerini moda dünyasındaki dostlarından yarı fiyatına alırlar. Anne ve babalarıyla, üniversitede okuyan bir erkek kardeşle ve kütüphaneci ya da bilim insanı olmayı seçmiş kız kardeşle aynı dairede otururlar. Herkes onların bir servet kazandığını sanır ve sık sık onlardan borç ister; onlar da önemli, zengin, cömert ve öteki ölümlülerden farklı biri gibi görünmek istediklerinden, borç vermeyi kabul ederler. Ama bankaya gittiklerinde bir de bakarlar, hesapları suyunu çekmiş ve kredi kartlarının limitini çoktan aşmışlar.

Yüzlerce kartvizit alırlar, yalan olduğunu bildikleri iş tekliflerinde bulunan şık erkeklerle tanışırlar, ama bedelini ödemeleri gerekse de bir gün işleri düşebileceğini düşünerek, bağları koparmamak için onlara arada sırada telefon ederler. Hep aynı tuzaklara düşerler. Hepsi de kolay başarının hayaliyle yaşar, ne ki sonunda böyle bir şey olmadığını anlarlar. On yedi yaşına geldiklerinde, hepsi de sayısız düş kırıklığı ve ihanet yaşamış, kim bilir kaç kez aşağılanmış, ama yine de bir gün başarıya ulaşacaklarına inanmayı sürdürürler.

Aldıkları bir sürü hap yüzünden doğru dürüst uyuyamazlar. Moda dünyasının en yaygın hastalığı anoreksiyle ilgili bir yığın hikâye dinlerler – kafayı kilolara ve bedenin görünümüne takmaktan kaynaklanan ve sonunda bedenin her türlü besini reddetmesine yol açan bir tür zihinsel bozukluktur bu. Hiçbir zaman kendi başlarına gelmeyeceğini söylerler, ama ilk belirtiler ortaya çıktığında farkına bile varmazlar.

Çocukluk çağının ardından, gençliklerini yaşamadan, doğruca şan şöret dünyasının içinde bulurlar kendilerini. Gelecekle ilgili planlarının ne olduğu sorulduğunda, cevapları hazırdır: “Felsefe okuyacağım. Sırf öğrenim giderlerimi karşılamak için çalışıyorum.”

Bunun doğru olmadığını onlar da bilir. Daha doğrusu, bir şeylerin gerçek olmadığını bilirler, ama bunun ne

olduğunu anlayamazlar. Gerçekten üniversiteyi bitirmek istiyorlar mıdır? Paraya gerçekten okumak için mi ihtiyaçları vardır? Sabahleyin bir *casting* toplantısı, öğleden sonra bir fotoğraf çekimi, akşama doğru bir kokteyl partisi, ardından ortalıkta görünmek, beğenilmek ve arzu edilmek için gitmek zorunda oldukları bir başka parti derken, okula gitmeye bir türlü vakit bulamazlar.

Yaşadıkları hayat, başkalarına peri masalı gibi gelir. Üstelik kendileri de bir süre hayatın gerçek anlamının bu olduğuna inanırlar; ne de olsa, bir zamanlar dergilerde ve kozmetik reklamlarında gördükleri kızlarda imrendikleri her şeye sahiptirler artık. Kendilerini biraz dizginleseler, biraz para bile biriktirebilirler; ta ki, bir gün tenlerini yakından incelediklerinde, yaşlanmanın ilk izini keşfedeceye kadar. O günden sonra, bir modacı ya da fotoğrafçının aynı izi fark etmesinin an meselesi olduğunu bilerek yaşamaya başlarlar. Günleri sayılıdır.

*Vurdum daha az gidilmiş yola
Ve buradaydı işte bütün fark da.*

Jasmine, yeniden kitabına dönmek yerine, yerinden kalkıp kadehine şampanya koyuyor (şampanya hep orada, ama pek ender içiliyor), bir sosisli sandviç alıp pencerenin önüne gidiyor. Orada sessizce durup denize bakıyor. Onun öyküsü öbürlerinden farklı.

13:46

İgor kan ter içinde uyanıyor. Başucundaki komodinin üstünde duran saate göz attığında, yalnızca kırk dakikadır uyuduğunu fark ediyor. Bitkin, korku içinde, şaşkın. Her zaman kimseye zarar veremeyeceğini düşünmüş olmasına karşın, daha bu sabah iki masum insanı öldürdü. Gerçi bir dünyayı ilk yok edişi değil, ama daha önce hep iyi nedenleri vardı.

Rüyasında, plajın yakınlarındaki bankta öldürdüğü genç kız ona geliyor, onu lanetlemek yerine kutsuyordu. Igor başını kızın dizlerine koyuyor, kendisini bağışlaması için ağlayıp yalvarıyor, ama genç kız hiç aldırmıyormuşçasına onun saçlarını okşayarak üzülmemesini söylüyordu. Olivia, bir yücelik ve bağışlayıcılık timsaliydi. Igor, Ewa'ya olan aşkının, yaptığına değip değmediğini düşünüyor şimdi.

Değdiğine inanmayı yeğliyor. Olivia'nın yanında olması, onunla Tanrı'ya yakın bir düzlemde karşılaşması ve her şeyin umduğundan çok daha kolay olup bitmesi, bütün bunlar olup bitenlerin ardında bir neden olması gerektiğini gösteriyor.

Javits'in arkadaşlarının dikkatli bakışlarından sıyrılmak zor olmamıştı. Böyle adamların, fiziksel olarak hızla ve anında harekete geçmeye hazırlıklı olmalarının yanı sıra, gördükleri her yüzü hatırlama, her hareketi izleme,

her tehlikeyi önceden sezme konusunda eğitilmiş olduklarını biliyordu. İgor'un silahlı olduğunu muhtemelen biliyorlardı, bu yüzden olsa gerek onu bir süre izlemişler, ama bir tehdit oluşturmadığı sonucuna vardıklarında rahatlamışlardı. Hatta kendileriyle aynı işi yaptığını, burasının patronu için güvenli olup olmadığını kontrol etmek için çadıra geldiğini sanmış bile olabilirlerdi.

İgor'un patronu yoktu. Ve gerçek bir tehditti o. Çadır-
dan içeriye girdiği ve bir sonraki kurbanının kim olacağına karar verdiği anda artık geriye dönüş olamazdı; vazgeçerse kendine olan saygısını yitirirdi. Çadırın girişindeki yükseltinin iyi korunduğunu, buna karşılık çadırdan çıkıp plaja sıvışmanın çok kolay olduğunu görmüştü. Çadıra girdikten on dakika sonra, Javits'in arkadaşlarının kendisinin çıkıp gittiğini fark edeceklerini umarak oradan ayrılmıştı. Sonra çadırın etrafından dolaşarak yeniden Hotel Martinez'de kalan konuklara ayrılmış yükseltinin oraya gelmiş (odasının anahtar kartını göstermesi gerekmişti) ve "öğle yemeği"ne ayrılan alana girmişti. Kumda ayakbılarla yürümek dünyanın en tatsız işi olsa gerekti; İgor, uçak yolculuğunun, planının gerçekleşmeyeceği korkusunun ve o zavallı genç takı satıcısının hayatını ve gelecek kuşaklarını yok etmiş olmanın verdiği gerginliğin yorgunluğunu hâlâ üzerinden atamadığını fark etmişti. Ama ne olursa olsun vazgeçmemesi gerekiyordu.

Çadıra dönmeden önce, hep yanında bulundurduğu kamışı cebinden çıkarmıştı. Olivia'ya göstermiş olduğu küçük cam kabı açmıştı. Ona söylediği gibi içinde benzin değil, çok alakasız bir şey vardı: bir iğne ve bir mantar parçası. İncecik bir telle, mantarda kamışın girebileceği kadar bir delik açmıştı.

Sonra yeniden partiye dönmüştü; artık içerisi ortalıkta dolanan konuklarla doluydu, öpüşüp kucaklaşıyorlar, bir tanıdığa rastladıklarında küçük çığlıklar atıyorlar, büfenin açılmasını beklerken sırf ellerinin boş kalmaması ve heyecanlarını bastırmak için kokteyl kadehlerine sımsıkı yapışıyorlardı. Büfe açıldığında hafif bir şeyler atıştı-

racaklardı, ne de olsa diyet ve estetik ameliyat boşa gitmemeliydi; sonra, günün sonunda gidecekleri akşam yemekleri vardı, orada da, aç olmadıkları halde sırf görgü kuralı öyle gerektirdiği için bir şeyler yemek zorunda kalacaklardı.

Konukların çoğu yaşlı başlı insanlardı, bu da parti- nin profesyoneller için düzenlendiğini gösteriyordu. Konukların yaşlıca olması İgor'un planı için daha da elverişliydi, çünkü hemen hepsi de gözlük takması gereken insanlardı. Ama "yorgun gözler" yaşlılığın belirtisi olduğundan, hiç kuşkusuz hiçbiri gözlük takmıyordu. Orada herkes, son derece dinç, "terütaze" ve "sapasağlam" insanlar gibi giyinmek ve davranmak zorundaydı; başka şeylerle çok meşgul oldukları için çevrelerinde olup bitenle hiç ilgilenmiyormuş gibi yapmaları gerekiyordu, oysa aslında etraflarını göremiyorlardı bile. Kontakt lensleriyle birini bir-iki metre öteden güçbela çıkarabiliyorlar, bazen konuştukları kişiyi ancak sesinden tanıyabiliyorlardı.

Her şeyi ve herkesi fark eden yalnızca iki konuk vardı – Javits'in "arkadaşları". Ne ki, bu kez gözlem altında olan onlardı.

İgor, iğneyi kamışın içine sokmuş ve yeniden içkisinin içine koyuyormuş gibi yapmıştı.

Javits'in masasının yanı başında ayakta duran güzel kızlar, Jamaikalı bir adamın anlattığı olağanüstü hikâyeleri büyülenmişçesine dinliyor gibiydiler. Oysa gerçekte, Jamaikalı erkekler azgınlıklarıyla nam saldıklarından, kızların her biri ötekileri atlatıp adamı bir an önce yatağa atmayı geçiriyordu aklından.

İgor, Javits'e biraz daha yaklaşmış, kamışı bardağın içinden çıkarmış ve üfleyerek içindeki iğneyi kurbanına fırlatmıştı. Javits'in elini sırtına götürdüğünü görece kadar beklemiş, sonra da çıkıp doğruca otele gitmiş, uyumaya çalışmıştı.

Bir zamanlar Güney Amerika Yerlilerinin avlanırken ok zehri olarak kullandıkları kürar, Avrupa'daki bazı

hastanelerde de bulunur, çünkü bazı ameliyatları kolaylaştırmak amacıyla denetimli olarak kimi kasları felç etmek için kullanılır. Aşırı dozda verilen kürar ise -İgor'un, Javits'in sırtına sapladığı iğnenin ucundaki gibi- bir kuşu iki dakika içinde öldürebilir. Yabandomuzunu on beş dakikada, büyük memelileri ise -örneğin, bir insanı- yirmi dakikada öldürür.

Kana karışır karışmaz, vücudun sinir ağlarını gevşetir, giderek tüm işlevlerini yitirmelerini sağlar, en sonunda da solunum felcine yol açar. En tuhafı da -ya da kimilerine göre en kötüsü- kurbanın bu süre içinde bilincini yitirmediği halde yardım istemek için hareket edememesi ya da vücuduna yavaş yavaş yayılan felci önleyememesidir.

Ormanda bir av sırasında birinin parmağına zehirli ok batarsa, Yerliler ne yapacaklarını çok iyi bilirler. Ağzından ağıza yapay solunum yaparlar ve böyle kazalara çok sık rastlandığı için her zaman yanlarında taşıdıkları bitkisel bir panzehir kullanırlar. Kentlerdeki sağlık görevlileri ise hiçbir şey yapamazlar, çünkü bir kalp krizi vakasıyla karşı karşıya olduklarını sanırlar.

İgor otele doğru yürürken arkasına bakmamıştı. O sırada iki "arkadaş"tan birinin deli gibi suçluyu aranacağını, öbürünün de ambulans çağırmak üzere telefona sarılacağını biliyordu. Ambulas çabucak gelecek, ama görevliler neler olup bittiğini anlayamayacaklardı. Renkli üniformaları ve yüksek görünürlüklü ceketleriyle gelecekler, yanlarında bir defibrilatör -kalbe bir dizi elektroşok uygulamak için- ve bir de taşınabilir elektrokardiyogram getireceklerdi. Oysa kalp kürardan en son etkilenen kası ve beyin ölümü gerçekleştikten sonra bile atmaya devam ederdi.

Sağlık görevlileri Javits'in kalp atışlarında hiçbir anormallik bulamayacaklar, o yüzden de sıcağtan rahatsızlandığını ya da gıda zehirlenmesi geçirdiğini sanarak onu bir sedyeye koyacaklar, ama yine de her türlü önlemi alacak, oksijen maskesi bile takacaklardı. O sırada yirmi

dakikalık süre dolacak ve beden hâlâ yaşıyor olsa da, beyin artık bitkisel hayata geçmiş olacaktı.

Evet, İgor her şeyi planlamıştı. Fransa'ya, kayda geçirilmeyen bir silahla ve Moskova'daki Çeçen mafyasıyla bağlantıları sayesinde elde ettiği çeşitli zehirlerle girebilmek için özel uçağıyla gelmişti. Bir iş görüşmesi planlıymuşçasına, her adımı, her hamleyi önceden kılı kırk yararcasına çalışmıştı. Kafasında kurbanların listesini çıkarmıştı. Tanışıp konuştuğu kurban dışında, ötekilerin hepsi farklı sınıflardan, farklı yaşlardan ve farklı milletlerden olacaktı. Teröristler arasında çok popüler olan ve yapılan aramalardan geriye hiçbir kayıt bırakmayan bir bilgisayar programından yararlanarak, aylarca seri katillerin hayatlarını araştırmıştı. İşini bitirdikten sonra fark edilmeden oradan uzaklaşmak için gerekli tüm önlemleri almıştı.

Terliyor. Hayır, pişmanlıktan değil –Ewa böyle bir özveriyi gerçekten hak ediyordur belki de– projesinin işe yaramayabileceğini düşünmekten. En çok sevdiği kadının, onun uğruna her şeyi yapabileceğini, evrenleri bile yok edebileceğini bilmesine ihtiyacı vardı, ama buna gerçekten değecek miydi? Yoksa bazen kadere boyun eğmek, her şeyi oluruna bırakmak ve insanların olup biteni kendi başlarına anlamalarını beklemek mi gerekiyordu?

İgor yorgun. Artık doğru dürüst düşünemiyor; kim bilir, belki de bir şey uğruna can vermek, kendini teslim etmek, böylece daha büyük bir özveride bulanarak aşk uğruna kendi hayatını feda etmek, cinayet işlemekten daha iyiydi. Bunun en iyi örneği Hz. İsa'ydı. Düşmanları, Hz. İsa'nın yenik düştüğünü ve çarmıha gerildiğini gördüklerinde, her şeyin bittiğini sanmışlardı. Sorunu temelden çözdüklerine inanarak, galip gelenlerin yaptığıyla gurur duymuşlardı.

İgor'un kafası karışık. Niyeti evrenleri yok etmekti, aşk uğruna özgürlüğünü feda etmek değil. Rüyasında gördüğü kara kaşlı kız, İsa'yı kucağında tutan, hem gururlu, hem de nicedir acı çeken Meryem'e benziyordu.

İgor banyoya gidip kafasını duşun altına sokuyor, soğuk suyu açıyor. Bir türlü uyuyamaması, belki de, tuhaf bir yerde, farklı bir zaman diliminde bulunmasından ya da planladığı, ama yapmayı aklından bile geçirmediği bir şeyi yapıyor olmasından. Moskova'da Maria Magdalena'nın kutsal emanetleri önünde verdiği sözü hatırlıyor. Peki, yaptığı şey doğru mu? Doğru olduğuna dair bir işaret gerekli.

Özveri. Evet, bunu düşünmüş olmalıydı, ama belki de neler olup bittiğini daha açık seçik görebilmek için bu sabah o iki dünyayı yok etmenin deneyimini yaşaması gerekiyordu. Tümünü teslim olarak aşkın bedelini ödemek. Bedeni, insanın yalnızca yaptıklarına bakarak hüküm veren ve toplumun "çılgınlık" olarak gördüğü her davranışın ardında yatan niyetleri ve nedenleri göz ardı eden cellatlara teslim edilecek. İsa (ki o, sevginin her türlü özveriye değdiğini bilir) onun ruhunu teslim alacak ve Ewa onun ruhuna sahip olacak. Onun neler yapabileceğini anlayacak: kendinden vazgeçmek, kendini feda etmek ve bütün bunları bir kişi için yapmak. Ölümüne mahkûm edilmeyecek, çünkü Fransa'da giyotin yıllar önce kaldırıldı, ama uzun yıllar hapis yatabilir. Ewa günahlarından ötürü nedamet duyacak. Onu görmeye gelecek, yiyecek getirecek, oturup konuşmaya, düşünmeye, sevmeye vakit bulacaklar ve bedenleri birbirine değmese de ruhları birbirine her zamankinden daha yakın olacak. İgor'un Baykal Gölü kıyısında yaptırmayı düşündüğü evde yaşayabilmek için yıllarca beklemek zorunda kalsalar da, bu bekleyiş onları arındıracak ve kutsayacak.

Evet, özveri. Duşu kapatıyor, bir an aynada yüzüne bakıyor ve kendini değil, bir kez daha boğazlanmaya hazır Kuzu'yu görüyor. Bu sabah giydiği giysileri yeniden sırtına geçirip sokağa çıkıyor, eskiden küçük sokak satıcısının oturduğu yere yöneliyor ve gördüğü ilk polisin yanına gidiyor.

"Burada çalışan kızı öldürdüm."

Polis, İgor'a bakıyor; karşısında, saçları darmadağın, gözlerinin altı morarmış, iyi giyimli bir adam var.

“Şu takı satan kızı mı?”

İgor başını sallıyor.

Polis, İgor’u pek dikkate almıyor. Ellerindeki torbalarla alışverişten dönen bir çifte selam veriyor.

“Bir hizmetçi tutun!”

“Parasını sen mi vereceksin?” diye yanıtlıyor kadın gülümseyerek. “Bu günlerde her şey ateş pahası.”

“Hadi canım, sizde de para yoksa! Her hafta bir başka elmas yüzük takıyorsunuz parmağınıza.”

İgor olup biteni anlayamıyor. Az önce cinayet işlediğini itiraf etti.

“Ne dediğimi duydunuz mu?”

“Bakın, hava çok sıcak. Gidip yatın, dinlenin biraz. Cannes’da yapılacak o kadar çok şey var ki.”

“Peki, kız ne olacak?”

“Onu tanıyor muydunuz?”

“Daha önce hiç görmemiştim. Bu sabah buradaydı. Ben de...”

“...ambulansın geldiğini, birinin alınıp götürüldüğünü gördünüz ve kızın öldürüldüğü sonucuna vardınız. Nerele olduğunuzu bilmiyorum, efendim, çocuğunuz olup olmadığını da bilmiyorum, ama şu uyuşturucular konusunda çok dikkatli olmalısınız. Herkes o kadar tehlikeli olmadıklarını söylüyor, ama bakın zavallı kızın başına neler geldi.”

Polis, İgor’un yanıtını beklemeden oradan uzaklaşıyor.

İgor directse, daha fazla ayrıntı mı verseydi acaba? Polis o zaman onu ciddiye alır mıydı? Ama tabii, Cannes’ın ana caddesinin ortasında güpegündüz birini öldürmek olanaksızdı. İgor tıklım tıklım dolu bir partide işlediği öteki cinayeti üstlenmeye bile hazırды oysa.

Ama yasa ve düzenin koruyucusu onu dinlemeye yanaşmamıştı. Nasıl bir dünyada yaşıyordu ki? Onları kendine inandırmak için cebinden tabancasını çıkarıp sağa sola ateş etmesi mi gerekiyordu? Ona kulak vermelerini sağlamak için durduk yerde cana kıyan bir barbar gibi mi davranmak zorundaydı?

İgor, polisin karşı kaldırıma geçip bir kafeteryaya girişini izliyor. Polis belki fikrini değiştirir, emniyet merkezinden daha ayrıntılı bilgi edinip geri döner, kendisine cinayetin ayrıntılarını sorar diye bir süre beklemeye karar veriyor. Ama aslında böyle bir şey olmayacağından emin.

Polisin, parmağında elmas yüzük olan kadına söylediği sözleri hatırlıyor. Yoksa polis elmasın nereden geldiğini mi biliyordu? Tabii ki hayır; bilseydi kadını doğruca emniyet merkezine götürür, çalıntı mal kullanmakla suçlardı.

Kadının gözünden bakıldığında, elmas pahalı bir mağazada sihirli bir biçimde belirmişti; mağazadaki tezgâhtarların her zaman söylediği gibi, ilk kesimi Hollandalı ya da Belçikalı kuyumcular tarafından yapılmıştı. Değeri kesimine, rengine, parlaklığına ve kırıntına göre belirleniyordu. Fiyatı ise, birkaç yüz Euro ile sıradan ölümlülerin akıllarının almayacağı miktarlar arasında değişiyordu.

Elmas ya da bir başka adıyla pırlanta, herkesin bildiği gibi, ısı ve zamanın etkisiyle değişen bir kömür parçasından başka bir şey değildir. Hiçbir organik madde içermediğinden yapısının ne kadar zamanda değiştiğini anlamak olanaksızdır, yine de jeologlar bu sürenin 300 milyon yıl ile bir milyar yıl arasında olduğunu tahmin etmektedirler. Elmas genellikle yerkabuğunun 120 kilometreden daha derin bölümlerinde oluşur ve elde edilebileceği yüze yavaş yavaş yükselir.

Elmas, bilinen en sert doğal maddedir ve elması ancak bir başka elmas kesebilir. Bu işleminden elde edilen parçacıklar cila makinelerinde ve kesici makinelerde kullanılır. Elmasın gerçek önemi ise mücevher olarak kullanılmasındadır. İnsan gösterişinin en yetkin belirtisidir elmas.

Birkaç onyıl önce, daha pratik şeylere ve daha büyük toplumsal eşitliğe geri döner gibi görünen bir dünyada, elmas piyasadan yok olmaya başlamıştı. Bunun üzerine, merkezi Güney Afrika'da bulunan dünyanın en büyük maden şirketi, dünyanın en iyi reklam şirketlerinden

birini tutmaya karar verdi. Süpersınıf Süpersınıf'la buluştu, araştırmalar yapıldı ve sonuçta iki kelimelik bir deyim çıktı ortaya:

“Elmas ölümsüzdür.”

Sorun çözülmüştü. Kuyumcular bu sloganı benimzediler ve sanayi yeniden büyümeye başladı. Elmas ölümsüz olduğuna göre, insanın en azından teoride ölümsüz olan aşkını dile getirmesinin daha iyi bir yolu olabilir miydi? Süpersınıf'ı, piramidin tabanını oluşturan milyarlarca insandan ayırt etmenin daha iyi bir yolu olabilir miydi? Elmaslara olan talep artmaya, fiyatlar da yükselmeye başladı. Yalnızca birkaç yıl içinde, o güne kadar uluslararası pazarın kurallarını belirlemiş olan aynı Güney Afrika şirketinin çevresi cesetlerle doldu.

İgor neden söz ettiğini biliyor. Afrika'daki bir kabile çatışmasına müdahale etmek için bir ordu kurulmasına destek vermeye kalkıştığında, bunun son derece güç bir iş olduğu anlaşılmıştı. Ama hiç pişman değil, çünkü projeyi pek az insanın bilmesine karşın, pek çok insanın hayatını kurtardı. Bundan, artık unutulmuş bir akşam yemeğinde Ewa'ya üstünkörü söz etmiş, ama daha fazla bir şey söylememeye karar vermişti. Ne zaman bir hayır işi yapsa, bunu neredeyse kendinden bile gizlemeyi tercih etmişti. Elmaslar birçok hayat kurtarmasına yardımcı olmuştu; ama bu, biyografisinde hiçbir zaman görünmeyecekti.

Bir caninin suçunu itiraf etmesine hiç aldırmayan, ama tuvalet kâğıtları ve temizlik malzemeleriyle dolu torbalar taşıyan bir kadının parmağındaki mücevhere övgüler yağdıran polis, işinin ehli değil. Bu beyhude sanayinin yılda yaklaşık 50 milyar dolar yarattığından, madenciler, nakliyeciler, özel güvenlik şirketleri, elmas fabrikaları, sigorta şirketleri, toptancılar ve lüks mağazalardan oluşan koca bir orduyu barındırdığından habersiz. Elmasın çamurun içinden çıktığının ve bir mağazanın vitrinine gelinceye kadar bir sürü kan ırmağından geçmesi gerektiğinin farkında değil.

Madenci, elde etmek için yanıp tutuştuğu serveti ona

sağlayacak taşı bulmak için tüm yaşamını çamurun içinde geçirir. Bulduğu taşların her birini ortalama 20 dolara satar, oysa aynı taş sonunda tüketiciye 10 bin dolara patlayacaktır. Ne ki, madenci yine de mutludur, çünkü yaşadığı yerde insanlar yılda 50 dolardan daha az kazanırlar ve akla gelebilecek en kötü koşullarda çalışarak ele geçirdiği beş taş onun kısa ama mutlu bir yaşam sürmesi için yeterlidir.

Kim oldukları bilinmeyen kişiler tarafından satın alınan taşlar Liberya, Kongo ve Angola'daki başıbozuk ordu-lara aktarılır. Bu ülkelerde, tepeden tırnağa silahlı muhafızların koruduğu bir adam, uçakların yasadışı olarak indiği küçük bir havaalanına gönderilir. O havaalanına tam zamanında inen bir uçaktan, takım elbiseli bir adam çıkar; yanında genellikle, küçük bir çanta taşıyan, gömlekli bir başka adam vardır. Âdet yerini bulsun diye selamlaştıktan sonra, korumalarla gelen adam birkaç küçük paketi öteki adama teslim eder; belki de batıl inançlardan kaynaklanan nedenlerle, paketler her zaman eski çoraplara sarılıdır.

Gömlekli adam, cebinden özel bir kuyumcu gözlüğü çıkarıp sol gözüne takar ve her bir parçayı tek tek incelemeye koyulur. Yaklaşık bir buçuk saatlik, kılı kırk yaran bir incelemeden sonra, çantasından küçük bir elektronik hassas terazi çıkarır ve paketlerin içindekileri tartının üstüne boşaltır. Bir kâğıdın üstünde birkaç hesap yapar. Sonra teraziyle birlikte her şey çantaya yerleştirilir; takım elbiseli adam silahlı muhafızlara işaret eder ve muhafızların beş-altısı uçağa biner. Uçaktan indirmeye başladıkları büyük sandıkları havaalanının bir kenarına yığarlar ve uçak oradan ayrılır. Operasyonun tamamlanması günün büyük bölümünü alır.

Büyük sandıklar açılır. Sandıkların içinden hassas tüfekler, patlatıldığında çevreye küçük, ölümcül metal bilyeler saçan antipersonel mayınlar ve mermiler çıkar. Silahlar paralı askerlere ve orduya bağlı askerlere dağıtılır ve çok geçmeden ülke kendini yeni bir acımasız hükümet

darbesiyle karşı karşıya bulur. Kabileler yok edilir, bombalar çocukların kollarını, bacaklarını havaya uçurur, kadınların ırzına geçilir. Bu arada, çok uzaklarda –genellikle Antwerp ya da Amsterdam’da– birtakım adamlar büyük bir ciddiyet ve aşkla çalışmakta, gösterdikleri ustalık karşısında kendilerinden geçerek taşları kılı kırk yararcasına kesmekte, zaman içinde dönüşüp oluşan bu kömür parçasının her fasetasında belirmeye başlayan ışıltılar karşısında büyülenmektedirler. Elmas, elması kesmektedir.

Bir yanda, dumanların kapladığı göğün altında umarsızca çığlıklar atan kadınlar. Öte yanda, ışıltılı odaların pencerelerinden görünen olağanüstü güzellikte eski binalar.

2002 yılında Birleşmiş Milletler, elmasların kaynağının izini sürmeye çalışan ve kuyumcuların savaş bölgelerinden gelen elmasları satın almalarını yasaklayan bir karar aldı, Kimberley Belgesi’ni imzaladı. Avrupa’nın saygın elmas kesimcileri, bir süre için, taşları yeniden Güney Afrika tekelinden satın almaya yöneldiler. Ne var ki, çok geçmeden bir elması “resmî” kılmanın yolları bulununca, karar, politikacıların “kanlı elmaslar”ı ortadan kaldırmak için ellerinden geleni yaptıklarını ileri sürmelerini sağlayan bir yalana dönüştü.

Igor, beş yıl önce, elmas karşılığında silah almış, Liberya’nın kuzeyindeki kanlı bir çatışmaya son vermek amacıyla küçük bir grup kurmuş ve başarılı da olmuştu –yalnızca caniler öldürülmüştü. Küçük köylere barış geri gelmiş, elmaslar da hiçbir yakışsız soruyla karşılaşılmandan Amerika’daki kuyumculara satılmıştı.

Toplum suçu önlemek için harekete geçmiyorsa, insanlar da doğru olduğunu sandıkları her şeyi yapmaya hak kazanırlar.

Birkaç dakika önce Cannes’daki plajda da benzer bir şey olmuştu. Her iki cinayet de keşfedilir keşfedilmez, biri ortaya çıkıp her zaman söyleneni söyleyecekti:

“Katilin kimliğini belirlemek için elimizden geleni yapıyoruz.”

Olsun. Yüce kader bir kez daha yolu göstermişti. Öz-

veri yeterli değildi. Kaldı ki, İgor bütün bunları düşünürken, onun yokluğu Ewa'ya dayanılmaz gelecek, onun serbest bırakılmasını beklerken uzun geceler ve bitmez tükenmez günler boyunca konuşacak kimseyi bulamayacaktı. Onun soğuk hücrelerinde boş duvarlara bakıp durduğunu ne zaman düşünse, gözyaşları dökenecekti. Ve en sonunda, Baykal Gölü kıyısındaki eve gidip orada yaşayacakları gün geldiğinde, ikisi de birlikte planladıkları serüvenleri yaşayamayacak kadar yaşlanmış olacaktı belki de.

Polis kafeteryadan çıkıp yeniden İgor'un yanına geliyor.

"Hâlâ burada mısınız, efendim? Yolunuzu mu kaybettiniz? Yardıma ihtiyacınız var mı?"

"Hayır, teşekkür ederim."

"Dedim ya, gidip dinlenin biraz. Bu saatlerde güneş çok tehlikeli olabilir."

İgor otele dönüp bir duş alıyor. Resepsiyondaki görevliye kendisini dörtte uyandırmasını söylüyor; böylece, biraz dinlenmiş, bir daha böyle aptalca şeyler yapmamak için kafasını toplamış olacak. Az kalsın bütün planı mahvediyordu.

Telefon edip otelin terasında bir masa ayırtıyor; uyandığında terasta rahat rahat bir çay içmek iyi gelecek. Sonra uzanıp gözlerini tavana dikeyiyor, uykunun gelmesini bekliyor.

İşıl işıl parladıkları sürece elmasların nereden geldiğinin ne önemi var ki?

Bu dünyada yalnızca aşk her şeye değer. Başka hiçbir şeyin anlamı yok.

İgor, daha önce birçok kez olduğu gibi, bütünüyle özgür hissediyor kendini. Kafasındaki karışıklık yavaş yavaş yok oluyor ve her şey yeniden açıklık kazanıyor.

Kaderini Hz. İsa'nın ellerine bırakmış, Hz. İsa da misyonuna devam etmesi gerektiğine karar vermişti.

İgor, en küçük bir suçluluk duymadan uykuya dalıyor.

13:55

Gabriela, tekneye bineceği yere kadar yavaş yavaş yürümeye karar veriyor. Kafasını toparlamaya, sakinleşmeye ihtiyacı var. Yalnızca en gizli hayallerinin değil, en kötü kâbuslarının da gerçek olabileceği bir noktada.

Telefonu çalıyor. Menajerinden bir mesaj.

“Tebrikler. Ne teklif ederlerse kabul et. xxx¹”

Bulvarda amaçsızca gidip gelen insanları izliyor. Oysa onun bir amacı var! O, şansını denemek için Cannes’a gelen ve işe nereden başlayacağını bilemeyenlerden biri değil. Sağlam bir CV’si, saygın bir profesyonel geçmişi var, bugüne kadar hayatta ilerlemek için fiziksel özelliklerini kullanmış değil, gerçekten yetenekli! Bu ünlü yönetmenle randevuya o yüzden kendisi seçildi, üstelik kimseden yardım almadan, kışkırtıcı giysiler giymeye gerek görmeden, dahası rolünü prova etmeye bile vakit bulmadan. Yönetmen bütün bunları hiç kuşkusuz göze alacak.

Bir şeyler atıştırmak için bir yere uğruyor –sabahtan beri hiçbir şey yemedi– ve kahvesinden ilk yudumu alır almaz aklı başına geliyor.

Neden o seçildi?

Filmde nasıl bir rol verecekler?

Ya Gibson, deneme videosunu gördüğünde, aradığı kişinin o olmadığı sonucuna varırsa?

“Sakin ol.”

¹ “Öperim” anlamında kullanılır. (Y.N.)

Kaybedecek hiçbir şeyi olmadığını geçiriyor içinden, ama başka bir ses diyor:

“Bu senin tek şansın.”

“Tek şans” diye bir şey yok; hayat insana her zaman ikinci bir şans daha tanır, ama ses directmeyi sürdürüyor:

“Belki, ama ikinci bir şans bir daha ne zaman yakalarsın ki? Kaç yaşında olduğunu bilmiyor musun?”

Elbette biliyor. Yirmi beş yaşında. Aktrislerin, en kararlı aktrislerin bile vb., vb.

Bütün bunları yeniden düşünmesi gereksiz. Sandviçle kahvenin parasını ödeyip rıhtıma doğru yola koyuluyor; bu kez iyimserliğini kontrol etmeye çalışıyor, başkalarını “şansını deneyenler” olarak görmekten uzak durmayı telkin ediyor kendine, az sonra gerçekleşecek buluşmayı kafasından uzak tutmaya çalışarak pozitif düşünmenin kurallarını hatırlayabildiği kadarıyla aklından geçiriyor.

“Sen zafere inanırsan, zafer de sana inanır.”

“Şansı yakalamak için her şeyi göze al ve sana rahat bir dünya sunan her şeyden uzak dur.”

“Yetenek evrensel bir armağandır, ama onu kullanmak epey cesaret ister. En iyi olmaktan korkma.”

Büyük öğretmenlerin söylemiş olduklarına odaklanmak yeterli değil; Gabriela’nın Tanrı’nın yardımına ihtiyacı var. Ne zaman kaygıya kapılsa hep yaptığı gibi, dua etmeye başlıyor. Bir vaatte bulunma ihtiyacı duyuyor ve rolü kapacak olursa Cannes’dan Vatikan’a kadar yürümeye karar veriyor. Film çekilirse. Dünya çapında başarı kazanırsa.

Yok, Gibson’ın filminde bir rol kapmak yeterli, o zaman öteki yönetmenler ve yapımcıların da dikkatini çekebilir. İşte o zaman vaadini tutup hac yolculuğuna çıkacak.

Buluşma yerine vardığında, önce denize bakıyor, sonra menajerinden aldığı mesaja yeniden göz atıyor; menajeri durumu biliyorsa, yönetmen ciddi olmalı. Ama “Ne teklif ederlerse kabul et” de ne demek? Yönetmenle ya da başroldeki aktörle yatmalı mı yani?

Daha önce hiç böyle bir şey yapmadı, ama şimdi her şeyi yapmaya hazır. Hem, bir film yıldızıyla yatmayı kim hayal etmemiştir ki?

Yeniden denize bakıyor. Eve dönüp üstünü değiştirebilirdi, ama batıl inançları var. Eğer bir blucin ve beyaz tişört buralara kadar gelmesine yettiyse, üstünü değiştirmek için hiç değilse akşama kadar bekleyebilir. Kemerini gevşetip lotus pozisyonunda oturuyor ve yoga nefes tekniklerini uygulamaya başlıyor. Yavaş yavaş nefes alıp veriyor ve beden, kalp ve düşünceler dinginleşip düzene giriyor.

Teknenin motorunun yaklaştığını görüyor. Bir adam motordan rıhtıma atlayıp, "Gabriela Sherry mi?" diyor.

Gabriela başıyla onaylayınca, adam kendisiyle gelmesini rica ediyor. Motora atlayıp her türden ve her boydan yatlarla dolu denizde yola koyuluyorlar. Adam, sanki kafası çok başka yerlerdeymiş gibi, başka tek bir söz etmiyor; belki de o küçük teknelerin kamaralarında neler olup bittiğini düşünüyor ya da o teknelerden birine sahip olmayı hayal ediyor. Gabriela duraksıyor: Kafası bir sürü soru ve kuşkuyla dolu; hoş bir söz, bir yabancıyı, nasıl davranmak gerektiği konusunda değerli ipuçları verebilecek bir dosta dönüştürebilir. Ama Gabriela adamın kim olduğunu bilmiyor. Kim bilir, belki Gibson üzerinde bir etkisi vardır, belki de tanınmamış aktrisleri alıp patronuna götürmek gibi işler verilen önemsiz bir yardımcıdır.

En iyisi hiçbir şey söylememek.

Beş dakika sonra kocaman beyaz bir tekneye yanaşıyorlar. Teknenin pruvasında *Santiago* yazıyor. Tayfalar-dan biri merdivenden inip Gabriela'nın tekneye çıkmasına yardım ediyor. Gabriela, o gece verilecek büyük bir partinin hazırlıklarının yapıldığı anlaşılan çok büyük bir orta salondan geçip teknenin kış tarafına yürüyor; burada küçük bir yüzme havuzu, şemsiyeli iki masa ve birkaç şezlong var. Gibson ve filmin yıldızı öğleden sonra güneşinin keyfini çıkarıyorlar!

Gabriela, kendi kendine gülümseyerek, "İkisinden

biriyle yatabilirim, dert değil,” diye geçiriyor aklından. Kalbi her zamankinden daha hızlı atmakla birlikte, kendini daha güvenli hissediyor.

Yıldız, Gabriela’yı tepeden tırnağa süzdükten sonra dostça, güven verici bir biçimde gülümsüyor. Gibson, Gabriela’nın elini sıktıktan sonra yerinden kalkıyor, en yakın masanın iskemlelerinden birini alıp Gabriela’ya oturmasını söylüyor.

Sonra birine telefon edip bir otel odasının numarasını soruyor. Gabriela’ya bakarak numarayı yüksek sesle tekrarlıyor.

Tam Gabriela’nın aklından geçirdiği gibi – bir otel odası.

Gibson telefonunu kapatıyor.

“Buradan çıkınca doğru Hilton’daki bu süite git. Hamid Hussein’in giysileri orada sergileniyor. Bu gece Cap d’Antibes’deki¹ partiye davetlisin.”

Hiç de Gabriela’nın düşündüğü gibi değil. Rol onun. Üstelik Cap d’Antibes’de bir partiye gidecek – *Cap d’Antibes’de bir parti!*

Gibson, Yıldız’a dönüyor.

“Sen ne düşünüyorsun?”

“Bence onu dinlememiz gerekiyor.”

Gibson başıyla onaylıyor ve eliyle “Bize biraz kendini anlat” dercesine bir hareket yapıyor. Gabriela, aldığı oyunculuk kurslarından, görüldüğü reklamlardan başlıyorsa da, iki adamın pek dinlemediklerini fark ediyor. Aynı hikâyeyi binlerce kez dinlemiş olmalılar. Ama yine de Gabriela kendini tutamıyor, söyleyeceği daha fazla bir şey olmadığını ve yakaladığı bu şansın bir türlü bulamadığı doğru sözcüğü bulmaya dayandığını düşünerek git-tikçe daha hızlı konuşuyor. Derin bir nefes alıyor ve rahat görünmeye çalışıyor; zeki görünmek istediği için bir espri yapıyor, ama menajerinin bu tür görüşmelerde uymasını öğütlediği senaryodan da uzaklaşmıyor.

¹ Güney Fransa’da bir liman kenti olan Antibes yakınlarındaki lüks sayfiye yeri. (Ç.N.)

İki dakika sonra Gibson sözünü kesiyor:

“Harika, ama bütün bunları CV’nden biliyoruz. Sen kendinden söz etsene biraz.”

Gabriela’nın içindeki bir engel birden yıkılıyor. Paniğe kapılacağı yerde, sesi sakinleşip rahatlıyor.

“Bu dünyada hayatları boyunca böyle bir yatta olmayı, denize bakarak sizin gibi beylerden biriyle çalışma ihtimalini konuşmayı hayal etmiş milyonlarca insandan biriyim. Bunu ikiniz de biliyorsunuz zaten. Söyleyebileceğim çok daha farklı bir şey olduğunu sanmıyorum. Bekâr mıyım? Evet. Ama bütün bekâr kadınlarda olduğu gibi, evde beni deliler gibi seven bir adam var; şu anda Chicago’da beni bekliyor ve buradaki işlerin çok kötü gitmesini umuyor.”

İkisi de gülüyor ve Gabriela biraz daha rahatlıyor.

“Sinema dünyasında yaşımın pek elverişli olmadığı düşünülürse gelebileceğim yere kadar geldiğimin farkındayım, ama yine de sınırları zorlamak istiyorum. Benim kadar ya da benden daha yetenekli pek çok insan olduğunu biliyorum, ama ben seçildim –neden bilmem– ve bunu değerlendirmeye karar verdim. Bu benim son şansım olabilir; şu anda bunları söylüyor olmam belki de değerimi düşürecek, ama benim için başka seçenek yok. Hep bu anı hayal ettim: deneme çekimine katılmayı, seçilmeyi ve gerçek profesyonellerle çalışabilmeyi. Sonunda oldu. Bu görüşmeden öteye gidemesem ve eve ellerim boş dönsem de, en azından biliyorum ki buraya dürüstlük ve kararlılık sayesinde vardım.

“En iyi dostum da, en kötü düşmanım da benim. Buraya gelmeden, bunu hak etmediğimi, sizin beklentilerinizi karşılayamayacağımı, büyük ihtimalle yanlış bir aday seçtiğinizi düşünüyordum. Ama bir yandan da, içimden bir ses, yılmadan sonuna kadar savaştığım için ödüllendirildiğimi söylüyordu.”

Gabriela başını çeviriyor ve birden ağlamak için müthiş bir istek duyuyor, ama duygu sömürüsü olarak anlaşılabilir kaygısıyla kendini dizginliyor. Sessizliği Yıldız’ın yumuşak sesi bozuyor:

“Her işte olduğu gibi sinema dünyasında da profesyonelliğe değer veren, dürüst insanlar vardır. Bugün bulunduğum yere bu sayede geldim, aynı şey buradaki yönetmenimiz için de geçerli. Senin şu anda yaşadıklarını ben de yaşadım. Neler hissettiğini biliyoruz.”

Tüm yaşamı Gabriela’nın gözünün önünden geçiyor. Aradığını bir türlü bulamadığı, çaldığı kapıların açılmadığı, sorularına hiçbir zaman yanıt alamadığı ve sanki yaşamıyormuş gibi tam bir kayıtsızlıkla karşılandığı bütün o yıllar. Yaşadığını ve en azından bir yanıtı hak ettiğini bile kimsenin fark etmediği o günlerde duyduğu bütün o “Hayır”lar.

“Ağlamamalıyım.”

Yıllar boyunca kendisine gerçekleşmesi olanaksız bir hayalin peşinde koştuğunu söyleyen, ama hayali gerçekleşecek olursa da, “Senin ne kadar yetenekli olduğunu biliyordum!” demekten çekinmeyecek olan bütün o insanları düşünüyor. Dudakları titremeye başlıyor. Bütün bu düşünceler birden yüreğinden taşıyor sanki. İnsani zaaflarını ve seçilmiş olmanın ruhunda büyük bir değişim yarattığını gizlememe cesaretini gösterdiği için memnun. Gibson şimdi onunla ilgili fikrini değiştirecek olsa, motora atlayıp en küçük bir üzüntü duymadan kıyıya dönebilir. Savaş patlak verdiği anda gerçek bir cesaret gösterdi.

Gabriela başkalarına bağımlı. Bunu anlaması uzun zaman aldı, ama en sonunda bunun böyle olduğunu kabul etti. Duygusal açıdan kimseye bağımlı olmamakla övünen, oysa aslında kendisi kadar kırılgan olan, bir köşeye çekilip kendi başına ağlayan ve kimseden yardım istemeye yanaşmayan çok insan tanıyor. Bunlar yazılı olmayan o ünlü kurala inanırlar: “Bu dünya güçlülerin dünyasıdır” ve “yalnızca en güçlü olan hayatta kalır”. Oysa bu kural geçerli olsaydı insanlar asla hayatta kalamazlardı, çünkü insan türü uzun yıllar özen ve korumaya muhtaç olarak yaşar. Bir keresinde babası ona, insanların bir başlarına hayatta kalma yeteneğini ancak dokuz yaşında kazandıklarını, buna karşılık bu yeteneği zürafaların beş saat-

te elde ettiklerini, arıların ise beş dakikadan kısa bir süre sonra bağımsız bir yaşam sürmeye başladıklarını anlatmıştı.

“Aklından neler geçiyor?” diye soruyor Yıldız.

“Güçlüymüşüm gibi yapmaya ihtiyacım olmadığını düşünüyorum, bu da müthiş rahatlatıyor beni. İstedğim yere nasıl ulaşacağımı herkesten daha iyi bildiğimi sandığım için ilişkilerimde birçok sorun yaşadım. Bu yüzden bütün erkek arkadaşlarım benden nefret ederdi ve ben neden nefret ettiklerini bir türlü anlayamazdım. Ama bir seferinde, bir oyunun turnesine çıktığımızda feci bir gribe yakalanmıştım, odamdan çıkamıyordum, bir yandan da rolümü başka birine verecekler diye içim içimi yiyordu. Yemek yiyemez olmuştum, ateşler içinde yanıyordum; sonunda bir doktor çağırdılar ve adam eve dönmem gerektiğini söyledi. Hem işimi hem de meslektaşlarımdan saygısını yitirdiğimi sanmıştım. Oysa hiç de öyle olmadı: Beni çiçeklere boğdular, telefonlar susmak bilmedi. Hepsi de nasıl olduğumu öğrenmek istiyordu. Birden, aynı sahnede yarıştığımız, rakiplerim olduklarını sandığım insanların aslında benim için kaygı duyduklarını fark ettim. Öteki aktrislerden biri bana bir kartpostal gönderdi; kartpostal, çalışmak için uzak bir ülkeye gitmiş bir doktorun sözlerini yazmıştı. Doktor şöyle diyordu:

“Orta Afrika’da uyku hastalığı denen bir hastalık vardır, hepimiz duymuşuzdur. Ama bir de ruha saldıran bir hastalık vardır ki, onu pek bilmeyiz. İlk evreleri çoğu zaman hiç fark edilmediği için çok tehlikelidir. İlk kayıtsızlık ya da isteksizlik belirtisini önemsemezlik etmeyin! Bu hastalık ancak, yüzeysel bir biçimde yaşamaya zorladığımız ruhun acı çektiğini, hem de büyük acılar çektiğini fark ederek önlenabilir. Ruh, güzel ve derin olan her şeyi sever.”

Sözcükler. Yıldız’ın aklından, daha okuldayken öğrendiği ve zamanla onu gittikçe daha çok korkutan bir şirin en sevdiği dizesi geçiyor: “Terk etmen gerekecek başka ne varsa, yalnız ben umacağım senin biricik ölçütün

olmayı.” Seçmek, belki de insanoğlunun yapmak zorunda olduğu en zor şey. Aktris hikâyesini anlatırken, Yıldız kendi yaşadıklarının zihninde yeniden canlandığını fark ediyor.

Tiyatro oyuncusu olarak gösterdiği yetenek sayesinde yakaladığı ilk büyük şansı hatırlıyor. Hayatının bir anda nasıl değiştiğini, şöhrete daha alışmaya fırsat bulamadan ne kadar hızlı kavuştuğunu, sonunda hiç gitmemesi gereken yerlere yapılan davetleri kabul ettiğini, mesleğinde daha da ilerlemesine yardım edebilecek insanlarla görüşmeleri reddettiğini hatırlıyor. Sonra para kazanmıştı, gerçi çok fazla değildi, ama ona her şeyi yapabileceği duygusunu vermişti; pahalı hediyeler, bilinmedik bir dünyayla karşılaşmalar, özel uçaklar, beş yıldızlı restoranlar ve çocukluk düşlerini süsleyen krallarla kraliçelerin saray odalarını andıran otel süitleri. Saygı ve övgü dolu ilk eleştiriler, yüreği ve ruhunu derinden etkileyen sözler; dünyanın dört bir yanından yağın ve her birini şahsen yanıtlamaya özen gösterdiği mektuplar. Hatta kendisine fotoğraflarını gönderen kadınlardan bazılarıyla buluşmaya bile kalkışmış, ama sonunda bu tempoya ayak uyduramayacağını anlamıştı; üstelik menajeri bir tuzakla karşılaşabileceği konusunda uyararak gözünü korkutmuştu. Yine de, şimdi bile, attığı her adımı izlemiş olan, filmlerine ayrılmış web sayfaları açan, hayatında olup biten her şeyi –olumlu şeyleri tabii– anlatan ve bir filmdeki oyunu hak ettiği övgüleri almadığında onu basındaki saldırılara karşı savunan küçük dergiler çıkaran hayranlarıyla buluşmaktan ayrı bir zevk alıyor.

Evet, bir zamanlar mucize gibi görünen şey gerçek olmuş, Yıldız da bu parlak yaşamın kölesi olmayacağına kendi kendine söz vermişti; ne ki, aradan yıllar geçmiş, bu yaşam giderek onun tek varlık nedeni olup çıkmıştı. Şimdi ileriye baktığında, bütün bunların bir gün sona ereceğinden korkuyor. Sırf kendilerini daha görünür kılmak için daha az paraya daha çok çalışmaya çoktan razı pek çok genç aktör dolaşıyor ortalıkta. Herkesin yalnız-

ca ona ün getiren o büyük filmde söz ettiğinin, sonradan çevirdiği doksan dokuz filmi artık kimsenin hatırlamadığının farkında.

Artık mali koşullar da aynı değil; çünkü ilk başlarda, her zaman iş bulabileceğini sanarak ve menajerini ücretini çok yüksek tutmaya zorlayarak büyük bir hata yaptı. Sonunda, artık bir filmde oynamak için eski ücretinin yarısını istemesine karşın, gittikçe daha az teklif almaya başladı. Durmadan ilerleyeceği, hem de gittikçe daha hızlı bir biçimde yükseleceği umudu üstüne kurmuştu dünyasını, oysa bu dünya şimdi umarsızlığa gömülüyor. Değerinin öylesine yitip gitmesine göz yumamayacağı için, artık ne zaman bir senaryo gelse, niteliğine bakmaksızın, önerdikleri rolü çok sevdiğini, eski ücretini veremeseler bile kabul etmeye hazır olduğunu söylemek zorunda. Yapımcılar ona inanıyormuş gibi yapıyorlar, menajeri gözlerini boyamayı başarmış gibi yapıyor; ama o, bu tür festivallerde boy göstermeyi sürdürmesi gerektiğini biliyor, hep işi başından aşkın, her zaman kibar, sinema efsanelerinin olması gerektiği gibi her zaman biraz erişilmez.

Basınla ilişkiler görevlisi, ünlü bir aktrisle öpüşürken fotoğrafının çekilmesini önerdi; böylece fotoğraf skandal-lara meraklı bir derginin kapağında çıkacak. Söz konusu aktrisle çoktan temasa geçtiler bile; aslına bakılırsa, onun da fazladan bir tanıtıma ihtiyacı yok değil. O yüzden, iş artık bu geceki gala yemeğinde doğru anı seçmeye kaldı. Yakınlarında bir fotoğrafçı olduğunu elbette bilecekler, ama izlendiklerinin farkında değilmiş gibi yapacaklar; öpüşme anı çok doğal görünmeli. Daha sonra, fotoğraflar yayımlandığında, yeniden manşetlere taşınacaklar, aralarındaki aşk ilişkisini reddedecekler, fotoğraflarının çekilmesinin özel yaşamlarına bir müdahale olduğunu ileri sürecekler. Avukatlar dergileri dava edecekler, her iki tarafın basınla ilişkiler görevlileri de olayı mümkün olduğu kadar uzun bir süre canlı tutmak ellerinden geleni yapacaklar.

Onca yılın oyuncusu olmasına ve bütün dünyada ta-

nınmasına karşın, Yıldız'ın durumu bu genç aktrisin durumundan pek de farklı sayılmaz.

Terk etmen gerekecek başka ne varsa, yalnız ben umacağım senin biricik ölçütün olmayı.

Yat, güneş, buzlu içkiler, martıların çığlıkları, serinlik veren hafif bir rüzgâr: Bu enfes sahnenin üstüne çöken otuz saniyelik sessizliği Gibson bozuyor:

“Sanırım, oynayacağın rolü bilmen gerekiyor, çünkü filmin adı prömiyere kadar değişebilir. Evet, onunla birlikte oynayacaksın.”

Başıyla Yıldız'ı gösteriyor.

“Yani başrollerden birini oynayacaksın. Şimdi çok doğal olarak, neden ünlü bir film yıldızı değil de ben, diye soracaksın.”

“Haklısınız.”

“Para meselesi. Çekmem istenen film, Hamid Hussein'in yapımcılığını üstlendiği ilk film ve bütçesi çok kısıtlı. Üstelik bunun yarısı yapımın kendisinden çok tanıma gidecek. O yüzden, geniş kitleleri filme çekecek büyük bir isme ve ucuza gelecek, ama medyanın da epey dikkatini çekecek hiç tanınmamış birine ihtiyacımız var. Yeni bir şey değil bu. Sinema endüstrisi dünyada bir güç olalı beri, stüdyolar, şöhret ve paranın eşanlamlı olduğu düşüncesini canlı tutmak için hep böyle yapmışlardır. Hiç unutmam, küçük bir çocukken Hollywood'un o kocaman malikânelerini gördüğümde, bütün aktörlerin servet sahibi olduklarını sanırdım.

“Palavra. Dünyada, bir servet kazandığını dürüstçe söyleyebilecek on, bilemedin yirmi yıldız vardır. Geri kalanın zenginliği tamamen görünüştedir: Stüdyonun kiraladığı bir evde oturur, modaevlerinin hediye ettiği giysileri giyer, ünlü mücevher mağazalarının ödünç verdiği mücevherleri takar, adlarının sosyete hayatıyla birlikte anılmasını isteyen şirketlerin kısa süreliğine verdiği arabalara binerler. Bu pırıltılı hayatın bütün parasını stüdyo öder, oyuncular ise pek az kazanırlar. Buradaki dostumuzun durumu böyle değil tabii, ama senin durumun böyle olacak.”

Yıldız, Gibson'ın samimi olup olmadığını, kendisini gerçekten büyük yıldızların arasına katıp katmadığını ya da kendisini alaya mı aldığını pek anlayamıyor. Doğrusu bunun pek önemi de yok, yeter ki sözleşmeyi imzalasınlar, yapımcı son dakikada fikrini değiştirmesin, senaristler senaryoyu vaktinde yetiştirsinsinler, bütçeye sıkı sıkıya bağlı kalınsın ve mükemmel bir PR¹ kampanyası yapılsın. Bugüne kadar yüzlerce projenin boşa çıktığını gördü; hayatın bir gerçeği bu. Ne ki, son filmi seyirciden hemen hiç ilgi görmedi, şimdi en kısa zamanda bir başarıya fena halde ihtiyacı var. Gibson da ona bu başarıyı sağlayabilecek bir konumda.

"Kabul ediyorum," diyor genç kadın.

"Her şeyi menajerinle konuşacağız. Seni tümüyle bize bağlayan bir sözleşme imzalayacaksın. İlk film için, bir yıl boyunca ayda 5.000 dolar kazanacaksın; birtakım partilere katılman gerekecek, tanıtımın PR bölümümüz tarafından yapılacak, seni nereye gönderirsek oraya gideceksin, ne söylemeni istiyorsak onu söyleyeceksin, ne düşündüğünü değil. Anlaşıldı mı?"

Gabriela başıyla onaylıyor. Ne diyebilir ki? Avrupa'da bir sekreter de ayda 5.000 dolar kazanabilir, ama ister beğen ister beğenme. En küçük bir tereddüt göstermek istemiyor. Oyunun kurallarını kavlıyor.

"Demek ki," diyor Gibson, "bir milyoner gibi yaşayacak, büyük bir yıldız gibi davranacaksın, ama bunların hiçbirinin gerçek olmadığını asla unutmayacaksın. İşler yolunda giderse, bir sonraki filmde aylığını 10.000 dolara yükseltiriz. O zaman yeniden konuşuruz, çünkü, 'Bir gün intikamımı alırım,' diye düşünüyor olacaksın belki de. Tabii menajerin şartlarımızı duymuştur ve ne bekleyeceğini biliyordur. Sen bunun farkında bile değilsin belki de."

"Hiç önemli değil, intikam almak gibi bir niyetim de yok."

Gibson duymamış gibi yapıyor.

"Seni buraya deneme çekimini konuşmaya çağırma-

¹ (İng.) Public Relations: Halkla İlişkiler. (Y.N.)

dım: Harikaydı, uzun zamandır gördüklerimin en iyisi. Kasting yönetmeni de aynı fikirde. Seni, nasıl bir işin içine girdiğini anladığından emin olmak için çağırdım buraya. Bir sürü aktris ve aktör, ilk filmini çevirdikten sonra havaya girer ve kuralları değiştirmeye kalkar. Ama sözleşme imzalamışlardır ve bunu değiştirmenin olanaksız olduğunu bilirler. O zaman da ağır bir depresyona girerler ve kendi kendilerini yıkıma sürüklerler. İşte bu yüzden, her şeyin nasıl olacağını açık seçik ortaya koymayı tercih ediyoruz artık. Başarılı olmak istiyorsan, iki kadınla birlikte yaşamayı öğrenmek zorundasın: biri, bütün dünyanın hayranlık duyduğu kadın; öbürü, aslında hiçbir gücü olmadığını hiç unutmayan kadın.

“Onun için, Hilton’a gidip gece giysilerini almadan önce bu işin sonuçlarını iyice bir düşün. Otelin süitine girdiğinde, içeride senin için hazırlanmış kapsamlı bir sözleşmeden dört nüsha bulacaksın. O sözleşmeyi imzalayana kadar bu dünyada canının istediğini yapabilirsin, ama imzayı attığın anda hiçbir şey sana ait olmayacak artık. Saç biçiminden acıkmasan bile nerede yiyeceğine kadar her şeye biz karar vereceğiz. Tabii yeni şöhretini reklamlardan para kazanmakta kullanabilirsin, herkes bu şartları ondan kabul ediyor zaten.”

İki adam da ayağa kalkıyor. Gibson, Yıldız’a soruyor: “Ne dersin, onunla oynamak hoşuna gidecek mi?”

“Bence bu kız müthiş olacak. Böyle durumlarda çoğu kendinden emin görünmeye çalışır, oysa bu kız çok açık yürekli davrandı.”

Gibson, kızı rıhtıma bırakacak motora kadar eşlik etmesi için birini çağırdıktan sonra, “Ya, öyle,” diyor. “Ha bu arada, sakın bu yatın benim olduğunu sanma.”

Gabriela mesajı alıyor.

15:44

“Haydi, terasa çıkıp bir kahve içelim,” diyor Ewa.

“Ama gösteri yarım saate kadar başlıyor, trafiğin nasıl olduğunu biliyorsun.”

“Bir kahvelik vakit var.”

Merdivenden çıkıp sağa dönüyorlar, koridorun sonuna kadar yürüyorlar. Güvenlik görevlisi onları tanıdığı için başıyla hafifçe selamlayarak geçmelerine izin veriyor. Elmas, yakut ve zümrütlerle bezeli mücevherlerle dolu vitrinlerin önünden geçip birinci kat terasında gün ışığına çıkıyorlar. Aynı ünlü mücevher şirketi dostlarını, ünlüleri ve gazetecileri ağırlamak için her yıl bu alanı kiralıyor. Çok zevkli döşenmiş bir yer; bir masanın üstü leziz yiyeceklerle donatılmış. Güneşlikli bir masaya oturuyorlar. Başlarında biten garsona maden suyu ve espresso söylüyorlar. Garson büfeden bir arzuları olup olmadığını soruyor, ama yemek yediklerini söyleyerek reddediyorlar. İki dakika geçmeden garson siparişlerle geri dönüyor.

Hamid, “Her şey yolunda mı?” diye soruyor.

“Evet, teşekkür ederim, harika.”

İçinden, “Hayır,” diye geçiriyor Ewa, “daha kötü olmazdı, hiç değilse kahve iyi.”

Hamid, karısında bir tuhaflık olduğunun farkında, ama bunu konuşmayı başka bir zamana bırakmayı yeğliyor. Bu konuyu düşünmek istemiyor. “Seni terk ediyorum” gibisinden bir şeyler duymayı göze almaya niyeti yok. Duygularını kontrol edebilecek kadar disiplinli.

Öteki masalardan birinde, dünyanın en ünlü moda-

cılarından biri oturuyor, kamerası da yanında. Rahatsız edilmek istemediğini belli etmek istercesine boşluğa bakıyor. Kimse yanına yaklaşıyor, münasebetsiz birileri yaklaştırmaya kalkınca da, otelin, ellilerinde hoş bir kadın olan PR'cısı kibarca onu rahat bırakmalarını söylüyor. Ünlü modacının mankenler, gazeteciler, müşteriler ve emperzaryoların bitmek bilmeyen saldırılarından sıyrılıp biraz soluklanmaya ihtiyacı var.

Hamid, bu ünlü modacıyla uzun yıllar önce nasıl tanıştığını hatırlıyor. On bir aydır Paris'teydi, moda dünyasından birkaç arkadaş edinmişti, pek çok yere başvurmuş ve şeyhin (belki moda dünyasından hiç kimseyi tanı mıyordu, ama önemli yerlerde nüfuzlu dostları vardı) sağladığı bağlantılar sayesinde, *haute couture*'ün en saygın adlarından birinin yanında tasarımcı olarak iş bulmuştu. Kendisine verilen malzemeye bağlı kalarak tasarımlar yapmakla yetinmek yerine, gece geç saatlere kadar atölyede kalıyor, kendi ülkesinden getirdiği kumaşlar üzerinde çalışıyordu. O günlerde iki kez yurduna çağırılmıştı. İlkinde, babasının öldüğünü ve küçük aile işini kendisine bıraktığını öğrenmişti. Bu konuda düşünmeye bile vakit bulamadan, şeyhin özel görevlilerinden biri, işi birinin devralıp daha da gelişmesi için gerekli yatırımları yapacağını, ama mülkiyetin onda kalacağını bildirmişti.

Şeyh o güne kadar bu konuya en küçük bir ilgi göstermediği için, Hamid bu değişikliğin nedenini sormuştu.

“Bir Fransız valiz şirketi burada iş kuruyor. İlk yaptıkları, yerel kumaşları araştırmak oldu ve bu kumaşları lüks eşyalarından bazılarında kullanacaklarına söz verdiler. Dolayısıyla, hem daha şimdiden bir müşterimiz var, hem de geleneklerimizi korumaya ve hammaddemizin denetimini elimizde tutmaya devam edebileceğiz.”

Hamid, babasının ruhunun cennette olduğunu ve anısının, çok sevdiği ülkesinde yaşatılacağını bilerek Paris'e dönmüştü. Sabahlara kadar çalışmayı sürdürüyor, Bedevi temasını işlediği tasarımlar çiziyor, bunları ülke-

sinden getirdiği kumaşlarda deniyordu. Eğer o Fransız şirketi –yenilikçi tasarımları ve ince beğenisiyle tanınıyordu– yerel ürünlerle gerçekten ilgileniyorsa, bunun haberi çok geçmeden moda başkentine ulaşacak ve hiç kuşkusuz büyük bir talep doğacaktı. Bu sadece bir zaman meselesiydi, ama haber çabuk yayılırdı.

Bir sabah Hamid’e, yönetici tarafından çağrıldığı bildirilmişti. Bu kutsal yere, ünlü modacının ofisine ilk kez giriyordu; ortalığın ne kadar dağınık olduğunu gördüğünde çok şaşırmıştı. Gazeteler yerlere atılmış, modacının antika masasının üstüne kâğıtlar yığılmıştı, odanın içi ünlülerle çektiği fotoğraflar, çerçevelenmiş dergi kapakları ve kumaş örneklerinden geçilmiyordu, irili ufaklı beyaz tüylerle dolu bir vazo göze çarpıyordu.

“Çok iyi işler yapıyorsun. Herkes görsün diye ortalığa bıraktığın taslaklara göz attım. Yerinde olsam daha temkinli davranırdım. Belli olmaz, iş değiştiren biri burada rastladığı parlak fikirleri çalabilir.”

Hamid gözlemediğini öğrenmekten hiç hoşlanmamış olmakla birlikte, sesini çıkarmamıştı. Büyük modacı devam etmişti:

“Neden iyi olduğunu düşünüyorum, biliyor musun? Çünkü insanların çok farklı bir biçimde giyindikleri bir ülkeden geliyorsun ve oranın giyim tarzının Batı’ya nasıl uyarlanacağını kavramaya başlıyorsun. Bir tek sorun var: O kumaşları burada satın alamayız; ayrıca, senin tasarımlarının dinsel göndermeleri var ve moda ister istemez insan ruhunda olup bitenleri de büyük ölçüde yansıtmakla birlikte, her şeyden önce vücudu giydirmekle ilgilidir.”

Dergi yığınlarından birinin yanına giderek, ne aradığını çok iyi biliyormuşçasına, büyük olasılıkla *bouquiniste*’lerden –Napoléon zamanından beri Seine Nehri kıyılarında eski kitap satanlar– alınmış belirli bir sayıyı çekip almıştı. Kapağında bir Christian Dior resmi olan eski bir *Paris Match* dergisiydi.

“Nedir bu adamı efsane yapan? Söyleyeyim: insanları anlama yeteneği. Pek çok moda devrimi arasında birinin

özel bir yeri vardır. İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra, Avrupa'da kumaşın pek az bulunduğu, neredeyse giysi yapmaya bile yetmediği bir dönemde, Christian Dior çok fazla kumaş gerektiren giysiler tasarlamaya başladı. Böylece, çok güzel bir kadını çok güzel giysiler içinde gözler önüne sermekle kalmıyor, aynı zamanda bir gün yeniden zarafet, bolluk, bereket dönemine döneceğimiz düşünüyordu. Bu yüzden saldırıya ve hakarete uğradı, ama o, doğru yolda olduğunu biliyordu. Doğru yol, her zaman, başkalarının karşı olduğu yoldur."

Dergiyi götürüp aldığı yere bırakmış, elinde başka bir dergiyle geri dönmüştü.

"Bak, bunda da Coco Chanel var. Anası babası tarafından terk edilmiş, kabare şarkıcısı olmuştu, hayattan bekleyeceği iyi bir şey kalmamıştı denebilir. Ama o, elindeki tek şansa -bir sürü zengin sevgili- sımsıkı sarıldı ve döneminin en önemli kadın modacısı olmayı başardı. Ne mi yaptı? Kadınları korselerden, bedenleri hapsederek doğal hareket etmelerini önleyen o işkence aletlerinden kurtardı. Bir tek hata yaptı: Geçmişini gizledi. Oysa geçmiş, her şeye karşın ayakta kalmayı başarmış bir kadın olduğunu ortaya koyabilir, daha da büyük bir efsane olmasını sağlayabilirdi."

O dergiyi de yerine bıraktıktan sonra devam etmişti:

"Bunu neden daha önce yapmadıklarını sorabilirsin tabii. Asla bilemeyeceğiz. Birileri denemiş olmalı - koleksiyonlarında, yaşadıkları dönemin ruhunu yansıtamadıkları için tarih tarafından tümünden unutulmuş modacılar. Chanel'in, o etkiye sahip olabilmek için yaratıcı yetenek ve zengin sevgililerden daha fazlasına ihtiyacı vardı. Toplumun, aynı dönemde meydana gelen büyük feminist devrime hazır olması gerekiyordu."

Modacı bir an durmuştu.

"Şimdi sıra Ortadoğu'da, çünkü Ortadoğu şu sıra dünyayı cehenneme çeviren tüm gerilim ve korkuların kaynağı. Bunu bu şirketin yöneticisi olduğum için biliyorum. Ne de olsa, her şey kumaş boyalarının ana tedarikçilerinin bir toplantısıyla başlıyor."

Hamid, kamerasını yanındaki koltuğa bırakmış, terasta bir başına oturmakta olan moda tasarımcısına bakıyor yeniden. Belki de Hamid'in geldiğini fark etmişti de, en büyük rakibi olmasını sağlayan parayı nereden bulduğunu merak ediyordu şimdi.

Şimdi boşluğa bakan ve onunla hiç ilgilenmiyormuş gibi yapan bu adam, Hamid'in Federasyon'a alınmasını önlemek için ne mümkünse yapmıştı. Hamid'in petrol parasıyla finanse edildiğine inanıyor ve bunun haksız rekabete yol açtığını düşünüyordu. Hamid'in o sıralar çalıştığı markanın müdürünün ona daha iyi bir iş teklif ettiğinden de (gerçi "daha iyi" bir iş Hamid'in adına yer verileceği anlamına gelmiyordu; şirket gösterilerde ve defilelerde ortaya çıkaracağı başka bir tasarımcıyla sözleşme imzalamıştı), bundan iki ay, babasının ölümünden de sekiz ay sonra Hamid'in şeyhle yüz yüze görüşmeye çağrılmış olduğundan da habersizdi.

Hamid ülkesine döndüğünde, bir zamanlar yaşadığı kenti tanımakta güçlük çekmişti. Kentin tek caddesinin iki yanında gökdelenler yükseliyordu; trafik dayanılmazdı; eski havalimanı mahşer yerine dönmüştü; ama şeyhin hayali biçimlenmeye başlamıştı. Kent, savaşın ortasında bir barış yeri, çalkantılı finans piyasalarının ortasında bir yatırım cenneti, bir sürü insanın eleştirmekten, aşağılamaktan zevk aldığı bir ülkenin görünür yüzü olacaktı. Artık bölgedeki öteki ülkeler de, çölün ortasında yükselmekte olan bu kente paranın önce azar azar, sonra da oluk gibi akmaya başladığına inanmaya başlamışlardı.

Saraya gelince; gerçi yakınlarda bir yerde çok daha büyüğü inşa edilmekteydi ama, saray yine aynısıydı. Hamid, görüşmeye büyük bir moralle girmişti: Kısa bir süre önce mükemmel bir iş teklifi almış, artık şeyhin mali desteğine ihtiyacı kalmamıştı, kendisine yaptığı yatırımı son kuruşuna kadar ödeyecekti.

"İstifanı ver," demişti şeyh.

Hamid anlamamıştı. Babasından kalan işin iyi gittiğini biliyordu, ama gelecek için başka hayalleri vardı. Ne

ki, kendisine bu kadar destek olmuş bu adama karşı gelemezdi – bir kez daha yapamazdı.

“İlk görüşmemizde Efendimize ‘Hayır’ deme gücünü bulmuştum kendimde, çünkü her şeyden üstün tuttuğum babamın haklarını savunuyordum. Oysa şimdi emriniz başım üstüne. Benim çalışmalarına yatırım yapmakla para kaybettiğinizi düşünüyorsanız, ne isterseniz yaparım. Yurda dönüp babamdan kalan işi yürütürüm. Kabilemin geleneğini yüce tutmak için hayalimden bile vazgeçerim.”

Bu sözleri hiç duraksamadan söylemişti. Başkalarının gücüne bunca saygı duyan bir adamın karşısında zaaf göstermeyi göze alamamıştı.

“Senden ülkeye dönmeni istediğim yok. İşinde yükselmiş olman, kendi şirketini kurmaya hazır olduğunu gösteriyor. Senden istediğim de bu.”

Hamid, “Kendi şirketimi kurmak mı?” diye geçirmişti içinden. “Doğru mu duydum?”

Şeyh, “Gittikçe daha çok sayıda büyük moda şirketi burada iş kuruyor,” diye devam etmişti. “Aptal değiller. Kadınlarımız düşünce ve giyim tarzlarını değiştirmeye başlıyorlar. Moda, bölgemizde yabancı yatırımlardan daha büyük etki yarattı. Bu işleri bilen insanlarla konuştum. Ben, hayatında gördüğü ilk arabanın bir deve gibi beslenmesi gerektiğini sanan ihtiyar bir Bedeviyim.

“Yabancıların şairlerimizi okumalarını, müziğimizi dinlemelerini, atalarımızın kuşaktan kuşağa aktardıkları şarkıları söyleyip dans etmelerini isterim, ama görünen o ki, bunlarla ilgilenen yok. Geleneklerimize saygı duymayı öğrenmelerinin bir tek yolu var, o da senin içinde çalıştığın dünyadan geçiyor. Bizim kim olduğumuzu giyim tarzımızdan anlayabilirlerse, sonunda başka şeyleri de anlayacaklardır.”

Hamid, ertesi gün çeşitli ülkelerden bir grup yatırımcıyla tanışmıştı. Önüne muazzam bir para koymuşlar ve borcunu ödemesi gereken bir son tarih vermişlerdi. Bu zor işi kabul etmeye istekli ve hazır olup olmadığını sormuşlardı.

Hamid düşünmek için zaman istemişti. Babasının mezarına gitmiş, bütün gün akşama kadar dua etmişti. O gece çölde dolaşmış, soğuk rüzgârı kemiklerinde hissetmişti. Bir Arap atasözü, “Çocuklarına kanat ve kök verene şükürler olsun,” der.

Hamid’in, köklerine ihtiyacı vardı. Dünyada, doğduğumuz, anadilimizi öğrendiğimiz ve atalarımızın karşısına çıkan sorunların nasıl üstesinden geldiklerini keşfettiğimiz bir yer vardır. Her zaman bir an gelir, o yerden sorumlu hissederiz kendimizi.

Hamid’in kanatlara da ihtiyacı vardı. Kanatlar, bize düş gücünün sonsuz ufuklarını açarlar, bizi hayallerimize ve uzak yerlere taşırlar. Kendi insanlarımızın köklerini tanımamızı ve onlardan öğrenmemizi sağlayan, kanatlarımızdır.

Tanrı’nın kendisine esin vermesini istemiş ve dua etmeye başlamıştı. İki saat sonra, babasının dükkânında babası ile bir dostu arasında geçen bir konuşmayı hatırlamıştı:

“Bu sabah oğlum benden koyun almak için para istedi. Ne dersin, vereyim mi?”

“Belli ki acil bir iş değil, bir hafta beklet, ondan sonra cevap ver.”

“Ama şu anda ona verecek param var. Bir hafta ne fark eder ki?”

“Çok fark eder. Tecrübelerim bana, insanların yalnızca, elde edip edemeyeceklerinden emin olamadıkları şeylere değer verdiklerini öğretti.”

Hamid de, yatırımcıları bir hafta bekletmiş, işi ondan sonra kabul etmişti. Parayı işletecek ve kendisinin istediği gibi yatırım yapacak insanlar gerekiyordu. Tercihan kendi köyünden gelen bir ekibe ihtiyacı vardı. Daha hâlâ öğrenmesi gereken şeyler olduğu için, çalışmakta olduğu işte bir yıl daha kalmalıydı. Hepsi bu.

“Her şey kumaş boyalarının ana tedarikçilerinin bir toplantısıyla başlıyor.”

Aslında, bu tam olarak doğru değil: Her şey, piyasa trendlerini etüt eden şirketlerin (Fransızca'da *cabinets de tendance*, İngilizce'de *trend adapters*) toplumun her tabakasının ilgi duyduğu farklı şeyleri –moda da bunlar arasında– dikkate almalarıyla başlar. Bu araştırma, tüketicilerle yapılan görüşmelere, örneklerin yakından izlenmesi-ne, ama her şeyden önce, gece kulüplerine giden, sokaklara takılan ve internetteki blogları okuyan belirli bir insan grubunun –genellikle yirmi ile otuz yaş arasında– dikkatle gözlemlenmesine dayanır. Mağazaların vitrinlerindeki- lere, hatta önde gelen markalara bile asla bakmazlar, çünkü oradaki her şey halka çoktan ulaşmıştır, o yüzden de yok olup gitmeye mahkûmdur.

Piyasa trendlerini araştıran şirketler, tüketicilerin hayal gücünü *bundan sonra* neyin ele geçireceğini öğrenmek isterler. Lüks şeyler alacak parası olmayan genç insanlar, yeni giyim tarzları icat etmek zorundadırlar. Bilgisayar ekranlarının karşısından ayrılmadıkları için, ilgi alanlarını kendileriyle aynı kafadaki başka gençlerle paylaşırlar ve bu ilgi alanları sık sık tüm topluluğa bulaşan bir tür virüse dönüşebilir. Saf yetişkinlerin sandığı gibi ana babalar gençleri değil, gençler ana babalarının politika, edebiyat ve müzik konusundaki görüşlerini etkilerler. Buna karşılık, ana babalar da gençlerin “değerler sistemi”ni etkiler. Yeniyetmeler asi tabiatlı olabilirler, ama her zaman ailenin haklı olduğuna inanırlar; acayip giysiler giyebilir, uluyan ve gitar kıran şarkıcıları dinlemekten hoşlanabilirler, ama hepsi buraya kadardır. Daha ileri gidecek ve davranışlarında gerçek bir devrim yaratacak cesareten yoksundurlar.

“Bunu geçmişte yaptılar, ama neyse ki o dalga geçti gitti, yeniden denize karıştı.”

Piyasa trendlerine ilişkin bütün bu araştırmalar, artık toplumun daha tutucu bir tarza yöneldiğini, yirminci yüzyıl başlarında oy kullanma hakkı uğrunda savaşıyan ve bu hakkı elde eden kadınların ya da uzun saçlı, kir pas içindeki hippilerin (barış ve özgür aşkın gerçek olabile-

ceğine inanmış bir grup çılgın) yol açtığı tehlikelere çok uzak olduğunu gösteriyor.

Örneğin, 1960'ta dünya sömürgecilik sonrası dönemin kanlı savaşlarının içine düşmüş, nükleer savaş tehdidi karşısında dehşete kapılmıştı ve bir ekonomik refah dönemi yaşıyor olmamıza karşın, hepimizin fena halde neşelenmeye ihtiyacı vardı. Christian Dior nasıl gelecekte bolluğa kavuşma umudunun giysilerde metrelerce kumaş kullanılarak dile getirilebileceğini kavradıysa, altmışların moda tasarımcıları da insanların moralini yükseltecek renk bileşimlerinin peşine düştüler ve kırmızı ile menekşe renginin aynı anda hem yatıştırıcı, hem de kışkırtıcı olduğu sonucuna vardılar.

Kırk yıl sonra ortak görüş tümenden değişmişti: Dünya artık savaş tehdidiyle değil, vahim çevre sorunlarıyla karşı karşıyaydı. Modacılar doğa dünyasından, çöl kumlarından, cengellerden denizden alınmış renklere yöneliyorlardı. Bu iki dönem arasında daha başka trendler de –psikodelik, fütüristik, aristokratik, nostaljik– doğup yok oldu.

Büyük modacıların koleksiyonlarının tam olarak biçimlenebilmesi için, piyasa trendlerine ilişkin bu araştırmalardan yararlanılarak dünyanın ruh halinin bir fotoğrafı çıkarılır. Bugün öyle görünüyor ki –savaşlara, Afrika'daki açlığa, terörizme, insan hakları ihlallerine ve bazı gelişmiş ülkelerin kibirliliğine karşın– başlıca uğraşımız, zavallı gezegenimizi insan toplumunun doğurduğu pek çok tehlikeden kurtarmak.

“Ekoloji. Gezegeni kurtarmak. Ne kadar saçma.”

Oysa Hamid, kolektif altbilince karşı savaşmanın bir anlamı olmadığını biliyor. Renkler, aksesuarlar, kumaşlar, Süpersınıf'ın katıldığı sözümona hayır işleri, yayımlanan kitaplar, radyolarda çalınan müzikler, eski politikacıların hazırladığı belgeseller, yeni filmler, ayakkabı yapımında kullanılan malzemeler, yeni biyo-yakıtlar, parlamento ve kongre üyelerine verilen dilekçeler, dünyanın en büyük bankaları tarafından satılan tahviller – sanki hepsi bir tek şeyde odaklanıyor: gezegeni kurtarmak.

Akşamdan sabaha servetler kazanılıyor; çokuluslu büyük şirketlere, tamamen ilgisiz bir etkinliklerinden ötürü gazetelerde büyük yer ayrılıyor; bazı ilkesiz sivil toplum kuruluşları büyük TV kanallarına reklamlar veriyorlar ve herkes kafayı dünyanın kaderine taktığı için yüz milyonlarca dolar bağış topluyorlar.

Hamid, gazeteler ya da dergilerde ne zaman politikacıların küresel ısınma ya da çevre sorunlarını seçim kampanyalarına malzeme yaptıkları yazılarını okusa, şöyle düşünüyor:

“Nasıl bu kadar kibirli olabiliriz? Gezegenimiz her zaman bizden güçlüydü, her zaman da bizden güçlü olacak. Biz onu yok edemeyiz; sınırı aşarsak, gezegen bizi yüzeyinden silip atar ve varlığını sürdürür. Neden hiç gezegenin bizi yok etmesine izin vermemekten söz etmiyorlar ki?

“Çünkü ‘gezegeni kurtarmak’ sözü insana bir güçlülük, eylem ve soyluluk duygusu veriyor. ‘Gezegenin bizi yok etmesine izin vermemek’ ise, çaresizlik ve güçsüzlük duygularını körükleyebilir, güç ve yeteneklerimizin ne kadar sınırlı olduğunu fark etmemize yol açabilir.”

Oysa trendlerin ortaya koyduğu budur ve moda, tüketicilerin isteklerine ayak uydurmalıdır. Boya fabrikaları çoktan bir sonraki koleksiyon için en iyisi olarak kabul edilen renkleri üretmeye girişmişlerdir. Kumaş imalatçıları doğal ipliklerin peşine düşmüşlerdir; kemer, çanta, gözlük ve kol saati gibi aksesuarları yaratanlar bütün bunlara ayak uydurmak ya da hiç değilse ayak uydurur gibi görünmek için ne mümkünse yaparlar, geri dönüşümlü kâğıtlara basılmış broşürler yayımlayarak çevreyi korumak için ne kadar büyük işler yaptıklarını açıklarlar. Bütün bunlar, *Première Vision* gibi davetkâr bir ad altında düzenlenen o muhteşem kumaş gösterisinde –halka kapalı–, önde gelen modacılar sunulur.

Ondan sonra da, moda tasarımcılarının her biri kendi yaratıcılığını yeni koleksiyona uygular ve *haute couture*’ün ne kadar yaratıcı, özgün ve farklı bir şey olduğunu düşü-

nür. Oysa doğru değildir bu. Hepsi de piyasa trendlerinin kendilerine dayattığı şeylere kölece boyun eğler. Üstelik markaları ne kadar önemliyse, risk alma konusunda o kadar isteksiz davranır, çünkü dünyanın dört bir yanındaki yüzlerce insanın işi, her altı ayda bir farklı bir şey satıyormuş gibi yapmaktan bıkmış küçük bir grubun, *haute couture* dünyasının Süpersınıfının kararlarına bağlıdır.

İlk tasarımlar, bir gün kendi markalarına sahip olmanın hayallerini kuran “anlaşılamamış dâhiler” tarafından yapılır. Bunlar yedi-sekiz ay kadar çalışırlar, önce eskizleri kurşunkalemle kâğıda çizerler, sonra ucuz kumaşlardan prototipler çıkarırlar; mankenlerin üstünde fotoğrafları çekilen prototipler yöneticiler tarafından incelenir, yüz prototipten yaklaşık yirmisi bir sonraki defileye seçilir. Elbette üzerlerinde düzeltmeler yapılır – yeni düğmeler, farklı bir kol kesimi ya da alışılmamış bir dikim.

Daha sonra, bu kez mankenler otururken, uzanmışken ya da yürürken yeniden fotoğraflar çekilir ve yeniden düzeltmeler yapılır, çünkü bir giysinin “yalnızca kedi yürüyüşü için uygun” olduğu gibisinden yorumlar tüm koleksiyonu mahvedebilir, bir markanın ününü tehlikeye atabilir. Bütün bunlar olup biterken, “anlaşılamamış dâhiler”den bazıları kaşla göz arasında işten çıkarılır; hiçbir tazminat da alamazlar, çünkü stajyer olarak çalışmaktadırlar. İşte kalanların daha yeteneklileri ise, tasarım ne kadar başarılı olursa olsun yalnızca markanın adından söz edileceğini bildiklerinden, kreasyonlarını birkaç kez düşünüp taşınmak zorunda hissederler kendilerini.

Hepsi de bir gün intikam alacağına dair yemin etmiştir. Bir gün mutlaka kendi atölyelerini açacaklarını ve hak ettikleri üne kavuşacaklarını düşünmüşlerdir. Bu arada, yüzlerinden gülümsemeyi eksik etmeden, seçilmiş oldukları için çok mutluymuşlar gibi çalışmaya devam ederler. Son modeller seçilirken, birileri daha işten çıkarılır, birileri daha işe alınır (bir sonraki koleksiyon için) ve en sonunda, halka ilk kez gösteriliyormuş gibi, defileye çıkacak giysilerin yapımında gerçek kumaşlar kullanılır. Bu

da hiç kuşkusuz efsanenin bir parçasıdır, çünkü çeşitli tasarımların akla gelebilecek her türlü açıdan çekilmiş fotoğrafları çoktan dünyanın dört bir yanındaki perakendecilerin eline geçmiştir bile; yalnızca tasarımların fotoğrafları mı, aksesuarların ayrıntıları, kumaşın özellikleri, salık verilen perakende fiyatı ve tedarikçi firmaların adresleri de. Markanın büyüklüğüne ve önemine göre, “yeni koleksiyon” dünyanın çeşitli ülkelerinde çoktan geniş çapta üretilmektedir.

Ve en sonunda, büyük gün ya da (herkesin bildiği gibi yalnızca altı ay sürecektir olan) yeni bir dönemin başlangıcını belirleyen üç hafta gelir. Her şey Londra’da başlar, oradan Milano’ya taşınır ve Paris’te sona erer. Dünyanın her yerinden gazeteciler davet edilir, fotoğrafçılar en iyi yerleri kapmak için birbirleriyle yarışır ve her şey büyük bir gizlilik içinde yapılır; gazeteler ve dergiler sayfalarını en son tasarımlara ayırırlar; kadınların gözleri kamaşır, erkekler ise sadece “moda” olarak gördükleri bu tasarımları küçümseyici bakışlarla izlerler ve kendileri için en küçük bir önem taşımayan, ama karılarının gözünde Süpersınıfın birer simgesi olan bu şeyler için birkaç bin dolara nasıl kıyacaklarını düşünürler acı acı.

“Biricik” diye nitelenen bir giysi, bir hafta geçmeden, dünyanın dört bir yanındaki mağazaların vitrinlerindedir artık. Hiç kimse, buralara bu kadar çabuk nasıl ulaştığını, bu kadar kısa bir sürede nasıl üretildiğini sormaz. Değil mi ki, efsane gerçeklikten daha önemlidir.

Tüketiciler, bu yeni modaların var olan modaları izlemekten başka bir şey yapmayanlar tarafından yaratıldığını, o biricikliğin inanmayı tercih ettikleri bir yalan olduğunu, basındaki uzmanlarca göklere çıkarılan koleksiyonlardan birçoğunun aynı dergi ve gazeteleri tam sayfa ilanlar vererek destekleyen büyük fabrikatörlere ait olduğunu fark etmezler. Ama hiç kuşkusuz, istisnalar da vardır. Hamid Hussein, birkaç yıl mücadele verdikten sonra, bu istisnalardan biri olmuştu ve gücü de buradan kaynaklanıyordu.

Hamid, Ewa'nın bir kez daha cep telefonuna baktığını fark ediyor; Ewa'nın pek yaptığı bir şey değil bu. Aslında Ewa, belki de ona geçmişteki bir ilişkiyi, hayatının Hamid'in hâlâ pek az bildiği, hatta hiç bilmediği, ikisinin de söz açmadıkları bir dönemini hatırlattığı için cep telefonundan nefret eder. Hamid saatine göz atıyor. Telaş etmeden soda ve kahvelerini içecek kadar vakit var. Yeniden öteki modacıya bakıyor. Eğer her şey boya imalatçılarının bir toplantısında başlayıp defilede bitmiş olsaydı hiçbir sorun olmayacaktı, ama öyle olmamıştı.

Hamid ve şimdi orada oturmuş, uzaklara bakan adam bir *Première Vision*'da tanışmışlardı. Gerçi şeyh, moda-yı kendi dünyası, dini ve kültürüne açılacak bir pencere olarak kullanma düşüncesini hayata geçirecek on bir kişilik küçük bir orduyu örgütlemeye çoktan başlamıştı ama, Hamid hâlâ o ünlü modaevinde tasarımcı olarak çalışıyordu.

“Çoğu zaman burada dikilip basit şeylerin mümkün olan en karmaşık biçimlerde nasıl sunulacağına ilişkin açıklamaları dinliyoruz,” demişti Hamid.

En son üretilen kumaşların, en son devrimçi tekniklerin, gelecek iki yıl boyunca kullanılacak renklerin, son derece sofistike aksesuarların –platin kemer tokaları, düğmeye basınca açılan kredi kartı mahfazaları, pırlanta bezeli bir kadrarla uzunlukları ayarlanabilen saat kayışları– sergilendiği standların önünden geçiyorlardı.

Modacı, Hamid'i tepeden tırnağa süzdükten sonra, “Dünya her zaman karmaşıktı, her zaman da karmaşık olacak,” demişti.

“Hiç sanmıyorum, bir gün şu anda çalıştığım şirketten ayrılır, kendi işimi kurarsam, bu tür inançlara karşı çıkacağım.”

Modacı gülmüştü.

“Moda dünyasının nasıl bir yer olduğunu biliyorsunuz. Federasyon'dan haberiniz vardır umarım, yabancıların oraya kabul edilmesi çok vakit alır.”

Fransız Moda Federasyonu, dünyanın dışı en kapalı

kulüplerinden biriydi. Paris'teki Moda Haftalarına kimin katılıp kimin katılmayacağına karar verdiği gibi, katılacakların uyması gereken ölçütleri de belirliyordu. 1868'de kurulan ve muazzam bir güce sahip olan Federasyon, "*haute couture*" deyiminin haklarını da elinde tutuyordu; Federasyon dışında hiç kimse, dava edilmeyi göze almadan bu deymi kullanamazdı. Her yıl düzenlenen iki büyük gösteri için on bin Resmî Katalog basan Federasyon, iki bin basın kartının hangi gazetecilere verileceğini kararlaştırıyor, belli başlı alıcıları seçiyor ve modacının önemine göre defilenin yerini belirliyordu.

Hamid, "Evet, moda dünyasının nasıl bir yer olduğunu biliyorum," deyip konuşmaya son vermişti. Konuştuğu adamın ileride büyük bir moda tasarımcısı olacağını sezmekle birlikte, hiçbir zaman dost olamayacaklarının da farkındaydı.

Altı ay sonra, Hamid'in atılacağı büyük serüven için her şey hazırды. İşinden ayrılmış, St-Germain-des-Près'de kendi mağazasını açmış, elinden geldiğince savaşımaya başlamıştı. Birçok savaşı kaybetmekle birlikte, bir şeyin farkına varmıştı: Moda trendlerine egemen olan şirketlerin zorbalığına boyun eğemezdi. Özgün olması gerekiyordu ve bunu başarmıştı da, çünkü Bedevilerin yalınlığını, çölün bilgeliğini, bir yıldan fazladır çalıştığı şirkette öğrendiklerini getirmişti beraberinde; bununla da kalmamış, bazı maliye uzmanlarına danışmıştı; kuşkusuz, ülkesinden getirdiği yepyeni ve özgün kumaşları da unutmamak gerekirdi.

İki yıl sonra, Fransa'nın çeşitli yerlerinde beş-altı büyük mağaza açmış ve Federasyon'a kabul edilmişti. Federasyon'a sadece yeteneği yüzünden değil, şeyhin bağlantıları sayesinde de alınmıştı; ülkesinde hangi Fransız şirketlerinin iş kuracağına şeyhin görevlileri karar veriyordu.

Köprülerin altından çok sular akmış, insanların düşünceleri değişmiş, pek çok devlet başkanı gelmiş geçmiş, yeni teknoloji yaygınlık kazanmış, internet dünya iletişimine egemen olmaya başlamış, kamuoyu insan etkinlik-

lerinin tüm alanlarında daha etkili bir duruma gelmiş, lüks ve görkem yitirdiği konumunu yeniden kazanmıştı. Hamid'in işi giderek büyümüş ve gelişmişti. Artık yalnızca modayla değil, aksesuarlar, mobilya, güzellik ürünleri, saatler ve çok özel kumaşlarla da ilgileniyordu.

Hamid artık koskoca bir imparatorluğun başındaydı; onun hayalinin gerçekleşmesine yatırım yapanlar, hisse sahiplerine ödenen çok büyük kâr paylarıyla ödüllendiriliyordu. İşlerinin büyük bir bölümünü kendisi yönetmeye devam ediyor, en önemli fotoğraf çekimlerine bizzat katılıyor, giysilerin çoğunun tasarımını hâlâ kendisi yapıyor, yılda üç kez çöle gidip babasının mezarı başında dua ediyor ve şeyhe tüm yaptıklarının hesabını veriyordu. Şimdi de yeni bir işe kalkışmış, bir filmin yapımcılığını üstlenmişti.

Hamid yeniden saatine bakıyor ve Ewa'ya kalkmaları gerektiğini söylüyor. Ewa oraya gitmelerinin gerçekten önemli olup olmadığını soruyor.

“Hayır, önemli değil, ama orada olmak istiyorum.”

Ewa yerinden kalkıyor. Hamid, bir başına oturmuş, çevresiyle hiç ilgilenmeden Akdeniz'i seyreden ünlü modacıya son bir kez bakıyor.

16:07

Bütün gençler dünyayı kurtarmayı hayal ederler. Bazıları, aile kurmak, para kazanmak, seyahat etmek ve yabancı dil öğrenmek gibi daha önemli şeyler olduğu sonucuna vararak bu hayalden çabucak vazgeçerler. Ama bazıları da, toplumu değiştirmenin ve gelecek kuşaklara bırakacağımız dünyayı biçimlendirmenin gerçekten mümkün olduğuna karar verirler.

İşe meslek seçiminden başlarlar: politikacılar (ilk güdülerini her zaman içinde bulundukları topluluğa yardım etme isteğinden kaynaklanır), sosyal aktivistler (tüm suçların kökeninde sınıf farklılıklarının yattığına inanırlar), sanatçılar (en küçük bir umut olmadığına ve her şeye sıfırdan başlamamız gerektiğine inanırlar)... ve polisler.

Savoy, toplumun yararlı bir üyesi olabileceğinden emindi. Bir sürü polisiye roman okuduktan sonra, tüm kötüler hapsi boyladığında iyilerin bu dünyada ebediyen huzura kavuşacağını hayal etmişti. Polis okulunda yılmak bilmeden çalışmış, kuramsal sınavlardan parlak notlar almış, kendini tehlikeli görevlere fiziksel olarak hazırlamış, kimseyi öldürmek zorunda kalmamayı umut etmesine karşın, durmadan çalışarak keskin nişancı olmuştu.

İlk yılında, mesleğin gerçek yüzünü öğrendiğini düşünmüştü. Meslektaşları maaşların düşüklüğünden, hâkimlerin yetersizliğinden, başkalarının polislikle ilgili önyargılarından ve kendi bölgelerinde hemen hiçbir gerçek eylem olmamasından yakınıyorlardı. Zaman içinde

polislik hayatı ve meslektaşlarının yakınmaları aşağı yukarı aynı şekilde devam etmiş, hayatına bir tek şey eklenmişti: evrak.

Her bir vakanın nerede, nasıl ve niçin olduğuna dair bitmek bilmeyen raporlar. Örneğin, basit bir çöp dökme vakası, davalının kimliğine ilişkin kanıt bulmak için çöplerin kılı kırk yararcasına aranmasını gerektirir (her zaman zarflar ya da uçak biletleri gibi ipuçları vardır), daha sonra o alanın fotoğrafının çekilip haritasının çıkarılması gerekir, failin kimliği belirlenir ve kendisine dostça bir uyarı gönderilir; bunu pek o kadar dostça olmayan ikinci bir uyarı izler, zanlı bunu da pek ciddiye almıyorsa mahkeme celbi gönderilir, ifadeler alınır, mahkeme ilamı çıkarılır ve bütün bunlar tabii ki uzman avukatların işe karışmasını gerektirir. Bazen, iki taraf açısından da bir sonuç alınamadan, dava dosyası kapanıncaya kadar iki koca yıl geçer.

Buna karşılık, cinayete pek ender rastlanır. En son istatistikler, Cannes'da işlenen suçların çoğunun pahalı gece kulüplerinde zengin çocukları arasında çıkan kavgalardan, tatile gelenlerin tuttukları dairelerdeki hırsızlıklardan, trafik suçlarından, karaborsacılık ve aile kavgalarından oluştuğunu göstermektedir. Savoy, hiç kuşkusuz, buna sevinmeliydi. Belalarla dolu bir dünyada, Festival sırasında Cannes'ın plaja gelen ya da film alıp satan binlerce yabancı tarafından istila edildiği günlerde bile, Fransa'nın güneyi huzur dolu bir vahaydı. Savoy'un, önceki yıl, dört intihar vakası (bunlar yığınla kırtasiye işi çikarmıştı) ve ölümle sonuçlanan iki saldırıyla uğraşması gerekmişti. Oysa şimdi birkaç saat içinde iki ölüm söz konusuydu. *Neler olup bitiyordu?*

Korumalar bir ifade bile vermeden ortadan kaybolmuşlardı; Savoy, vakit bulur bulmaz, soruşturmayı yürüten görevlilere yazılı bir kınama göndermeyi düşünmüştü. Olayın bu iki tanığının ellerinden kaçmasına göz yummuşlardı; bekleme odasındaki kadının hiçbir şey bilmediği açıktı. Kadının, zehir verildiğinde oradan uzakta bir

yerde durduğunu, tek isteğinin durumdan yararlanarak ünlü film dağıtımıcısına yaklaşmak olduğunu çabucak anlamıştı. Şimdi tek yapacağı, biraz daha rapor okumaktı.

Savoy, önünde iki rapor, hastanenin bekleme odasında oturuyor. Yoğun bakım ünitesinde görevli olan doktorun yazdığı birinci rapor, meydana gelen hasarı inceliyor: bel nahiyesinin sol tarafını delen bir iğneyle enjekte edilerek kana karışan bilinmeyen bir maddeyle (laboratuvarda incelenmekte) zehirlenme. Zehirler listesinde böylesine hızlı ve şiddetli etki eden bir tek striknin var, ama striknin normalde bedende kasılmalara yol açar. Çadırdaki güvenlikçilere göre, ki bu hem sağlık görevlileri hem de bekleme odasındaki kadın tarafından doğrulanıyor, bu tür belirtiler görülmemiş. Tam tersine, kasların hemen felç olduğunu ve göğsün kaskatı kesildiğini fark etmişler; kurban, öteki konukların dikkatini çekmeden çadırdan dışarı çıkarılabilmiş.

Çok daha uzun olan ikinci rapor ise, EPCTF (*European Police Chiefs Task Force* – Avrupa Polis Şefleri Görev Gücü) ve kurbanı Avrupa topraklarına ayak bastığından beri adım adım izleyen Europol'den¹ geliyordu. Ajanlar nöbetleşe görev yapmışlardı ve olay sırasında kurbanı Jamaikalı gibi görünen, ama aslında Guadaluplu olan Siyah bir ajan izlemekteydi.

“Yine de, onu izlemekle görevli kişi hiçbir şey fark etmemiştir. Daha doğrusu, tam o anda elinde bir bardak meyve suyuyla oradan geçen bir adam tarafından görüş açısı kısmen kapatılmıştır.”

Kurbanın poliste kaydı bulunmamasına ve sinema dünyasında birkaç devrimci film dağıtımıcısından biri olarak tanınmasına karşın, bu iş çok daha kârlı bir işin parıltısıydı. Europol'e göre, Javits Wild bir süre öncesine kadar ikinci sınıf bir film yapımcısından başka bir şey değildi; beş yıl önce, Kuzey ve Güney Amerika'daki kokain dağıtımını yöneten bir kartel tarafından kara para aklamada kullanılmaya başlanmıştı.

“İşler ilginçleşmeye başlıyor.”

¹ Avrupa Polis Teşkilatı. (Y.N.)

Okudukları ilk kez hoşuna gidiyor Savoy'un. Elindeki, önemli bir vaka olabilirdi; en azından, yasak yerlere çöp dökmek, karıkoca kavgaları, tatil evlerindeki hırsızlıklar gibi rutin vakalardan ve her yıl işlenen iki cinayetten çok farklı olduğu açıktı.

Savoy bu işlerin nasıl yürüdüğünü biliyor. Raporda neden söz edildiğini biliyor. Kokain kaçakçıları bu işten büyük servetler kazanıyorlar, ama paranın nereden geldiğini açıklayamadıkları için banka hesabı açamıyorlar, ev, araba ya da mücevher alamıyorlar, bir ülkeden başka bir ülkeye büyük miktarlarda para aktaramıyorlar; böyle bir işe kalkışacak olsalar, hükümet hemen, "Bu adam nasıl bu kadar zengin oldu? Bu kadar parayı nereden kazandı?" diye soracak.

Bu engeli aşmak için, "kara para aklama" denen bir mali işleme başvuruyorlar; başka bir deyişle, yasadışı yollardan kazanılmış parayı, ekonomik sistemin bir parçası olan ve üstüne üstlük para da kazandıran saygın işlere aktarıyorlar. "Kara para aklama" deyiminin, Chicagolu gangster Al Capone'dan kaynaklandığı söyleniyordu; Capone, Sıhhi Temizlik Mağazaları adı altında bir çamaşırhane zinciri satın almış ve bunları İçki Yasağı dönemindeki yasadışı içki satışlarından gelen paraya paravan olarak kullanmıştı. Nasıl bu kadar zengin olduğunu soranlara şöyle diyordu: "Bu ara millet giysilerini her zamankinden daha çok yıkıyor. İnanın, bu iş çok iyi bir yatırım oldu."

"Herif her şeyi doğru yapmış," diye düşünüyor Savoy, "bir tek vergi işinde açık vermiş."¹

Kara para aklama yöntemi yalnızca uyuşturucu kaçakçılığında değil, başka durumlarda da kullanılıyor, inşaat işlerinde kesilen fahiş faturalardan komisyon alan politikacılar, dünyanın çeşitli yerlerinde girişecekleri eylemlere mali destek arayan teröristler, kâr ve zararlarını hissedarlardan gizlemeye çalışan şirketler, gelir vergisini

¹ 1920'lerin ünlü gangsteri Al Capone yasadışı işlerini uzun yıllar hiç açık vermeden yürütmüş, ancak 1931'de vergi kaçırmaktan suçlu bulunarak 11 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. (Ç.N.)

kabul edilemez bir icat olarak gören insanlar da bu yöntem başvuruyorlardı. Bir zamanlar, vergi cenneti bir ülkede isimsiz hesap açtırmak yeterliydi; ama sonradan hükümetler arasında bir dizi işbirliği antlaşması imzalanmaya başlanınca, kara para aklayanlar bu yeni döneme ayak uydurmak zorunda kalmışlardı.

Ne var ki, suçluların her zaman yetkililer ve vergi müfettişlerinden birkaç adım önde oldukları kesindi.

Peki, bu işler şimdilerde nasıl yürüyor? Çok daha incelikli ve yaratıcı bir biçimde. Üç aşamayı izlemeleri yeterli: uygun toprak bulmak, o toprağa iyice daldırmak, çevresiyle bütünleştirmek. Birkaç portakal alın, sıkıp meyve suyu yapın ve servis edin; kimse meyvenin nereden geldiğinden kuşkulalmaz.

Portakal suyunu yapmak nispeten kolaydır: Bir dizi hesap açtırırsınız ve küçük miktarlarda paraları bir bankadan öbürüne aktarmaya başlarsınız; bunu yaparken de, ileride paraların tümünü yeniden bir araya getireceğinizi düşünerek çoğu zaman bilgisayar sistemlerinden yararlanırsınız. İzlenen yollar o kadar dolambaçlıdır ki, elektronik işlemlerin izini sürmek neredeyse olanaksızdır, çünkü para bir kez bankaya yatırıldı mı kâğıt olmaktan çıkar ve yalnızca iki rakamdan, 0 ve 1'den oluşan dijital kodlara dönüşür.

Savoy kendi banka hesabını düşünüyor; hesabındaki azıcık paranın kaderi bilgisayarda gezinip duran kodlara bağlı. Ya banka bir anda tüm sistemi değiştirmeye karar verse? Ya o yeni program işlemese? Hesabında o kadar para olduğunu nasıl kanıtlayacak? O rakamları, bir ev ya da süpermarketten alınan yiyecekler gibi daha somut bir şeylere nasıl çevirecek?

Elinden hiçbir şey gelmez, çünkü tümüyle sisteme teslim olmuş durumda. Yine de, hastaneden ayrılır ayrılmaz bir bankamatiğe uğrayıp hesap bakiyesi almaya karar veriyor. Bunu her hafta yineleme konusunda akıl defterine not düşüyor; böylece, dünyada bir felaket meydana gelirse, elinde bir evrak olacak.

Evrak. Yine o kelime. Bu konuya nereden geldi ki? Evet, tabii, kara para aklamadan.

Kara para aklama konusunda bildiklerini yeniden geçiriyor kafasından. Son aşama en kolayı; para saygın bir hesaba, örneğin bir gayrimenkul inşaat şirketinin hesabına ya da bir yatırım fonuna yatırılır. Devlet, “Bu para nereden geldi?” diye soracak olursa, cevap kolaydır: “Bizim sattıklarımıza güvenen küçük yatırımcılardan.” Ondan sonra para daha başka hisseler, arazilere, uçaklara ve daha bir sürü lüks mala, yüzme havuzlu evlere yatırılabilir, nakit limiti olmayan kredi kartları üzerinden harcanabilir. Bu şirketlerin ortakları, ilk başta uyuşturucuların, silahların ya da başka bazı yasadışı malların satın alınmasını finanse etmiş kişilerdir. Ama para temizdir; kaldı ki, herhangi bir şirket borsada ya da emlak işinde spekülasyon yaparak milyonlarca dolar kazanabilir.

Bu durumda, üzerinde düşünülecek yalnızca ilk adım kalıyordu, hepsinin en zoru: “Kim bu küçük yatırımcılar?”

Kriminal yaratıcılık da işte burada devreye girer. “Portakallar”, rüşvetin kol gezdiği ve bahis alanında pek az kısıtlamanın bulunduğu ülkelerde, bir “dost”un kendilerine ödünç verdiği parayla kumarhanelere takılan insanlardır. Birinin her zaman bir servet kazanma şansı vardır. Bunlardan biri bir servet kazanacak olursa, kumarhane sahipleri masalarından geçen paranın bir yüzdesi karşılığında bazı kolaylıklar sağlayabilirler. Ve kumarbaz–düşük gelirli biri– banka hesabına yatırılmış olan muazzam miktarı, şans eseri kazanıldığını söyleyerek açıklayabilir.

Ertesi gün, kendisine küçük bir yüzde ayırarak, paranın neredeyse tümünü, kendisine ödünç vermiş olan “dost”a aktaracaktır.

Bir zamanlar tercih edilen yöntem, yiyeceklerin alınmasının bir servet tuttuğu restoranlar satın almak ve kârı hiç kuşku uyandırmadan bir hesaba yatırmaktı. Bir müfettiş gelse ve tüm masaların boş olduğunu görse bile, ora-

da bütün gün hiç kimsenin yemek yemediği ispat edilemezdi. Oysa şimdilerde, yan uğraşların gelişmesiyle birlikte, daha yaratıcı bir seçenek doğmuş durumda. Hiçbir ölçüye gelmez, keyfî, akıl sır ermez sanat piyasası!

Örneğin, pek parası olmayan, orta sınıftan bir çift, dedelerinin eski evinin tavan arasında bulduklarını söyledikleri son derece değerli bir tabloyu bir müzayede evine getirir. Tablo müzayedede büyük bir paraya satıldıktan sonra, ertesi hafta özel bir galeriye ilk fiyatın on ya da yirmi katına yeniden satılır. "Portakallar" mutludur, cömertliklerinden ötürü tanrılara şükredip parayı ortak hesaplarına yatırırlar ve bu parayla yabancı bir ülkede yatırım yapmaya karar verirler, tabii küçük bir miktarı -kendi yüzdeleri- ilk hesapta bırakırlar. Bu durumda tanrılar, resmi galeriden geri satın alıp bu kez farklı satıcılar eliyle yeniden piyasaya sürecekleri tablonun gerçek sahipleridir.

Ne ki, tiyatro, film yapımı ve dağıtımı gibi daha pahalı ürünler de vardır. Kara para aklayanların görünmez elleri işte burada gerçekten cinayet işleyebilir.

Savoy, şimdi yoğun bakımda bulunan adamla ilgili bilgileri okuyor ve kafasındaki birkaç soruya yanıt arıyor.

Adam, bir zamanlar büyük bir yıldız olmayı hayal eden bir aktördü. Gerçekten bir yıldızmış gibi dış görünüşüne büyük özen göstermesine karşın hiç iş bulamamış, ama sinema endüstrisini iyi tanımıştı. Orta yaşlarına geldiğinde, yatırımcılardan para bularak iki film yapmış, ama ikisi de doğru dürüst dağıtıma girmediği için tam bir fiyasko olmuştu. Yine de, film eleştirilerinde adından söz edilmiş ve sinema dergilerinde, hiç değilse büyük stüdyoların çevirdiği filmlerden farklı bir şeyler yapmayı denemiş biri olarak tanıtılmıştı.

Hayatta ne yapacağını bilemez bir halde dolanıp dururken, kimsenin kendisine yeni bir şans tanımadığı günlerde, yalnızca garantili filmlere yatırım yapmakla ilgilenen insanlardan para dilenmekten bıkmışken, bazıları son derece dost canlısı olan, bazıları ise hiç de konuşkan olmayan bir grup insan ona yakınlık göstermişti.

Ona bir teklifte bulunmuşlardı. Film dağıtımcılığına soyunması ve ilk satın alacağı filmin kesinlikle geniş bir izleyici kitlesine ulaşabilecek bir film olması gerekiyordu. Büyük stüdyolar bu film için büyük paralar isteyecekti, ama merak etmemeliydi – yeni dostları istenen her türlü parayı ayarlayacaklardı. Film birçok sinemada gösterime girecek ve bir servet kazandıracaktı. Javits de en çok ihtiyacı olan şeye, üne kavuşacaktı. Bunalımlı bir film yapımcısının yaşamına kimsenin çomak sokacağı yoktu. İki-üç film sonra yetkililer bütün bu paranın nereden geldiğini sormaya başlayabilirlerdi, ama o zaman da ilk başta gelen destek tüm vergi soruşturmaları için geçerli olan beş yıllık sınırlamanın ardına gizlenebilirdi.

Böylece Javits muhteşem bir kariyere adım atmıştı. Dağıtımını yaptığı ilk filmler son derece kârlıydı; sine-macılar onun piyasadaki en iyi filmleri seçme yeteneğine inanmaya başlamışlardı; çok geçmeden yönetmenler ve yapımcılar onunla çalışabilmek için kuyruğa girmişlerdi. Zevahiri kurtarmak için altı ayda bir düşük bütçeli iki-üç projeyi kabul ediyor, bunun dışında dev bütçelerle, zirvedeki yıldızlarla, yetenekli teknisyenlerle, büyük promosyon bütçeleriyle, vergi cennetlerinde üslenmiş birilerinden gelen parayla çekilmiş filmlerin dağıtımını üstleniyordu. Gişe gelirleri, filmde “hisseleri” olan, kuşku uyandırmayacak, normal bir yatırım fonuna yatırılıyordu.

Her şey yolundaydı. Kara para, umulduğu kadar kâr getirmeyen, ama yine de girişimin ortaklarından birince hemen yatırılacak milyonlarca dolar sağlayabilen şahane bir sanat yapıtına dönüştürülüyordu.

Gelgelelim, bir noktada, dikkatli bir vergi müfettişi –belki de stüdyolardan birindeki gammazın teki– çok basit bir gerçeği fark etmişti: Daha önce pek tanınmayan birçok yapımcı, büyük yıldızlar ve en yetenekli yönetmenlerle çalışıyor, tanıtıma servetler harcıyorlardı da, filmlerinin dağıtımını neden bir tek dağıtımcıya veriyorlardı? Yanıt: Büyük stüdyolar yalnızca kendi yapımlarıyla ilgilenirler, Javits ise dev şirketlerin tekeline tek başına karşı ko-

yan, adaletsiz bir sisteme karşı savaş veren bir kahramandır, onların Golyat'ının karşısına dikilen Davud'dur.

Daha dürüst bir vergi müfettişi de, akla yatkın görünen bütün bu açıklamalara karşın soruşturmayı sürdürmeye karar vermişti. Büyük bir gizlilik içinde çalışmaya başlamış ve en büyük gişe başarılarına yatırım yapan şirketlerin hepsinin de, merkezleri Bahamalar, Panama ya da Singapur'da bulunan limited şirketler olduğunu öğrenmişti. Vergi dairesindeki bir köstebek (*her zaman bir köstebek vardır*), Javits'in arkasındakileri, kara para aklamak için artık yeni bir dağıtımcı bulmaları konusunda uyarmıştı.

Javits çaresizlik içindeydi. Milyoner hayatı yaşama-ya, tanrı muamelesi görmeye pek alışmıştı. Cannes, kendisine destek verenlerle sorunları görüşmek ve çeşitli isimsiz hesapların kodlarını onlara bizzat teslim etmek için çok uygun bir yerdi; o yüzden gelmişti buraya. Takip edildiğinden, loş bürolarda çalışan bürokratların verdiği kararlar sonucunda her an tutuklanabileceğinden tamamen habersizdi. Ya biraz daha kanıt elde etmek için bir süre daha ortalıkta dolaşmasına izin verecekler ya da işi orada bitirivereceklerdi.

Ne ki, Javits'e destek verenlerin gereksiz risklere girmeye hiç niyeti yoktu. Adamları her an tutuklanabilir, mahkemeye anlaşma yaparak işlerin nasıl döndüğünü tüm ayrıntılarıyla anlatabilir, dahası adlar verebilir ve kendisinden habersiz çekilmiş fotoğraflardaki insanları teşhis edebilirdi.

Sorunu çözmenin tek yolu vardı - onu öldürmeleri gerekiyordu.

Her şey açık; Savoy olayın nasıl geliştiğini açık seçik görebiliyor. Şimdi, her zaman ne yapıyorsa onu yapması gerekiyor. Daha başka formlar dolduracak, bir rapor hazırlayacak, raporu Europol'e teslim edecek ve katilleri bulmayı onların bürokratlarına bırakacak, çünkü bu vaka pekâlâ terfilere yol açabilir ve durgun kariyerleri canlandırabilir. Bu soruşturma bir sonuca ulaşmak zorun-

da, ama üstlerinin hiçbirisi Fransa'nın küçük bir kasabasındaki bir dedektifin büyük işler başarabileceğine inanmaz (çünkü Festival sırasında ne kadar görkemli ve parıltılı olursa olsun, Cannes yılın geri kalan 350 gününde enikonu küçük bir kasaba).

Savoy, zehrin ancak çok yakında bulunan biri tarafından verilmiş olabileceğini düşündüğünden, cinayeti işleyenin korumalardan biri olabileceğinden kuşkuluyor. Ama bundan söz etmeyecek. Çadırda çalışanlarla ilgili bir sürü kâğıt dolduracak, başka bir tanık bulamadığını yazacak, sonra da dosyayı kapatacak – daha önemli bazı departmanlara birkaç gün daha fakslar ve e-postalar gönderdikten sonra tabii.

Dünya çapında yankılar uyandırabilecek böyle bir olaya bu kadar yaklaştıktan sonra, her yıl iki cinayetin ve aile kavgalarının meydana geldiği, küçük para cezalarının kesildiği tekdüze yaşamına geri dönecek. Dünyayı kurtarmak, daha güvenli ve daha adil bir toplumun yaratılmasına katkıda bulunmak, terfi alıp Adalet Bakanlığı'nda bir göreve gelmek, karısına ve çocuklarına daha rahat bir hayat yaşatmak, halkın yasalara bakışının değişmesine yardımcı olmak ve hâlâ bazı dürüst polislerin bulunduğunu göstermek; bütün bu gençlik hayalleri bir tek şeye indirgenmişti: daha fazla evrak doldurmaya.

16:16

Barın dışındaki teras tıklım tıklım; İgor, Cannes'a daha önce hiç gelmediği halde bu durumu öngörüp masa ayırttığı için planlama yeteneğiyle gurur duyuyor. Tostunun yanında çay sipariş ediyor, bir sigara yakıp dünyanın herhangi bir yerindeki şık bir mekânda rastlanacak görünüme bakıyor: ya anoreksik olan ya da fazlaca botoks yaptırmış kadınlar, her yerlerinden mücevher fışkıran ve dondurma yiyen hanımefendiler, kendilerinden çok genç kadınlarla birlikte olan adamlar, canı sıkkın çiftler, düşük kalorili içeceklerini yudumlarken arkadaşlarının anlattıklarını dinler gibi görünüp görüş alanlarına daha ilginç bir şey girmesini bekleyerek gülümseyen genç kadınlar.

İçlerinde bir istisna var: Üç adamla bir kadın bira kutuları ve kâğıtlarla dolup taşan bir masanın çevresinde oturmuş alçak sesle bir şeyler tartışırken, bir yandan da gözleri hesap makinesinde. Yalnızca onlar gerçekten bir projeyle ilgiliymiş gibi görünüyorlar; ama pek de doğru sayılmaz bu; oradaki herkes aradığı bir şeyi bulmak için deli gibi çalışıyor: gö-rü-nür-lük! Her şey yolunda giderse, bu, Ün'e dönüşebilir, yine her şey yolunda giderse, Güç olur. Bu da, sıradan bir insanoğlunu, her arzusu yerine getirilen yarı-tanrıya, fütme camların ardında limuziniyle ya da pahalı spor arabasıyla geçerken kıskanç bakışlara hedef olan, yanına yaklaşılmaz bir ilaha, tırmanacak tepele-ri ya da olanaksız fetihleri kalmamış birine dönüştüren sihirli sözcüktür.

Terasta oturan kişiler bazı engelleri çoktan aşmış in-

sanlar; dışarıda, metal bariyerlerin ardında fotoğrafçılarla birlikte, ana kapıdan biri çıksın da dünyalarını aydınlatsın diye beklemiyorlar. Kendilerini lobiye kadar atabilmişler ve artık tek arzuları ün ve güç; bunun hangi biçimde gerçekleşeceği ise umurlarında değil. Erkekler yaşlarının sorun olmayacağını biliyorlar; onlara gerekli olan tek şey iyi ilişkiler. Genç kadınlar –terası iyi eğitilmiş bir yakın koruma kadar dikkatli gözlerle tarıyorlar– yalnızca güzellikleri sayesinde bir şeyler becerme şanslarının ansızın yok olacağı o tehlikeli yaşa yaklaştıklarını biliyorlar. Daha yaşlı olanlar ise yetenekleri ve zekâlarıyla tanınıp saygı görmeyi arzu ederlerdi, ama taktıkları elmaslar yeteneklerinin keşfedilmesinin mümkün olamayacağını gösteriyor. Karılarıyla oturan adamlar yanlarından geçen birinin onlara selam vermesini bekliyorlar; o zaman herkes dönüp bakacak ve, “Tanınmış biri olmalı, belki de ünlüdür, kim bilir?” diye düşünecek.

Şöhret sendromu. Meslekleri, evlilikleri, Hristiyan değerlerini mahvedebilir ve bilginin de cahilin de gözünü kamaştırabilir. Birkaç örnek: Büyük bilimciler, çok önemli bir ödüle layık görüldükten sonra, insanlığa büyük hizmeti dokunabilecek araştırmalarını bir yana bırakıp onun yerine konferanslar vererek hem egolarını hem de banka hesaplarını şişirmeyi tercih ediyorlar. Ünlü bir şarkıcının Amazon ormanlarından kapıp uygarlığa kavuşturduğu bir yerli, yoksulluğunun kötüye kullanıldığını iddia etmeye başlıyor. Hayatını bahtsız insanların haklarını aramaya adanmış bir adalet savaşçısı, birden kamu görevlisi olmaya karar veriyor, seçimleri kazanıyor ve hemen ardından kendini yasalardan üstün görmeye başlıyor; ta ki bir motel odasında, parası vergi mükelleflerinin cebinden ödenen bir fahişeye basılana dek.

Şöhret sendromu. İnsanın kim olduğunu unutup başkalarının kendi hakkında söylediği her şeye inanmaya başlaması. Süpersınıf, herkesin rüyası, gölgelerin ya da karanlıkların olmadığı, “evet”in her arzuya verilecek tek yanıt sayıldığı bir dünya.

İgor güçlü bir adam. Bulunduğu yere varabilmek için

bütün hayatı boyunca uğraştı. Bu noktaya gelebilmek için can sıkıcı davetlere katıldı, bitmek bilmeyen nutuklar dinledi, tiksindiği insanlarla toplantılar yaptı, hakaretler yağdırmak isterken gülücükler dağıttı ve başkalarına ibret olsun diye dışlanan zavallı insanlar için gerçekten üzüldüğü halde onlara hakaretler yağdırdı. Avukatlarla, müdürlerle, devlet memurlarıyla ve basın sözcüleriyle derin tartışmalara dalmış olarak gecelerini, gündüzlerini, hatta hafta sonlarını bile çalışarak geçirdi. Komünist rejimin yıkılmasından hemen sonra işe sıfırdan başladı ve zirveye ulaştı. Dahası, yeni rejimin ilk yirmi yılında ülkesini kasıp kavuran siyasal ve ekonomik fırtınalarda bile ayakta durmayı başardı. Peki, neden? Çünkü Tanrı'dan korkuyor ve hayatı boyunca geçtiği yolun Tanrı'nın bir lütfu olduğunu, buna saygı duymazsa her şeyi kaybedeceğini biliyor.

Tabii, içinden bir sesin, Tanrı'nın lütfunun en önemli kısmını, yani Ewa'yı ihmal ettiği konusunda onu uyardığı zamanlar da oldu. Ama yıllar boyunca, Ewa'nın, geçici bir dönem içinde olduklarını anlayıp durumu kabul edeceğini, ileride istedikleri kadar birlikte vakit geçirebileceklerini söyleyerek kendi kendini kandırdı. Büyük planlar yapıyorlardı – seyahatler, gemi turları; para dertleri, borç ödeme sorunları ya da zorunlulukları olmadan, içinde istedikleri kadar yaşayabilecekleri, dağ başında, şömineli bir ev. Birlikte sahip olmayı düşündükleri bir sürü çocuk için uygun bir okul bulacaklar, tüm öğleden sonralarını çevredeki ormanlarda yürüyüş yaparak geçirecekler, akşam yemeklerini yörenin küçük, sevimli lokantalarının yiyeceklerdi.

Bahçeye, okumaya, sinemaya gitmeye ve herkesin yapmayı hayal ettiği, hayatı gerçekten dolu dolu yaşamayı sağlayan basit şeylere ayıracakları vakitleri olacaktı. Kucağında bir sürü evrakla eve dönüp onları yatağın üstüne serdiğinde, Ewa'dan biraz daha sabretmesini isterdi. Birlikte akşam yemeğine gitmeye karar verdiklerinde telefonu çalar da sohbeti kesmek zorunda kalarak arayanla uzun bir konuşma yaparsa, yine ondan sabırlı olmasını is-

terdi. Arada bir, gençlikleri solup gitmeden tadını çıkar-
maları gerektiğini, nasıl olsa kendilerinden sonraki beş
kuşağa yetecek kadar paraları olduğunu söyleyerek tatlı
tatlı yakınıyor olsa da, Ewa'nın onun hayatını kolaylaştı-
rmak için elinden geleni yaptığını biliyordu.

İgor ise, "Tamam, bugün bitiriyorum bu işi," der, Ewa
da gülümseyerek onun yanağını okşardı. Hemen ardın-
dan İgor çok önemli bir şey yapmayı unuttuğunu hatırla-
yarak birini aramak için telefona ya da e-posta yollamak
için bilgisayara koşardı.

Kırklarında bir adam ayağa kalkıyor, terastakilere
bakınıyor, bir gazeteyi havada sallayarak bağılıyor:

"Gazetenin manşetinde 'Tokyo'da şiddet ve dehşet'
diye yazıyor. Elektronik oyuncaklar satılan bir dükkânda
yedi kişi öldürülmüş."

Herkes ona bakıyor.

"Şiddetmiş! Ne dediklerini bilmiyor bunlar. Şiddetin
âlâsıyla asıl burada karşılaşıyoruz!"

İgor'un sırtı ürperiyor.

"Delinin biri birkaç masum insanı bıçaklayıp öldü-
rünce bütün dünya şoka giriyor, ama Cannes'da uygula-
nan kültürel şiddet kimsenin umurunda mı? Festivalimiz
bir diktatörlük adına katlediliyor. Mesele en iyi filmin se-
çilmesi değil, insanlığa karşı işlenen suçlar! İnsanları al-
mak istemedikleri ürünleri almaya zorlamak, modayı sa-
nattan önemli hale getirmek, film izlemek yerine öğle ya
da akşam davetlerine koşturmak... Utanç verici. Benim
burada olma nedenim de..."

Biri, "Kes sesini!" diye bağılıyor. "Neden burada ol-
duğun umurumuzda değil!"

"İnsanlığın arzularının köleleştirildiğini duyurmak
için buradayım; çünkü bizler seçimlerimizi yapmak için
aklımızı kullanmaktan vazgeçtik, onun yerine propagan-
dayla ve yalanlarla kandırılıyoruz! İnsanlar Tokyo'daki bı-
çaklı ölümlere kızıyor da, film yapan koca bir kuşağın bin-
lerce yara alarak ölmesi umurlarında bile değil."

Adam müthiş bir tezahürat bekleyerek duraklıyor; ama tedirgin bir sessizlik bile oluşmuyor. Herkes adamın laflarına kayıtsız kalıp konuşmasını sürdürüyor. Adam bozulduğunu belli etmemeye çalışarak, ama kendini aptal yerine koyduğu için yüreği paramparça bir halde yerine oturuyor.

“Gö-rü-nür-lük!” diye düşünüyor İgor. “Buradaki tek mesele kimsenin ona aldırmamış olması.”

Çevreye bakınma sırası onda. Ewa da bu otelde kalıyor ve onca yıllık evlilikten sonra edindiği altıncı his onun aynı terasta, hem de yakınlarda olduğunu söylüyor. Mesajlarını almış ve muhtemelen çevrede olacağını bildiğinden onu arıyor olmalı.

Onu göremiyor, ama onu düşünmeden de edemiyor – bu bir saplantı. Aynı zamanda yakın koruması olan sürücünün –Afganistan’da birlikte çarpışmışlardı, ama talih her birinin yüzüne farklı biçimlerde gülmüştü– kullandığı ithal malı limuzininde eve döndüğü bir gece, sürücünden Kempinsky Oteli’nin önünde durmasını istediğini anımsıyor. Yanındaki tüm evrakı ve cep telefonunu arabada bırakarak terastaki bara çıkmıştı. Cannes’daki bu terasın aksine, bar neredeyse boşalmıştı ve kapanmak üzereydi. Garsonlara cömert bir bahşiş verip sırf kendisi için bir saat daha açık kalmalarını istemişti.

İşte o zaman anlamıştı. İşini gelecek ay, gelecek yıl, hatta gelecek on yıl içinde bırakacağı doğru değildi. Ne hayal ettikleri çocuklar olacaktı ne de düşlerindeki kır evi. O gece kendi kendine bu düşlerin neden olanaksız olduğunu sormuş, tek bir yanıt bulabilmişti.

Güç yolunda geri dönüş yoktur. O, seçtiği yolun sonuza dek kölesi olacaktı ve günün birinde her şeyi bırakacağına ilişkin hayallerini gerçekleştirecek olursa, çok geçmeden derin bir bunalıma düşecekti.

Neden böyle olmuştu o? Kendi seçmediği bir görevi yapan ve öldürmeye zorlanan ürkek, genç adamı hatırlatan siperlerle ilgili karabasanlar yüzünden mi? Yoksa ilk kurbanını, yani Kızıl Ordu ile Afgan gerillaları savaşırken

fark etmeden ateş hattına giren köylüyü bir türlü unutmamıştı için mi? Cep telefonu işi için yatırımcı ararken bir sürü insanın ona inanmayıp onu alaya alması olabilir miydi nedeni? Başlarda gölgelerle, yani fuhuştan kazandığı kara parayı aklamak için pek hevesli olan Rus mafyasıyla işbirliği yapmak zorunda kalması olabilir miydi bu halinin nedeni?

Bu şaibeli borçları kendini yozlaştırmadan ve herhangi bir manevi yükün altına girmeden ödemeyi becermişti. Kendi parlaklığına halel gelmeden o gölgelerle pazarlığa oturmayı becermişti. Savaşın çok geride kaldığını, savaş meydanlarına bir daha adımını bile atmayacağını iyi biliyordu. Hayatının aşkını bulmuştu. Hep yapmak istediği işi yapıyordu. Zengindi, hem de çok zengindi; Komünist rejimin geri gelmesi olasılığına karşı da, kişisel servetinin büyük bir bölümünü yurtdışında tutuyordu. Tüm siyasal partilerle arası çok iyiydi. Dünyanın dört bir yanından ünlü insanlar tanımıştı. Afganistan'daki Sovyet işgali sırasında ölen askerlerin yetim çocuklarına bakılması için bir vakıf da kurmuştu.

Mekânın gerekirse bütün gece açık tutulmasının beldelini garsonlara ödeyebilecek kadar parası olduğu bilinciyle Kızıl Meydan yakınlarındaki o teras kahvesinde otururken, nihayet her şeyi anlamıştı.

Anlamıştı, çünkü aynı şeyin karısının da başına gelmekte olduğunu görmüştü. Ewa da sürekli seyahatleydi; Moskova'da olduğu sırada bile eve geç geliyor, kapıdan girer girmez de doğruca bilgisayarın başına geçiyordu. Herkesin düşündüğünün aksine, mutlak güç mutlak kölelik anlamına geliyordu. O kadar ileri gittiğinde, hiçbir şeyi feda etmek istemiyorsun. Her zaman, tırmanılacak yeni bir dağ çıkıyor. İkna edilecek ya da kafası ezilecek bir rakip mutlaka bulunuyor. Yılda bir kez İsviçre'nin Davos kentinde, Dünya Ekonomik Forumu'nda buluşan, dünyanın en seçkin kulübünün 2 bin üyesinden biriydi. Üyelerin hepsi milyonerdi ve tam bir dolap beygiri gibi, sabahın köründen gecenin geç saatlerine kadar çalışırlardı:

satın almalar, borsa, pazardaki trendler, para, para, para... İhtiyaç nedeniyle değil, kendi gerekliliklerine inanmış oldukları için çalışıyorlardı; binlerce ailenin onların ellerine baktığını, ortaklarına ve hükümetlerine karşı büyük sorumlulukları olduğunu düşünüyorlardı. Gerçekten dünyaya yardım ettiklerini sanıyorlardı; bu doğru da olabilirdi, ama bedelini kendi hayatlarıyla ödemek zorunda kalıyorlardı.

Ertesi gün hiç de yapmak istemediği bir şey yaptı: Psikiyatriste gitti. Yolunda gitmeyen bir şey vardı mutlaka. Sıradan insanların idrak edebileceklerinin ötesinde işler becerebilen kişiler arasında çok rastlanan bir hastalığı olduğunu o zaman öğrendi: Saplantılı bir halde çalışıyordu, yani işkolikti. Psikiyatriste göre, işkolikler bir şirket yönetmenin zorlukları ve sorunlarıyla başa çıkmak zorunda olmadıkları zaman bunalım riskiyle karşılaşıyorlardı.

“Bu rahatsızlığın nedenini bilmiyoruz, ama güvensizlikle, çocukluktaki korkularla ve gerçeklerden uzaklaşma arzusuyla bağlantısı var. Uyuşturucu kadar ciddi bir bağımlılık. Öte yandan, üretkenliği azaltan uyuşturucuların aksine, işkolikler ülkelerinin refahına büyük katkılarda bulunurlar. Bu yüzden de tedavisini aramak kimse- nin işine gelmiyor.”

“Ne gibi sonuçlar doğuruyor?”

“Biliyor olmalısınız; çünkü beni görmeye de muhtemelen bu yüzden geldiniz. En vahim sonucu aile hayatına verdiği zarar oluyor. Bu hastalığın en yaygın görüldüğü ve bazen de ölümle sonuçlandığı ülkelerden biri olan Japonya’da, söz konusu saplantının denetlenmesi için birçok yol bulundu.”

İgor karşısındaki bu bıyıklı ve gözlüklü adamı, son iki yıl içinde hiç kimseyi dinlemediği kadar dikkatle ve saygıyla dinliyordu.

“Yani bir çıkış yolu var, öyle mi?”

“Bir işkolik bir psikiyatristten yardım isterse, bu onun tedavi görmeye hazır olduğu anlamına gelir. Ancak bin kişiden biri yardıma ihtiyacı olduğunu fark edebiliyor.”

“Evet, yardıma ihtiyacım var, yeterince param da var...”

“Bütün işkolikler bunu söyler. Evet, biliyorum, yeterince paranız var, hepinizin parası var. Sizin kim olduğunuzu da biliyorum. Yardım balolarında, kongrelerde, laf aramızda sizinle aynı belirtileri sergileyen başkanımızla özel görüşmelerde çekilmiş fotoğraflarınızı gördüm. Paranızın bol olması yetmez. Asıl bilmek istediğim şu: Gerçekten değişmek istiyor musunuz?”

İgor, Ewa’yı, dağlardaki evi, sahip olmak istediği aileyi, bankadaki yüzlerce milyon dolarını düşündü. Toplumdaki yerini, sahip olduğu gücü ve bunlardan vazgeçmenin ne kadar zor olacağını da düşündü.

Psikiyatrist sanki aklından geçenleri okumuş gibi, “Yapmakta olduğunuz şeyleri bırakmanız gerekeceğini söylemiyorum,” dedi. “Sadece, işinizi zoraki bir şey olarak değil, bir mutluluk kaynağı olarak kullanmanızı öneriyorum.”

“Evet, bunu yapabilirim.”

“Peki, bunu yapmanızın temel nedeni ne olabilir? Tüm işkolikler yaptıkları şeyi yapmaktan mutluluk duyduklarını söyler ve aynı durumdaki dostlarından hiçbiri de onların yardıma ihtiyacı olduğunu düşünmez.”

İgor önüne baktı.

“Temel nedeninizi ben söyleyeyim mi? Biraz önce söylediğim gibi, ailenizi mahvediyorsunuz.”

“Hayır, daha da kötü. Karım da aynı belirtileri göstermeye başladı. Baykal Gölü’ne yaptığımız bir geziden bu yana benden uzaklaşıyor. Şu dünyada uğruna tekrar birini öldürebileceğim tek kişi...”

İgor fazla konuştuğunu fark etmişti; ama psikiyatrist hiç de etkilenmiş görünmüyordu.

“Şu dünyada uğruna her şeyi, ama her şeyi yapabileceğim bir insan varsa, o da karımdır.”

Psikiyatrist yardımcısını çağırıp bir dizi randevu ayarlamasını istedi. O tarihlerde müsait olup olmadığını sormak için hastasına danışmadı bile. Ne denli önemli olursa

olsun, verilmiş başka bir sözün iptal edilmesi gerektiğini açıkça belirtmek tedavinin bir parçası sayılıyordu.

“Bir şey sorabilir miyim?”

Psikiyatrist başını salladı.

“Aşırı çalışmak aynı zamanda soylu bir davranış olarak da görülemez mi? Tanrı’nın bu hayatta bana tanıdığı fırsatlara derin saygımın ifadesi olarak... Toplumu düzene koymanın bir yolu... Kullandığım yöntemler bazen biraz şey olsa da...”

Sessizlik.

“Biraz ne?”

“Hiçbir şey...”

İgor muayenehaneyi hem rahatlamış hem de kafası biraz karışmış olarak terk etti. Belki de psikiyatrist onun yaptıklarının özünü kavrayamamıştı. Hayatın kendi gerekçeleri vardır. Hepimiz bir biçimde birbirimizle bağlantılıyız ve bazen hastalıklı tümörleri kesip atmak gerekir ki bedenin geri kalanı sağlıklı yaşayabilsin. İnsanlar kendi küçük, bencil dünyalarına kapanıp kalmışlar. Hemcinslerini hiç düşünmeden planlar yapıyorlar; gezegenimizin yalnızca kullanıma açık bir alan olduğunu sanıyorlar; içgüdülerini izleyerek kendi arzularını yerine getirirken toplumun ortak refahını umursamıyorlar.

Ailesini mahvetmiyordu ki, sahip olmak istediği çocuklara, uyuşturuculardan ya da savaşlardan arınmış, insan ticareti yapılmayan, halkları, ulusları, dinleri ve tüm çiftleri birbirlerine bağlayan tek şeyin sevgi olduğu, daha iyi bir dünya hazırlamaya çalışıyordu yalnızca. Halen evlilikleri krize, hem de başlarına Şeytan’ın sardığından kuşku olmayarak bir krize sürükleniyor olsa da, Ewa bunu anlardı.

Ertesi gün sekreterine, psikiyatristle yapılan tüm randevuları iptal ettirmesini söyledi; yapacağı daha önemli işler vardı. Dünyayı arındırmak için büyük bir plan tasarlıyordu ve bu plan için yardıma ihtiyacı olacaktı. Zaten onunla çalışmak isteyen bir grupla temasa geçmişti bile.

İki ay sonra, sevdiği karısı onu terk etti; çünkü içi-

ne Şeytan girmişti, çünkü İgor onun duygularını anlayamamıştı.

Bir sandalyenin çekilirken çıkardığı ses onu Cannes gerçeğine geri getiriyor. Önünde, bir elinde viski bardağı, ötekinde sigara bulunan bir kadın oturuyor. İyi giyimli olsa da, besbelli sarhoş.

“Buraya oturabilir miyim? Bütün masalar dolu.”

“Zaten oturmuşsunuz.”

Sanki yıllardır tanışıyorlarmış gibi, “Olacak şey değil,” diyor kadın. “Olacak şey değil işte. Polis zorla çıkardı beni hastaneden. Uğruna bir bütün gün trenle seyahat ettiğim, normal fiyatının iki katına otel odası tuttuğum adam da ölümle boğuşuyor. Allah kahretsin!”

Polis olmasın? Yoksa söylediklerinin onun düşündükleriyle hiçbir ilgisi yok mu?

“Neyse... Siz ne yapıyorsunuz buralarda? Sormamın sakıncası yok, değil mi? Terlemiyor musunuz? Ceketinizi çıkarsanız ferahlarsınız belki; yoksa zarafetinizle çevreyi etkilemeye mi çalışıyorsunuz?”

İnsanlar her zaman kendi kaderlerini kendileri tayin ederler; bu kadın da aynen öyle yapıyor.

“Sıcaklık ne olursa olsun, ben hep ceket giyerim. Siz aktris misiniz?”

Kadın isterik denebilecek bir kahkaha atıyor.

“Evet, öyle diyebiliriz, evet, öyleyim. Gençliğinden beri aynı hayalin peşinde koşan, o hayalle büyüyen, hayalini gerçekleştirmek için yedi yıl boyunca sürünen, evini ipotek eden, durmaksızın çalışan birini oynuyorum.”

“Evet, ne demek istediğinizi anladım.”

“Hayır, anlamadınız. Gece gündüz hep aynı şeyi düşünmek, davet edilmediğin yerlere gitmek, tiksindiğin insanların elini sıkmak, senin yarın kadar bile değeri olmayan, senin cesaretinin yarısına bile sahip bulunmayan, ama bir yere gelmiş ve senin hayatını cehenneme çevirmeye kararlı insanların dikkatini çekebilmek için bir, iki, gerekirse on kez telefon etmek demektir bu...”

“...sadece hayalinin peşinde koşarken mutlu olmak, başka hiçbir şeyle avunamamak, geri kalan her şeyi öldüresiye sıkıcı bulmak ve sonunda aile hayatını mahvetmek demektir.”

Kadın son derece şaşkın bakıyor ona. Artık sarhoş değil sanki.

“Kimsiniz siz? Ne düşündüğümü nasıl biliyorsunuz?”

“Siz geldiğinizde ben de aynen bunları düşünüyordum. Burada ne yaptığımı da sormayın sakın. Galiba size ben yardım edebilirim.”

“Kimse yardım edemez bana. Bana yardım edebilecek tek kişi yoğun bakımda şimdi. Polis gelmeden önce öğrendiğime göre, büyük olasılıkla kurtulamayacak. Ah, Tanrım!”

Bardağında kalan viskiyi içiyor. İgor garsona işaret ediyor, ama garson onu görmezden gelip başka bir masaya gidiyor.

“Alaycı bir iltifatı yapıcı bir eleştiriye her zaman tercih etmişimdir. Lütfen, güzel olduğumu, her şeye layık olduğumu filan söyleyin.”

İgor gülüyor.

“Size yardım edemeyeceğimi nereden biliyorsunuz?”

“Yoksa talihim döndü de, siz film dağıtımcısı mısınız? Dünyanın her yerinde sinema salonlarınız ve çok iyi ilişkileriniz mi var?”

Belki de akıllarından aynı kişi geçiyordu. Eğer öyleyse ve bu bir tuzaksa, kaçmak için çok geçti. Mutlaka izleniyor ve ayağa kalkar kalkmaz tutuklanacak. Midesinin kasıldığını hissediyor, ama neden korksun ki? Şunun şurasında polise teslim olmaya kalkışıp da başaramayalı ne kadarcık zaman geçti? Şehit olmayı seçmiş, özgürlüğünü adak olarak sunmuş, ama Tanrı bu armağanı reddetmişti. Anlaşılan, kararını bir kez daha gözden geçirmek istemişti Tanrı.

Neyle karşı karşıya olduğunu, başına neler gelebi-

leceğini düşünmeli: Şüpheli teşhis edildi, sarhoş numarası yapan bir kadın vakayı doğrulamak için gönderildi. Sonra yanlarına usulca bir adam yaklaşacak, biraz konuşmak için kendisini takip etmesini isteyecek. Bu bir polis olacak. İgor'un ceketinin cebinde kalem gibi görünen bir şey var, ama hiç kuşku uyandırmayacak; Beretta ise onu ele verecek. Birden bütün hayatı hızla gözlerinin önünden geçiyor.

Kendini savunmak için tabancayı kullanabilecek mi? Onu teşhis ettiklerinden emin olunca ortaya çıkacak olan polisin arkadaşları da olay yerini gözetliyor olacaklar ve İgor en ufak bir hareket bile yapmaya fırsat bulamadan öldürülecek. Gelgelelim, o buralara masum insanları barbarca, gelişigüzel bir biçimde öldürmek için gelmedi. Onun bir misyonu var; kurbanları –ya da onun açısından ve onun adlandırdığı biçimiyle, aşk şehitleri– daha önemli bir amaca hizmet ediyorlar.

“Hayır, dağıtımcı değilim,” diyor. “Sinema, moda ya da şöhretler dünyasıyla hiçbir ilişkim yok. Telekomünikasyon alanında çalışıyorum.”

“İyi,” diyor kadın. “Yani paranız var demektir bu. Hayatla ilgili sizin de hayalleriniz vardı mutlaka, o yüzden ne dediğimi anlıyorsunuz.”

Sohbetin ucunu kaçırmak üzere. Başka bir garsona işaret ediyor. Bu sefer garson geliyor ve İgor iki fincan çay sipariş ediyor.

“Viski içtiğimi görmediniz mi?”

“Evet, ama dediğim gibi, size yardım edebileceğimi sanıyorum. Yine de, bunu yapabilmem için ayılmanız, ne yaptığınızın farkında olmanız lazım.”

Maureen bir değişiklik hissediyor kendinde. Bu yabancıнын onun düşüncelerini okuyabildiğini kanıtladığından beri, gerçeklere geri döndüğünü hissediyor sanki. Belki de gerçekten yardım edebilir ona. Biri, film dünyasında sık sık kullanılan “Son derece nüfuzlu arkadaşlarım var” türünden klişe laflarla onu ayartmaya kalkışmayalı çok zaman oldu. Bir kadının ruh halini değiştirmek için,

karşı cinsten birinin onu arzu ettiğini hissettirmek kadar garantili bir yol yoktur. Kalkıp tuvalete gitmek ve makyajını tazelemek geliyor içinden. Acelesi yok. Önce, karşısındakinin onun ilgisini çektiğine ilişkin daha açık mesajlar göndermeli.

Evet, yanında biri olsun istiyor. Kaderin hazırladığı tüm sürprizlere de hazır. Tanrı kapıyı kapattığında, pencereyi açar işte. Terastaki onca masa arasında neden bir tek burada yalnız başına bir adam oturuyordu? Bunun bir anlamı vardı, gizli bir işaret: İkisinin karşılaşmaları kaderlerinde yazılıydı.

Kendi kendine gülüyor. İçinde bulunduğu umutsuz durumda her şey bir işaret, her şey bir çıkış yolu, bir iyi haber.

“Önce, neye ihtiyacınız olduğunu söyleyin bana,” diyor adam.

“Yardıma ihtiyacım var. Birinci sınıf oyuncularıyla her şeyi hazır, dağıtım bekleyen bir filmim var. Şu film endüstrisinde, stüdyo sistemi dışındaki insanların yeteneklerine güvenen ender insanlardan biri tarafından dağıtımı yapılacaktı. Onunla yarın buluşacaktık. Üstelik bugün ben de onunla aynı öğle yemeğine katıldım ve birden adamın fenalaştığını gördüm.”

İgor rahatlamaya başlıyor. Belki de doğru, gerçeklik kurmacadan çok daha tuhaf gerçekten.

“Yemekten ayrıldım, hangi hastaneye götürüldüğünü öğrendim ve oraya gittim. Yolda, ona neler diyeceğimi, onun dostu olduğumu, birlikte çalışacağımızı nasıl söyleyeceğimi hayal ediyordum. Hiç konuşmamıştım onunla, ama o durumdaki herkesin, yanında biri olduğunu bilirse kendini daha rahat hissedeceğini düşünüyorum.”

“Başka bir deyişle, birinin felaketi senin saadetin olabilir,” diye düşünüyor Igor.

Herkes aynı.

“Birinci sınıf oyuncularla neyi kastediyorsunuz?” diye soruyor.

“İzin verir misiniz? Tuvalete gitmem gerekiyor.”

İgor nezaketle yerinden doğruluyor, siyah gözlüğünü takıyor ve kadın uzaklaşırken mümkün olduğu kadar soğukkanlı görünmeye çalışıyor. Çayını içerken bir yandan da dikkatle terası tarıyor. İlk bakışta ciddi bir tehdit göze çarpmıyor, ama yine de kadın döner dönmez buradan ayrılmak akıllıca olur.

Maureen ise yeni arkadaşının centilmence davranışından etkilendi. Anneleri ve babaları tarafından öğretilmiş görgü kurallarına uygun davranan biriyle karşılaşmalı yıllar oldu. Terastan çıkarken, yan masada oturan ve aralarındaki sohbeti duymuş oldukları kuşku götürmeyen güzel kadınların adama bakıp gülümsediklerini görüyor. Adamın, muhtemelen genç kadınlara sezdirmeden onları inceleyebilmek için siyah gözlüğünü taktığını da fark ediyor. Belki de, kendisi masaya döndüğü zaman, hep birlikte çay içiyor olacaklar.

Ama işte hayat böyle: Ne fazla şikâyetçi ol ne de fazla beklentili.

Aynada yüzünü inceliyor. Bir adam neden ilgilen sin onunla? Adamın tavsiye ettiği gibi, gerçeklerle bağını yeniden kurması gerek. Gözleri yorgun ve boş bakıyor; Festival'e katılan herkes gibi o da yorgunluktan perişan; ama mücadeleye devam etmesi gerektiğini de biliyor. Cannes henüz sona ermedi; Javits de iyileşebilir ya da şirketi adına biri ortaya çıkabilir. Başkalarının yaptığı film lere biletleri ve *Gala* -Fransa'nın en itibarlı dergilerinden biri- tarafından verilen partiye davetiyesi var. Boş zamanlarında da, bağımsız Avrupalı yapımcıların ve yönetmenlerin dağıtım konusunu nasıl hallettikleriyle ilgilenebilir. Kendini bir an önce toparlamalı.

Yakışıklı yabancıya gelince; bu konuda fazla hayale kapılmamalı. İki genç kadının orada oturduğundan emin olarak masaya dönüyor, ama adam hâlâ yalnız. Yine nezaketle yerinden doğruluyor ve sandalyesini çekerek oturmasına yardım ediyor.

“Özür dilerim, kendimi tanıtmadım. Adım Maureen.”

“Ben de İgor. Sizinle tanıştığıma memnun oldum. Birinci sınıf oyuncularınızdan söz ediyordunuz.”

Kadın yan masadaki kızlara biraz hava atmaya karar veriyor. Sesi her zamankinden biraz yüksek çıkıyor.

“Burada, Cannes’da, aslında herhangi başka bir festivalde, her yıl yeni aktrisler keşfedilirken, yine her yıl büyük aktrisler büyük roller alma şanslarını yitirirler, çünkü hâlâ genç ve hâlâ enerji dolu olsalar bile, bu endüstri onların yaşlandığı kanısındadır. Yeni keşfedilenler arasında,” (bu arada, “Umarım bitişikteki kızlar bizi dinliyordur,” diye düşünüyor) “bazıları salt cazibenin yolunu seçer. Çevirdikleri filmlerden fazla para kazanmazlar –bütün yönetmenler de bunu bilir ve bundan sonuna kadar faydalanır– ve yatırım olarak kullanmamaları gereken tek şeyi yatırım haline dönüştürürler.”

“Yani neyi?”

“Kendi güzelliklerini. Şöhret olurlar, partilere katılmak için para isterler, reklamlarda, ürün tanıtımlarında görünmek için teklifler alırlar. Böylece dünyanın en nüfuzlu insanlarıyla ve en çekici aktörleriyle tanışır. Büyük miktarlarda paralar kazanırlar, çünkü genç ve güzeldirler, menajerleri de onlar için yığınla sözleşme ayarlar.

“Aslında, durmaksızın kibirlerini besleyen menajerlerinin eline bırakmışlardır kendilerini. Bu tür bir aktris ev kadınlarının, genç kızların ve komşu kasabaya seyahat edecek paraları olmasa da, onu, yaşamak istedikleri deneyimleri yaşamakta olan bir arkadaşları gibi gören, aktris olma heveslilerinin rüyalarını süsler. Film yapmayı sürdürür, biraz daha kazanır; basın sözcüsü olağanüstü bir para aldığını açıklar; bu, gazetecilerin bile inanmadıkları, ama kamuoyunun haberi bilgiye tercih ettiğini bildikleri için yine de yayımladıkları, kuyruklu bir yalandır.”

Kendini biraz daha rahatlamış hissetse de, hâlâ çevrede olan bitenleri dikkatle izlemekte olan İgor, “Haber ile bilgi arasında ne fark var?” diye soruyor.

“Diyelim ki Dubai’deki bir açıkartırmada altın kaplama bir bilgisayar aldınız ve bu teknoloji harikasını kullanarak bir kitap yazmaya karar verdiniz. Bir gazeteci bu bilgisayarı öğrendiği zaman size telefon edip, ‘E, altın

kaplamalı bilgisayarınız ne âlemde?" diye sorar. Bu, haberdir. Bilgi ise -yani nasıl bir kitap yazacak olduğunuz- hiçbir önem taşımaz."

"Belki Ewa bilgi değil de haber alıyordur," diye düşünüyor Igor. Bu fikir daha önce hiç gelmemiştir aklına.

"Devam edin."

"Zaman geçer, daha doğrusu, yedi-sekiz yıl geçer. Birden film tekliflerinin kökü kurur. Partilerden ve reklamlardan edinilen gelir giderek azalır. Menajeri ansızın pek meşgul biri oluvermiştir ve aramalarının çoğuna cevap vermez. 'Büyük yıldız' isyan eder: Ona, müthiş seks sembolüne, büyük cazibe ikonuna bunu nasıl yaparlar? Menajerini suçlar ve bir yenisini bulmaya karar verir, ama şu sürprize bakın ki menajeri bu kararına aldırılmaz bile. Tam tersine, çok iyi anlaşılmış olduklarına ilişkin bir kâğıt imzalatır ona, sonra da iyi şanslar diler; böylece ilişkileri son bulur."

Maureen anlattığı kişilerden bir örnek bulabilir mi diye terasa bakınıyor; yani hâlâ ünlü olsalar da sahneden uzaklaşmış ve umutsuzca yeni bir fırsat kollayan insanlar. Hâlâ diva gibi davranırlar, o mesafeli duruşlarını hâlâ korumaktadırlar, ama yürekleri acıyla, ciltleriye botoks-la ve estetik cerrahinin bıraktığı görünmeyen izlerle doludur. Bir sürü botoks ve estetik cerrahi izi görüyordu, ama eski şöhretlerden kimse yoktu. Belki de böyle bir festivale katılacak kadar bile paraları kalmamıştı; ancak taşra kasabalarındaki danslı partilere özel davetli olarak katılabiliyorlar ya da bir çikolata veya bira markasının tanıtımında, öyle olmadığını iyi bildikleri halde, eski hallerindeymiş gibi yaparak boy gösteriyorlardı.

"İki farklı tip insandan söz etmiştiniz."

"Evet. İkinci grup aktrislerin de sorunları aynıdır; ama aralarında önemli bir fark vardır." Şimdi bitişik masadaki kızlar, işi bilen birinin neler diyeceğini merak ederek, söyledikleriyle pek ilgili göründükleri için sesini daha da yükseltiyor. "Güzelliğin geçici bir şey olduğunu bilir onlar. Reklamlarda ya da dergi kapaklarında boy gös-

termeszler, çünkü sanatlarında ustalaşmakla meşguldürler. Durmadan yeni şeyler öğrenirler ve ileride kendilerine yararlı olacak bağlantılar kurarlar. Bazı ürünlerde adları vardır, ama manken ya da fotomodel olarak değil, ortak olarak. Daha az kazanırlar elbette, ama ömür boyu sürececek bir kazançtır bu.

“Sonra, elinde iyi bir senaryo, cebinde parayla benim gibi biri çıkar ortaya, üstelik onları filmimde oynatmak isterim. Kabul ederler. Onlara verdiğim rolü oynayacak yetenekleri ve film büyük başarı kazanmasa bile, bu sayede beyazperdedeki varlıklarını sürdüreceklerini, hâlâ rol verilen olgun oyuncular olarak görüleceklerini ve kim bilir, belki de başka bir yapımcının ilgisini çekeceklerini bilecek kadar kafaları vardır.”

İgor da kızların, konuşmalarını dinlediklerinin farkında.

Alçak sesle, “Belki de yürüyüşe çıksak daha iyi olacak,” diyor. “Burada mahremiyet diye bir şey yok. Şurada yalnız kalıp günbatımını izleyebileceğimiz bir yer biliyorum; çok güzel.”

Kadının o sırada tam da istediği şey – yürüyüş daveti! Daha güneşin batmasına epeyce zaman olsa da, günbatımı izlemek! “Hadi, odama çıkalım, ayakkabılarımı değiştirmem gerek,” ve “Söz veriyorum, hiçbir şey yapmayacağım,” dedikten sonra, odaya girer girmez, “Sana yararlı olacak bir sürü insan tanıyorum,” diye kadını yakalamaya çalışan kaba tiplerden değil.

Dürüst olmak gerekirse, pek çekici görünümlü bu adamın onu öpmesine de fazla itirazı olmazdı. Hakkında hiçbir şey bilmiyor elbette, ama onu baştan çıkaran zarafetini uzun süre unutamayacak.

Masadan kalkıyorlar ve adam içkileri hesabına yazmalarını söylüyor (kadın da onun Martinez’de kaldığını anlıyor). Croisette Bulvarı’na geldiklerinde, adam sola dönmeyi öneriyor.

“O tarafta kalabalık azalıyor; ayrıca, güneş tepelerin ardından batacağı için manzara daha da güzel olmalı.”

“İgor, kimsiniz siz?”

“Güzel bir soru,” diyor. “Bunun yanıtını ben de öğrenmek isterdim.”

Adamın lehine bir puan daha. Ne kadar zengin ne kadar akıllı ve yetenekli olduğunu anlatabilmek için hemen nutuk atmaya girişmedi. Tek istediği, kadınla birlikte günbatımını izlemek, hepsi o kadar. Festivale tümüyle yabancı bir dünyada yaşıyormuş gibi görünen yaşlı çiftler; tayt giymiş, kaykayların üstünde iPod’larını dinleyen gençler; polis gördüklerinde “dükkan vitrini”ni anında bir bohçaya dönüştürmek için uçlarını sıkıca tuttukları yaygıların üstündeki mallarıyla sokak satıcıları – bunun gibi bir sürü insanın yanından geçerek kumsalın sonuna kadar sessizce yürüyorlar. Polis bir bölgeyi satıcılardan korumak için kordon altına bile almış. Kadın yanındakinin birini beklermiş gibi arada bir ardına baktığını fark ediyor; herhalde tanıdığı birini görmüştür.

Teknelerin deniz manzarasını kısmen engellediği rıhtım boyunca yürüyor ve nihayet تنها bir noktaya geliyorlar. Arkalıklı, rahat bir banka oturuyorlar. Tamamen yalnızlar. Eh, yapılacak hiçbir şeyin olmadığı bir yere insanlar neden gelsin? Kadın kendini muhteşem hissediyor.

“Burası çok güzel! Tanrı’nın yedinci günde neden dinlenmek istediğini¹ biliyor musunuz?”

İgor soruyu anlamıyor, ama kadın yine de açıklamayı sürdürüyor:

“Çünkü yedinci günde, işini bitirip dünyayı insanlar için mükemmel hale getirmeden önce, Hollywood’dan bir grup yapımcı gelip demiş ki: ‘Kalanını merak etmeyin, bize bırakın; biz *Technicolor* günbatımı, özel fırtına efektleri, mükemmel şimşekler ve öyle gerçekçi ses donanımı yaparız ki, İnsanoğlu dalgaların sesini duyduğunda gerçek sanır!’”

¹ “Başlangıçta Tanrı gökleri ve yeri yarattı... Ve (altıncı gün) gökler ve yer ve onların bütün orduları tamamlandı. Ve Tanrı yaptığı işi yedinci günde bitirdi ve yaptığı bütün işten yedinci günde istirahat etti. Ve Tanrı yedinci günü mübarek kıldı ve onu takdis etti; çünkü Tanrı yaratıp yaptığı bütün işten o günde istirahat etti.” (*Tevrat*/Tekvin, Bap 1: 131 ve Bap 2: 16). (Ç.N.)

Kendi kendine gülüyor. Yanındaki adam ise daha da ciddileşmiş görünüyor.

“Bana kim olduğumu sormuştunuz,” diyor.

“Kim olduğunuz hakkında hiçbir fikrim yok, ama bu şehri iyi bildiğiniz kesin. Ayrıca, sizinle karşılaşmamın büyük bir şans olduğunu da söylemeliyim. Aynı gün içinde umut, umutsuzluk, yalnızlık ve yeni bir arkadaş bulmanın keyfini bir arada yaşadım. Çok fazla duygu bu.”

Adam cebinden bir şey çıkarıyor; yaklaşık on beş santim boyunda tahta bir tüpe benziyor.

“Dünya tehlikeli bir yer,” diyor. “Nerede olursanız olun, saldırmak, tahrip etmek, öldürmek için hiçbir tereddüt göstermeyen insanlar yüzünden tehlike altındasınız. Bizler de kendimizi savunmayı bir türlü öğrenemiyoruz. Hep bizden güçlü olanların elindeyiz.”

“Haklısınız. Galiba bu tahta tüp onları uzaklaştırmak için sizin bulduğunuz bir yöntem.”

Adam tüpün üst kısmını çevirerek açmaya başlıyor. Bir ressamın başyapıtına son noktayı koyarkenki titizliğiyle kapağı açıyor. Aslında bu bir kapak değil, uzun bir çiviye benzeyen bir şeyin kafası gibi. Maden güneş ışıklarıyla parlıyor.

“Herhalde bunu çantanıza koyup havaalanı güvenliğinden geçmeye kalkışmazsınız,” diyor kadın ve gülüyor.

“Hayır, kalkışmam.”

Maureen nazik, yakışıklı, zenginliği kuşku götürmeyen, ama aynı zamanda onu her türlü tehlikeye karşı koruyabilecek bir adamla birlikte olduğunu hissediyor. Cannes’daki suç istatistiklerini o bilmiyor, ama adam öğrenmiş olmalı. Erkekler buna yarar zaten: her şeyi bilmeye.

“Tabii bunu kullanmayı çok iyi bilmeniz gerek. Çelik olsa da, inceliği yüzünden epeyce kırılgan, küçüklüğü nedeniyle de gerçek bir zarar veremeyecek bir alettir. Dik katli kullanmazsanız işe yaramaz.”

Küçük hançeri Maureen’in kulak hizasına getiriyor. Kadının ilk tepkisi korku olsa da, bu az sonra yerini heyecana bırakıyor.

“Örneğin burası ideal noktalardan biri. Daha yukarıya gelirse kafatası kemikleri vuruşu engeller, aşağıya gelirse de boyun damarı kesilir; insan ölebilir, ama kendini savunmak için mücadele de edebilir. Silahlıysa, bu kadar yakın mesafeden beni vurabilir.”

Hañer kadının gövdesinde gezinirken usulca aşağı iniyor. Göğüslerinin üstünden geçerken, Maureen adamın onu hem şaşırtmak hem de tahrik etmek istediğini anlıyor.

“Telekomünikasyon alanında çalışan birinin öldürmekle ilgili bunca şey biliyor olacağı hiç aklıma gelmezdi, ama söylediklerinizden anladığıma göre, bu hañerle birini öldürmek oldukça karmaşık bir iş.”

Yani, “Bana anlattıklarınla ilgilenmiyor değilim. Seni de büyüleyici buluyorum. Ama lütfen, sadece elimi tut ve birlikte günbatımı seyretmeye gidelim,” demek istiyor.

Hañer göğüslerinin üstünde kayıyor, ama orada durmuyor. Yine de bu hareket onu kızıştırmaya yetiyor. Derken hañer kolunun tam altında duruyor.

“Burada tam kalbinizin hizasındayım. Doğal bir bariyerle, yani göğüs kafesiyle korunur. Kavgada bu hañer kullanılırsa, şu noktadan birini yaralamak olanaksızdır. Mutlaka göğüs kafesine çarpacak, vücuda girse bile, açacağı yaradan düşmanı zayıf düşürecek kadar kan akmayacaktır. Hatta bıçağın girdiğini bile hissetmeyebilir. Ama şuradan girerse ölümcül olur.”

Bu تنها yerde, böylesine ürkütücü şeyler anlatan büsbütün yabancı biriyle ne işi var? İşte tam o sırada, onu felç eden elektrik çarpması gibi bir şey hissediyor. Adamın eli hañeri gövdesine saplamış. Önce boğulacak gibi oluyor, soluk almaya çalışıyor, ama hemen ardından bilincini kaybediyor.

İgor tıpkı ilk kurbanına yaptığı gibi kollarıyla sarıyor onu. Bu sefer gövdesini öyle yerleştiriyor ki, oturuyormuş gibi görünüyor. Sonra eldivenlerini giyiyor ve kadının başının göğsüne düşmesini sağlıyor.

Kumsalın bu köşesinde birileri dolaşırsa, muhteme-

len Festival'deki yapımcıların ve yönetmenlerin peşinde koşmaktan yorulmuş, uyuyan bir kadın görecekler sadece.

Eski ambarın ardında pusuya yatmış -sık sık buraya gizlenip birbirlerine sarılmış çiftleri izleyerek mastürbasyon yapan- oğlan şimdi öfkeyle polise telefon ediyor. Her şeyi gördü. Önce bunun bir tür şaka olduğunu sandı, ama herif kadının vücuduna gerçekten soktu o hançeri! Saklandığı yerden çıkmadan polisin gelmesini beklemeli. O çılgın herif her an geri gelebilir, o zaman da hali duman olur!

İgor hançeri denize atıp otele doğru yürüyor. Bu kez kurban ölümü kendi seçti. Yanına geldiği zaman, Igor terasta tek başına oturmuş, bundan sonra ne yapacağını ve geçmişini düşünüyordu. Kadının büsbütün yabancı biriyle bu kadar تنها bir yere kadar yürümeyi kabul edeceğini hiç sanmıyordu, ama kabul etti işte. Hançerin ölümcül yara açabileceği yerleri göstermeye başladığında kaçıp gidebilirdi, ama gitmedi işte.

Yolun halka kapalı olan kısmı boyunca ilerleyen bir polis aracı geçiyor. Nereye gittiğine bakmaya karar veriyor ve Festival döneminde kimsenin uğramadığı rıhtıma gittiğini görerek şaşıyor. Sabah olduğu gibi öğleden sonra da boştu; oysa günbatımının seyredilebileceği en iyi yer orası. Birkaç saniye sonra, kulakları sağır eden canavar düdükleriyle, ışıkları yanıp sönmeye bir ambulans geçiyor. O da rıhtıma yöneliyor.

Bir şeyden emin olarak yürümeyi sürdürüyor: Biri cinayete tanıklık etmiş olmalı. Ama bu kişi onu nasıl tanımlayacak? Saçları kırlaşmaya başlamış bir adam, blucin, beyaz gömlek ve siyah ceket giymiş. Bu olası tanık robot resim çizilmesi için polise yardım edecek, bu da zaman almakla kalmayacak, tıpkı ona benzeyen onlarca, belki de binlerce adam olduğu sonucunu doğuracak.

Oradaki polise teslim olmayı deneyip de otele geri

gönderildiğinden beri, misyonuna kimsenin engel olamayacağı konusunda iyice emin hissetti kendini. Şimdi duyduğu kuşklar ise farklı türden: Ewa evrene sunduğu bu adaklara layık mı acaba? Cannes'a geldiğinde, öyle olduğundan emindi; ama şimdi ruhunu başka bir şey kaplamış durumda: kara kaşları ve masum gülüşüyle o küçük sokak satıcısı.

Igor'a, "Hepimiz yüce ruhun birer parçasıyız," diyor sanki. "Yaratılışımızda bir amaç var; bu amacın adı da Aşk. Gelgelelim, bu aşk tek bir kişiye yöneltilmemeli, dünyanın her yanına dağılmalı ve keşfedilmeyi beklemeli. Bu aşka uyan. Giden geri döner. Gelmekte olanın da kabul edilmesi gerek."

Bir planın hatalı olduğunu, ancak nihai sonuçlarını gördüğümüzde ya da merhametli Tanrı bizi başka bir yola yönlendirdiğinde anlayabildiğimiz fikrine karşı içinden mücadele veriyor.

Saatine bakıyor: Cannes'da daha on iki saati var; bu da, sevdiği kadını alarak uçağa binmesi ve...

...ve nereye gidecek? Tecrübe ettiği, acısını çektiği, düşündüğü, planladığı onca şeyden sonra Moskova'ya mı? Yoksa kurbanları sayesinde yeniden doğmayı başarıp gerçek özgürlüğü seçecek, daha önce tanımadığı kişiliğini keşfedecek ve ondan sonra da, Ewa'yla birlikteyken yapmayı hayal ettiklerini mi yapacak?

16:34

Jasmine oturmuş sigara içerek denize bakıyor ve hiçbir şey düşünmüyor. Böyle anlarda sonsuzlukla arasında derin bir bağ olduğunu hissediyor; sanki var olan o değilmiş de, çok daha güçlü bir şeymiş, olağanüstü şeylere kadirdir bir şeymiş gibi.

Bir zamanlar okuduğu eski bir öyküyü anımsıyor.

Nasreddin kafasında görkemli bir kavukla sultanın huzuruna çıkmış, para dileniyormuş.

“Buraya para istemeye geldin, ama kafanda çok pahalı bir kavuk var. Kaç para eder o kavuk?” diye sormuş sultan.

“Çok zengin birinin hediyesidir. Herhalde beş yüz altından az etmez,” diye yanıtlamış zeki Süfi.

Sultanın veziri, “Mümkün değil,” diye homurdanmış. “Hiçbir kavuk bu kadar para etmez.”

Nasreddin ise ısrarcıymış:

“Buraya yalnızca dilenmeye gelmedim, iş yapmaya da geldim. Ancak yüce bir soylunun bu türbana altı yüz altın vereceğini biliyordum. Alınca da üstünü fakirlere dağıtacağım.”

Sultan bu iltifata bayılmış ve Nasreddin’e istediği parayı vermiş. Nasreddin dışarı çıkarken vezire dönüp demiş ki:

“Kavuğun kaç para ettiğini bilmiş olabilirsin, ama ben de gururun insana neler yaptıracağını bilirim.”

İşte çevresindeki dünya aynen böyle. Mesleğiyle alıp veremediği yok, insanları hırsları yüzünden kınamıyor da, ama hayatta neyin gerçekten önemli olduğunu biliyor ve her köşeden baştan çıkarıcı bir şey karşısına çıksa da, ayakları hep yere bassın istiyor.

Biri kapıyı açıp defilenin başlamasına yalnızca yarım saat kaldığını haber veriyor. Günün en fena bölümünün, bütün defilelerin öncesindeki sıkıntılı dönemin sonu yaklaşıyor. Öteki kızlar iPod'larını ve telefonlarını bir yana bırakıyorlar; makyajcılar son düzeltmeleri yapıyorlar; kuaforler hırçın saç tutamlarını tarayarak yerlerine yerleştiriyorlar.

Jasmine soyunma odasındaki aynanın karşısına oturmuş, herkesin işini yapmasına izin veriyor.

Makyajcı, "Cannes'dayız diye gerilme sakın," diyor. "Gergin değilim."

Neden olsun ki? Tam tersine, podyuma her adım atışında esrime halinde hissediyor kendini, kanına adrenalin pompalanıyor. Makyajcı konuşmak hevesinde; nice şöhretlerin yüzlerindeki kırışıklıkları nasıl düzelttiğini anlatıyor, yeni bir yüz kremi tavsiye ediyor, işinin yorucu olduğunu söylüyor, Jasmine'e o geceki partiye fazla bileti olup olmadığını soruyor. Jasmine bütün bunları sonsuz bir sabırla dinliyor. Bir zamanlar ona teklif getiren iki fotoğrafçıyla konuşmaya karar verdiği gün Antwerp'in arka sokaklarındaki hali var gözlerinin önünde. Başlangıçta birkaç küçük zorluk çıkmıştı, ama sonunda her şey düzelmişti.

Bir gün onu yolda görüp durdurmuş olan ilk fotoğrafçının kapısını çaldığında, kızının içinde bulunduğu bunalımdan bir an önce çıkmasını isteyen annesiyle birlikteydi. Kapı açıldığında küçük bir odaya girdiler. Odada, üstü negatiflerle kaplı saydam bir masa, ayrıca üstünde bir bilgisayarın ve kâğıtlarla dolu bir tür çizim tahtasının durduğu büyükçe bir masa vardı. Fotoğrafçıyla birlikte olan kırklı yaşlardaki kadın, gülümseyip kendini organizasyon koordinatörü olarak tanıtmadan önce, onu uzun uzun inceledi. Sonra dördü oturdular.

Kadın, “Kızınızın mankenlikte parlak bir geleceği olacağına eminim,” dedi.

Jasmine’in annesi, “A, ben sadece onu yalnız bırakmamak için geldim,” dedi. “Söyleyeceğiniz bir şey varsa doğrudan kendisiyle konuşun.”

Azıcık bozulan kadın birkaç saniye durakladıktan sonra eline bir kart alıp ayrıntıları ve ölçüleri yazarken, “Tabii, Cristina bir manken için hoş bir ad değil,” dedi. “Çok sıradan. İlk yapacağımız şey onu değiştirmek olacak.”

Jasmine, “Cristina’nın hoş bir ad olmamasının başka bir nedeni de var,” diye düşünüyordu. Çünkü bir cinayeti gözleriyle gördükten sonra varoluşundan vazgeçmiş ve gözlerinin unutmayı reddettiği şeyleri inkâr etmiş bir kıza aitti o ad. Her şeyi değiştirmeye karar verdiğinde, bu değişikliğe çocukluğundan beri kullandığı adıyla başladı. Her şeyi, ama her şeyi değiştirmesi gerekiyordu. Kadına yanıtı hazırды.

“Profesyonel adım Jasmine Tiger¹ – hoşluk ile tehlikenin karışımı.”

Kadın bu adı beğenmiş gibiydi.

“Mankenlik mesleği kolay bir meslek değildir; siz de ilk adımı atmak üzere seçildiğiniz için şanslısınız. Elbette ki halledilmesi gereken birçok şey var, ama istediğiniz noktaya ulaşabilmeniz için size yardım etmek üzere yanınızda olacağız. Fotoğraflarınızı çekip gerekli ajanslara göndeririz. Size bir de kompozit gerekecek.”

Cristina’nın, “Kompozit nedir?” diye sormasını bekledi, ama soru soran olmadı. Kadın bir kez daha bozulmuştu.

“Eminim biliyorsunuzdur; kompozit bir sayfadan oluşur. Bir tarafında en güzel fotoğrafınız, ölçüleriniz, öteki tarafında ise farklı pozlarda başka fotoğraflarınız yer alır. Bikinili, öğrenci kılığında, belki bir tanesinde yalnızca yüzünüz, sizden yaşlı birini arıyorlarsa sizi devredışı bırakmasınlar diye bol makyajlı başka bir tane... Göğüsleriniz...”

¹ (İng.) “Yasemin Kaplan” anlamına geliyor. (Ç.N.)

Bir duraklama daha.

“...bir manken için galiba göğüsleriniz fazla büyük.”

Fotoğrafçıya döndü.

“Not al. Bunları gizlememiz lazım.”

Fotoğrafçı dikkatle not aldı. Cristina -hızla Jasmine Tiger oluyordu- düşündü: “O insanlar benimle karşılaş-tıklarında, düşündüklerinden daha büyük göğüslü oldu-ğumu görmeyecekler mi?”

Kadın şık evrak çantasını aldı, içinden bir liste çıkar-dı.

“Makyaj uzmanını ve bir de kuaförü aramamız la-zım. Şimdiye dek podyumda yürüme tecrübeniz olmadı, değil mi?”

“Yok.”

“Tabii ki podyumda sokaktaki gibi yürümezsiniz. So-kaktaki gibi yürürseniz tökezlersiniz, çünkü ya fazla hız-lı giderseniz ya da yüksek topuklar dengenizi bozar. Bir ayağınızı ötekinin önüne koyarak, yani kedi gibi yürüme-lisiniz. Fazla da gülümsemeyeceksiniz. Daha önemlisi de duruştur.”

Listesinde üç şeyi işaretledi.

“Kıyafet kiralamanız da gerekecek.”

Bir işaret daha.

“Sanırım şimdilik bu kadar.”

Elini tekrar evrak çantasına sokup bir hesap makine-si çıkardı. Listeyi inceleyerek birkaç rakam tuşladı, son-ra onları topladı. Odada kimse bir şey söylemeye cesaret edemiyordu.

“Yaklaşık iki bin Euro tutuyor. Fotoğraflar hariç, çün-kü Yasser,” fotoğrafçıya döndü, “çok pahalı çalışır, ama bu sefer, malzemeyi kullanmasına izin vererseniz, işi be-dava yapmayı kabul etti. Makyaj uzmanıyla kuaförü yarın buraya getirebiliriz, ben de kursu yapan insanları arayıp boş yer var mı diye soracağım. Olacağına eminim, tıpkı kendinize yatırım yaparak geleceğiniz için yeni olanaklar yarattığınıza ve harcadıklarınızı pek yakında geri alacağı-nıza emin olduğum gibi.”

“Yani ödemeyi benim yapacağımı mı söylemek istiyorsunuz?”

“Organizasyon koordinatörü” bir kez daha bozulmuş görünüyordu. Onu görmeye gelen kızlar kendi kuşaklarının bütününün kurduğu hayali –dünyanın en seksi kadınlarından biri sayılmak– gerçekleştirmek için genellikle o kadar hevesli olurlardı ki, asla böylesine kaba sorular sormazlardı.

“Bakın, Cristina...”

“Jasmine. Bu kapıdan içeri girer girmez Jasmine oldum ben.”

Fotoğrafçının cep telefonu çaldı. Telefonu cebinden çıkardı, sonra da, o dakikaya kadar karanlıklar içinde olan, odanın öteki ucuna yürüdü. Perdelerden birini çektiğinde, Jasmine siyah örtüyle kaplı bir duvar, üstünde flaşlar olan tripodlar, ışıkları yanıp sönen kutular ve tavandan sarkan spotlar gördü.

“Bakın, Jasmine, yerinizde olmak isteyen binlerce, milyonlarca insan var. Antwerp’in en iyi fotoğrafçılarından biri sizi seçti, en seçkin profesyoneller yardım edecek size ve ben de mesleğinizle bizzat ilgileneceğim. Öte yandan, hayatta her şeyde olduğu gibi, bunda da kendi başarınıza inanmanız, bunun gerçekleşmesi için de yatırım yapmanız lazım. Manken olarak büyük bir başarıya ulaşacak kadar güzel olduğunuzu biliyorum, ama bu fazlaca rekabetçi dünyada güzellik yetmiyor. En iyisi olmanız gerek, bu da pahalıya patlıyor, en azından başlangıçta.”

“Mademki bunca üstün niteliğim var, neden *kendi* paranızı yatırmıyorsunuz bana?”

“Sonra yapacağım bunu. Ama şimdi ne kadar kararlı olduğunuzu görmemiz gerek. Gerçekten profesyonel manken mi olmak niyetindesiniz, yoksa başka bir sürü genç kadın gibi, seyahat olanağına kavuşmak, dünyayı gezip görmek ve zengin koca bulmak mı istiyorsunuz, bundan emin olmalıyım.”

Kadının ses tonu sertleşmişti. Fotoğrafçı odanın öteki ucundan geri döndü.

“Makyajcı. Yarın kaçta geleceğini soruyor.”

Jasmine'nin annesi, "Para lazımsa belki ben..." diye başladı, ama Jasmine kalkmış, kadınla ve fotoğrafçıyla el bile sıkışmadan kapıya yönelmişti bile.

"Çok teşekkür ederim, ama benim o kadar param yok. Olsaydı bile, başka şeylere harcardım."

"Ama bu sizin geleceğiniz!"

"Aynen. Benim geleceğim, sizinki değil."

Jasmine daha sonra gözyaşlarına boğuldu. Önce, pahalı bir butiğe gitmiş, orada ona kaba davranmakla kalmamışlar, sahibiyile tanıştığını anlatırken yalan söylediğini ima etmişlerdi. Ardından, tam yeni bir hayata başlayacağını düşünür, kendine mükemmel bir ad bulduğunu sanırken, yalnızca ilk adımı atmanın iki bin Euro'ya patlayacağını öğrenmişti.

Anne ile kızı sessizlik içinde evin yolunu tuttular. Cep telefonu birkaç kez çaldı, ama Jasmine numaraya bakıp telefonu cebine attı.

"Niye cevap vermiyorsun? Öğleden sonra bir randevumuz daha var, öyle değil mi?"

"Çünkü iki bin Euro'muz yok."

Annesi Jasmine'i omuzlarından kavradı. Kızının ne denli hassas durumda olduğunu biliyordu, bir şeyler yapması lazımdı.

"Evet, var. Baban öldüğünden bu yana her gün çalıştım ben ve iki bin Euro'muz var. Gerekiyorsa fazlası var. Avrupa'da temizlikçiler iyi para kazanır; çünkü burada kimse başkasının pisliğini temizlemek istemez. Ayrıca, söz konusu olan senin geleceğin. Şimdi eve gidemeyiz."

Telefon bir daha çaldı. Jasmine tekrar Cristina olup annesinin dediğini yaptı. Öğleden sonra görüşecekleri kadın, verilmiş başka bir sözü yüzünden randevusuna birkaç saat gecikebileceğini söyleyerek özür diliyordu.

Cristina, "Zararı yok," dedi. "Ama daha fazla vaktinizi almamak için, bana kaç mal olacağını öğrenebilir miyim?"

"Kaça mı mal olacak?"

“Evet. Az önce başka bir fotoğrafçıyla randevum vardı; o ve birlikte çalıştığı kişi benden iki bin Euro istediler; fotoğraflar, makyaj...”

Hattın öteki ucundaki kadın güldü.

“Size herhangi bir maddi yükü olmayacak. Eski bir numara bu. Buluştuğumuzda konuşuruz.”

Kadının stüdyosu sabah ziyaret ettikleri yere çok benziyordu, ama sohbet tepeden tırnağa farklıydı. Neden ilk görüştükleri halinden çok daha üzgün görüldüğünü sordu Cristina’ya; belli ki ilk görüşmelerini hâlâ anımsıyordu. Cristina öteki fotoğrafçıyla aralarında geçenleri anlattı. Kadın da ona bunun sık yapılan bir numara olduğunu, resmî makamların engellemeye çalıştığını açıkladı. O sıralarda dünyanın birçok yerinde, azıcık güzel olan kızlar “güzelliklerini tam anlamıyla gözler önüne sermeleri” için ikna ediliyor ve bu şerefe nail olabilmek için de neleri var neleri yoksa ödemek zorunda bırakılıyorlardı. Bu gibi ajanslar yeni yetenekler arama bahanesiyle lüks otellerde odalar tutuyor, odaları fotoğrafçılık malzemesiyle dolduruyor, manken adayına yılda en az bir defileye çıkacağını, yoksa parasının geri verileceğini söylüyor, çekilen fotoğraflar karşılığında bir servet alıyor, makyajcı ve kuaför numarası yapan işsiz aktörleri getiriyor, özel mankenlik okullarına kayıt yaptırmayı öneriyor ve sonra da genellikle hiçbir iz bırakmadan ortadan kayboluyordu. Cristina’nın gittiği aslında gerçek bir stüdyoydu, ama tekniklerini reddetmekle doğru yapmıştı.

“İnsanların gururuna hitap ediyorlar; ilgili kişi neye bulaştığını bildiği sürece, bunun ille de yanlış olması gerekmez. Üstelik bu yalnızca moda dünyasında değil, başka alanlarda da oluyor: kendi kitaplarını kendileri yayımlayan yazarlar, kendi sergilerinin sponsoru olan ressamlar, büyük stüdyolardan birinde iyi bir yer edinmek için borca giren yönetmenler, evi terk edip büyük kente garson olarak çalışmaya giden ve günün birinde onları yıldız yapacak bir yapımcıyla tanışmayı uman senin yaşında kızlar...”

Hayır, şimdilik fotoğraf çekmeyeceklerdi. Önce Cristina'yı iyice tanıması gerekiyordu; fotoğraf makinesinin deklanşörüne basmak, karşısındakinin ruhunu açığa çıkarmakla başlayan uzun soluklu sürecin son aşamasıydı. Biraz daha konuşmak için ertesi gün yeniden buluşmaya karar verdiler.

“Bir ad bulman lazım.”

“Adım Jasmine Tiger.”

Evet, hayatının aşkı geri gelmişti.

Fotoğrafçı onu, hafta sonunu geçirmek için, Hollanda sınırına yakın olan plaj evine davet etti. Günde sekiz saat çalışarak kamerayla denemeler yaptılar.

Fotoğrafçı, Jasmine'den “ateş”, “tahrik”, “su” gibi bazı sözcüklerin çağrıştırdığı bir dizi duyguyu çehresinde yansıtmasını istedi. Ruhunun iki yönünü de, kötülüğünü ve iyiliğini dışa vurmaya çalışmalıydı. Aşağı, dümdüz ileri, yana ve boşluğa baktırdı. Martıları ve şeytanları hayal etmesini istedi. Kendinden yaşlı bir grup erkek tarafından saldırıya uğrayıp aralarından bir ya da birkaçının ona tecavüz ettiğini, sonra da bir bar tuvaletine bırakıldığını hayal etmesini istedi. Günahkâr ve azize, sapık ve masum olmasını istedi.

Bazı fotoğraflar açık havada çekildi ve o, soğuktan donuyor olmasına karşın her uyarıya tepki vermeyi, her talebi yanıtlamayı becermişti. Evin odalarından birindeki küçük bir stüdyoya da girdiler; böylelikle fotoğrafçı değişik müzikler ve ışıklar kullanarak denemeler yapabildi. Jasmine makyajını kendi yapıyor, saçını ise fotoğrafçı biçime sokuyordu.

Jasmine, “İşe yarar bir halim var mı?” diye soruyordu. “Bunca vaktinizi neden benim için harcıyorsunuz?”

Ama fotoğrafçının söylediği tek şey, “Bunu sonra konuşuruz,” oluyordu. Gecenin geri kalanını gün boyunca yaptıkları çalışmayı inceleyerek, düşünerek, not alarak geçiriyor, ama sonuçlardan memnun mu olduğu yoksa düş kırıklığına mı uğradığı konusunda hiçbir yorum yapmıyordu.

Pazartesi sabahına kadar Jasmine (zira artık Cristina kesinlikle ölmüştü) herhangi bir fikir edinemedi. Antwerp aktarması için Brüksel istasyonunda beklerlerken, fotoğrafçı birden, “Sen şimdiye kadar çalıştığım en iyi mankensin,” dedi.

“Şaka ediyorsunuz.”

Kadın ona hayretler içinde baktı.

“Hayır, öylesin. Yirmi yıldır bu alanda çalışıyorum, sayısız insanın fotoğrafını çektim; hepsi de epeyce deneyimli olan profesyonel mankenlerle, film oyuncularıyla çalıştım. Hiçbiri duygularını senin kadar iyi ifade edemiyordu. Buna ne denir, biliyor musun? Yetenek. Bazı mesleklerde yeteneği ölçmek çok kolaydır: iflasın eşiğindeyken işi kurtaran genel müdürler, rekor kıran sporcular, çalışmalarını iki kuşak boyunca devam ettirebilen oyuncular... Peki, ben senin mankenliğinden nasıl bu kadar emin olabiliyorum? Çünkü bir profesyonelim. Meleklerini ve şeytanlarını objektif aracılığıyla gösterdin; bu da hiç kolay değildir. Vampir kılığında gotik partilere giden gençlerden ya da adamların içindeki sübyancılığı tahrik etmek için masum havalar takınan kızlardan değil, gerçek meleklerden ve gerçek şeytanlardan söz ediyorum.”

İstasyon bir aşağı bir yukarı yürüyen insanlarla doluydu. Jasmine tren tarifesine bir göz attı ve dışarı çıkmayı önerdi. Sigara içmek için can atıyordu, istasyonda ise sigara yasağı vardı. O sırada içinden neler geçtiğini söylese mi, söylemese mi, kestiremiyordu.

“Yeteneğim vardır belki, ama bu doğru olsa bile, o yeteneği gösterebilmemin tek nedeni vardı. Biliyorsunuz, birlikte geçirdiğimiz süre boyunca kişisel yaşamınızdan hiç söz etmediniz ve benimkini de hiç sormadınız. Bu arada, çantalarınızı taşımaya yardım etmemi ister misiniz? Fotoğrafçılık genellikle erkeklerin yaptığı bir iş, öyle değil mi? Taşınması gereken çok ağır şeyler var.”

Kadın güldü.

“İşime tapıyorum; bundan başka söyleyecek fazla bir şeyim de yok aslında. Otuz sekiz yaşımdayım, boşandım,

çocuğum yok, büyük bir lüks içinde değil ama rahat bir yaşam sürdürebilecek parayı kazanabilmek için iyi ilişkilerim var. Söyleyeceklerime bir şey daha eklemeliyim: Her şey planlandığı gibi giderse, var olabilmek için tümüyle mesleğine dayanan biri olarak yaşamamalıyım, gerçek öyle olsa bile. Tavsiyelerimi dinlemezsen, sistem seni kolayca avucunun içine alır. Tabii ki fotoğraflarını kullanarak ben de para kazanacağım; ama bundan böyle kendine profesyonel bir menajer bulmanı tavsiye ederim.”

Jasmine bir sigara daha yaktı. Ya şimdi ya da asla!

“Yeteneğimi nasıl ortaya koyabildim, biliyor musun? Çünkü hayatımda başıma gelebileceğini asla düşünmediğim bir şey oldu: Bir kadına âşık oldum. O kadının yanımda olmasını, atmam gereken her adıma yön vermesini istardım. O kadın hem nezaketi hem de titizliğiyle ruhuma işlemeyi başardı ve ta derinlerde yatan en iyilerin de en kötülerin de ortaya çıkmasını sağladı. Bana uzun meditasyon teknikleri öğreterek ya da –annemin ihtiyacım olduğuna inandığı– psikanaliz uygulayarak yapmadı bunu; kullandığı şey...”

Durakladı. Korkmuştu, ama devam etmesi gerekiyordu. Artık kaybedecek hiçbir şeyi yoktu.

“Kullandığı şey bir fotoğraf makinesiydi.”

Zaman durdu. İstasyonun dışındaki diğer insanlar hareketsiz kaldı, sesler kesildi, rüzgâr durdu, sigarasının dumanı havada asılı kaldı, ışıklar söndü. Her zamankinden çok daha ısıltılı ve birbirine dikilmiş iki çift gözden başka bir şey kalmadı.

Makyajcı, “Hazırsın,” diyor.

Jasmine başını kaldırıyor ve soyunma odasına dönüşürülmüş mekânda arkadaşının bir aşağı bir yukarı dolaştığını görüyor. Gergindir herhalde; Cannes’daki ilk defilesi ne de olsa. İyi giderse, Belçika hükümetiyle şişkin bir sözleşme yapabilir.

Jasmine yanına gidip ona güven vermek, her şeyin, daha önce hep olduğu gibi, yolunda gideceğini söylemek

istiyor. Ama aşığı yukarı şöyle bir yanıt alabilir: “Daha on dokuz yaşındasın, ne biliyorsun ki hayat hakkında?”

O da şöyle der: “Sen benim kapasitemi bildiğın gibi ben de seninkini biliyorum. Üç yıl önce bir gün, bir tren istasyonunda yanağıma usulca dokunduğın zaman başlayıp hayatımızı değıştiren ilişkimizi biliyorum. İkimizin de nasıl korkmuş olduğunu anımsıyor musun? Ama o ilk korku duygusunu atlattık. Ve ilişkimiz sayesinde buradayım ben; sen de, mükemmel bir fotoğrafçı olmanın yanı sıra, her zaman hayalini kurduğın şeyi yapıyorsun artık: kıyafetler tasarlayıp dikmek.”

O anda en iyisinin hiçbir şey söylememek olacağını biliyor. Birine sakın olmasını söylemek onu daha da gerginleştirmekten başka işe yaramaz.

Pencerenin yanına gidip bir sigara daha yakıyor. Çok fazla sigara içiyor, iyi ama niye içmesin ki? Fransa’daki ilk büyük defilesi bu.

16:43

Siyah takım elbise ve beyaz gömlek giymiş genç bir kadın kapıyı açıyor. Adını soruyor, elindeki listeye bakıyor ve bir süre beklemesi gerektiğini, süitin şimdilik dolu olduğunu söylüyor. İki adam ile muhtemelen ondan genç bir kadın da bekliyor.

Sessizce sırasını bekliyor hepsi. Gabriela, “Daha ne kadar sürecek? Ne işim var burada?” diye soruyor kendi kendine ve karşılığında iki yanıt alıyor.

Birincisi, ona devam etmesi gerektiğini anımsatıyor. Yıldızlığa yükselebilmek için azmetmiş olan iyimser Gabriela, şimdi de prömiyerleri, davetleri, özel jetlerle seyahatleri, dünya başkentlerinin duvarlarındaki afişlerini, evinin önünde sürekli nöbet tutan ve her giydiğiyle, giysilerini nereden aldığıyla, gözde bir gece kulübünde birlikte görüldüğü sarışın erkek azmanının kim olduğuyla ilgilenen fotoğrafçıları düşünmek zorunda. Doğduğu kasabaya muhteşem dönüşü, onu kıskançlıkla izleyen şaşkın arkadaşları ve desteklemeyi düşündüğü hayır kurumları var sırada.

İkinci yanıt ise, yıldızlığa yükselebilmek için azmetmiş olan iyimser Gabriela’nın şimdi bıçak sırtında yürüdüğünü, uçuruma yuvarlanmasının an meselesi olduğunu anımsatıyor. Hamid Hussein’in onun varlığından haberi bile yok; makyajlı ve bir partiye katılmaya hazır halde kimse görmedi onu; giyeceği elbise bedenine uygun olmayabilir, uydurulması gerekebilir, o zaman Martinez’deki

buluŖmaya gecikebilir. Zaten yirmi beŖ yaŖına gelmiŖ ve kim bilir, belki de Ŗu sırada aynı tekneye baŖka bir aday çağırıp g r Ŗmeye almıŖlardır; fikirlerini deęiŖtirmiŖ de olabilirler; aslında belki de amaç buydu: iki ya da  c olası adayla g r Ŗmek ve kalabalıkta hangisinin  ne çıkabileceğini görmek. Partiye birbirinden haberi olmayan  c aday   da davet etmiŖ olabilirler.

Paranoya.

Hayır, paranoya değil, sadece gerçekçi olmaya baŖlıyor. Gibson'ın ve Yıldız'ın yalnızca büyük projelerle ilgilenecek olmaları baŖarının garantisi değil. İŖler yolunda gitmezse, bütün suç onun üstüne kalacak. *Alice Harikalar Diyarında*'daki ılgın Ŗapkacı'nın hayaleti hâlâ ortalarda geziniyor. Belki zannettiği kadar yetenekli değil de, yalnızca çok alıŖkandır. Bazıları kadar Ŗanslı değil; gece gündüz çabalasa da, hayatında Ŗimdiye dek çok önemli bir Ŗey olmadı. Cannes'a geldiğinden beri hiç durmaksızın o çok pahalı "portfolyo"sunu bir sürü kasting ajansına dağıtmasına karŖın yalnızca bir tek g r Ŗme sağlayabildi. Gerçekten de o kadar özel biri olsaydı, teklif edilen rollerden hangisini kabul etsem, diye d Ŗ n yor olurdu h len. Kendini aŖmakta ve yakında yenilgiyi tadacak; üstelik çok da acı bir biçimde, çünkü Ŗ hret denizine çok yaklaŖtı, hatta ayaklarını soktu bile... ama dibe gitmek için.

"Kötü titreŖimler çekiyorum kendime. Çevremde kötü titreŖimler var, biliyorum. Kendimi toparlamam lazım."

S itteki kadının ve sessizce bekleyen diğer  c kiŖinin önünde yoga egzersizi yapamaz. Olumsuz d Ŗ ncelerden uzaklaŖması lazım da, tam olarak nereden geliyor bu d Ŗ nceler? Okuduklarına göre –kimilerinin beslediği haset yüzünden, eriŖebileceęi baŖarıya eriŖemedięini d Ŗ nd ę  sıralarda bu konuda çok Ŗey okumuŖtu– tam da Ŗu dakikalarda, istediği rolü alamayan baŖka bir aktris tüm enerjisini rolü geri almaya odaklamıŖ olmalıydı. Evet, hissedebiliyordu, aynen böyleydi! Bundan kaçınmak için yapılacak tek Ŗey, aktrisin girdiği yoldan çıkıp Evren'in tüm g leriyle ilintili olan Yüksek Benliğinin arayıŖına girmesi olabilir.

Derin bir soluk alıyor, gülümsüyor ve kendi kendine şöyle diyor:

“Tüm çevreme sevginin enerjisini dağıtıyorum; bu enerji karanlığın kuvvetlerinden çok daha güçlü; içimdeki Tanrı gezegenin tüm canlılarının içlerinde yaşayan Tanrı’yı selamlıyor; hatta...”

Bir kahkaha duyuyor. Süitin kapısı açılıyor ve kızlı erkekli, mutlu, gülücükler içinde bir genç grubu, yanlarında iki ünlü kadınla birlikte çıkıp asansöre yöneliyor. İki adam ile kadın odaya giriyor, kapının dibine bırakılmış bir sürü çantayı topluyor ve asansörün önünde onları bekleyen gruba katılıyor. Asistanlar, şoförler, sekreterler olmalı bunlar.

Süitteki kadın, “Sıra sizin,” diyor.

Gabriela ise, “Meditasyon hiç yanılmaz,” diye düşünüyor.

Büyük bir güven içinde danışmadaki görevliye gülümsüyor, ama süite girince soluğu kesiliyor. Alaaddin’in mağarası gibi; askılar dolusu kıyafet, her cinsten gözlükler, çantalar, mücevherler, güzellik ürünleri, saatler, ayakkabılar, taytlar ve elektronik cihazlarla tıklım tıklım. Sarışın bir kadın karşılıyor onu; elinde bir liste, boynunda zincire asılı bir cep telefonu var. Gabriela’nın adını soruyor.

“Beni izleyin,” diyor. “Fazla vaktimiz yok, o yüzden hemen işimize bakalım.”

Odalardan birine giriyorlar; Gabriela orada, ancak dükkân vitrinlerinde gördüğü, ama biri giymedikçe asla yakından bakma fırsatı bulamadığı daha da lüks, daha da şaşıaalı hazinelerle karşılaşılıyor.

Evet, bunların hepsi onu bekliyor. Çabuk olmak ve ne giyeceğine karar vermek zorunda.

“Mücevherle başlayabilir miyim?”

“Siz seçmeyeceksiniz. HH’nin ne istediğini biz gayet iyi biliyoruz. Ve kıyafeti yarın iade etmeniz gerekiyor.”

HH. Hamid Hussein onun ne giymesi gerektiğini biliyormuş!

Odayı bir uçtan ötekine geçiyorlar. Yatağın ve çevre-

sindeki mobilyanın üstü bir sürü şeyle dolu: Tişörtler, baharatlar ve soslar, tanınmış bir kahve makinesinin fotoğrafı, birkaç makine de hediye paket yapılmış. Bir koridoru geçip daha da büyük bir odaya giriyorlar. Otel süitlerinin bu kadar büyük olabileceğinden haberi yoktu.

“Burası Tapınak.”

İki kişilik geniş yatağın gerisindeki duvarda, üstünde modacının logosunun bulunduğu uzun, zarif, beyaz bir afiş asılı. Androjin¹ gibi bir yaratık –Gabriela onun kadın mı erkek mi olduğunu anlayamıyor– sessizce onları bekliyor. Bu yaratık acayip sıska, saçları donuk ve dağınık, kaşları tıraş edilmiş, parmakları yüzüklerle dolu ve bir sürü zincirle süslenmiş daracık bir pantolon giymiş.

“Soyunun.”

Gabriela, askılardan birine gidip kırmızı bir kıyafet seçmiş olan yaratığın cinsiyetini kestirmeye çalışarak bluzuyla blucinini çıkarıyor.

“Sutyeni de çıkarın. Elbisenin altından görünür.”

Odada büyük bir ayna var, ama öbür tarafa çevrilmiş ki kıyafetin neye benzediğini o göremesin.

“Çabuk olmalıyız. Hamid, partiye gideceği gibi, merdivenlerden de çıkması gerektiğini söyledi.”

Merdivenlerden çıkmak!

Sihirli sözcükler.

Kıyafet tepeden tırnağa fiyasko. Kadınla androjin enişelenmeye başlıyorlar. Kadın birkaç kıyafet daha getirilmesini istiyor, çünkü Gabriela’nın merdivenlerden birlikte çıkacağı Yıldız giyinmiş bile.

Merdivenlerden Yıldız’la çıkacak! Rüya görüyor olmalı!

Gövdesine iyice yapışan, dekoltesi iyice açık, uzun, altın rengi bir kıyafette karar kılıyorlar. Göğüs hizasındaki altın zincir, dekoltenin hayal gücünün kaldıramayacağı kadar açılmasını engelliyor.

Kadın çok sinirli. Androjin dışarı çıkıyor ve giyside gerekli değişiklikleri yapacak olan terziyle birlikte geri dönüyor. Gabriela, o sırada söz hakkı olsaydı, durmala-

¹ Kadın mı erkek mi olduğu belli olmayan kişi. (Y.N.)

rını isterdi. İnsanın üstünde olan bir giysiyi dikmek demek, kısmetini dikip bağlamak demek. Ama batıl inançlara ayıracak vakit yok; ayrıca bir sürü ünlü aktris de her gün aynı durumla karşılaşılıyor olmalı, yine de başlarına kötü bir şey gelmiyor.

Dev bir bavul taşıyan üçüncü biri geliyor, koca odanın öteki ucuna gidiyor ve çevresi ışıklarla dolu aynasıyla bir tür taşınabilir makyaj stüdyosu olan bavulu açmaya başlıyor. Androjin, nedamet getiren Maria Magdalena gibi önünde eğilmiş, ayaklarına pabuç üstüne pabuç deniyor.

O, Sinderella ve yakında Prens'iyle buluşup birlikte merdivenlerden çıkacak!

"Bunlar iyi," diyor kadın.

Androjin öteki ayakkabıları kutulara geri koymaya başlıyor.

"Tamam, çıkarın artık. Siz saçınızı ve makyajınızı yaptırırken biz giysinin eksiklerini tamamlarız."

Giysiyi üstündeyken dikmekten vazgeçtikleri için Gabriela kendini rahatlamış hisediyor. Kısmeti yeniden açılıyor.

Üstünde yalnızca bir külotla banyoya gönderiliyor. Buraya taşınabilir bir saç yıkama ve kurutma takımı yerleştirilmiş bile. Kafası kazınmış bir adam onu bekliyor. Oturmasını ve kafasını geriye, çelik lavaboya doğru eğmesini söylüyor. Saçını yıkamak için, musluğa bağlanmış bir hortum kullanıyor ve o da ötekiler gibi telaş içinde. Dışarıdaki gürültüden şikâyet ediyor; ciddi bir iş yapması isteniyorsa sessizliğe ihtiyacı var, ama kimsenin onu umursadığı yok. Üstelik hiçbir şeye vakit bırakmıyorlar, her şey her zaman büyük bir acele içinde yapılıyor.

"Sırtıma yüklenen devasa sorumluluğu kimse anlamıyor," diyor.

Gabriela'yla değil, kendi kendine konuşuyor. Devam ediyor:

"Siz merdivenlerden çıkarken, baktıkları siz değilsiniz, biliyorsunuz. Benim işlerime bakıyorlar, yaptığım makyaja, saç tuvaletine. Siz, üstüne resim yaptığım bir

tuval ya da heykellerimi biçimlendirdiğim alçı gibisiniz. Hata yaparsam ne derler? İşimi kaybedebilirim.”

Gabriela kendini hakarete uğramış hissediyor, ama anlaşılan bu tür şeylere alışması gerekecek. Bu parlak dünya böyle işte. Daha sonra, gerçekten “biri” olduğunda, birlikte çalışmak için nazik, zarif insanlar seçecek. Şimdilik, en önemli erdemine yoğunlaşmış durumda: sabır.

Sohbetleri, kurutma makinesinin havalanan uçak sesinden farklı olmayan gürültüsüyle kesiliyor. Oysa dışarıdaki gürültüden yakınan adamın kendisiydi!

Saçını kabaca biçime sokuyor ve hemen taşınabilir makyaj stüdyosuna geçmesini söylüyor. Havası birden değişiyor: Aynadan Gabriela’nın yüzünü incelerken transa geçmiş gibi sessiz duruyor. Bir ileri bir geri yürüyerek fırçayla kurutucuyu Davud heykelini yapan Michelangelo’nun çekiçe keskiyi kullandığı gibi hareket ettiriyor. Gabriela dosdoğru karşıya bakıp Portekizli bir ozanın dizelerini anımsamaya çalışıyor:

Ayna mükemmel yansıtır; hiç hata yapmaz, çünkü düşünmez. Düşünmek, hata yapmak demektir.

Androjin ile kadın dönüyorlar. Limuzin yirmi dakika içinde onu almaya gelecek, sonra Martinez’e gidip Yıldız’ı alacaklar. Oralarda park edilemediği için tam zamanında gitmeleri gerekiyor. Kuaför, anlaşılamamış bir sanatçymış gibi kendi kendine homurdanıyor, ama programa uyması gerektiğini de biliyor. Gabriela’nın yüzü üzerinde, Sistine Şapeli’ni resimleyen Michelangelo’ymuş gibi çalışmaya başlıyor.

Bir limuzin! Merdivenler! Yıldız!

Ayna mükemmel yansıtır; hiç hata yapmaz, çünkü düşünmez.

O da düşünmemeli, düşünürse endişeye ve huzursuzluğa teslim olacak, olumsuz titreşimler geri dönecek. Bunca farklı eşyayla tıklım tıkış doldurulmuş şu otel süitinin ne olduğunu öğrenmek isterdi, ama sanki bu tür yerlere sık sık girip çıkarmış gibi yapması lazım. Kadının haşın, androjinin ise dalgın bakışları altında, Michelangelo

makyajına son noktayı koyuyor. Gabriela ayağa kalkıyor, süratle kıyafetini ve ayakkabılarını giyiyor. Tanrı'ya şükür, her şey tamam.

Odanın bir köşesinden küçük, deri bir Hamid Hussein çantası alıyorlar. Androjin çantayı açıyor, içine tıktırılmış kâğıtların bir kısmını çıkarıyor, sonucu aynı dalgın bakışlarla inceliyor, nihayet beğendiğine karar verince Gabriela'ya uzatıyor.

Kadın koca bir sözleşmenin dört kopyasını veriyor ona; kenarlarında kırmızı mürekkeple “burayı imzalayın” yazılmış.

“Ya okumadan imzalarsınız ya da eve götürüp avukatınızı aramak isteyerek, karar vermeden önce biraz daha düşünmeye ihtiyacınız olduğunu söylersiniz. Her halükârda o merdivenlerden çıkacaksınız, çünkü herhangi bir değişiklik için artık çok geç. Yine de, sözleşme yarın sabah burada olmazsa sadece elbiseyi geri getirirsiniz, hepsi o kadarla kalır.”

Menajerinin dediklerini anımsıyor: Her şeyi kabul et. Gabriela kadının ona uzattığı dolmakalemi alıyor, işaretli sayfaların hepsini imzalıyor. Kaybedecek bir şeyi yok. Adil olmayan maddeler varsa, imzalaması için baskı yapıldığını söyleyerek daha sonra mahkemeye verebilir. Ne olursa olsun, her şeyden önce, nicedir düşlediği şeyi yapmak zorunda.

Kadın imzalanan sözleşmeyi elinden alınca veda bile etmeden ortadan kayboluyor. Michelangelo, adaletsizliğin hüküm sürdüğü, çalışmasının asla takdir edilmediği, doğru dürüst iş yapacak zamanının asla olmadığı, işler ters giderse de suçun olduğu gibi ona yükleneceği küçük dünyasına kapanmış, makyaj masasını yeniden katlamakla meşgul. Androjin kendisiyle birlikte süitin çıkışına gelmesini söylüyor; saatine bakıyor –Gabriela saatin üstünde kurukafa olduğunu fark ediyor– ve karşılaşmalarından bu yana onunla ilk kez konuşuyor.

“Üç dakikamız daha var. Aşağı şimdiden inip insanların seni görmesine izin vermemelisin. Ve limuzine kadar benim de seninle gelmem gerek.”

Yeniden gerginlik başlıyor. Artık ne limuzini ne Yıldız'ı ne de çıkacağı o merdivenleri düşünüyor. Korkuyor. Konuşması lazım.

"Bu süit neye yarıyor? Neden içinde bunca şey var?"

Androjin, "Kenya'ya safari bile var," diyerek bir köşeyi gösteriyor. Gabriela bir havayolu şirketinin reklamıyla masanın üstündeki zarf yığınının fark etmemiş. "Buradaki her şey gibi o da bedava; Tapınak'taki kıyafetlerle aksesuarlar hariç tabii."

Kahve makineleri, elektronik oyuncaklar, giysiler, çantalar, saatler, mücevherler ve Kenya'ya bir seyahat.

Hepsi de tümüyle bedava mı?

Ne kadınının ne de erkeğinkine benzeyen, gezegenlerarası bir yaratığın sesiyle, "Ne düşündüğünü biliyorum," diyor androjin. "Ama hepsi de gerçekten bedava, daha doğrusu, uygun bir takas karşılığında veriliyor, çünkü aslında bu dünyada hiçbir şey bedava değil. Festival sırasında Cannes'da oluşturulan bir sürü 'Armağan Odası'ndan biri bu. Seçilen az sayıda kişiyi buraya çağırırlar, ne isterlerse almalarını söylerler; onlar da ortalıkta A'nın tişörtlerini giyip B'nin gözlüğünü takarak dolaşır, evlerinde önemli konuklar ağırlar, Festival bittiğinde de, yepyeni kahve makineleriyle yapılmış mis gibi kahve içerler. Dizüstü bilgisayarlarını C'nin tasarımı olan çantada taşır, dostlarına D'nin piyasaya henüz sürülmekte olan nemlendiricilerini tavsiye eder, bunu yaparken de kendilerini önemli biriymiş gibi hissederler, çünkü dükkân rafalarında henüz yerini almamış bir şeyi herkesten önce onlar kullanmaktadır. Yüzme havuzuna giderken E'nin mücevherlerini takıştırır, fotoğraf çektirirken F'nin kemerini takarlar; her ikisi de henüz kamuoyu önüne çıkmamıştır. Bu ürünler piyasaya sürüldüğünde ise, Süpersınıf onların reklamını çoktan yapmış olur; gönüllü olarak değil, bu reklamı yalnızca onlar yapabileceği için. Sonra sıradan ölümlüler bu ürünleri alabilmek için birikimlerini harcamaya başlarlar. İşler bundan daha kolay halledilebilir mi, canikom? Üreticiler ürün örnekleri için azıcık yatırım ya-

par, seçilmiş birkaç kişi de ayaklı reklam panolarına dönüşür. Aman, sakın, hemen heyecanlanma. Daha o kadar yükseklerle çıkmadın.”

“Kenya’ya safarının bunlarla ne ilgisi var?”

“Cengel macerasından’ büyük bir heyecanla, makinelerinde sürüyle fotoğrafla dönerek herkese kendileri gibi yapıp aynı tatile gitmelerini öneren orta yaşlı bir çiftten daha iyi reklam olur mu? Bütün arkadaşları aynı deneyimi yaşamak isteyecektir. Dediğim gibi, bu dünyada hiçbir şey bedava değildir. Bu arada, üç dakikamız doldu, gitsek iyi olur.”

Beyaz bir Maybach onları bekliyor. Eldivenli ve kasnaklı şoför kapıyı açıyor. Androjin, Gabriela’ya son talimatları veriyor:

“Filmi unut; merdivenlerden çıkış nedenin o değil. Merdivenlerin tepesine ulaştığın zaman, Festival yöneticisine ve belediye başkanına selam ver, sonra, Kongre Sarayı’na girer girmez, birinci kattaki tuvaletlere doğru git. O koridoru sonuna kadar takip et, sola dönüp yan kapıdan çık. Orada biri seni bekliyor olacak; ne giymiş olduğunu biliyor, makyajınla ve saçınla biraz ilgilenecek, sonra da terasta bir süre dinlenebileceksin. Seninle orada buluşacağız ve ben seni akşam davetine götüreceğim.”

“Yönetmen ve yapımcılar bozulmazlar mı?”

Androjin omuz silkip sallantılı yürüyüşüyle otele geri dönüyor. Filmin şu kadarcık bile önemi yok. Asıl önemli olan *la montée des marches*, kırmızı halı döşeli merdivenlerden Saray’a çıkmak, Batı’dan Doğu’ya, Kuzey’den Güney’e tüm dergilerde yayımlanmak üzere dünyanın dört bir yanına haber ajansları kanalıyla dağıtılmak için sinema, sanat ve yüksek sosyete dünyalarının tüm ünlülerinin fotoğraflarının çekildiği mutlak şöhret koridorundan geçmek.

“Havalandırma yeterli mi sizce, madam?”

Şoföre başını sallıyor.

“Bir şey içmek isterseniz, solunuzdaki dolapta bir şişe soğutulmuş şampanya var.”

Gabriela dolabı açıp bir kadeh çıkarıyor. Sonra, şişeyi elbisesinden mümkün olduğu kadar uzak tutarak mantarı patlatıp kendine bir kadeh şampanya dolduruyor ve bir dikişte hepsini içip kadehi yeniden dolduruyor. Dışarıdaki meraklı izleyiciler, kordona alınmış yolda ilerleyen koca arabanın içinde, fûme camların gerisinde kim olduğunu görmeye çalışıyorlar. Çok yakında Yıldız'la birlikte yalnızca yeni bir kariyeri değil, inanılmaz, çok güzel ve yoğun bir aşk hikâyesini başlatacaklar.

Gabriela romantik biri ve haliyle gurur duyuyor.

Kendi giysilerini ve çantasını "Armağan Odası"nda bıraktığını anımsıyor. Kiraladığı dairenin anahtarı da yanında değil. Gece bittiğinde gideceği hiçbir yer yok. Hayatı hakkında bir kitap yazacak olsa, bu özel günü nasıl anlatırdı acaba: akşamdan kalma olarak uyanış, işsizlik ve moral bozukluğu, dairenin her köşesine dağılmış giysiler, örtüler ve altı saat sonra, yanında dünyanın en arzu edilen adamlarından biriyle bir limuzine kurulmuş olarak kırmızı halıya çıkıp gazeteci kalabalığının önünde yürümeye hazırlanmak.

Elleri titriyor. Bir kadeh daha şampanya içmek istiyor, ama şöhret basamaklarından sarhoş olarak çıkmayı göze alamıyor.

"Rahat ol, Gabriela. Kim olduğunu unutma. Şu anda olanlar seni etkilemesin. Gerçekçi ol."

Martinez'e yaklaşırlarken bu sözcükleri defalarca tekrarlıyor. İstese de istemese de, bundan önce olduğu kişi olamaz artık. Bu yolun geri dönüşü yok; tek istisna, androjinin sözünü ettiği çare olabilir, bu da çok daha yüksek bir dağa tırmanmak demek.

16:52

Kralların Kralı, İsa Mesih bile şimdi İgor'ın sınıandı-
ğı gibi sınanmıştı: Şeytan onu günaha çağırmıştı. Yüklen-
diği misyonu yerine getirirken gücünden kaybetmek iste-
miyorsa, dişleriyle tırnaklarıyla kaderine tutunması gerek.

Şeytan ona durmasını, bağışlamasını, görevinden
vazgeçmesini söylüyor. Şeytan birinci sınıf bir profes-
yoneldir ve zayıfların içine korku, endişe, yetersizlik ve
umutsuzluk gibi telaş verici duygular sokmayı iyi bilir.

Sıra güçlüleri baştan çıkarmaya geldiğinde, daha
usta işi bir olta kullanır: iyi niyet. Onu yaban ortamın-
da dolaşırken bulduğunda İsa'ya yaptığı da aynen buy-
du. Neden taşları ekmeğe çevirmediğini sordu ona; böyle-
ce yalnız kendini değil, yiyecek dilenen tüm insanları do-
yurabilecekti. Ne var ki İsa, Tanrı'nın Oğlu'ndan bekle-
necek bir bilgelikle davrandı. İnsanın yalnızca ekmek-
le doymadığını, Tanrı'nın ağzından çıkan sözcüklerle bes-
lendiğini söyledi.

Ayrıca, iyi niyeti, erdemi, namusu nasıl tanımlama-
lı? Nazi toplama kamplarını yapan adamlar, hüküme-
tin buyruklarına uyarken namuslu davrandıklarını sanı-
yorlardı. Sovyet rejimine karşı çıkan aydınlara deli rapo-
ru veren ve Sibiry'a sürülmelerini sağlayan doktorlar,
Komünizm'in adil bir sistem olduğuna inanıyorlardı. Sa-
vaşa giden askerler doğru dürüst anlamadıkları bir ideal
uğruna insan öldürürler, ama yine de onlar iyi niyet, er-
dem ve namus timsalidirler.

Hayır, bu doğru değil. Günah iyi bir şeye yol açıyorsa erdemdir; erdem de kötülük amacıyla kullanılırsa günah olur.

Bu vakada, Şeytan bağışlayıcılığı onun ruhunu zora sokmak için kullanıyor. “Bunları yaşayan bir tek sen değilsin,” diyor İgor’a. “Bir sürü insan en çok sevdikleri kişi tarafından terk edilmiş, ama yine de içlerindeki burukluğu mutluluğa çevirmeyi başarmıştır. Bu dünyayı terk etmek zorunda bıraktığın insanların ailelerini düşünsene; kin ve öfkeyle dolacak içleri ve intikam almak isteyecekler. Dünyayı böyle mi düzelteceksin? Sevdiğin kadına vermek istediğin bu mu?”

Ne var ki, İgor ruhunu ele geçirmeye çalışan fesatlıktan daha akıllı. Biraz daha sabrederse, içindeki ses yorulup susacak. Direncinin büyük ölçüde, cennete yolladığı insanlardan birinin, hayatında giderek daha çok yer almasından kaynaklandığını sanıyor. Kara kaşlı kız ona her şeyin yolunda olduğunu, unutmak ile bağışlamak arasında büyük fark bulunduğunu söylüyor. Yüreğinde nefret yok; bütün bunları dünyadan intikam almak için de yapmıyor.

Şeytan istediği kadar ısrar etsin; sağlam durmalı ve neden burada olduğunu hep anımsamalı.

Gördüğü ilk pizzacıya girip bir *pizza margherita*¹ ile kola istiyor. Şu sırada bir şeyler yese iyi olur, çünkü masa çevresinde bir sürü insanın topladığı yemek davetinde hiçbir şey yiyemeyecek – zaten hiçbir zaman da yiyememiştir. Herkes kendini neşeli, rahat bir sohbeti sürdürmek zorunda hisseder ve ne zaman önündeki lezzetli yiyecekleri tatmaya kalkışsa, ortaya biri çıkıp engel olur.

Bundan kaçınabilmek için bulduğu çare masadakileri soru yağmuruna tutmak, onlar akıllıca yanıtlar bulmaya çalışırken de huzur içinde yemeğini yemek olurdu. Oysa bu gece kendini hiç de yardımsever ya da canayakın hissetmiyor. Sevimsiz ve soğuk görünecek. Yabancı dil bilmediğini de söyleyebilir.

¹ (İt.) Domates, mozzarella peyniri ve fesleğenli pizza. (Y.N.)

Önündeki birkaç saat içinde, bütün bunlara son verip her şeyi bırakmasını söyleyecek olan Fesatlığın sesinin her zamankinden güçlü çıkacağını biliyor. Son vermek istemiyor; nedeni değişiyor olsa bile, yine de bu misyonu tamamlamak niyetinde.

Bir gün içinde vahşice üç cinayet işlenmesinin Cannes için normal bir olay sayılıp sayılmayacağı hakkında hiçbir fikri yok; normalse, polis olağandışı bir şey olduğundan kuşkulananmayacak. Bürokratik işlerine devam edecekler; o da, planlandığı gibi, ertesi sabahın erken saatlerinde uçup gidecek. Teşhis edilip edilmediğini de bilmiyor: Bu sabah kendisiyle kızın yanından geçen o çift, ölü adamın yakın korumalarından biri ve öteki kadının öldürülmesini izleyen kişi görmüştü onu yalnızca.

Fesatlık yöntem değiştiriyor: Zayıf kişilere yaptığı gibi, korkutmak istiyor onu. Şeytan onun neler geçirmiş olduğunu bilmediği gibi, Kader'in ona hazırladığı sınavdan öncekinden güçlü bir adam olarak çıktığının da farkında değil.

Cep telefonunu alıp bir mesaj daha gönderiyor.

Mesajı aldığıında Ewa'nın vereceği tepkiyi düşünebiliyor. İçinden bir ses, onun korku ve hazla karışık bir duygu yaşayacağını söylüyor. İki yıl önceki kararından, kıyafetleri ve mücevherleri dahil her şeyi ardında bırakarak onu terk edip boşanma süreci için avukatlarını görevlendirmiş olmaktan pişmanlık duyduğuna emin. Sebep: uyumsuzluk. Sanki bir sürü ilginç insan eşleriyle aynı şeyleri düşünüyor, bir yığın ortak noktayı paylaşıyormuş gibi... Besbelli yalandı işte. Başkasına âşık olmuştu.

Tutku. Dürüst davranmak gerekirse, beş yılı aşkın evlilikten sonra başka bir eş bulma arzusuna kapılmadığını hangimiz söyleyebilir? Yine dürüst davranmak gerekirse, kim hayatı boyunca en az bir kez ihanet etmediğini, en azından aklından geçirmediğini iddia edebilir? Kim bilir kaç kadın ya da erkek bu yüzden evlerini terk etmiş, sonra tutkunun uzun sürmediğini fark edip gerçek eşlerine geri dönmüştür. Azıcık olgunlukla davranılırsa her

şey unutulabilir. Bu, insan biyolojisinin tamamıyla normal bir yanıdır.

Her şeyi çok yavaş kavrayabildi. Önce, avukatlarına mümkün olduğunca haşın davranmalarını söyledi. Kadın onu terk etmek istiyorsa, neredeyse yirmi yılı aşkın bir süre boyunca birlikte oluşturdukları servet üstündeki tüm haklarından feragat etmeliydi; tek kuruş bile alamazdı. Ondan cevap beklerken bir hafta boyunca sarhoş dolaştı. Para umurunda değildi; böyle yapmasının nedeni onun dönmesini sağlamaktı ve Ewa'ya baskı yapmak için aklına gelen tek yol buydu.

Oysa Ewa namuslu bir insandı. Avukatları Igor'un şartlarını kabul ettiler.

Eski karısının yanındaki adamın kim olduğunu ancak basının diline düştüklerinde fark etti Igor. Dünyanın en başarılı terzilerinden biri, tıpkı onun gibi kendini sıfırdan başlayarak yetiştirmiş; yine onun gibi, kırklı yaşlarında ve tıpkı onun gibi, hiç kibirli olmayışı ve çok çalışmasıyla tanınıyor.

Neler olduğunu bir türlü anlayamadı. Ewa Londra'daki bir defileye gitmeden hemen önce, Madrid'de, ender olarak yaşadıkları romantik bir tatil yapmışlardı. Oraya şirketin jetiyle gidip her türlü konforu olan bir otelde kalsalar da, birlikte dünyayı yeniden keşfetmeye karar vermişlerdi. Pahalı lokantalarda rezervasyon yaptırmamışlar, müzelere girmek için uzun kuyruklarda beklemişler, şoförlü limuzinler yerine taksiyle dolaşmışlar, kilometrelerce yol yürüyüp ikide bir kaybolmuşlardı. Çok yemiş ve her zamankinden çok içmişler, otele yorgun ama hoşnut dönmüşler ve hep yaptıkları gibi, her gece sevişmişlerdi.

Dizüstü bilgisayarlarını ya da cep telefonlarını açmamak için ikisi de çok gayret göstermiş, ama becermişlerdi. Moskova'ya yürekleri iyi anılarla yüklü, yüzlerinde gülücüklerle döndüler.

Igor tekrar işe gömülmüş, o yokken her şeyin mükemmel bir biçimde yürütüldüğünü görerek şaşırmişti. Ertesi hafta Ewa Londra'ya gitmiş ve bir daha da dönmemiştir.

İgor en büyük özel dedektiflik firmalarından birini tuttu –aslında sanayi ve siyaset casusluğu yaparlardı–, bu da karısının yeni dostuyla el ele görüldüğü yüzlerce fotoğrafa bakmak demekti. Eski kocasından aldıkları bilgiye dayanan dedektifler, Ewa’ya ısmarlama bir “arkadaş” buldular. Ewa onunla bir mağazada “tesadüfen” tanıştı; kadın Rusya’dan geliyordu ve kocasının onu terk ettiğini, gerekli izni olmadığı için İngiltere’de çalışmadığını, karısını doyurmak için bile pek az parası olduğunu anlattı. Ewa önceleri pek güvenememişti, ama sonunda ona yardım etmeye karar verdi. Yeni sevgilisiyle konuştu; sevgilisi, yasadışı olsa da, bu yeni arkadaşı bürolarından birinde işe yerleştirmeyi göze aldı.

Kadın Ewa’nın Rusça konuşan tek “arkadaş”ıydı. Yalnızdı. Evliliğinde sorunlar vardı. Dedektiflik firmasının başvurduğu psikoloğa göre, istenilen bilgiyi alabilmek için ideal konumdaydı kadın. Igor, Ewa’nın yeni hayatına henüz uyum sağlamamış olduğunu biliyordu; bu durumda, ille de yararı olsun diye değil, ama ruhunu biraz olsun rahatlatmak için, aynı koşullar içindeki bir kadınla mahrem düşüncelerini paylaşması kadar doğal bir şey olamazdı.

“Arkadaş” tüm konuşmaları kaydediyor, Igor’un imzalaması gereken kâğıtları, varlığını talep eden davetiye-leri, müşterilere, toptancılara, siyasetçilere ve iş arkadaşlarına gönderilecek armağanları bir yana bırakmasına neden olan bu kayıtlar masasında yığılıyordu.

Kayıtlar fotoğraflardan çok daha yararlı ve çok daha acı verici olmuştu. Igor, Ewa’nın ünlü terziyle ilişkisinin iki yıl önce, Milano’daki Moda Haftası’nda, profesyonel nedenlerle tanıştıklarında başladığını öğrendi. Ewa önceleri direnmişti; ne de olsa adam dünyanın en güzel kadınlarıyla çevriliydi; Ewa ise o sırada otuz sekiz yaşındaydı. Gelgelim, ertesi hafta Paris’te kendilerini yatakta buldular.

İgor bunu öğrendiği zaman cinsel açıdan tahrik olduğunu fark etti ve bedeninin neden böyle bir tepki verdiğini anlayamadı. Karısının, bacaklarını açıp başka bir erke-

ğın içine girmesine izin vermesi, onu tiksindireceğine neden tahrik ediyordu?

Aklını kaçırabileceğinden bir tek o zaman korkmuştu. Bu yüzden suçluluk duygusunu biraz olsun hafifletebilmeyi amaçlayarak topluluk önünde bir tür itirafta bulunmayı denedi. Meslektaşlarıyla bir sohbet sırasında, “dostlarından birinin”, karısının evlilikdışı bir ilişki yaşadığını öğrendiğinde cinsel haz aldığından söz etti. Ardından sürpriz geldi.

Toplumun değişik kesimlerinden ve değişik milletlerden, çoğu yönetici ve siyasetçi olan meslektaşları, önce bu yüzden dehşete kapılmış göründüler. Derken, onuncu votka kadehini tepelerine diktikten sonra, hepsi de bunun bir evlilikte başa gelebilecek en heyecanlı şeylerden biri olduğunu kabul etti. Aralarından biri karısından, âşığıyla birlikteyken yaşadığı tüm iğrenç ayrıntıları ve kullandığı ayıp sözleri kendisine anlatmasını isteyip duruyordu. Bir başkası, eş değişme kulüplerinin –toplu seks meraklısı çiftler oralara gidiyorlardı– hasta bir evlilik için en iyi tedavi olduğunu açıkladı. Bu belki biraz abartılıydı, ama İgor karısının başkasıyla yattığını öğrenince tahrik olan tek erkeğin kendisi olmadığına sevinmişti. İnsanoğulları, özellikle bu cinsin erkekleri hakkında pek az şey bildiğine de aynı derecede memnun olmuştu. Sohbetleri genellikle işle ilgili olur, kişisel alana pek az girilirdi.

Şimdi o kayıtlarda neler olduğunu düşünüyor. Londra’da geçirdikleri hafta sırasında (katılan profesyoneller için hayat kolaylaşsın diye, moda haftaları birbirini izleyecek biçimde düzenlenir) ünlü terzi Ewa’ya âşık olduğunu açıklamıştı; dünyanın en sıradışı kadınlarından biriyle karşı karşıya olduğu düşünülürse, hiç de şaşırtıcı değildi. Ewa ise hâlâ kuşkular içindeydi. Hussein hayatında seviştiği ikinci erkekti; ikisi de aynı iş dalında çalışıyordu, ama onun karşısında kendini çok aşağılarda hissediyordu. Moda alanında çalışma hayalinden vazgeçmesi gerekcekti, çünkü müstakbel kocasıyla rekabet mümkün olmazdı; bu yüzden de ev kadını rolüne geri dönecekti.

Dahası, böylesine güçlü birinin orta yaşlı bir Rus kadınıyla neden ilgilediğini anlayamıyordu.

Ewa fırsat verseydi Igor bunu açıklayabilirdi: Ewa'nın yalnızca varlığı bile çevresindeki herkesi aydınlatırdı; herkes elinde ne varsa vermek ister, insanın geçmişin küllerinden yeni bir umutla doğmasını sağlardı. Anlamsız, kanlı bir savaştan dönen genç bir adamken onun da başına aynen bunlar gelmişti.

Fesatlık geri geliyor. Şeytan ona bunun doğru olmadığını söylüyor. Yaşadığı sarsıntılardan kendini işe vererek kurtulmuştu. Psikiyatristler çok fazla çalışmayı psikolojik bozukluk saysalar da, onun açısından, bağışlayarak ve unutarak yaralarını sarmanın bir yolu olmuştu. Ewa gerçekten de o kadar önemli değildi. Tüm duygularını var olmayan bir ilişkide yoğunlaştırmaktan vazgeçmeli artık.

“İlk kez senin başına gelmiyor,” dedi Şeytan. “İyi eylemlere yol açacağı gibi yanlış bir kanıyla kötü eylemlere girişiyorsun.”

Igor sinirlenmeye başlıyor. O iyi bir adam aslında; insafsızca davranmak zorunda kaldığı her sefer, yüce bir amaç uğruna, hayatının modeli kabul ettiği İsa'nın izinden giderek ya memleketine hizmet etti ya da aşırı uçlardaki insanların gereksiz acı çekmelerini önledi ve yine onun gibi yaparak hem öteki yanağını çevirdi hem de kamçı¹ kullandı.

Fesatlığı başından atmak için haç çıkarıyor. Kayıtları ve Ewa'nın dediklerini anımsamaya zorluyor kendini: Yeni eşiyle ne kadar mutsuz olursa olsun asla geçmişe dönmeyeceğini, çünkü eski kocasının “dengesiz” olduğunu söylüyordu.

Ne saçma! Yeni çevresi beynini yıkıyor olmalıydı. Berbat insanlarla beraberdi besbelli. Rus “arkadaş”ına, evlenmesinin tek nedeninin yalnızlıktan korkması ol-

¹ Yahudilerin Fısıh Bayramı yakındı. İsa da Kudüs'e gitti./Tapınağın avlusunda sığır, koyun ve güvercin satanlarla, orada oturmuş para bozanları gördü. / İpten bir kamçı yaparak hepsini, koyunlar ve sığırlarla birlikte tapınaktan kovdu, para bozanların paralarını döktü ve masalarını devirdi. (İncil, Yuhanna, 2. Bölüm) (Ç.N.)

duğunu anlatıyordu, ama İgor bunun yalan olduğundan emindi.

Ewa gençliğinde hep başkaları tarafından dışlandığını hissetmiş, asla kendi gibi davranamamıştı. Arkadaşlarının ilgilendikleri şeylerle ilgileniyormuş gibi görünmüş, onlar hangi oyunu seviyorsa o oyunu oynamış, partilere gitmiş ve sadık bir koca olacak, ona güven, bir yuva ve çocuklar verecek yakışıklı bir adam arayıp durmuştu. “Hepsi yalandı,” diyordu kayıtlarda.

Aslında, bilinmezlik ve maceralar oldum olası ilgisi-
ni çekmişti. Gençliğinde bir meslek seçebilseydi, sanatçı olurdu. Çocukken Komünist Parti’nin dergilerini keserek kolajlar yapardı; dergilerdeki fotoğraflardan nefret ederdi, ama o kasvetli şekilleri renklendirmeye bayılırdı. Bebek elbiselerini annesi dikerdi, çünkü dışarıdan bulmak çok zor oluyordu. Ewa bu kıyafetlerden çok hoşlanır, bir gün kendisinin de kıyafetler yapacağını söylerdi.

Eski Sovyetler Birliği’nde moda diye bir şey yoktu. Ancak Berlin Duvarı yıkıldığında ve yabancı dergiler ülkeye akın etmeye başladığında, dünyanın geri kalan kısmında neler olup bittiğini öğrenebildiler. Ergenlik çağındayken bu dergilerle daha neşeli, daha ilginç kolajlar yapabiliyordu. Sonra, günün birinde, ailesine moda tasarımcısı olmak istediğini söylemeye karar verdi.

Liseyi bitirir bitirmez, anne babası onu Hukuk Fakültesi’ne yolladı. Yeni kazandıkları özgürlük nedeniyle mutluydular, ama insanları gerçek sanattan uzaklaştıran, Tolstoy’un ve Puşkin’in yerini casus romanlarıyla doldurmaya çalışan, klasik baleyi modern zırvalıklarla yozlaştıran kapitalist fikirlerin ülkeyi yıkabilecek tehditler oluşturduğunu düşünüyorlardı. Biricik kızlarının Coca-Cola ve gösterişli arabalarla birlikte gelen bu ahlaki sapkınlıktan uzak tutulması gerekiyordu.

Üniversitede, tıpkı kendisi gibi düşünen, yani eski rejimin bir gün geri döneceği fikrini tümüyle unutup sonsuza kadar yok olduğunu, artık yeni bir hayata başlamak ge-

rektiğini kabul eden yakışıklı, hırslı bir genç adamla tanıştı.

Bu genç adamdan pek hoşlandı. Çıkmaya başladılar. Onun çok zeki olduğunu, hayatta ilerleyebileceğini fark etti; ayrıca Ewa'yı anlıyordu da. Tabii ki Afgan savaşında bulunmuş, yaralanmıştı, ama ciddi bir şey değildi. Geçmişten asla yakınmıyor, travmatik şeyler yaşamış denge-siz biri gibi görünmüyordu.

Bir gün, elinde bir demet gülle gelip üniversiteyi bırakacağını ve kendi işini kuracağını söyledi. Sonra da evlenme teklif etti. Ewa ona karşı sadece arkadaşça duygular ve hayranlık besliyor olsa da, teklifi kabul etti. Birbirlerini daha iyi tanıdıkça, âşık da olabileceklerini düşünüyordu. Öte yandan, bu genç adam onu gerçekten anlayan, entelektüel arzularına cevap verebilen tek kişiydi. Bu şans kaçırırsa, onu olduğu gibi kabul edecek başka birini asla bulamayabilirdi.

Fazla yaygara yapmadan ve ailelerinin desteği olmadan evlendiler. İgor, Ewa'ya tehlikeli görünen bazı insanlardan borçlar aldı, ama kadın bu borçları engellemek için hiçbir şey yapamadı. Şirket yavaş yavaş büyümeye başladı. Dört yıllık beraberlikten sonra, Ewa -korkudan titreyerek- ilk kez bir şey istedi: geçmişte ona borç vermiş olan ve kuşku verici bir biçimde, paralarını geri almak için hiç acele etmeyen kişilere borcunu ödemesini. İgor tavsiyesini kabul etti ve sonraları bu nedenle ona sık sık teşekkür etti.

Yıllar kaçınılmaz başarısızlıklarla, uykusuz gecelerle geçti; sonra işler gelişmeye başladı ve tıpkı masallardaki gibi, çirkin ördek yavrusu herkesin hayran olduğu güzel bir kuğuya dönüştü.

Ewa ev kadını rolüne sıkışıp kaldığı için yakınıyordu. Arkadaşlarının, çalışan kadının kadınlığının eksildiğini düşünen kocalarının aksine, İgor ona Moskova'nın en gözde bölgelerinden birinde bir dükkân satın aldı. Ewa orada dünyanın en ünlü terzilerinin yaptığı kıyafetleri satmaya başladı, ama kendi tasarımlarını yapmak için hiç

uğraşmadı. İşinin tatmin edici bir başka yanı da vardı: Büyük modaevlerini ziyaret ediyor, ilginç insanlarla tanışıyordu. İşte Hamid’le de ilk kez o sırada karşılaştı. Onu sevip sevmediğini hâlâ bilmiyordu –muhtemelen de sevmiyordu– ama onunla rahat ediyordu. Hamid ona daha önce onun gibi biriyle hiç karşılaşmadığını söyleyerek birlikte yaşamayı önerdiğinde, kaybedecek hiçbir şeyi olmadığını hissetti. Çocuğu yoktu, kocası da işiyle öylesine evliydi ki muhtemelen onun gittiğini fark bile etmeyecekti.

Kayıtlardan birinde, “Her şeyi arkamda bıraktım,” di-yordu Ewa. “Ve şu kadarcık pişman değilim. Hamid –istemediğim halde– İspanya’daki o güzelim malikâneyi alıp tapuyu üstüme yapmasaydı da aynı şeyi yapardım. Eski kocam İgor servetinin yarısını teklif etseydi bile aynı kararı verirdim. Aynı kararı verirdim, çünkü korkmadan yaşamak istiyorum. Dünyanın en çok arzu edilen adamlarından biri benimle birlikte olmak istiyorsa, demek ki düşündüğümden daha iyi biriyim.”

Bir başka kayıтта da, kocasının ciddi psikolojik sorunları olduğunu apaçık anlaşıldığını söylüyordu.

“Kocam aklını kaçırdı. Savaştaki deneyimlerinden ya da aşırı çalışmanın stresinden kaynaklanabilir, bilmiyorum, ama Tanrı’nın niyetlerini bildiğini sanıyor. Terk etmeden önce, onu anlamaya çalışmak, ilişkimizi kurtarmanın mümkün olup olmayacağını bilmek için bir psikiyatriste başvurdum. Onurunu zedelememek için ayrıntılara girmedim, şimdi sana da anlatmayacağım o ayrıntıları, ama kocamın iyilik ettiğine inanarak korkunç şeyler yapabileceğini düşünüyorum.

“Psikiyatrist birçok cömert, şefkatli insanın bir dakikadan ötekine tamamen değişebileceğini anlattı. Bu olguyla ilgili birçok çalışma yapılmış; bu ani değişikliğe, en sevdiği meleği olmasına karşın Tanrı’yla rekabete giren Şeytan’a gönderme yaparak ‘Şeytan etkisi’ demişler.”

Başka bir kadın sesi, “Peki neden olurmuş?” diye sordu.

Ama tam o noktada kayıt bitmişti.

İgor cevabı duymak isterdi; çünkü Tanrı'yla rekabet halinde olmadığını, sevdiği kadının geri dönmeye kalkarsa reddedileceğinden korkarak her şeyi uydurduğunu iyi biliyor. Evet, gerektiği için öldürmüştü, ama bunun evlilikleriyle ne ilgisi vardı? Askerken, öldürmeye resmen izni olduğu için öldürmüştü. Birkaç başka insanı da öldürmüştü, ama salt iyilik olsun diye, çünkü doğru dürüst bir yaşam sürdürmeleri mümkün değildi. Cannes'da ise, tüm yaptığı bir misyonu yerine getirmektir.

Sevmiş olduğu kadının çıldırdığını, yolunu hepten kaybettiğini ve kendi hayatını çökerttiğini görürse onu da öldürürdü. Zihinsel çürümenin parlak, verimli bir geçmişi mahvetmesine asla izin vermezdi. Sevmiş olduğu kadını, kendi kendini tahrip etmenin uzun, acı verici sürecinden kurtarmak için öldürürdü.

İgor tam karşısına, park yasağı olan yere yanaşmakta olan Maserati'ye bakıyor. Rahat olmayan, anlamsız bir araba bu; güçlü motoruna –otoyollar için yetersiz kalır, anayollar için fazla gelir– karşın öteki arabalarla aynı hızda gitmek zorunda.

Elli yaşlarında –ama otuzlarında görünmeye çalışan– bir adam kapıyı açıp dışarı çıkmaya uğraşiyor, çünkü kapı yere fazlaca yakın. Pizzacıya giriyor ve bir *quattro formaggi*¹ paket ısmarlıyor.

Maserati ve pizza pek uyuşmuyor, ama olur böyle şeyler.

Fesatlık geri geliyor. Artık bağışlayıcılık ve cömertlikten söz edip geçmişini unutarak hayatına devam etmesini istemiyor; başka bir taktik kullanıyor ve kafasına gerçek kuşku sokmaya çalışıyor. Ya Ewa fena fena halde mutsuzsa? Ya Igor'a olan aşkına karşın, tıpkı Âdem'in elmayı kabul edip tüm insan ırkının lanetlenmesine yol açtığı anda olduğu gibi, yanlış kararının dipsiz çukuruna gömülmüş çıkamıyorsa?

Kendi kendine belki yüzüncü kez, her şeyi planlamış

¹ (İt.) Dört peynirli pizza. (Ç.N.)

olduğunu söylüyor. Tekrar birlikte olmalarını istiyordu ve “hoşçakal” gibi küçücük bir sözcüğün bütün geçmişlerini silmesine izin vermeyecekti. Her evlilikte krizler yaşandığını biliyor; hele on sekiz yıl sonra... İyi bir strateji oluşturmak için esnek davranmak gerektiğini de biliyor. Ewa’nın aldığına emin olmak için cep telefonundan bir mesaj daha gönderiyor. Ayağa kalkarken, planlarından vazgeçme düşüncesinden uzaklaşmak için dua ediyor.

Elişleri satan küçük satıcının ruhu onunla birlikte. Artık bir adaletsizlik yaptığını biliyor; kendine, örneğin şu kınalı saçlı atlet bozuntusu gibi daha iyi bir hasım bulabilir ya da kumsaldaki kadında olduğu gibi, birini daha fazla acı çekmekten kurtarabilirdi.

Kara kaşlı kız tepesinde azize gibi dolaşıyor sanki ve ona pişmanlık yaşamamasını söylüyor. Igor doğru bir şey yaparak onu eziyetler ve acılarla dolu bir gelecekte kurtardı. Onun saf ruhu Fesatlığı yavaş yavaş uzaklaştırıyor ve Igor’un, kayıp bir aşkı yeniden yaşamanın mümkün olamayacağını görmek için Cannes’a gelmiş olduğunu anlamasına yardımcı oluyor. Ewa’yı acılardan ve yozlaşmadan kurtarmak için burada. Ewa ona haksızlık etmiş olabilir, ama ona yardım etmek için yaptığı bir sürü şey yüzünden ödüllendirilmeyi hak ediyor.

“Ben iyi bir adamım.”

Kasaya gidiyor, hesabı ödeyip bir küçük şişe su istiyor. Dışarı çıktığında, şişeyi olduğu gibi kafasına boca ediyor.

Net olarak düşünebilmesi lazım. Onca zaman bugünü hayal etti, şimdiyse kafası karıştı.

17:06

Moda altı ayda bir kendini yenileyebilir, ama bir tek şey hep aynı kalır: Fedailer siyah giyer.

Hamid defileleri için alternatifler üretmeyi –güvenlik görevlilerini renkli üniformalarla ya da tepeden tırnağa beyaz giydirmeyi– düşünmüştü, ama bunu yaptığı zaman eleştirmenlerin, asıl işiyle uğraşmak, yani yeni koleksiyonlar yaratmak yerine “gereksiz buluşlar peşinde koştuğunu” yazacaklarını biliyordu. Öte yandan, siyah ideal bir renkti: muhafazakâr, gizemli, ayrıca eski kovboy filmleri sayesinde, toplu bilinçaltına da kazınmış. İyiler hep beyaz, kötüler ise hep siyah giyer.

“Beyaz Saray’ın Siyah Saray olduğunu hayal et; herkes karanlık ruhlar tarafından işgale uğradığını düşünürdü.”

Renklerin rasgele seçildiği zannedilir, ama her rengin amacı farklıdır. Beyaz saflığı ve namusu simgeler. Siyah insanı ürkütür. Kırmızı şaşırtır ve felç eder. Sarı dikkat çekicidir. Yeşil her şeyi sakinleştirir ve ufku açar. Mavi yatıştırır. Turuncu kafa karıştırır.

Fedailerin siyah giymeleri gerekir – başlangıçta öyleydi, sonsuza kadar da öyle kalacak.

Her zamanki gibi üç ayrı giriş var. Biri genel basın için – birkaç haberci, kameralarla yüklü bir sürü fotoğrafçı. Pek nazik görünüyorlar, ama en iyi açıyı, sıradışı bir görüntüyü, mükemmel bir pozu ya da şaşırtıcı bir hata-

yı yakalamak için meslektaşlarını itıştırmekten asla kaçınmayacakları da kesin. İkinci giriş genel izleyici için; Paris'teki defile bu açıdan Fransa'nın güneyindeki tatil yerindekinden hiç de farklı değildi: İkinci girişten girenler her zaman berbat giyinirler ve o akşamüstü sunulan hiçbir şeyi satın alabilecek maddi güce sahip değildirler. Yine de, yırtık blucinleri, zevksiz tişörtleri ve elbette ki tasarımı koşu ayakkabılarıyla, çok rahat ve sakın göründüklerinden emin olarak, işte oradalar ve ne rahatlar ne de sakın. Bazılarının, pahalı olması muhtemel çantaları ve kemerleri var, ama bu daha da acıklı bir manzara oluşturuyor, tıpkı bir Velázquez tablosunu plastik çerçeveye koymak gibi.

Sonuncusu da VIP girişı. Kimin kim olduğu hakkında güvenlik görevlilerinin hiçbir fikri yok. Sadece kollarını kavuşturup tehdit edici görünerek, sanki işin gerçek sahibi onlarmış gibi duruyorlar. Ünlü çehreleri anımsamak üzere eğitim görmüş zarif bir genç kadın, elinde bir listeyle yanlarına geliyor.

“Hoş geldiniz, Bay ve Bayan Hussein. Geldiğiniz için çok teşekkür ederiz.”

Doğru öne ilerliyorlar. Herkes aynı koridordan geçiyor, ama kırmızı kadifeyle birbirine bağlanmış metal bariyerler en önemli insanların olduğu yeri belli ediyor. Özel insanlar olarak belirtilmek için Küçük Şöhret Zamanı bu; çünkü bu defile resmî programa dahil olmasa da –unutmayalım ki Cannes ne de olsa bir Film Festivali'dir– protokole titizlikle uyulması gerekir. Benzer birçok etkinlikte (akşam yemekleri, öğle yemekleri, kokteyl partileri) Küçük Şöhret Zamanı fırsatı doğacağından, kadınlar ve erkekler yapay ışığın, tonlarca kremle korundukları güneşten daha az zarar vereceğinden emin olarak ayna karşısında saatlerini harcıyor. Kumsaldan iki adım mesafede olmalarına karşın, kaldıkları yere birkaç blok uzaklığındaki güzellik salonlarında, sofistike makinelerin altında yanık tenlere kavuşuyorlar. Croisette Bulvarı'nda yürüyüşe çıksalar güzel manzaranın da tadını çıkarabilirler,

ama orada bir sürü kalori harcayabilirler mi? Hayır. Otelin küçük jimnastik salonundaki koşu bantlarını kullanmak çok daha iyi.

Böylece -önem verilmemiş gibi görünsün diye dik-katle seçilmiş kılıklarıyla- sadece davet edildikleri için kendilerini önemli hissedecekleri bedava öğle yemeklerine, torpil yapacak birini bulamazlarsa dünyanın parasını verdikleri açılış yemeklerine ya da akşam yemeği sonrası, gece yarılarında verilen partilere veya otelin barında son bir kahve ya da viski davetine katılırken form tutmuş olacaklar; tüm bunlar da makyaj tazelemek, kravat düzeltmek, ceketin omuzlarına düşmüş kepekleri silkelemek ya da dudak boyasının kusursuz olmasını sağlamak için sık sık tuvaletleri ziyaret etmek demektir.

Sonunda oteldeki lüks odalarına döner, yapılmış yataklarını, kahvaltı mönüsünü, ertesi günün hava durumunu, çikolataları (fazla kalori içerdiği için hemen dev-redişi bırakılır), bir meyve sepetini (hemen tüketilir, çünkü meyveler vücut için faydalı olan lifler açısından çok zengin olduğu gibi, bağırsak gazlarını da engeller) ve yanında, özenli bir yazıyla üstlerine adları yazılmış bir zarfı (asla açılmaz, çünkü otel müdüründen klişeleşmiş bir hoş geldin mesajı içermektedir) onları bekler halde bulurlar. Kravatlarını, makyajlarını, elbiselerini ya da smokinlerini çıkarırken aynaya bakar ve kendi kendilerine, “Bugün çok önemli bir şey olmadı. Belki yarın daha iyi geçer,” derler.

Ewa bir HH parçasıyla ağırbaşlı ve zarif bir biçimde giyinmiş. Podyumun hemen önündeki iki koltuğa, fotoğrafçılar için ayrılmış alanın yanına oturtuluyorlar; fotoğrafçılar gelmeye ve malzemelerini yerleştirmeye başlamışlar.

Bir muhabir gelip meşhur soruyu soruyor:

“Bay Hussein, şimdiye dek gördükleriniz arasında sizce en iyi film hangisi?”

O da hep yapıldığı gibi, “Şimdiden bir şey söylemek

çok zor,” diyor. “Çok ilginç şeyler gördüm, ama fikir beyan etmek için Festival’in sonunu beklemeyi tercih ederim.”

Aslında tek bir film bile görmedi. Daha sonra Gibson’la konuşacak ve hangisini “Festival’in en iyi filmi” olarak kabul ettiğini soracak.

Efendice giyinmiş, nazik sarışın, muhabiri nezaketle uzaklaştırıyor. Defileden hemen sonra Belçika hükümetinin vereceği partiye gidip gitmeyeceklerini soruyor. Oradaki bakanlardan birinin Hussein’le konuşmayı çok arzu ettiğini söylüyor. Hamid içinden bu daveti değerlendiriyor; modacılarının uluslararası arenada daha yüksek bir düzeye gelebilmesi, böylece Afrika’da sömürgeci bir güçken sahip oldukları görkemli duruma yeniden dönebilmek için Belçikalıların büyük yatırımlar yaptığını biliyor.

“Evet, bir kadeh şampanya içmek için uğrayabilirim,” diyor.

Ewa, “Buradan çıkınca Gibson’la buluşmayacak mıydık?” diye soruyor.

Hamid ne demek istediğini anlıyor. Genç kadından özür diliyor. Önceden verilmiş bir sözleri olduğunu unutmuş; ama bakanı pek yakında mutlaka arayacak.

Birkaç fotoğrafçı onları fark edip fotoğraf çekmeye başlıyor. O sırada basın yalnızca onlarla ilgileniyor. Derken, bir zamanlar pek revaçta olan bazı mankenler katılıyor onlara; poz verip gülümsüyorlar, kalabalığın içindeki berbat giyimli insanların kimilerine imza veriyorlar, çehrelerinin basında yeniden boy göstereceği umuduyla, dikkat çekmek için ellerinden geleni artlarına koymuyorlar. Fotoğrafçılar bu fotoğraflardan hiçbirinin yayımlanmayacağını bilerek, sadece editörlerine çok çalıştıklarını göstermek amacıyla objektiflerini onlara çeviriyorlar. Moda şimdiki zamanla ilgilenir; üç yıl öncenin mankenleri –dikkatle planlanmış skandallar yaratarak ya da gerçekten dikkat çekici insanlar oldukları için manşetlerden inmemişlerse– yalnızca otellerin önündeki metal bariyerlerin

gerisinde bekleyen insanlar ya da değişikliklerin hızıyla baş edemeyen hanımlar tarafından hatırlanır.

Biraz önce gelmiş olan yaşlı mankenler (“yaşlı” tabii ki 25’in üstü anlamına geliyor) bütün bunları gayet iyi bilirler, kalabalığın arasında bulunmalarının nedeni podyumlara geri dönmek değil, bir filmde herhangi bir rol kapma ya da kablolu televizyon gösterilerinden birinde sunuculuk yapma arzularıdır.

Hamid’in orada bulunma nedeni olan Jasmine dışında, bugün podyumda başka kim olacak?

Herhalde dünyanın en ünlü dört mankeninden herhangi biri değil; çünkü onlar ücret olarak bir servet alırlar, yalnızca istedikleri işleri yaparlar ve bir başkasının defilesine prestij kazandırmak için Cannes’da boy göstermeyi akıllarından bile geçirmezler. O geceye benzer işler için 1.500 Euro civarında ücret isteyen, Jasmine gibi, A sınıfı iki-üç mankenle görüşmeyi planlıyor Hamid. Bol karizması, ayrıca da bu endüstride geleceği olması gerekiyor. Muhtemelen iki-üç tane de B sınıfı manken olacak. Bunlar da podyumda muhteşemdirler, fizikleri son derece uygundur, ama defilelerle eşzamanlı düzenlenen etkinliklere, örneğin büyük grupların partilerine özel davetli olarak çağrılmazlar ve 600-800 Euro kazanırlar. Geri kalanı C sınıfı mankenlerdir. Bu kızlar modanın çılgın dünyasına yeni katılmışlardır ve salt “tecrübe kazanmak için” 200-300 Euro alırlar.

Hamid üçüncü grup kızların kafalarından ne geçtiğini çok iyi biliyor: “Ben kazanacağım! Herkese ne yapabileceğimi göstereceğim! Gerekirse birkaç ihtiyar adamla yatacağım, ama dünyanın en ünlü mankenlerinden biri olacağım.”

Gelgelelim, “ihtiyar adamlar” onların zannettiği kadar aptal değil. Bu kızların çoğu henüz rüştünü ispat etmemiş ve o yaşlardaki kızlarla cinsel ilişkiye girenler dünyanın birçok ülkesinde kendilerini hapiste bulurlar. Gerçekler söylentilerden çok farklı: Hiçbir manken cinsel cö-

mertliği sayesinde tepeye tırmanamaz; bundan daha fazlası gerekir.

Karizma. Şans. Doğru menajer. Doğru zamanda doğru yerde olmak. Doğru zaman da, piyasa trendlerini etüt eden şirketlere göre, moda dünyasında yeni olan o kızların zannettikleri zaman değil. Son araştırmalardan, halkın garip görünüşlü, farklı yaşlarda ama aynı sıskalıkta, delici bakışları olan yaratıklar görmekten bıktığı anlaşıyor. Kasting ajansları (manken seçenler) bulunması çok zor bir şey arıyor: komşunun kızı görünümünde, yani son derece sıradan, afişler ya da moda dergileri aracılığıyla herkese tıpkı onlar gibi biri olduğu mesajını iletebilecek biri. Ama böylesine “sıradan” görünen olağanüstü bir kız bulmak neredeyse olanaksız bir iş.

Her ne kadar ince birini giydirmenin daha kolay olduğu söylense de –elbiseler üstte daha iyi duruyor– mankenlerin yürüyen elbise askıları olduğu günler çoktan geride kaldı. Pahalı erkek kıyafetlerini yakışıklı adamların tanıttıkları günler de geride kaldı. 1980’lerin sonundaki *yuppie* döneminde çok başarılıydı, ama artık değil. Erkek güzelliğinin standardı yok ve erkekler artık herhangi bir ürünü alırken, o ürünün ya iş ya da içki arkadaşlarından biriyle ilintili olmasına önem veriyorlar.

Jasmine’i podyumda görenler, Hamid’e kızın çehresinin yeni koleksiyonu için biçilmiş kaftan olduğunu söylediler. “Muhteşem bir karizması var, ama yine de kadınlar kendilerini onunla özdeşleştirebiliyor,” dediler. C sınıfı bir manken hep iyi bağlantılar kurma, onu yıldız yapacak kadar güçlü bir adam bulma peşindedir, ama moda dünyasında –belki de bütün öteki dünyalarda– yapılabilecek en iyi tanıtım, o alanda tanınmış insanların tavsiyeleridir. Akıldışı görünebilir ama, biri “keşfedilmenin” eşliğindeyken, herkes onun başarısı ya da başarısızlığı konusunda bahse girmeye başlar. Bazen kazanır, bazen de kaybederler, ama piyasa böyledir işte.

Salon dolmaya başlıyor. Ön sıralardaki koltukla-

rın hepsi rezerve edilmiş; bazılarını zarif giyimli kadınlarla takım elbiseli erkekler işgal etmiş olsa da, ötekiler boş duruyor. Genel izleyici ikinci, üçüncü, dördüncü sıralarda oturuyor. Fotoğrafçıların şimdiki ilgisi, bir futbol oyuncusuyla evlenmiş, sonra da “bayıldığını” söylediği Brezilya’da uzun süre kalmış olan ünlü bir mankenin üstüne çevrilmiş durumda. Herkes “Brezilya’ya bir gezi”nin “estetik cerrahi”nin kod adı olduğunu biliyor, ama kimse bunu açıkça söylemiyor. Brezilya’ya gittikten birkaç gün sonra, Salvador’un güzelliklerini görmek ya da Rio karnavalında dans etmek gibi çevre gezilerinin arasına bir estetik cerrah randevusu sıkıştırılması isteniyor. Hemen kartvizitler alınıp veriliyor ve görüşme böylece sona eriyor.

Sevimli sarışın, basın fotoğrafçılarının (mankene de görmüş olduğu filmlerin en iyisini soruyorlar) işlerini bitirmelerini bekliyor ve sonra onu Hamid ile Ewa’nın yanındaki boş koltuğa oturtuyor. Fotoğrafçılar çevrelerinde toplaşıp üçünün bir arada fotoğraflarını çekiyorlar – ünlü terzi, karısı ve mankenden dönme ev kadını.

Bazı gazeteciler Hamid’e Belçikalı modacının işleri hakkında ne düşündüğünü soruyor. Bu tür sorulara alışık olan Hamid, “Bunu öğrenmek için geldim. Duyduğuma göre çok yetenekliymiş,” diyor.

Gazeteciler yanıtı duymamış gibi ısrar ediyorlar. Neredeyse hepsi Belçikalı; Fransız basını fazla ilgilenmiyor. Sevimli sarışın, konukları rahat bırakmalarını istiyor.

Uzaklaşıyorlar. Eski manken, Hamid’in yanına oturup sohbete başlayarak çalışmalarını pek sevdiğini söylüyor. Hamid nezaketle teşekkür ediyor; kadın “defileden sonra görüşürüz” yanıtını beklermiş gibi, hayal kırıklığına uğruyor. Yine de, Hamid’e hayatında olan bitenleri, fotoğraflarını, davetleri, yurtdışı gezilerini anlatıp duruyor.

Hamid sabırla dinliyor, ama bir fırsat bulduğunda (manken bir başkasıyla konuşurken), kendisini bu sağırlar diyalogundan kurtarmasını istemek için Ewa’ya dönüyor. Oysa karısı daha da garip davranıyor, konuşmayı reddediyor. Hamid’in tek çaresi, defileyi açıklayan broşürü okumak.

Defile, Belçika modasının öncüsü sayılan Ann Salens'e bir saygı olarak düzenlenmiş. Kadın tasarım yapmaya altmışlı yıllarda başlamış, küçük bir butik de açmış, ama dünyanın dört bir yanından gelip Amsterdam'da buluşan genç hippilerin yarattığı modaların muazzam potansiyelini keşfetmiş. O sıralarda burjuvazinin gözdesi olan ağırbaşlı giyim tarzıyla rekabeti göze almış -kazanmış da- ve aralarında Kraliçe Paola'nın, Fransız varoluşçu akımının yüce perisi, şarkıcı Juliette Greco'nun da bulunduğu birçok şöhretin onun kreasyonlarını giydiğini görebilmiş. Podyumda kıyafetlerle ışığın ve müziğin bir gösteriye dönüştüğü defile türünü icat edenlerden biriymiş. Gelgelelim, kendi ülkesi dışında pek az tanınmış. Hep bir kanser korkusu varmış; Eyüb'ün İncil'de dediği gibi, en korktuğu şey başına gelmiş. Mali meselelerde çok başarılı olmadığından işleri bozulunca, bu dehşet verici hastalığa yakalanarak ölmüş.

Ve altı ayda bir kendi kendini yenileyen bu dünyada unutulup gitmiş. Biraz sonra kendi koleksiyonunu sergileyecek olan modacı, bir gelecek icat edeceği yerde geçmişten esinlenmek istediğine göre, büyük cesaret sahibi olmalı.

Hamid broşürü cebine koyuyor. Jasmine umduğu kadar iyi çıkmazsa, defile sonrasında gidip bu modacıyla görüşmeli ve birlikte çalışabilecekleri bir projesi olup olmadığına bakmalı. Rakipleri onun idaresi altında olduğu sürece, yeni projelere hep açık olmuştur.

Çevresine bakınıyor. Spotlar gayet iyi yerleştirilmiş ve fotoğrafçı sayısı onu şaşırtacak derecede fazla. Ya bu koleksiyon gerçekten görülmeye değer bir şey ya da Belçika hükümeti uçak bileti ve konaklama olanağı sağlayarak basını etkilemeyi başarmış. Bunca ilginin bir nedeni de Jasmine olabilir, ama Hamid yanıldığını umuyor. Planlarını uygulamak istiyorsa, kızın halk tarafından tanınmıyor olması gerek. Şimdiye dek kız hakkında yalnızca moda âlemindekilerden yorumlar duydu. Çehresi bir sürü dergide görülmüşse, onunla çalışmak zaman kaybıdır. Bi-

rincisi, biri Hamid'in gitmek istediği yere zaten gitmiş demektir, ikincisi de, yepyeni bir şeyle bu kızı ilişkilendirmenin anlamı yoktur.

Hamid birkaç hesap yapıyor. Bu defile pahalıya mal olmuştur ama, tıpkı şeyh gibi, Belçika hükümetinin de hakkı var: kadınlar için moda, erkekler için spor, her ikisi için şöhretler... Bunlar herkesin ilgisini çekecek ve bir ülkenin imajının uluslararası arenada tanınmasını sağlayacak yegâne şeyler. Modada, önce Federasyon'la yapılacak uzun müzakereler meselesi de var elbette. Ne var ki, Federasyon yöneticilerinden birinin Belçikalı politikacılarla yan yana oturduğunu ayırt ediyor; belli ki zaman kaybetmiyorlar.

Yeni VIP'ler geliyor; hepsi de sevimli sarışın tarafından yerlerine götürülüyor. Neden burada olduklarını pek anlamamış gibi, azıcık şaşkın görünüyorlar. Fazla süslü püslü giyinmişler; doğrudan Brüksel'den gelip Fransa'daki ilk defilelerine katıldıkları anlaşılıyor. Şu sıralarda Film Festivali'ne katılmak üzere kenti işgal etmiş olan kalabalığa mensup olmadıkları besbelli.

Beş dakikalık gecikme var. Hemen hiçbir defilenin zamanında başlamadığı Paris'teki Moda Haftası'nın aksine, bu hafta Cannes'da çok fazla etkinlik var; bu yüzden de basın fazlaca oyalanamaz diye düşünüyor. Derken yanıldığını ayırt ediyor; gazetecilerin çoğu bakanlarla konuşuyor, röportaj yapıyor. Neredeyse tümü de yabancı ve aynı ülkeden gelmiş. Siyaset ile moda ancak böyle durumlarda bir araya gelir.

Sevimli sarışın, gazetecilerin yanına gidip yerlerini almalarını istiyor; defile başlamak üzere. Hamid ile Ewa tek kelime bile konuşmadılar. Ewa ne mutlu ne de mutsuz görünüyor; bu da iyiye alamet değil. Keşke bir şeylerden yakınsa ya da gülümsese veya bir şey söylese! Oysa içinden geçenlere ilişkin hiçbir ipucu vermiyor.

En iyisi dikkatini podyumun dibindeki, ardından mankenlerin çıkacağı ekrana vermek. Hiç olmazsa defileler Hamid'in anlayabileceği şeyler.

Birkaç dakika önce mankenler iç çamaşırlarını çıkarmış olmalı, çünkü külotlar ve sutyenler giydikleri kıyafetlerin altında iz yapabilir. Mankenler teşhir edecekleri ilk kıyafetleri giymiş, ışıkların azalmasını, müziğin başlamasını ve birinin –genellikle bir kadın olur– sırtlarına vurup spot ışıklarıyla izleyiciye doğru yürüme zamanının geldiğini bildirmesini bekliyorlardır.

Farklı sınıflardan mankenler –A, B ve C– farklı düzeylerde gerginlik yaşıyorlar; tabii ki en az tecrübelileri en heyecanlı olanları. Kimileri dua ediyor, bazıları perde aralığından seyirciler arasında tanıdık biri olup olmadığını ya da annesinin veya babasının iyi bir yer kapıp kapmadığını görmeye çalışıyor. On ya da on iki kişi olmalı. Giyecekleri kıyafetlerin bulunduğu köşelere fotoğrafları asılmıştır; bu sayede saniyeler içinde kıyafet değiştirip sanki o kıyafeti tüm öğleden sonra boyunca giymiş gibi, tamamen sakın bir tavırla podyuma dönecekler. Makyajlarına ve saçlarına son kez göz gezdirildi. Mankenler kendi kendilerine tekrar ediyorlar:

“Ayağım kaymamalı. Eteğin ucuna basmamalıyım. Modacı beni almış manken arasından bizzat seçti. Cannes’dayım. Muhtemelen seyirciler arasında önemli biri vardır. HH’nin burada olduğunu biliyorum. Kendi firması için beni seçebilir. Salon gazeteci ve fotoğrafçı dolmuş diyorlar.

“Gülümsememeliyim, kurallara aykırı. Ayaklarım görünmez bir çizgi boyunca ilerlemeli. Şu yüksek topuklar üstünde asker adımlarıyla yürümeliyim. Bu yürüyüşün yapay ya da rahatsız görünmesi hiç önemli değil – bunu unutmamalıyım.

“İşaretli yere kadar gidip bir yana döneceğim, iki saniye duraklayacağım, sonra aynı hızla geri geleceğim. Podyumu terk eder etmez biri hemen soyup yeni kıyafeti giydirmek üzere beni bekliyor olacak, aynaya bakacak zaman bile bulamayacağım! Her şeyin yolunda gideceğine güvenmeliyim. Yalnızca vücudumu ve kıyafetleri değil, bakışlarımın gücünü de teşhir etmeliyim.”

Hamid tavana bakıyor: İşte işaret, ötekilerden daha parlak bir spot. Eğer manken bu noktayı geçer ya da ondan önce durursa, fotoğrafı iyi çıkmaz; o zaman da dergi editörleri –daha doğrusu Belçikalı dergi editörleri– başka bir mankenin fotoğrafını basmaya karar verirler. Fransız basını ise şu sırada otellerin çevresinde, kırmızı halının iki yanında ya da bir kokteyl partide mevzilenmiştir; veya gecenin en önemli davetine gitmeden önce sandviç atıştırmaktadır.

Salondaki ışıklar sönerken podyumun üstündeki spotlar yanıyor.

İşte önemli an geldi.

Güçlü bir ses sistemi havayı altmışlar ve yetmişlerden bir film müziğiyle dolduruyor. Bu da Hamid'i, hiç bilmesine de hakkında insanlardan çok şey duyduğu bir dünyaya götürüyor. Tanımadığı bir şey için bir tür nostalji, biraz da öfkeli bir sancı hissediyor içinde – dünyayı gezip duran o genç insanlarınki gibi tecrübeler edinme şansına neden sahip olamadı?

İlk manken geliyor ve ses görüntüyle buluşuyor – parlak renkli, hayat ve enerji dolu kıyafetler, çok zaman önce olup bitmiş ama dünyanın dinlemeyi hâlâ sevdiği bir hikâyeyi anlatıyor. Hamid yanında bir sürü objektifin çıkardığı sesleri duyuyor. Kameralar her şeyi kaydediyor. İlk manken mükemmel bir performans gösteriyor – işaretli yere kadar yürüyor, sağa dönüyor, iki saniye poz veriyor, sonra geriye yürüyor. Çıkışa ulaşmak için yaklaşık on beş saniyesi var, orada duruşunu değiştirecek, kıyafetlerin onu beklediği askılara koşacak, hızla soyunacak, daha da hızla giyinecek, kuyrukta yerini alıp bir sonraki çıkışını bekleyecek. Modacı ise dudaklarını dişleyerek ve kimsenin ayağının kaymamasını, ne demek istediğini seyircilerin anlamasını, defilenin sonunda iyi bir alkış almayı, Federasyon temsilcilerinin olumlu etkilenmelerini dileyerek, tüm olup bitenleri kapalı devre televizyon sisteminde izleyecek.

Defile devam ediyor. Hamid ve televizyon kameraları bulundukları yerden mankenlerin ne denli zarif yürüdük-

lerini, ne sağlam adımlar attıklarını görebiliyorlar. Yanlarda oturanlar ise –oradaki birçok VIP gibi defilelere alışık olmayan insanlar– kızların moda programlarında gördükleri normal yürüyüş yerine niye “asker adımları” attıklarını merak ediyorlar. Yoksa bu modacı farklı görünmeye mi çalışıyor?

Hayır, diye düşünüyor Hamid. Yüksek topuklar yüzünden. Ancak bu adımları atarak tökezlemeyeceklerinden emin olabilirler. Kameraların gösterdiği –çünkü film çekimleri devam ediyor– olan bitenlerin gerçek yansıması değil.

Koleksiyon beklediğinden de iyi. Yaratıcı, çağdaş birkaç dokunuşla geçmişe yapılan bir yolculuk, üstelik hiçbir şeyin dozu kaçmamış; çünkü iyi bir yemek yaparken olduğu gibi iyi modacılıkta da işin sırrı, malzemelerden hangisini ne miktarda kullanacağını bilmektir. Çiçeklerle boncuklar o çılgın yılları anımsatıyor, ama o şekilde kullanılmışlar ki tamamıyla modern görünüyorlar. Şimdiye dek podyuma altı manken çıktı. Hamid birinin dizinde makyajın kapatamadığı bir enjeksiyon izi görüyor. Dakikalar önce, sinirlerini yatıştırmak, iştahını da kesmek için oraya bir doz eroin yapmış olmalı.

Ansızın Jasmine beliriyor. Uzun kollu, tümü elle işlenmiş beyaz bir bluz ile diz hizasında beyaz bir etek giymiş. Kendinden emin bir yürüyüşü var, ama bu ötekiler gibi sonradan edinilmiş bir güven değil, tümüyle doğal. Hamid öteki seyircilere bakıyor; salondaki herkes Jasmine yüzünden büyülenmiş gibi; öyle ki sırası geçtikten sonra bile kimse podyuma giren ya da podyumdan çıkan öteki mankenlere bakamıyor.

“Mükemmel!”

Podyuma çıktığı iki seferde de, Hamid kızın vücudunu en ince ayrıntısına kadar inceliyor ve Jasmine’in, çevresine fiziksel güzellikten fazlasını yaydığını ayırt ediyor. Nasıl tanımlar insan bunu? Cennet ile Cehennem’in evliliği mi? Aşk ile Nefret’in el ele gidişi mi?

Hazırlığı ve planlanması aylar almış olsa bile, tüm ötekiler defileler gibi, her şey on beş dakikadan fazla sür-

müyor. Sonunda, modacı alkışları kabul etmek için pod-
yuma çıkıyor. Işıklar yanıp müzik durduğunda, Hamid
ancak o zaman film müziğinden ne kadar hoşlanmış oldu-
ğunu ayırt ediyor. Sevimli sarışın yanlarına gelerek Bel-
çika hükümetinden birinin onunla konuşmak istediğini
söylüyor. Hamid deri cüzdanını çıkarıyor, kıza kartını ve-
rip Hotel Martinez'de kaldığını, ertesi gün için bir toplan-
tı düzenlenirse memnun olacağını açıklıyor.

“Ama modacıyla ve siyahi mankenle görüşmeyi *ister-
dim*. Bu gece hangi davete katılacaklarını biliyor musu-
nuz? Burada cevabınızı bekleyeceğim.”

Sevimli sarışının geç kalmayacağını umuyor. Gazete-
ciler her zamanki soruları, daha doğrusu birçok gazeteci
tarafından kim bilir kaç kez tekrarlanmış soruyu sormak
için toplanmaya başlıyorlar.

“Defile hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Her zamanki yanıtını veriyor: “Çok ilginç.”

“Yani ne demek istiyorsunuz?”

Hamid deneyimli bir profesyonelin nezaketiyle bir
sonraki gazeteciye yöneliyor. Basına karşı hep nazik ol-
malısın, ama asla doğrudan yanıtlar verme, o sırada en uy-
gun laf neyse onu söyle.

Sevimli sarışın geri dönüyor. Hayır, bu gece herhan-
gi bir davete gitmiyorlar. Bunca bakanın varlığına karşın,
Film Festivali'nin siyasetini başka güçler belirliyor.

Hamid gerekli tüm davetiyelerin kendilerine gönde-
rileceğini söylüyor ve teklifi hemen kabul ediliyor. Elin-
deki malın değerini bilen modacının bu tepkiyi bekledi-
ğine kuşku yok.

Jasmine.

Evet, aradığı o. Onu defilelerde pek az kullanacak;
çünkü taşıdığı kıyafetlerden çok daha güçlü bu kız. Ama
“Hamid Hussein'in halkın karşısındaki çehresi” olarak
ondan iyisi bulunamaz.

Salondan ayrılırlarken Ewa cep telefonunu açıyor.
Saniyeler sonra mavi gökyüzünde bir zarf uçuşuyor, ek-

ranın dibine düşüyor ve açılıyor; bütün bunlar, “Mesajınız var,” demek için.

“Ne saçma bir animasyon!” diye düşünüyor Ewa.

Gönderenin kimliği yine gizli. Metni açıp açmamakta kararsızlık çekiyor, ama merakı korkusundan güçlü çıkıyor.

Hamid, “Bir hayranın telefon numaranı bulmuş galiba,” diye espri yapıyor. “Genellikle bu kadar çok yazılı mesaj gelmezdi.”

“Belki de haklısın.”

Aslında söylemek istediği: “Anlamıyor musun? Birlikte geçirdiğimiz iki yıldan sonra, nasıl dehşet içinde olduğumu göremiyor musun? Yoksa birine borcum var filan mı sanıyorsun?”

Mesajı okurken normalmiş gibi görünmeye çalışıyor.

“Senin yüzünden bir dünyayı daha yok ettim. Ama artık bunlara değer misin diye düşünüyorum, çünkü ne demek istediğimi anlamışa benzemiyorsun. Yüreğin ölü senin.”

“Kimden?”

“Hiçbir fikrim yok. Numara görünmüyor. Yine de, insanın gizli bir hayranı olması hoş bir şey.”

17:15

Üç cinayet. Tüm istatistikler birkaç saat içinde altüst oldu ve yüzde 50'lik bir artış gösteriyor.

Arabasına gidip telsizi özel frekansa ayarlıyor.

“Kentimizde bir seri katil olduğunu sanıyorum.”

Öteki uçtan bir ses mırıldanıyor. Parazit yüzünden bazı sözcükler kesik kesik geliyor, ama Savoy ne söylendiğini anlıyor.

“Hayır, emin değilim, ama kuşkusuz da yok.”

Yeni yorumlar, yeni parazitler.

“Aklımı kaçırmadım, efendim, söylediklerimde çelişki yok. Örneğin, ay sonunda maaşımın hesabıma yatırılacağından emin olamam, ama aslında kuşkusuz da yok. Bilmem, anlatabildim mi?”

Biraz daha parazit ve daha öfkeli laflar.

“Hayır, efendim, maaşıma zam istemiyorum, yalnızca kesinlik ve kuşkusunun bir arada olabileceğini söylemek istiyorum, özellikle bizim mesleğimizde. Evet, tamam, bunları bir yana bırakalım da meselemizle ilgilenelim. Hastanedeki adam az önce ölmüş, yani büyük olasılıkla üç cinayet de akşam haberlerinde duyurulacaktır. Şu ana kadar emin olduğumuz tek şey, cinayetlerin her birinin farklı biçimde, ama son derece ustalıkla işlenmiş olduğu; bu yüzden de birbirleriyle ilişkili olduklarından ve Cannes'ın ansızın tehlikeli bir kent haline geldiğinden kimsenin kuşkusuz yok. Böyle devam ederse, insanlar cinayetlerin yalnızca tek bir katilin işi olup olmadığını tartışmaya başlayacaktır. Ne yapmamı istersiniz?”

Şube müdürünün daha da öfkeli yorumları.

“Evet, buradalar. Cinayetin tanığı olan oğlan bildiği her şeyi anlatıyor onlara. Şu sırada cinayet mahalli fotoğrafcılarla ve muhabirlerle dolup taşıyor. Tümüünün de kırmızı halının çevresinde toplanıp bekleşeceğini sanıyordum, ama yanılmışım. Galiba Festival’in sorunu da bu: Çok fazla haberci var, ama haber yok.”

Azıcık daha hiddetli yorumlar. Cebinden not defterini çıkarıp bir adres yazıyor.

“Tamam, hemen Monte Carlo’ya gidip onunla konuşurum.”

Parazitler yok oluyor. Hattın öteki ucundaki kişi bağlantıyı kesmiş.

Savoy rıhtımın ucuna kadar yürüyor, siren lambasını arabanın tepesine koyuyor, sirenin sesini sonuna kadar açıyor ve direksiyona geçip arabayı çılgın gibi sürmeye başlıyor; niyeti, bir vakaya gidiyormuş gibi yapıp habercileri olay yerinden uzaklaştırmak. Oysa bu hileye kanmayan gazeteciler oldukları yerde kalıp oğlanı sorgulamaya devam ediyorlar.

Savoy heyecanlanmaya başlıyor. Sonunda, kırtasiye işini onun kadar kıdemli olmayan birine bırakıp hep yapmak istediği şeyi yapabilecek, hiçbir mantığa sığmayan cinayetleri çözmekle uğraşacak. Haklı olduğunu, gerçekten de kentte insanları dehşete düşüren bir seri katil bulunduğunu umuyor. Günümüzde haberlerin ne denli çabuk yayıldığı düşünülürse, pek yakında kendini tüm spotlar üstüne çevrilmiş halde ve “henüz hiçbir şeyin kanıtlanmadığını” açıklarken bulacak. Kimse ona inanmayacak, bu yüzden de suçlu bulanana kadar spot ışıkları ona çevrilmiş olarak kalacak. Görkemli bir şöhreti olsa da Cannes aslında herkesin olan bitenlerden haberdar olduğu, küçük bir taşra kasabası sayılır; bu yüzden katili bulmak o kadar da zor olmasa gerek.

Şan ve şöhret.

Cannes sakinlerinin huzurundan çok kendini mi düşünüyor acaba? Öte yandan, azıcık şöhret peşinde koşma-

nın ne zararı var ki? Nice yıldan beri her yıl, on iki gün boyunca kendilerini olduklarından daha önemli göstermeye çalışan insanlara katlanmıyor mu? Demek bulaşıcıymış. Polis de olsa, sinemacı da, yaptığı işin herkes tarafından bilinmesini, beğenilmesini kim istemez?

“Müstakbel şöhretini düşünmekten vazgeç. İşini iyi yap, o zaman şöhret de kendiliğinden çıkar gelir. Üstelik, ün pek kaprislidir. Ya bu misyona layık biri çıkmazsan? Gözden düşüşün de aynı derecede bilinecektir kamuoyu tarafından. Dikkatini topla.”

Yaklaşık yirmi yıldan beri polis teşkilatında her türlü işi yaptıktan, madalyalar aldıktan, bitmek bilmeyen raporlar ve belgeler okuduktan sonra, iş suçluları yakalamaya geldiğinde, içgüdülerin de en az mantık kadar önemli rol oynadığını öğrenmiş. Direksiyon başında Monte Carlo'ya doğru yol alırken düşünüyor: Karşısındaki tehlike, damarlarına yüksek miktarda adrenalin pompalanması, üstelik birinin onu iş üstünde görmüş olduğu endişesi yüzünden mutlaka bitkin düşmüş olan katil değil; asıl büyük tehlike basın. Haberciler de mantıklarıyla içgüdülerini harmanlayarak çalışırlar. Üç cinayet arasında, çok zayıf da olsa, bir bağlantı kurmayı becerirlerse, polis olayın denetimini elden geçirir, insanlar sokakta dolaşmaktan korkarlar, yabancı ziyaretçiler zamanından önce çekip giderler, işadamları polisi yetersizlikle suçlarlar, dünyanın dört bir yanında gazeteler manşetler atar ve böylece Festival kargaşaya dönüşebilir. Kanlı canlı bir seri katil ne de olsa beyazperdedekilerden çok daha ilginçtir.

Bundan sonraki yıllarda Film Festivali eskisi gibi olmayacak: Korku söylencesi kök salacak, zenginlik ve şöhret dünyası varını yoğunu teşhir etmek için daha uygun bir yer bulacak, altmış yılı aşkın bir süreden sonra Festival parlak ışıklardan ve dergi sayfalarından yavaş yavaş çekilecek, giderek önemsiz bir etkinlik haline gelecek.

Büyük bir sorumluluğu var, aslında iki büyük sorumluluğu var: ilki, yeni bir ceset ortaya çıkmadan önce, cinayetleri işleyeni bulmak ve durdurmak; ikincisi de, medyayı denetim altında tutabilmek.

Mantıklı düşünmesi gerek. Çoğu ta uzaklardan uçup gelmiş olan bu gazetecilerden kaç tanesi Cannes'daki cinayet istatistiklerini biliyor olabilir? Aralarından kaç zahmet eder de güvenlik güçlerini arayıp bu istatistikleri sorar?

Mantıklı yanıt ne? Hiçbiri. Şimdi hepsinin ilgisi olan bitenlere odaklanmış durumda. Hepsi de tanınmış bir yapımcı Festival yemeklerinden birinde kalp krizi geçirdi diye heyecana kapıldı. Zehirlenmiş olduğundan haberleri yok henüz. Adli tıp raporu arabanın arka koltuğunda duruyor. Adamın büyük bir kara para aklama olayına bulaşmış olduğunu da henüz bilmiyorlar, büyük olasılıkla asla öğrenmeyecekler.

Mantıksız yanıt ise, çok yönlü düşünen birinin her zaman çıkması. Bu yüzden de hemen bir basın toplantısı yapıp her şeyi ayrıntısıyla açıklamak ivedilik kazanmış durumda. Ama yalnızca kumsalda öldürülen film yönetmeninden bahsedilecek, böylece de öteki vakalar şimdilik unutulacak.

Sinema dünyasının önemli bir kişiliği cinayete kurban gitmişken, sıradan bir genç kadının ölümüyle kim ilgilenir? Herkes onun soruşturmanın ta başında edindiği izlenimde, yani kadının aşırı doz yüzünden öldüğünde fikir birliği edecek. Mesele çözülmüştür.

Şu öldürülen film yönetmenine dönersek: Belki de zannettiği kadar önemli biri değildir bu kadın; öyle olsaydı, şube müdürü cep telefonundan çoktan aramıştı onu. Bilindiği kadarıyla durum şöyle: Düzgün giyimli, kırk yaşlarında, saçları hafifçe kırlaşmış bir adamın kadınla konuştuğu görülmüş. Yakınlarda, kendini göstermeden çevreyi izleyen bir genç görmüş onları. Adam elindeki bıçağı tam bir cerrah ustalığıyla kadına sapladıktan sonra ağır ağır yürüyüp uzaklaşmış. Yüzlerce, binlerce insandan biri olarak dolaşıyordur şimdi, üstelik aralarından birçoğu da onun için yapılan tarife uyuyor olmalı.

Sireni bir süreliğine kapatıp yardımcısını arıyor. Suç mahallinde o kaldı ve o sırada muhtemelen, bizzat sorgulama yapmak yerine haberciler tarafından sorguya çekili-

yor olmalı. Savoy yardımcısına, kendiliklerinden vardıkları sonuçlar yüzünden başlarını sık sık belaya sokan gazetecilere, bunun bir aşk cinayeti olduğundan “neredeyse emin” olduğunu söylemesini istiyor.

“Sakın emin olduğumuzu söyleme, yalnızca koşulların öyle gösterdiğini anlat. Yan yana oturuyorlarmış, sevgililer gibi. Bunun bir soygun ya da intikam cinayeti olmadığı ortada; muhtemelen kişisel hesapları kapatıyor-muş biri.

“Sakın yalan söyleme. Hepsini kaydediyorlar, sonra aleyhine kullanırlar.”

“İyi de neden böyle bir açıklama yapmam gerekiyor?”

“Çünkü koşullar öyle gösteriyor. Oyuncaklarını ellerine ne kadar çabuk verirsek, o kadar iyi olur.”

“Kullanılan silahı soruyorlar.”

“Tanığın da söylediği gibi, bir bıçak kullanıldığı anlaşıyor.”

“Ama tanık emin değil.”

“Tanık bile ne gördüğünü bilmiyorsa, ‘koşullar şunu şunu gösteriyor’ demekten başka çaren var mı? Oğlanı korkut azıcık; söylediği her şeyin gazeteciler tarafından kaydedildiğini, sonra aleyhine kullanılabileceğini söyle ona.”

Yardımcısı bir münasebetsiz soru daha bulup sormadan önce telefonu kapatıyor.

Kurban Amerika Birleşik Devletleri’nden Cannes’a henüz gelmiş, otele tek başına kaydolmuş, o sabah yalnızca Kongre Sarayı’nın yanındaki Film Pazarı’nda sıradan bir toplantıya katılmış olsa bile, bunun bir aşk cinayeti olduğuna ilişkin “güçlü belirtiler var” denebilir. Neyse ki haberciler bu bilgilere ulaşamazlar.

Ekibinden hiç kimsenin bilmediği çok daha önemli bir şey var. Aslında, dünyada ondan başka kimsenin haberi yok bundan.

Kurban hastanedeydi. Savoy onunla kısa bir konuşma yapmış ve onu göndermişti, hem de ölümüne.

Kulakları sağır eden gürültü suçluluk duygusunu

alıp götürsün diye sireni yeniden çalıştırıyor. Bıçağı da o saplamadı ya kadına!

Tabii, şöyle de düşünebilir: “Elbette ki orada, bekleme odasında kadın, çünkü uyuşturucu mafyasıyla bağlantısı vardı ve cinayet girişiminin başarıya ulaşmadığını denetlemeye gelmişti.” Bu “mantıklı”ydı, üstelik rastlantısal karşılaşmayı amirlerine anlatsa, mutlaka bu yönde bir soruşturma açılırdı. Bu doğru bile olabilir. Hollywoodlu film dağıtımıcısı gibi, kadın da ustalıkla öldürülmüştü. İkisi de Amerikalıydı. İkisi de keskin aletlerle öldürülmüştü. Cinayetlerin ardında aynı grubun olduğu ve ikisi arasında bağlantı bulunduğu kesin gibi görünüyordu.

Belki de yanılıyor. Belki de elini kolunu sallayarak dolaşan bir seri katil yok. Bankta ölü bulunan ve deneyimli bir katil tarafından boğulduğu anlaşılan genç kadın, bir gece önce film dağıtımıcısını görmeye gelen gruptan biriyle tanışmış olabilir. Belki de sattığı şeylerin arasında uyuşturucu da vardı.

Olayı düşün: Birkaç yabancı hesap kapatmaya gelir. Yerel satıcı aralarından birini Cannes’ın sayısız barlarından birinde kara kaşlı genç kadınla tanıştırır, birlikte çalıştıklarını söyler. Adamla kadın kendilerini yatakta bulur, sevişirler, ama Avrupa topraklarına adım atınca pek rahatlayan yabancı içkiyi fazla kaçırır, dili çözülür ve gerekenden fazlasını *anlatır*. Ertesi sabah hatasının farkına varır ve işleri düzeltmek için –her çetenin mutlaka sahip olduğu– bir kiralık katil çağırır.

Öylesine gerçek gibi geliyor ki, doğru olmalı.

Öylesine gerçek gibi geliyor ki, anlamsız. Film Festivali sırasında kent ülkenin her yanından getirilmiş polislerle, özel korumalarla, verilen bir sürü parti için kiralanmış güvenlik elemanlarıyla, ortalıkta dolaşanların taktığı paha biçilmez mücevherleri korumak için aralıksız görev başındaki dedektiflerle doluyken, kokain kartelinin bir barda böyle bir toplantı yapması hiç akla yakın değil.

Akla yakın *olması* halinde, onun kariyerine faydası-

nın dokunacağı da kesin. Mafyanın adamlarının hesaplaşması en az seri cinayetler kadar ilgi çekecektir.

İçi rahat edebilir; gerçek ne olursa olsun, layık olduğuna her zaman inandığı üne artık kavuşacak.

Sireni susturuyor. Otoyolu kullanıp gelmek, iki ülke arasındaki görünmez sınırı geçmek yarım saatini aldı ve hedefine yalnızca dakikalar kaldı. Yine de, bazı uygunsuz düşünceler kafasında dolanıp duruyor.

Bir günde üç cinayet. Politikacıların hep söylediği gibi, kurbanların yakınları için dua ediyor. Devletin ona düzeni sağlaması için para verdiğini, düzen böylesine vahşi bir biçimde bozulduğunda zil takıp oynaması için maaşa bağlanmadığını biliyor. O dakikalarda, şube müdürü bürosunu bir aşağı bir yukarı arşınıyor olmalı; çünkü çözmesi gereken iki sorun olduğunu biliyor: katili (ya da katilleri, zira Savoy'un varsayımı ikna edici gelmemiş olabilir) bulmak ve basını uzakta tutmak. Herkes fena halde telaşlı; bölgedeki diğer polis karakolları da alarma geçirildi ve katilin temsilî resmi internet kanalıyla çevredeki tüm polis araçlarına gönderildi. Bir politikacının bileğinin hakkıyla elde ettiği tatili bile bölünmüş olabilir; çünkü emniyet müdürü meselenin hassasiyetine öylesine önem veriyordu ki, sorumluluğu emir-komuta zincirindeki üst rütbeli birine devretmek istedi.

Oysa emniyet müdürüne, kentteki yaşamın mümkün olduğu kadar hızla normale dönmesini sağlamasını, çünkü "milyonlarca ya da yüz milyonlarca Euro'nun buna bağlı olduğunu" söyleyen politikacı zokayı yutacak gibi değil. Bu işe karışmak istemiyor; çözmesi gereken daha önemli meseleler var, o gece konuğu olan yabancı delegasyona hangi şarabı ikram edeceği gibi.

Savoy kendi kendine, "Acaba doğru yolda mıyım?" diye soruyor.

Uygunsuz düşünceler yine başına üşüşüyor. Kendini mutlu hissediyor. Önemsiz işlerle uğraşarak, evrak doldurarak harcanmış bir meslek yaşamının doruk noktası bu. Böyle bir durumun ayaklarını yerden keseceğini, onu

havalara uçuracağını hiç düşünmemişti. Nihayet, gerçek bir dedektif olarak, akla yakın tüm olasılıklara karşı kendi teorisini savunabilecek ve sonunda, hiç kimsenin dikkat etmediği şeyleri ilk fark eden o olduğu için madalyayla ödüllendirilecek. Bunu kimseye itiraf etmemeli, karısına bile. Kadın onun böylesine tehlikeli bir vakada çalışmanın gerginliğiyle geçici bir cinnet içinde olduğunu sanarak dehşete düşebilir.

“Mutluyum. Heyecanlıyım,” diye düşünüyor.

Duaları ölenlerin yakınları için olabilir; ama yüreği, bunca yıllık uyuşukluktan sonra, yaşayanların arasına dönüyor.

Savoy tozlu kitaplarla, yığınlar halinde dergilerle dolu geniş bir kitaplık, kâğıtlarla kaplı bir çalışma masası bekliyordu; ama tepeden tırnağa beyaza boyalı olan büro zevk sahibi biri tarafından seçilmiş birkaç lamba, rahat bir koltuk ve cam çalışma masasıyla döşenmiş; masanın üstünde koca bir bilgisayar ekranıyla kablosuz bir klavye, yanında pahalı bir Montegrappa dolmakalemin durduğu küçük bir not defterinden başka bir şey yok.

Sıcağa rağmen, tüvit ceket, kravat ve terzi elinden çıkmış pantolon gibi, dekora ya da konuya hiç uymayan bir kılığa bürünmüş beyaz sakallı adam, “Suratındaki o sırtışı sil de hiç olmazsa azıcık ilgili görün,” diyor.

“Ne demek istiyorsunuz, efendim?”

“Ne hissettiğini biliyorum. Normalde hiçbir olay çıkmayan bir kentte geçen meslek yaşamının en büyük davası bu. Swansea’ye bağlı Penrycae’de¹ yaşadığım ve çalıştığım sırada o iç huzursuzluğunu ben de tattım. Ve buna çok benzeyen bir dava sayesinde Scotland Yard’a nakledildim.”

Savoy, “Benim hayalim de Paris’te çalışmak,” diye geçiriyor içinden, ama hiçbir şey söylemiyor. Adam ona oturacak yer gösteriyor.

¹ İngiltere’de, Galler bölgesinde, Atlantik Okyanusu kıyısında büyük bir liman kenti ve kent dışındaki küçük kasaba. (Ç.N.)

“Umarım sen de mesleğin konusundaki hayallerini gerçekleştirirsin. Neyse, tanıştığımıza memnun oldum. Ben Stanley Morris.”

Savoy konuyu değiştirmeye karar veriyor.

“Amirim ortalıkta bir seri katilin dolaştığı konusunda basının yorumlar yapmaya başlayacağından korkuyor.”

“İstedikleri yorumu yapsınlar; özgür bir ülkede yaşıyoruz. Böyle şeyler gazetelerin satışını artırır ve içlerinde biraz korku, biraz da onların başına kesinlikle gelmeyeceği inancı taşıyarak medyadan yeni ipuçlarını öğrenmeye çalışan emeklilerin sıkıcı hayatına biraz olsun heyecan katar.”

“Sanırım kurbanlara ilişkin ayrıntılı bilgi edindiniz. Şimdiye kadar elimize geçen kanıtlar sizce bir seri katili mi akla getiriyor, yoksa önümüzde uyuşturucu çetelerinin intikam cinayetleri mi var?”

“Evet, o bilgileri edindim. Bu arada, bilgileri bana faksla göndermek istediler. Ne modası geçmiş bir yöntem! Bana e-posta göndermelerini istedim, o zaman da ne dediler, biliyor musun? ‘Genellikle yapmayız bunu.’ Düşünebiliyor musun? Dünyanın en iyi donanımlı polis güçlerinden biri hâlâ bir faks makinesinden medet umuyor!”

Savoy sandalyesinde huzursuzca kımıldanıyor. Modern teknolojinin iyi ya da kötü yanlarını tartışmak için gelmedi buraya.

Scotland Yard'da epeyce nam salmış olmasına karşın emekliliğini isteyip Akdeniz kıyılarına yerleşmeye karar vermiş olan ve (onun durumunda kitap okumaktan, konserlere gitmekten, hayır işlerine ve akşam yemeklerine katılmaktan ibaret olan) sıradan yaşamından uzaklaştığı için muhtemelen en az Savoy kadar sevinen Dr. Morris, “İşimize bakalım,” diyor.

“Böyle bir davayla ilk kez karşılaştığım için, cinayetlerin tek bir katilin işi olduğuna ilişkin görüşüme katılıp katılmadığınızı söylerseniz, ben de bulunduğum yeri öğrenmiş olurum.”

Dr. Morris, evet, kuramsal olarak haklı olabileceğini

söyleyip açıklıyor: Ortak özellikleri olan üç cinayet normalde seri cinayetler işlendiğinin belirtisi sayılabilir. Ve bu cinayetler genellikle belirli bir coğrafi bölgeyle sınırlı olur (bu durumda Cannes bölgesi) ve...

“Oysa kitlesel katliam yapan biri...”

Dr. Morris sözünü keserek terminolojiyi doğru kullanmasını istiyor. Kitlesel katliam yapanlar ya teröristlerdir ya da bir okula veya kantine girip gözüne çarpan herkesi öldürdükten sonra polis tarafından vurulan ya da intihar eden kişilerdir. Kısa sürede, çoğunlukla iki-üç dakikada en büyük hasarı verecek silahları ve bombaları tercih ederler. Eylemlerinin sonuçları umurlarında değildir, çünkü işin nereye varacağını gayet iyi bilirler.

“Kolektif bilinçaltında¹ kitlesel katliamcı kavramını yerine oturtmak daha kolay, çünkü ‘zihinsel olarak dengelessizliği’ açıkça ortadadır, bu yüzden ‘biz’den kolaylıkla ayırt edilir. Öte yandan, bir seri katil çok daha karmaşık bir noktaya değinir: Hepimizin içimizde taşıdığımız yıkıcı içgüdüye.”

Duraklıyor.

“Robert Louis Stevenson’ın yazdığı *Dr. Jekyll ve Mr. Hyde*’ı okudun mu?”

Savoy çok işi olduğunu, bu yüzden de okumaya vakit ayıramadığını açıklıyor. Morris’in bakışları buz gibi oluyor.

“Yani benim fazla işim olmadığını mı düşünüyorsunuz?”

“Hayır, hayır, onu demek istemedim. Bakın, Dr. Morris, buraya acil bir görev nedeniyle geldim. Teknolojiden ya da edebiyattan söz etmek hiç ilgilendirmiyor beni. Raporlardan edindiğiniz izlenimleri öğrenmek istiyorum sadece.”

“Kusura bakma ama, korkarım böyle bir durumda edebiyatı göz ardı etmemiz mümkün değil. *Dr. Jekyll ve Mr. Hyde*’ın *Tuhaf Öyküsü* ilk bakışta normal görünen bir

¹ Bilinçaltının başka insanlarla paylaşılan bölümü. Bu kavram, Freud’un bilinçaltı kavramının yetersiz kaldığını öne süren C.G. Jung tarafından geliştirilmiştir. (Ç.N.)

adamı, Dr. Jekyll'ı anlatır. İçindeki vahşi güdülerini keşfetmenin peşinde olan Dr. Jekyll belirli aralıklarla kendini başka birine, Mr. Hyde adındaki ahlaksız bir adama dönüştürmenin bir yolunu bulur. Hepimizde bu tür güdüler vardır, müfettiş. Bir seri katil yalnızca fiziksel güvenliğimizi değil, akıl sağlığımızı da tehdit eder. Çünkü, istesek de istemesek de, içimizde müthiş bir yok etme gücüyle dolaşırız. Bir an için olsun içimizdeki bastırılmış güdülere, birinin yaşamına son verme isteğine yol versek ne olacağını hepimiz merak etmişizdir.

“Bunun birçok nedeni olabilir: Dünyayı düzene sokmak, çocukluğumuzda olmuş bir şeyin intikamını almak, topluma karşı bastırılmış nefreti dışa vurmak gibi; ama bir an gelir ki, bilinçli ya da bilinçsiz olarak, herkes o arzuyu hisseder, çocukken bile.”

Anlamalı bir sessizlik daha.

“Sanırım, seçmiş olduğun mesleğe rağmen, sen de aynı duyguyu hissetmişsindir. Bir kediye eziyet etmek ya da zararsız bir böceğe işkence etmek gibi.”

Morris'e buz gibi gözlerle bakmak ve hiçbir şey söylememek sırası şimdi Savoy'un olsa da, adam sessizliği onaylama olarak yorumlayıp aynı buyurgan tonda konuşmayı sürdürüyor:

“Dengesizliği ilk bakışta anlaşılan, saçları diken diken olmuş, bakışları nefret dolu biriyle karşılaşacağını sanma. Biliyorum, sen meşgul bir adamsın, ama kitap okuyacak zamanın olsaydı sana Hannah Arendt'in¹ yazdığı *Eichmann Kudüs'te* adlı kitabı tavsiye edecektim. Besbelli, kendisine verilen devasa görevi –insan ırkının arındırılması– yerine getirmek için Eichmann'ın yardımı ihtiyacı varmış. Bir dakika.”

Bilgisayarına gidiyor. Yanındaki adamın sonuca varmak istediğini biliyor; ama bu olası değil. Önce onu eğitmesi ve önündeki zorlu günlere hazırlaması gerek.

“İşte burada. Nazi Almanyası'nda altı milyon Yahu-

¹ 1906-1975 yılları arasında yaşamış Alman felsefeci ve siyasetbilimci. (Ç.N.)

di'nin yok edilmesinden sorumlu olan Adolf Eichmann'ın davasıyla ilgili ayrıntılı bir analiz yapmış Arendt. Onu analiz etmekle görevlendirilen yarım düzine kadar psikiyatristin adamın normal olduğu sonucuna vardıklarını söylüyor. Psikolojik profili ve karısına, çocuklarına, annesine babasına karşı tavırları sorumlu bir adamdan bekleneceği gibiymiş. Arendt şöyle devam ediyor:

"Eichmann'la ilgili sorun, bir sürü insanın aynen onun gibi olmasıydı; yani bu adamlar ne sapıktı ne de sadist; hepsi de korkunç ve ürkütücü derecede normaldi, hâlâ da öyleler. Yasal kurumlarımız ve yargıdaki ahlaksal standartlarımız açısından, bu normallik diğer canavarlıkların toplamından çok daha fazla dehşet vericiydi."

Artık işe odaklanabilirdi.

"Otopsi raporlarından anladığıma göre cinsel taciz olmamış..."

"Dr. Morris, çözmem gereken bir sorun var ve bunu hemen yapmalıyım. Bir seri katille mi karşı karşıyayız, bilmek istiyorum. Öğle saatlerinde verilen bir partide bir adama ya da güpegündüz bir bankın üstünde bir kıza kimse tecavüz edemez."

Sanki hiçbir şey söylememiş gibi. Morris onu duymazdan geliyor ve devam ediyor:

"...bu da birçok seri cinayette görülen bir durumdur. Bazı seri katillerin 'insanca' denebilecek nedenleri bile vardır. Ölüm döşegindeki hastaları öldüren hemşireler, sokaktaki dilencileri öldüren insanlar, sığınma evlerindeki kimi insanların ya da sakatların durumuna acıyıp öbür dünyadaki yaşamlarında daha iyi olacaklarına inanan sosyal görevliler... Bu yakınlarda Kaliforniya'da aynen böyle bir vaka oldu. Toplumu düzene kavuşturmaya çalışanlar da var; bu durumda kurbanlar fahişeler arasından seçiliyor."

"Dr. Morris, buraya geliş nedenim..."

Bu kez Morris sesini azıcık yükseltiyor:

“Ve seni ben çağırmadım. Sana yardım ediyorum. Gitmek istiyorsan, lütfen git, ama kalacaksan, iki dakika bir lafımı kesme. Birini yakalamak istiyorsak, onun düşünme biçimini anlamamız lazım.”

“Yani, bir seri katille karşı karşıya olduğumuza inanıyorsunuz?”

“Daha bitirmedim.”

Savoy kendini tutuyor. Gerçekten de, nedir acelesi? Basının düğümlenip kalması, onun da çözümü bulup karışlarına çıkması daha iyi değil mi?

“Lütfen devam edin.”

Savoy daha iyi görsün diye Morris ekranı çeviriyor. Büyük ekranda bir gravür var, muhtemelen on dokuzuncu yüzyıldan.

“Seri katillerin en ünlüsü bu: Karındeşen Jack. Londra’da, 1888 yılının ikinci yarısında faaliyettedir ve kamusal ya da kısmen kamusal alanlarda beş veya büyük olasılıkla yedi kadının ölümünden sorumluydu. Karınlarını deşip iç organlarını çıkarıyordu. Asla bulunamadı. Efsaneleşti; hatta bugün bile kimliğini ortaya çıkarmak için çalışan insanlar var.”

Ekrandaki görüntü değişiyor; yeni görüntü bir astroloji haritasını andırıyor.

“Bu da Zodyak Katili’nin imzası. Kaliforniya’da on ay içinde beş çifti öldürdüğü biliniyor. Hepsi de arabalarını ücra köşelere çekmiş, sevişiyorlardı. Polise, üstünde Kelt haçına benzeyen bu simgenin bulunduğu mektuplar yolları. Kimse onu teşhis edemedi.

“Araştırmacılar, Karındeşen Jack’in de Zodyak Katili’nin de bazı bölgelerdeki ahlakı ve namusu korumaya çalışan insanlar olduğuna inanıyorlar. Yani, bir misyonları vardı, diyebiliriz. Onlara Boston Canavarı ya da Toulouse Çocuk Katili gibi korkunç adlar takan basın ne derse desin, bu insanlar hafta sonları komşularıyla bir araya gelen, hayatlarını kazanmak için çok çalışan, sıradan kişilerdi. Cinayet işledikleri için ellerine bol para da geçmedi.”

Sohbet Savoy'u ilgilendirmeye başlıyor.

"Yani Film Festivali'ne katılmak için Cannes'a gelmiş olan herhangi biri olabilir..."

"Evet, 'moda diktatörlüğüne son vermek' ya da 'şiddeti kışkırtan filmlerin yapımını durdurmak' gibi tümüyle saçma görünen bir nedenle terör atmosferi yaratmaya karar vererek harekete geçmiştir. Basın ona tüyler ürperici bir ad takıp ipuçlarını kovalamaya başlayacak. Katille hiçbir ilgisi olmayan cinayetler de ona yüklenecek. Panik yayılacak ve ancak katil şans eseri -tekrar ediyorum: şans eseri- ele geçene kadar durmayacak. Bu tür caniler genellikle kısa bir dönem için eyleme geçerler, sonra tarihte iz bırakarak tümüyle ortadan yok olurlar. Tuttukları günlük ölümlerinden sonra ortaya çıkabilir, hepsi o..."

Savoy saatine bakmayı bırakmış. Telefonu çalıyor, ama açmamaya karar veriyor. Konu zannettiğinden çok daha karmaşık.

"Yani benimle aynı fikirdesiniz."

"Evet," diyor Scotland Yard uzmanı, kimsenin sonunu getiremediği beş vakayı çözüp efsaneleşen adam.

"Bir seri katille uğraştığımız kanısına nereden vardınız?" diye soruyor Savoy.

Morris bilgisayarına gelen bir e-posta uyarısına bakıp gülümsüyor. Müfettiş nihayet söylediklerine biraz olsun saygı göstermeye başladı.

"Hiçbir neden olmaması yüzünden. Bu canilerin çoğunun 'imza' dediğimiz bir özelliği vardır: Eşcinseller, fahişeler, dilenciler, sevişen çiftler gibi, belirli tipte kurbanlar seçerler. Diğerlerine ise 'asimetrik katiller' denir: Öldürme güdülerini denetleyemedikleri için öldürürler. Güdülerinin tatmin olduğu bir noktaya ulaştıklarında öldürmekten vazgeçerler, ta ki öldürme arzusu yeniden dayanılmaz hale gelene kadar. Karşımızda bu tür bir katil olduğunu sanıyorum.

"Bu vakada gözden kaçırmamız gereken birkaç nokta var. Suçlu işinde usta. Her seferinde başka silah kullanmış, çıplak elle, zehirle ve küçük bir hançerle öl-

dürmüş. Cinsellik, alkol veya belirgin bir akıl hastalığı gibi alışıldık nedenlerle hareket etmiyor. İnsan anatomisini biliyor ve bu da şimdiye kadar elimize geçen tek ‘imza’sı. Cinayetleri önceden planlamış olmalı, çünkü kullandığı zehri bulmak kolay değil; dolayısıyla onu bir misyonu olan, ama bu misyonun ne olduğundan henüz haberi olmayan bir katil olarak sınıflandırabiliriz. Genç kızın katlinden anladığıma göre, Sambo denen bir Rus savaş sanatı tekniği kullanmış; bu da elimizdeki tek ipucu.

“Daha da ileri giderek, seçtiği kurbanla yakınlaşmasının, ona dostça davranmasının da imzasının bir parçası olduğunu söyleyebilirdim, ama Cannes kumsalındaki partinin ortasında işlenen cinayet buna uymuyor. Anlaşılan, kurbanın iki yakın koruması varmış. Katilin patronlarına azıcık yanaştığını görselerdi mutlaka tepki verirlerdi; üstelik kurban Interpol tarafından sürekli gözleniyordu.”

Rus. Savoy telefonuna sarılıp Cannes otellerinde acil bir arama yapılmasını istemeyi düşünüyor. Kırklarında bir adam, iyi giyimli, saçları biraz kırışmış – ve Rus.

İyi bir eski polis olan Morris, Savoy’un aklını okuyarak, “Rus savaş sanatı tekniği kullandı diye adamın Rus olması gerekmez,” diyor. “Nasıl ki kürar kullandı diye Güney Amerika yerlisidir diyemezsek, bunu da söyleyemeyiz.”

“Öyleyse ne yapacağız?”

“Bir sonraki cinayetini bekleyeceğiz.”

18:50

Külkedisi!

İnsanlar her şeyin olanaksız olduğuna inanan kocalarına ve ana babalarına kulak verecekleri yerde daha çok masallara inansalardı, tam o sırada onun hissettiklerini yaşayabilirlerdi. Yavaş yavaş ama kesin olarak o merdivenlere ve dünyanın en büyük podyumu olan kırmızı halıya doğru ilerleyen sayısız limuzinden birinde olmak!

Yıldız zorunlu olarak giydiği smokinin içinde gülümseyerek yanında oturuyor. Heyecanlı olup olmadığını soruyor. Elbette değil. Gerilim, asabiyet, endişe ve korku yoktur hayallerde. Her şey mükemmeldir, tıpkı filmlerdeki gibi. Başroldeki kadın acı çeker, mücadele eder ve sonunda istediği her şeye kavuşur.

“Eğer Hamid Hussein projeyi gerçekleştirmeye karar verir de film istediği başarıyı kazanırsa, bunun gibi anları daha çok yaşayacaksınız.”

Eğer Hamid Hussein projeyi gerçekleştirmeye karar verirse mi? Her şey imzalandı, bitmedi mi?

“Ama Armağan Odası’ndan kıyafetimi almaya gittiğimde bir anlaşma imzalandı ben.”

“Bak, unut söylediklerimi. Şu özel anlarını berbat etmek istemiyorum.”

“Yoo, lütfen, devam et.”

Bu aptal kızın aynen bunu söyleyeceğini tahmin eden Yıldız, karşısındakinin istediğini yaparken çok büyük zevk alıyor.

“Şimdiye kadar, başlayıp ortalıkta kalan bir sürü pro-

je gördüm. Oyunun kuralı böyle, ama, dedim ya, sen tak-
ma kafanı artık.”

“Ama sözleşme...”

“Sözleşmeler avukatların para kazanırken tartışacak-
ları bir şeyler olsun diye yapılır. Lütfen, unut dediklerimi,
bu anın tadını çıkar.”

“Bu an” yaklaşıyor. Her ne kadar füme camlar sıra-
dan ölümlüler ile seçkinleri birbirinden ayırıyor olsa da,
trafiğin yavaş akması sayesinde insanlar arabaların içinde
kim olduğunu görebiliyorlar. Yıldız el sallıyor, cama vu-
ran eller imza alabilmek ya da fotoğrafını çekebilmek için
azıcık açmasını istiyorlar.

Yıldız sanki ne istediklerini anlamamış ve onların
dünyasını ışıklandırmak için bir gülücüğün yeteceği ka-
nısındaymış gibi el sallamayı sürdürüyor.

Gerçek bir curcuna yaşıyor dışarıda. Küçücük, kat-
lanır sandalyelerinin üstüne oturmuş, sabahtan beri örgü
ören kadınlar; sıkıntıdan patlıyor olsalar da, sanki kırmı-
zı halıya kendileri çıkacakmış gibi giyinip süslenmiş orta
yaşlı karılarına eşlik etmek zorunda kalan bira göbek-
li adamlar; ne olup bittiğini anlamasalar da ortada önem-
li bir şeyler döndüğünü sezebilen çocuklar. Limuzin kafi-
lesiyle aralarındaki çelik bariyerlerin arkasına istiflenmiş
her yaştan, her renkten insanın her biri büyük efsaneler-
den yalnızca birkaç metre uzakta olduğuna inanmak is-
tiyor; oysa aslında aralarında kilometrelerce uzaklık var;
çünkü yalnızca çelik bariyer ve araba camı değil, şans, fır-
sat ve yetenek de onları birbirlerinden uzaklaştırıyor.

Yetenek mi? Evet, genç kadın yeteneğin de önemli
olduğuna inanmak istiyor, ama her şeyin, kimilerini se-
çip alan, ötekileri ise yalnızca tapınacakları, alkışlayacak-
ları, kahramanlarının şansı döndüğünde ise lanetler savu-
racakları geçit vermeyen bir dipsiz kuyuya atan tanrıların
bu oyunda zarı nasıl attıklarına bağlı olduğunu biliyor.

Yıldız onunla konuşuyormuş gibi yapıyor, ama aslın-
da hiçbir şey söylemiyor, ne büyük bir aktör olduğunu ka-
nıtlarcasına ona bakarak dudaklarını oynatıyor. İsteddiği

için ya da keyif aldığından yapmıyor bunu. Sadece, dışarıdaki hayranlarına hoş görünmek isterken durmadan gülümseme ya da öpücükler yollama zahmetine katlanamadığını fark ediyor Gabriela.

Sonunda, “Benim kibirli, alaycı, taş kalpli biri olduğumu sanıyorsun herhalde,” diyor. “Bir gün gelir de elde etmek istediğin her şeyi almış olursan, o zaman ne hissettiğimi anlarsın: Buradan çıkış yoktur. Başarı hem bir bağımlılık hem de tutsaklıktır ve günün sonunda, yeni bir adam ya da kadınla yatağa girdiğinde, kendi kendine sorarsın: Değer miydi? Neden istedim ben bütün bunları?”

Duraklıyor.

“Devam et.”

“Neden anlatıyorum bunları sana, bilmem.”

“Çünkü beni korumak istiyorsun. Çünkü iyi bir adamsın. Lütfen devam et.”

Gabriela birçok konuda toy ve saf olabilir, ama yine de bir erkekten istediği hemen her şeyi nasıl alacağını bilen bir kadın o. Bu vakada ise gurur düğmesine basması gerekiyor.

“Neden hep bunu istedim, bilmiyorum.” Yıldız tuzağa düştü ve dışarıdaki hayranları el sallamayı sürdürürken, o daha kırılgan yanını açığa vuruyor. “Yorucu bir işgününden sonra otele döndüğümde, genellikle düşün altında saatlerce kalır, vücuduma dökülen suyun sesini dinlerim. İçimde çarpışan birbirine zıt iki dürtü vardır. Biri Tanrı’ya şükretmemi söyler, öteki ise hâlâ vakit varken bırakıp gitmemi.

“O anda kendimi dünyanın en nankör insanı gibi hissedirim. Hayranlarım var, ama onlara katlanamam. Dünyada herkesin gitmek istediği partilere çağrılırım, ama oradayken tek istediğim şey bir an önce çıkıp gitmek, odama dönüp sessizce güzel bir kitap okuyabilmektir. İyi niyetli erkekler ve kadınlar bana ödülleri verir, davetler düzenler ve beni mutlu etmek için her şeyi yaparlar, oysa hissettiğim tek şey yorgunluk ve utançtır; çünkü tüm bunları hak ettiğime inanmam, başarıma layık olmadığını düşünürüm. Anlıyor musun?”

Gabriela bir an için yanındaki adam adına üzüyor. Yıldı kaç partiye katılmak zorunda olduğunu, oralarda mutlaka birilerinin çıkıp imza ya da fotoğraf istediğini, o dinler gibi görünürken insanların bezdirici hikâyeler anlattıklarını, kimilerinin de yeni bir proje satmaya çalıştıklarını ya da, “Beni hatırladınız mı?” diye utanç verici sorular sorduklarını, birinin cep telefonunu çıkarıp oğluna, karısına ya da kız kardeşine birkaç kelime söylemesini istediğini hayal etmeye çalışıyor. Ve adam her zaman mutlu, neşeli, dikkatli, nazik, dört dörtlük bir profesyonel olmak zorunda.

“Anlıyor musun?”

“Evet, anlıyorum, ama bir gün böyle sorunlarım olacağına aldırmiyorum; gerçi daha oraya varmama çok var ama...”

Dört limuzin daha var; sonra varmış olacaklar. Şoför hazırlanmalarını söylüyor. Yıldız arabanın tavanından küçük bir ayna indirip ona bakarak kravatını düzeltiyor. Gabriela da kendi aynasını indiriyor, saçını düzeltiyor. Henüz merdivenler ortada yok, ama kırmızı halının ucunu görebiliyor. Dışarıdaki curcuna sihirli bir değnek değmiş gibi bitiverdi. Artık, boyunlarına kimlik kartları takmış, birbirleriyle konuşan adamlar dolaşıyor ortalıkta; arabalarda kimlerin olduğu umurlarında bile değil; çünkü hep aynı sahneyi seyretmekten çoktan bıkmışlar.

İki araba daha. Sol tarafında birkaç basamak beliriyor. Smokinli ve kravatlı adamlar kapıları açıyorlar. Saldırgan görünüşlü metal bariyerler yerlerini bronz ve ahşap ayaklar arasına gerilmiş kadife şeritlere bırakıyor.

Yıldız, “Lanet olsun!” diye bağırınca, Gabriela yerinden sıçırıyor.

“Lanet olsun! Şuraya bak, kim var orada, bak, arabasından iniyor!”

Gabriela, sırtında yine bir Hamid Hussein elbisesiyle bir kadın Süperstar’ın kırmızı halıya ayak basmakta olduğunu görüyor. Süperstar sırtını Kongre Sarayı’na dönüyor ve Gabriela kadının baktığı yöne bakınca, sıradışı bir gö-

rüntüyle karşılaşılıyor: durmadan çakan flaşlarla dolu, yaklaşık üç metre yüksekliğinde bir insan duvarı.

Yıldız rahatlamış bir tavırla, "İyi!" diyor. "Bu tarafa bakmıyor."

Artık nazik, çekici bir adam değil o, varoluşçu endişelerini tümüyle unutmuş. "Akredite fotoğrafçılar değil bunlar. Önemsiz insanlar."

"Neden 'lanet olsun' dedin?"

Yıldız sinirlendiğini saklayamıyor. Önlerinde yalnızca bir araba kalmış.

"Anlamıyor musun? Hangi gezegenden geldin sen, yavrum? Biz kırmızı halıya ayak bastığımızda, yarı yolda konuşlanmış bütün akredite fotoğrafçıların objektifleri ona çevrilmiş olacak!"

Şoföre dönüp, "Yavaşla!" diyor.

Şoför, devam etmeleri ve trafiği tıkamamaları için işaret eden, boynunda kimlik kartı asılı, sivil giyimli bir adamı gösteriyor.

Yıldız derin bir nefes alıyor, şanslı gününde değil belki. Yanındaki tıfıl kıza ne diye anlattı bütün bunları? Sürdüğü yaşamın yorgunu olduğu kesin de, başka bir iş yaptığını hayal edemiyor.

"Acele etme," diyor. "Elimizden geldiğince oyalanalım da onunla aramıza biraz mesafe girsin."

"O" dediği, Süperstar.

Önlerindeki arabadan çıkan çift fazla ilgi uyandırmıyor; oysa bu basamaklara kadar ulaştıklarına göre hayatta kim bilir hangi dağları, tepeleri aşmış, önemli birileri olmalı.

Yanındaki biraz rahatlamış görünüyor; gerginleşme sırası ne yapacağını bilemeyen Gabriela'da şimdi. Elleri terliyor. Kâğıtlarla dolu çantasını kavırıyor, derin bir soluk alıyor ve dua ediyor.

"Yavaş yürü," diyor Yıldız, "bana da çok yaklaşma."

Limuzin merdivenlerin kıyısına yanaşılıyor. İki kapı da dışarıdan açılıyor.

Ansızın her yönden bağrışlar, çığlıklar geliyor, ortalığı müthiş bir gürültü dolduruyor. Gabriela o ana kadar,

ses yalıtımlı bir arabada olduğunun farkında değilmiş. Yıldız, sanki iki dakika önce sinir krizi geçirmemiş ve sanki arabada ona yaptığı itiraflara karşın evrenin merkezi hâlâ oymuş gibi, gülümseyerek çıkıyor arabadan. Kendiyle, dünyasıyla, geçmişiyile çelişen bir adam bu, artık geri dönüşü de yok üstelik.

“Neler düşünüyorum ben?” diye soruyor Gabriela kendi kendine. “Dikkatimi bu ana, merdivenlerden çıkmaya yoğunlaştırmalıyım şimdi!”

Her ikisi de “önemsiz” fotoğrafçılara el sallayarak bir süre orada duruyor. İnsanlar Yıldız’a kâğıtlar uzatıyor, o da imzalıyor ve hayranlarına teşekkür ediyor. Gabriela adamın yanında mı dursun, yoksa kırmızı halıya doğru ilerleyip Kongre Sarayı’nın kapısına mı gitsin, bilemiyor. Neyse ki, kâğıt kalem uzatıp imzasını isteyen biri onu kurtarıyor.

Törenin tüm dünyaya canlı yayınlanmasını nasıl da isterdi. O zaman annesi görkemli bir giysi içindeki kızının, yanında gerçekten de ünlü (hakkında kafasından atmaya çalıştığı kuşkular belirmeye başlasa da) bir aktörle yürüyüşünü, sonra da yirmi beş yıllık yaşamının en önemli imzasını atışını görebilirdi! Kadının adını anlamayınca, gülümseyerek “sevgilerle” gibisinden bir şeyler yazıyor.

Yıldız ona yaklaşıyor.

“Gel bakalım. Önümüz açık artık.”

Az önce sevgi dolu bir mesaj yazdığı kadın yazıyı okuyunca kızıp söyleniyor:

“Senin imzanı istemiyorum ki! Adını istiyorum, resminden tanımak için.”

Gabriela duymamış gibi yapıyor; dünyada hiçbir şey şu sihirli anı mahvedemez.

Polislerin iki yanda güvenlik kordonu oluşturdıkları merdivenlerden çıkmaya başlıyorlar; oysa kalabalık epeyce geride kalmış. Her iki tarafta, binanın cephelerindeki dev plazma ekranlarda, dışarıdaki biçare ölümlülere bu açık hava tapınağında neler olup bittiği gösteriliyor. His-

terik bağırışlar, alkışlar ta uzaktan duyuluyor. Binanın ilk katı gibi görünen daha geniş bir basamağa ulaştıklarında, Gabriela başka bir fotoğrafçı ordusu görüyor; ama bu kez giyimleri daha düzgün ve Yıldız'a adıyla sesleniyor, "Şu tarafa, hayır, bu tarafa, bir poz daha lütfen, daha yakından, yukarı bak, aşağı bak!" diye bağıryorlar. Başka birileri onları geçip merdivenleri çıkıyor, ama fotoğrafçılar onlarla ilgilenmiyor. Yıldız, parlaklığından bir şey kaybetmemiş; hiçbir şeye aldırılmıyormuş gibi görünüyor, tüm bunlar karşısında nasıl rahat olduğunu göstermek istermiş gibi espriler patlatıyor.

Gabriela fotoğrafçıların kendisiyle de ilgilendiklerini fark ediyor. Tabii, kim olduğunu bilmedikleri için, ona adıyla seslenmiyorlar; Yıldız'ın yeni kız arkadaşı sanıyor olmalı. Birlikte fotoğraflarını çekebilmek için yan yana durmalarını istiyorlar. Yıldız bir an için zorlanıyor, ama aralarında uygun bir mesafe belirliyor ve fiziksel teması kaçınıyor.

Evet, Süperstar'dan kurtulmayı gayet iyi başardılar. Kadın şimdi Kongre Sarayı'nın kapısına ulaşmış, Film Festivali başkanı ile Cannes Belediye Başkanı tarafından karşılanıyor olmalı.

Yıldız merdivenlerden çıkmayı sürdürmesi için işaret ediyor, o da itaat ediyor.

İleri baktığında, insanların kendilerini seyretmeleri için en uygun yere konmuş dev bir ekran daha görüyor. Bir hoparlörden duyuru yapılıyor:

"Ve şimdi de aramızda..."

Duyuruyu yapan ses Yıldız'ın ve en ünlü filminin adını söylüyor. Daha sonra biri Gabriela'ya, dışarıda duran plazma ekrandaki görüntüleri içeridekilerin de izlediğini söylüyor.

Kalan basamakları da tırmanıp kapıya ulaşıyor, Festival'in başkanı ve belediye başkanını selamlayıp içeri giriyorlar. Bütün bunlar üç dakikadan az sürdü.

Şimdi Yıldız konuşmak, iltifat etmek, birlikte fotoğraf çektiirmek isteyen insanlarla çevrili (evet, seçkinler

bile ünlü insanlarla fotoğraf çektirmek istiyorlar). İçerideki sıcak boğucu; Gabriela bu sıcakta makyajının...

Makyajı!

Tümüyle unutmuş. Dışında birinin onu bekleyeceği soldaki kapıdan geçmesi gerekiyordu. Hemen basamaklardan inerken, birkaç güvenlik görevlisinin yanından geçiyor. Biri ona sigara içip filme geri mi döneceğini soruyor. “Hayır,” deyip devam ediyor.

Bir dizi metal bariyer daha geçtiği halde kimse bir şey sormuyor; çünkü oradan ayrılıyor, içeri girmeye çalışmıyor. Merdivenlere yanaşmayı sürdüren limuzinlerden çıkanlara bağırıp çağırmayı, el sallamayı hâlâ sürdüren kalabalığı arkadan görebiliyor. Bir adam yanaşıyor, adını soruyor ve kendisini izlemesini söylüyor.

“Bir dakika bekleyebilir misiniz?”

Adam şaşırmış gibi, ama başını sallayarak kabul ediyor. Gabriela’nın bakışları eski bir atlıkarıncaya dikilmiş. Atlıkarınca herhalde geçen yüzyılın başından beri orada ve aşağı-yukarı inip çıkan çocukları eğlendirerek dönmeye devam ediyor.

Adam nezaketle, “Artık gidelim mi?” diye soruyor.

“Bir dakika daha.”

“Geç kalıyoruz.”

Gabriela geçirdiği o üç dakikanın gerginliği, korkusu ve dehşetinden sonra tutamıyor gözyaşlarını. Nasıl olsa birinin düzelteceği makyajını da düşünmeden katıla katıla ağlıyor. Adam, yüksek topuklarının üstünde sendelemesin diye ona kolunu uzatıyor. Meydanı geçip Croissette Bulvarı’na doğru yürümeye başlıyorlar. Kalabalığın sesi uzaklaştıkça onun hıçkırıkları artıyor. Nasıl geçtiğini bile anlayamadığı o anları hayal ederek harcadığı günler, haftalar, yıllar boyunca biriktirdiği gözyaşları bir anda boşalıyor.

Yanındaki adama, “Özür dilerim,” diyor.

Adam saçını okşuyor. Gülümsemesi anlayış, şefkat ve merhamet dolu.

19:31

Hangi bedeli ödersen öde mutluluğun öğrenilecek bir şey olmadığını sonunda anladı. Hayat ona her şeyi vermiş; ancak şimdi anlıyor hayatın ona ne denli cömert davrandığını. Şimdiyi ve kalan tüm günlerini, acılarının içinde gizlenen hazineleri bulup çıkarmaya adayacak ve eline geçen her mutluluk fırsatını sanki hayatındaki sonuncu fırsatmış gibi değerlendirecek.

Fesatlığı yenmeyi başardı. Onun misyonunu çok iyi anlayan, şimdi de Cannes'a asıl geliş nedenini görmeye başlamasını sağlayan kızın ruhu koruyor onu.

O pizzacıda birkaç dakikalığına, dinlediği kayıtlarda neler olduğunu anımsarken, Fesatlık onu akli denge-sizlikle ve aşk adına her şeyin yapılabileceğini sanmakla suçlamıştı. Tanrı'ya şükür ki en zor anları geride kaldı.

Normal biri o; yaptığı çalışma disiplin, yol yordam bilmek, pazarlık ve planlama yeteneği istiyor. Bir sürü arkadaş giderek yalnızlaştığını söylüyor; her zaman yalnız olduğunu bilmiyorlar ki. Partilere, düğünlere, vaftiz törenlerine gitmek, pazar günleri golf oynamaktan hoşlanırmış gibi yapmak mesleki bir taktikti sadece. İnsanların, gü-lümsemelerinin ardında ruhlarının hüznünü gizledikleri o sosyal koşturmacalardan tiksiniştir hep. Süpersınıfın başarıya olan bağımlılığının uyuşturucu müptelasının ilaçlara olan bağımlılığından farksız olduğunu, üstelik bu insanların bir ev, bir bahçe, oynayan bir çocuk, sofrada bir tabak yemek ve ocakta bir ateşten başka bir şey is-

temeyen insanların mutluluğunun yanına bile yaklaşmadıklarını kısa zamanda öğrenmişti. Yoksa ikinci grup hem sınırlarının çok iyi farkındaydı hem de şu kısa ömründe bazı şeyleri zorlamanın anlamsız olduğunu pek mi iyi biliyordu?

Süpersınıf kendi değerlerinin reklamını yapmak istiyor. Sıradan insanlar ise ilahî adaletsizlikten yakınıyor, güç sahibi olmayı kısıkanıyorlar ve hayatın tadını başkalarının çıkarması onlara acı veriyor. Kimsenin hayatın tadını çıkaramadığından, herkesin kendini güvensiz ve endişeli hissettiğinden, mücevherlerin, arabaların ve şişkin cüzdanların büyük bir aşağılık kompleksini örtbas etmeye çalıştığından haberleri bile yok.

Igor basit zevkleri olan bir adam, gerçekten de öyle; Ewa onun giyim tarzından hep yakındı. Kimse etiketini görmeyecekse, pahalı bir gömlek almanın ne anlamı var? Moda olmuş lokantalarda ilgi çekici bir şey söylenmiyorsa, oralara gitmenin anlamı ne? Partilerde ve işle ilgili davetlerde fazla konuşmadığını söylerdi Ewa. Davranışlarını değiştirmeye, daha sosyal biri olmaya çabaladı, ama bütün bunlar onu hiç ilgilendirmiyordu. Çevresinde durmadan konuşan insanları seyrederdi; hisse senedi fiyatlarını tartışır, muhteşem yeni yatlarıyla övünürler, Ekspresyonist resim hakkında uzun nutuklar atarlar (aslında Paris'te müze gezerken rehberin anlattıklarını tekrarlamaktadırlar), cüretli bir tavırla bir yazarın ötekinden daha iyi olduğunu savunurlar (eleştirmenlerin laflarından alıntı yaparlar, çünkü roman okuyacak vakitleri yoktur).

Fena halde kültürlü, pek fena halde zengin, inanılmaz derecede çekicidirler. Ve her günün sonunda kendi kendilerine aynı soruyu sorarlar: "Artık durmak mı gerekir acaba?" Ve hepsi de aynı yanıtı verir: "Durmaya kalkarsam hayatımın anlamı kalmaz."

Hayatın anlamının ne olduğunu biliyorlarmış gibi.

Fesatlık savaşı kaybetti. Onu delirmiş olduğuna inandırmak istedi; bazı insanları kurban etmeyi planlamak

başkaymış, bunu gerçekleştirmek için yeteneği ve yüreği olmak başka. Fesatlık herkesin suç işlemeyi düşlediğini, ama ancak dengesiz insanların meşum düşlerini gerçekleştirdiklerini söyledi.

İgor hem gayet dengeli hem de başarılı. İsteseydi, bu görevin yerine getirilmesi ve Ewa'ya gerekli mesajı iletebilmek için profesyonel bir katil, hem de bu alanda kim bir numaraysa onu, tutabilirdi. Yine isteseydi, dünyanın en iyi halkla ilişkiler ajansı ile anlaşır, böylece yıl sonuna gelindiğinde yalnızca ekonomi dergilerinde değil, başarı ve şöhretten başka şeyle ilgilenmeyen tüm dergilerde boy gösterirdi. O zaman eski karısı hatalı kararının sonuçlarını bir kez daha tartar, Igor da çiçek gönderip onu affettiğini söyleyerek geri dönmesini isteyeceği en uygun zamanı kollardı. Azim ve sebatla çalışarak yükselmiş işadamlarından tutun da, daha olumlu taraflarını göstermeye fırsat bulamamış suçlulara kadar, toplumun her kesiminden tanıdıkları var.

Bir kadının ya da erkeğin kaçınılmaz sonla karşılaştığı anda gözlerinde beliren bakışı görmekten marazi bir zevk aldığı için gelmedi Cannes'a. Ateş hattına, şimdi içinde bulunduğu tehlikeli duruma bilerek attı kendini; çünkü bu trajedinin küllerinden içindeki yeni Igor'un doğup doğamayacağını kanıtlamak açısından, sonsuza kadar sürecekmış gibi görünen bu gün boyunca atacağı her adım hayati önem taşıyor.

Zor kararlar almayı, her şeyi tüm ayrıntısıyla görebilmeyi hep başarmış olsa da, hiç kimse, hatta Ewa bile, ruhunun karanlık geçitlerinde neler olup bittiğini bilmemiştir. Bir alay kişi ve grup tarafından savrulan tehditlere yıllar boyu sessizce katlandıktan sonra, onu tehdit edenler karşısında kendini güçlü hissettiğinde gayet sağduyulu tepkiler göstermeyi bildi. Başına kötü şeyler geldiğinde sersemleyip kalmamak için kendini güçlü bir biçimde kontrol altında tutabilmeyi öğrenmişti. Ewa'nın sakın bir yaşamı hak ettiğini düşündüğü ve işadamlarının yakasını bırakmayan belalardan uzak tutulması gerektiğine inan-

dığı için, endişelerini eve asla taşımadı. Onu tüm bunlardan korumasına karşın, hiçbir şey alamadığı gibi anlayış da göremedi.

Bu düşünceyle kızın ruhu onu rahatlatıyor ve ardından o zamana kadar farkına varmadığı bir şey ekliyor: Orada bulunmasının nedeni kendisini terk eden insanı geri almak değil, o kadının bunca yıllık acıya, onca aylık planlamaya, İgor'un olağanüstü bağışlayıcılığına, cömertliğine ve sabrına layık olmadığını görmektir.

Şimdiye dek bir, iki, üç mesaj gönderdi, ama henüz Ewa'dan bir tepki gelmedi. Ewa'nın onun nerede kaldığını bulması kolay olurdu, ama kabul etmek gerekir ki bunu en büyük beş-altı otele telefon ederek yapmak mümkün değil, çünkü farklı adlar ve mesleklerle kaydoldu. Olsun, arayan bulur.

İstatistikleri okudu. Cannes'ın nüfusu sadece 70.000 ve Film Festivali sırasında bu rakam ikiye katlanıyorsa da, festival izleyicileri hep aynı yerlere gidiyorlar. Ewa nerede kalıyor olabilir? Bir gece önce ikisini de gördüğüne göre, Ewa muhtemelen her zamanki otelinde kalıyor, her zamanki bara gidiyor. Ne olursa olsun, Ewa'nın kendini Croisette Bulvarı'na atıp onu aramadığı kesin. Ortak arkadaşlarını arayıp İgor'un nerede kaldığını da sormuyor. Bu arkadaşlardan en az biri gereken bilgilere sahip; çünkü İgor hayatının aşkı zannettiği kadının, onun Cannes'da olduğunu öğrenir öğrenmez bu arkadaşıyla temasa geçeceğini zannetmişti. Bu arkadaşına, onu nasıl bulacağını Ewa'ya söylemesini tembihledi; ama şu saate kadar hiç haber çıkmadı.

Giysilerini çıkarıp duşa giriyor. Ewa bunca patırtıya değmez. Onu bu gece göreceğinden neredeyse yüzde yüz emin olsa da, önemini her geçen dakika biraz daha kaybeden bir konu bu. Belki de misyonu, kendisine ihanet eden, sonra da başkalarına aleyhinde konuşan kadının aşkını yeniden kazanmaktan çok daha önemli. Kara kaşlı kızın ruhu, savaşa ara verildiğinde yaşlı bir Afgan'ın anlattığı öyküyü anımsatıyor ona.

Yüzyıllarca süren kargaşa ve kötü yönetim, Herat vilayetindeki¹ çölün tepelerinde bulunan bir kent halkını umarsızlığa sürüklemişti. Krallığı bir çırpıda lağvedemiyorlar, ama nesillerdir başlarında olan kibirli, bencil kralara da artık dayanamıyorlardı. Dertlerini yörenin bilge insanlarından oluşan Loya Jirga adındaki kurula açtılar.

Loya Jirga dört yılda bir yeni bir kral seçmek gerektiğine karar verdi. Bu kral mutlak bir kudrete sahip olmalıydı. Vergileri artırabilir, halkından eksiksiz itaat isteyebilir, her gece yatağına başka bir kadın alabilir, patlayınca kadar yiyip içebilirdi. En güzel kıyafetleri o giyecek, en iyi atlara o binecekti. Kısacası, ne kadar saçma olursa olsun, verdiği her buyruk, mantıklı olup olmadığı asla sorgulanmadan bir çırpıda yerine getirilecekti.

Öte yandan, dört yıllık sürenin sonunda kral tacını tahtını bırakmak zorundaydı. Kentten ayrılırken sırtındaki giysilerle ailesinden başka hiçbir şey alamayacaktı. Herkes bunun üç-dört gün içinde öleceği anlamına geldiğini biliyordu; çünkü kışları dondurucu soğuk, yazları ise fırın gibi olan çölde yiyecek ya da içecek hiçbir şey bulunmazdı.

Loya Jirga'nın bilgeleri kimsenin krallığa aday olmayacağını, böylece bir zamanlar uygulanan demokratik seçim sistemine dönebileceklerini umuyorlardı. Kararları halka duyuruldu ve krallık tahtı boşaldı. İlk günlerde birkaç kişi başvurdu. Kanserli bir ihtiyar kendini sınamıyorsa da, görevi sırasında yüzünde geniş bir tebessümle öldü. Yerine bir deli geçti, ama dört ay sonra çekip gitti (koşulları yanlış anlamışmış) ve çöle dalıp kayboldu. Ardından tahtın lanetli olduğuna, kimselerin krallık için başvurmayı göze alamadığına ilişkin dedikodular başladı. Kent yöneticisiz kalınca kargaşa baş gösterdi. Kentte yaşayanlar kraliyet geleneğini hepten unutup yeni bir yol seçmeleri gerektiğini fark ettiler. Loya Jirga, üyelerinin bu den-

¹ Afganistan'ın kuzeybatısında, İran'a ve Türkmenistan'a sınırları olan bir vilayet. (Ç.N.)

li akıllıca bir karar almış olduğuna pek memnundu. İnsanları bir seçim yapmak için zorlamamışlar, yalnızca ne olursa olsun ille de iktidarda kalmak isteyenleri uzaklaştırmışlardı. Derken, evli ve üç çocuk babası genç bir adam çıkıp geldi.

“Görevi kabul ediyorum,” dedi.

Bilge adamlar ona riskleri anlatmaya çalıştılar. Bir aile babası olduğunu anımsattılar, aldıkları kararın sadece maceraperestleri ve despotları uzaklaştırma amacı taşıdığını açıkladılar. Gelgelelim, genç adam yine de kararlı görünüyordu; kararlarından geri dönmeleri mümkün olmayacağına göre, Loya Jirga’nın, planlarının ikinci aşamasına geçmek, seçim sistemine dönebilmek için dört yıl daha beklemekten başka çaresi kalmamıştı.

Genç adam ve ailesi kusursuz yöneticiler olduklarını kanıtladılar. Yönetimleri adaletliydi, refahı eşit olarak bölüştürdüler, yiyecek-içeceğin fiyatlarını düşürdüler, mevsimler değişirken çeşitli halk şenlikleri düzenlediler, el sanatlarını ve müziği teşvik ettiler. Öte yandan, her gece atlı arabalardan oluşan büyük bir kervan çıkıyordu kentten. Arabalardaki yükün üstü çuval beziyle kaplı olduğundan, kimse içlerinde ne olduğunu anlayamıyordu. Bu arabalar asla geri dönmüyordu.

Loya Jirga’nın bilgeleri önce kralın kentin hazinelerini kaçırdığını zannettiler; ama sonra genç adamın kent surları dışına pek az çıktığını, çıksa bile en yakındaki dağa tırmanıp çevreye bakarsa, kentten ayrılan atların fazla yaşamayacağını hemen anlayacağını düşündüler. Kentin çevresi gezegenin hiç de konuksever olmayan bölgelerinin başında geliyordu. Bilgeler, genç adamın krallığı sona erdiğinde, atların yorgunluktan, sürücülerin de susuzluktan ölmüş olacakları yere gidip kaçırılan hazineleri geri getirmeye karar verdiler.

Endişe etmeyi bırakıp sabırla beklemeye koyuldular.

Dört yılın sonunda, genç adam tahtı da kenti de terk etti. Bunca zamandan beri ilk kez akıllı ve adil bir yöneticiye kavuşmuş olan kent halkı ayaklanmıştı.

Yine de, Loya Jirga’nın kararına saygı duymak gere-

kiyordu. Genç adam karısıyla çocuklarının yanına gidip onunla gelmelerini istedi.

“Ben gelirim de...” dedi karısı, “bırak, bari çocuklarımız kalsın. Senin neler yaptığını anlatabilmek için yaşasınlar.”

“Bana güven,” dedi adam.

Aşiret yasaları çok katıydı; kadının, kocasına boyun eğmekten başka seçeneği yoktu. Atlarına binip kent kapılarına ulaştılar, burada, kenti yönetirken edindikleri dostlarla vedalaştılar. Loya Jirga durumdan hoşnuttu. Genç adam ve ailesi birçok müttefik edinmiş olsa da, kadere boyun eğmek gerekiyordu. Artık kimse yönetici olma riskini göğüslemeyecekti, böylece en sonunda demokratik geleneğe dönebileceklerdi. Bir an önce, en fazla birkaç gün içinde de gider, çöle terk edilmiş hazineleri toplayıp getirirlerdi.

Atların üstündeki aile ölüm vadisine doğru sessizce yol alıyordu. Kadın tek kelime bile etmeye korkarken, çocuklar neler olup bittiğini anlamamışlardı; genç adam ise düşüncelere dalmış görünüyordu. Önce bir tepeye çıkıp indiler, uçsuz bucaksız görünen bir vadiye bütün bir gün yol aldıktan sonra, yatıp uyumak üzere başka bir tepeye tırmandılar.

Kadın şafak sökerken uyandı. Hayatının son günlerinin tadını çıkarmak için, çok sevdiği dağları bir kez daha seyretmek istiyordu. Tepenin doruğuna çıkıp aşağıya, boş bir vadi olması gereken manzaraya baktı, bakar bakmaz da şaşkına döndü.

O dört yıl boyunca her gece kenti terk eden kervanlar mücevher ya da altın değil, tuğlalar, tohumlar, tahta, kiremit, baharat, hayvanlar ve toprağı kazıp su çıkarmak için geleneksel olarak kullanılan aletler taşımışlardı.

Kadının gözleri önünde, eskisinden çok daha modern, çok daha güzel ve tıkr tıkr çalışan bir kent uzanıyordu.

Az önce uyanıp kadının yanına gelmiş olan genç adam, “Bu senin krallığın,” dedi. “Kurulun kararını duyduğum andan beri, yüzyıllardır süren kötü yönetimin, yozlaşmanın yaptığı hasarı dört yılda kimsenin düzelte-

meyeceğini biliyordum. Ama bir tek şeyden emindim: Her zaman yeni bir başlangıç yapmak mümkündür.”

Duştan akan su suratından aşağı çağlayanlar halinde inerken Igor da yeni bir başlangıç yapıyor. Cannes’a geldiğinde ilk konuştuğu kişinin ondan yana olmasının, onu başka bir yola yönlendirmesinin, gerekli değişiklikleri yapmasında yardımcı olmasının nedenini anlıyor artık; bu da, o genç kadının kurban edilişinin rastlantısal ya da gereksiz bir eylem olmadığını kanıtlıyor. Öte yandan, genç kadın Igor’a başka bir noktayı, Ewa’nın tek ilgi duyduğu şeyi, yani toplumsal basamakları tırmanmayı becerebilmek için ailesini bile feda edebilecek tipte, doğuştan sapkın olduğunu da apaçık gösterdi.

“Moskova’ya döndüğünde bolca spor yapmaya çalış. İçinde bulunduğun gerginliklerden kurtulmanı sağlar,” diyor kız.

Duştaki buharların arasında genç kadının yüzünü görebiliyor. Hayatında hiç kimseyi kara kaşlı kız Olivia kadar yakın hissetmemişti kendine.

“Ne yaptığından emin olmasan bile devam et. Tanrı’nın işleri gizemlidir ve bazen yol sen yürürken belirir.”

“Teşekkür ederim, Olivia,” diye düşünüyor. Belki de modern hayatın Cannes’da zirve yapan sapkınlıklarını dünyaya teşhir etmek için buradadır.

Bundan emin değil, ama ne olursa olsun burada oluşunun bir sebebi var; son iki yıllık gerginlik, planlama, korku ve belirsizlik nihayet bitecek.

Bundan sonraki Festival’in neye benzeyeceğini kestirebiliyor: Kumsaldaki öğle partilerine girebilmek için bile manyetik kartlar basılacak, her çatıya bir keskin nişancı yerleşecek, yüzlerce sivil polis kalabalığın arasına karışacak, her otelin kapısına metal dedektörleri konacak, Süpersınıf mensupları polis çantalarını arasın diye kuyruğa girip bekleyecekler, kadınlar yüksek topuklu ayakkabılarını çıkarmak zorunda kalacaklar, erkekler dedektörden

geçtikten sonra geri çağırılıp tekrar geçmeleri istenecek, çünkü ceplerindeki bozukluklar alarmı çalıştırmış olacak, kır saçlı beyler silahlarını teslim edecek ve suçlular gibi aranacaklar, kadınlar girişe yerleştirilen (ve mekânın eski zarafetiyle müthiş çelişen) bez çadıra alınarak aranmak üzere sabırla bekleyecekler, sonra bir kadın polis alarmı neyin öttürdüğünü bulacak: sutyenin baleni.

Kent gerçek yüzünü göstermeye başlayacak. Lüks ile ihtişamın yerini gerilim, aşağılama, zaman kaybı ve polisin soğuk, kayıtsız bakışları alacak. İnsanlar kendilerini giderek daha soyutlanmış hissedecek, ama bu kez seçkin azınlığın bitmek bilmeyen küstahlığı değil, sistemin ta kendisi yüzünden. Bu basit kıyı kasabasına gönderilen ordu birliklerinin tek hedefi eğlenmeye çalışan insanları korumak olacak ve elbette ki bütün bunların bedeli de vergi mükelleflerinin sırtına yüklenecek.

Bütün bunların saçmalık olduğunu düşünen dürüst işçiler gösteriler düzenleyecek. Hükümet bir açıklama yaparak bütün bunların maliyetini Festival organizasyonunun karşılaması kararı alabileceklerini söyleyecek. Festival sponsorları bu maliyeti kolayca karşılayabilecekleri halde, aralarından biri önemsiz, küçük bir polis memuru tarafından sesini kesmesi ve güvenlik kurallarına uyması hatırlatılarak azarlanınca, Festival'e ilgilerini yitirecekler.

Cannes ölmeye başlayacak. İki yıl sonra, kanun ve nizam sağlamak için yapılan her şeyin meyvesini verdiği, Festival döneminde suç oranının sifıra düştüğü görülecek. Teröristler daha fazla panik yaratma çabalarında başarısız olmuşlardır.

Çarkı geri çevirmeye çalışacaklar, ama ellerinden hiçbir şey gelmeyecek. Cannes ölmeye devam edecek. Bu yeni Babil mahvolacak, çağımızın Sodom'u haritadan silinecek.

Bir karar vermiş olarak çıkıyor duştan. Rusya'ya döndüğünde, adamlarına emir verip kızın soyadını öğrenmelerini isteyecek. Tarafsız bankalar kanalıyla isimsiz bağış-

lar yapacak. Yetenekli bir yazar bulup kızın hayatını yazdıracak, bir sürü dile çevrilmesi için de parayı o verecek.

“El yapımı objeler satan genç bir kadının öyküsü: Erkek arkadaşından dayak yemiş, ana babası tarafından sömürülmüş, ta ki günün birinde ruhunu bir yabancıya teslim edip bu sayede gezegenin küçük bir köşesini tepeden tırnağa değiştirene kadar...”

Gardırobunu açıp bembeyaz bir gömlek, dikkatle ütülenmiş bir smokin ve ısmarlama deri ayakkabılarını çıkarıyor. Haftada en az bir kez taktığı için, papyon kravatını bağlamakta hiç zorluk çekmiyor.

Yerel haberleri izlemek üzere TV kanalını tam vakitinde açıyor. Programın büyük bir bölümünü kırmızı halı üstündeki yıldızlar geçidi kaplıyorsa da, kumsalda öldürülmüş olarak bulunan bir kadınla ilgili haber de var.

Polis olay yerini kordon altına almış. Cinayete tanıklık eden oğlan (İgor bu çehreyi dikkatle inceliyor, ama intikam almaya niyeti yok) adamla kadını oturmuş konuşurken gördüğünü anlatıyor. Sonra adam küçük bir hançer çıkarmış ve bunu kadının bedeni üstünde hafifçe gezdiriyor gibi yapmış. Kadın pek mutlu görüldüğünden oğlan aralarında şakalaştıklarını sanmış, bu yüzden polise daha erken haber vermemiş.

“Adam nasıl biriydi?”

Beyaz, kırk yaşlarında, şunları şunları giymiş, efendiden, nazik birine benziyor.

Endişe edecek bir şey yok. Igor deri evrak çantasını açıp iki zarf çıkarıyor. İlkinde (doksan dakika gecikeceğini herkes bilse de) bir saat içinde başlayacağı belirtilen bir partinin davetiyesi var. Igor orada Ewa'yla karşılaşacağını biliyor. Ewa ona gelmezse çok fena, bu durumda o, Ewa'ya gidecek. Ne cins bir kadınla evlenmiş olduğunu ve son iki yılını nasıl boşuna harcadığını anlamak için yirmi dört saatte az bir süre yetti ona.

Gümüş renkli öteki zarf hava geçirmez bir biçimde kapatılmış. Üstünde, bir kadına ya da erkeğe ait olabilecek düzgün bir el yazısıyla yazılmış iki sözcük var: “Senin için”.

Bu günlerde otellerin çoğunda olduğu gibi, buranın koridorlarında da kapalı devre kameralar var. Bodrum katının bir köşesinde TV ekranları dizili, önünde de bir sürü insan oturmuş izliyor. Adamın birinin boyuna merdivenlerden inip çıkması, sonradan soruşturmaya gelen polise sadece biraz jimnastik yaptığını söylemesi gibi, sıradışı bir şeyler arıyorlar. Adam otel müşterisi olduğu için, gelen polis özür dileyip gitti.

Özellikle kahvaltı servisinden sonra başka bir müşterinin odasına gidip ertesi güne kadar orada kalan müşterilerle ilgilenmiyorlar tabii. Sıradan bir şey bu, onları hiç ilgilendirmez.

Bu ekranlar özel olarak yapılmış dijital kayıt sistemlerine bağlı. Disklere yapılan kayıtlar altı ay boyunca, anahtarı yalnızca otel müdüründe olan bir kasada saklanıyor. Hiçbir otel, zengin, kıskanç bir koca koridorun belirli bir bölgesini gözleyen insanlardan birine rüşvet vererek ele geçirdiği kayıtları önce mahkemeye delil olarak sunup karısına servetinden beş kuruş bile vermeyeceğini garantiledikten sonra, magazin gazetelerinden birine verdi (ya da sattı) diye müşteri kaybetmek istemez.

Böyle bir vaka, ağız sıklığı ve güvenliğiyle övünen bir otel için vahim bir prestij kaybıdır. Doluluk oranı hemen tepetaklak olur; çünkü insanların beş yıldızlı otelleri seçme nedenlerinin başında, oralarda çalışanların sadece görmelerine izin verilen şeyleri görmek üzere eğitilmiş olmaları gelir. Örneğin, oda servisi çağrıldığında gelen garsonun bakışları servis tepsisine dikilidir; kapıyı açan kişiye imzalanmak üzere hesabı uzatır, ama asla -asla- yatağa bakmaz.

Erkek ya da kadın, bütün fahişeler otele girerken düzgün giyimlidir. Oysa TV ekranlarının dizildiği odadakilere, polis tarafından sağlanan bir veri sistemi sayesinde, onların kim olduğunu pekâlâ bilirler. Bu onları ilgilendirmese de, fahişe dışarı çıkana kadar, girdiği odanın kapısına sık sık göz atarlar. Bazı otellerde, müşterilerin iyi olup olmadığını denetlemek için telefon santralına

oda telefonunu çaldırma talimatı verilir. Müşteri telefonu açar, bir kadın sesi var olmayan birini sorar, öfkeli bir sesin, “Yanlış odayı aradınız!” diye bağırdığı ve telefonun pat diye kapatıldığı duyulur. Görev tamamlanmıştır; endişeye gerek yoktur.

Yanlış odanın kapısına dayanmış, anahtarı kilide zorla sokmaya çalışan sarhoşlar, bir türlü açılmayan kapıyı tekmelerken, yüzünde endişeli bir ifadeyle nereden çıktığı belli olmayan bir otel görevlisinin belirmesine şaşırabilirler. Görevli rastlantısal olarak oradan geçtiğini söyleyip sarhoş müşteriye odasına kadar eşlik etmeyi önerir ve çoğunlukla odanın başka bir katta olduğu, ilgisiz bir numara taşıdığı anlaşılır.

İgor, lobiye girdiği, asansörden çıktığı, süitinin kapısına doğru yürüdüğü, manyetik kartı kilide soktuğu zaman otelin bodrumunda hareketlerinin gün, saat ve dakika olarak kaydedildiğini biliyor. İçeri girdikten sonra rahat bir nefes alabilir; odanın içinde olan bitenlere kimse'nin ulaşması mümkün değil; bu kadarı da mahremiyete fazlaca saygısızlık olurdu.

Kapıyı arkasından kapatıyor.

Önceki gece otele geldiğinde güvenlik kameralarıyla ilgili bir şeyi anında keşfetmişti. Bir sürü dikiz aynasıyla donatılsa bile, sollama yapan tüm arabalarda nasıl bir kör nokta oluşuyorsa, kameraların da açığı var: Koridorun her yerini görebiliyor, ama binanın dört köşesine yerleştirilmiş odaları göremiyorlar. Tabii ki o zaman bodrumdaki adamlardan biri, bir ekranda belirip ikincisinde ortadan yok olan birini gördüğünde, önce bir terslik olduğu ihtimali gelir aklına; örneğin adam düşüp bayılmış olabilir. Bu yüzden de hemen kontrol etsin diye birini gönderir. Görevli oraya gidip de kimseyi bulamazsa, kaybolan kişinin odalardan birine davet edilmiş olabileceği gelecektir aklına; ondan sonrası ise müşterilerin mahremiyetine girer.

Yine de, Igor'un koridorda durmaya niyeti yok. Kayıtsız bir tavırla ilerleyerek koridorun asansöre doğru yöne-

len kıvrımına geldiği zaman, elindeki gümüş zarfı köşedeki odanın ya da süitin kapısının altından atıveriyor.

Bir saniye bile sürmüyor bunu yapması; aşağıda birileri hareketlerini izliyorsa, bir şey fark etmiş olamazlar. Daha sonra, olan bitenlerden kimin sorumlu olduğunu anlamak için kayıtları izlediklerinde, ölümün kesin zamanını belirlemede büyük zorluk çekecekler. Zarf atıldığında müşteri odada bulunmayabilir, o geceki davetlerden birinden döndüğü zaman zarfı açmış olabilir. Zarfı hemen de açmış olsa, içindekilerin tesir etmesi zaman almıştır.

Bu süre içinde aynı noktadan bir sürü insan geçmiş olacak, her biri de şüpheli olarak görülecek. Ve o yoldan biraz perişan giyimli ya da uyuşturucu, fuhuş gibi işlere bulaşmış, mezhebi geniş kabul edilen birileri kazara geçecek olursa, hemen tutuklanıp sorgulanacak. Bir film festivali sırasında bu tür insanların ortalıkta gezinmeleri olasılığı epeyce yüksek.

Hesaba katmadığı bir tehlikenin varlığının da farkında: kumsalda öldürülen kadının cinayetine tanıklık eden kişi. Her zamanki bürokratik engeller aşıldıktan sonra, bu tanığın kamera kayıtlarına bakması istenecek. Neyse ki, İgor otele sahte pasaportla yaptırdı kaydını; pasaporttaki fotoğraf ise gözlüklü ve sakallı bir adama ait (otel resepsiyonu fotoğrafa bakmadı bile; sorsalardı, sakalını da bıyığını da kestiğini, gözlerine de lens taktığını söyleyecekti).

Tüm öteki polislerden daha çabuk algılayabildikleri ve Festival'i rayından çıkaran olaylardan tek bir kişinin sorumlu olduğunu anladıkları varsayılsa da, geri dönmelerini bekleyecek ve bir açıklama yapmasını isteyecekler. Ne var ki, İgor, Hotel Martinez'in koridorlarından son kez geçtiğini biliyor.

Odasına girecekler ve üstünde hiç parmak izi olmayan boş bir valiz bulacaklar. Banyoya girince de kendi kendilerine, "Milyonerin teki giysilerini neden lavaboda yıkıyor ki? Otelde yıkatacak parası mı yok?" diyecekler.

DNA kalıntıları, parmak izleri, saç ya da kıl gibi kanıtlar bulmak umuduyla lavaboya uzanan polis memu-

ru, parmakları İgor'un geride bıraktığı her şeyi eritmekte olan sülfürik asitle yandığı için çığlığı basıp geri çekecek. Yalnızca sahte pasaportuna, kredi kartlarına ve biraz da nakit paraya ihtiyacı var; bunların hepsi de çokbilmişler tarafından hiç beğenilmeyen Beretta'sıyla birlikte smokininin ceplerinde duruyor.

Seyahat ona hep kolay gelmiştir; valizlerden nefret eder. Cannes'da yerine getirmesi gereken karmaşık bir misyonu olsa da, taşınması kolay ve hafif şeyler getirdi yanında. İki günlük yola gittikleri halde kocaman valizlerle dolaşan insanları hiç anlamamıştır.

Zarfı kimin açacağını bilmiyor, buna aldırıyor da. Bu seçim Azrail'in olacak, onun değil. Bu arada çok şey de olabilir, hiçbir şey de olmayabilir.

Odadaki müşteri resepsiyonu arar, zarfın yanlış kişiye getirildiğini söyleyip birinin gelip almasını isteyebilir. Ya da, otel yönetimi yine bir nezaket mektubu göndermiş, her şeyin yolunda olup olmadığını soruyor, diye düşünüp çöp sepetine atabilir; çünkü otel müşterisinin okuyacak başka şeyleri ve hazırlanması gereken bir parti vardır. Müşteri, karısının her an geleceğini düşünen bir erkekse, öğleden sonra kırıştırdığı kadının ona "evet" demek için bir şeyler yazdığını düşünerek içindekileri sonradan okumak üzere zarfı cebine atacaktır. Evli bir çift de olabilir; o zaman da üstündeki "sen" in hangisine hitaben yazılmış olduğunu her ikisi de bilmediğinden, birbirlerinden kuşkulanmanın gereksiz olduğuna karar vererek zarfı pencereden aşağı atabilirler.

Bütün bu olasılıklara karşın, Azrail zarfı alanın suratını kanatlarıyla okşamaya karar verdiğinde, o kadın ya da erkek zarfı yırtıp açacak ve içindekileri görecek. İçindekileri bulmak hem ciddi bir çaba gerektirdi hem de bir zamanlar şirketini kurarken ona maddi destek sağlayan "dostlarından ve işbirlikçilerinden" yardım istemek zorunda kaldı. Bu kişiler borcunu vaktinden önce ödediğinde nasıl da bozulmuşlardı. Tümüyle yasal ve namuslu bir işe kaynağı şüpheli para yatırma olanağı bulmak onlar

için Tanrı'nın lütfu gibiydi ve tek arzuları paralarının onlar için uygun bir zamanda ödenmesiydi.

Neyse ki, her iki tarafın da birbiriyle görüşmekten kaçındığı bir dönemden sonra tekrar ahbaplık kuruldu ve ne zaman ondan yardım isteseler -kızlarının üniversiteye sokulması ya da "müşterilerinin" gitmek istedikleri konserler için bilet ayarlanması gibi- İgor isteklerini karşılamak için elinden geleni yaptı. Amaçları göz önüne alınmazsa, İgor'un hayallerine inanan bir tek onlar vardı ne de olsa. Ewa -artık aklına her geldiğinde İgor kendini rahatsız hissediyordu- bu insanların silah ticaretinden kazanılan parayı aklamak için kocasının saflığından yararlandıklarını söyleyip dururdu, sanki bir önemi varmış gibi. O zaten silah alım-satımına karışmıyordu, öte yandan, bir işe kalkışan her iki tarafın da kâr etmesi gerekir.

Ve herkesin inişleri çıkışları vardır. Eski destekçilerinden bazıları hapse düştüler, ama artık yardımlarına ihtiyacı kalmasa da İgor asla yalnız bırakmadı onları. Bir adamın itibarı, başarının doruğundayken çevresinde olan insanlarla değil, en zor zamanında ona yardım etmiş olanlara vefasıyla ölçülür. O ellerin kana mı tere mi bulanmış olduğunun önemi yoktur; uçuruma düşmek üzereyken bir yere tutunmuşsanız, sizi tutup çıkaranın kim olduğuna elbette aldırılmazsınız.

Şükran duygusu önemlidir; en muhtaç olduğu anda yanında bulunan insanları unutan biri fazla ilerleyemez. Yardımlaştığın insanları sürekli anımsayacaksın anlamına gelmez bu. Tanrı'nın gözü kızlarının ve oğullarının üstündedir hep ve ancak onlara bahsettiği inayetlere layık olanlar ödüllendirilir.

İşte bu yüzden, kürar satın almak istediğinde nereye başvuracağını biliyordu, ama Güney Amerika ormanlarında her köşede bulunan bir madde için acayip bir bedel ödemek zorunda kaldı.

Otel lobisine ulaşıyor. Parti arabayla yarım saatlik mesafede ve sokağa çıkıp taksi bulmak hiç de kolay değil. Bir otele girdiğinizde yapacağınız ilk işin, kapıcıya hiçbir

karşılık beklemeden yüklüce bir bahşış bırakmak olduğunu nicedir biliyor. Bütün başarılı işadamları öyle yapar, böylece en iyi lokantalara rezervasyon yaptırmakta, gösterilere bilet bulmakta ya da sıradan insanları şoke etmek için kent rehberlerinde yer almayan bölgeler hakkında bilgi edinmekte hiç zorluk çekmezler.

Yüzünde bir gülücükle taksi istiyor ve yanındaki başka bir müşteri ulaşım aracı bulamadığı için yakınıırken, onun taksisi hemen geliyor. Minnettarlık, ihtiyaç ve doğru bağlantılar. Bu üçüyle istediğiniz her şeyi bulabilirsiniz, hatta üstüne düzgün bir el yazısıyla o ayartıcı “Senin için” sözcüklerinin yazılmış olduğu gümüş bir zarf bile. O zarfı kullanmayı son dakikaya kadar erteledi, çünkü Ewa öteki mesajlarını anlamazsa bu seferki –aralarında en karmaşık olanı– hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak kadar açık olacak.

Eski dostları pek yürekli çıkmıştı. İsteddiği şeyi karşılık almadan vermeyi önerdiler, ama o, bedelini ödeme-yi tercih etti. Yeterince parası vardı ve kimseye borçlu olmak istemiyordu.

Nasıl yapıldığına ilişkin fazla soru sormamıştı; yalnızca çok karmaşık bir süreç olduğunu, hava geçirmez biçimde kapatılmış zarfı hazırlayan kişinin eldivenle gaz maskesi kullanmak zorunda kaldığını biliyordu. Son derece dikkatle tutulması gereken zarfın ödediği yüksek bedele değmesine karşılık, ürünün kendisini bulmak hiç de zor değildi; kâğıt, kumaş, plastik üretiminde ve çelik yapımında sıkça kullanılıyor. Badem kokulu olsa ve tamamen zararsız görünse de, ürkütücü bir adı var: hidrojen siyanür.

Zarfı kimin mühürlediğini düşünmekten vazgeçip onu doğal olarak yüzüne yakın tutarak açacak kişiyi hayal etmeye başlıyor. İçindeki beyaz kartta Fransızca yazılarak basılmış bir mesaj var:

“Katyuşa, je t’aime.¹”

Zarfı açan kişi, “Katyuşa mı? O da kim?” diye sorar-

¹ (Fr.) Seni seviyorum. (Y.N.)

ken, kartın beyaz bir tozla kaplı olduğunu görecek. Bu toz havayla temas eder etmez gaz haline gelecek ve odayı güçlü bir badem kokusu kaplayacak.

Zarfı açan şaşırarak, kendi kendine, “Bunu gönderen her kimse, daha hoş bir koku seçebilirmiş,” diye düşünecek. Böyle bir parfüm reklamı olabilir. Kadın ya da erkek, zarfı açan kişi kartı evirip çevirecek, böylece tozun daha da çabuk dağılması sağlanacak.

“Bir tür şaka olmalı.”

Son bilinçli düşüncesi bu olacak. Kartı kapının yanındaki masaya bırakıp ya bir duş almak ya makyajını tamamlamak ya da kravat bağlamak için banyoya yönelecek.

Birden çarpıntı tutacak. Çarpıntıyı odadaki kokuyla bağdaştırmayacak tabii; ne de olsa düşmanları, rakipleri, muhalifleri yok. Daha banyoya varmadan, artık ayakta duramadığını fark ederek yatağın kenarına oturacak. Sonraki belirtiler dayanılmaz bir baş ağrısı, soluk alamamak, ardından kusma arzusu olacak. Ancak kusmaya fırsat bulamadan hızla bilinç kaybına uğrayacak; hâlâ da zarfın içindekiler ile fiziksel durumu arasında herhangi bir ilişki kurmamış olacak.

Dakikalar içinde –üreticiden maddeyi mümkün olduğunca yoğun yapmasını istemişti– akciğerler iflas edecek, bedende istem dışı kasılmalar başlayacak, kalp kan pompalamayı kesecek ve ölüm gelecek.

Acısız. Merhametli. İnsanca.

İgor taksiye binip adresi veriyor: Hotel du Cap, Eden Roc, Cap d’Antibes.

Bu gecenin daveti.

19:40

Yanındaki androjin -siyah gömlek, beyaz papyon kravat, sıska bacaklarını ortaya çıkaran daracık pantolonun üstüne bir tür Hint tuniği giymiş- ya çok iyi ya da çok kötü bir anda oraya varacaklarını söylüyor.

“Trafik beklediğimden iyi çıktı. Eden Roc’a ilk girenler arasında olacağız.”

Bu arada saç ve makyajı yeniden elden geçmiş olan -bu kez de, işinden sıkıldığı ilk bakışta anlaşılan bir makyajcı tarafından- Gabriela onun ne demek istediğini anlamıyor.

“Bunca trafiğe rağmen erken gitmek iyi değil mi? Kötülük neresinde bunun?”

Androjin yanıtlamadan önce derin derin iç çekiyor; şan şöhret dünyasının en basit kurallarını bile bilmeyen birine herkesçe malum olan bir şeyi açıklamak zorunda sanki.

“İyi tarafı, koridorda yalnız olabilirsiniz...”

Androjin onun boş boş baktığını görünce, bir kez daha iç çekip açıklamayı sürdürüyor:

“Bu tür partilere kimse kapıdan pat diye girmez. Önce bir koridordan geçmen gerekir. Koridorun bir yanında fotoğrafçılar dizilidir, öteki duvarda da parti sponsorunun logosu bulunur. Şöhretlerin boy gösterdiği dergilerdeki fotoğrafları görmedin mi? Kameralara gülümserken arkalarında her zaman bir logo bulunduğunu fark etmedin mi?”

Şöhret. Küstah androjinin ağzından kaçtı bu sözcük. Böylece istemeden de olsa Gabriela'nın da şöhret olduğunu kabul etti. Gabriela daha önünde çok yol olduğunu bilecek kadar olgun olsa da, zaferini sessizce sindiriyor şimdi.

"E, zamanında gitmenin nesi kötü?"

Bir iç çekiş daha.

"Fotoğrafçılar henüz gelmemiş olabilir; keşke yanılıyor olsam da şu broşürlerden birkaçını dağıtabilsem."

"Benim için mi?"

"Seni herkesin tanıdığını sanmıyorsun herhalde, yoksa sanıyor musun? Seni hayal kırıklığına uğrattığım için kusura bakma, canikom. Herkes seni tanımadığı için ben önden gidip her fotoğrafçıya şu kâğıt parçalarından birini vereceğim ve Gibson'ın yeni filminin büyük yıldızının gelmekte olduğunu, kameralarını hazır etmelerini söyleyeceğim. Sen koridorda belirir belirmez de onlara haber vereceğim.

"Fotoğrafçılara iyi davranacağımı sanma; demek istediğim, layık oldukları muameleyi görmeye alıştıktır onlar: güçlü kesimin en alt tabakasından yaratıklar işte. Onlara büyük kıyak çektiğimi söyleyeceğim; onlar da, dünya üstünde bir kamerası, bir de internet bağlantısı olduğu için, herkesin kaçırdığı bir şeyi web üzerinden göndermeyi becerebilen insan sıkıntısı çekilmediğini iyi bildiklerinden, işlerinden kovulma riskini göze alamayacaklar. Gazete tirajlarının gidişatına bakılırsa, bana öyle geliyor ki, gazeteler maliyetleri düşürmek için yakında yalnızca adı sanı bilinmeyen fotoğrafçıların hizmetlerinden yararlanacak."

Medya konusundaki bilgilerini göstermeye çalışıyor, ama yanındaki genç kadın hiç ilgi göstermiyor. Sözü edilen kâğıtlardan birini alıp okumaya başlıyor.

"Lisa Winner da kim?"

"Sensin. Adını değiştirdik. Daha doğrusu, sen seçilmeden önce adın seçilmişti. Bundan sonra adın bu. Gabriela fazla İtalyan; Lisa ise herhangi bir milletten olabilir. Pazar araştırmaları, halkın dört ila altı harfli adları kolay

ezberleyebildiğini gösteriyor: Fanta, Taylor, Burton, Davis, Woods, Hilton... Daha sayayım mı?"

"Hayır, sağ ol. Pazar koşullarından haberin olduğu belli, ama şimdi benim kim olduğumu öğrenmem gerek – yani yeni özgeçmişimi..."

Sesindeki alaycılığı gizlemeye çalışmıyor. Kendine güveni artmış ve gerçekten yıldızmış gibi davranmaya başlıyor. Okuyor: Ünlü terzi ve yatırımcı Hamid Hussein'in film yapımcısı olarak ilk işinde çalışmak üzere başvurmuş binden fazla aday içinden seçilmiş büyük bir keşif vs., vs.

İbreyi tekrar kendine çevirmeye niyetli olan androjin, "Broşürler basılabilecek bir aydan fazla oluyor," diyor. "Grubun pazarlama ekibi yazdı. Güncel olayları iyi izlerler. Dinle: 'Mankenlik yaptı ve tiyatro eğitimi aldı.' Aynen öyle, değil mi?"

"Yani görüşmenin başarısından çok özgeçmişim yüzünden seçildim."

"Hayır, bunun anlamı şu: Oradaki herkesin özgeçmişini aynıydı."

"Ha bire atışmayı bırakıp biraz daha insanca, dostça davransak ya birbirimize..."

"Burada mı? Cannes'da mı? Unut gitsin. Burada dostluk filan geçmez; herkes kendini düşünür. İnsanlar da yoktur; gitmek istedikleri yere varabilmek için yollarına çıkan her şeyi kıyıp biçen, yoksa bir sokak direğine toslayacaklarını bilen çılgın makineler dolaşır ortalıkta."

Aldığı yanıtı karşın, Gabriela haklı olduğunu ve yanındakinin husumetinin yumuşamaya başladığını hissediyor.

"Bak," diye sürdürüyor androjin. "Bak ne yazıyor: 'Yeteneğini en rahat tiyatrodaki ortaya koyabildiği düşünceyle, sinemada çalışmayı yıllardır reddediyordu.' Bu sana bir sürü artı puan kazandırır. Kararlı bir insan olduğunu gösterir bir kere; Shakespeare, Beckett, Genet ya da her kimse, onların oyunlarında roller teklif edildiği halde, gerçekten hoşlandığın için filmdeki rolü kabul etmişsin."

Belli ki çok okumuş, bu androjin. Shakespeare'i herkes duymuştur, ama Beckett ve Genet'yi pek az kişi bilir.

Gabriela -ya da Lisa- onun söylediklerine katılıyor. Araba gidecekleri yere varıyor; orada da yine siyah takım elbiseli, beyaz gömlekli, siyah kravatlı güvenlik görevlileri sanki gerçek polismiş gibi ellerindeki küçük telsizlere sıkı sıkı sarılmışlar (belki de tüm güvenlikçilerin ortak rüyası budur). İçlerinden biri şoföre ileri gitmesini işaret ediyor, çünkü daha erken.

Androjin -riskleri hesaplayıp yine de en iyisinin erken gitmek olduğuna karar verdikten sonra- limuzinden atlayıp kendinin iki katı irilikte bir görevliye yanaşıyor. Gabriela gevşemeye ve başka şeyler düşünmeye çalışıyor.

"Bu arabanın markası ne?" diye soruyor şoföre.

Adam, "Maybach 57S," diye yanıtıyor. Alman aksaıyla konuşuyor. "Gerçek bir sanat eseri, mükemmel bir makine, tepeden tırnağa lüks."

Ama o artık dinlemiyor. İriyarı güvenlik görevlisiyle konuşan androjini görebiliyor. Adam ona aldırılmaz görünüyor ve arabaya binmesi, trafiği engellemekten vazgeçmesi için elini kolunu sallıyor. Androjin -fil gibi güvenlikçinin yanında tam bir sivrisinek- topuklarının üstüne dönüp arabaya yöneliyor.

Kapıyı açıp Gabriela'ya çıkmasını söylüyor; ne olursa olsun içeri girecekler.

Gabriela en kötü ihtimalden, müthiş bir sıra olacağından korkuyor. Sivrisinekle birlikte, "Hey, oraya giremezsiniz!" diyen filin yanından geçiyorlar, kulak asmayıp yürümeyi sürdürüyorlar. "Kurallara saygı gösterin biraz! Kapıları açmadık daha!" diye bağırان başka sesler de duyuluyor. Gabriela peşlerindeki sürünün ense köklerine kadar dayanmış, onları her an ayaklarının altına almak üzere olduğunu düşünerek arkasına bakmaya korkuyor.

Androjin, muhtemelen onun uzun tuvaletine saygısından, pek hızlı yürümese de, hiçbir şey olmuyor. Kusursuz bir bahçeden geçiyorlar şimdi. Ufuk pembelerle, mavilerle alacalanmış; güneş batıyor.

Androjin yeni zaferinin tadını çıkarıyor.

“Sen onlara kafa tutana kadar pek maçodurlar; ama gözlerinin ta içine bakıp sesini yükseltmen, sonra da yürüyüp gitmen lazım. O zaman peşinden gelmezler. Davetiyeler elimde, gerekli olan da onlar zaten. Bu herifler iriyarı olabilir, ama kafasız değildir; ancak önemli birinin onlarla benim konuştuğum gibi konuşacağını bilirler.”

Şaşırtıcı bir alçakgönüllülükle ekliyor:

“Kendimi önemli biri gibi göstermeye alıştım.”

Cannes’ın kargaşasından tümüyle uzakta bulunan ve ancak Bulvar’da bir aşağı bir yukarı yürümeleri gerekme-yen konuklar için uygun olan otele ulaşıyorlar. Androjin, Gabriela/Lisa’ya bara gidip iki kadeh şampanya istemesi-ni söylüyor; böylece yalnız olmadığı anlaşılacak. Yabancı-larla konuşmak yok. Bayağılık yok, lütfen. Kendisi ise gi-dip ortalığı kontrol edecek ve broşürleri dağıtacak.

“Bütün bunları âdet yerini bulsun diye yapıyorum as-lında; kimse senin fotoğrafını basmayacak. Ama paramı bunun için alıyorum ben. Birazdan dönerim.”

“Ama az önce demedin mi, fotoğrafçılar...”

Eski küstah haline dönüverdi. Gabriela bir kez daha soramadan ortadan kayboldu bile.

Boş masa yok. Ortalık smokinli erkekler ve tuvalet-li kadınlarla tıklım tıklım dolu. Hepsi alçak sesle konuşuyor, *konuşanlar* tabii, çünkü birçoğu geniş pencereler-den görünen denize dikmiş bakışlarını. Böyle bir yere ilk gelişleri olsa da, bu ünlü kafaların üzerinde hissedilebilir, neredeyse elle dokunulabilir bir esintinin varlığı su götür-mez: derin bir bıkkınlık duygusu.

Bunun benzeri yüzlerce, belki de binlerce partiye ka-tılmış olmalılar. Bir zamanlar bir yeniliğin, yeni bir sev-gili bulmanın, yeni iş bağlantıları kurmanın heyecanı-nı duymuşlardır; ama mesleklerinin doruğundayken hiç-bir iddiaları kalmadı artık. Bir yatı ötekiyle, bir mücevhe-ri komşununkiyle, pencereye yakın oturan insanları daha uzaktakilerle –ilkinin üstünlüğünü ortaya koyan kesin bir

işarettir- kıyaslamaktan başka yapacak şeyleri kalmadı. Evet, yolun sonu bu: bıkkınlık ve bitmek bilmez kıyaslamalar. Oldukları yere ulaşabilmek için nice çabalar harcadıktan sonra, güzel bir yerde bir günbatımı daha izleyebilmenin keyfi dahil, ellerinde hiçbir şey yok gibi.

Kocalarından onca uzak duran zengin, suskun kadınlar ne düşünüyorlar acaba?

Yaşlarını düşünüyorlar.

Plastik cerrahlarını bir kez daha ziyaret etmeleri ve kesintisiz biçimde çalışan zamanın bozduğunun yeniden yapılmasını istemeleri gerek. Gabriela bunun bir gün onun da başına geleceğini biliyor ve ansızın -belki de, başladığından çok daha farklı bitmekte olan bir gün boyunca yaşadığı tüm duygular nedeniyle- olumsuz düşüncelerin geri geldiğini hissediyor.

Yine dehşetle karışık bir sevinç duygusu var içinde. Yine, uzun bir uğraş vermiş olmasına karşın, şimdi başına gelmekte olanları hak etmediği duygusu. İşinde sıkı çalışmış olan, ama henüz hayat için iyi hazırlanmamış bir kız o yalnızca. Kuralları bilmiyor, sağduyunun buyurduğundan daha ileri gidiyor; bu dünya onun dünyası değil ve asla bu dünyanın bir parçası olmayacak. Kendini umarsız hissediyor, o anda Avrupa'ya neden geldiğini de anımsayamıyor. Amerika'nın küçük bir kentinde oyuncu olmak, başkalarının istediklerini değil, hep hoşuna giden şeyleri yapmak o kadar da korkunç bir şey olmasa gerek. Mutlu olmak istiyor ve bu amaç için doğru yolda olduğundan pek de emin değil.

"Yeter! Kes bunları düşünmeyi!"

Orada yoga egzersizleri yapması mümkün değil, o yüzden denize ve mavili-pembeli gökyüzüne odaklanmaya çalışıyor. Altın bir fırsat verildi eline. "Koridor"a girmeden önce tiksintisini yenip androjinle biraz daha konuşmaya ihtiyacı var. Hiçbir yanlış yapmaması gerek. Şimdiye kadar şans ona güldü, bundan sonuna kadar yararlanmalı. Dudaklarını biraz daha parlatmak için rujunu çıkarmak üzere çantasını açıyor, ama orada gördüğü tek şey

buruşturulmuş kâğıtlar. Canı sıkkın makyajcıyla birlikte Armağan Odası'na döndüğünde oradaki eşyasını almayı unutmış; hatırlasaydı bile nereye koyacaktı ki?

O çanta yaşadığı deneyimin birebir yansıması gibi: dışı enfes, içi bomboş.

Kendine hâkim olmalı.

"Güneş az önce ufuktan battı, ama yarın aynı güçle yeniden doğacak. Benim de yeniden doğmam lazım şimdi. Bu anı kim bilir kaç kez hayal ederken kendimi hazırlamış, güvenimi artırmış olmalıyım. Ben mucizelere inanırım ve Tanrı'nın dualarımı duyup kutsadığı bir kulum. Yönetmenin her provadan önce söylediklerini anımsamalıyım: 'Her şeyi defalarca tekrar etseniz bile, daha önce fark edemediğiniz yeni, olağanüstü, inanılmaz bir şey keşfetmelisiniz.'"

İçeri giren, kırk yaşlarında, saçları hafifçe kırlaşmış, kim bilir hangi usta terzinin elinden çıkmış olan kusursuz bir smokin giymiş yakışıklı bir adam. Tam onun yanına gelecekmış gibi görünürken, birden ikinci şampanya kadehini fark ediyor ve barın öteki ucuna yöneliyor. Gabriela onunla sohbet etmek isterdi; zaten androjin oyalanıp duruyor. Ama sonra onun kesin talimatını anımsıyor:

"Bayağılık yok."

Ve beş yıldızlı bir otelin barında yalnız başına oturan genç bir kadının eski bir müşterinin yanına geçmesi gerçekten de kınanılabilir, uygunsuz, utanç verici olurdu. İnsanlar ne düşünürdü?

Şampanyasını bitirip bir kadeh daha istiyor. Androjin kaybolup gittiyse, hesabı ödemesinin hiçbir yolu yok; ama kimin umurunda? İçtikçe kuşkuları, tedirginlikleri yok olmaya başlıyor; şimdi de, partiye gidip yükümlölüklerini yerine getirmeyi beceremeyeceğinden korkuyor.

Hayır, hayatta ilerlemek için çabalayan kasabalı kız değıl o artık ve bir daha asla öyle biri olmayacak. Önündeki tüm yollar açık. Bir kadeh şampanya daha; bilinmeyen karşısındaki korkusu, yerini, burada bulunmanın ne demek olduğunu asla keşfedemeyeceğı endişesine bırakı-

yor. Şimdi onu dehşete düşüren, her şeyin bir anda değişebilmesi olasılığı; bugünün mucizesinin yarın da süreceğini nasıl bilebilir? Ona verilmiş sözlerin tutulacağına ilişkin ne güvencesi var? Görkemli bir kapının önünde, olağanüstü bir fırsatın karşısında durduğu çok oldu ve günlerce, haftalarca hayatının sonsuza dek değişeceği hayalini kurdu, ama ya telefon asla çalmazdı, ya özgeçmişini yanlış ellere düşerdi ya da yönetmen arayıp o rol için daha uygun birini bulduklarını söyler, “Bu sizin yeteneğiniz olmadığı anlamına gelmez, moralinizi bozmayın,” diyerek özür dilerdi. Hayat bir insanın iradesini sınamak için pek çok yöntemle başvurur, ya hiçbir şeyin olmamasını sağlar ya da her şeyin bir anda olmasını.

Tek başına gelen adamın bakışları ona ve ikinci şampanya kadehine dikili. Keşke yanına gelse! Olan bitenler hakkında kimseyle konuşacak fırsatı olmadı. Ailesine telefon etmeyi çok düşündü, ama cep telefonu kendi çantasında kaldı ve muhtemelen, nerede olduğunu, fazla dave-tiyesi olup olmadığını, şu ya da bu şöhretin boy göstereceği ikinci sınıf davetlere onlarla birlikte gitmek isteyip istemediğini merak eden oda arkadaşlarından gelen mesajlarla dolmuştur.

Kimseyle bir şeyler paylaşamıyor. Hayatta önemli bir adım atmış olsa da, bir otelin barında tek başına oturup rüyanın bitmesi korkusuyla titriyor, bir yandan da eski kimliğine asla geri dönemeyeceğini biliyor. Neredeyse tepeye tırmanmış sayılır; ya orada sıkıca tutunacak ya da rüzgâr onu savurup atacak.

Portakal suyu içen, kır saçlı, kırklarındaki adam hâlâ orada. Bakışları bir an karşılaşıyor; adam gülümsüyor. O ise görmezlikten geliyor.

Neden bu kadar korkuyor? Çünkü attığı her yeni adımda, nasıl davranacağını bilemiyor. Ona yardım edecek kimse de yok; tek yaptıkları şey buyruklar savurmak, onun da harfî harfine boyun eğmesini beklemek. Karanlık bir odaya kapatılmış, kapının yolunu bulmaya çalışan bir çocuk gibi hissediyor kendini; çok güçlü biri ona seslenip laf dinlemesini istiyor.

Düşünceleri androjinin geri dönmesiyle bölünüyor:

“Biraz daha bekleyelim. İnsanlar yeni yeni gelmeye başladılar.”

Yakışıklı adam yerinden kalkıyor, hesabı ödeyip çıkışa yöneliyor. Bozulmuş görünüyor. Belki de yanına gelmek için uygun bir an kolluyordu, adını söyledikten sonra...

“...biraz konuşacaktık.”

“Ne?”

Denetimi kaçırdı elden. İki kadeh şampanyadan sonra dili çözülüverdi işte.

“Hiç!”

“Hayır, biraz konuşmak istediğini söyledin.”

Kendisine yol gösterecek kimsenin bulunmadığı karanlık odadaki küçücük bir çocuk o. Aşağılanma. Birkaç dakika önce kendi kendine söz verdiği gibi yapmalı.

“Evet. Burada, Cannes’da ne yaptığını soracaktım sana. Hakkında hiçbir şey bilmediğim bu dünyaya nasıl katıldın? Hiç hayal ettiğim gibi çıkmadı; ister inan ister inanma, fotoğrafçılarla konuşmaya gittiğinde tek başıma kalınca gerçekten yalnız ve ürkmüş hissettim kendimi; ama sana güvenebileceğimi biliyorum ve işinden zevk alıp almadığını merak ettim.”

Meleğin biri –besbelli şampanyadan hoşlanan bir melek– ağzından doğru sözcüklerin çıkmasını sağlıyor.

Androjin ona hayretle bakıyor. Yoksa arkadaş olmaya mı çalışıyor bu kız? Daha birkaç saat önce tanıştığı insana, normalde kimsenin sormaya cesaret edemediği soruları neden soruyor?

Kimse ona güvenmez, çünkü o kimseye benzemeyen, kendine has biri. Çoğu kişinin zannettiğinin aksine, eşcinsel değil, sadece başka insanlara olan ilgisini yitirdi. Saçının rengini açar, her zaman giymeyi hayal ettiği kılıklara bürünür, tam da olmak istediği kiloda dolaşır ve insanlar üzerinde tuhaf bir izlenim bıraktığını bilse de, işini yaptığı sürece kimseye iyi davranmak zorunda olmadığını düşünür.

Şimdi de bu kadın karşısına geçmiş, ne düşündüğünü, neler hissettiğini soruyor. Androjin kendisini bekleyen şampanya kadehi alıp bir dikişte içiyor.

Kadın onun Hamid Hussein için çalıştığını, bu yüzden de adamı etkileyebileceğini düşünüyor olmalı. Onunla işbirliği yapıp yardımını almak ve böylece atacağı bir sonraki adımı belirlemek istiyor. Androjin atılacak tüm adımları bilse de, Festival süresince çalışıp belirli görevleri yerine getirmek üzere anlaştı ve yalnızca ondan istenenleri yapmaya kararlı. Lüks ve şaşaa dolu günler sona erdiğinde, Paris'in banliyölerinden birindeki dairesine dönecek. Bir zamanlar delinin birinin söylediği "Tüm insanlar eşittir" modeline uymadığı için komşuları tarafından sürekli taciz edildiği daireye... Doğru değil bu söz. Tüm insanlar farklıdır ve farklı olmaktan doğacak tüm sonuçları göze almak zorundadır.

Televizyon seyredecek, bitişikteki süpermarkete gidecek, dergiler alacak, bazen sinemaya gidecek. Sorumluluk sahibi biri olarak tanındığı için, arada bir, moda dünyasında deneyimli asistanlar, yani mankenlerin nasıl giydirileceğini, hangi aksesuarların kullanılacağını, moda dünyasına yeni adım atanların falso yapmaktan nasıl kaçınabileceklerini, neyin yapıp neyin yapılmayacağını bilen insanlar arayan menajerlerden telefonlar gelecek.

Evet, onun da kendi hayalleri var. Eşsiz biri olduğunu söylüyor kendi kendine. Hayattan fazla bir şey beklemediği için mutlu ve çok daha genç gösteriyorsa da kırk yaşında. Meslek olarak idealinde tasarımcılık vardı, ama iyi bir iş bulamadığı gibi ona yardım edecek insanlarla da bozuştı. Çelik gibi iradeli, zevkli, kültürlü olmasına karşın, artık büyük beklentileri yok. Birinin ona bakıp nasıl giyindiğini görünce, "Harika, sizinle bir görüşelim," diyebileceğine inanmıyor artık. Birkaç kez, mankenlik yapması için teklifler geldi, ama bu çok uzun zaman önceydi ve teklifleri reddettiği için hiç de pişman değil; çünkü hayat planları içinde mankenlik yoktu zaten.

Giyisilerini, büyük modaevlerinin atölyelerinden atı-

lan kumaşlarla kendi diyor. Cannes'da iki kişiyle birlikte tepelerde bir yerde, muhtemelen genç kadının kaldığı yerin yakınlarında kalıyor. Oysa kız hayatının fırsatını yakalamış durumda ve androjin her ne kadar hayatın adaletsiz olduğunu düşünse de, hüsrana ve haset dolu duygularıyla baş etmesi gerekiyor. Elinden geleni yapacak, çünkü yapmazsa, kimse ona bir daha "yapım asistanı" olarak iş teklifi getirmez.

Elbette mutlu biri o; hiçbir arzusu olmayan biri mutludur. Saatine bakıyor; içeri girmeleri için uygun bir an olabilir bu.

"Gel haydi. Başka zaman konuşuruz."

İşkilerin parasını ödüyor ve fiyakalar, gösterişler bittikten sonra, harcadığı her kuruşun parasını alabilmek için fatura istiyor. Birileri daha ayaklanıp onların yaptığını yapıyor; Gabriela/Lisa gelmeye başlayan kalabalıkta kaybolmasın diye acele etmeleri gerekiyor. Lobiyi geçip "koridor"a doğru ilerliyorlar. Kıza cebinde sakladığı iki davetiyeyi uzatıyor. Önemli kişiler bu ayrıntılarla uğraşmaz tabii; bu tür işleri yapacak yardımcıları vardır.

Önemli kişi kız, o da yardımcısı. Kız şimdiden kafasına "büyüklük" fikrinin girdiğine ilişkin belirtiler göstermeye başladı. Çok geçmeden, bu dünyanın insana neler yapabileceğini öğrenecektir: Enerjisinin her zerresini yutacak, kafasını hayallerle dolduracak, kendini beğenmişliğini kullanacak ve tam artık her şeye hazır olduğunu düşündüğünde, onu çöp gibi fırlatıp atacaktır. Herkes gibi androjinin başına da aynen bunlar geldi.

Merdivenlerden iniyorlar. "Koridor"dan hemen önceki holde biraz duraklıyorlar. Aceleye gerek yok. Burası kırmızı halı gibi değil. Biri adıyla seslenirse, dönüp gülümsemesi lazım. Böyle bir şey olursa öteki fotoğrafçılar da resmini çekmeye başlayabilir, çünkü aralarından biri onun adını biliyorsa kız mutlaka önemli biridir diye düşünürler. İki dakikadan fazla poz vermemeli, çünkü burası her ne kadar başka bir dünyanın parçası gibi görünse de, eninde sonunda bir parti girişi. Yıldız olmak istiyorsa, yıldız gibi davranmaya başlamalı.

“Neden yalnız giriyorum?”

“Anlaşılan, bir aksaklık olmuş. Burada olmalıydı –ne de olsa profesyoneldir– ama bir engel çıktı herhalde.”

Yıldız’dan söz ediyor. Androjin neler olduğuyla ilgili tahminini şöyle anlatabilirdi: “Odasından çıkması gereken saatte çıkmadığına göre, muhtemelen kanını kızıştıran bir kızla tanışmıştır.” Ancak böyle deseydi, yanında duran ve herhalde tümüyle temelsiz aşk hayalleri içinde yüzen yeniyetmenin duygularını fena halde incitebilirdi.

Acımasız olmasına gerek yok, tıpkı onun arkadaşı olmasına gerek olmadığı gibi; sadece işini yapacak, sonra da oradan ayrılacak. Üstelik, aptal kız duygularına hâkim olamazsa, koridorda çekilen fotoğrafları kötü çıkabilir.

Kuyrukta kızın önünde duruyor ve kendisini izlerken arada mesafe bırakmasını söylüyor. Koridora girer girmez fotoğrafçıların yanına gidecek ve bazılarının ilgisini kıza çekmeye çalışacak.

Gabriela birkaç saniye bekliyor, yüzüne en güzel gülücüğünü yerleştiriyor, çantasını ona öğretildiği gibi tutuyor, sırtını dikleştiriyor ve flaşlarla yüzleşmek üzere kendinden emin adımlarla ilerliyor. Koridor parlak ışıklarla aydınlanmış. Beyaza boyalı duvarda sponsorun logosu görülüyor. Karşı tarafta ise ona yönelmiş bir sürü objektif var.

Bu kez her adımının ayırdına varmaya çalışarak yürümeyi sürdürüyor; günün ilk yarısında yaşadığı can sıkıcı deneyimi, yani kırmızı halı üstündeki yürüyüşün ne yaptığının farkına bile varmadan bitivermesini bir kez daha yaşamak istemiyor. Bu anı hayatının ağır çekimde gösterilen bir filmi gibi yaşamalı. Bir noktada kameralar çalışmaya başlayacak.

Biri, “Jasmine!” diye bağıyor.

Jasmine mi? Ama onun adı Gabriela!

Yüzündeki donmuş gülümsemeyle saniyenin onda biri kadar duraklıyor. Hayır, adı artık Gabriela değil. Ne? Jasmine mi?

Ansızın deklanşörlere basıldığını, objektiflerin açılıp

kapandığını duyuyor, ama objektifler ona değil, arkasındaki kişiye yönelmiş.

“Kıınılda!” diyor bir fotoğrafçı. “Şöhret olacak anı geçirdin sen. Yoldan çekil artık!”

İnanamıyor. Gülümsemeyi sürdürüyor, ama ışıklı koridoru izleyen karanlık tünele doğru daha hızlı yürümeye başlıyor.

“Jasmine! Bu tarafa! Buraya!”

Fotoğrafçılar toplu histeriye kapılmış gibiler.

Ona kimse, zaten kendisinin bile çoktan unuttuğu adıyla seslenmiyor ve böylece koridorun sonuna geliyor. Androjin onu bekliyor.

İlk kez azıcık insanlık göstererek, “Merak etme,” diyor. “Başkalarının başına da aynı şey gelecek. Ya da daha kötüsü. Bir zamanlar kendilerine seslenilen insanlar bu akşam suratlarında bir sırıtışla, fotoğraflarının çekileceğini umarak, ama kimsenin onlara aldırmadığını görerek koridoru geçip gidecekler.”

Sakin olması, kontrolünü yitirmemesi lazım. Dünyanın sonu değil, karşısına şeytan çıkmadı ya.

“A, merak ettiğim yok. Daha bugün başladım zaten. Bu arada, Jasmine kim?”

“O da bugün başladı. Bu akşam Hamid Hussein’le muazzam bir sözleşme imzaladığı açıklandı, ama filmlelerinde oynamak üzere değil, merak etme.”

Merak filan etmiyor. Sadece, yer yarılrsa da içine girse diye düşünüyor.

20:12

Gülümse.

Adının niçin bunca insanı ilgilendirdiğini bilmiyormuş gibi yap.

Podyumda değil, kırmızı halıda yürüyormuş gibi yap.

Dikkat et, arkadan gelenler var; senin fotoğraf çektirme hakkın bitti, en iyisi ilerlemek.

Gelgelelim, fotoğrafçılar ona seslenmekte ısrarlı; utanıyor, çünkü ardından gelen –aslında bir çift– fotoğrafçılar tatmin olana kadar beklemek zorunda kalacak. Tabii ki asla tatmin olmayacaklar, hep en mükemmel açıyı, benzersiz kareyi (sanki böyle bir şey mümkünmüş gibi), dosdoğru objektife baktığı o kareyi yakalamak için uğraşacaklar.

Şimdi el salla, gülümsemeyi sürdür ve yürü.

Koridorun sonuna ulaşır ulaşmaz, gazeteciler çevresini sarıyor. Dünyanın en iyi modacılarından biriyle az önce imzaladığı o muazzam sözleşmeyle ilgili her şeyi bilmek istiyorlar. “Doğru değil,” demek isterken, başka bir şey söylüyor:

“Henüz ayrıntılar üzerinde çalışıyoruz.”

Diretiyorlar. Elinde mikrofonuyla bir televizyon muhabiri yaklaşıyor, haberlerin onu mutlu edip etmediğini soruyor. Jasmine öğleden sonraki defilenin çok iyi gittiğini belirterek o modacının –kadının adını özellikle söylüyor– bir sonraki defilesini Paris Moda Haftası’nda yapacağını açıklıyor.

Gazetecinin öğleden sonraki defileden haberi yok gibi. Sorular devam ediyor, üstelik şimdi televizyon kamerası da kaydediyor onu.

Pes edip yumuşama; ağzından almaya çalıştıklarını değil, yalnızca söylemek istediklerini söyle. Ayrıntıları bilmiyormuş gibi yap ve Fransa'da doğmama talihsizliğine uğramış, unutulmuş bir deha olan Ann Salens'e çok gecikmiş bir vefa borcunun ödendiğini, defilenin çok iyi gittiğini söylemeye devam et. Onunla kafa bulmaya çalışan genç bir adam partiden memnun olup olmadığını soruyor, o ise aynı alaycılıkla yanıtlıyor: "Eh, içeri girmeme izin verirseniz, girip söylerim cevabımı." Bir kablolu TV kanalında sunuculuk yapmaya başlayan eski bir manken, bundan sonraki HH koleksiyonunun önde gelen yüzü olma konusunda neler hissettiğini soruyor. Daha sağlam kaynaklardan bilgi edinmiş olan bir başkası da, alacağı ücretin altı haneliden fazla olacağı haberindeki doğruluk payını öğrenmenin peşinde.

"Basın duyurusuna 'yedi haneli ücret' diye yazmaları gerekmez miydi, siz de öyle düşünmüyor musunuz?" diyor. "Altı haneliden fazla biraz saçmalık gibi gelmiyor mu size de? Hatta, ücretin bir milyon Euro'dan fazla olacağını söyleseler de, kaç hane olduğunu bize saydırmassalar, daha iyi olmaz mı sizce de? Aslında, 'altı haneli ücret' yerine 'altı rakam' deseler, daha iyi olacağını düşünmüyor musunuz?"

Hiçbir şey düşünmüyor.

"Henüz karar aşamasındayız," diyor yeniden. "Şimdi bırakın da biraz hava alayım, olur mu? Sorularınızı daha sonra yanıtlamaya çalışırım."

Tümüyle yalan tabii. Daha sonra bir taksi tutup otele dönecek.

Biri, neden Hamid Hussein'in kıyafetlerinden birini giymediğini soruyor.

"Ben hep başkasıyla çalıştım." Yine tasarımcının adını söylüyor. Kimi muhabirler not alıyor, ötekiler umursamıyor. Yayımlanabilir bir haber istiyor onlar, olayların ardındaki gerçeği değil.

Onu hep bu tür partilerdeki koşturma kurtarmıştır. Koridordaki fotoğrafçılar başka birinin adını haykırmaya başlıyorlar. Çevresindeki muhabirler, görünmeyen bir orkestra şefinin değneğiyle yönetiliyormuş gibi hep birlikte dönüp daha büyük, daha önemli bir şöhretin gelişine bakıyorlar. Jasmine bu boşluktan yararlanıp insanların içki ve tütün içerek bir aşağı bir yukarı gezindikleri, yüksek duvarlı, güzel bir bahçeden dönüştürülmüş olan salona geçiyor.

Pek yakında o da içki ve tütün içebilecek, gökyüzünü seyredebilecek, korkuluklarda parmaklarıyla trampet çalabilecek, sırtını dönüp gidebilecek.

Ama bir genç kadınla tuhaf görünüşlü bir yaratık – bilimkurgu filmlerindeki uzaylılara benziyor– yolunu kesmiş, ona bakıyorlar. Onlar da bulundukları yerde ne yapacaklarını bilmiyorlar belli ki, o yüzden de bu ikisiyle bir sohbe girişmenin sakıncası yok. Kendini takdim ediyor. Tuhaf yaratık cep telefonunu çıkarıyor, sırtıyor ve birazdan döneceğini söylüyor.

Genç kadın hâlâ suratında “gecemi mahvettin” bakışıyla onu seyrediyor.

Jasmine o geceki daveti kabul ettiğine zaten pişman. Parti davetiyeleri, arkadaşıyla birlikte BMD (onun ülkesinde moda dünyasının tanıtımını yapan ve kurallarını belirleyen kurum olan Belçika Modacılar Derneği) tarafından verilen küçük bir resepsiyona hazırlanırken iki adam tarafından getirildi. Ama bu işin iyi tarafı da var. Fotoğraflar yayımlanırsa, üstündeki kıyafet görülecek ve biri çıkıp kıyafetin tasarımcısını öğrenmek isteyebilir.

Davetiyeleri getiren adamlar çok nazikti. Limuzinin dışarıda beklediğini söylerken, onun kadar deneyimli bir mankene, hazırlanmak için on beş dakikanın yeteceğinden emin olduklarını da eklediler.

Adamlardan biri evrak çantasını açtı, içinden dizüstü bilgisayarla taşınabilir yazıcı çıkardı ve sözleşmeyi tamamlamak üzere geldiklerini açıkladı. Bütün mesele ayarlılardaki ince ayarlara kalmıştı. Koşulları yazacaklar,

menajeri de –yanındaki kadının aynı zamanda menajeri olduğunu biliyorlardı– imzalayacaktı.

Arkadaşına bir sonraki koleksiyonu için her türlü yardımı yapacaklarına söz verdiler. Ve evet, etiketlerde adı kalabilirdi, hatta onların halkla ilişkiler servisinden yararlanabilirdi. Dahası, HH ona ait olan markayı satın almak, böylece taze para akışı sağlayarak İtalyan, Fransız ve İngiliz basınında yer almasını sağlamak istiyordu.

Buna karşılık iki koşulları vardı. İlki, mesele hemen orada halledilecekti; bu sayede, o gece gazeteler basıma hazırlanmadan önce bir basın bildirisi gönderilecekti.

İkincisi, kadın Jasmine Tiger’la olan sözleşmesini Hamid Hussein’e devredecekti; çünkü Jasmine sadece Hussein’le çalışmalıydı. Zaten manken kıtlığı yoktu ve Belçikalı tasarımcı onun yerine hemen birini bulabilirdi. Ayrıca, Jasmine’in menajeri olarak nasıl olsa bol para kazanacaktı.

“Sözleşmeyi devrederim,” dedi arkadaşı, “ama ondan sonrasını konuşmamız lazım.”

Hayatında olup biten her şeyden sorumlu olan bu kadın teklifi ne kadar da çabuk onaylamıştı ve onu kaybederken nasıl da son derece mutlu görünüyordu! Dünyada en çok sevdiği kişi tarafından sırtından bıçaklanmaktaydı.

Adamlardan biri Blackberry’sini çıkardı.

“Basın bildirisini hemen gönderebiliriz,” dedi, “aslında yazdık bile: ‘Böyle bir fırsat karşısında gerçekten heyecanlandım..’ diye başlıyor.”

“Bir dakika! *Ben* hiç heyecanlanmadım. Neden bahsettiğinizi bile bilmiyorum.”

Oysa arkadaşı “heyecanlandım” yerine “mutlu oldum”, “fırsat” yerine “davet” yazarak önündeki metni düzeltmeye başlamıştı bile. Her sözcüğü, her cümleyi dikkatle inceledi. Acayip yüksek bir ücretten söz edilmesini istedi. Adamlar bunun piyasayı şişireceğini söyleyerek itiraz ettiler. O zaman pazarlık da yok, yanıtı geldi. İki adam telefon etmek için odadan çıktı ve hemen döndü. Kesin mik-

tar belirtilmeden altı haneli bir ücret denilecekti. El sıkıştılar; iki adam hem koleksiyona hem de mankene iltifatlar yağdırdı, dizüstü bilgisayarla yazıcıyı çantaya koydu, sonra da Jasmine’le ilgili görüşmelerin başarılı sonuçlandığının kanıtı olarak, tasarımcının ikisinden birinin cep telefonuna kayıt yapmasını istediler. Geldikleri gibi hızla giderken, ikisi de bir yandan cep telefonlarıyla konuşuyor, öte yandan Jasmine’e, hazırlanmak için on beş dakikadan fazla vakti olmadığını, bu akşamki partinin de sözleşme koşulları arasında bulunduğunu anımsatıyordu.

Arkadaşı, “Madem öyle, hazırlansan iyi olur,” dedi.

“Hayatımı nasıl sürdüreceğime karar verme yetkin yok. Onaylamadığımı biliyordun. Ama fikrim sorulmadı bile. Ben başkasıyla çalışmak istemiyorum.”

Kadın odanın her yanına saçılmış giysiler arasında dolaşp en güzelini seçti – keleklerle süslü beyaz bir tuvalet. Jasmine’in tuvaletle birlikte hangi çantayı ve ayakkabıları kullanması gerektiğini kısa bir süre düşündü; kaybedecek vakit yoktu.

“Bu gece HH kıyafeti giymen gerektiğini söylemediler; demek ki koleksiyonumdan bir parçayla gösteriş yapabiliriz.”

Jasmine duyduklarına inanamamıştı.

“Bu yüzden mi yaptın?”

“Evet, öyle.”

Karşılıklı durmuş, dik dik bakışıyorlardı.

“Yalan söylüyorsun.”

“Evet, yalan söylüyorum.”

Birbirlerinin kollarına atıldılar.

“Kumsaldaki o hafta sonunda, ilk fotoğrafları çektiğimizde, bir gün bunun olacağını biliyordum. Biraz zaman aldı, ama artık on dokuz yaşındasın, yeni bir iddia-nın peşinde koşmayı göze alabilirsin. Daha önce başkaları da yanaştı bana ve hep ‘hayır’ dedim; bunu seni kaybetmemek için mi yaptım, yoksa henüz hazır olmadığını mı düşünüyordum, bilmem. Bugün, seyircilerin arasında Hamid Hussein’i görünce, salt Ann Salens’e saygısından

orada olmadığını anlamıştım; kafasında başka bir şey vardı, bu da ancak sen olabilirdin. Bizimle konuşmak istediği haberi gelince, yanılmadığımı anladım. Ne yapacağımı tam olarak bilmiyordum, ancak kaldığımız otelin adını vermek geldi aklıma. O iki adam ellerinde sözleşmeyle gelince hiç şaşırmadım.”

“Ama neden kabul ettin?”

“Birini seviyorsan, onu özgür bırakmaya hazır olmalısın. Sana benim verebileceğimden çok daha fazlasını verebilir ve gönlüm de senden yana. Layık olduğun her şeye kavuşmanı istiyorum. Yine birlikte olacağız, çünkü yüreğim, bedenim ve ruhum sana ait. Bu dünyada sponsorların ne denli önemli olduğunu bilsem de, yine bağımsız olacağım. Eğer Hamid Hussein markamı almak üzere bir teklifle gelseydi, hiçbir sorun olmadan satar, sonra da onun için çalışırdım. Ama pazarlık benimle değil, seninle ilgiliydi. Teklifin beni ilgilendiren kısmını kabul etseydim, kendime karşı dürüst davranmış olmazdım.”

Jasmine’i öptü.

Jasmine, “İyi ama ben de kabul edemem ki,” dedi. “Seni tanıdığımda ürkek bir çocuktum; mahkemede yalancı tanıklık yaptığım için dehşete kapılmıştım, suçluların serbest kalmasına sebep olmuşum ve o kadar derin bir bunalımdaydım ki intihar etmeyi düşünüyordum. Hayatımda olan biten her şey senin sayendedir.”

Arkadaşı aynanın önüne oturmasını söyledi ve işine başlamadan önce saçını okşadı.

“Karşılaştığımızda, ben de yaşama hevesimi tümüyle yitirmiştim. Kocam beni daha genç, daha güzel, daha zengin biri uğruna terk etmişti, ben de hayatımı kazanmak için fotoğrafçı olmak zorunda kalmıştım. Hafta sonlarını evimde kitap okuyarak, televizyonda eski filmler seyrederek ya da internette gezinerek geçiriyordum. Moda tasarımcısı olmak için kurduğum hayaller çok uzaklarda kalmıştı. Gerekli maddi desteği bulamamıştım ve yüzüme kapanan kapıları çalmaktan, beni dinlemeyen insanlara laf anlatmaktan bıkmıştım.

“İşte o sırada sen ortaya çıktın. İtiraf etmeliyim ki o hafta sonu yalnızca kendimi düşünüyordum. Elimde nedir bir mücevher olduğunun, sana yalnızca benimle çalışacağına ilişkin sözleşme imzalatabilirim servet kazanabileceğimin farkındaydım. Hatta menajerin olmayı önerdiğimi de anımsıyorum. Seni dış dünyadan korumak için yapmadım bu öneriyi. Düşündüklerim en az Hamid Hussein’inkiler kadar bencilceydi. Hazinemi nasıl değerlendireceğimi bulacaktım. O fotoğraflar beni zengin edecekti.”

Jasmine’in saçını son kez düzeltti.

“Sana gelince... O sırada yalnızca on altı yaşında olmana karşın, sevginin insanı nasıl değiştireceğini sen öğrettin bana. Sayende keşfettim kim olduğumu. Senin yeteneğini dünyaya sergilemek üzere, giymen için kıyafetler tasarlamaya başladım. Onlar nicedir kafamda olan ve kumaşa, süslemeye, aksesuarlara dönüşmeyi bekleyen tasarımlardı. Birlikte yaşadık ve yaşıma seninkinin iki katı olduğu halde, her şeyi de birlikte öğrendik. Bütün bunlar sayesinde insanlar yaptıklarımın farkına vardılar ve işlerime para yatırmaya başladılar. Hayatımda ilk kez hayallerim gerçekleşiyordu. Cannes’a da birlikte geldik ve hiçbir sözleşme birlikteliğimizi bozamaz.”

Banyoya gidip makyaj çantasını aldı. Ses tonu artık iş konuşması yaptığını belli ediyordu.

“Bu gece gerçekten çarpıcı görünmen lazım. Sıfırdan başlayıp yıldızlaşan manken pek azdır; bu yüzden medyanın ilgisi büyük olacak. Sen sadece ayrıntıları henüz bilmediğini söyle, yeter. Ama onlar sormaktan bıkmayacak ve ‘Hamid Hussein’le çalışmayı hep istemiştin’ ya da ‘Bu, meslek hayatımda çok önemli bir adım’ gibi laflar söylemeni bekleyecekler.”

Jasmine’le birlikte lobiye indi. Orada bekleyen şoför arabasının kapısını açtı.

“Unutma: Sözleşmenin ayrıntıları hakkında henüz bir bilgin yok; bunlarla menajerin ilgileniyor. Partinin tadını çıkar.”

Partide, daha doğrusu akşam yemeğinde –ortada masalar ya da tabaklar olmasa, garsonlar soda dahil her türlü içeceklerle dolaşırsalar da– davetliler küçük gruplar halinde toplanmışlar. Her yeni gelenin kaybolmuş gibi bir hali var. Davet, koltuklar ve divanlarla döşenmiş geniş bir bahçede veriliyor. Ustalıkla gizlenerek yerleştirilmiş hoparlörlerden gelen müzik eşliğinde güzel vücutlu, yarı çıplak mankenler bir metre yüksekliğindeki sütunlar üstünde dans ediyorlar.

Şöhretler birbirini izliyor. Davetliler hallerinden hoşnut görünüyorlar; gülümseyerek birbirlerini selamlıyorlar, yıllardır tanışıyormuş gibi... Oysa Jasmine herkesin birbirini tanımadığını biliyor. Muhtemelen bunun gibi davetlerde karşılaşılıyor ve birbirlerinin adlarını hep unutuyorlar, ama yine de ne kadar etkili, ünlü, hayranlık uyandırıcı ve çok ahababı olan kişiler olduklarını göstermeleri gerek.

Başlangıçta çok öfkeli görünen genç kadının da kendini kaybolmuş hissettiği belli oluyor. Genç kadından sigara isteyip kendini tanıtıyor. Dakikalar içinde birbirlerinin hayat hikâyesini öğreniyorlar. Jasmine onu Akdeniz'e bakan balkonun korkuluklarına götürüyor. Parti yabancılarla ve tanıdıklarla dolup taşarken, orada durup denizi seyrediyorlar. Farklı projelerde olsa da, aynı adam için çalışacaklarını fark ediyorlar. İkisi de adamla hiç karşılaşmamış ve ikisi de bir gün içinde çok şey yaşamış.

Arada bir yanlarına adamlar yanaşıp sohbet etmek istiyorlar, ama Gabriela ile Jasmine onlara aldırıyor. Gabriela, arkadaşının sevgi dolu sözlerine karşın içinde bulunduğu terk edilmişlik duygusunu paylaşma ihtiyacı duyan Jasmine'in tanışmak istediği kişinin ta kendisi. Mesleği ile hayatının aşkı arasında bir seçim yapması gerekseydi, her zaman aşkını seçerdi. İsteddiği kadar toyca bir davranış olarak görülsün... Oysa şimdi hayatının aşkı mesleğini ön plana alıyor. HH'nin önerisini de, onun her adımını yönlendirmek, yanlışlarını düzeltmek, ağzından çıkan her sözcüğe, aldığı zor da olsa her karara şevk katmak gibi, onun için yaptığı her şeyle gurur duymak için kabul ettiği belli.

Gabriela'nın da tavsiyeler almak, kendini çok yalnız hissetmemek, başka insanların başına da güzel şeyler geldiğini görmek için Jasmine'le tanışmaya ihtiyacı vardı. Yanındaki adamın, onu önemli kişilerle tanıştırması gerekirken bırakıp gitmiş olmasından korktuğunu itiraf ediyor.

“Duygularını saklayabildiğini sanıyor, ama onda bir tuhaflık olduğunu biliyorum.”

Jasmine endişe etmemesini, rahatlayıp şampanya içerek müziğin ve manzaranın tadını çıkarmasını söylüyor. Beklenmedik şeyler her zaman olabilir; ayrıca, onlarla ilgilenmeye hazır bir ordu insan var. Şan şöhret görüntülerinin ardında neler olup bittiğini kimse bilmez. Yıldız da yakında burada olur zaten.

“Yine de, ne olur beni yalnız bırakma, tamam mı? Yalnız kalmak istemiyorum.”

Gabriela onu yalnız bırakmayacağına söz veriyor. Bu yeni dünyadaki tek arkadaşı o.

Evet, tek arkadaşı, ama Jasmine o kadar genç ki, Gabriela birden yeni bir hayata başlamak için kendini çok yaşlı hissediyor. Yıldız kırmızı halıya giderken o limuzinin içinde öyle sahte görünmüştü ki, bütün cazibesi yok oluvermişti. Ve yanındaki genç kıızı ne kadar beğense de, o gece için kendine yeni bir erkek refakatçi bulsa iyi olur. Daha önce bara gelen adamı fark ediyor; onlar gibi balkonun korkuluklarına yaslanmış, partiye sırtını dönmüş, bu davette olan her şeyle ilgisiz, denizi seyrediyor. Karizmatik, yakışıklı, zarif, gizemli. Gabriela fırsatını bulunca, yeni arkadaşına adamın yanına gidip sohbet etmelerini önerecek; konu hiç önemli değil.

Ne de olsa –ve her şeye karşın– şanslı bir gün olmuştu; aynı günde yeni bir aşk niye yaşanmasın?

20:21

Adli tıp uzmanı, şube müdürü, Savoy ve dördüncü biri -tanıştırılmadı, ama şube müdürüyle birlikte geldi-bir masanın çevresinde oturuyorlar.

Görevleri son cinayeti tartışmak değil, dışarıda toplanmış olan gazetecilere ortak bir bildiri hazırlamak. Bu sefer gerçekten büyük bir Yıldız öldü; tanınmış bir yönetmen yoğun bakımda ve dünyanın dört bir yanındaki haber ajansları muhabirlerine sert bir mesaj göndermiş olmalı: Yayınılamaya değer bir haber getirmezsensiz kovulduunuz.

“Adli tıp en eski bilim dallarından biridir; şimdi olduğu gibi zehirlerin cinsini tayin etmiş ve panzehirler bulmuştur. Yine de, geçmişte, doktorların gözünden kaçan bir sürprizle karşılaşmamak isteyen kraliyet ve asiller sınıfı her zaman resmî bir ‘çeşnicibaşı’ tutardı.”

Savoy bu “bilge”yle günün erken saatlerinde karşılaşmıştı. Bu kez, şube müdürünün işe karışıp adli tıp uzmanının çokbilmiş nutkuna son vermesini bekliyor.

“Bu kadar gösteriş yeter, doktor. Cannes’da başıboş bir suçlu dolaşıyor.”

Adli tıp uzmanı oralı olmuyor.

“Bir adli tıp uzmanı olarak, cinayetin işlendiği koşulları belirlemeye yetkim yok. Bu konuda fikir de veremem; sadece ölüm nedenini, kullanılan silahı, kurbanın kimliğini ve cinayetin işlendiği yaklaşık saati belirleyebilirim.”

“İki ölüm arasında herhangi bir bağlantı görüyor musunuz? Aktör ile film dağıtımcısının cinayetlerini birbirine bağlayan herhangi bir şey var mı?”

“Elbette var. İkisi de film işindeydi.”

Kıkırdıyor, ama kimsenin kılı kıpırdamıyor. Şaka kaldıracak halde olmadıkları kesin.

“Tek bağlantı, her iki vakada da, organizmaya hızla etki eden zehirli maddeler kullanılmış olması. İkinci cinayetteki en ilginç yan ise, hidrojen siyanürün paketlenme biçimi. Zarfın içinde vakumlu olarak kapatılmış, ince plastikten bir zar vardı ve zarf açıldığında kolayca yırtılıyordu.”

“Burada yapılmış olabilir mi?” diye soruyor dördüncü adam, belirgin bir yabancı aksanla.

“Olabilir, ama bu konuda kuşkuluyum, çünkü bunu yapmak çok karmaşık bir süreçtir; ayrıca, yapan kişi birini öldürmek üzere kullanılacağını biliyormuş.”

“Yani katil yapmamış mı?”

“Kuşkum var. Bu konuda uzman bir ekip görevlendirilmiş olmalı. Kürar olsaydı, suçlunun kendisi iğneyi zehre batırmış olabilirdi, ama hidrojen siyanür için özel bir teknik kullanmak gerekir.”

Savoy’un aklına hemen Marsilya, Korsika, Sicilya, bazı Doğu Avrupa ülkeleri ve Ortadoğu’daki terörist gruplar geliyor. Odadan çıkıp Europol’ü arıyor. Durumun ciddiyetini anlatıyor ve bu tür kimyasal silah üretimi için donanımlı laboratuvarların tam bir listesini istiyor.

Savoy’un bağlandığı kişi, az önce Amerikan haber alma örgütünden aradıklarını ve onların da aynı şeyi sorduklarını söylüyor. Neler oluyor?

“Hiçbir şey olduğu yok. Ama lütfen, bir haber alır almaz beni arayın, en geç on dakika içinde.”

Telefondaki ses, “İmkânsız,” diyor. “Bilgi alınca cevap veririz. Dilekçe vermemiz gerekecek...”

Savoy telefonu kapatıp öbürlerinin yanına dönüyor. Yine bürokrasi.

Öyle görünüyor ki, bu, kamu güvenliği alanında ça-

lısan herkesin ortak takıntısı. Hiç kimse, üstlerinin onayını güvence altına almadan kendi başına bir iş yapmayı göze almaya yanaşmıyor. Bir zamanlar kendilerini parlak bir kariyer bekleyen ve yaratıcılık ve coşkuyla çalışmaya başlamış olan adamlar, şimdi karşılarına dikilen muazzam sorunları bildikleri için bir kenara siniyorlar: Çok çabuk hareket etmeleri gerekiyor, ama aynı zamanda emir-komuta zincirine saygı göstermek zorundalar; medya ilk fırsatta polisi zorbalıkla suçlarken, vergi ödeyenler de işlenen suçların hiçbir zaman çözülmediğinden yakınıyorlar. Bütün bu nedenlerden ötürü de, en iyisi, sorumluluğu daha üst düzeyde birinin omuzlarına yıkmak.

Savoy'un telefon konuşması aslında küçük bir oyundan başka bir şey değildi. Katilin kim olduğunu biliyor ve onu yalnız başına yakalayacak; Cannes tarihinin en büyük cinayet davasını çözmenin onurunu kimseye kaptırmaya niyeti yok. Sakinliğini korumalı, ama yine de bu toplantının bir an önce bitmesi için sabırsızlanıyor.

Odaya döndüğünde, şube müdürü, bir zamanlar Scotland Yard'da çalışmış olan Stanley Morris'in az önce Monte Carlo'dan telefon ettiğini, canının aynı silahı bir daha kullanacağından çok kuşkulu olduğu için endişe etmemeleri gerektiğini söylediğini bildiriyor.

"Yeni bir terör tehdidiyle karşı karşıya olabiliriz," diyor yabancı.

Şube müdürü, "Evet, muhtemelen," diye karşılık veriyor, "ama sizin aksinize, halka korku salmak bizim hiç yapmak istemeyeceğimiz bir şey. Bizim yapmamız gereken, gazetecilerin kendi başlarına birtakım sonuçlara varmalarını ve bunları bu geceki TV haberlerinde yayınlamalarını önlemek için bir basın açıklaması hazırlamak. Bu münferit bir terörist vaka ve işin içinde bir seri katil olabilir."

"Ama..."

"Aması maması yok." Şube müdürünün sesi sert ve buyurgan. "Sizin büyükelçiliğinizle temasa geçtik, çünkü ölen adam sizin ülkenizden. Sizi buraya biz davet ettik.

Öteki iki Amerikalı öldürüldüğünde, ilgi gösterip de bir temsilci bile göndermediniz, oysa o cinayetlerden birinde de zehir kullanılmıştı. Bakın, biyolojik silahların kullanıldığı ortak bir tehditle karşı karşıya olduğumuzu ima etmeye çalışıyorsanız, hemen çekip gidebilirsiniz. Cinai bir meseleyi politik bir mesele haline getirmeye hiç niyetimiz yok. Festival'i seneye de bütün ihtişamıyla yapmak istiyoruz, onun için Dr. Morris'in tavsiyesine uyup o doğrultuda bir açıklama yapacağız."

Yabancı, sesini çıkarmıyor.

Şube müdürü, yardımcılarından birini çağırıp dışarıda bekleyen gazetecilere on dakikaya kadar bir açıklama yapılacağını bildirmesini istiyor. Adli tıp uzmanı, şube müdürüne, bir tür "imza" bıraktığı için hidrojen siyanürün kaynağını bulmanın her zaman mümkün olduğunu, fakat bunun on dakika değil, bir hafta alacağını söylüyor.

"Cesette alkol kalıntıları vardı. Deri kızarmıştı ve ölüm ani olmuştu. Hangi zehrin kullanıldığı konusunda şüphe yok. Asit olsaydı, burnun ve ağzın etrafında yanıklara rastlardık; belladon olsa, gözbebekleri büyür, sonra..."

"Lütfen, doktor, üniversitede okuduğunuzu, onun için de bize ölüm nedenini söyleyecek kadar donanımlı olduğunuzu biliyoruz, üstelik mesleğinizde ne kadar yetenekli olduğundan hiçbir kuşkumuz yok. Hidrojen siyanür diyelim de, olsun bitsin."

Doktor, öfkesini bastırarak başıyla onaylarken dudaklarını ısırtıyor.

"Ya şimdi hastanede olan öteki adam? Film yönetmeni..."

"Ona saf oksijen ve on beş dakikada bir damardan Kelocyanor veriliyor; bu da işe yaramazsa, yüzde yirmi beş inceltilmiş sodyum triosülfat ekleyebiliriz..."

Odada derin bir sessizlik.

"...Özür dilerim. Cevap, evet, yaşayacak."

Şube müdürü sarı bir kâğıda notlar alıyor. Vaktin dolmasının farkında. Herkese teşekkür ettikten sonra, daha

fazla gereksiz spekülasyona yol açmamak için, yabancıdan onlarla birlikte dışarıya çıkmamasını istiyor. Banyoya gidip kravatını düzeltirken, Savoy'dan da kravatını düzeltmesini rica ediyor.

“Morris, katilin bir daha sefere zehir kullanmayacağını söylüyor. Anladığımı kadarıyla, cani bilinçsizce de olsa belirli bir model izliyor. Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?”

Savoy, Monte Carlo'dan dönerken arabada bunu düşünmüştü. Evet, muhtemelen müthiş Scotland Yard müfettişinin bile fark etmediği bir model vardı. Şöyle:

Banktaki kurban: Katil yakınındaydı.

Öğle yemeğindeki kurban: Katil uzağındaydı.

Plajdaki kurban: Katil yakınındaydı.

Oteldeki kurban: Katil uzağındaydı.

O yüzden, bir sonraki cinayette katil kurbanın yanı başında bulunacak ya da en azından planı böyle olacak, yarım saat içinde yakalanmazsa. Bütün bunları, hiçbir önem taşımıyormuşçasına kendisine aktaran, emniyet merkezindeki meslektaşlarından öğrenmişti. Aslında Savoy kendisi de başlangıçta bununla cinayetler arasında bir bağlantı görememişti, ama hiç kuşkusuz öyle değildi; kayıp halka, can alıcı ipucu, yapbozu tamamlamak için gerekli tek parçaydı bu.

Savoy'un kalbi küt küt atıyor. Hayatı boyunca böyle bir fırsatın hayalini kurduğu için, uzayıp giden bu toplantının bir an önce sona ermesini istiyor.

“Dinliyor musunuz?”

“Evet, efendim.”

“Bakın, dışarıdaki insanlar, sorularına kesin cevaplar getirecek resmî ve teknik bir açıklama beklemiyorlar. Bize, ne duymak istiyorlarsa onu söyletmek için ellerinden geleni yapacaklardır; ama bu tuzağa düşmemeliyiz. Buraya bizi dinlemek için değil, bize bakmak için, izleyicileri ve okurlarının da bizi görmelerini sağlamak için geldiler.”

Şube müdürü, bu dünyada ondan daha bilgilisi yokmuşçasına tepeden bakıyor Savoy'a. Öyle anlaşıyor ki, bilgiçlik yapmaktan hoşlananlar yalnızca Morris ve adli tıp uzmanı değil; herkesin, "ben işimi iyi bilirim" demenin kendince bir biçimi var.

"Görsel düşünün, yani yüzünüz ve vücudunuzun kelimelerden daha çok şey söylediğini unutmayın. Dosdoğru ileriye bakın, başınızı dik tutun, omuzlarınızı serbest bırakın ve hafifçe geriye çekin. Omuzları dikleştirmek, gergin olduğumuz ve olup biten hakkında en küçük bir fikrimiz olmadığı hissini verir."

"Evet, efendim."

Adli Tıp Enstitüsü'nün önüne çıkıyorlar. Spotlar patlıyor, mikrofonlar uzatılıyor, millet itişmeye başlıyor. Birkaç dakika sonra kargaşa biraz düzene giriyor. Şube müdürü cebinden kâğıdı çıkartıyor.

"Aktör, çeşitli yollardan verilebilen öldürücü bir zehir olan hidrojen siyanürle öldürülmüş, ama bu vakada hidrojen siyanür gaz halinde verilmiştir. Film yönetmeni saldırıdan kurtulmuştur. Onun bu işe karışması kesinlikle rastlantısaldır. Gazın kalıntıları hâlâ havadayken tesadüfen odaya girmiştir. Güvenlik kameralarının çekimlerinde, bir adamın koridordan geçerek odalardan birine girdiği, beş dakika sonra odadan çıktığı ve yere yıkıldığı görülmektedir."

Söz konusu odanın kameradan görünmediğini söylemiyor. Söylememek yalan sayılmaz.

"Güvenlikçiler hemen harekete geçerek doktor çağırılmışlardır. Doktor da, o sırada artık hiçbir zarar veremeyecek kadar hafiflemiş olan badem kokusunu hemen fark etmiştir. Polise haber verilmiş, beş dakikadan kısa bir süre içinde olay yerine varan polis bölgeyi kordon altına almıştır. Ambulans gelmiş, doktorlar oksijen vererek yönetmenin hayatını kurtarmışlardır."

Savoy, şube müdürünün rahat tavrından gerçekten etkilendiğini fark ediyor. Acaba tüm şube müdürleri bir halkla ilişkiler kursundan mı geçmek zorunda, diye düşünüyor.

“Zehir bir zarfın içine bırakılmıştır, ama zarfın üstündeki yazının bir erkeğe mi, yoksa bir kadına mı ait olduğunu henüz tespit edebilmiş değiliz. Zarfın içinden bir kâğıt çıkmıştır.”

Zarfın son derece incelikli bir teknikle kapatılmış olduğundan söz etmiyor. Oradaki gazetecilerden birinin bunu bilme olasılığı milyonda bir, yine de bu konuyla ilgili bir soru daha sonra kaçınılmaz olabilir. O gün öğleden sonra film endüstrisinden başka bir adamın daha zehirlenmiş olduğundan da söz etmiyor. Görünen o ki, bu konuda kimse onlara bir şey söylememiş olmasına karşın, herkes adamın kalp krizinden öldüğünü sanıyor. Bazen basının –tembellik ya da özensizlikten– polisi uğraştırmadan kendi sonuçlarını çıkarması işe yarar.

İlk soru geliyor: “Kâğıtta ne yazıyordu?”

Şube müdürü, soruşturmayı köstekleyeceği için bu konuda şimdilik bir açıklama yapamayacağını söylüyor. Savoy, onun basın toplantısını nereye yönlendirdiği görmeye başlıyor ve hayranlık duyuyor; şube müdürlüğünü gerçekten hak ettiğini düşünüyor.

Başka biri, “Aşk cinayeti olabilir mi?” diye soruyor.

“Şu anda her şey mümkün. Evet, hanımlar beyler, izin verirsiniz biz işimizin başına dönelim.”

Arabasına biniyor, sireni açıyor ve hızla uzaklaşıyor. Savoy, patronuyla övünç duyarak, kendi arabasına yöneliyor. Ne kadar müthiş! Başlıkları şimdiden tahmin edebiliyor: “Yıldızın aşk cinayetine kurban gittiği sanılıyor.”

Bu hiç kuşkusuz halkın ilgisini çekecek. Şöhretin gücü o kadar büyük ki, öteki cinayetler gözden kaçacak. Muhtemelen uyuşturucudan ölen ve plajın yakınındaki bir bankta bulunan zavallı bir genç kızı kim umursar ki? Kınalı saçlı bir film dağıtımcısının öğle yemeğinde kalp krizi geçirmiş olmasının ne önemi var ki? Festival’in tüm tantanasından uzak bir plajda, kimselerin tanımadığı iki kişiyle ilgili bir cinayet –bir başka aşk cinayeti– hakkında ne söylenebilir ki? Her akşam televizyon haberlerinde ekranlara gelen türden bir olay, ama işin içinde büyük şö-

retlerden biri varsa, medya olayı orasından burasından ekıştirmeye devam eder! Üstelik bir zarf bulunmuş! Hem de zarfın içindeki kâğıtta bir şeyler yazılı!

Savoy sireni çalıştırıyor ve polis merkezinden ters yöne sürüyor arabayı. Kuşku uyandırmamak için arabanın telsizini kullanıyor. Şube müdürünün frekansını buluyor.

“Tebrikler!”

Şube müdürü de yaptığı işten memnun. Birkaç saat, belki de birkaç gün kazandılar, ama ikisi de bir seri katille uğraştıklarını biliyorlar: erkek, iyi giyimli, kır saçlı, kırk yaşlarında ve ustalıkla silahlarla donatılmış. Öldürme sanatında deneyimli bir adam; şimdiye kadar işlediğı cinayetler onu tatmin etmiş olsa bile, her an kolaylıkla yeni bir cinayet işleyebilir.

Şube müdürü, “Festival kapsamında düzenlenen bütün partilere görevli yollat,” diye emir veriyor. “Hepsi bu tarife uyan erkekleri arasın. Bütün şüphelileri gözaltına almalarını söyle. Takviye iste. Blucin ya da gece giysisi giymiş, çevreyle uyumlu, sivil polisler istiyorum. Tekrar ediyorum, bütün partilere gitsinler, trafik polislerini kullanmak gerekse bile.”

Savoy söyleneni hemen yapıyor. Az önce cep telefonuna bir mesaj geldi. Europol, laboratuvarları araştırmak için biraz daha vakit istiyor, en az üç gün.

“Bunu bana yazılı olarak bildirin, tamam mı? Burada işler ters giderse beni sorumlu tutmalarını istemem.”

Bir yandan da, içinden gülüyor. Artık olayla kendisinin ilgilenmediğini söyleyerek bir kopyasını da yabancı ajana göndermelerini istiyor. Hızla Hotel Martinez’e varıp arabasını başkalarının araçlarını engelleyecek biçimde girişe bırakıyor. Kapıdaki görevli itiraz etmeye kalkınca, polis kimliğini gösteriyor, arabayı başka bir yere park etmesi için anahtarları adama fırlatıyor ve koşarak otelden içeri giriyor.

Doğruca birinci kattaki özel bir odaya çıkıyor; bir polis memuru kendisini bekliyor, yanında da nöbetçi müdür ve bir garson.

Nöbetçi müdür, “Burada daha ne kadar bekleyeceğiz?” diye soruyor. Savoy, kadını duymazdan gelerek garsona dönüyor.

“Fotoğrafi haberlerde çıkan, öldürülen kadının, bugün öğleden sonra terasta oturan kadın olduğuna emin misin?”

“Evet, efendim, tamamen eminim. Boyalı saçlı fotoğrafında daha genç görünüyor, ama müşterilerin yüzlerini iyi hatırlarım, hesabı ödemedен kaçmasınlar diye.”

“Peki, önceden masayı ayırtan erkek müşteriyle birlikte olduğundan da emin misin?”

“Kesinlikle. Kırk yaşlarında yakışıklı bir adam, kır saçlı.”

Savoy’un kalbi yerinden oynuyor. Müdür ile polise dönüyor.

“Hemen odasına çıkalım.”

“Arama izniniz var mı?” diye soruyor müdür.

Savoy’un kan beynine sığıyor:

“*Hayır, yok!* Ayrıca, yeniden birtakım formlar doldurmaya niyetim de yok! Bu ülkenin sorunu nedir, biliyor musunuz, madam? Hepimiz çok uysalız! Aslında, bu bize özgü bir sorun da değil, bütün dünya için geçerli! Oğlunuzu savaşa göndermek isteseler sesinizi çıkarır mısınız? Oğlunuz karşı çıkar mı? Tabii ki hayır! Eh, madem uysal bir vatandaşsınız, o zaman beni o odaya götürün, yoksa cinayete yardım ve yataklık etmekten tutuklatırım sizi!”

Kadın gerçekten korkmuş görünüyor. Öteki polislerle birlikte asansöre yöneliyorlar; asansör her katta dura dura aşağıya geliyor, bir insan hayatının, kendisini bekleyenlerin ne kadar çabuk davranacaklarına bağlı olabileceğinin farkında değil.

Bu durumda merdivenden çıkmaya karar veriyorlar. Müdür yüksek topuklu ayakkabılarından şikâyetçi; Savoy ayakkabılarını çıkarıp merdivenleri yalınayak çıkmasını söylüyor. Düşmemek için bronz tırabzana tutunarak ve aradaki şık bekleme alanlarından geçerek hızla mermer merdiveni tırmanıyorlar. Oralardaki insanlar, bu yalı-

nayak kadın da kim, merdiveni böyle tırmanan üniformalı bir polisin otelde ne işi var, diye şaşkınlık içinde bakıyorlar. Yoksa kötü bir şey mi oldu? Öyleyse, neden asansörle çıkmıyorlar? Artık Festival'in standartları iyice düştü, diye geçiriyorlar içlerinden; oteller konukları konusunda eskisi kadar seçici değil; polisler de randevuevi basar gibi dalıyorlar otele. En kısa zamanda müdüre şikâyetle bulunacaklar; az önce merdiveni yalınayak tırmanırken gördükleri kadının müdürden başkası olmadığından habersizler.

Savoy ve nöbetçi müdür en sonunda, katilin kaldığı süitin kapısına ulaşıyorlar. "Güvenlik timi"nin bir üyesi, neler olup bittiğini anlamak için yukarıya birini göndermiş bile. Müdürü tanıyınca, yardıma ihtiyaçları olup olmadığını soruyor.

Savoy adama daha alçak sesle konuşmasını tembihliyor, ama evet, yardım edebilir. Üstünde silah var mı? Güvenlikçi silahlı olduğunu söylüyor.

"O zaman burada kalsan iyi olur."

Fısıldayarak konuşuyorlar. Müdür kapıyı vuracak, üç adam ise -Savoy, polis ve güvenlikçi- yana çekilip sırtlarını duvara vermişler. Savoy tabancasını kılıfından çıkarıyor. Öteki polis de. Müdür kapıya birkaç kez vuruyor, ama ses yok.

"Gitmiş olmalı."

Savoy müdürden master anahtarı kullanmasını istiyor. Kadın master anahtarın yanında olmadığını, ama olsa bile, kapıyı açmak için idari müdürden izin alması gerektiğini söylüyor.

Savoy bu kez kibarca yanıtlıyor:

"Sorun değil. Ben aşağı iner, güvenlik ekibiyle birlikte denetim odasında beklerim. Nasıl olsa gelecek, onu ilk sorgulayan ben olmak istiyorum."

"Aşağıda pasaportunun fotokopisi ile kredi kartı numarası var. Onunla neden bu kadar ilgileniyorsunuz?"

"Bir şey yok, önemli değil."

21:02

Cannes'dan arabayla yarım saat uzaklıkta, aynı dilin konuşulduğu, aynı paranın kullanıldığı, gümrük denetiminin uygulanmadığı, ama Fransa'dan tamamen farklı bir politik düzenin hüküm sürdüğü -eski günlerde olduğu gibi, bir prens tarafından yönetiliyor- başka bir ülkede, bir adam bilgisayarın başında oturuyor. On beş dakika önce, ünlü bir aktörün öldürüldüğünü bildiren bir e-posta aldı.

Morris, kurbanın fotoğrafını inceliyor. Yıllardır sinemaya gitmediği için, adamın kim olduğuna dair hiçbir fikri yok. Yine de, önemli biri olmalı, çünkü haber portallarından birinde ölümüyle ilgili bilgiler var.

Morris emekliye ayrılmış olabilir, ama bu tür olayların onun gözünde bir satranç oyunundan, rakibinin kazanmasına pek izin vermediği bir oyundan farkı yok. Burada tehlikede olan, kariyeri değil, özsaygısı.

Scotland Yard günlerinde uymaktan her zaman hoşlandığı bazı kurallar vardı; bunlardan biri de, yarım yamalak da olsa mümkün olduğu kadar çok varsayımda bulunmaktı. İlle de doğru olmasını beklemediği için zihni açıliyordu insanın. Değerlendirme kurullarıyla yapılan o gergin toplantılarda, oradakileri kışkırtmaktan zevk alırdı: "Bildığınız her şey, uzun yılların çalışmalarından doğan deneyimlerden geliyor. Ama bu eski çözümler yalnızca eski sorunlara uygulandığında geçerlidir. Yaratıcı olmak istiyorsanız, bütün o deneyimlerden öğrendiklerini-zi unutmaya çalışın."

Bu tür kurulların yaşlıca üyeleri not alıyormuş gibi yaparlar, gençler ise dehşet içinde ona bakarlardı; toplantı da, o hiçbir şey dememiş gibi sürüp giderdi. Ama Morris mesajın yerine gittiğini bilirdi; çok geçmeden de, üstleri –tabii onun bu işteki payından hiç söz etmeden– daha fazla yeni fikir istemeye başlarlardı.

Morris, Cannes polisinin gönderdiği dosyalardan çıkış alıyor. Ağaçları yok eden bir seri katil olarak suçlanmak istemediği için genellikle kâğıt kullanmaktan kaçınmaya çalışır, ama bazen gerekiyor.

Cinayetlerin nasıl işlendiğini incelemeye koyuluyor. Günün hangi saatinde olduğu (sabah, öğleden sonra ve gece), kullanılan silahlar (eller, zehir, hançer), kurbanın tipi (farklı yaşlardan erkekler ve kadınlar), kurbanın yakınlık (ikisinde doğrudan fiziksel temas, ikisinde hiç temas yok), kurbanların saldırgana karşı tepkisi (hiçbirinde tepki yok).

Çözümsüz bir durumla karşı karşıya olduğunu hissettiğinde, en iyisi düşüncelerini bir süre serbest bırakmak, bu arada bilinçaltının çalışmasını sağlamak. Bilgisayarda, New York Borsası'nı gösteren yeni bir ekran açıyor. Hisse senetlerine yatırılmış parası olmadığı için çok sıkıcı bir durum, ama böyle çalışıyor işte: Yılların deneyimiyle, o ana kadar edindiği tüm bilgileri çözümlüyor ve sezgileri yeni, yaratıcı tepkiler çıkarıyor ortaya. Yirmi dakika sonra dosyalara geri dönüyor, kafası yeniden boşalmış durumda.

Yöntem işe yaradı. Cinayetlerin ortak yanları var.

Katil eğitilmiş bir adam. Kütüphanede epeyce zaman geçirmiş, işini en iyi nasıl yapabileceğini incelemiş olmalı. Zehirleri nasıl kullanacağını iyi biliyor ve hidrojen siyanüre dokunmadığı açık. Bıçağı kemiğe rastlamadan doğru yere sokabildiğine ve bir insanı yalnızca ellerini kullanarak öldürebildiğine göre, anatomi bilgisi yeterli. Kürar ve onun öldürücü gücü hakkında bilgi sahibi. Seri cinayetler hakkında epey okumuş olabilir, bırakılacak herhangi bir “imza”nın her zaman polisi saldırgana ulaştıracağını

farkında, o yüzden cinayetleri tamamen gelişigüzel bir biçimde, belirli bir hareket tarzı izlemeden işlemiş.

Ama bu olanaksız. Katil, bilinçsizce de olsa, bir imza bırakmış olmak zorunda, ama Morris bunu henüz çözebilmiş değil.

Daha da önemli bir şey var: Kurbanını felç edebilmek için vücudunun hangi noktalarına bastırması gerektiğini çok iyi bildiğine bakılırsa, katil, Sambo dersleri alabilecek kadar paralı bir adam. Bağlantıları da var: Belli ki, bu zehirleri köşe başındaki eczaneden, hatta oraların suç örgütlerinden almamış. Kullanılırken ve uygulanırken büyük bir dikkat gerektiren, son derece karmaşık biyolojik silahlar. Onları kendisi için başkalarının edinmesini sağlamış olsa gerek.

Son olarak, çok hızlı çalışıyor, bu da Morris'in katilin oralarda uzun süre kalmayacağı sonucuna varmasına yol açıyor. Belki bir hafta, muhtemelen birkaç gün daha.

Bütün bunlar onu nereye götürüyor?

Morris'in o anda bir sonuca varamamasının nedeni, oyunun kurallarına alışık olması. Astlarından her zaman istediği saflığı yitirmiş. Bu dünya böyledir işte; yıllar içinde yavaş yavaş sıradan insanlar haline geliriz, yalnızca tuhaf ya da aşırı coşkulu biri gibi görünmemek ilgilendirir bizi. Yaşlılık bir bilgelik işareti olarak değil de, bir kusur olarak kabul edilir. Ellisinin üstündeki hiç kimsenin günümüzün değişim hızına ayak uyduramayacağı düşünülür.

Doğru, artık eskisi kadar hızlı koşamıyor ve okuma gözlüğü takıyor, ama kafası eskisi kadar iyi çalışıyor ya da en azından böyle olduğuna inanmak istiyor.

Peki, bu cinayetlerde sorun ne? Sandığı kadar zekiye, bu kadar kolay görünen bir şeyi neden çözemiyor?

Artık daha ileriye gidemiyor. Bir sonraki kurban ortaya çıkıncaya kadar beklemesi gerekecek.

21:11

Yanlarından geçmekte olan bir çift, yanında bu kadar güzel iki kadın olduğu için gülümseyerek kutluyor onu.

İgor teşekkür ediyor, zihnini başka şeylere yöneltmeye gerçekten ihtiyacı var. Birazdan, çoktandır beklenen buluşma gerçekleşecek; her türlü baskıya alışık olmasına karşın, Kabil yakınlarında devriye gezdiği günleri geçiriyor aklından. Çok tehlikeli görevlere çıkmadan önce arkadaşlarıyla nasıl içtiklerini, nasıl kadınlar ve spordan konuştuklarını, Afganistan'da değil de memleketteymişler, aileleri ve dostlarıyla bir masanın başındaymışlar gibi nasıl sohbet ettiklerini hatırlıyor. Sinirlerini yatıştırmanın, gerçek kimliklerine geri dönmenin, böylece ertesi gün karşılaşacakları zorluklara karşı kendilerini daha hazırlıklı hissetmenin bir yoluydu bu.

İgor, her iyi asker gibi, savaşların, çarpışmanın kendisinden çok amaçlar ve hedeflerle ilgili olduğunu biliyor. Her iyi strateji uzmanı gibi –ne de olsa, kendi bölüğünü yoktan var ederek Rusya'nın en saygı duyulan bölüklerinden biri yaptı–, ardında yatan dürtü zamanla değişse de, insanın hedefinin hep aynı kalması gerektiğini biliyor. Bugün olan da bu: Cannes'a belirli bir nedenle geldi, ama yaptığının ardında yatan gerçek güdülerini ancak harekete geçtiği zaman anladı. Bütün o yıllar boyunca gözleri kör olmuştu, ama şimdi ışığı görebiliyor; en sonunda aydınlandı.

Ve sırf bu nedenle, durmaması gerekiyor. Aldığı ka-

rarlar cesur olmayı, bir ölçüde uçuk olmayı, dahası, zaman zaman çılgınlığı gerektiriyordu, ama yok eden cinsten bir çılgınlığı değil de, insanın sınırlarını aşmasını sağlayan cinsten bir çılgınlığı. Ne zaman bir karar vermesi gerekse o kontrollü çılgınlığı nasıl kullanacağını iyi bildiği için hep aynı kaldı ve sonuca ulaştı. “Bu çok riskli,” diyen arkadaşları, çok geçmeden “Doğru yaptığını biliyordum zaten,” demek zorunda kaldılar. İnsanları şaşırtabiliyor, ortaya yepyeni fikirlerle çıkabiliyor ve hepsinden önemlisi, gerektiğinde her türlü riski göze alabiliyordu.

Ama burada, Cannes’da –belki de iyi bilmediği bir yerde bulunduğu ve uykusuzluktan sersem gibi olduğu için– hiç de gerekli olmayan risklere, planını umduğundan daha erken sonlandırmasına yol açabilecek risklere girdi. Böyle olsaydı, şimdiki açık seçikliğe, sevgilisi olarak gördüğü ve hem fedakârlığı hem de uğrunda ölmeyi hak ettiğine inandığı kadına bambaşka bir ışık tutan açık seçikliğe hiçbir zaman ulaşamayacaktı. Suçunu itiraf etmek üzere polisin yanına gittiği anı hatırlıyor. Değişim o zaman başlamıştı. Kara kaşlı kızın ruhu onu korumaya ve yanlış nedenlerle doğru şeyler yaptığını açıklamaya o zaman başlamıştı. Büyüyen sevgi şans getirir, büyüyen nefret ise felaket. Sorunlarla karşı karşıya olan ve bunun farkına varmayan herkes sonunda o sorunların altında kalabilir ve facialarla karşılaşabilir.

İgor, genç kızın sevgisini kabul etmişti. Tanrı’nın, kızı karanlık bir gelecekte kurtarmak için gönderdiği aracı olmuştu; şimdi de genç kız yoluna devam etmesi için ona yardım ediyordu.

İgor, alabileceği birçok önleme karşın, her şeyi düşünmesinin olanaksız olduğunun ve misyonunun, amacına varmadan yarıda kesilebileceğinin de farkında. Ne ki, pişmanlık duymak ya da korkmak için bir neden yok; elinden geleni yaptı, hatasız davrandı, bundan sonra Tanrı görevini tamamlamasını istemezse, O’nun kararlarına boyun eğmek zorunda.

Gevşe, diyor kendi kendine. Yanındaki genç kadın-

larla konuş. Son darbeden önce bırak kasların biraz dirlensin; o zaman daha hazır olurlar. Gabriela -İgor geldiğinde barda bir başına oturan genç kadın- çok heyecanlı görünüyor ve garsonun yeni içkilerle her gelişinde, bitmemiş bile olsa elindeki kadehi verip yenisini alıyor.

“Buzlusuna bayılıyorum!” diyor.

Gabriela’nın mutluluğu biraz Igor’a da bulaşıyor. Anlaşılan, kısa bir süre önce, bir filmde oynamak üzere sözleşme imzalamış; gerçi ne filmin adını biliyor ne de hangi rolde oynayacağını, ama kendi deyişiyle “baş kadın oyuncu” olacak. Filmin yönetmeni, iyi aktörler ve iyi senaryolar seçme becerisiyle tanınıyor; Igor’un bildiği ve hayranı olduğu baş aktör de hiç kuşkusuz saygıdeğer bir oyuncu. Gabriela yapımcının adını söylediğinde, Igor, “Evet, tabii, kim olduğunu biliyorum,” dercesine bilgiççe başını sallıyor, fakat Gabriela’nın bunu, “Kim olduğu hakkında en küçük bir fikrim yok, ama cahil görünmek istemiyorum,” diye yorumlayacağını farkında. Gabriela, armağanlarla dolu odalardan, kırmızı halıdan, yattaki buluşmadan, geçtiği zorlu seçim sınavından, gelecekle ilgili projelerinden konuşup duruyor...

“Şu anda, bu gece burada sizinle konuşuyor ve bütün bunları anlatıyor olmak isteyen, Cannes’da binlerce, dünyanın dört bir yanında milyonlarca genç kadın var. Dualarım kabul oldu, çabalarım ödüllendirildi.”

Öteki genç kadının daha temkinli bir hali var, ama aynı zamanda daha dertli, belki de genç ve deneyimsiz olduğu için. Genç kadın koridorda ilerlerken Igor oradaydı ve fotoğrafçıların ona adıyla seslendiklerini, bağıra çağıra sorular sormaya çalıştıklarını duymuştu. Ne var ki, parti-deki öteki insanlar genç kadının kim olduğundan habersizdiler; başlangıçta herkes peşinden koşarken, sonradan, sanki birden bırakılıvermişti.

Yanına gelip orada ne aradığını sormaya karar veren, herhalde o geveze genç kadındı. Igor başlangıçta kendini biraz gergin hissetmişti, ama biliyordu ki onlar yanına gelmeseler, partide bir başlarına kaldıkları, kimseyi tanı-

madıkları anlaşılmasın diye öteki yalnız insanlar geleceklerdi. O yüzden, kafası başka yerde olduğu halde, genç kadınların sohbetini, kendisine eşlik etmelerini memnunklukla karşılamıştı. Onlara adının Gunther olduğunu söylemişti, ağır makine endüstrisi alanında (kimsenin kesinlikle ilgilenmeyeceği bir konu) çalışan bir Alman sanayiciydi ve oraya arkadaşları tarafından davet edilmişti. Ertesi gün ayrılıyordu (aslında bunun doğru olmasını çok istedi, ama Tanrı'nın ne yapacağı belli olmaz).

Aktris, İgor'un film işinde olmadığını ve Festival'de fazla kalmayacağını öğrendiğinde, az kalsın kalkıp gidiyordu; ne ki, öteki kız yeni insanlarla tanışmanın her zaman iyi bir şey olduğunu söyleyerek engel olmuştu. Ve şimdi oradaydılar işte: İgor bir türlü gelmeyen arkadaşını, aktris ortalıktan kaybolan asistanını bekliyordu, suskun kız ise hiçbir şey beklemiyordu, biraz huzur arıyordu yalnızca.

Aktris birden İgor'un smokininde birkaç iplik olduğunu fark ediyor ve İgor'un karşı koymasına kalmadan, eliyle almaya kalkıyor.

“Oo,” diyor, “puro mu içiyorsunuz?”

Neyse ki, ceketin iç cebindekinin puro olduğunu sanıyor.

“Evet, ama sadece akşam yemeklerinden sonra.”

“İsterseniz, ikinizi de bu geceki bir yat partisine davet edebilirim. Ama önce asistanımı bulmalıyım.”

Öteki kız, aktrisin belki biraz aceleci olduğunu söylüyor. Henüz sadece bir film için sözleşme imzalamış, çevresine dostlar (ya da şöhretlerin etrafında dolanıp duran asalaklar anlamında bir “maiyet”) toplaması için önünde uzun bir yol varmış. Kurallara saygı göstermeli ve partiye yalnız gitmeliymiş.

Aktris, nasihatı için genç kadına teşekkür ediyor. Az sonra bir garsonun geldiğini görünce, yarılanmış şampanya kadehini yine tepsiye bırakıp dolusunu alıyor.

İgor/Gunther, “Bence bu kadar hızlı içmemelisiniz,” diyerek kadehi nazikçe elinden alıp yan tarafa döküyor.

Aktris ilkin tepki gösterecek gibi oluyorsa da, adamın kendisine içten bir ilgi gösterdiğini fark edince, haklı olduğunu kabulleniyor.

“O kadar heyecanlıyım ki,” diyor. “Biraz sakinleşmeliyim. Bir puronuzu alabilir miyim?”

“Ne yazık ki, bir tane var yanımda. Kaldı ki, nikotin yatıştırıcı değil, uyarıcı olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır.”

Puro. Eh, ikisi biçim olarak benzer birbirine, ama tek ortak yanları da bu. İgor’un ceketinin iç cebinde bir ses bastırıcı ya da daha yaygın adıyla bir susturucu var. Uzunluğu yaklaşık on santim, İgor’un pantolon cebindeki Beretta’nın namlusuna takıldı mı mucizeler yaratabilir, GÜM! diye patlayan bir tabancanın sesini *ffff* sesine dönüştürebilir.

Sesin bastırılmasının nedeni, silah ateşlendiğinde birkaç basit fizik kuralının gerçekleşmesidir. Tabancadaki merminin fırlatılabilmesi için, merminin arkasındaki barut ateşlenir. Barutun yanmasıyla sıcak gaz basınç yapar ve mermi ileriye doğru fırlatılır. Mermi ateşlendiğinde çıkan yüksek ses de, merminin ardındaki büyük basınçtan kaynaklanır. Susturucu takıldığında, namludan çıkan basınç susturucu içinde birikir, sıcak gazın basıncı düşer, böylece tabancadan çıkan ses azalır. Susturucu, mermi yolunu etkilediği için, uzun menzilli atışlarda yararsızdır, ama yakından atışlar için biçilmiş kaftandır.

İgor sabırsızlanmaya başlıyor. Ewa ile kocası davetlerini iptal etmiş olabilirler mi? Ya da –bir an başı döner gibi oluyor– zarfı onların kaldığı süitin kapısının altından atmış olabilir mi?

Hayır, mümkün değil; çok büyük bir talihsizlik olur bu. Ölenlerin ailelerini düşünüyor. Eğer biricik amacı hâlâ, ona hiç layık olmayan bir adam uğruna kendisini terk eden kadını yeniden elde etmek olsaydı, tüm yaptıkları boşa gitmiş olurdu.

Soğukkanlılığını yitirmeye başlıyor. Ona gönderdi-

gi tüm mesajlara karşın, Ewa bu yüzden onunla bağlantı kurmaya kalkışmamış olabilir mi? Ortak dostlarını şimdiye kadar iki kere aradı, ama hiçbir haber olmadığını öğrendi.

Kuşkusu kesinlik kazanmaya başlıyor. Evet, ikisi de ölmüş olmalı. Bu, aktrisin “asistan”ının ani ayrılışını ve büyük modacının yanında görünmesi beklenen on dokuz yaşındaki mankenle neden kimsenin ilgilenmediğini açıklıyor.

Tanrı, onu, hak etmediği bir kadını sevdiği, hem de çok sevdiği için cezalandırıyor muydu? Eski karısı, önünde koca bir hayat olan, belki de kansere bir tedavi bulacak ya da insanların gezegeni yok etmekte olduklarını kavramalarını sağlayacak genç bir kadını boğmak için onun ellerini kullanmıştı. Ewa cinayetle ilgili hiçbir şey bilmiyor olabilirdi, ama İgor’a o zehirleri kullandırtan o olmuştu. İgor, yalnızca bir tek dünyayı yok etmek zorunda kalacağından ve mesajın alıcısına ulaşacağından kuşku duymamıştı. Yanına küçük bir cephane aldığı anda, bunun sadece bir oyun olduğunu düşünüyordu; Ewa’nın, ilk gece partiye gitmeden önce bir kadeh şampanya almak için bara uğrayacağından, onun oradaki varlığını sezeceğinden ve çevresinde yol açtığı tüm kötülük ve felaketlerden ötürü bağışlanmış olduğunu anlayacağından emindi. İgor, bilimsel araştırmaların, uzun süre birlikte olmuş insanların, birbirlerinin tam olarak nerede olduğunu bilmeseler bile, birbirlerinin varlığını hissedebildiklerini ortaya koyduğunu biliyor.

Ama öyle olmadı. Ewa’nın geçen geceki kayıtsızlığı –ya da belki de ona yaptıklarından ötürü duyduğu suçluluk– sütunun arkasına saklanmaya çalışan, ama masanın üstüne yeterince ipucu verecek kadar Rusça ekonomi dergileri bırakmış olan adamı fark etmesini önlemişti. Âşk olduğunuz zaman hayatınızın aşkını her yerde –sokakta, bir partide ya da tiyatrodan– göreceğinizi hayal edersiniz, fakat Ewa ısıltılı bir yaşamı aşka tercih etmişti belki de.

İgor artık sakinleşmeye başlıyor. Ewa yeryüzünün en

güçlü zehriydi, hidrojen siyanürle öldürülmesi hiçbir şey değildi. Çok daha kötüsünü hak ediyordu.

İki genç kadın konuşmaya devam ediyorlar; İgor onlardan uzaklaşıyor; yaptığı işi kendi eliyle mahvetmiş olmanın korkusuyla paniğe kapılmak istemiyor. Yalnız kalmaya, sükûnete ve bu ani yön değişikliği karşısında hızla harekete geçebilmeye ihtiyacı var.

Başka bir grubun yanına gidiyor; sigarayı nasıl bırakacaklarını heyecanlı heyecanlı tartışıyorlar. Bu, o dünyanın en gözde konularından biri: dostlarınıza, düşmanı yenmek için gerekli irade gücüne sahip olduğunuzu göstermek. İgor, zihnini biraz olsun dağıtabilmek için, kışkırtıcı bir davranış olduğunu bile bile bir sigara yakıyor.

Elinde bir bardak portakal suyu bulunan, pırlantalarla boğulmuş, iskelet gibi bir kadın, “Biliyorsunuz, sağlığınıza için çok zararlı,” diyor.

İgor, “Yaşamak bile sağlığa zararlı,” diye cevap veriyor. “Eninde sonunda ölüyor insan.”

Erkekler gülüyorlar. Kadınlar bu yeni gelen adamı merakla süzüyorlar. Ama tam o sırada, koridorda –İgor’un durduğu yerden on beş metre kadar ötede– fotoğrafçılar bağırışmaya başlıyorlar:

“Hamid! Hamid!”

Bahçede dolaşanların araya girmesine karşın, uzaktan bile, modacı ile yanındaki kadını, dünyanın başka yerlerinde birlikte salonlara girdikleri, bir zamanlar aynı tutku ve zarafetle elini tutan o kadını görebiliyor.

Rahat bir nefes almasına kalmadan, İgor’un dikkatini çeken ve başını çevirmesine yol açan başka bir şey oluyor: Az önce bir adam bahçenin öbür tarafından içeri girdi ve güvenlikçiler tarafından durdurulmadı. Adam birini arıyormuş gibi çevreye bakınıyor, ama kalabalıkta bir dostunu aramadığı çok açık.

İgor, yanına gittiği gruba veda etmeden, hâlâ konuşup durmakta olan iki genç kadının yanına dönüyor. Akt-risin elini eline alıyor ve kara kaşlı kıza sessizce dua ediyor. Kuşku duyduğu için bağışlanmasını istiyor; biz in-

sanlar saflıktan o kadar uzağız, bize cömertçe sunulan mutlulukları anlamakta o kadar yetersiziz ki.

Aktris, elini çekmeksizin, “Biraz fazla hızlı değil misiniz?” diyor.

“Evet, öyleyim, ama bana anlattıklarına bakılırsa, bugün hayatında her şey biraz fazla hızlı.”

Genç kadın gülüyor. Dertli kız da gülüyor. Polis, İgor’u fark etmeksizin yanlarından geçiyor. Kendisine, kırk yaşlarında, kır saçlı, ama yalnız başına olan erkekleri araması söylenmiş.

21:20

Doktorlar, tahlil sonuçlarının düşündükleri gerçek hastalıktan tamamen farklı olduğunu gördükçe, bilime mi, yoksa kendilerine mi güveneceklerine bir türlü karar veremezler. Giderek deneyim kazandıkça içgüdülerine ağırlık vermeyi öğrenirler ve hastalarının gittikçe düzelmekte olduğunu görürler.

Başarılı işadamları, grafikler ve diyagramlar üstünde uzun uzun çalıştıktan sonra piyasanın eğiliminin tam tersi yönde davranırlar ve daha da zenginleşirler.

Sanatçılar, herkesin, “Bu iş olmaz. Böyle şeylerle kimse ilgilenmez,” dediği kitaplar yazıp filmler çekerler ve sonunda popüler kültürün ikonları olurlar.

Dinî önderler, vaazlarında, kuramsal olarak dünyanın en önemli şeyi olması gereken sevgi yerine, korku ve suçtan söz ederler ve toplantıları dolup taşar.

Var olan eğilime bir türlü karşı çıkamayan tek bir grup vardır: politikacılar. Herkesi memnun etmek isterler ve politik doğruluk kurallarına katı bir biçimde bağlı kalırlar. Sonunda istifa etmek, özür dilemek ya da kendilerine ters düşmek zorunda kalırlar.

Morris, bilgisayarında pencere üstüne pencere açıyor. Bunun teknolojiyle hiçbir ilgisi yok, sezgiyle ilgili bir şey. Dow Jones endeksiyle zihnini dağıtmaya çalıştıysa da, sonuçlardan hoşlanmadı. Galiba en iyisi, hayatının büyük bölümünü birlikte geçirdiği bazı karakterlere odaklanmak biraz.

Bir kez daha, Green River Canavarı Gary Ridgway'in, çoğu fahişе olan 48 kadını nasıl öldürdüğünü sakın sakın anlattığı videoya bakıyor. Ridgway, bunu, günahlarını bağışlatmak ya da vicdanını rahatlatmak istediğı için yapmıyor; savcı, eğer suçunu itiraf ederse idam cezasının ömür boyu hapse çevrilmesini istemişti, çünkü Ridgway uzun süre elini kolunu sallaya sallaya cinayetlerini işlemesine karşın, ardında kendisini mahkûm ettirmeye yetecek kadar kanıt bırakmamıştı. Ya da belki de giriştiğı bu dehşetengiz işlerden yorulmuştu, o kadar.

Ridgway'in düzenli bir işi vardı, püskürtme tabancasıyla kamyonları boyuyordu; kurbanlarını, o gün çalışıp çalışmadığına bağlı olarak hatırlayabiliyordu ancak. Peşinde bazen elliden fazla dedektif olmasına karşın, yirmi yıl boyunca ardında hiçbir imza ya da ipucu bırakmadan cinayet üstüne cinayet işlemeyi başarmıştı. Kayıttaki dedektiflerden biri, Ridgway'in çok zeki, işinin erbabı ya da iyi eğitim görmüş biri olmadığını, ama mükemmel bir katil olduğunu anlatıyor.

Sözün kısası, Ridgway hep aynı yerde yaşamış olduğu halde, bu dünyaya katil olmak için gelmişti. Dosyası, bir noktadan sonra, çözölemiyor diye rafa kaldırılmıştı.

Morris'in yüzlerce kez seyrettiğı bu video, geçmişte başka olayları çözmesi için ona esin vermişti, ama bugün öyle değil. O pencereyi de kapatıyor, 1978 ile 1991 arasında on yedi erkeğı öldürüp parçalara ayırmış olan "Milwaukee Yamyamı" Jeffrey Dahmer'in babasının yazdığı bir mektubu gösteren başka bir pencere açıyor:

Başlangıçta, tabii ki, polisin kendisini suçladığı bütün o şeyleri Jeff'in gerçekten yaptığına inanamadım. Kim oğlunun böyle şeyler yapmış olabileceğine inanabilir ki? Jeff'in bütün o şeyleri yaptığını söyledikleri yerlerde bulunmuştum. Polise göre mezbahaya dönmüş olan o odalarda ve bodrum katlarında bulunmuştum. Oğlumun buzdolabına bakmış ve karton süt kutularıyla teneke soda kutularından başka bir şey görmemiştim. Jeff'in bir teş-

rih masası ve ürkünç bir satanik sunak olarak kullandığını ileri sürdükleri o siyah masaya farkında olmadan dayanmıştım. Nasıl oldu da, bütün bunlar gizlenebildi benden – yalnızca oğlumun işlediği suçların o korkunç fiziksel kanıtları değil, bu suçları işleyen adamın, binlerce kez kucağıma aldığım çocuğun, gazetelere baktığımda yüzünün bana benzediğini gördüğüm insanın karanlık kişiliği de? Polis bana oğlumun öldüğünü söyleseydi, onun hakkında çok farklı şeyler düşünecektim. Acayip bir adamın oğlumu kandırarak izbe bir apartman katına götürdüğü, birkaç dakika sonra da ilaç verip uyuttuğu, boğup tecavüz ettikten sonra cesedini parçalara ayırdığı söylenseydi –yani 1991 Temmuz’unda birçok anne ve babaya söylemek zorunda kaldıkları o korkunç şeyleri bana söyleselerdi– ben de onlar gibi yapardım. Oğlumun yasını tutar ve onu öldüren adamın en ağır biçimde cezalandırılmasını isterdim. İdam edilmesini, edilmiyorsa da bizlerden sonsuza kadar ayrı tutulmasını isterdim. Sonra da oğlumu sevgiyle anmaya çalışırdım. Mezarını sık sık ziyaret eder, ondan acı ve sevgiyle söz eder, anısını elimden geldiğince yaşatmaya çalışırdım. Ama o anne ve babalara söylenen söylenmedi bana, oğlumun bir canı tarafından katledildiği söylenmedi. Onların oğullarını katledenin benim oğlum olduğu söylendi.

Satanik bir sunak. Charles Manson ve “aile”si. 1969’da üç kişi bir film yıldızının oturduğu eve girerek, evin oradan arabasıyla uzaklaşmakta olan genç bir adamın da aralarında bulunduğu üç kişiyi öldürdü. Ertesi gün iki cinayet daha işlendi: İkisi de iş dünyasından, evli bir çift öldürüldü. Manson bütün insanları öldürebilecek güçte olduğunu ileri sürdü.

Morris, kim bilir kaçınıcı kez, bu cinayetlerin arkasındaki adamın fotoğrafına bakıyor; adam, o günlerin ünlü bir pop müzisyeninin de bulunduğu hippî arkadaşlarının arasında, kameraya gülümsemiş. Barıştan ve aşktan söz ediyorlar, hepsi de son derece zararsız görünüyor.

Morris açtığı tüm pencereleri kapatıyor. Manson olayı, sinema ve ünlü kurbanlarla bağlantısı düşünüldüğünde, şu anda olup bitenlere çok yakın gibi. Lükse, tüketim toplumuna ve şöhrete karşı politik bir protesto sanki. Ama Manson o cinayetlerin arkasındaki beyindi yalnızca; kendisi hiç kimseyi öldürmemiş, bu işi müritlerine bırakmıştı.

Yok, bu olay öyle değil. Morris, bu kadar kısa zamanda çözüm bulamayacağını bildiren e-postalar göndermiş olmasına karşın, dedektiflerin seri katillerle ilgili her zaman kapıldıkları duyguyu yaşamaya başlıyor: Olay kişisel bir meseleye dönüşüyor.

Bir yanda, kuşkusuz bir başka meslekten bir adam var; kullandığı silahlara bakılırsa, cinayetleri önceden planladığı belli, ama tamamen yabancı olduğu bir yörede, yerel polisin gücü ve yeteneğinden bütünüyle habersiz. Bu bakımdan zaafları olan bir adam. Öte yanda, toplumdaki sapkınlarla uğraşmaya alışkın tüm güvenlik örgütlerinin birikmiş deneyimi var, ama öyle görünüyor ki bu becerikli amatörün işlediği cinayetleri durduramıyorlar.

Keşke şube müdürünün çağrısını kabul etmeseydi. İklimi daha iyi olduğu için Akdeniz'de yaşamaya karar vermişti, Akdeniz insanları daha neşeliydi, deniz yakındı, önünde uzun yıllar vardı, hayatın tadını çıkaracaktı.

Londra'daki görevinden, bu işin en iyisiyken ayrılmıştı. Şimdi uğrayacağı bir tek başarısızlık, hiç kuşkusuz meslektaşlarının kulağına gidecek, zorlu uğraşlar ve büyük özverilerle kazandığı ününü yitirecekti. Şöyle diyeceklerdi: "Morris, bölümümüze modern bilgisayarların alınması için direten ilk kişiydi, ama elinin altındaki bütün o teknolojiye rağmen, yeni bir çağın zorluklarıyla baş edemeyecek kadar yaşlı."

Düğmeye basıp bilgisayarı kapatıyor. Yazılım logosu belirdikten sonra ekran kararıyor. Aygıtın içinde, elektronik güçler sabit bellekten kopuyor ve geride hiçbir suçluluk, pişmanlık ya da güçsüzlük duygusu kalmıyor.

Morris'in bedeninin kapatma düğmesi yok. Beynin-deki devreler işlemeye devam ediyor ve doğrulanamazı doğrulamaya çalışarak, özsaygısını yaralayarak, ona mes-lektaşlarının haklı olduğunu söyleyerek hep aynı sonuçla-ra varıyor: Belki de yıllar içgüdülerini ve çözümleme yete-neğini *aldı götürdü*.

Morris mutfağa gidip son zamanlar sorun çıkar-tan *espresso* makinesinin düğmesine basıyor. Günümü-zün ev aletlerinde bir sorun çıktı mı, genellikle eskisi-ni atıp yenisini almak daha ucuza gelir. Neyse ki maki-ne bu kez çalışmaya karar veriyor da, Morris sakın sakın *espresso*'sundan bir yudum alıyor. Gününün büyük bölü-mü düğmelere; bilgisayarın, yazıcının, telefonun, ışıkla-rın, ocağın, kahve makinesi ve faks makinesinin düğme-lerine basmakla geçiyor.

Ama şimdi beyninin doğru düğmesine basması gere-kiyor. Polisten gelen belgeleri yeniden okumanın âlemi yok. Sırayla düşünmeli ve tekrar da olsa bir liste çıkar-malı.

- (a) Katil oldukça iyi eğitim görmüş ve en azından kullandığı silahlar konusunda bilgili. Onları nasıl kullanacağını iyi biliyor.
- (b) Bu yöreden değil; buralı olsaydı, ortalıkta daha az polis-in bulunacağı daha elverişli bir zamanı seçerdi.
- (c) Ardında açık seçik bir imza bırakmadığına göre, belli ki kimliğinin anlaşılmasını istemiyor. Bu çok açık görünebilir, ama böylesi "imzalar" çoğu kez, Canavar'ın kötülüklerine son vermeye çalışan Doktor'un çaresizliğinin yansımasıdır; Dr. Jekyll, "Lütfen tutuklayın beni. Ben toplum için bir tehlikeyim, kendimi kontrol edemiyorum," demektedir sanki.
- (d) Kurbanlarının en azından ikisine iyice yaklaşabilmesi, hiç etkilenmeden gözlerinin içine bakabilmesi, kılı kı-pırdamadan adam öldürmeye alışık olduğunu gösteriyor. O yüzden, daha önce bir savaşa katılmış olmalı.
- (e) Paralı, hem de çok paralı biri olmalı; çünkü Festival sı-

rasında Cannes'ın çok pahalı bir yer olması bir yana, içinde hidrojen siyanür bulunan zarf çok pahalıya patlamış olsa gerek. Yaklaşık 5 bin \$ ödemiş olmalı – 40 \$ zehir için, 4 bin \$ da paketleme için.

- (f) Uyuşturucu mafyasıyla, silah ticaretiyle ya da bu tür işlerle doğrudan bir ilgisi yok; öyle olsaydı, Europol peşinde olurdu. Bu tür suçluların çoğunun sandığının tersine, hemen yakalanmamalarının tek nedeni, henüz parmaklıkların arkasına konulmalarının vaktinin gelmediğinin düşünülmesidir. Yaptıkları iş için kendilerine büyük paralar ödenen ajanlar, sürekli olarak bunların adamlarının arasına sızarlar.
- (g) Yakalanmak istemediği için çok dikkatli davranıyor. Buna karşılık, bilinçaltını kontrol edemiyor ve istemeyerek de olsa belirli bir düzen içinde hareket ediyor.
- (h) Görüldüğü kadarıyla tamamen normal ve kuşku uyandırmayacak biri; ölüme sürüklediği insanların güvenini kazanabilecek, sevecen ve dost canlısı biri bile olabilir. Kurbanlarıyla biraz zaman geçiriyor; bunlardan ikisi kadın ve ona erkeklerden daha çok güvendikleri anlaşılıyor.
- (i) Kurbanlarını seçmiyor. Her yaştan ve her toplumsal sınıftan kadınlar ya da erkekler olabiliyorlar.

Morris bir an duraksıyor. Bütüne uymayan bir şey var.

Listeyi iki-üç kez yeniden okuyor. Dördüncü okumada, gediği saptıyor.

- (c) Ardında açık seçik bir imza bırakmadığına göre, belli ki kimliğinin anlaşılmasını istemiyor.

Bu katil, Manson gibi dünyayı temizlemeye ya da Ridgway gibi kasabasını günahlardan arındırmaya çalışmıyor; Dahmer gibi, tanrılara kurbanlar sunmaya çalışmıyor. Çoğu canı yakalanmak istemez, ama Zodyak ya da Karındeşen Jack gibi bazıları gazetelerin başlıklarına çık-

mak, şan şöhret sahibi olmak için teşhis edilmek isterler. Bazıları, belki de, yıllar sonra tavan arasında tozlu bir hatıra defteri bulduklarında torunlarının kendileriyle gurur duyacağını düşünürler. Bazılarının bir misyonu vardır: örneğin, fahişeleri sokaklara çıkmayı göze alamayacak kadar korkutarak onlardan kurtulmak. Psikanalistler, seri katillerin, vermeye çalıştıkları mesajın en sonunda alındığı kanısına vardıkları zaman cinayet işlemekten aniden vazgeçtikleri sonucuna varmışlardır.

Tamam işte! Bunu neden daha önce düşünemedi ki?

Çok basit bir nedenle: Çünkü polisi iki farklı yönde soruşturma yapmaya, hem katilin *hem de* onun mesaj gönderdiği kişinin peşine düşmeye yöneltecekti. Bu Cannes katili insanları çok hızlı öldürüyor. Morris, yakında mesaj alınır alınmaz duracağından emin. En fazla iki-üç güne kadar. Ve kurbanlarının hiçbir ortak yanı olmadığı anlaşılan öteki seri cinayetlerde olduğu gibi, mesajın hedefi tek bir kişi olmalı.

Morris bilgisayarını yeniden açıyor, şube müdürüne güvence veren bir e-posta gönderiyor.

“Hiç merak etmeyin, cinayetler pek yakında, Festival sona ermeden duracak.”

Sırf Fransız yetkililerin işinin erbabı biri olarak kendisine ne kadar saygı duyduklarını, onlara ne kadar yardımcı olduğunu, hâlâ sonradan doğru çıkacak sonuçlara varabildiğini, sandıkları kadar yaşlanmış olmadığını bilsin diye, e-postayı Scotland Yard’daki bir arkadaşına da iletiyor.

Şöhreti tehlikede, ama vardığı sonucun doğru olduğundan kuşkusu yok.

22:19

Hamid cep telefonunu kapatıyor. Dünyanın geri kalan kısmında neler olup bittiğiyle hiç ilgilenmese de, son yarım saattir telefonuna iğrenç mesajlar yağıyor.

Bu da, film yapmak gibi saçma bir fıkirden vazgeçmesi için bir işaret. Şeyhin ve kendi karısının öğütlerini dinleyeceği yerde, gururunun onu ele geçirmesine izin verdi besbelli. Kendi kendiyile bağını yitirmeye başlıyor; kendi başına asla gelmeyeceğine inanmış olsa bile, lüks ve şaşaa onu da zehirlemeye başlıyor.

Yarın, her şey yatıştıktan sonra, Cannes'da toplanmış olan dünya medyası için bir basın toplantısı düzenleyecek ve şimdiye dek büyük miktarda para yatırmış olmasına karşın projesini geri çekeceğini, çünkü "ilgili kişilerden hepsinin paylaştığı bir hayal olsa da, bu kişilerden birinin artık aramızda bulunmadığını" açıklayacak. Gazetecinin biri mutlaka, aklında başka projeler olup olmadığını soracak; henüz bunları konuşmak için çok erken olduğunu söyleyerek "aramızdan ayrılanın anısına saygı duymalıyız" diyecek.

Asgari saygı sahibi biri bile, tıpkı onun şimdi duyduğu gibi, ilk filminde oynayacak olan aktörün zehirlenip öldürülmesi, seçtiği yönetmenin ise -artık hayati tehlikesi kalmasa da- hâlâ hastanede olması karşısında büyük üzüntü duyar; ama aslında her iki olay da açık bir mesaj içeriyor: Sinemadan uzak dur! Onun dünyası değil sine-

ma; üstelik büyük para yatırmak zorunda, karşılığında ise hiçbir şey kazanmayacak.

Sinemayı film yapımcılarına, müziği müzisyenlere, edebiyatı da yazarlara bırak. İki ay önce bu maceraya atıldığından beri karşısına sorundan başka bir şey çıkmadı; devasa egolarla boğuştu, acayip bütçeleri reddetti, yeni baştan her yazıldığında öncekinden beter hale gelen senaryoları düzeltti, sinema hakkında hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranarak onu küçümsediklerini belli eden film yapımcılarına tahammül etmek zorunda kaldı.

Niyeti son derece masumaneydi: anavatanının kültüryüyle ilgili, çölün güzelliğini, Bedevilerin kadim bilgeliğini, şerefli yaşamlarını anlatan bir film yapmak. Her ne kadar şeyh özgün yolundan sapmamasını söylemiş olsa da, bunun kabilesine vefa borcu olduğunu hissediyordu.

“İnsanlar çölde yollarını kaybeder, çünkü serap görüp yanırlar. Modacılıkta harika bir iş çıkarıyorsun; bütün enerjini buna yöneltmelisin.”

Gelgelelim, Hamid daha da ilerlemek, insanları nasıl şaşırtabileceğini kanıtlamak, yükselmek, risk almak istiyordu. Bu yüzden gururuna yenilerek günah işlemişti, ama aynı şeyi bir daha asla yapmayacaktı.

Gazeteciler onu soru yağmuruna tutuyorlar – anlaşılan haberler daha da hızlı yayılıyor artık. Henüz ayrıntılarla ilgili bir şey bilmediğini, ama ertesi gün geniş bir açıklama yapacağını söylüyor. Güvenlik görevlilerinden biri yardımına yetişip basına çifti rahat bırakmalarını söyleyene dek aynı yanıtı defalarca tekrarlıyor.

Asistanlarından birini çağırıyor ve bahçedeki kalabalığın içinden Jasmine’i bulup getirmesini söylüyor. Birlikte birkaç fotoğraflarının çekilmesi, aralarındaki anlaşmayı doğrulayan bir basın bildirisi yayımlanması ve ekim ayında Paris’te yapılacak Moda Haftası’na kadar konuyu gündemde tutacak iyi bir PR elemanı gerekiyor. Daha sonra, Belçikalı modacıyı da kendisine katılmak için ikna etmeye çalışacak; işlerini gerçekten beğendi ve kendi grubuna hem para hem de itibar kazandıracağına inanıyor; yine de,

kadının, sadece en iyi mankenimi istediği için işlerimi satın almaya çalışıyor, diye düşündüğünü de biliyor. Şu sırada ona teklif götürmek fiyatı yükseltmekle kalmaz, zarif bir davranış da olmaz. Her şeyin vakti var; en iyisi uygun zamanı kollamak.

Ewa gazetecilerin sorularından rahatsız olmuş görünüyor.

“Artık gitsek iyi olur bence,” diyor.

“Hiç de olmaz. Taş kalpli biri değilim, bildiğin gibi, ama bana her zaman söylediğin şeyi, yani sinema işine girmemem gerektiğini doğrulayan bir olay yüzünden de keyfim kaçacak değil. Şimdi, mademki bir partiye geldik, bitene kadar burada kalacağız.”

İstemedenden de olsa sesi biraz sert çıkıyor, ama Ewa fark etmiş görünmüyor; sanki aşkına da nefretine de tümüyle yabancılaşmış. Hamid daha dengeli bir ses tonuyla ekliyor:

“Bu parti harika değil mi sence? Ev sahibimiz burada, Cannes’da olabilmek için bir servet harcamıştır; bu görkemli akşam davetine katılmak üzere seçilmiş şöhretlerin seyahat ve konaklama masrafları da cabası... Ama tüm bedava tanıtımlar onun kâr hanesine yazılacak nasılsa; gazetelerde, dergilerde tam sayfa verilecek, televizyon kanallarında en çok izlenen saatte, gösterecek bir şey bulamayan kablolu kanallarda saatlerce yer alacak. Kadınlar onun mücevherlerini şan şöhretle özdeşleştirecek, erkekler onun saatlerini güçlü ve zengin olduklarının kanıtı olarak takacaklar. Gençler ise moda sayfalarına bakıp şöyle düşünecekler: ‘Bir gün ben de orada olacağım ve işte bunları takacağım...’”

“Lütfen gidelim artık. Bu partiyle ilgili çok kötü şeyler hissediyorum.”

Bu, bardağı taşıran son damla oldu. Gün boyunca karısının huysuzluğuna hiç ses çıkarmadan tahammül etmişti. Yeni mesaj gelip gelmediğine bakmak için ikide bir cep telefonunu açıyordu; Hamid gerçekten garip bir şeyler döndüğünü düşünmeye başlamıştı artık. Yoksa başka

bir erkek mi? Otel barında gördüğü eski kocası belki de bir buluşma ayarlamak için elinden geleni yapıyor. Eğer öyleyse, karısı içine kapanacağına neler hissettiğini neden söylemiyor ona?

“Bana kötü hislerden söz etme. İnsanların neden bunun gibi partiler düzenlediğini anlatmaya çalışıyorum sana. Her zaman hayal ettiğin gibi moda işine gireceksen ya da *haute couture* giysiler satan dükkânını yeniden açarsan, belki bir şeyler öğrenirsin diye. Ha, bu arada, dün gece eski kocanı barda gördüğümü söylediğimde, mümkün değil, diye itiraz ettin. Onun yüzünden mi cep telefonuna bakıp duruyorsun?”

Ewa, “Neden burada olsun ki?” diyor, ama içinden, “Senin film projeni kimin mahvettiğini biliyorum. Ayrıca, daha beterini yapabileceğini de biliyorum. Tehlikede-yiz burada, lütfen gidelim,” diye geçiriyor.

“Sorumu yanıtlamadın.”

“Yanıtım ‘evet’. Onun yüzünden cep telefonuma bakıp duruyorum, çünkü onu tanıyorum, buralarda bir yerde olduğunu biliyorum ve korkuyorum.”

Hamid gülüyor.

“Ama ben de buradayım.”

Ewa bir kadeh şampanya alıp bir dikişte içiyor. Hamid kadının onu kıskırtmak istediğini düşünerek ses çıkarmıyor.

Telefonuna mesaj olarak gelen son haberi unutmaya çalışarak ve hâlâ, yemek servisinin yapılacağı odaya geçilmeden önce Jasmine’le birkaç fotoğrafının çekilebileceğini umarak çevresine bakınıyor. Aktörün ölümü daha kötü bir zamana rastlayamazdı. Tanınmamış bir mankenle yaptığı sözleşmeyi kimse sormuyor artık; oysa yarım saat önce tüm basın bununla ilgileniyordu. Artık ilgilenmiyor.

Bu pırıltılı dünyada onca yıl geçirmesine karşın daha öğreneceği çok şey var: İmzaladığı sözleşme hemen unutulmuştu, ama partinin sahibi medyanın ilgisini canlı tutmayı başarmıştı. Oradaki gazetecilerin ve fotoğrafçıların hiçbirini partiyi bırakıp gerçekten neler olduğunu öğ-

renmek için polis merkezine ya da hastaneye gitmemiști. Hepsinin moda alanında çalıştıklarını kabul etmek gerekse de, editörleri onlardan partiyi terk etmelerini istemeye cesaret edememiş olmalıydı; çünkü cinayetlerle sosyete haberleri aynı sayfalarda yer almıyordu.

Pahalı mücevher yapımcıları sinematografik maceralara karışmazlar. Büyük girişimciler, halen dünyada oluk oluk kan akıyor olsa da, insanların lüksün ulaşılmaz ama ideal dünyasına ilişkin fotoğrafları her zaman tercih ettiklerini bilirler.

Yan komşuda ya da sokak ortasında cinayetler işlenebilir, ama bunun gibi partiler ancak yüksek sosyete de görülür. Sıradan ölümlüleri bu mükemmel partiden daha fazla ilgilendiren bir şey olabilir mi? Mücevheratçının geleneksel partisinin bu sefer Cannes'da yapılacağı, davetiyelerin çoktan dağıtıldığı aylar önce yayımlanan basın bültenleriyle duyurulmuştur. Davetiyelerin tümünün gönderildiği pek de doğru sayılmaz; konukların yarısı, bu tarihi boş bırakmaları istenen nazik bir uyarı almış olmalı.

Tabii onlar da daveti hemen yanıtlayıp o tarih için uçak biletlerini almış ve sadece kırk sekiz saat kalacak olmalarına karşın on iki günlük otel rezervasyonu yaptırmışlardır. Hâlâ Süpersınıf'ın bir üyesi olduklarını herkeşe kanıtlama ihtiyacı içindedirler; iş anlaşmaları yapmak, kapalı kapıları açmak ve egoları beslemek için paha biçilmez bir üyeliktir bu.

Cömertçe dağıtılan davetiye iki ay sonra gelecektir. Bunun üzerine kadınlar davette ne giyeceklerinin kaygısına kapılacak, erkekler ise bazı tanıdıklarına davetten önce barda buluşarak iş konuşmak isteyip istemediklerini soracaklardır. Bu, "Ben partiye davet edildim. Ya sen?" demenin erkekçe bir yoludur. Tanıdıkları kişi çok meşgul olduğunu, söz konusu tarihte Cannes'a gidip gidemeyeceğinden emin olmadığını söylese bile, mesaj yüksek sesle ve apaçık biçimde verilmiş sayılır: O "yoğun gündem" partiye henüz davet edilmemiş olduğu için uydurulmuş bir bahanedir.

Birkaç dakika sonra, o “çok meşgul adam” dostlarını, danışmanlarını, iş arkadaşlarını kendisine davetiye bulmaları için seferber edecektir. Bu da, ev sahibinin, konuk listesinin ikinci yarısını artık yapabileceği anlamına gelir; ikinci yarı üç temel üstüne kurulu olacaktır: güç, para, bağlantılar.

Mükemmel parti.

Profesyonel bir ikram ekibiyle anlaşılır. Günü geldiğinde, mümkün olduğunca çok alkollü içki, tercihen Fransa'nın efsanevi ve yenilmez şampanyası sipariş edilir. Başka ülkelerden gelen konuklar onlara ülkede üretilen, dolayısıyla tahminlerinden çok ucuza gelen bir içki ikram edildiğinin ayırında değildirler. Kadınlar –tıpkı o sırada Ewa'nın hissettiği gibi– kadehteki altın renkli içkinin giysileriyle, ayakkabılarıyla ve çantalarıyla en uyumlu içki olduğu duyguları içindedirler. Erkeklerin ellerinde de birer kadeh vardır, ama çok daha az içerler; onlar bir rakiple barış yapmak, bir toptancıyla ilişkileri güçlendirmek ya da ürünleri için olası bir dağıtımciyla tanışmak için gelmişlerdir. Bunun gibi gecelerde yüzlerce kartvizit el değiştirir; bu alışverişin çoğu da profesyoneller arasında olur. Tabii ki birazı, kartların basıldığı kâğıt kadar değerleri olmadığını bilen güzel kadınlara verilir; insan buraya hayatının aşkını bulmaya gelmez, iş bağlamaya, göz kamaştırmaya ve mümkünse biraz eğlenmeye gelir. Eğlenmek keyfe keder sayılır ve pek de önemi yoktur.

Bu gece burada olan insanlar hayalî bir üçgenin üç köşesinden kopup geliyorlar. Bir köşede, her şeye sahip olan, günlerini özel bir kulüpte golf oynayarak, öğle yemeği yiyerek ya da öylesine takılarak geçiren ve bir mağazaya girdiklerinde, istedikleri her şeyi fiyatını sormadan satın alabilen kişiler var. Doruğa ulaştıklarında, daha önce akıllarına hiç gelmemiş bir şeyin ayırına vardılar: Yalnız kalmaya dayanamıyorlar. Karılarıyla ya da kocalarıyla baş başa kalmaya katlanamıyorlar ve insanlığı değiştirebilecekleri kanısına kapıldıklarından, sanki her an iş başında olmaları gerekiyor; oysa emekliye ayrılalı beri, gün-

lük hayatlarının orta sınıfa mensup birininki kadar sıkıcı olduğunu keşfettiler: Kahvaltı et, gazeteleri oku, ögle yemeği ye, biraz kestir, akşam yemeği ye, biraz televizyon seyret. Aldıkları akşam davetlerinin çoğunu kabul ediyorlar. Hafta sonları toplumsal ve sportif etkinliklere katılıyorlar. Tatillerini en gözde mek nlarda geçiriyorlar (artık  alışmıyor olsalar da, hâlâ “tatil” diye bir şey olduğu kanısındalar).

Üçgenin ikinci köşesinde, henüz hayatta hiçbir şeyi becerememiş, her-şeye-sahip-olanların direnişlerini kırmak, hırçın sularda kürek çekmek, anaları ya da babaları hastanede olsa bile mutlu görünmek için ellerinden geleni yapan, sahip bile olmadıkları şeyleri satmaya hazır kişiler var.

Son olarak da, zirvedekiler, Süpersınıf var.

Bir parti için ideal karışım bu. Zirveye ulaşmış olsalar da normal yaşamlarını sürdürenlerin bir köşede birkaç kuşağa yetecek kadar paraları vardır, ama nüfuzları azalmıştır ve çok geç de olsa, gücün servetten önemli olduğunun ayırdına varmışlardır. Henüz zirveye varamamış olanlar tüm enerjilerini ve hırslarını partinin bütün hızıyla sürmesine harcarken son derece iyi bir izlenim bıraktıklarını zannederler, ama partiyi izleyen haftalarda, dağıttıkları onca kartvizite karşın kimsenin onları aramadığını g recektlerdir. Son olarak, yukarıların pek r zg rlı olduğunu, g c l  bir esintinin onları uçuruma yuvarlayacağını bilerek zirvenin çevresinde dolananlar gelir.

 nsanlar onunla konuşmak için yanına gelip duruyor, ama kimsenin cinayetten söz ettiği yok; ya böyle şeylerin olmadığı bir dünyada yaşadıkları için haberleri olmadı ya da konuyu nezaketlerinden açmıyorlar, ama bu da pek inandırıcı gelmiyor.  evresine bakınırken, moda dünyasında en çok nefret ettiği şeyi görüyor: hâlâ yirmi yaşındaymış gibi giyinen orta yaşlı kadınlar. Artık giyim tarzlarını değiştirme zamanının geldiğini ayırt edemiyorlar mı? Biriyle konuşuyor, bir başkasına gülümsüyor, di-

ğerine nazik sözleri için teşekkür ediyor, Ewa'yı hâlâ tanımayan birkaç kişiye onu takdim ediyor. Tüm bunlar sırasında aklında tek bir şey var: beş dakika içinde Jasmine'i bulmak ve fotoğrafçılara poz vermek.

Bir sanayici ve karısı son karşılaşmalarını ayrıntılarıyla anlatıyorlar, ama başını son derece emin bir tavırla sallıyor olsa da, Hamid'in bu karşılaşmayla ilgili en ufak bir fikri bile yok. Yaptıkları seyahatlerden, tanıdıkları insanlardan, ilgilendikleri projelerden söz ediyorlar. "Mutlu musunuz?" ya da "Yaşadığımız bunca şeyden sonra, zaffer aslında nasıl bir duygu?" gibi gerçekten ilginç konulara girmeye hiç kimsenin niyeti yok. Onlar Süpersınıf'ın bir parçası, o yüzden kendi kendilerine, "Düşlediğim her şeye sahip oldum artık, peki nasıl bir gelecek bekliyor beni?" diye soruyor olsalar da, tatmin olmuş ve görevini yerine getirmiş gibi davranmak zorundalar.

Daracık pantolon ve Hint tuniği giymiş, çizgi roman kahramanı gibi görünen sefil bir yaratık yanına yaklaşıyor.

"Bay Hamid, çok üzgünüm..."

"Kimsiniz siz?"

"Sizin için çalışıyorum, efendim."

Ne saçma.

"Bakın, şimdi meşgulüm. Ayrıca da bu geceki üzücü olaylar konusunda bilinmesi gereken her şeyden haberim var; dolayısıyla endişe etmenize gerek yok."

Yaratık yine de yerinden kımıldamıyor. Hamid adamın varlığından tedirgin olmaya başlıyor. Özellikle yakınındaki dostların o dehşet verici "sizin için çalışıyorum, efendim" laflarını duymuş olmaları yüzünden. Ne düşünecekler şimdi?

"Bay Hamid, filminizde oynayacak aktrisi getirecektim size. Bir telefon görüşmesi için onu yalnız bırakmak zorunda kaldım, ama..."

"Sonra. Şu sırada Jasmine Tiger'la buluşmak üzereyim."

Tuhaf yaratık uzaklaşıyor. Filminde oynayacak akt-

rismiş! Zavallı kız! Aynı gün içinde hem işe girdi hem de aynı işten kovuldu.

Ewa bir elinde şampanya kadehini, öteki elinde sönmüş sigarasıyla cep telefonunu tutuyor. Sanayici cebinden altın bir çakmak çıkarıp Ewa'nın sigarasını yakmak istiyor.

"Hayır, teşekkür ederim. Kendim yakarım," diyor. "Daha az sigara içebilmek için özellikle iki elimi de dolu tutuyorum."

Aslında, "Bana inanmamakta direnen, hayatımla, başımdan neler geçtiğiyle şu kadarcık bile ilgilenmemiş olan bu geri zekâlıyı korumak için cep telefonum elimin altında olsun istiyorum. Bir mesaj daha gelecek olursa olay çıkaracağım; o zaman ister istemez beni de alıp partiyi terk etmek zorunda kalacak. Sonradan beni azarlasa bile, hiç olmazsa hayatını kurtardığımı düşünerek avutabilirim kendimi. Katilin kim olduğunu biliyorum. Mutlak Şeytan'ın varlığını çok yakından hissedebiliyorum," demek istiyor.

Bir görevli, konuklara yemek salonuna geçmelerini söylemeye başlıyor. Hamid Hussein kaderini sızlanmadan kabullenmeye hazır. Fotoğraf çekimi, kızla birlikte merdivenlerden çıkacağı yarına kadar bekleyebilir. O sırada asistanlarından biri beliriyor.

"Jasmine Tiger burada değil. Gitmiş olmalı."

"Zararı yok. Burada buluşacağımızı söylemeyi unutmuşlardır belki."

Bu tür durumlarla uğraşmaya alışık biriymiş gibi, çok sakin görünüyor. Oysa içten içe öfkeden köpürüyor. Partiyi terk etmiş, öyle mi? Kendini ne zannediyor bu kız?

Ölmek o kadar kolay ki. İnsan bedeni yaratılış olarak dünyanın en etkileyici mekanizmalarından biri olabilir, ama küçücük bir mermi belirli bir hızla girip bir kesik attı mı, işi bitirir.

Sözlüklerdeki tanımına göre ölüm, yaşamın sonu (ayrıca yaşamın da düzgün bir tanımı yapılmalı); beynin ça-

lışması, soluk alma, kalbe giren ve çıkan kanın dolaşımı gibi, bedenın yaşamsal işlevlerinin kalıcı olarak felce uğraması demektir. Bu kalıcı felce yalnızca iki şey direnir: birkaç gün, bazen de birkaç hafta uzamayı sürdüren tırnaklar ile saçlar.

İş dinlere gelince, bu tanım değişir. Bazıları için ölüm daha üstün bir duruma geçiştir; kimileri içinse geçici bir durumdur ve bedende meskûn olan ruh ileride, ya günahlarının kefaretinı ödemek ya da önceki yaşamında ona layık görülmeyen hazları yeni yaşamında tatmak üzere geri gelecektir.

Yanındaki genç kadın son derece hareketsiz bir halde duruyor. Ya şampanya iyice çarptı ya da etkisi tümüyle geçince, artık orada kimseleri tanımadığının, böyle bir partiye ilk ve son kez davetli olabileceğinin, düşlerin bazen karabasana dönüştüğünün ayırđına vardı. Daha hüznü görünen öteki kıızla birlikte uzaklaştığında, birkaç adamın aktrise yanaştığını, ama kızın hepsinden rahatsız olduğunu fark etmişti. Kız onu yeniden karşısında görünce, partinin geri kalanı boyunca kendisiyle kalmasını rica etti. İgor'a arabası olup olmadığını da sordu, çünkü cebinde beş kuruş yoktu, yanındaki adamın da geri döneceğı yok gibiydi.

“Evet, elbette. Sizi memnuniyetle götürürüm evinize.”

Bunu planlamamıştı, ama konukları izleyen polisi gördüğünden, biriyle birlikteymiş gibi görünmenin daha iyi olacağını biliyordu. Oradaki, kimliğı belirsiz ama önemli kişilerden biri, yanında kendinden çok daha genç bir kadınla dolaştığı için gururlu bir adam gibi görünecekti; bu da öyle bir yerin kurallarına mükemmel bir biçimde uyuyordu.

“Sizce içeri girsek mi artık?”

“Evet, ama ben bu işleri bilirim. En iyisi herkes oturma kadar beklemek. Bazı masalarda belirli kişiler için ayrılmış yerler olur. Oturmamamız gereken bir yere oturarak kendimizi utanç verici bir duruma düşürmeyelim, değil mi?”

Kızın, bir an için, o ayrılmış yerlerden birine sahip olmayan bir adamla birlikte olduğu için azıcık hayal kırıklığına uğradığını fark ediyor.

Garsonlar bahçenin dört bir yanına dağılmış boş kadehleri topluyorlar. Kıvırtıp durarak partideki erkek konuklara hayatın hâlâ ilgi çekici olabileceğini, kadın konuklara ise biraz daha yağ aldırma, botoks, silikon ya da estetik cerrahi yaptırmaları gerektiğini anımsatan mankenler, üstünde durdukları o gülünç yerlerden iniyorlar.

“Lütfen içeri girelim. Yemek yemem lazım. Yemezsem hasta olacağım.”

Kız koluna giriyor ve üst kattaki salona doğru yürüyorlar. Ewa'ya gönderdiği son mesajın alınıp bir kenara atıldığı sanılabilir, ama eski karısı kadar kokuşmuş bir kadından neler beklenebileceğini artık biliyor. Kara kaşlı melek yanı başında hâlâ; teorik olarak ünlü modacının gelişine odaklanmış olması gerekirken, tam zamanında dönüp sivil polisi fark etmesini sağlayan da o oldu.

“Tamam, içeri gireceğiz.”

Merdivenlerden çıkıp yemek salonuna giriyorlar. Bunu yaparlarken, kıza kolundan çıkmasını, kimi arkadaşlarının durumu yanlış yorumlayabileceklerini nezaaketle söylüyor.

“Yani evli misiniz?”

“Hayır, boşandım.”

Evet, diye düşünüyor Ewa; haklıydı, önsezileri doğruydı; o gece boyunca karşılaştıkları sorunlar az önce gördüğü şeyle kıyaslanamaz bile. İgor'un bir film festivalinde bulunması için mesleki bir nedeni olmadığına göre, buradaki varlığının yalnızca bir tek olası gerekçesi bulunabilir.

Hamid, “İgor!” diyor.

Kendinden çok genç bir kadının eşliğindeki adam doğrudan Hamid'e bakıyor. Ewa'nın kalbi hızla çarpmaya başlıyor. Hamid'e, “Ne yapıyorsun?” diyor.

Hamid masadan kalkmış bile. Ne yaptığından ha-

beri bile yok. Her şeyi yapabilecek olan Mutlak Sınırsız Şeytan'a doğru yürüyor. Hamid, İgor'un sıradan bir yetişkin olduğunu, onunla gerek fiziksel güç kullanarak gerekse de mantıklı bir tartışmaya girerek baş edebileceğini sanıyor. Mutlak Şeytan'ın bir çocuk yüreği taşıdığını, eylemlerinin sorumluluğunu üstlenmediğini ve haklı olduğuna inandığını bilmiyor. İstedikini alamadığı zaman da, bu yaratık arzularını tatmin etmek için her yolu kullanabilir. Ewa artık Melek'in nasıl bu kadar çabuk Şeytan'a dönüştüğünü anlayabiliyor; çünkü her ne kadar yaşadığı travmaları atlattığını ve büyüdüğünü söylese de, yüreğinde hep hınç ve intikam duygularını besleyip büyüttü; çünkü iş hayatta kalmaya gelince yenilmez biri, bu da her şeye gücünün yettiğine olan inancını pekiştiriyor; çünkü vazgeçmeyi bilmiyor, ardına bakmadan içinden geçtiği tüm sıkıntıları atlatırken kendi kendine hep aynı şeyi tekrarlamış: "Bir gün geri geleceğim ve neler yapabileceğimi o zaman göreceksiniz."

"Anlaşılan, sohbet etmek için bizden daha ilginç birini buldu," diyor, masanın bir ucunda, başka iki şöhret ve partinin ev sahibiyle birlikte oturan eski bir Avrupa Güzellik Kraliçesi.

Ewa huzursuzluğunu gizlemeye çalışıyor, ama ne yapacağını da bilemiyor. Davet sahibi neredeyse eğlenmiş görünüyor ve bir açıklama bekliyor.

"Özür dilerim. Eski bir arkadaşımıdır."

Hamid, ansızın tereddüde düşmüş görünen İgor'un yanına gidiyor. Yanındaki kız yüksek sesle, "Merhaba, Bay Hamid! Ben sizin yeni oyuncunuzum," diyor.

Diğer masalardaki insanlar ne olduğunu görmek için dönüp bakıyorlar. Davet sahibi gülümsüyor. Bir partide olağandışı bir şeyler olması her zaman hoştur; konuklara konuşulacak malzeme verir. Hamid şimdi adamın önünde duruyor; davet sahibi ise her şeyin pek de yolunda gitmediğini fark ederek Ewa'ya dönüyor:

"Sanırım Hamid'i çağırırsanız iyi olur, ya da, isterseniz, dostunuz için bir koltuk koyabiliriz. Korkarım yanındaki- nin başka bir yere oturması gerekecek."

Konukların ilgisi tekrar yemeklerine döndü; yatlar, özel uçaklar ve borsa üzerine konuşmaya başladılar. Olan bitenleri yalnızca davet sahibi dikkatle izliyor.

“Gidip konuşun onlarla,” diyor.

Gelgelelim, Ewa orada değil. Akıllı binlerce kilometre uzakta, Baykal Gölü yakınlarındaki İrkutsk’ta, bir restoranda. O zaman sahne farklıydı; İgor bir adamı dışarı sürüklüyordu. Büyük bir çaba göstererek ayağa kalkıp iki adamın yanına gidiyor.

Hamid sakın bir sesle, “Masaya dön,” diyor. “Biz dışarı çıkıp konuşacağız.”

Yapabileceği en budalaca şey bu. Ewa onun koluna yapışıyor, uzun zamandır görmediği biriyle karşılaştığı için pek mutlu olmuş gibi gülümsüyor. Olağanüstü bir şokkanlılıkla konuşuyor:

“Ama yemek daha yeni başlıyor!”

“Sevgilim” diye eklemiyor; cehennemin kapılarını açmaya niyeti yok.

“Haklı. Burada konuşsak daha iyi olacak.”

İgor mu dedi bunu? Belki de her şey Ewa’nın hayal gücünün ürünüdür ve hiçbir şey zannettiği gibi değildir... Yoksa çocuk büyüdü de nihayet sorumlu bir yetişkin mi oldu? Kibirli şeytan affedildi ve cennetin krallığına mı döndü?

Yanılmış olmayı çok istiyor, ama iki adam birbirini süzmeye devam ediyor. Hamid o mavi gözlerin gerisinde derin bir sapkınlık görebiliyor ve bir an için ürperiyor. Genç kadın elini uzatıyor.

“Tanıştığımıza memnun oldum. Adım Gabriela...”

Adam onun selamına karşılık vermiyor. Öteki adamın gözleri parlıyor.

Ewa, “Köşede bir masa var. Neden hep birlikte gidip oraya oturmuyoruz?” diyor.

Köşede bir masa mı? Karısı en itibarlı masadaki şeref koltuğunu bırakıp köşedeki masada mı oturacak? Ewa, iki adamın koluna girerek, garsonların gelip giderken kullandıkları kapının yanında duran, salonun tek boş masası-

na yönelmiş bile. “Aktris” de geriden geliyor. Hamid kısa bir süre için ayrılıyor, davet sahibine gidip özür diliyor.

“Az önce bir çocukluk arkadaşım ile karşılaştım. Yarın gidiyormuş; ben de onunla konuşmak için bu şansı kaçırmak istemem. Lütfen bizi beklemeyin. Ne zaman dönersiniz, bilmem.”

İki sandalyenin boş kalacağını gayet iyi bilen davet sahibi gülümseyerek, “Kimse yerinizi çalamaz,” diye yanıtlıyor.

Eski Avrupa güzeli ise kinayeli bir şekilde, “O, *karınızın* çocukluk arkadaşı sanıyordum,” diyor.

Ama Hamid, oradaki şöhretlerin, her önleme rağmen sıvışıp bulunmamaları gereken yerlere giden yardımcıları için ayrılmış, salondaki en berbat masaya doğru yürümeye başlamış bile.

Başı dik yürüyen modacıyı izlerken, “Hamid iyi bir adam,” diye düşünüyor davet sahibi. “Ama galiba bu gece onun açısından pek de iyi başlamadı.”

Hepsi birden köşedeki masaya oturuyorlar. Gabriela, o gece karşısına çıkan birçok fırsat gibi, bunun da ancak bir kez karşılaşılan bir şans olduğunun ayırdında. Filmde oynamak için çağırılmış olmaktan ne denli memnun olduğunu, hayal kırıklığı yaratmamak için elinden geleni yapacağını söylüyor.

“Size güveniyorum,” diyor. “Hatta sözleşmeyi okumadan imzaladım.”

Öteki üç kişi tek kelime etmiyor, yalnızca birbirlerine bakıyorlar. Bir sorun mu var? Şampanyanın etkisi olabilir mi? En iyisi konuşmaya devam etmek.

“Özellikle mutluyum, çünkü herkesin söylediğinin aksine, seçme süreci son derece adaletliydi. Ne özel istekler ne de kayırmalar oldu. Bu sabah denemeye girdim; bana verdikleri metni bitirmemi bile beklemediler. Sadece, bir yata gidip yönetmenle konuşmamı istediler. Bu mükemmel bir örnek oluşturuyor, Bay Hamid; yani birlikte çalışacağınız kişileri seçerken onlara dürüst ve saygın

bir biçimde davranmak. Herkes sinema dünyasında geçerli olan tek şeyin...”

Az kalsın “yapımcıyla yatmak” diyecekti, ama yapımcı karısıyla birlikte yanında oturuyor.

“...insanın dış görünüşü olduğunu sanıyor.”

Garson ilk yemeği getiriyor ve her zamanki monologu başlıyor:

“Bu akşamın başlangıç yemeği, az zeytinyağında sote edilmiş, *fines herbes*¹ ile tatlandırılmış, Pirene keçi peyniri dilimleriyle birlikte sunulan, Djion hardalı soslu enginar göbeği...”

Garsonun söylediklerini yalnızca genç kadın gülümseyerek dinliyor. Adam hoş karşılanmadığını fark edip uzaklaşıyor.

Gabriela, “Çok lezzetli görünüyor!” diyerek çevresindekilere bakıyor; hiçbiri çatalı ya da bıçağı almak için davranmamış. Burada ciddi bir sorun var.

“Bakın, belli ki konuşacaklarınız var. Başka yerde otursam belki daha iyi olacak.”

“Evet,” diyor Hamid.

“Hayır, burada kalın,” diyor kadın.

Ne yapması lazım şimdi?

Kadın, “Yanınızdakinden hoşlanıyor musunuz?” diye soruyor.

“Gunther’le daha yeni tanıştım.”

Gunther. Hamid ile Ewa genç kadının yanında kayıtsız bir tavırla oturan İgor’a bakıyorlar.

“Peki, Gunther ne iş yapıyor?”

“Siz onun arkadaşı değil misiniz?”

“Evet ve ne yaptığını biliyoruz. Ama hayatı hakkında sizin neler bildiğinizi bilmiyoruz.”

Gabriela, İgor’a dönüyor. Neden yardım etmiyor bu adam?

Hangi şarabı içeceklerini sormak için bir garson geliyor.

“Kırmızı mı beyaz mı?”

¹ (Fr.) İnce kıyılmış yeşilliklerden oluşan bir karışım. (Y.N.)

Bir yabancı tarafından kurtarıldı!

Hamid, "Herkes kızı getir," diyor.

"Gunther'in ne iş yaptığını hâlâ söylemediniz bize."

Kurtarılmamış.

"Ağır makine işinde sanırım. Gerçekten de çok az tanıyoruz birbirimizi. Tek ortak noktamız, beklediğimiz dostların ortalıkta görünmemeleri."

İyi bir yanıt, diye düşünüyor Gabriela. Belki de kadın "yanındaki"yle gizli bir aşk macerası ya da kocasının yeni keşfettiği bir ilişki yaşıyor – havadaki gerginlik böyle açıklanabilir.

Kadın, "Onun adı Igor," diye ilan ediyor. "Rusya'daki en büyük cep telefonu şirketlerinden birinin sahibidir. Ağır makineler satmaktan çok daha önemli bir iştir."

Bu doğruysa, adam niye yalan söyledi ona? Hiçbir şey söylememeye karar veriyor.

Kadın bu kez Gunther'e dönerek, "Seninle burada karşılaşmayı umuyordum, Igor," diyor.

"Ben de seni aramaya gelmiştim, ama artık fikrimi değiştirdim," diye kaba bir yanıt alıyor.

Gabriela birden, içi kâğıt dolu çantasını sıkıştırarak şaşırmış bir ifade takınıyor.

"Ah, telefonum çalıyor. Arkadaşım gelmiş herhalde; gidip onu bulsam iyi olacak. Kusura bakmayın ama benimle buluşmak için onca yoldan geldi; buralarda kimseyi tanımadığından, kendimi sorumlu hissediyorum."

Ayağa kalkıyor. Nezaket kurallarına göre, yemek yiyen biriyle el sıkışılmaz; oysa kimse yemeğine dokunmamış bile. Şarap kadehleri ise çoktan boşalmış. İki dakika öncesine kadar adı Gunther olan adam bir şişe şarap daha ısmarladı.

Igor, "Umarım mesajlarımı almışsındır," diyor.

"Üç tanesini aldım. Belki buradaki telefon ağı senin kurduğundan kötüdür."

"Telefondan söz etmiyorum."

Ewa, "O zaman neden söz ettiğini bilmiyorum," diyor, ama içinden, "Biliyorum, onu demek istemiyorsun," diye geçiriyor.

İgor da biliyor olmalı: Hamid'le birlikte olduğu ilk yıl boyunca, ondan bir telefon ya da ortak arkadaşlarından biri aracılığıyla gönderilen, İgor'un onu ne kadar özlediğine ilişkin bir mesaj bekledi. Onun yanına yaklaşmasını istemiyordu, ama İgor'u kırmanın yapılabilecek en kötü şey olacağını da biliyordu. Kendi öfkesini yatıştırıp günün birinde iyi dost olacaklarmış gibi davranması gerekiyordu. Azıcık içtiği ve nihayet onu arayacak cesareti toplayabildiği bir akşamüstü, İgor'un cep numarasını değiştirdiğini fark etti. İşyerinden aradığında, toplantıda olduğunu söylediler. Sonra -o küçük Hollandalı cesaretiyle- peş peşe birkaç kez aradığında, İgor'un ya seyahatte olduğu ya da onu ilk fırsatta arayacağı söylendi, ama tabii ki hiç aramadı.

Ve böylece her yerde hayaletler görmeye başladı; gözetlendiğini, İgor'un yorumuyla "daha iyi bir yaşama kavuşturulan" dilenci ve başkalarıyla yakında aynı kadere paylaşacağını hissediyordu. O sırada Hamid, herkesin kendi hayatını belleğin yeraltı tünellerine gömerek saklı tutma hakkına sahip olduğunu ileri sürerek, Ewa'nın geçmişle ilgili hiçbir şey sormuyordu. Ewa'nın kendini güvende ve korunuyor hissetmesi, mutluluğu bulması için elinden geleni yapıyordu. Hayatının, onunla karşılaşalı beri bir anlam taşımaya başladığını bile söylemişti.

Derken bir gün, Mutlak Şeytan, Londra'daki evlerinin kapısını çaliverdi. Hamid evdeydi ve onu uzaklaştırdı. Bunu izleyen aylarda hiçbir şey olmadı.

Ewa yavaş yavaş kendini aldatmayı başardı. Evet, doğru bir seçim yapmıştı; zaten bir yolu seçtiğimizde, önceki yollar gözden kaybolur. Adamın biriyle evli olup da eski kocasıyla dost kalacağını düşünmek çocukçaydı. Bu ancak dengeli insanlar arasında mümkün olabilirdi; İgor ise dengeli değildi. En iyisi, görünmez bir elin onu Mutlak Şeytan'dan kurtardığına inanmak olacaktı. Yanındaki yeni erkeğin kendini ona bağlı hissetmesini sağlayabilecek, âşığı, danışmanı, karısı ve ablası olarak elinden geldiğince erkeğe yardımcı olabilecek güçte bir kadındı o; böylece tüm enerjisini o yöne çevirdi.

Bu dönemde tek bir gerçek dostu olmuştı; o da belirdiği gibi ansızın kaybolup gitti. Bir Rus kadınıydı, ama Ewa'nın tersine, kocası onu terk etmişti ve İngiltere'de gerçekten ne yaptığını bilmiyordu. Neredeyse her gün konuşuyorlardı.

Bir keresinde Ewa ona, "Her şeyi arkamda bıraktım," demişti. "Ve şu kadarcık pişman değilim. Hamid -istemediğim halde- İspanya'daki o güzelim malikâneyi alıp tapuyu üstüme yapmasaydı da aynı şeyi yapardım. Eski kocam İgor servetinin yarısını teklif etseydi bile aynı kararı verirdim. Aynı kararı verirdim, çünkü korkmadan yaşamak istiyorum. Dünyanın en çok arzu edilen adamlarından biri benimle birlikte olmak istiyorsa, demek ki düşündüğümünden daha iyi biriyim."

Hepsi yalandı. Tek sırdaşını değil, kendini ikna etmeye çalışıyordu. Hepsi gösteriştense ibaretti. Nüfuzlu ve önemli iki erkekle şu masada oturan güçlü kadının içinde, yalnız ve yoksul kalmaktan ürken, anne olma deneyimini hiç tatmamış küçük bir kız vardı. Bütün mesele lükse ve gösterişe alışmış olması mıydı? Hayır. Şimdiki eşi onun zannettiği gibi biri olmadığını, başkalarının beklentilerini karşılayacak gücü bulunmadığını sonunda fark edene dek, bir günden ötekine her şeyi kaybedebileceği fikrine hep hazırlanmaktaydı.

Erkekleri nasıl idare edeceğini biliyor muydu? Evet. Hepsi onun güçlü, kendinden emin, kendi kaderini tayin edebilecek, ne denli önemli ve seçkin olursa olsun herhangi bir erkeği bırakıp gidebilecek bir kadın olduğunu sanıyordu. En kötüsü de, erkeklerin buna inanmalarıydı. İgor ve Hamid gibi erkeklerin. Çünkü rol yapmayı biliyordu, çünkü tam olarak ne düşündüğünü asla söylemezdi, çünkü dünyanın en iyi oyuncusuydu ve kırılgan yanını gizlemeyi herkesten iyi biliyordu.

İgor, Rusça, "Ne istiyorsun?" diye soruyor.

"Biraz daha şarap."

Kadının ne yanıt vereceğine aldırıyor gibi konuşuyor; kendisi zaten ne istediğini söylemiş.

“Sen çekip gitmeden önce sana bir şey söylemiştim, ama sanırım unutmuşsun.”

O kadar çok şey söylemişti ki: “Söz veriyorum, değişeceğim, daha az çalışacağım”, “Sevdiğim tek kadın sensin”, “Beni terk edersen mahvolurum” gibi, herkesin bildiği, içi boş laflar.

“Beni terk edersen bir dünyayı yok ederim, demiştim.”

Ewa böyle söylediğini anımsamıyor, ama pekâlâ da mümkün. İgor her zaman kaybetmeye karşı tahammülsüz olmuştur.

Ruşa, “Ne demek oluyor bu?” diye soruyor.

Hamid, “Hiç olmazsa İngilizce konuşma nezaketini gösterin,” diyor.

İgor yüzünü ona çeviriyor.

“İngilizce konuşacağım, ama nezaketten değil, senin de anlamanı istediğim için.”

Tekrar Ewa’ya dönüyor.

“Seni geri almak için bütün bir dünyayı yok edeceğimi söylemiştim. Bunu yapmaya da başladım, ama bir melek beni kurtardı. Senin buna layık olmadığını anladım. Sen daha fazla şöhretten, daha fazla paradan başka bir şey düşünmeyen, bencil, acımasız bir kadınsın. Sana sunduğum tüm güzel şeyleri reddettin, çünkü Rusya’nın kırlarında bir ev senin hayal dünyanla örtüşmüyordu; ayrıca, o dünyaya ait değilsin, asla da olmayacaksın.

“Kendimi ve başkalarını senin uğruna feda ettim, ama doğru değildi bu yaptığım. Sonuna kadar gitmek zorundayım artık; o zaman, görevimi tamamlamış olmanın, misyonumu yerine getirmenin huzuru içinde, yaşayanların dünyasına dönebileceğim. Şimdi, burada sizlerle konuşurken, ölülerin dünyasındayım ben.”

Hamid uzun duraklamalarla dolu bu zırvalamayı dinlerken, adamın gözleri Mutlak Şeytan’ın bakışlarıyla dolu, diye düşünüyor. Öyle olsun, İgor’un istediği gibi, sonuna kadar gitsin; yeter ki bu, sevdiği kadını kaybedeceği anlamına gelmesin. Daha da iyi oldu; Ewa’nın eski kocası ya-

nında bayağı bir kadınla çıkıp gelmekle kalmadı, bir de Ewa'ya hakaret etti. Biraz daha ileri gitmesine izin verecek ve gerektiği zaman, İgor'un özür dilemesine ya da bağışlanmak için yalvarmasına artık imkân kalmadığında, bu konuşmayı bitirecek.

Ewa da aynı şeyi görüyor olmalı: sırf biri onun istediği gibi davranmadı diye, herkese ve her şeye karşı kör bir nefret. Sevdiği kadın için mücadele veren erkek kendisi olsaydı acaba ne yapardı diye de merak ediyor.

Onun için adam öldürebileceğini düşünüyor.

Garson yeniden ortaya çıkıyor ve tabaklara dokunulmamış olduğunu görüyor.

“Yemekleri beğenmediniz mi?” diye soruyor.

Kimse yanıtlamıyor. Garson meseleyi anlıyor: Koca, karısını sevgilisiyle Cannes'da yakalamış olmalı, bu da son hesaplaşma. Daha önce böyle vakalarla karşılaşmıştı; genellikle ağız dalaşıyla ya da dövüşle biter.

Adamlardan biri, “Bir şişe şarap daha,” diyor.

Bakışlarını kadından ayırmayan öteki adam ise, “Sen hiçbir şeye layık değilsin,” diyor. “Şu yanındaki salağı şimdi nasıl kullanıyorsan, beni de öyle kullandın. Hayatımın en büyük hatasıysın sen.”

Garson onlara bir şişe şarap daha getirmeden önce davet sahibine danışmaya karar veriyor, ama adamlardan biri ayağa kalkıyor ve kadına, “Yeter artık! Gidiyoruz,” diyor.

Öteki adam, “Evet, hepimiz gidelim, dışarı çıkalım,” diyor. “Doğrusu görmek isterim, bakalım ‘şeref’, ‘namus’ gibi sözlerin anlamını bilmeyen birini acaba nereye kadar savunabileceksin?”

İki erkek bir kadın için kavga ediyor. Kadın dışarı çıkmamalarını, masaya dönmelerini istiyor. Oysa yanındaki adam hakarete karşılık vermeye hazır gibi. Garson bir kavganın başlayabileceğini söyleyerek güvenlikçileri uyarmayı düşünüyor, ama şef garson zaten servisin çok ağır yürüdüğünü söylerken bunların yanında işi ne? Servis bekleyen başka masalar var. Tabii ki haklı. Dışarı-

da olup bitenler onun sorunu değil. Ayrıca, konuşmalarını dinlediğini kabul ederse, bir de azar işitmek var. Masalara servis yapmak için para alıyor o, dünyayı kurtarmak için değil.

Üçü, kokteyl servisinin yapıldığı ve şu anda hızlı bir dönüşümün yaşanmakta olduğu bahçeden geçiyor. Konuklar akşam yemeğinden indiklerinde, özel olarak aydınlatılmış bir dans pisti, koltuklar yerleştirilmiş bir oturma alanı ve içki verilen küçük barlar bulacaklar burada.

İgor sessizce önden yürüyor. Arkasından Ewa, en arkadan da Hamid geliyor. Plaja inen merdivenlerin başında küçük bir metal kapı var. Igor kapıyı açıp onları önden buyur ediyor. Ewa'nın reddetmesine aldırmadan aşağıya, denize inen kat kat merdivenleri iniyor. Hamid'in korkaklık göstermeyeceğinin farkında. Hamid'le partide tanışmaya kadar, onun evli kadınları baştan çıkaran, insanların gösteriş düşkünlüğüne yön veren ilkesiz bir modacıdan başka bir şey olmadığı kanısındaydı. Oysa artık ona gizliden gizliye hayranlık duyuyor. Gerçi Igor, Ewa'nın, bu gece tanıştığı genç aktrisin tırnağı bile olamayacağını biliyor, ama Hamid önemli olduğuna inandığı biri uğruna sonuna kadar savaşabilecek sahici bir adam. Ewa duygularını hiç gizleyemez; Igor onun ne kadar korktuğunun farkında, terlediğini, kimi arayacağını, nasıl yardım isteyeceğini bilemediğini biliyor.

Kumsala vardıklarında, Igor plajın sağ tarafına yürüyor ve kayaların orada bir yere oturuyor. Onlara da oturmalarını söylüyor. Ewa'nın, ödü kopmasına karşın aklından ne geçtiğini biliyor: "Elbisem buruşacak şimdi. Ayakkabılarım kirlenecek." Ama Ewa yine de Igor'un yanına oturuyor. Hamid oturabilmek için biraz yana kaymasını istiyor, ama Ewa yerinden kıımıldamıyor.

O da ısrar etmiyor. İşte şimdi üçü de orada; dolunayın doğuşunu doya doya seyrederek biraz huzur bulmaya çalışan üç eski dost sanki, biraz sonra merdivenlerden çıkıp diskoteğin cehennemî gürültüsüne geri dönecekler.

Hamid, İgor'a on dakika vereyim diye geçiriyor içinden, içinde ne varsa döksün, bütün öfkesini kussun, sonra da geldiği yere geri dönsün. İş şiddete dökerse kendisi zararlı çıkar, çünkü Hamid bedenen daha güçlü ve bir Bedevi olarak her türlü saldırıya çabucak ve kusursuzca karşılık verecek biçimde eğitilmiş. Partide olay çıkarmak istemiyor, ama Rus da hayale kapılmamalı: Hamid her şeye karşı hazırlıklı.

Yukarıya döndüklerinde, parti sahibinden özür dileycek ve sorunun çözüldüğünü açıklayacak. Ona her şeyi açık açık anlatabileceğini biliyor. Karısının eski kocasının haber vermeden karşılarına çıktığını ve olay çıkarmadan onu oradan uzaklaştırmanın en iyisi olacağını düşündüğünü söyleyecek. Eğer partiye geri döndüklerinde orayı terk etmeye yanaşmazsa, korumalarından birini çağırıp onu dışarı attıracak. İgor zengin olabilir, Rusya'nın en büyük cep telefonu şirketlerinden birinin sahibi de olabilir, ama fena halde can sıkıyor.

"Yalnızca bu adamla yaşadığın iki yıl boyunca değil, birlikte olduğumuz yıllarda da bana ihanet ettin."

Ewa hiçbir şey söylemiyor.

"Onunla beraber olmayı sürdürmek için neleri göze alabilirsin?" diye soruyor İgor, Hamid'e.

Hamid cevap vereyim mi, vermeyeyim mi diye düşünüyor. Ewa, üzerinde pazarlık edilecek bir mal değil ki.

"Soruyu başka türlü sorabilir misin?"

"Tamam. Yanındaki kadın uğruna canını verir misin?"

Adamın gözlerinden katıksız kötülük okunuyor. İgor restorandan bir bıçak çalmış da olsa (Hamid böyle bir şey yaptığını fark etmemişti, ama her türlü olasılığı düşünmeli), bıçağı kolayca elinden alabilir. Hayır, Tanrı ve kabilelerinin reisinden başka kimsenin uğruna canını vermezdi, ama bir şey söylemesi gerekiyor.

"Onun uğruna dövüşürüm ve iş o noktaya gelirse, sanırım onun uğruna öldürebilirim."

Ewa artık baskıya dayanamıyor, sağında oturan adam

hakkında bildiği her şeyi anlatmayı geçiriyor içinden. İgor'un aktörü öldürdüğünden ve kendisinin yeni eşinin nicedir gerçekleştirmek istediği, film yapımcısı olma hayalini yerle bir ettiğinden en küçük bir kuşkusunu yok.

"Haydi, yukarıya dönelim."

Aslında söylemek istediği şu: "Lütfen, gidelim buradan. Psikopatın tekiyle konuşuyorsun."

İgor, Ewa'nın ne dediğini duymamış gibi.

"Onun uğruna öldürebilirsin, öyle mi? Demek onun uğruna ölebilirsin de."

"Dövüşüp yenik düşersem, evet, sanırım ölebilirim. Ama plajın ortasında kapışmayalım bence."

Ewa, "Ben partiye dönmek istiyorum," diyor yeniden.

Hamid ise erkeklik gururunun söz konusu olduğunu düşünüyor. Oradan bir korkak gibi çekip gidemez. Antik çağda, insanlar ve hayvanların erkeklerinin dişiyi etkilemek için yaptıkları dans başlamak üzere.

İgor, plajda tek başınaymışçasına, "Sen gittikten sonra bir türlü kendime gelemedim," diyor. "İşlerim gittikçe büyüdüğü için gündüzleri kendimi kontrol edebiliyordum, ama geceleri kopkoyu bir bunalıma giriyordum. Bir parçamı kaybetmiştim, asla toparlanamıyordum. Bura, Cannes'a gelirim toparlanabilirim sandım, ama geldiğimde, ölen yanımin bir daha dirilemeyeceğini, dirilmesi gerektiğini anladım. Diz çöküp bana gelsen de, af dileyip canına kıyacağını söyleyen de, seni asla geri almayacağım."

Ewa rahat bir nefes aldı - hiç değilse kavga çıkmayacaktı.

"Mesajlarımı anlamadın. Dünyaları yok edebileceğimi söyledim, ama sen mesajı almadın. Aldınsa da inanmadın. Bir dünyayı yok etmek ne demek?"

Elini pantolonunun cebine sokup küçük bir tabanca çıkarıyor. Ama kimseye doğrultmuyor; gözlerini deniz ve aydan ayırmıyor. Hamid'in damarlarındaki kan daha hızlı akmaya başlıyor. İgor ya onları korkutmak ve aşağıla-

mak istiyor ya da gerçekten ölümüne bir kavga bu. Peki, yukarıya çıkar çıkmaz tutuklanacağını bile bile partinin orta yerinde öldürecek mi onları? O kadar çılgın olamaz; öyle olsaydı, hayatı boyunca elde ettiklerini asla elde edemezdi.

Zihni dağılmamalı. Kendini savunmak ve saldırmak için yetiştirilmiş bir savaşçı o. Hiç kımıldamadan öyle kalmalı, çünkü doğrudan kendisine bakmıyor olsa da, bu adamın en küçük bir harekette kendini tutamayacağını farkında.

Bir tek gözlerini tehlikesizce oynatabiliyor ve plajda başka hiç kimse olmadığını görebiliyor. Yukarıda, çalgılarını akort etmeye başlayan müzisyenler partinin en neşeli bölümüne hazırlanıyorlar. Hamid düşünmüyor, içgüdüleri beynini işe karıştırmadan hareket etmeye odaklanmış.

Onunla İgor'un arasında oturan Ewa, tabancanın karışısında hipnotize olmuş gibi. Hamid bir şey yapmaya kalkışırsa, İgor dönüp ateş edebilir ve Ewa vurulabilir.

Evet, belki de ilk tahmini doğrudur. İgor yalnızca onları korkutmak, Hamid'i korkak durumuna düşürmek ve onurunu kırmak istiyordur. Gerçekten onları vurmak istiyor olsaydı, tabancayı öyle rasgele tutmazdı. En iyisi onunla konuşmak ve biraz gevşetmeye çalışmaktı, bu arada bir çözüm düşünebilirdi.

"Sahi, bir dünyayı yok etmek ne demek?" diye soruyor Hamid.

"Bir hayatı yok etmek. Koca bir evrenin yok olması. O insanın gördüğü ve yaşadığı her şeyin; hayatı boyunca karşılaştığı tüm iyilik ve kötülüklerin; tüm hayallerinin, umutlarının, yenilgilerinin ve zaferlerinin silinip gitmesi. Çocukluğumuzda, sonradan Protestan bir rahibin söylediğini öğrendiğim bir sözü ezberletmişlerdi. Şöyle bir şey demişti: 'Deniz bir tek kum taneciğini yutmayagörsün, bütün bir Avrupa küçülür. Kuşkusuz, farkına bile varmayız. Belki yalnızca bir kum taneciğidir yok olan, ama o anda koca kıta ufalır.'"

İgor bir an duruyor. Yukarıdan gelen gürültü sinirini

bozmaya başlıyor; oysa dalgaların sesi o kadar yatıştırıcıydı ki, yaşanan ana hak ettiği saygıyı göstermesini mümkün kılıyordu. Kara kaşlı melek olup biteni seyrediyor, gördüklerinden memnun.

“Güya, mükemmel toplumu, yani Komünizm’i yaratmaktan hepimizin sorumlu olduğu öğretilmişti bize,” diye devam ediyor İgor. “Söylediklerine bakılırsa hepimiz kardeştik, oysa birbirimizi ele vermek üzere yetiştirilmiş ca-suslardık.”

Sakinleşiyor, yeniden düşüncelere dalıyor.

“Seni doğru dürüst duyamıyorum.”

Hamid böylece harekete geçmek için bir neden bulmuş olacak.

“Pekâlâ duyabiliyorsun. Elimde bir tabanca olduğunu biliyorsun, belki de elimden kapabilirsin diye yaklaşmak istiyorsun. Beni konuşturup zihnimi dağıtırken, ne yapacağını düşünmeye çalışıyorsun. Lütfen, yerinden kı-mıldama. O an gelmedi henüz.”

Ewa, Rusça, “İgor, haydi vazgeçelim şu işten,” diyor. “Seni seviyorum. Birlikte gidelim buradan.”

“İngilizce konuş. Ne dediğini eşin de anlasın.”

Evet, anlayacak ve daha sonra bunun için ona teşekkür edecekti.

Ewa, bu kez İngilizce, “Seni seviyorum,” diyor. “Mesajlarını hiç almadım. Alsaydım, koşa koşa gelirdim. Kaç kez sana telefon etmeye çalıştım, ama bir türlü ulaşamadım. Sekreterine bir sürü mesaj bıraktım, ama beni hiç aramadın.”

“Doğru.”

“Bugün mesajlarını almaya başladığımdan beri, seni yeniden görmek için yanıp tutuşuyorum. Nerede olduğunu bilmiyordum, ama gelip beni bulacağını biliyordum. Biliyorum, beni bağışlamak istemiyorsun, ama hiç olmazsa yanı başında olmama izin ver. Kulun kölen olurum, sana bakarım, âşışın olurum, yeter ki sen iste. Tek istediğim, seninle birlikte olmak.”

Daha sonra Hamid’e her şeyi açıklayacak. Ama şim-

di, oradan kurtulmalarını, merdivenlerden çıkarak gerçek dünyaya dönmelerini sağlamak için bir şeyler söylemeli; yukarıda polisler var nasıl olsa, Mutlak Şeytan'ın nefretini kusmasını önleyebilirler.

“Bu dediklerine inanmak isterdim, daha doğrusu benim de seni sevdiğime ve geri istediğime inanmak isterdim, ama inanmıyorum. Kaldı ki, bence sen yalan söylüyorsun, hep yalan söyledin zaten.”

Hamid, ikisinin de söylediklerini dinlemiyor; onun akli çok uzaklarda, savaşçı atalarında; doğru hamleyi yapabilmek için esin bekliyor onlardan.

“Evliliğimizin umduğumuz gibi yürümediğini söyleyebilirdin bana. Birlikte neler yapmıştık; bir çözüm bulamaz mıydık? Mutluluğu bulmanın her zaman bir yolu vardır, ama bunun için, sorun olduğunu her iki tarafın da anlaması gerekir. Seni dinlerdim. Evliliğimiz ilk baştaki heyecan ve coşkuya yeniden kavuşurdu. Ama sen bunu istemedin, kolay yolu seçtin.”

“Her zaman korktum senden; şimdi, elindeki şu tabancayı gördükçe daha çok korkuyorum.”

Ewa'nın bu son sözü, Hamid'i birden gerçek dünyaya geri döndürüyor. Artık ruhu uzaklarda bir yerde değil, ne yapması gerektiğine karar vermek için çöl savaşçılarından esin beklemiyor.

Ewa bunu söylemiş olamaz. Gücü düşmana teslim ediyor; artık Igor onu dehşete düşürebileceğini bilecek.

“Bir akşam yemek yiyelim de, bütün o davetlere, mücevherlere, seyahatlere, krallar ve devlet başkanlarıyla buluşmalara rağmen kendimi ne kadar yalnız hissettiğimi anlatayım sana,” diyor Ewa. “Bir şey daha var. Bana her zaman çok pahalı hediyeler aldın, ama en basit hediye hiçbir zaman almadın, bir gün olsun çiçek getirmedi.”

Bu iş karıkoca kavgasına dönüyor.

“Sizi baş başa bırakayım da konuşun.”

Igor sesini çıkarmıyor. Gözlerini hâlâ denizden ayırmıyor, ama yerinden kıpırdamamasını tembihlercesine tabancayı Hamid'e doğrultmuş. Bu adam deli, sakın gö-

rünüşü bağırp çağırarak tehditler savurmasından daha tehlikeli.

Ewa'nın söylediklerinden de, Hamid'in harekete geçme çabasından da hiç etkilenmemişçesine, "Her neyse," diyor İgor, "en kolay yolu seçtin. Beni terk ettin. Hiç şans tanımadın bana; ne yaptım sa senin için ve senin yüzünden yaptığımı anlamadın.

"Yine de, bütün haksızlıklara ve aşağılamalara rağmen, seni yeniden elde etmek için her şeyi yapardım – ta ki bugüne kadar. Sana gönderdiğim o mesajları almamış gibi yaptın ya... Diyeceğim, başkalarının kurban edilmesi bile seni etkilemedi; demek onca güç ve lüks yetmemiş sana."

Zehirlenerek öldürülen Yıldız ve hayatı hâlâ pamuk ipliğine bağı olan film yönetmeni: Yoksa Hamid olmaya-cak şeyler mi hayal ediyor? Sonra birden daha da ciddi bir şeyin farkına varıyor: yanı başlarında duran adamın, az önceki bu itirafıyla, onların ölüm emrini imzalamış olduğunu. Ya oracıkta intihar edecek ya da artık çok şey bilen ikisinin hayatına son verecek.

Hamid, belki de kendisinin delirdiğini ya da durumu yanlış anladığını düşünüyor, ama zamanın daraldığını biliyor.

Adamın elindeki silaha bakıyor. Düşük kalibreli bir tabanca. Kurşun vücudun can alıcı yerlerine gelmezse çok fazla zarar vermez. Bu adam bu konuda çok deneyimli olmasa gerek; olsaydı, daha güçlü bir silah seçerdi. Belli ki ne yaptığını bilmiyor; kendisine sunulan ilk şeyi, kurşun atan ve öldürebilen bir şeyi satın almış.

Yukarıda orkestra çalmaya başladı. Müziğin gürültüsünün kurşunun sesini bastıracağını bilmiyorlar mı? Ayrıca, silah sesini, şu anda çevreyi saran –evet, böyle demeli, saran, kirleten, mahveden– o yapay seslerin birinden ayırt edebilirler mi ki?

İgor yine suskunlaştı; bu, konuşmaya devam etmesinden, yüreğindeki acıyı ve ezikliği dile getirerek içini dökmesinden çok daha tehlikeli. Hamid bir kez daha ola-

sılıkları hesaplıyor; bir şey yapacaksa, birkaç saniye içinde yapmak zorunda. Tabanca İgor'un kucagında öylece duruyor, gerçi parmağı tetikte ama, Hamid Ewa'nın üstünden atılıp tabancaya yapışabilir. İgor'un üstüne atlayıp onun korkuyla geri çekilmesini sağlayabilir, o zaman Ewa hedef olmaktan çıkar. İgor tabancayı Hamid'e doğrultur, ama Hamid o kadar yakınken onun bileğini yakalayabilir. Hepsi bir saniye alır.

Şimdi.

Bu sessizlik belki de olumlu bir işaret; İgor'un dikkati dağıldı belki de. Ya da sonun başlangıcı olabilir, söyleyeceğini söylemiş demektir.

Şimdi.

Saniyenin onda biri kadar bir zamanda sol uyluğundaki kas geriliyor, Hamid'i şiddetle Mutlak Şeytan'a doğru fırlatıyor; kollarını ileri uzatarak Ewa'nın dizlerinin üstünden fırlarken vücudu dertop oluyor. Daha o ilk saniye sürerken, Hamid, tabancanın kafasına doğrultulduğunu görüyor; adam sandığından daha çabuk davranıyor.

Hamid'in bedeni hâlâ silaha doğru uçuyor. Daha önce konuşmalıydılar. Ewa, hatırlamak bile istemediği bir geçmişe aitmişçesine, eski kocasından hiçbir zaman fazla söz etmemişti. Her şey ağır çekimde olsa da, adam kedi çevikliğiyle geri çekiliyor. Tabancayı tutan eli hiç titremiyor.

O ilk saniye tam sona ererken, Hamid bir parmağın kımıldadığını görüyor, ama hiçbir ses çıkmıyor, yalnızca bir şeyin alnının ortasındaki kemiği parçaladığını hissediyor. Dünyası kararıyor ve günün birinde "birisi" olmayı hayal eden delikanlının anıları, Paris'e gidişi, babasının dükkânı, şeyh, zirveye tırmanmak için verdiği savaş, defileler, yurtdışı seyahatleri, sevdiği kadınla tanışması, o mutlu günler, kahkahalar ve gözyaşları, son dolunay, Mutlak Şeytan'ın gözleri, karısının bakışındaki dehşet, hepsi silinip gidiyor.

"Ağlama. Hiçbir şey söyleme. Sakin ol."

Ewa elbette ağlamayacak, ona sakın ol denmesine de gerek yok. O güzelim mücevherleri ve pahalı giysisi-

le, akli başından gitmiş, donakalmış. Kan dolaşımı yavaşlıyor, yüzü bembeyaz kesiliyor, sesi çıkmaz oluyor, tansiyonu dibe vuruyor. İgor onun ne hissettiğini çok iyi biliyor; bir zamanlar bir Afgan savaşçının tüfeğini göğsüne doğrulttuğunu gördüğünde o da aynı şeyi yaşamıştı. Yerinden kıpırdayamamış, en küçük bir tepki gösterememiş, bir arkadaşının önce davranıp ateş etmesiyle kurtulmuştu. Hayatını kurtaran adama hâlâ minnettardı; herkes onu İgor'un şoförü sanıyordu, oysa şirkette hisse sahibiydi, İgor'la sık sık konuşurlardı; İgor o gün öğleden sonra, Ewa'nın, mesajlarını aldığına dair bir belirti gösterip göstermediğini sormak için telefon ettiğinde de konuşmuşlardı.

Ewa, zavallı Ewa, kucağında ölmekte olan bir adam, öylece oturuyor orada. İnsanların ne yapacağı hiç belli olmaz; bazen, onu alt edemeyeceğini bilen bu aptal gibi davranırlar. Silahların da ne yapacağı hiç belli olmaz. İgor, kurşunun, adamın beyninin üst kısmını uçurarak kafasının öbür tarafından çıkmasını bekliyordu, ama menzilin açısı yüzünden beyni parçalamış, bir kemikten sekmiş ve toraksa girmiş olmalı, çünkü Hamid ispazmoza tutulmuşçasına titriyor, ama ortalıkta hiç kan yok.

Ewa'yı böylesine şoka sokan da, tabancanın ateşlenmesi değil, bu titreme olsa gerek. İgor, adamı bir ayağıyla yere itiyor ve ensesine bir kurşun sıkıyor. Çırpınmalar son buluyor. Adam onurlu bir ölümü hak etti; ne de olsa, sonuna kadar cesurca davrandı.

Artık plajda yalnızlar. İgor, Ewa'nın önünde diz çöküyor ve tabancanın namlusunu onun göğsüne dayıyor. Ewa kımıldamıyor.

İgor, bu hikâyenin çok farklı biteceğini, Ewa'nın onun mesajlarını anlayıp mutlu olmaları için yeni bir şans tanıyacağını hayal etmişti. En sonunda yeniden böyle yalnız kaldıklarında, Akdeniz'in sakin sularına bakarak gülüp sohbet ederlerken söyleyeceği her şeyi düşünmüştü.

Artık hiçbir işe yaramasalar da, o kelimeleri söyleyemedi yaşamak istemiyor.

“Bir gün bir parkta ya da deniz kıyısında yine el ele y r yeceğimizi, nicedir ertelenmiş aşk sözlerini söyleyeceğimizi düşünmüştüm hep. Haftada bir yemeğ e çıkacak, sırf birlikteliğimize yepyeni şeyler keşfetmenin hazzını yaşamak için, daha önce hiç gitmediğimize yerlere gidecektik.

“Benden uzaklarda olduğun günlerde, sen uyurken sana fısıldayabilmek için bir kitaptaki şiirleri kopya ediyordum. Neler hissettiğimi anlattığım mektuplar yazdım sana, bulabileceğın yerlere bırakacağım mektuplar, o zaman seni asla unutmadığımı, bir gün, bir an bile unutmadığımı anlayacaktın. Baykal Gölü kıyısında istediğın o ev için, baş başa yaşayacağımız o ev için planlar yapacaktık. O konuda pek çok şey düşünüyordun, biliyorum. Oraya  zel bir havaalanı yaptırmayı tasarlamıştım; evin dekorasyonunu ise tabii ki senin ince zevkine, sana, hayatımı doğrulayan, hayatıma anlam veren kadına bırakacaktım.”

Ewa hiçbir şey söylemiyor, karşısındaki denize bakıyor.

“Buraya senin yüzünden geldim, sırf bütün bunların boşuna olduğunu anlamak için.”

Tetiğ e basıyor.

Tabancanın namlusu Ewa’nın vücuduna dayalı olduğundan, neredeyse hiç ses çıkmadı. Kurşun tam doğru yere girdi ve Ewa’nın kalbi o anda durdu. Kendisine onca acı vermiş olmasına karşın, İgor onun acı çekmesini istemedi.

Eğ r ölümden sonra bir hayat varsa, şimdi ikisi –erkeğ e ihanet eden kadın ve kadını teşvik eden erkek– el ele, deniz kıyısını aydınlatan ay ışığında yürüyordu. Kara kaşlı meleklerle buluşacaklar, o da onlara olup biten her şeyi anlatacak, tüm kin ve nefret duygularına son verecekti; eninde sonunda herkes Dünya diye bilinen bu gezegenden ayrılmak zorundadır. Dahası, aşk, onun yaşadığının yaşamamış sıradan insanların hiç anlayamayacakları davranışları haklı çıkarır.

Ewa’nın gözleri açık, bedeni ise gevşeyip kumların

üstüne düşüyor. İgor iki cesedi orada bırakıp kayaların oraya gidiyor, tabancadaki parmak izlerini özenle temizliyor ve tabancayı denize, oturup ayı seyretmiş oldukları yerden mümkün olduğu kadar uzağa atıyor. Merdivenlerden yukarıya çıkıyor, bir çöp tenekesi bulup susturucuyu içine atıyor. Aslında susturucuya hiç gerek kalmamıştı; tam doğru anda müziğin sesi doruğa yükselmişti.

22:55

Gabriela, tanıdığı tek kişinin yanına gidiyor.

Artık konuklar yemek salonundan ayrılıyorlar; orkestra altmışların müziklerini çalıyor, parti başlamak üzere, insanlar kulakları sağır eden gürültüye aldırmadan gülümseyip sohbet ediyorlar.

“Sizi arıyordum! Arkadaşlarınız nerede?”

“Ya sizin arkadaşınız?”

“Gitti. Aktör ve yönetmenle ilgili bir sorun çıktığını söyleyip gitti. Ha, bir de bu gece yatta verilecek partinin iptal edildiğini söyledi.”

İgor ne olduğunu anlıyor. Büyük hayranlık duyduğu, hiçbir filmini kaçırmamaya çalıştığı birini öldürmek aklının ucundan bile geçmemişti. Neylersin, kaderin insanın başına ne çoraplar öreceği bilinmiyor – insan onun oyuncağı.

“Ben gidiyorum. İsterseniz sizi otelinize bırakabilirim.”

“Ama parti daha yeni başlıyor.”

“Öyleyse keyfinize bakın. Ben yarın sabah erkenden uçuyorum.”

Gabriela hemen karar vermek zorunda. Ya içine kâğıt doldurulmuş el çantasıyla bu kimseleri tanımadığı yerde kalıp yardımsever birinin kendisini Croisette’e bırakması için dua edecek, sonra da dört arkadaşıyla paylaştığı odaya varmak için ayakkabılarını çıkarıp o çekilmez yokuşu tırmanacak. Ya da, muhtemelen çok yararlı bağ-

lantıları bulunan ve Hamid Hussein'in karısının arkadaşı olan bu kibar adamın teklifini kabul edecek. Aralarında tartışmaya benzer bir şeylerin başladığına tanık olmuştu, ama böyle şeyler hep olurdu, nasıl olsa çok geçmeden anlaşılırdı.

Bir filmde oynayacak. Sabahtan beri öyle heyecanlı anlar yaşadı ki, sonunda bitkin düştü. İçkiyi fazla kaçırıp her şeyi mahvetmekten korkuyor. Erkekler yanına yanaşıp yalnız olup olmadığını, daha sonra ne yapacağını soracaklar, isterse ertesi gün birlikte bir mücevherciye uğrayabileceklerini fısıldayacaklar. Gecenin geri kalan saatlerini kimseyi incitmemeye çalışarak, onları kibarca reddederek geçirmesi gerekecek, kiminle konuştuğunuzu nereden bileceksiniz ki. Ne de olsa Festival'in en özel partilerinden biri bu.

"Gidelim."

Yıldız dediğin böyle davranır işte. Kimsenin ummadığı bir anda çıkıp gider.

Otel resepsiyonunun önüne geliyorlar. Gunther (Gabriela öteki adını hatırlayamıyor) resepsiyondaki görevliden bir taksi çağırmasını istiyor; Gabriela'ya bakılırsa çok şanslılar, gece kalsalar kuyrukta beklemeleri gerekecekti.

Dönüşte, Gabriela, İgor'a ne iş yaptığı konusunda neden yalan söylediğini soruyor. İgor yalan söylemediğini, bir ara bir cep telefonu şirketi olduğunu, ama ağır makine endüstrisinin geleceğini parlak gördüğü için şirketi sattığını söylüyor.

Peki, ya adı?

"Yakınlarım bana İgor der, Gunther'in Rusça'daki kısaltılmışı."

Gabriela, her an, "Otelimde son bir içkiye ne dersin?" diye sormasını bekliyor, ama öyle bir soru gelmiyor. İgor onu kaldığı evin kapısına kadar bırakıyor, elini sıkıp ayrılıyor.

Ne kadar kibar!

Evet, bu onun ilk şanslı günü oldu, pek çok şanslı gü-

nün ilki. Yarın, telefonunu geri aldığında, Chicago yakınlarındaki bir kenti ödemeli arayıp herkese büyük haberi verecek, dedikodu dergilerini alıp bakmalarını isteyecek; Yıldız'la birlikte merdivenlerden çıkarken fotoğrafları çekildi. Sonra, yeni bir ad almak zorunda kaldığını da söyleyecek onlara. Ama bundan sonra neler yapacağını soracak olurlarsa, konuyu değiştirecek. Batıl inancı var, gerçekleşmemiş projelerden söz etmek uğursuzluk getirir. Haber patlayınca nasıl olsa öğrenirler. Başrol tanınmamış bir aktrise verildi. Lisa Winner, New York'taki partinin onur konuğuydu. Gibson'ın son filminde yeni olay Chicagolu kız. Menajeri, Hollywood'un en önemli yapımcılarından biriyle milyon dolarlık sözleşme için görüşüyor.

Yürü kızım, kim tutar seni.

23:11

“Erken döndün?”

“Trafığe takılmasaydım daha erken gelecektim.”

Jasmine ayakkabılarını çıkarıp fırlatıyor, çantasını elinden bırakıyor, üstündekileri çıkarmadan bitkin bir halde yatağa atıyor kendini.

“Bütün dillerde en önemli kelimelerin hepsi de kısa,” diyor. “Örneğin, ‘Evet’ ya da ‘Aşk’ ya da ‘Tanrı’. Hepsi de söylenmesi kolay, evrenimizdeki boşlukları dolduran kelimeler. Söylemekte büyük zorluk çektiğim bir tek kısa kelime var, onu da şimdi söyleyeceğim.” Arkadaşına bakıyor. “Hayır.”

Eliyle yatağa vurarak arkadaşını yanına çağırıyor. O da yanına oturup saçlarını okşuyor.

“‘Hayır’ kelimesinin kötü, bencil, tatsız bir şöhreti vardır. ‘Evet’ dediğimizde ise cömert, anlayışlı, kibar olduğumuzu düşünürüz. Ama şimdi sana ‘Hayır’ diyeceğim. Benim iyiliğim için olduğunu düşünsen de, benden istediğini, yapmamı istediğini yapmayacağım. Henüz on dokuz yaşında olduğumu, hayatı doğru dürüst tanımadığımı söyleyeceksin, ama bu geceki gibi bir partiye gitmek neyi isteyip neyi kesinlikle istemediğimi anlamama yetti.

“Manken olmayı hiç düşünmemiştim, âşık olmak ise aklımın ucundan bile geçmemişti. Aşkın ancak özgür olduğu zaman yaşayabileceğini biliyorum, ama kimsenin kölesi değilim ben. Yalnızca yüreğimin kölesiyim, o yüzden yüküm çok hafif. Sen beni seçmeden ben seni seç-

tim. İmkânsız görünen bir maceraya kalkıştım ve sonuçlarından hiç yakınmadım; toplumun önyargılarına da, ailemin karşı çıkmasına da aldırmadım. Bu gece burada, Cannes'da seninle birlikte olabilmek için her şeye göğüs gerdim, harika geçen bir defilenin zaferinin tadını çıkararak ve senin yanında hayatın bambaşka olanaklar sunacağını bilerek.”

Arkadaşı yanına uzanıyor, başını Jasmine'in kucağına koyuyor.

“Bunu kavramamı sağlayan bir erkek oldu, bu gece partide rastladığım bir yabancı; kalabalığın içinde kaybolmuştum, ne diyeceğimi bilemiyordum. Ona orada ne aradığını sordum. Sevgilisini kaybetmiş, onu aramaya gelmiş buraya, ama artık asıl istediğinin o olup olmadığından emin değilmiş. Etrafımızdaki öteki konuklara bir bakmamı istedi benden. Kendilerinden emin, zaferler ve başarılar kazanmış insanlarla çevriliymişiz, ama hiçbirini eğlenmiyormuş. Kariyerlerinin doruğunda olduklarını düşünüyor ve kaçınılmaz bir düşüşün korkusuyla yaşıyorlarmış. Hâlâ fethedilecek koskoca bir dünya olduğunu unutmuşlarmış, çünkü...”

“...çünkü yaşadıkları hayata alışmışlar.”

“Aynen öyle. Pek çok şeye sahipler, ama içlerinde istek kalmamış. Sorunları çözülmüş, projeleri onaylanmış, işleri onların bir şey yapmasına gerek kalmadan büyüüp geliyor. Bir tek değişim korkusu kalmış geriye, o yüzden düşünmeye hiç vakit kalmasın diye partiden partiye, toplantıdan toplantıya koşuyorlar, hiçbir şeyin değişmediğine inanabilmek için sürekli aynı insanlarla buluşuyorlar. Tutkuların yerini kesinlikler almış.”

Arkadaşı, sözü uzatmadan, “Elbiseni çıkar,” diyor.

Jasmine kalkıp soyunduktan sonra yatağa giriyor.

“Sen de çıkar giysilerini ve sarıl bana. Sarılmana gerçekten ihtiyacım var, bugün beni bırakıyorsun sandım.”

Kadın Jasmine'in istediğini yapıp ışığı söndürüyor. Jasmine, arkadaşının kollarında hemen uykuya dalıyor. O ise, gözleri tavana dikili, öylece yatıyor, bazen olan-

ca masumluğuyla on dokuz yaşında bir kızın kırk bir yaşında bir kadından daha akıllı olabildiğini düşünüyor. Şimdi kendini ne kadar ürkek ve güvensiz hissetse de, eninde sonunda büyüyecek. Kadın, ekim ayındaki Moda Haftası'na katılmasını önlemek için kuşkusuz pek çok engel çıkaracak olan HH'yi güçlü bir düşman olarak bulacak karşısında. HH önce adını satın almak için diretecek, bu mümkün olmayınca da, sözünü tutmadığını ileri sürerek Federasyon karşısında zor duruma düşürecek.

Gelecek birkaç ay çok zor geçecek.

HH'nin bilmediği, aslında hiç kimsenin bilmediği şey, tüm güçlüklerin üstesinden gelmesini sağlayacak mutlak bir güce sahip olduğu: şu anda kollarında yatan genç kadının aşkı. Onun uğruna her şeyi yapar – öldürmek dışında her şeyi.

Onunlayken, gücü her şeye yeter – kazanmaya bile.

01:55

Şirketinin uçağının motorları çalışmaya başladı. İgor en sevdiği koltukta –soldan ikinci sıra– oturmuş, uçağın kalkmasını bekliyor. Kemer işaretinin ışığı söner sönmez bara gidiyor, kadehine bolca votka koyup bir dikişte içiyor.

Dünyaları yok etmekle Ewa'ya mesaj göndermeyi gerçekten başarıp başaramadığını düşünüyor bir an. Yoksa daha mı açık olmalıydı, ayrıca bir not, bir isim ya da öyle bir şey mi eklemeliydi? Ama bu çok riskli olurdu – insanlar onun bir seri katil olduğunu düşünebilirlerdi.

Oysa değildi: Bir amacı, neyse ki zamanla değişmiş olan bir amacı vardı.

Ewa'yı düşünmek artık onu eskisi kadar rahatsız etmiyor. Onu bir zamanlar sevdiği gibi sevmiyor, sonradan nefret ettiği kadar da nefret etmiyor ondan. Zamanla Ewa hayatından tümüyle çıkıp gidecek, çok yazık, çünkü tüm kusurlarına karşın bir daha onun gibi bir kadın bulabileceğini sanmıyor.

Yeniden bara dönüyor, kendine bir votka daha koyuyor ve yine bir dikişte içiyor. O dünyaların karartılmasından bir tek kişinin sorumlu olduğunu anlayacaklar mı? Hiç önemli değil. Tek pişmanlığı, öğleden sonra polise teslim olmaya karar verdiği an. Ama kader onun yanındaydı ve misyonunu tamamlamayı başardı.

Evet, kazandı, ama kazanan yalnız değildir. Kâbusları

son buldu. Kara kaşlı bir melek onu kollayıp koruyor, bundan sonra hangi yolu izlemesi gerektiğini öğretecek ona.

Aziz Yuhanna Yortusu, 19 Mart 2008

TEŞEKKÜR

Bu kitabı, içerdği bilgileri bana açık ya da gizli bir biçimde veren onca kişinin yardımı olmasaydı, kesinlikle yazamazdım. Araştırmama başladığımda, bu parıltılı dünyanın yıldızının altından bunca ilginç şeyin çıkacağı aklımın ucundan bile geçmiyordu. Adlarının anılmasını istemeyen dostların yanı sıra, bu kitabın yazılmasına dolaylı ya da dolaysız katkıda bulunan Alexander Osterwald, Bernadette Imaculada Santos, Claudine ve Elie Saab, David Rothkopf (“Süpersınıf” teriminin mucidi), Deborah Williamson, Fátima Lopes, Fawaz Gruosi, Franco Cologni, Hildegard Follon, James W. Wright, Jennifer Bollinger, Johan Reckman, Jörn Pfotenhauer, Juliette Rigal, Kevin Heienberg, Kevin Karroll, Luca Burei, Maria de Lourdes Débat, Mario Rosa, Monty Shadow, Steffi Czerny, Victoria Navaloska, Yasser Hamid ve Zeina Raphael’e teşekkür borçluyum. Bir kitabı yazarken hiçbir zaman konusundan kimseye söz etmediğim için, çoğu yerde dolaylı olarak katkıda bulunduklarını söylemeliyim.

